BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 154 ★ Sîmbătă 17 septembrie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

Evocări:
Marele nostru CARAGIALE

▣

Istoricul jocului „PERINIȚA"

▣

DUPA OLIMPIADA
Corespondență telefonică specială de la Tudor Vornicu

▣

RAȚIA ALIMENTARĂ ECHILIBRATĂ PE O ZI

▣

Piesa lui Gheorghe Grigoruță—șoferul dramaturg

▣

MODA: Pentru zilele răcoroase

▣

Curățirea și întreținerea mobilierului

▣

Din sacul cu întîmplări al operatorului cinematografic

Ne aflăm în fața noii stagiuni teatrale. Prima scenă a țării, Teatrul Național „I. L. Caragiale", și-a reînceput activitatea cu „INVIEREA", dramatizare după romanul celebru al lui Lev Tolstoi. In clișeul nostru, artista MARCELA RUSSU, interpreta Katiei Maslova.

Fotografia : Mihai POPESCU

LA „MASA ROTUNDĂ" A „MAGAZINULUI"

DEZVOLTAREA MOLDOVEI

în discuția oamenilor de știință ieșeni

Orașul Iași este locul de reședință al unor cunoscute institute de cercetări și de învățămînt superior, în cadrul cărora numeroși oameni de știință își desfășoară activitatea în strînsă legătură cu nevoile practice ale construcției socialiste. Eforturile lor sînt îndreptate mai cu seamă în direcția dezvoltării multilaterale a regiunilor din Moldova, prin cercetările pe care le întreprind pentru descoperirea și punerea în valoare a resurselor naturale existente, pentru îmbunătățirea continuă a procesului tehnologic în marile uzine și fabrici, pentru ridicarea nivelului agriculturii etc.

Discuția organizată de către revista noastră în jurul „mesei rotunde" a constituit un bun prilej pentru a cunoaște cîteva din realizările mai importante ale oamenilor de știință ieșeni, precum și preocupările lor pentru trasarea în viață a sarcinilor trasate de către cel de-al III-lea Congres al P.M.R. pentru următorii 6 ani.

La această „masă rotundă", care a avut loc în Sala profesorilor de la Biblioteca centrală universitară „Mihai Eminescu" din Iași, au luat parte acad. prof. IULIU NIȚULESCU, directorul Institutului de cercetări medicale al filialei Academiei R.P.R, prof. ing. CRISTOFOR SIMIONESCU, membru corespondent al Academiei R.P.R., rectorul Institutului Politehnic „Gh. Asachi", prof. dr. CONSTANTIN MIHUL, șeful sectorului de optică și spectroscopie din cadrul Secției de cercetări fizice a Filialei Academiei R.P.R., prof. dr. A. HAIMOVICI directorul Seminarului matematic „Alecsandru Myller" din Iași și conf. univ. ANTON LIACU, prodecanul facultății de agricultură și zootehnie a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad".

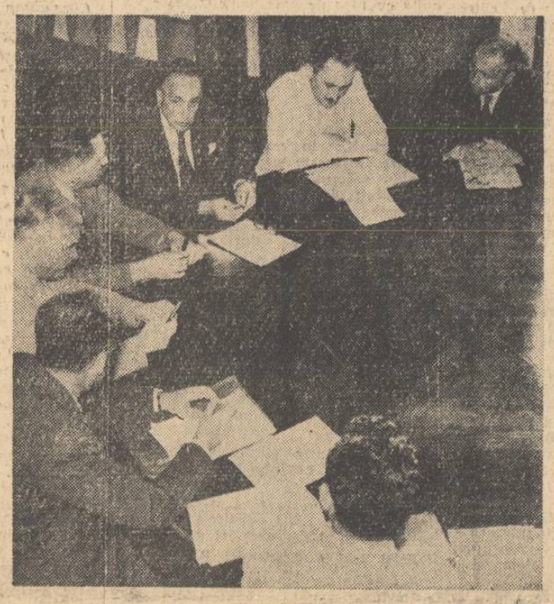

De la dreapta la stînga : conf. univ. Anton Liacu, prof. univ. Cristofor Simionescu, acad. prof. dr. Iuliu Nițulescu, colaboratorul nostru Mircea Scripcă, prof. univ. Const. Mihul, prof. univ. A. Haimovici și colaboratorul nostru M. Beram

Fotografia : G. PAUL

Intrucît chimia are în Moldova un vast teren de dezvoltare, la rugămintea noastră discuția a început prin abordarea de către tov. prof. Cristofor Simionescu a unor probleme care stau în fața specialiștilor din domeniul chimiei.

Mircea SCRIPCA și M. BERAM

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Ce sînt aceste patru imagini ale uneia și aceleiași persoane? Un aparat fotografic original, prezentat la pavilionul de mostre de la Șosea, care fotografiază în cîteva clipe pe cel care stă în fața obiectivului și în cîteva minute oferă filmul cu mai multe imagini — ca cel pe care l-am reprodus mai sus.

PAVILIONUL DE MOSTRE de la Șosea

Pavilionul de expoziții de la Șosea, care a găzduit cu cîteva luni în urmă marea expoziție sovietică, se află din nou în pragul unui însemnat eveniment : deschiderea celui de al doilea Pavilion de mostre, organizat de Ministerul Comerțului, în colaborare cu ministerele producătoare. Devenind tradițional, acest pavilion va oglindi — prin cele aproape 20.000 de articole care vor fi expuse — însemnatul progres al industriei bunurilor de consum din țara noastră. La fiecare stand se vor afla ingineri și tehnicieni, care vor da explicațiile cuvenite vizitatorilor. Pînă atunci însă ne permitem să fim noi ghidul dv., făcînd o mică incursiune printre numeroasele și variatele standuri ale Pavilionului de mostre.

Așadar, am pășit sub cupola marelui Pavilion. Nu departe de intrare, ne întîmpină standurile cu produse alimentare. Cu greu îți poți fixa privirile, întrucît te atrag și pasta din șuncă de Praga, și ciupercile în saramură, pateul Timiș, brînza „Băneasa", ca și alte noi sortimente. Figurinele „Extra", băuturile, dulciurile — dintre care specialitățile de ciocolată „Lacto" și „Migdal" — stau la loc de cinste. Cele 11 tipuri de borcane de conserve „Omnia" vor constitui o surpriză plăcută pentru vizitatori, întrucît capacul acestor borcane poate fi deschis cu ușurință, printr-o simplă apăsare a degetelor sau cu ajutorul unei monede.

Să coborîm însă jos, pe eleganta scară interioară și să poposim în sectorul textile-încălțăminte. Aici veți găsi țesături din relon creponate, țesături gofrate din aceleași fire, noi genuri de imprimeuri pe mătase naturală, modele noi de țesături din in și altele. Să vă mai enumerăm și alte noutăți : confecțiile — dintre care cele din tricot de bumbac, produse pentru prima oară în țară — cămășile bărbătești din fire sintetice cu inserții (care permite menținerea gulerului tare după spălare), bluzele, scampolourile din bumbac mercerizat, 25 noi modele de tricotaje din bumbac pentru copii etc. Să nu uităm nici noile sortimente de bl'ănărie, în deosebi hainele și jachetele din blană de ovine vopsite în culori pastel, paltoanele din fețe textil îmblănite, pălăriile și fularele de blană pentru femei.

Sectorul de artizanat e și el bogat, începînd cu covoarele lucrate cu măestrie și sfîrșind cu cusăturile naționale, obiectele din lemn, os și piele. Timpul însă nu ne dă prea mult răgaz să admirăm aceste autentice bijuterii de artă, astfel că pașii ni se îndreaptă spre sectorul cu produse metalo-chimice. Atrag atenția noile mașini electrice de spălat rufe, bicicletele „Carpați B" cu cric de susținere sub pedală. Alături sectorul „Electronicei", cu noile sale modele de aparate de radio. Articolele și produsele din lemn (ambarcațiuni, instrumente muzicale, rechizite școlare etc.), articolele din mase plastice, chimicale, obiecte din cauciuc, încheie marea suprafață a parterului.

Expoziția însă nu s-a sfîrșit, ci pregătește vizitatorilor și alte multe surprize. Prin elegantele chioșcuri de material plastic din preajma Pavilionului se vor desface țigări și chibrituri cu emblema „Al doilea Pavilion de mostre", dulciuri, biscuiți, băuturi, fructe, produse industriale, articole din mase plastice, obiecte de

M. S.

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Noi tipuri de aparate de radio produse de uzinele „Electronica" — prezentate în pavilionul de mostre

FESTIVALUL PĂPUȘARILOR

Țăndărică are oaspeți

De două zile Capitala noastră găzduiește cel de-al II-lea Festival internațional al teatrelor de păpuși și marionete. Prietenosul Țăndărică și-a făcut cunoștințe în toată lumea și, primitor de oaspeți cum este, i-a poftit din nou la București pe Petrușka, pe Pinocchio, pe Mikko și Matti, în sfîrșit pe mulți alții care vor mai fi existînd, țapturi de pîslă și de mucava...

În timp ce păpușile treceau prin emoțiile competiției în cele trei săli de concurs, la „Comedia", la „Tineretului" și la „Orfeu", noi am stat de vorbă cu tovarășul Virgil Ioanid, directorul Festivalului.

L-am rugat să ne spună prin ce se deosebește Festivalul din anul acesta de ediția lui precedentă, care a avut loc tot la București.

— O primă notă distinctivă — *ne-a răspuns directorul Festivalului* — o aduce numărul mult mai mare de participanți. Iau parte aproape 30 de teatre, iar oaspeții au venit din peste douăzeci de țări din cinci continente, respectiv din Anglia, Republica Arabă Unită, Argentina, Belgia, R.P. Bulgaria, R. S Cehoslovacă, R.P. Chineză, Finlanda, Franța, R.D.G., R.F.G., India, Mexic, Norvegia, Olanda, Rhodezia, R.P. Polonă, R.P. Ungară, S.U.A., U.R.S.S. și altele și bine înțeles țara noastră. Se poate aprecia cît anume a

V. B.

● *(Continuare în pag. 4-a)*

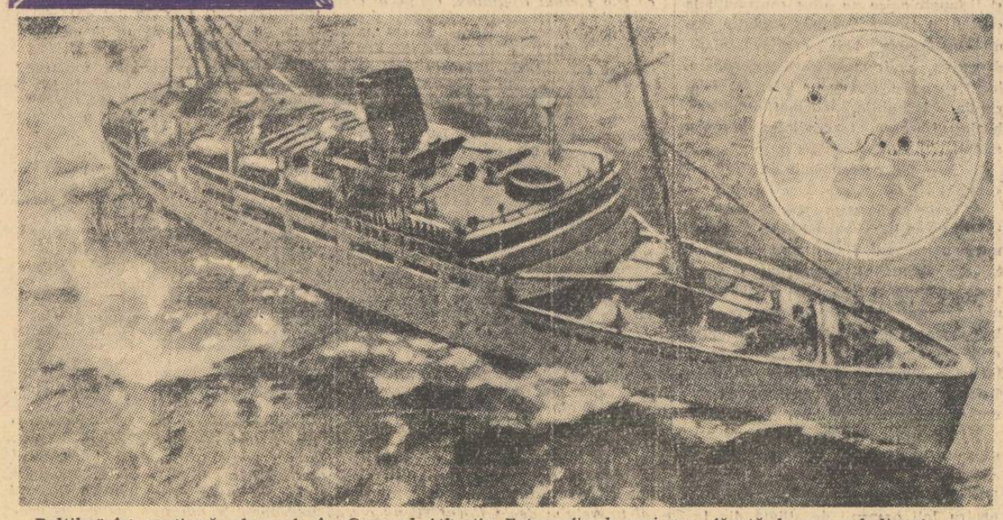

„Baltika" își continuă drumul în Oceanul Atlantic. Fotografia de mai sus, făcută de pe un helicopter englez în apropierea coastelor Angliei, a fost primită de ziarul „Pravda" prin fototelegraf. In colțul din dreapta, sus, harta pe care e însemnat itinerariul călătoriei.

La O. N. U.

O SESIUNE ISTORICA

Nu a mai rămas decît puțin timp pînă la deschiderea sesiunii Adunării Generale a O.N.U. Vasul „Baltika" se află în acest moment lîngă țărmurile Statelor Unite. Delegațiile statelor socialiste care au călătorit spre New York la bordul acestei motonave au fost însoțiți în călătoria lor — „cursa păcii" așa cum a fost denumită de către popoare această călătorie istorică — de urările de bine ale sutelor de milioane de oameni din întreaga lume. După ce statele socialiste au luat inițiativa de a trimite, la dezbaterile ce vor avea loc anul acesta, delegații la cel mai înalt nivel, opinia publică internațională a apreciat că actuala sesiune va deveni, fără îndoială, evenimentul cel mai important în istoria Organizației Națiunilor Unite. Problemele înscrise pe agenda sesiunii, înaltele personalități care vor lua cuvîntul, totul contribuie la caracterul deosebit de important al sesiunii.

Pe ordinea de zi

După ce a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. va fi deschisă de către șeful delegației statului Peru, după ce va fi ales președintele sesiunii, după ce se constituie comisiile și se vor alege birourile acestora, în sfîrșit, după ce vor fi rezolvate o serie de alte probleme organizatorice se va trece la dezbaterea propriu zisă. Din cele 70-80 de probleme înscrise pe ordinea de zi provizorie a sesiunii o serie de puncte atrag cu deosebire atenția. Notăm dintre acestea : admiterea de noi membrii în O.N.U. ; dezvoltarea economică a țărilor slab dezvoltate ; suspendarea experiențelor nucleare și termonucleare; problema algeriană ; represiunile rasiste din Uniunea Sud-africană. In afară de acestea, unele țări au mai propus înscrierea unor probleme pe ordinea de zi. Iată cîteva dintre cele mai importante probleme propuse de unele țări : Irlanda — Măsuri menite să prevină o mai mare răspîndire a armelor nucleare ; Cuba — Reforma agrară ; R.P. Romînă — Măsuri care să fie luate pe scară regională în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate între statele europene cu orînduiri social-politice diferite ; R.P. Romînă — Măsuri menite să promoveze în rîndul tineretului ideile de pace, de respect reciproc și de înțelegere între popoare ; R.S. Cehoslovacă — Sprijinirea la maximum a eforturilor desfășurate de către statele noi pentru întărirea independenței lor ; U.R.S.S. — Amenințarea la adresa păcii universale determinată de actele agresive ale S.U.A. împotriva U.R.S.S.

In afară de aceste chestiuni, sesiunii îi revine să discute și să ia măsuri eficace în privința problemei celei mai arzătoare a zilelor noastre : dezarmarea generală. Nu există om cinstit care să nu-și dea seama de importanța acestei probleme. A devenit limpede că în condițiile actualei dezvoltări a tehnicii, un conflict mondial provocat de forțele agresive imperialiste ar putea provoca omenirii pierderi importante.

Oamenii știu ce înseamnă războiul. O știu din cărți, o știu din propria lor experiență. Savantul elvețian Jean Jacques Babel a calculat cu ajutorul unui creer electronic că în ultimii 5559 de ani oamenii au trecut prin 14.313 războaie ; au pierit cu prilejul lor 3.640 milioane de oameni, iar valori uriașe au fost făcute una cu pămîntul. Dar în războaiele trecute nu au fost folosite forțele de distrugere existente astăzi. Orice minte lucidă își dă perfect de bine seama, repetăm, ce primejdie ar reprezenta pentru omenire un conflict în condițiile existente astăzi.

Ținînd cont tocmai de considerabila importanță pe care o prezintă pentru toate statele problema dezarmării, ca o condiție de prim ordin pentru întărirea păcii, statele socialiste au propus ca delegațiile la O.N.U. să fie conduse de șefii statelor și guvernelor, de personalități conducătoare, adică tocmai de acele personalități care dispun de mandatul larg de a discuta orice problemă și de a lua hotăriri valabile în chestiuni importante. Statele socialiste nu numai că au propus o asemenea participare dar au și acționat prin trimiterea unor delegații conduse de personalități conducătoare. Exemplul lor a fost urmat de o serie de state nesocialiste care au hotărît să fie reprezentate la O.N.U. de primii lor miniștri sau de alte personalități conducătoare. Deocamdată o serie de conducători ai statelor occidentale ezită încă dacă să participe la sesiune. Sub presiunea opiniei publice președintele Eisenhower a făcut o jumătate de pas și a anunțat că va vorbi la dezbaterile generale. In Anglia, cabinetul s-a declarat de acord ca Macmillan să plece urmînd ca hotărîrea finală să fie luată de premier...

Eugen PHOEBUS

● *(Continuare în pag. 3-a)*

CRONICA STRĂZII

A început școala

Mai sînt încă sub impresia sărbătorescului eveniment de alaltăieri : deschiderea noului an școlar în Capitală. Chiar dacă n-aș fi participat la cîteva din zecile de festivități cu care s-a inaugurat reluarea (după copioasa vacanță a verii cu munte și mare) cursurilor școlare și încă ecoul evenimentului nu se putea estompa. A devenit parte componentă din decorul viu al orașului, afluxul elevilor intensificînd traficul matinal al străzilor. In numărul sporit al tramvaielor supraîncărcate ; în aglomerația pedestră a bulevardelor mai crescută de cît cea din ajun ; și chiar în sporirea standurilor cu covrigi și aceștia ridicați la cub, — intră cu un coeficient major imensul efectiv tînăr al școlilor. De acum înainte pînă în vara viitoare, la cealaltă vacanță, în București se va putea vedea această masă cu ghiozdane și serviete.

Pentru ca o atare datină anuală, repetată de cînd școala, să ia proporțiile unei însuflețite și obștești serbări, cu risipă de flori, cu alocuțiuni inimoase ținute de profesori, părinți și elevi, — trebuie că s-a produs o fundamentală transformare în structura spirituală și socială a acestei datini, pînă nu de mult necunoscută păturilor largi ale poporului. Școala era un lux, și drama mezinului Moromete, bolnav de dorul cărții, era drama miilor de copii nu numai de la țară. In procentul de a-

F. BRUNEA—FOX

● *(Continuare în pag. 2-a)*

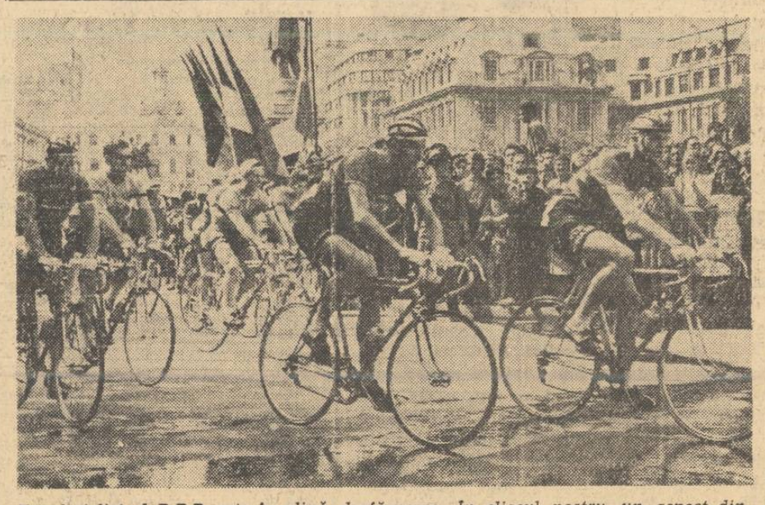

Turul ciclist al R.P.R. este în plină desfășurare. In clișeul nostru, un aspect din cursă. (Citiți în pag. 5-a, relatările corespondenților noștri).

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

EVOCĂRI:

Marele nostru Caragiale

Opera lui I.L. Caragiale, cel mai talentat, cel mai profund și cel mai necruțător critic al regimului burghezo-moșieresc, constituie unul din bunurile de preț ale culturii noastre naționale.

Marea popularitate a operei lui Caragiale este o expresie vie a dragostei poporului pentru cel mai de seamă scriitor realist-critic al nostru.

I.L. Caragiale s-a născut la 30 ianuarie 1852, în satul Haimanale de lîngă Ploești, sat care se numește astăzi Caragiale și unde, pe locul modestei case de țară în care a văzut lumina zilei marele scriitor, s-a așezat o piatră comemorativă. I.L. Caragiale a cunoscut de timpuriu sărăcia. În cuprinsul unei scrisori adresată prietenului său Alexandru Vlahuță, Caragiale evocă astfel venirea sa pe lume: „**Frig, ninge, viscolește... O femeie săracă, într-o odaie fără foc. Se chinuiește nemîncată, pe o saltea de paie... D-abia către ziuă se usurează. Naște un copil fără noroc... Ei bine, copilul ăsta sînt eu.**"

În vremea copilăriei lui Caragiale, în satul Haimanale mai existau încă țărani robi, care locuiau în colibe și cocioabe, în locurile păduroase din jurul mănăstirii Mărgineni. Nu se tălasera încă drumuri, totul era sălbăticiune. Prin nesfîrșitele păduri de fagi și-a petrecut copilăria Ion Luca Caragiale, zburdind laolaltă cu copiii țăranilor și ai robilor țigani.

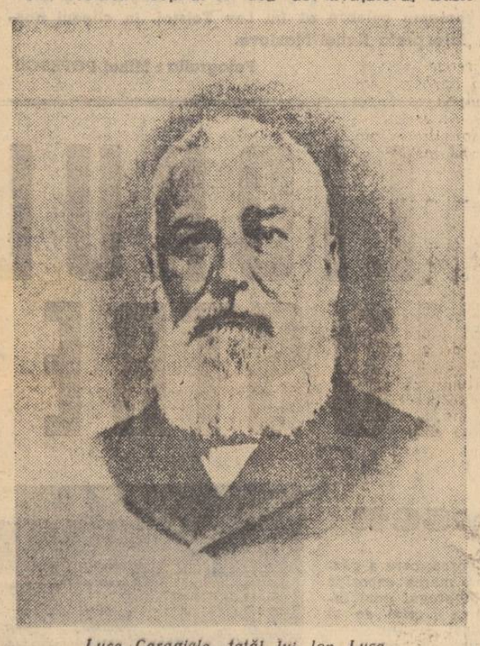

Luca Caragiale, tatăl lui Ion Luca

Tatăl lui Caragiale, Luca, frate cu Costache Caragiale, unul dintre ctitorii teatrului românesc și cu actorul Iorgu Caragiale, fusese și el actor, dar la nașterea fiului său era funcționar pe un domeniu al mănăstirii.

Costache Caragiale, pentru care nepotul său avea o mare admirație, a fost un actor și un dramaturg cu idei înaintate. Într-atît erau încredințați frații Caragiale că un artist este obligat să fie alături de popor în lupta lui pentru libertate, încît atunci cînd un calomniator l-a acuzat că au stat departe de revoluția de la 1848, ei s-au simțit obligați să scoată o broșură prin care să restabilească adevărul. Cartea — adevărată profesiune de credință a unor artiști patrioți — se intitulează „**Dreptatea poporului jude-ce pe frații Caragiale.**"

Pe mîna dascălului de la Sf. Gheorghe...

Pentru că în satul Haimanale nu s-a pomenit de vreo școală pînă pe la 1878, Luca l-a adus pe Ion, în 1859, la Ploești, dîndu-l pe mîna dascălului de la Sfîntul Gheorghe, care l-a învățat buchiile. O nuia lungă, minuită cu dexteritate de dascăli, era menită să îndemne la învățătură. În anul Unirii, Ploeștii erau un oraș de 20.000 de suflete — un tîrg mai mare — plin de praf sau de noroi; apa invada casele oamenilor chiar după o ploaie obișnuită. În 1860 funcționa la Ploești două rafinării la care lucrau, în condiții mizerabile, cîteva sute de muncitori.

Luca Caragiale s-a așezat cu familia la „Hanul Dracului", spre barieră, în mahalaua Sf. Voevozi, casa lui Hagi Ilie Luminăraru, învecinată cu o grădină „vestită pentru vișinile ei turcești", la care rîvneau copiii mahalalei. Caragiale va povesti: „**Gardul poți sări ușor, dar trebuie mai mare băgare de seamă, nu cumva să simtă stăpînul: aleargă foarte iute și are un bici care arde ca focul; e mai rău dacă te ajunge cu sfîrcul, cînd vrei să sai gardu-napoi**".

În Ploeștii vremii, Caragiale are prilejul, în 1861, să trăiască răscoala țăranilor din jurul orașului, hotărîți să nu țină seama de o părtinitoare lege a recrutării. Apăsați cum erau, țăranii au venit la Ploești să strige că „**n-au nimic de apărat în această țară și că să dea soldați cei care au moșii**".

În clasele primare, Ion Caragiale are norocul să dea de învățătorul Basil Drăgoiescu, care, spre deosebire de ceilalți dascăli pedanți și neînțelegători ai sufletului copilului, aprecia talentul la compoziție al micului elev, și, după cum afirmă Caragiale, „**i-a pus condeiul în mînă**".

„Obîrșia modestă" — o piedică în viață

Caragiale a absolvit gimnaziul la Ploești și încă din acest timp, în vecinătatea unora dintre colegi, fii de bogătași, și-a dat seama că în drumul vieții într-o societate clădită pe nedreptate, „obîrșia modestă" constituie o piedică de multe ori de netrecut. Pe locul unde a fost gimnaziul „Petre și Pavel", distrus în timpul războiului, se ridică astăzi liceul I.L. Caragiale, unde copii de oameni ai muncii învață, fără să mai fie jigniți de insolența „băieților de familie"

În grădina Lipănescu din Ploești, în apropiere de bariera Bucov, veneau să joace actori ambulanți. Cum Caragiale nu avea bani să-și plătească biletul de intrare, sărea gardul, — spectator clandestin. Lucrul se schimba însă cînd conducătorul trupei de actori era unchiul Iorgu, care-și încerca norocul din cînd în cînd și la Ploești. Ion, înzestrat cu un adevărat talent de mim, imita pe boierii care se lăsau duși în circă de pe un trotuar pe altul de către țiganii, care deși desrobiți chipurile erau nevoiți să ducă în spinare domni cu joben și doamne cu turnură. Mai tîrziu, Caragiale va aminti prietenului său Barbu Delavrancea: „**Am părăsit amîndoi, de mici, umilul acoperămînt părintesc și care dincotro — tu din periferia Delei Vechi, eu din mocirlele Ploeștilor — am pornit sub paza unuia singur de sus. Aspre cărări am bătut: amorțit la încheieturi, însingerați la tălpi, loviți peste obraz**".

Întîlnirea cu Eminescu

În 1867 are loc întîlnirea lui Caragiale cu Eminescu. Acestuia din urmă Ministerul Instrucțiunii îi refuzase bursa care i-ar fi dat putința să urmeze gimnaziul la Botoșani, era un vagabond, un pribeag care, colindînd orașele cu trupa lui Iorgu Caragiale, își găsise un rost doar pentru a nu muri de foame: făcea pe sufleurul, pe copietorul de roluri, ba chiar pe actorul. Iorgu Caragiale a prezentat nepotului său care „citea mult" pe un tînăr „băiat din trupă", care de asemenea citea mult în timpul liber. Caragiale povestește că și l-a închipuit pe băiatul de care-i vorbise unchiul său Iorgu „**revoltat față cu practica vieții comune**", disprețuitor pentru disciplina impusă de o organizare socială care-i făcea pe amîndoi, ca și pe toți tinerii „fără nume de familie" să sufere. În odăița cu o singură fereastră, cu o canapea decolorată, cu un cuptor făcut din cărămizi, avînd drept mobilă un scaun și o masă de brad nevopsit, o mașină de făcut cafea, cu cărți multe pretutindeni, ca și praful, cei doi tineri, izgoniți din școala oficială, dar care urmau școala aspră a vieții, au început să se cultive, încît aveau să ajungă printre cei mai culți oameni ai epocii lor. Ei și-au împărtășit părerile despre marea răspundere a scriitorului. Eminescu spunea: „**a ieși în publicitate nu-i glumă. Mai de multe ori îmi pare rău că am publicat ce am publicat... Trebuie să cumpănești de o sută de ori o scriere, pînă o dai publicității**". Iar Caragiale a spus: „**Arta cere conștiință: fără un perfect simț de onorabilitate literară nu se pot scrie lucruri de seamă. Ca în toate, și în literatură se pretinde o cinste profesională...**".

Manuscrisele rămase de la Caragiale, pline de ștersături, de reveniri, numeroasele transcrieri, dovedesc munca îndelungată, — aceasta pentru ca ideea, gîndirea, să fie îmbrăcate într-o haină cît mai potrivită. Cum ne spune Caragiale nimic nu i-a plăcut mai mult „**ca vorba pe d-asupra limpede dar adîncă la înțeles**".

În lupta împotriva nedreptei orînduiri sociale a existat între Caragiale și Eminescu o perfectă unitate de vederi: i-a unit prețuirea adîncă a virtuților poporului, înțelegerea pentru cruntele suferințe la care acest popor era supus.

Pregătiri pentru cariera de actor

Caragiale, îndemnat poate de unchiul său Iorgu și de Eminescu, se gîndește să se pregătească pentru cariera actoricească. Și astfel, în 1868, în ciuda vieții grele, legată de meseria desconsiderată de actor, I.L. Caragiale se înscrie la cursul de declamație și mimică, pe care îl ținea Costache Caragiale, în niște cămăruțe din jurul bisericii Sf. Dumitru din strada 30 Decembrie de astăzi — cămăruțe „**în care vara te sufoca, iar iarna înghețai...**".

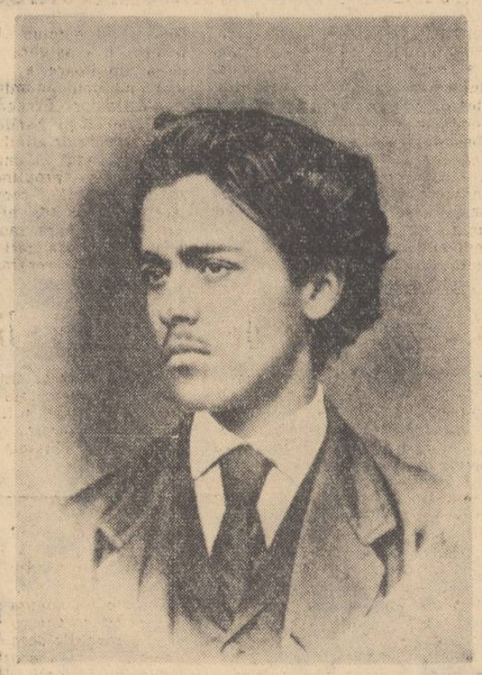

I. L. Caragiale la 19 ani

Pentru a putea avea intrarea gratuită la reprezentațiile Teatrului Național, Caragiale a făcut pe figurantul, amestecîndu-se printre actori ca Matei Millo, pentru care a învățat să nutrească o adevărată admirație, Mihail Pascaly, Costache Demetriade, Frosa Sarandi, Ralița Mihăilescu, Ștefan Iulian și alții.

Deschiderea stagiunii 1870-1871 a Teatrului Național din București fiind problematică, întrucît guvernul, din motive de economie bugetară, tăiase ajutorul acordat teatrului, Caragiale, dîndu-și seama că din actorie nu va putea trăi — tatăl său murise — renunță să absolve cursul de declamație.

Scurt timp, Ion Luca este copist la Tribunalul Prahova, de unde este însă destituit în octombrie 1870.

Obligat să-și întrețină mama și sora — tatăl nu le lăsase nici o avere — Caragiale aleargă din nou spre teatru, intrînd sufleur și copietor de roluri în trupa lui Mihail Pascaly, care, împreună cu actorul cetățean Niculai Luchian a jucat la Iași în stagiunea 1870-1871.

Jalnică era în iarna lui 1871 situația artiștilor Teatrului Național din București. Muritori de foame, ei se adresează primăriei, care le-a dat ceva parale din așa zisul „fond al milelor". Cu sacrificii personale, Mihail Pascaly izbutește să deschidă stagiunea Teatrului Național. Piesele se schimbă des — nu există public pentru teatru, burghezia preferind reprezentațiile trupelor străine — actorii nu au

Mihail Pascaly

timp să-și învețe rolurile, care trebuie scrise de mînă. Sufleurul și copietorul de roluri Caragiale este foarte ocupat și totuși pentru a putea trăi e nevoit să facă pe corectorul la o tipografie și să dea meditații prin familii.

Privitor la această perioadă, Caragiale relatează lui Vlahuță: „**Am împlinit douăzeci de ani. Sînt copil de părinți sărmani și fără nume. Am rămas, după moartea lui tată-meu, singurul sprijin al mamei și al soră-mi**".

Ioan MASSOFF

(Continuare în numărul viitor)

La „masa rotundă" a „Magazinului"

Dezvoltarea Moldovei

în discuția oamenilor de știință ieșeni

(Urmare din pag. 1-a)

— **Unul din obiectivele centrale ale activității chimiștilor ieșeni îl formează dezvoltarea, adîncirea și aplicarea urgentă în producție a cercetărilor privind folosirea multilaterală a stufului și valorificarea superioară a lemnului. Aci trebuie pomenite studiile efectuate în direcția obținerii de fibre artificiale prin valorificarea stufului, din care unele — cum ar fi fibrele tip viscoză — au și trecut în procesul de industrializare. De asemenea, studiile întreprinse la fabrica „Reconstrucția" din Piatra Neamț, în colaborare cu specialiștii de aci, au avut drept rezultat realizarea de celuloză sulfată de mare randament, din lemn. Aș vrea să pomenesc apoi despre încercările fructuoase cu privire la obținerea a noi procedee tehnologice de tăbăcărie a pielei, acestea găsindu-și acum aplicarea practică în industrie.**

Valoroase s-au dovedit a fi apoi cercetările colectivului de chimiști condus de prof. Mihai Dima, referitoare la folosirea schimbătorilor de ioni în procesul de purificare a zahărului extras din sfecla de zahăr.

Noi perspective se deschid și în fața regiunii Bacău, unde se creează acum, printre altele, o industrie de săruri de potasiu și pentru care rolul chimiștilor este deosebit de important. O altă sferă largă de acțiune pentru cercetătorii noștri o constituie dezvoltarea chimiei macro-moleculare. Atît la Borzești, cît și la Săvinești, se ridică importante probleme privind lărgirea analizei maselor plastice, pentru obținerea unor randamente sporite la producția de relon și la alte materiale. Acesta este un domeniu cu largi orizonturi pentru chimiști: macro-moleculari.

Cuvîntul prof. dr. C. Simionescu a fost ascultat cu viu interes de către participanți, care au solicitat unele lămuriri și au făcut apoi cîteva propuneri însemnate.

— Și noi, fizicienii — a intervenit în discuție prof. univ. dr. C. Mihul — participăm cu interes la rezolvarea unor probleme teoretice, care se resfing direct asupra necesităților practice. Mă-aș referi, bunăoară, la colectivul de optică și spectroscopie, care a dat un sprijin însemnat fabricii de rulmenți din Bîrlad, fabricii de antibiotice din Iași și altor unități, pentru punerea în funcțiune și justa utilizare a unor aparate spectrale de precizie, foarte necesare în procesul de îmbunătățire a calității produselor. Studii științifice interesante, cu posibilități largi de aplicare sînt efectuate în prezent de către colectivul de fizică generală, ele avînd drept temă găsirea mijloacelor pentru determinarea compoziției și proprietății petrolurilor cu ajutorul spectrelor de fluorescență.

În ceea ce privește colectivul de biofizică, cercetătorii de aci — în colaborare cu specialiști ai Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad" — urmăresc elaborarea unor tratamente intermitente a semințelor cerealiere cu raze X, unde scurte electromagnetice, ultra sunete și radiații radioactive. Unele din aceste tratamente au și dat rezultate promițătoare, obținîndu-se — pe lîngă sporirea recoltei — scurtarea timpului de încolțire a semințelor și o accelerare a creșterii plantelor.

— Dar în domeniul matematicii, care sînt preocupările cercetătorilor științifici?

— **Dezvoltarea continuă a științei, cerută de nevoile construcției socialiste — ne-a răspuns prof. univ. A. Haimovici — a făcut ca pe lîngă problemele de geometrie diferențială care constituie tradiția școlii ieșene, matematicienii ieșeni să-și orienteze activitatea către studierea unor probleme noi, ca teoria ecuațiilor diferențiale sau teoria ecuațiilor cu derivate parțiale. Studiul acestor probleme ne-a permis să facem legătura cu fizica și cu diverse discipline tehnice și, prin acestea, cu practica.**

Întrucît tov. prof. ing. C. Simionescu conduce și Institutul Politehnic din Iași, l-am rugat să ne spună, în cîteva cuvinte, cum se reflectă sprijinul cercetătorilor științifici și cadrelor didactice din acest Institut, pentru înfăptuirea planului construcțiilor de locuințe

— Regiunea Iași, ca și celelalte regiuni ale Moldovei — a spus tov. Simionescu — va trebui să devină în următorii ani printre primele din țară în ceea ce privește construirea unor locuințe ieftine și trainice.

Studiile efectuate pînă în prezent de către un colectiv de specialiști de la facultatea de construcții și puse la dispoziția sfatului popular orășenesc, privesc „valorificarea materialelor locale de construcție pe care le oferă masivul Repedea din apropierea Iașului, precum și o mai bună raționalizare a spațiului de locuințe în noile construcții".

Problemele agricole au fost trecute în revistă de către conf. univ. dr. Anton Liacu.

— Obiectivele legate de ridicarea nivelului agriculturii Moldovei oferă un cîmp vast de acțiune oamenilor de știință și specialiștilor ieșeni care lucrează în acest sector.

Aș vrea să relev faptul că în ultima vreme a fost studiat materialul autohton al celor mai răspîndite plante cerealiere din Moldova și anume: grîu, porumb, orz, floarea soarelui, sfeclă de zahăr, în vederea realizării unor soiuri valoroase din punct de vedere al productivității lor.

— Ne puteți da cîteva amănunte în această direcție?

— **Iată, bunăoară, cercetătorii de la I.C.A.R. — Iași au reușit să obțină două noi soiuri de grîu, care se află în rețeaua de încercare și vor fi introduse în agricultură. De asemenea, în urma studiilor efectuate de către specialiștii de la Stațiunea experimentală din Podul Iloaiei, cu privire la comportarea — în condițiile agroclimatice din Moldova — a hibrizilor dubli de porumb, s-a trecut la raionarea acestora, stabilindu-se totodată agrotehnica diferențiată. Pe de altă parte se duce o muncă intensă pentru** obținerea hibrizilor dubli de porumb din material autohton și străin **precum și pentru stabilirea agrotehnicii diferențiate la celelalte culturi cerealiere principale.**

— Care sînt preocupările legate de dezvoltarea sectorului zootehnic?

— **Activitatea noastră de cercetări urmărește în special îmbunătățirea raselor de animale, în vederea creșterii productivității lor.** Studiile de pînă acum arată că rasa sură de stepă, rezistentă la condițiile de viață mai aspre ale Moldovei, trebuie treptat înlocuită cu rasa de vaci Schwitz, care s-a dovedit că are calități cu mult superioare. **Pe această linie se înscriu apoi cercetările fructuoase cu privire la îmbunătățirea metodelor de hrănire a animalelor, făcîndu-se o seamă de propuneri interesante în acest sens.** Ar fi foarte valoroasă înființarea în bazinul inferior al Jijiei a unui centru pastoral.

În sfîrșit, în centrul preocupărilor noastre se înscriu lucrările de cercetare privind sectorul vitipomicol, ale căror posibilități de dezvoltare în Moldova sînt nebănuit de mari. O primă etapă în munca de cercetări a fost parcursă și anume raionarea soiurilor ce se pretează la condițiile geoclimatice din Moldova, studiindu-se acum comportarea portaltoiurilor și a soiurilor noi. Atenția noastră este îndrumată către valorificarea din plin prin plantări cu viță de vie — a terenurilor supuse degradării și spre creșterea substanțială a suprafețelor situate în raza renumitelor podgorii Cotnari, Bucium, Uricani, etc.

— Care sînt obiectivele activității care se desfășoară pe tărîmul științelor medicale?

Acad. dr. Iuliu Nițulescu a fost acel care a luat cuvîntul în această problemă:

— Consider necesar să precizez de la început că pe lîngă catedrele sale proprii, Institutul de cercetări medicale al Filialei Iași a Academiei R.P.R. și-a putut asigura colaborarea celor mai entuziaști și activi cercetători din celelalte institute științifice medicale ieșene, ceea ce a făcut ca munca noastră să devină un adevărat ferment activator și organizator al vieții științifice.

Cercetările noastre clinice, fiziologice și fiziopatologice au adus contribuții la studiul și terapeutica unora dintre cele mai importante boli cardiovasculare, digestive, sindromele cardiopulmonare, hipertensiunea arterială, infarctul miocardic, hemofilia, edemul pulmonar, boala ulceroasă, reactivitatea organismului.

— Care sînt preocupările de viitor ale cercetătorilor?

— Tematica noastră actuală și de perspectivă continuă aceeași linie, abordînd mereu teme noi. Ținînd cont de necesitatea aprofundării cercetărilor de fiziologie aplicată și în special de fiziologia muncii, vom studia în continuare electrogeneza și metabolismul miocardului, după ce am abordat deja probleme de igienă a muncii prin studiul proceselor fiziopatologice care iau naștere în cursul oboselii musculare.

Și acum, ca om de știință, aș vrea să spun, în încheiere, că problemele pe care le ridică documentele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., constituie pentru toți oamenii de știință din Iași directive și țeluri, care ne vor permite să aducem o contribuție rodnică la dezvoltarea multilaterală a Moldovei și a întregii țări.

Mircea SCRIPCA și M. BERAM

CALEIDOSCOP

Istoricul jocului „Perinița"

Dacă există astăzi jocuri populare românești care au înconjurat globul, fără îndoială că cel mai cunoscut dintre ele rămîne „Perinița". Vesela „horă cu pupături", pe care Festivalul mondial al tineretului de la București, în 1953, a impus-o tuturor, indiferent de naționalitate, rasă și mai ales... vîrstă, și-a cucerit o popularitate atît de mare încît nu există petrecere peste hotare la care să participe vreun român fără ca gazda să nu te îmbie la jocul cu batista.

Deși „Perinița" a căpătat un caracter de masă abia în ultimul deceniu, totuși vechimea dansului și mai ales a melodiei populare, depășește 80 de ani. În 1887, marele istoric Bogdan Petriceicu Hașdeu a publicat „aria oltenească a acestui dănț", așa cum se cînta în comuna Galiciuica (raionul Băilești, regiunea Craiova) și care nu se deosebește de cunoscuta melodie lăutărească înregistrată azi pe discurile „Electrecord", interpretată de orchestra „Barbu Lăutaru" etc.

Sub titlul „Perinița", cunoscutul folclorist D. Vulpian a publicat în volumul al doilea din „Horele noastre" (p. 125, hora nr. 325) — cam în aceeași perioadă cu B. P. Hașdeu — melodia ce se cînta la Cîmpulung de către lăutarul Nettotu, iar ceva mai tîrziu, în volumul „Jocuri de briu" (pag. 67, dansul nr. 175), a tipărit „Perina la Lăpușna" așa cum a notat-o de la P. Monea din Banat. Deși ambele jocuri sînt scrise, în aceeași măsură de horă (6/8), totuși melodiile lor păstrează numai unele formule din cunoscuta „Perinițe" diferențîndu-se net de originalul publicat de B. P. Hașdeu. Cum D. Vulpian declară în introducerea volumelor sale de folclor că „lucrarea aceasta am început-o la 1868", nu ni se pare lipsită de interes măcar semnalarea jocului „Perinița" într-o perioadă îndepărtată cu atît mai mult cu cît în 1891 culegerile lui au fost „aclamate și premiate la Montpellier de academia latinității, cu medalia de aur" — după precizarea autorului în prefață.

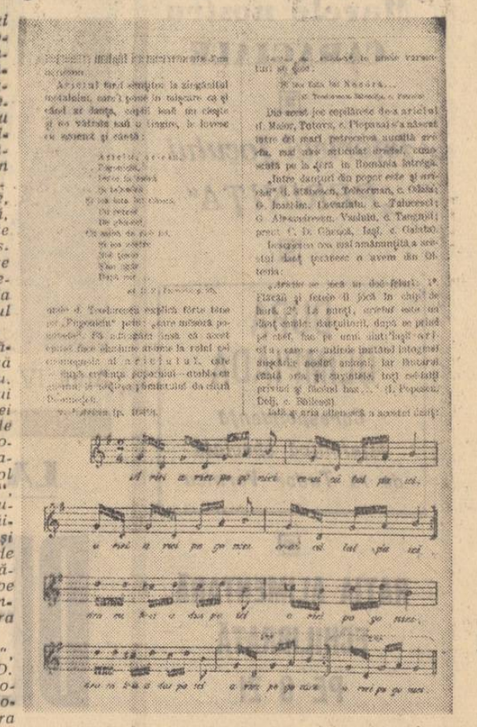

Prima tipăritură a melodiei „Perinița", sub denumirea jocului popular „Ariciul", — publicată de B. P. Hașdeu

„Perinița" a fost la origină un joc de copii, denumit „Ariciul". În practica populară s-a păstrat și un dans străvechi, o horă țărănească care purta același nume. Se pare că „Ariciul", prin unele părți ale țării numit „Pogonici", iar în Moldova „Șubei" (T. Speranță), a fost odinioară un dans de ritual. (Întrucît, explică folcloristul G. Dem. Teodorescu cuvîntul „pogonici" — care măsoară pogoanele — face aluzie la credința populară străveche că ariciul „umbla cu ghemul la urzirea pămîntului de către Dumnezeu").

Copiii cînd prindeau un arici pe ogoare, cunoscînd sensibilitatea animalului la zăngănitul metalelor, luau un vătrai, un clește sau o tingire pe care le loveau, cîntînd: Arici, arici / Pogonici / Du-te la moară / De te-nsoară / Și ia fata / Lui Cicoară / Cu mărgele / De surcele / Cu cercei / De ghiocei / Cu salbă / De nouă lei. / Și ia zestre / Nouă țeste / Ș-un ogar / După car. *(Textul acesta a fost publicat de G. Dem. Teodorescu în „Cercetări asupra proverbelor române", București, 1877 și reluat în „Poesii populare române", București, 1885, p. 190).*

Nu mai puțin interesantă ne apare și hora pe care fetele și flăcăii o jucau la țară fie în zilele de sărbătoare, fie la anumite petreceri (nunți, botezuri, etc). În acest din urmă caz, dansul „Ariciul" căpăta un sens comic. Iată cum se practica în secolul trecut în comuna Băilești (Dolj), după descrierea lui Bogdan Petriceicu Hașdeu din Etymologicum magnum romaniae" (p. 1654): „Dănțuitorii, după ce prind pe chef, fac pe unul dintr-înșii arici, care se întinde imitînd întocmai mișcările acelui animal, iar lăutarul cînta aria și cuvintele, toți ceilalți privind și făcînd haz." Textul jocului „Ariciul" — *așa cum a fost culeș de la informatorul P. D. Ciocîltea, lăutar din Galiciuica* — sună astfel: Arici, arici, pogonici / Ce-ai căcat p-aici? / Dracul te-a adus pe-aici / Arici, pogonici! / Frunză verde sălcioară / Arici, pogonici / Pleacă ariciul la moară / Arici, pogonici / Pleacă astăzi că se-nsoară / Și ia fata lui Cicoară; / Frunză verde trei oglici / Cu plîntici de sfîrc de bici; / Frunză verde dediței / Cu cercei de ghiocei... etc. Jocul popular încheindu-se cu spirituala strofă: Frunză verde zărzăriel / Ariciul e mititel / Mor fetele după el / Că e mic și giumbușel.

Este interesant de remarcat faptul că textul jocului țărănesc nu numai că și-a pierdut conținutul magic al credinței populare, dar îl socotește pe arici adus la petrecerea tinerilor de... drac / Modificările de text au dat naștere la diferite variante, adeseori versul „Și ia fata lui Cicoară" adaptîndu-se după numele nuntașilor unde are loc dansul.

La începutul veacului nostru, odată cu introducerea anumitor jocuri de societate, „Ariciul" a pătruns la nunțile de mahala, apoi chiar în centrul orașelor, fiind admis de lăutari. Hora cu pupături a adoptat perina, pe care îngenunchiau perechile de tineri spre a se săruta, de unde „Ariciul" a căpătat denumirea de „jocul cu perina". În regiunea București, răspîndirea „Jocului cu perina" după primul război mondial a devenit generală la nunți.

Curînd „Perinița" sau „Pernița" se semnalează în Argeș, Muscel, Dîmbovița și Vlașca. Folcloristul G. T. Niculescu-Varone l-a descris amănunțit în 1930, în lucrarea sa „Jocuri românești necunoscute" (pp. 30—31). Horă mare de perechi — spune Niculescu-Varone — „Perinița" este un dans vesel care se joacă ore întregi. Flăcăul care poartă pe brate o perină brodată cu țesături naționale își caută iubita, în timp ce tinerii cîntă: Cine joacă pernița / Să sărute fetița / S-o sărute cu folos / Cînd pune pernița jos. *După tradiționala pupătură, fata preia perina, se rotește cu ea în jurul flăcăilor în timp ce toți cîntă:* Cine joacă pernișoara / Să sărute domnișoara / S-o sărute cu folos / Cînd pune pernița jos. / *Ambele texte nu mai lasă urmă de îndoială că influența orășenească a fost destul de puternică în definitivarea „jocului cu perina".*

Sub titlul prescurtat de „Perinița", melodia a prins să răsune sub arcușul celor mai de seamă virtuozi ai muzicii noastre populare de la Ciolac, Bucă, Moțoi pînă la Grigoraș Dinicu.

Sub vraja pupăturii — legiferată de tradiția populară — jocul „Perinței" l-a cuprins în mrejele ei și pe cei virstnici. Astăzi se pare că rămîne singurul dans de societate pe care bătrînii nu numai că nu-l refuză, dar abia îl așteaptă. Cum însă perina a devenit incomodă de purtat la petreceri, cum piața sau strada unde a răsunat în 1953 jocul „Perinița" la Festivalul mondial al tineretului de la București nu oferea totdeauna „condițiile" optime de desfășurare a „horei cu pupături", a apărut... batista! Orchestrele noastre populare în turneele peste hotare, compozitorul Diamandi Gheciu prin aranjamentul publicat în Editura muzicală și noi toți, am făcut din „Perinița" un succes mondial al creației populare românești. Din păcate, titlul nu mai corespunde astăzi... practicii!

Viorel COSMA

CE CLIENT AM PIERDUT!...

Am reușit să fac schimbul de locuință de care vă povesteam. Cum? Nu v-am vorbit de nici un schimb de locuință? Ați uitat dumneavoastră!

Am dat garsoniera mea din str. Ion Băieșu 16 și camera celei care a avut curajul să spună „DA" în fața ofițerului stării civile cînd acesta a întrebat-o dacă vrea să se căsătorească cu mine. Fericita (spun fericită, că numai fericită poate fi acea femeie; ce noroc a avut că m-a găsit! Bărbați ca mine se găsesc unu la 13867) a avut, cum am arătat înainte de a deschide și închide paranteza, o cameră (fără intrare separată) pe strada Rusalin Mureșanu 435.

Am primit două camere, bucătărie, acces la baie, vecini cumsecade... Cu cine am făcut schimb? Cu... trebuie să-l cunoașteți. Cu Ionescu. A lucrat el la mai multe întreprinderi. A făcut schimb de locuință cu mine pentru că a divorțat. Motivul divorțului? La sfîrșit o să-l aflați, că la început nici el nu-l știa.

La cîteva zile după ce m-am mutat în noua locuință aud pe stradă: „Sticle goale cumpărăm!". Pe care stradă nu se aud oferte de-astea? Strigă omul și, dacă nu se găsesc vînzători, își vede de drum. Numai că, vedeți, cumpărătoarea asta de sticle goale insista la fereastra mea. Striga de cîte cincisase ori. Ba a venit și la ușă și a sunat.

— Ce s-a întîmplat, tovarășă?

— Cumpăr sticle goale... Dar dom' Ionescu unde e?

— S-a mutat.

Dacă ați fi văzut-o cum s-a întristat... De supărare abia mai putu să silabisească:

— Ce client am pierdut!

După alte cîteva zile mă pomenesc la ușă cu un zugrav.

— Bună ziua.

— Bună ziua. Cu ce vă pot fi de folos?

— Păi n-aveți de zugrăvit?

— Nu.

— Da ce, tovarășul Ionescu nu mai stă aici?

— Nu. S-a mutat.

S-a întristat și el și abia după ce a oftat adînc a putut spune:

— Ce client am pierdut!

Sărbătoream o lună de la mutarea în noua locuință. Cînd aud cioc-cioc la ușă. Deschid și în prag un cetățean cu o șapcă în opt colțuri și cu un bici în mînă.

— Noroc!

— Noroc. Pe cine cauți?

— Familia Ionescu.

— Dar cine ești dumneata?

— Sînt camionar. Am camionul la poartă. Unde e dom' Ionescu?

— A făcut schimb de locuință. Nu mai stă aici.

Asta a zis, mai supărat:

— Ce client am pierdut!

S-a întristat și el și abia după ce a oftat adînc a putut spune:

— Ce client am pierdut!

Tocmai eram la masă într-o zi. Aud bătăi în ușă. Răsucesc cheia și în prag un geamgiu.

— Nu puneți geamuri?

— De ce să pun geamuri?

— Nu mai stă aici domnul Ionescu?

— Nu mai stă.

— Ttiț! Ce client am pierdut! — a făcut și el și a plecat posomorît.

Chestia asta cu „ce client am pierdut" m-a exasperat la culme.

Dezlegarea:

1. Camionarul se plîngea că a pierdut un client gras pentru că o dată pe lună căra bagajul soției lui Ionescu la soacra lui Ionescu. După două-trei zile Ionescu își lua angajamente, se împăca cu nevasta și același camionar aducea bagajul înapoi.

2. Geamgiul, de două sau chiar trei ori pe lună, înlocuia geamurile sparte de Ionescu.

3. Responsabilul Ferometalului îl avea de client pe Ionescu de două-trei ori pe lună. Cumpăra pahare, farfurii.

4. Zugravul, o dată pe lună, trebuia să zugrăvească pereții stropiți cu supă, cu sos de mîncare, chiar cu budincă.

5. Cumpărătoarea de sticle goale, în fiecare săptămînă obținea pe preț de nimic de la Ionescu sticle deșertate cu etichetele „Secărică" vodcă „Să nu ne despărțim" țuică de prune, vin de Dealul Mare, „Te-am zărit printre mormîntе". „Ce-am avut și ce-am pierdut", droidie și „Bonjour pămînt".

E clar de ce se văitau camionarul, geamgiul, responsabilul Ferometalului, zugravul, cumpărătoarea de sticle goale? E clar motivul de divorț?

Nicuță TĂNASE

Năravuri și moravuri

La leafa trecută m-am dus la Ferometalul de lîngă mine, de lîngă noua mea locuință. De cine dau acolo? De un vechi prieten, cu care am făcut armata. Responsabil la acest magazin. A zis, cînd a dat ochii cu mine:

— Ia uite pe cine văd?! Dar cu ce ocazie?

— Vreau să cumpăr o veilleuză.

— De ce tocmai de aici? Parcă stăteai pe Ion Băieșu?

— M-am mutat pe Mirel Dragu. Aici sîntem vecini.

— Pe Mirel Dragu? La ce număr?

— 17.

— La 17? Acolo am și eu un client. Ce-o fi cu el că n-a mai fost pe aici de cîteva timp. Unu, Ionescu îl cheamă.

— Cu el am făcut schimb de locuință. Parcă l-am picat cu ceară. A prins la față culoarea spermanțetului și, dușmănindu-mă parcă, mi-a zis:

— Ce client am pierdut!

Tocmai eram la masă într-o zi. Aud bătăi în ușă. Răsucesc cheia și în prag un geamgiu.

— Nu puneți geamuri?

— De ce să pun geamuri?

— Nu mai stă aici domnul Ionescu?

— Nu mai stă.

— Ttiț! Ce client am pierdut! — a făcut și el și a plecat posomorît.

Chestia asta cu „ce client am pierdut" m-a exasperat la culme.

Dezlegarea:

1. Camionarul se plîngea că a pierdut un client gras pentru că o dată pe lună căra bagajul soției lui Ionescu la soacra lui Ionescu. După două-trei zile Ionescu își lua angajamente, se împăca cu nevasta și același camionar aducea bagajul înapoi.

2. Geamgiul, de două sau chiar trei ori pe lună, înlocuia geamurile sparte de Ionescu.

3. Responsabilul Ferometalului îl avea de client pe Ionescu de două-trei ori pe lună. Cumpăra pahare, farfurii.

4. Zugravul, o dată pe lună, trebuia să zugrăvească pereții stropiți cu supă, cu sos de mîncare, chiar cu budincă.

5. Cumpărătoarea de sticle goale, în fiecare săptămînă obținea pe preț de nimic de la Ionescu sticle deșertate cu etichetele „Secărică" vodcă „Să nu ne despărțim" țuică de prune, vin de Dealul Mare, „Te-am zărit printre mormîntе". „Ce-am avut și ce-am pierdut", droidie și „Bonjour pămînt".

E clar de ce se văitau camionarul, geamgiul, responsabilul Ferometalului, zugravul, cumpărătoarea de sticle goale? E clar motivul de divorț?

Nicuță TĂNASE

POȘTA REDACȚIEI

PASTIU ION — Sibiu. Detalii în legătură cu realizarea filmului „Valurile Dunării" au apărut în revista noastră, cu cîteva numere în urmă. Felicitările le puteți adresa și direct actorilor (prin poștă). Au și de ce, mai ales după frumosul succes de la Karlovy Vary.

MIRCEA NEGULES. CU — Ploești și MIHU EREMIA — Moroeni: Cum am mai spus-o în repetate rînduri și altor cititori, redacția revistei noastre nu are un depozit de numere vechi, așa că numărul care vă lipsește îl puteți procura sau citi numai prin intermediul unui abonat sau cumpărător care deține o colecție.

ȘERBAN GEORGES. CU — Tg. Jiu: Am fi dorit să vă publicăm încă una din lucrările trimise. Ne-a împiedicat însă faptul că sînt prea idilice, că se ocupă de fapte mai puțin semnificative. Dv. care aveți „condei" bun, ne mai puteți scrie și despre alte probleme legate de preocupările actuale ale oamenilor din trustul de foraj unde lucrați. Sînt atîtea lucruri frumoase, demne de a fi popularizate!

La O. N. U.

O SESIUNE ISTORICĂ

(Urmare din pag. 1-a)

In aceste zile în afara statelor socialiste multe alte state, neutre, au anunțat că vor fi reprezentate prin conducătorii lor. Premierul Nehru și-a oprit chiar loc la avion...

In clădirea cu 40 de etaje...

... de pe East River, din New York, se desfășoară, cu febrilitate ultimele pregătiri mai înainte ca să se anunțe începerea lucrărilor celei de-a 15-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. In momentul de față au loc ultimele consultări, ultimele tratative. In „culisele" organizației se lucrează intens. Dar nu numai în culise.

La departamentul presei neîncetat zbîrnîie telefoanele. Din întreaga lume ziarele își anunță redactorii pe care îi acreditează. Numai din S.U.A. au fost primite peste 1000 de cereri din partea ziariștilor care vor să asiste la dezbateri.

Cetățeni de cele mai variate îndeletniciri, se interesează astăzi, mai mult ca oricînd altădată de activitatea O.N.U. Cozi interminabile de vizitatori se formează în fiecare dimineață în fața intrărilor Organizației. Cînd vizitatorii ajung în sala de ședințe a Adunării Generale cele mai numeroase întrebări sînt acestea: „Cînd soseste N. S. Hrușciov? Unde sînt locurile delegației sovietice? Cum se pot obține invitații în timpul sesiunii?"

Uriașul interes stîrnit de această sesiune a Adunării Generale se reflectă pe larg în paginile ziarelor de cele mai diferite nuanțe. „Actuala sesiune a Adunării Generale promite a fi cea mai însemnată, cea mai remarcabilă reuniune internațională din ultimii ani" — remarcă ziarul „Chicago Sun and Times". „Această sesiune va intra nu numai în istoria O.N.U. ci și în istoria relațiilor internaționale" — prevestește „Baltimore Sun".

„Manevre defensive"

In paginile unor ziare occidentale, americane însă mai cu seamă, poți întîlni nu numai reflecții lucide ci și accente isterice, panicarde. Nu poți să nu vezi în ele panica de care au fost cuprinse unele cercuri conducătoare din Statele Unite în fața evenimentelor. O zarvă nemaipomenită domnește la Washington, zarvă ce se observă în ziarele fabricate după normativele primite de la patroni. Ziarul „Saint Louis Post Dispatch" exclamă cu o teamă aproape mistică: „Apusul, nervos și alarmat, așteaptă tremurînd sosirea lui Hrușciov. Doamne, n-o să vină niciodată ziua cînd lumea va reacționa nu la inițiativa sovieticilor ci la inițiativa Apusului? Oare sîntem condamnați pentru totdeauna la manevre defensive?". Teama, se știe, întunecă întotdeauna rațiunea. Iată de ce, pierzîndu-și calmul „Wall Street Journal" exclamă pe același ton biblic: ajută-ne doamne să ne purtăm crucea!

Cum înțelege însă Washingtonul „să-și poarte crucea" o demonstrează cîteva acțiuni inițiate, mai puțin biblice și mai mult reacționare. Care sînt „manevrele defensive" pe care grabnic le întreprinde Departamentul de stat?

Campania provocatoare în presă, acțiuni nedemne și contrare relațiilor internaționale civilizate, așa se prezintă acțiunile inițiate. Cercurile reacționare au cerut presei să treacă sub tăcere prezența la O.N.U. a lui N. S. Hrușciov și a altor conducători socialiști. Propunerea a fost imediat calificată drept ridiculă de către cea mai mare și mai importantă parte a ziariștilor. Redactorul responsabil al agenției „Associated Press" a condamnat această propunere într-o declarație în care spunea: „Este absolut ridicol să se propună de a se ignora sau de a se trece sub tăcere într-un fel oarecare venirea premierului sovietic la sesiunea Adunării Generale a O.N.U. Agenția va transmite ample relatări în legătură cu activitatea sa în țara noastră cît și în alte regiuni în măsura în care va considera că această activitate merită să fie oglindită". Iar Turner Catledge, președintele societății americane a editorilor de ziare scrie în „New York Times": „Obligația principală a presei americane este de a publica știri. Vizita d-lui Hrușciov la Națiunile Unite va fi, după părerea noastră, o știre importantă. „New York Times" va relata despre aceasta cu cea mai mare conștiinciozitate".

Ce dovedesc acțiunile neraționale, ca să spunem numai așa, inițiate de Washington și care, după cum se vede, primesc replici rapide și usturătoare?

Această campanie urmărește să mascheze faptul că Statele Unite nu au un program pozitiv în domeniul politicii externe și că nu intenționează, de fapt, să facă nici un fel de propuneri concrete în vederea rezolvării unor probleme. Teama Washingtonului se datorește, printre altele, și faptului că mașina de vot nu mai funcționează ca altădată, la un simplu semn al diplomaților americani. Raportul de forțe la O.N.U., s-a schimbat și se schimbă necontenit în favoarea forțelor păcii și socialismului.

Orice ar întreprinde anumite cercuri politice occidentale viața nu poate fi însă oprită în loc. Milioane de oameni își îndreaptă astăzi ochii spre New York unde N. S. Hrușciov și alți conducători ai statelor socialiste și ai altor state iubitoare de pace vor acționa cu fermitate în vederea adoptării unor măsuri urgente și eficace pentru rezolvarea problemei problemelor: dezarmarea generală și totală.

Cum se vor desfășura lucrările Adunării Generale? E greu încă de făcut un pronostic. Socotim însă semnificativă aprecierea ziarului danez „Tyns Tidende": „Hrușciov a făcut o mutare care în orice situație îi asigură o poziție avantajoasă pe tabla de șah a politicii internaționale. Puterile occidentale nu vor putea să-i răpească această superioritate, indiferent dacă vor muta figuri sau pioni. Dacă Eisenhower, Macmillan și șefii celorlalte guverne vor veni la New York, Hrușciov îi va sili să consimtă la o consfătuire a șefilor guvernelor tuturor țărilor care fac parte din O.N.U. și prin aceasta el va repurta o victorie. Dar dacă ei nu vor veni, atunci întreaga atenție va fi concentrată asupra reprezentanților țărilor comuniste și victoria lui Hrușciov nu va fi mai mică".

Un asemenea raționament nu poate să nu fie apreciat drept rațional.

Eugen PHOEBUS

O nouă piesă în colecția de pe fundul Atlanticului

„Colecția" de cioburi „mitologice" și alte rămășițe ale lansărilor experimentale de rachete americane ce zac pe fundul oceanului Atlantic s-a îmbogățit în zilele din urmă cu un nou exemplar: sfărîmăturile rachetei „Polaris", eșuată la numai cîteva secunde după ce a fost lansată de sub apă, de către submarinul american „Patrick Henry".

Controlul asupra rachetei a fost pierdut îndată după lansare și ea s-a făcut țăndări în clipa în care s-a lovit de suprafața apei. Autoritățile maritime militare americane, care patronează proiectul Polaris" (în jurul căruia se făcuse un adevărat tam-tam de publicitate) au anunțat că eșecul rachetei s-a datorat defecțiunilor de funcționare ale ultimei trepte a proiectului, iar corespondentul din Cap Canaveral al agenției U.P.I. a precizat că tot ce a mai rămas după dezagregarea rachetei eșuate sînt bucăți de metal și combustibil neconsumat care „zac acum înmormîntate în fundul Oceanului Atlantic împreună cu planurile flotei maritime militare în ceea ce privește racheta „Polaris"...

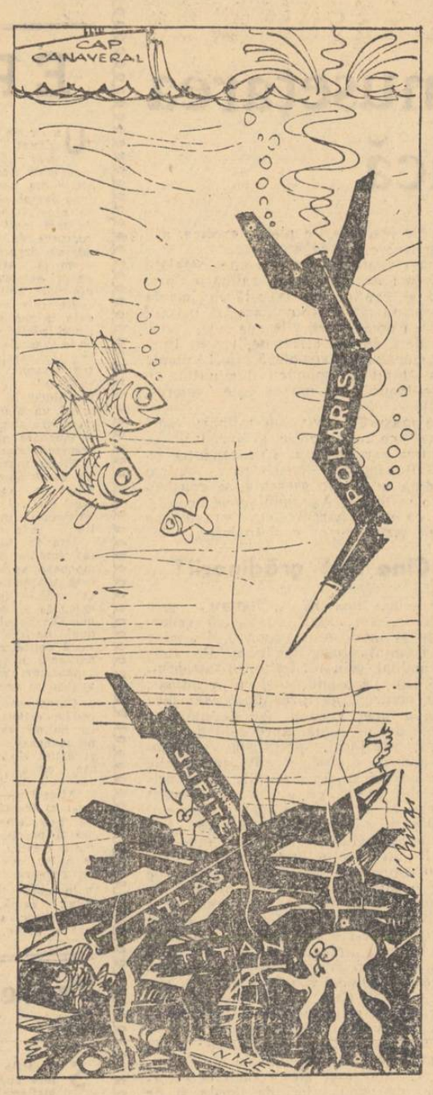

Desen de V. CRIVĂȚ

„SINDICATUL CONSUMATORILOR"...

După cercetări care au durat mai multe luni poliția americană a reușit să descopere o bandă de răufăcători care se autointitula „sindicatul consumatorilor". Banda era compusă din 130 gangsteri, 35 „responsabili raionali" și 6 casieri și avea și un conducător care-și ducea viața într-un lux exorbitant, dispunea de o vilă elegantă, avea un yacht, un avion particular și trei automobile.

„Sindicatul consumatorilor" avea contracte cu 310 proprietari de restaurante și hoteluri, încă din 1952, pentru a le asigura acestora creșterea simțitoare a veniturilor, în schimbul unui anumit procentaj din încasările lor. Procedeul era următorul: membrii bandei — gangsteri cu înfățișare de atleți mușchiuloși și puternici, unul și unul — intrau în restaurant și apropiindu-se de clienții din local îi somau cu o voce care nu admitea nici o replică: „Încă trei pahare sau de nu...".

Și într-adevăr, rari erau cei ce se încumetau să-i contrazică...

Un eșantion de „alegeri libere..."

In orașul Fayette din statul Tennessee — S.U.A. trăiesc 14.000 negri și 10.000 albi. Conform constituției Statelor Unite ei sînt egali în drepturi și legal (sau mai precis teoretic) au cu toții drept de vot.

Ce se întîmplă însă în practică? Intîi de toate pe listele electorale — întocmite în vederea apropiatelor alegeri prezidențiale — nu figurează decît 500 de negri din Fayette. Mai mulți n-au îndrăznit să se înscrie. De ce, reiese din pățaniile a cinci dintre ei, care nu sînt însă singurii.

Primul e Scott Franklin de 68 de ani, negustor de alimente. Furnizorul de pîine al magazinului său a refuzat să-i mai livreze pîine. La fel, a procedat și furnizorul de limonadă, cel de bere, de dulciuri și carne. „In provincia noastră — i-a spus acesta din urmă — există 3 negustori de alimente negri și 175 albi. Dacă voi continua să-ți livrez carne, mi-au spus ei, vor înceta să mai ia marfă de la mine".

Al doilea e Willam Selly de 77 ani, muncitor necalificat. El a fost evacuat din locuință iar băcanul și droghistul la care făcea cumpărături i-au refuzat mai departe creditul.

Al treilea e Jobie Mosby, de 38 ani, tractorist. El și-a pierdut slujba; la fel și nevasta lui, care lucra la o călcătorie de rufe. Nici unul din ei n-a găsit vreo slujbă pînă-n prezent și au acasă unsprezece copii minori.

Al patrulea e John Mc Ferren, tot negustor de alimente. Soarta lui a fost aceeași cu cea a confratelui său mai sus pomenit, furnizorii săi au refuzat să-i livreze mărfuri.

Al cincilea e Allan Yancy, un tînăr profesor de chimie și matematică. El a fost concediat de la școala la care preda.

„alegeri libere..."

E vorba doar de cinci exemple din cele multe cîte există numai în Fayette. Sînt însă suficiente spre a servi drept eșantion pentru ceea ce se cheamă în Statele Unite „alegeri libere"...

„Muzică"

„Arta" occidentală s-a îmbogățit recent cu o nouă realizare. De data aceasta în domeniul — să ne fie iertat — al muzicii. E vorba de un nou instrument muzical, ca tehnică asemănător cu pianul, al cărui creator e un oarecare André Laverneau ce-și zice „ca artist" Nick Cartoon.

Spre deosebire de pianul ce-l cunoaștem cu toții și-l ascultăm cu încîntare, instrumentul lui Laverneau zis Cartoon produce, în loc de sunete muzicale, zgomote din cele mai diverse. La o simplă apăsare a uneia sau altei clape poți auzi — piano sau forte — fluieratul locomotivei unui accelerat sau țăcănitul unei mitraliere, șueratul unui pneu de automobil perforat sau nechezatul unui cal, măcăitul unui rățoi îndrăgostit sau „glasul" unui perforator cu aer comprimat. Nu lipsește nici țipătul unei doamne „ușor ametițită de vin" și, firește, detunătura primei explozii atomice...

Și fiindcă, după cum se pare, „muzicantul" Laverneau-Cartoon nu și-a epuizat întreaga inspirație... artistică creînd barbarul instrument, el a compus și opera menită să-l lanseze. Ea se intitulează „Concert în tonalitate majoră pentru o doamnă gîdilată și bomba atomică"...

Privim cu încredere spre viitor

Gîndurile noastre se îndreaptă în fiecare zi spre delegația țării noastre care, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, împreună cu delegațiile altor state socialiste se îndreaptă pe bordul motonavei „Baltika" spre New York pentru a participa la apropiata sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Am luat cunoștință cu profundă bucurie de mesajul transmis din largul Atlanticului de iubitul conducător al poporului nostru. Sîntem ferm convinși că delegația pe care o conduce își va îndeplini cu cinste misiunea nobilă ce i-a fost încredințată de întregul popor — aceea de a contribui printr-o rodnică activitate depusă în cadrul sesiunii Adunării Generale a O.N.U. la rezolvarea marilor probleme internaționale și în primul rînd a problemei dezarmării generale și totale.

Dorim din nou și din toată inima delegației noastre succes în misiunea ei. Acolo, la mii de kilometri de Patrie, delegația țării trebuie să știe că întregul popor romîn o sprijină cu hotărîre în lupta ei pentru rezolvarea marilor probleme internaționale, dintre care cea mai importantă este cea a dezarmării generale și totale.

Aici, în țară, noi continuăm să muncim cu și mai multă ardoare pentru îndeplinirea sarcinilor care ne stau în față.

In aceste zile au început cursurile școlilor elementare și medii, au început examenele de admitere în învățămîntul superior. Privesc acest tineret care freamătă pe culoarele școlilor și facultăților și fără să vreau îmi amintesc de anii copilăriei noastre, a celor mai în vîrstă. Nu cunoșteam pe atunci nici bucuria laboratoarelor utilate, nici lumina sălilor spațioase, nici grija părintească și dezinteresată a cadrelor didactice. Or, azi, numai la Institutul nostru, în cinci ani de zile, statul a acordat fonduri în valoare de 112.000.000 lei necesare pentru crearea unor condiții tot mai bune de trai și de învățătură. Din 1954 și pînă astăzi aproape că s-au dublat fondurile puse la dispoziție pentru instruirea fiecărui student în parte.

Asemenea realizări sînt însă condiționate de pace. Iată de ce pentru consolidarea și extinderea succeselor noastre noi avem nevoie de pace. Tineretul nostru și noi sîntem hotărîți să luptăm pentru pace, pentru un viitor luminos, să sprijinim astfel prin fapte delegația noastră la sesiunea O.N.U.

Prof. univ. Pompiliu NICOLAU

Nu sînt vătămătoare...

In Germania occidentală a izbucnit recent un mare scandal în legătură cu niște conserve de carne de cangur importate din Australia. Conservele promiteau să devină un excelent business pentru marile firme importatoare vest-germane care, achiziționîndu-le în Australia la prețuri foarte scăzute și punîndu-le în vînzare în condiții relativ avantajoase, socoteau să scoată profituri serioase de pe urma lor, cu atît mai mult cu cît în Germania occidentală și Berlinul de vest prețurile cărnii și al produselor de carne au înregistrat în ultima vreme, o creștere vertiginoasă.

Fiind așadar, o tentație pentru mulțimea de consumatori cu buzunarele greu încercate de impozitele înghițite de remilitarizarea Germaniei occidentale, cantități însemnate de carne de cangur, aduse din îndepărtata Australie, au luat îndată drumul spre tigăile gospodinelor din Bonn și Berlinul occidental.

Și ar mai fi luat acest drum mult și bine dacă cîteva gospodine n-ar fi descoperit, înghițite, că pe lîngă carnea de cangur conservată, în tigăile lor se află și... viermi vii paraziți cu o respectabilă lungime de 14 cm. și o grosime de un milimetru...

Ce au simțit ele în acea clipă (și ceva mai tîrziu, cei ce apucaseră să mănînce din conserve) nu e greu de imaginat. Și nu e greu de imaginat nici stupoarea de care au fost cuprinși cu toții cînd, sub titlul „Nici un motiv pentru sistarea importului", au citit în ziarul vest-berlinez „Der Tag", comunicatul privitor la cercetările întreprinse, sub auspiciile autorităților, de specialiștii în medicină veterinară, asupra cărnii de cangur încriminată de gospodinele îngrozite. Nu există nici un motiv pentru interzicerea importului cărnii de cangur din Australia — scrie acest ziar, interpret al intereselor negustorilor de conserve — dat fiind că ea „nu este

— N-ai un vierme pentru undița mea?...

vătămătoare pentru sănătate", putînd fi „denumită cel mult inapetisantă și scîrboasă .." (?!.)

„Berliner Morgenpost", un alt ziar vest-berlinez care a încercat să-și „consolideze" în mod similar cititorii a ținut să adauge mai sus-amintitului comunicat al veterinarilor și caricatura ce o reproducem mai sus...

Sîntem convinși că desenul nu i-a amuzat cîtuși de puțin pe consumatorii vest-berlinezi ai conservelor de carne de cangur...

Amurgul „mașinii de vot"

Transmisia transoceanică continua să se desfășoare în condiții bune. Corespondentul din Washington al ziarului londonez „Daily Sketch" transmitea obișnuita sa relatare în legătură cu evenimentele politice din capitala Statelor Unite.

— Iar Departamentul de stat — comunică el mai departe — se află într-o adevărată stare de isterie...

Această apreciere laconică, pe care ziarul englez a publicat-o întocmai, redă destul de plastic atmosfera politică din S.U.A. în aceste zile premergătoare ale deschiderii sesiunii a XV-a a Adunării Generale a O.N.U.

Apropierea de țărmul american a motonavei „Baltika" provoacă parcă o derută mereu crescîndă în cancelariile diplomatice din Washington. Iar vestea că la apropiata sesiune a O.N.U. vor participa, în afară de conducătorii unor state socialiste, numeroși șefi de guverne din Asia, Africa și America latină nu face decît să accentueze nervozitatea care domnește la Departamentul de stat, la Pentagon și în alte organisme conducătoare din Statele Unite. Au loc adunări strategice, se convoacă conferințe de presă, senatorii fac declarații peste declarații, se elaborează mereu alte linii de acțiune.

Harry Trumann, fost președinte al S.U.A. și adversar neîmpăcat al coexistenței pașnice, a vădit printre primii simptomul unei excesive nervozități. „Să așternem o cortină a tăcerii în jurul lui Hrușciov" a cerut el presei americane. Replica a venit însă prompt din partea unor ziariști de frunte care au respins cu fermitate o asemenea propunere absurdă.

Intr-una din cuvîntările sale electorale Cabot Lodge, candidat al partidului republican la vicepreședinția S.U.A., a declarat: „Nu trebuie să ne fie teamă de prezența lui N.S. Hrușciov la O.N.U.". Sfatul lui n-a fost însă ascultat. Autoritățile americane au anunțat că au limitat spațiul de deplasare în New York lui N. S. Hrușciov și șefilor altor delegații care vin la O.N.U., la un singur cartier al orașului. Această măsură de inospitalitate care a stîrnit chiar și în Occident critici vii („Washingtonul a reușit din nou să transforme o greșeală grosolană într-un eșec lamentabil", a scris „New York Post") dovedește, bineînțeles, frică...

★

La ultima sesiune a Adunării Generale O.N.U. s-a înregistrat o întrecere electorală cu totul neobișnuită. Pentru a alege între R.P. Polonă și Turcia, un nou membru în Consiliul de Securitate, au fost necesare nu mai puțin de 51 de tururi de scrutin. Mașina de vot, faimoasa mașină de vot americană nu a mai funcționat cu regularitatea de altădată! In ciuda presiunilor diplomației S.U.A. numeroase țări capitaliste, unele chiar aliate ale Statelor Unite, nu au mai consimțit să fie piese de manevră și să încalce dreptul legitim al R.P. Polone. „Aceasta este un duș rece care exprimă declinul influenței americane în Adunare" trăgea concluzia, cu întristare, „New York Times".

Schimbarea raportului de forțe în O.N.U., ca o oglindire a schimbării raportului de forțe pe arena internațională în favoarea forțelor păcii și socialismului, iată elementul care provoacă nopți albe diplomației americane. La actuala sesiune a O.N.U. vor fi primiți în organizație încă 15 membri noi — țări care și-au căpătat independența în ultimul an. Este vorba de 14 țări africane (Camerun, Congo — fosta colonie belgiană, Congo — fosta colonie franceză, Ciad, Coasta de Fildeș, Dahomei, Federația Mali, Gabon, Niger, Republica Malgașe, Republica Africii Centrale, Republica Somalia, Togo, Volta Superioară) și Republica Cipru. Mărirea numărului statelor membre ale O.N.U. la 97, între care 43 din Asia și Africa, modifică raportul de forțe în Adunarea Generală a O.N.U. și, în multe probleme, ca de pildă cele legate de anticolonialism, faimoasa mașină de vot americană se va găsi în inferioritate. „La prima Adunare Generală de după cel de-al doilea război mondial, — scrie Walter Lippmann în „New York Herald Tribune" — națiunile americane care pînă atunci votau împreună, dețineau 43 la sută din voturi. Aceasta a constituit o bază pe care să se făurească lesne o majoritate cu țările vest-europene și în sine era suficientă pentru a exercita un veto. In prezent, statele americane, chiar dacă facem excepție de Cuba, reprezintă mai puțin de un sfert din total". „Occidentul și-a pierdut majoritatea, scria la rîndul său ziarul britanic „Daily Mail". Acum, majoritatea în O.N.U. o alcătuiesc țările care nu fac parte din blocuri. Occidentul trebuie să se obișnuiască cu faptul că de acum înainte el este în minoritate".

Așadar, dacă în sesiunile de pînă acum S.U.A. aveau posibilitatea să obțină printr-o majoritate mecanică adoptarea unei rezoluții care convenea politicii americane și se încadra pe linia promovării războiului rece, acum această posibilitate este mult îngrădită. Mașina de vot americană din O.N.U. a ajuns la amurg și noua situație nu prevestește nimic bun diplomației americane.

★

In zilele din urmă coasta atlantică a Americii a fost bîntuită de un uragan foarte puternic botezat „Donna". Uraganul, anunțat din timp de serviciile de meteorologie, a fost întîmpinat, bineînțeles, cu teamă. Multe ziare americane au comparat atmosfera dinaintea sosirii uraganului „Donna" cu starea de spirit care domnește acum în rîndurile cercurilor conducătoare americane, ai căror reprezentanți vor trebui să participe, începînd de marți, la discuțiile din organismele Adunării Generale ale O.N.U., și, în primul rînd, la marea dezbatere a problemei dezarmării.

Propunerile sovietice pentru obținerea unei dezarmări generale și totale sînt cunoscute și apreciate de un număr tot mai mare de state; ele prezintă o atracție tot mai mare. Or, ce pot opune diplomații occidentali, și mai cu seamă cei americani? Măsurile de control, adică de spionaj, fără dezarmare, politicii constructive promovate de U.R.S.S. și celelalte țări iubitoare de pace? Zborurile provocatoare de spionaj de tipul celor efectuate de „U-2" și „R.B.—47"? Încercarea de a crea sateliți-spioni? Statele Unite, ca și celelalte țări membre ale N.A.T.O., nu se pot prezenta cu un program de dezarmare cît de cît de atrăgător, cît de cît capabil să capteze simpatia, înțelegerea acelor care se pronunță în mod sincer pentru încheierea unui acord cu privire la dezarmarea generală și totală. Delegații la O.N.U., și în general opinia publică internațională, nu pot trece de asemenea cu vederea și un alt fapt bătător la ochi. Exact în zilele cînd la O.N.U. vor începe marile dezbateri în problema dezarmării, în numeroase mări și oceane navele militare ale țărilor N.A.T.O. vor intra în stare de alarmă. In timp ce reprezentanții țărilor socialiste și ai altor țări vor depune eforturi la O.N.U. pentru a găsi căi spre obținerea dezarmării, pentru consolidarea păcii, flota maritimă a țărilor din N.A.T.O. va efectua manevre, va desfășura acțiuni de luptă împotriva unor inamici imaginari, va menține și atîta psihoza războiului rece.

Sînt fapte pe care faimoasa mașină de vot americană, aflată în amurgul existenței ei nu le mai poate acoperi cu nici un fel de poleială...

Dar toate aceste urzeli, toate aceste acțiuni sînt sortite eșecului. Nu numai la O.N.U. ci pe întreaga arenă internațională.

U. VĂLUREANU

Lire... naziste

Unul din multele telefoane ale Băncii Angliei suna cu insistență acum cîtva timp. Funcționarul care se afla în apropierea acestuia îl ridică tacticos: „Allo! Aici e Banca Angliei. Cu ce vă putem fi de folos?"

La celălalt capăt al firului se afla un anume Kenneth Richard Palette care dorea să știe dacă ar putea schimba bancnote în valoare de 50 și 10 lire fiecare.

Funcționarul răspunse amabil:

— Aceste bancnote au fost retrase din circulație în anul 1945, dar pot fi încă schimbate direct la Banca Angliei.

Probabil din motive întemeiate Palette și-a făcut apariția la sediul băncii exact cu 5 minute înainte de ora închiderii. El a solicitat schimbarea a 12 bancnote de 50 lire fiecare și a 110 bancnote în valoare de 10 lire fiecare. Cu toate că-i mai rămăsese doar 5 minute pînă la plecare, funcționarul Băncii Angliei a organizat examinarea minuțioasă a bancnotelor și a ajuns la concluzia că ele erau copii magistrale ale unor bancnote autentice.

Palette a fost rugat să aștepte puțin. Observînd însă agitație în spatele ghișeului, el a dispărut.

In după amiaza aceleași zile Palette s-a prezentat la magazinul de automobile Keen Cars Ltd. și a cumpărat un elegant automobil de tipul Ford-Consul, plătind pentru el în bancnote de 10 lire.

A doua zi cînd casieria magazinului a prezentat bancnotele la bancă s-a constatat de asemenea că erau false.

Pînă la urmă Palette a fost prins și s-a constatat că și el avea un nume fals, numele lui adevărat fiind Keith Lambert George Lowe.

La primele cercetări Palette a declarat că la început nu a știut că banii sînt falși și că i-a primit în decembrie 1959 în cursul unei vizite făcute la Madrid. Acolo s-a împrietenit cu un alt englez, James Shaw care i-a dat 5000 de lire în bancnote de cîte 10 lire. De ce i-a dat Shaw banii? De unde provin ei?

Răspunsuri parțiale la aceste întrebări au fost date mai tîrziu cînd Palette simțind că gluma se îngroașe, a declarat că vrea să scrie o scrisoare către Banca Angliei în care să-și „elibereze conștiința încărcată".

In scrisoare Palette scrie: „Banii pe care i-am schimbat pînă acum sînt bancnote fabricate în 1939 în Germania cu scopul de a submina economia engleză. Aceste bancnote au fost căutate timp de 15 ani fără să li se fi dat de urmă dar eu cunosc locul unde se află acești bani și îmi stă în putere să vă pun în posesia faptelor cu privire la acest lucru.

Bancnotele existente totalizează 25 milioane lire sterline și sînt ascunse în mai multe locuri, la Paris, Geneva, în Spania și Portugalia. La Paris, am văzut și bancnote falsificate de o liră. Am și făcut cunoștință cu omul care a fost răspunzător de producția lor".

Care a fost reacția Băncii Angliei la această scrisoare? Un purtător de cuvînt a declarat: „Poliția continuă să desfășoare o anchetă în legătură cu scrisoarea lui Palette. Dar noi avem impresia că Palette pur și simplu dă dovadă de imaginație exagerată".

Desigur că sînt puține fapte care să-l fi îndreptățit pe purtătorul de cuvînt al Băncii Angliei să spună că este vorba doar de o invenție și exagerări. Doar este fapt că bancnotele false există. De asemenea este fapt notoriu că naziștii au fabricat bancnote false ca mijloc de subminare economică.

Intîmplarea a făcut însă ca acest scandal să izbucnească exact în momentul cînd ministrul de război vest-german se afla la Londra, purtînd convorbiri cu privire la „colaborarea" militară anglo-vest germană. S-a vorbit probabil de imaginație exagerată pentru a nu stimula din nou sentimentele antinaziste într-un moment delicat al diplomației engleze.

Mulți fabricanți englezi se vor fi întrebat însă dacă nu cumva Herr Strauss, care a devenit titularul atît al concepțiilor cît și al bagajelor naziste nu va plăti armele achiziționate în Anglia cu lire false. Pentru că dacă șeful producției de bancnote false al lui Hitler se plimbă liber, nu este exclus ca el să-și fi pus talentele în slujba Germaniei lui Adenauer, cum fac de pildă alți naziști cu experiență, cum este însuși ministrul Strauss.

Indiferent dacă cercurile naziste și revanșarde mai fabrică sau nu lire false un lucru este sigur: pentru încurajarea dată militarismului german Anglia primește în schimb numai hîrtii false care vor submina nu numai pozițiile economice ale Albionului.

DE PRETUTINDENI

AMERICANA Louaine Auchondo a fost citată în fața tribunalului din Los Angeles, deoarece a aruncat cutii goale de conserve pe geamul mașinii. După ce și-a recunoscut vina, a fost pusă să aleagă una din următoarele trei pedepse: 30 de zile închisoare, 50 de dolari amendă în bani sau să culeagă, pe lungimea de o milă, cutiile de conserve aruncate pe autostradă. Louaine Auchondo a ales cea din urmă pedeapsă — dar pe urmă i-a părut rău. A trebuit să culeagă 2060 de cutii de conserve.

●

DE 50 DE ANI umblă cu precizie de secundă pendulul maestrului ceasornicar Willy Mayer din Gera, confecționat din miez de pîine umed. In acest ceasornic doar arcul e lucrat din metal. Neobișnuitul pendul n-a fost reparat niciodată.

●

WILLIAM MILLER, un pasionat al fotbalului a lăsat dispoziția testamentară ca, după ce va muri, corpul său să fie ars, iar cenușa să fie risipită pe terenul de joc al echipei sale favorite.

●

IN CINCINATTI (S.U.A.), un bolnav închipuit a dispus prin testament ca pe piatra sa funerară să fie gravat următorul text: „Nici ACUM nu vreți să credeți că am fost bolnav?"

●

UN FABRICANT de luminări din New York a elaborat o statistică originală, în care arată că dacă femeile americane și-ar mărturisi vîrsta, atunci anual s-ar vinde cu două milioane mai multe luminări din cele folosite cu ocazia sărbătoririi zilei de naștere.

●

SUB ORAȘUL Ervenicz din Cehoslovacia s-au descoperit enorme zăcăminte de cărbune. Sub fiecare cameră a caselor orașului, care a fost întemeiat acum 700 de ani, se află aproximativ 60 de vagoane de cărbune. Pentru a ușura exploatarea acestei comori naturale, locuitorii orașului se vor muta în orașul nou care se construiește în apropiere, iar riului Bitina, care curge prin oraș, i se va da alt curs.

●

IN TURCIA s-a introdus un nou fel de pedeapsă pentru șoferii găsiți în stare de ebrietate. Dacă autoritățile găsesc pe cineva în stare de beție lîngă volan, îi opresc mașina pe marginea șoselei, o închid și îl transportă pe șofer la 25 de km. distanță de locul unde a fost reținut. Aici îl coboară din mașina autorităților — iar șoferul trebuie să meargă înapoi, pe jos, la propria sa mașină. Pe drum o persoană oficială îl însoțește pe bicicletă, ca nu cumva să i se facă cuiva milă de el și să-l ia în mașină.

●

SOȚIA marelui actor de cinema Gerard Philippe, a anunțat autoritățile că de pe mormîntul soțului ei a dispărut piatra care cîntărea aproximativ 20 de kg. Furtul a fost săvîrșit probabil de un admirator al marelui artist.

●

SUB TITLUL „Anatomia crimei" a apărut în editura „Dell" un roman după care societatea americană „Columbia" a făcut și un film. Ingrijitoarea Hazel Wheler a intentat un proces împotriva editurii și a societății cinematografice, cerînd despăgubiri. Motivul: soțul ei — locotenentul Michigan — a fost ucis într-o noapte pe stradă. Văduva atribuie crima efectului „operei" susmenționate.

●

LA HANNOVER (R.F.G.) clubul oamenilor înalți a organizat congresul „uriașilor". La congres, cea mai mare atenție a fost acordată unei familii în care tatăl a atins înălțimea de 225 cm., iar copiii aveau între 214 și 220 cm. Premiul cel mare a fost atribuit lui Walter Staub: înălțimea lui este de 238 cm.

●

IN UNIUNEA SOVIETICA se extrag în prezent, în fiecare minut, 190 tone minereu de fier, 265 tone țiței și se topesc pe minut 120 de tone de oțel. Aceasta din urmă cifră se va ridica la 175 pînă la sfîrșitul septenalului, demonstrînd cum paralel cu vertiginoasa dezvoltare a economiei sovietice, crește în U.R.S.S. valoarea fiecărui minut.

●

IN CURSUL unor săpături efectuate în Tanganika au fost descoperite rămășițele craniului unui om primitiv. Conform cercetărilor întreprinse de directorul muzeului din Nairobi (Kenya) s-a ajuns la concluzia că e vorba de craniul unui bărbat în vîrstă de aproximativ 18 ani, care a trăit cu circa 600.000 de ani în urmă. Arheologul a denumit descoperirea sa „Ziniantrop" sau „omul din Africa de sud" și este de părere că e vorba de un strămoș al omului de azi care a trăit într-o perioadă mai îndepărtată decît așa-numitul „Sinantrop", omul primitiv ale cărui fosile au fost descoperite pe teritoriul Chinei și cel descoperit pe insula Java, considerați în prezent cei mai vechi strămoși ai omului.

●

LA LENINGRAD s-a produs recent o macara pentru beton uriașă, care măsoară 156 m. Înălțime și care poate încărca 22 tone beton. Comandată prin televiziune și radio, această este destinată șantierului hidrocentralei din Bratsk unde vor mai fi trimise în viitorul apropiat încă 3 asemenea mașini.

●

PENTRU întregirea portretului moral al lui Chombe, una din principalele marionete ale colonialiștilor în Congo, care prin intrigile sale scizioniste aduce numeroase prejudicii intereselor poporului congolez, este interesant de reținut următorul amănunt: în biroul său de unde „conduce" treburile așa-zisei „Republici Katanga", chipurile „independentă", se află un tablou mare al regelui Belgiei, iar în anticameră, înșirate în ordine cronologică fotografiile tuturor guvernatorilor belgieni trimiși de colonialiști în Katanga. Incepînd din ziua cînd Congo a devenit o colonie a Belgiei.

●

SERVICIUL de manuscrise orientale și cărți rare a bibliotecii republicane tadjice colecționează manuscrise orientale și documente rare din istoria popoarelor Asiei centrale și a Orientului. Pînă acum s-au adunat 4500 exemplare a unor opere și ediții rare care s-au publicat în 15 limbi (tadjică, persană, arabă, uzbekistană, hindu etc.).

Nasturi necusuți

Nu mai aveți nevoie de ață și de ac! Puteți folosi pentru orice fel de îmbrăcăminte nasturi speciali, asemănători butonilor de mânecă în formă de „yoyo", care alunecă pe un fir de masă plastică. Nasturele este prevăzut cu un cap având forma și mărimea aleasă după îmbrăcămintea sau lenjeria la care este folosit, o tijă scurtă și o bază mai lată. Nasturii alunecă pe fir și pot fi așezați cu ușurință pe butonieră. Deoarece se scot ușor, se evită pierderea și ruperea lor la spălare.

Găinile vor lumină electrică în cotețe!

S-a constatat că lumina electrică influențează producția de ouă în timpul iernii. Se ilumînează cotețele fie dimineața și seara, fie în timpul nopții, după o întrerupere. Lumina se aprinde și se stinge treptat imitînd asfințitul și răsăritul soarelui. Producția de ouă crește în aceste condiții cu 130—190%.

Tehnica și estetica

Mișcarea pentru înfrumusețarea locului de muncă

Mișcarea pentru înfrumusețarea locului de muncă, pentru cultura în producție ia o tot mai mare răspîndire în Uniunea Sovietică. Am putut constata aceasta cu prilejul unor recente vizite făcute în întreprinderile din ținutul Krasnodar.

Una din vizitele noastre a avut loc la Rafinăria din Krasnodar. Așezată într-un loc pitoresc, pe marginea rîului Cuban, această rafinărie e una din cele mai moderne din Uniunea Sovietică. Istoria ei e deosebit de interesantă și de bogată, cu pagini glorioase, dar și cu file triste, cînd uzina a gustat din amarul celor două războaie mondiale și al războiului civil. In timpul ocupației fasciste și a alungării lor rafinăria a fost complet distrusă. Reconstruită, ea apare acum și mai mîndră, cu utilaj perfecționat, modern, demn de epoca construirii comunismului.

La prima vedere rafinăria nu are nimic neobișnuit. De la intrare te întîmpină cunoscutele coloane de distilare, rezervoare, clădiri, conducte și atmosfera specifică unei asemenea întreprinderi. Totuși, e ceva care te îndeamnă să privești mai atent, să revezi în gînd și alte întreprinderi văzute aevea pentru a face comparație, să descoperi ce e aici deosebit de celelalte.

Mașini și flori

Pe aleia principală, deoparte și de alta, străjuiesc două șiruri de plopi, înalți, falnici, care parcă concurează cu coloanele de distilare. Mișcarea alene a frunzelor produce un foșnet care, el singur, îți creează o senzație de răcoare, în zilele acelea de vară cu căldură toridă cînd am vizitat uzina. Din aleia principală, o cărare cu pietriș de prund duce spre stația de pompare, care se găsește la vreo 200 metri de alee. Aici decorul se schimbă: de o parte și de alta a cărării sînt înșirați meri, iar dincolo de ei cireși care parcă vor să ne demonstreze că în acest an recolta e foarte bună. Clădirea pompelor am recunoscut-o după zgomotul specific al motoarelor, care, zi și noapte, fără încetare, aprovizionează coloanele cu materia primă, de unde se întoarce în noi produse petrolifere.

Privită din exterior clădirea pompelor ni s-a părut mai degrabă o clădire pentru laborator sau institut de... viticultură și pomicultură. In partea dinspre sud-vest se află o frumoasă cultură de viță de vie — de asemenea cu o bogată recoltă de struguri. In celelalte părți ale clădirii se găsesc meri, peri, cireși, vișini. Pe marginea locurilor de acces din jurul clădirii pompelor, sînt brazde compacte de flori — mai ales petunii roșii și albe. In interiorul clădirii — curățenie ca în farmacie. Dar și aici, flori peste tot, și plante exotice și decorative.

— *Mașinile* — ne spune maistrul de la pompe — *trebuie îngrijite la timp, reparate la vremea lor, iar ele îți vor da mai puțină bătaie de cap. Nouă ne rămîne numai să le supraveghem. Intervenția noastră se reduce aproape la urmărirea funcționării și „igiena" lor zilnică. Funcționarea normală a mașinii* — continuă maistrul — *depinde foarte mult de curățenia din atelier, de „atmosfera", ca să zic, așa din interior.*

Ce înțelegea maistrul de la pompe prin „atmosfera" din interior am priceput de cum am pătruns la pompe. El vorbea despre „atmosfera" creată mașinilor, în realitate era acea atmosferă, acea ambianță creată pentru om. Desigur, curățenia la locul de muncă, înfrumusețarea lui, are influență și asupra mașinilor. Cum? Foarte simplu. Lipsa de praf și alte impurități, menținerea unei temperaturi și umidități constante (...noi o creăm pentru flori și plante, dar are influență și asupra mașinii") prelungesc viața mașinii și-i asigură o bună funcționare.

Mai încolo, la cîteva sute de metri de hala pompelor, se află laboratorul rafinăriei. Pînă la laborator, cîtă alee, alt decor. Aici predomină florile — mai ales cele de culoare roșie. In jurul laboratorului, numeroase tufe de liliac, trandafiri, petunii, apoi pomi: caiși, piersici și gutui.

Cînd am intrat în laborator ne-am lămurit repede de ce în jurul laboratorului sînt mai multe flori: aici lucrau aproape exclusiv femei. In interior, din nou flori și diferite plante exotice, atît la parter cît și la etaj.

Am vizitat mai departe alte instalații și locuri de muncă din rafinărie, precum și cantina ce se află în incinta întreprinderii. Peste tot același peisaj: alei cu pomi, flori, viță de vie, pomi fructiferi, fîntîni arteziene, iar în interior curățenie exemplară, flori, plante (am uitat să spun că iluminatul în toate locurile de muncă este fluorescent).

Pe măsură ce vizităm rafinăria acel „ceva" ce mă izbise la început, se lămurea, se contura. Era senzația că mă aflu într-un imens parc, într-o grădină unde, din greșeală, se construise o rafinărie. Aici umblam pe aceleași alei ca și în parcul din orașul pe care-l vizitasem cu o zi înainte.

Cine sînt grădinarii?

In scurta noastră „călătorie" prin rafinărie, am avut ocazia să vedem multe și interesante lucruri. Pe mine mă frămîntă însă un lucru. Pe unde am umblat, prin tot teritoriul întreprinderii, nu văzusem nici un grădinar. Doar pentru îngrijirea unui asemenea parc, a unei grădini așa de mare, e nevoie de un număr apreciabil de grădinari, îngrijitori, specialiști. Insoțitorul nostru „ghicise", din întrebările puse de noi și din discuțiile cu muncitorii din secție, că nu ni s-a lămurit întrebarea ce ne frămîntă: unde sînt grădinarii. Misterul însă ne-a fost repede dezvăluit: erau înșiși muncitorii. Fiecare secție luase sub îngrijirea sa o anumită porțiune de teren, pe care o îngrijea ca pe a sa proprie. Ca să primești o porțiune de teren nu e un lucru complicat. Complicat e să-l îngrijești, să-l transformi într-un colțișor frumos, plăcut, într-o părticică menită nu să îngreuneze — ci să înlesnească munca, s-o facă mai ușoară, mai plăcută. Cele cîteva sute de muncitori de la rafinăria din Krasnodar — cum ne spunea însoțitorul nostru — și-au însușit și a doua profesie: aceea de grădinar. Ei se ocupă cu multă pricepere, dar mai ales cu multă dragoste, de pomii lor, de florile și de plantele lor, existînd și în acest domeniu o întrecere pentru cel mai frumos loc de muncă. M-am interesat și mai îndeaproape ca să-i cunosc pe acești muncitori-grădinari. Deși cifrele fac uneori materialul mai greoi, aș vrea să folosesc cîteva, pentru că ele sînt foarte semnificative atît pentru colectivul rafinăriei din Krasnodar, cît și pentru alte întreprinderi vizitate. In întreprindere, fiecare al treilea muncitor e inovator; în brigăzi luptă pentru obținerea titlului de brigadă a muncii comuniste, iar întregul colectiv pentru obținerea titlului de întreprindere a muncii comuniste; pe lîngă întreprindere funcționează o universitate populară cu secții de artă, literatură și muzică; în diferite forme de învățămînt (politic, de cultură generală, tehnic și superior) sînt înscriși toți muncitorii din întreprindere. Această înșirare ar putea continua și cu alte fapte din munca și viața colectivului rafinăriei din Krasnodar. Colectivul întreprinderii constituie o familie unită de harnici constructori ai comunismului. Munca a devenit pentru ei ceva organic, necesar, iar locul de muncă — „gospodăria" lor proprie, pe care o înfrumusețează cu tot ce e mai plăcut și folositor.

N. GAVRILESCU

Festivalul păpușarilor

(Urmare din pag. 1-a)

crescut numărul țărilor care au trimis formații păpușărești, membri în juriu sau simpli oaspeți, dacă ne gîndim că data trecută au fost reprezentate 18 țări. In total iau parte peste 350 de oaspeți.

O a doua notă caracteristică o reprezintă faptul că în acest an a fost inițiat, concomitent cu concursul, un larg schimb de experiență între păpușari. Reprezentațiile pentru public au loc în fiecare după amiază și seara, diminețile fiind destinate unor spectacole speciale pentru participanții străini, conferințelor cu demonstrații practice, discuțiilor și întîlnirilor, toate la un loc menite să înlesnească un amplu schimb de păreri asupra problemelor cele mai însemnate ale profesiunii păpușărești. Astfel o temă propusă spre discuție se numește „Probleme actuale ale dramaturgiei teatrelor de păpuși și marionete".

Dar fără îndoială programul oaspeților nu va evolua numai în sălile de spectacol și de discuții... Le-am pregătit musafirilor noștri un bogat program de vizite menite să-i familiarizeze cu Bucureștii, să le arate o seamă de realizări de pe toate tărîmurile.

— *Cine face parte din juriul Festivalului?*

— Sînt reprezentanți din 11 țări: prof. I. Dmitriev (U.R.S.S.), Jan Malik (secretar general al Uniunii internaționale a marionetiștilor — UNIMA (R.S. Cehoslovacă), Sofia Jarema (R.P. Polonă), Hua Tsia (R.P. Chineză), Rudolf Hahlbohm (R.D. Germană), George Speaight (Anglia), Maria Signorelli (Italia), German Lizt Arzubide (Mexic), Jacques Chenais (Franța), Marjorie Batchelder Mc. Pharlin (U.S.A.), Ali El Rey (R.A.U.), Marcel Breslașu, Margareta Niculescu, Mihnea Gheorghiu (R.P.R.).

— *Ați putea să ne spuneți ceva în legătură cu spectacolele prezentate?*

— Festivalul aflîndu-se de-abia la început nu-mi pot da seama încă de personalitatea creatoare a fiecărui colectiv, de aportul participanților în ceea ce privește prezența unei varietăți de stiluri și maniere. Din cîte am dedus în primele zile, Festivalul va aduce în scenă numeroase stiluri, de la cel tradițional pînă la formele moderne; fiecare teatru a venit cu tehnica și cu tradițiile sale aparte menite să-l deosebească de ceilalți concurenți.

La acest Festival participă unul dintre cele mai tinere teatre de păpuși din lume, Teatrul de păpuși din Cairo înființat în 1957, cu ajutorul Teatrului Țăndărică.

— *S-ar zice așadar că Țăndărică nu este numai o gazdă ospitalieră ci și un frate iubitor care-și îngrijește cu dragoste frățiorii mezini...*

— *Dar despre festivalul filmului de păpuși și marionete ce ne puteți spune?*

— Participă 13 țări cu peste 30 de filme. Fiecare țară poate prezenta mai multe filme. De pildă R.S. Cehoslovacă a anunțat 8 filme, U.R.S.S. 3, R.P. Polonă 3.

Pe biroul directorului Festivalului am văzut distincțiile Festivalului. Medaliile de aur, argint și bronz.

Îmbrăcat într-un costum de Gavroche, îmi zîmbește de pe medalii figura ghiduș a lui Țăndărică. Ține într-o mînă un buchet de flori, gata să-l ofere premianților.

Dar, premianții? Sînt printre noi, spectacolele lor culeg aplauzele publicului, iar timpul ni-i va scoate în vileag...

V. B.

Pavilionul de mostre de la Șosea

(Urmare din pag. 1-a)

artizanat etc. Veți dori vin, bere, suc de fructe sau siropuri? Vi le vor oferi numeroasele „automate", contra unor fise. Tot cu un jeton veți putea obține 4 fotografii „á la minut" în tot atîtea poziții, cu ajutorul unui original aparat. In timpul expoziției vor avea loc „Parade ale modei", cu noile creații ale fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej" și I. S. „Arta Modei". Totodată, pe lacul Herăstrău se vor desfășura concursuri de caiac, canoe, skiff și yole, utilizîndu-se noile tipuri de ambarcațiuni prezentate.

Cuvîntul vizitatorilor, exprimat fie în scris, pe buletinele-chestionar, fie verbal pe bandă de magnetofon, va cîntări greu. Toate aprecierile și observațiile făcute vor fi analizate cu seriozitate, servind direct la contractări, la selectarea celor mai utile, mai bune și mai frumoase produse, ce vor fi fabricate și puse în vînzare în magazine în cursul anului viitor. Deci, nu ne rămîne decît să vă exprimăm invitația: Poftiți la Pavilionul de mostre!

M. S.

A ÎNCEPUT ȘCOALA

(Urmare din pag. 1-a)

nalfabeți din vremea regimului burghezo-moșieresc, se înființează nu numai o politică de restricții școlare, ci tot odată mizeria materială a populației, neputincioasă de a sacrifica un bun casnic (nici nu avea) ca bătrînul Moromete țarină și oi, — pentru a-și trimite odraslele la învățătură.

Peste două milioane de elevi frecventează astăzi școlile elementare, medii, și profesionale din țară — al căror număr se ridică la mii. Peste 20 de miliarde lei a alocat Statul numai între anii 1951—1958 pentru nevoile învățămîntului. Și fiindcă am abordat cifrele, în care sclipește și răsună încă o realizare revoluționară a regimului nostru popular: opera uriașă de culturalizare — mai menționăm milioanele de manuale ce se distribuie gratuit anul acesta elevilor din școlile elementare de 7 ani. Ne aducem aminte cît cîntărea odinioară în bugetul anemic al muncitorului.

★

Alaltăieri, la școala elementară de 7 ani din B-dul Tolbuhin. Ora 7 dimineața. Sute de părinți și copii în straie de sărbătoare, adunați în curtea însorită, laolaltă cu corpul profesoral. L-am recunoscut și pe vecinul meu pensionarul pe care, de cînd cu vremea răcoroasă, nu l-am mai întîlnit în Cișmigiu de la începutul lunii. Îl lăsasem la ținută de vară — cămașă colorată cu mîneci scurte și guler sport, sandale, pantaloni de doc, fără pălărie. Acum, haină bleumarine (mirosea un pic a naftalină), cămașă albă, cravată în ton cu costumul, pantofi negri, pălărie gri. Pe brațul stîng „balonul", și în mîna dreaptă, la fel cu toate miinile asistenței, un buchet de circiumărese. (Să nu uit zîmbetul festiv din colțul mustății proaspăt ajustate). Îșl conducea nepoțelul care împlinise anul acesta vîrsta abecedarului.

Intr-o însuflețită atmosferă, după aslegerea prezidiului, directorul școalei a ținut o cuvîntare în care a evocat problemele ce preocupă în acest moment omenirea și speranțele legate de acțiunea delegațiilor țărilor socialiste la O.N.U., în frunte cu delegația sovietică condusă de tovarășul Nikita Hrușciov. A vorbit și despre marile realizări înfăptuite în țara noastră și în deosebi despre școala nouă, minunata biruință a regimului nostru de democrație populară.

A răspuns președintele comitetului de sprijin și în numele părinților a luat cuvîntul, cu dicțiune, o tînără și frumoasă mamă, în persoana căreia n-a fost greu să se identifice o cunoscută spicheriță de la radio-televiziune. Eleva Tănăsescu, eminentă pionieră, a fost port-parola sentimentelor de recunoștință a colegilor săi față de Partid și guvern, față de profesori și părinți, asigurînd că va învăța cu tragere de inimă și dragoste pentru poporul muncitor.

Pe urmă, într-o procesiune de flori, copiii au intrat în clase, s-au așezat în bănci de asemenea împodobite cu flori, unde s-a făcut apelul. Fiecărui nume i-a urmat, individual, înmînarea stoculul de manuale.

Am plecat cu vecinul.

— Dacă n-aș ști de unde vii cu florile, credeam că ai fost naș la vreo cununie.

— Și eu la fel în ce te privește — mi-a răspuns cu un surîs încă înduioșat de emoția serbării.

★

Un grup de ucenici constructori a venit ieri în strada Drumul Murgului ca să vadă în ce stadiu de construcție se află școala lor modernă. Va fi gata încă în acest an. Mai aveau pe figură amprenta vilegiaturii la munte sau la mare. Erau robuști și plini de vioiciune.

Privindu-i, mi-a venit în minte o altă imagine. Aceea plăpîndă și „dickensiană" a ucenicului de odinioară. Chiar cînd au intervenit niscai legislații menite să reglementeze obligațiile patronale față de învățăcel — tot obiceiurile tradiționale de tratament și ocrotire erau acelea urmate cu sfințenie.

O empirică și ancestrală concepție educativă cerea ucenicului să ia cunoștință, de cum a călcat pragul atelierului, de duritatea vieții. Așa se otelesc caracterele! Așa se pregătește trupul pentru meșteșugul năzuit. Aceste postulate de viață, știa patronul să le administreze în spiritul aspru al tradiției, și dacă părinții oftau din cînd în cînd, se consolau cu ideea că „așa e soarta ucenicului".

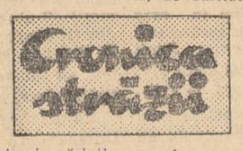

Potrivit devizei consacrate că „meseria se dobîndește cu trudă și durere" — ucenicul era considerat un fel de făptură aparte, ca eroul supranatural al lui Creangă din Ion Pățitul, în stare să îndeplinească treburi și misiuni peste puterile sale. Vîrsta fragedă nu constituia un motiv de menajare. „Și eu am început așa" — îl mîngîia, arareori, patronul, îl mustruluia calfa.

Ucenicul era ursit să fie slugă și dădacă, rîndaș și corvagiu, înainte de a i se pune în mînă unealta de lucru, înainte de a fi inițiat în alfabetul meseriei. El va duce coșul greu cu cumpărăturile din piață; el va face zecile de drumuri zilnice pentru toate neamurile „cucoanei" și pentru personalul vîrstnic; el rămîne duminica acasă, să legene copilul cînd stăpînii se află la vreun zaiafet sau la cinema. Pe biata lui spinare se descăroau enervările și contrarietățile îndreptățite sau ba.

Pentru îngrijirea și întreținerea ucenicului, funcționau imuabilele și bătrînești principii... spartane. Masă frugală, izolată ierarhic de masa mai copioasă a celorlalți. Primul la datorie, dimineața. Măturatul, focul în sobă, periatul hainelor și lustruitul ghetelor întregii familii tutelare; curățirea zăpezii iarna, a noroiului toamna; stropitul atelierului vara — îl priveau. Pentru odihna lui, orice ungher era prea mult. Intr-un culoar neîncălzit, după ușă, în bucătărie, pe masa atelierului sau sub tejgheaua dughenii — problema cazării ucenicului nu cerea nici o bătaie de cap.

Efectele acestui tratament nu întîrziau să se arate. In privința aceasta, stau martore cifrele statistice asupra impresionantei pletore de rahitici și tuberculoși, recrutați din rîndurile tînărilor ucenici.

Astăzi, cînd îi văd ca pe aceștia de aici, ca pe cei de la atelierele „Grivița Roșie", ageri, plini de voie bună, cînd îi văd, zic, defilînd la festivitățile populare, sau hărnicind la munci de interes obștesc, sau la joacă în ceasurile de recreație, sînt emoționat.

Peste 80.000 absolvenți ai școlii de șapte ani, vor urma anul acesta școlile profesionale de ucenici.

Astăzi au de toate: cămine, școli, îngrijire, pregătire temeinică pentru rolul ce-i așteaptă în cîmpul muncii, în ramura în care se specializează. De aceea mă înduioșează zîmbetul ucenicului nemurit în marmura din curtea Atelierelor Grivița Roșie. Zîmbetul lui Vasile Roaită dăruit generos micilor lucrători, cînd trec dimineața pe lîngă soclul alb, mestecînd o groasă felie de jîmblă cu unt.

F. BRUNEA—FOX

MAGAZIN MEDICAL

EPISTAXIS

Un nume impresionant și ritmat, care mulțora îi s-ar părea că ascunde mai mult decît o pierdere de sînge din nas. Mai curios este însă faptul că cei care credeau că acest termen medical ascunde mai mult decît o simplă scurgere de sînge din nas, au adesea dreptate. Prin această vrem să atragem atenția că uneori epistaxisul poate fi semnul unei boli mai serioase.

De cele mai multe ori sîngele începe să curgă din interiorul părții din față a nasului unde vascularizația este foarte bogată, vasele fiind așezate în trei straturi. Aici arteriolele minuscule — capilarele, trec nemijlocit în vene, iar acestea avînd un diametru mai larg, circulația sîngelui se încetinește și mucoasa nazală este în permanență bogată în sînge.

Fiind îngropate în grosimea mucoasei nasului, vasele sanguine se rup de fiecare dată cînd din cel mai mic motiv — zgîrietură, lovitură sau inflamație — este vătămată mucoasa.

Iată de pildă cum se întîmplă într-un guturai uscat: pe mucoasă se formează cojițe care uscîndu-se ne supără. Încercînd să le scoatem rănim mucoasa și ne curge sînge din nas. Pe locul micii zgîrieturi după oprirea sîngelui apare o nouă cojiță care și ea este enervantă și iarăși căutînd să o îndepărtăm ne rănim și provocăm un nou epistaxis.

Corect ar fi trebuit să procedăm astfel: să ungem ușor cu puțină vaselină cojițele de pe mucoasă, ca să le înmuiem și astfel ele pot fi îndepărtate ușor, cu un tampon de vată sau colț de batistă răsucit.

Alteori epistaxisul este favorizat și însoțește arterioscleroza și boala hipertonică, în aceste cazuri pereții vaselor sînt mai puțin elastici și mai fragili și la o tensiune crescută a sîngelui cedează.

In unele boli infecțioase acute: gripă, rujeolă, tifos exantematic, scarlatină, bruceloză și altele, epistaxisul le însoțește destul de des, ceea ce se explică prin scăderea puterii de coagulare a sîngelui datorită creșterii bruște a febrei, prin micșorarea numărului de trombocize. Or trombocizele sau plăcuțele sanguine au un rol de seamă în puterea de coagulare a sîngelui.

Epistaxisul mai poate însoți unele boli ale sîngelui, cînd sînt și mai dese, mai durabile și duc la slăbirea organismului. De asemenea, la bolnavii cardio-vasculari în special primăvara cînd organismul are o lipsă de vitamine.

La prima pierdere de sînge din nas, de obicei nu ne sesizăm, poate nici la a doua, dacă însă se repetă mai des — consultul medicului este obligator.

Cum trebuie să procedăm cînd ne curge sînge din nas?

In primul rînd trebuie să liniștim bolnavul, să nu se sperie, să nu se agite. Apoi îl culcăm cu capul mai sus decît restul corpului, altfel sîngele se scurge în gît. Este greșită părerea unora că trebuie să stea cu capul în jos pentru că aceasta nu numai că nu ajută, dar favorizează prelungirea pierderii de sînge crescînd tensiunea sanguină în regiunea capului.

Se mai recomandă să apăsăm pe din afară nara care sîngerează și să o ținem apăsată cam 15—20 minute. Dacă aceasta nu ajută putem introduce în nara sîngerîndă un tampon de vată, bine strîns și înmuiat într-o soluție de apă oxigenată sau efedrină.

Recele știm că ajută contracției vaselor. De aceea este bine să punem gheață sau prosop ud pe ceafă și pe fața bolnavului și chiar să-i spălăm des fața cu apă rece.

Mai ajută și următoarea tehnică respiratorie: bolnavul inspiră adînc pe nas și expiră prin gură timp de cca. 10—15 minute.

Epistaxisurile repetate trebuie neapărat examinate de medic.

Dr. V. IVANOV

Prevenirea reumatismului articular acut

Statisticile întocmite în țara noastră arată că reumatismul articular acut, (boala Sokolski-Bouillaud) este cea mai frecventă formă de reumatism la copii. Aproximativ 85% din afecțiunile reumatice la copii sînt reprezentate prin această boală, în timp ce la adulți procentul scade la 30—40% din totalul bolilor reumatismale. Pe de altă parte, amintim că 7—11% din totalul internaților în spitalele de copii suferă de Reumatism Sokolski-Bouillaud.

Maximum de frecvență al acestei boli este la copii între 7 și 15 ani.

Cunoscînd că în 80—90% din cazuri la copii și în 60—70% din cazuri la adulți, apar leziuni cardiace de origină reumatismală, ne dăm seama de importanța și gravitatea problemei.

In R.P.R. s-au întreprins acțiuni de depistare sistematică în masă a acestei forme de reumatism. De exemplu la Cluj, s-au făcut examinări medicale periodice bi-anuale (toamna și primăvara) la toți copiii între 3 și 15 ani din colectivitățile școlare și preșcolare din orașul Cluj. Copii găsiți bolnavi, suspecți sau predispuși la reumatism au fost reexaminați de reumatologul policlinicii de copii, pentru precizarea diagnosticului și întocmirea fișei de dispensarizare pentru reumatism. Copiii dispensarizați sînt revăzuți periodic. Toți cei bolnavi sînt internați în spital pentru tratamentul atacului acut sau al recidivelor. Dispensarizarea copiilor suspecți a permis într-un număr de cazuri punerea unui diagnostic precoce, în faza incipientă sau de latență care precede atacul acut.

In afară de copiii bolnavi sau suspecți, mai există și o a treia grupă de „predispuși" la reumatism, adică acei care au prezentat amigdalite repetate, scarlatină în ultimele șase luni sau trăiesc în condiții reumatogene. Urmărirea sistematică a copiilor din această grupă constituie de fapt baza activității de profilaxie a reumatismului. Prin modificarea terenului reumatic al copilului și prin protecția față de factorii reumatogeni ai mediului putem preveni apariția reumatismului.

In general, măsurile profilactice urmăresc obiectivele următoare:

1. — Combaterea unor condiții de viață deficitare ca: locuință neigienică, îmbrăcăminte nepotrivită, alimentație necchilibrată. In plus, pentru mărirea rezistenței organismului, copiii sînt atrași către sport, către viața în aer liber, excursii. Un mare număr de copii din țara noastră sînt trimiși de stat în fiecare an în coloniile de vară de la munte și mare, în taberele de pionieri și în sanatoriile balneo-climatice.

2. — Combaterea bolilor care au legătură cu apariția reumatismului cardio-articular și anume a celor de cauză streptococică: amigdalite repetate, scarlatină, erizipel, diverse infecții de focar. Trebuie depistați sistematic în colectivități (școli, insituții, spitale), purtătorii de streptococi (adică acei copii sau adulți care, fără a face o boală aparentă, au totuși acest microb în gît sau în nas, putînd infecta pe cei din jur). Odată descoperiți ei vor fi tratați cu penicilină timp de 10 zile. In ceea ce privește infecțiile de focar amigdaliene, dentare, sinuzale etc., trebuie urmărită o igienă corectă a dentiției, controlul stomatologic periodic pentru școlari, tratarea carilor și granuloamelor; în cazul că amigdalele constituie o infecție de focar se vor scoate chirurgical.

3. — In cazul reumaticilor cu diagnostic precis stabilit, se ridică problema prevenirii recidivelor, întrucît la fiecare revenire a atacului acut reumatismal leziunile cardiace se agravează. Pentru prevenirea recidivelor, căutăm să mărim rezistența organismului și combatem energic orice îmbolnăviri acute streptococice. Medicamentul cel mai valoros în acest scop s-a dovedit a fi penicilina administrată pe gură sau injecții, pe toată durata anului sau numai în lunile reci și umede. Cercetările întreprinse au dovedit că recidivele scad pînă aproape de dispariție, dacă această profilaxie cu penicilină o prelungim pe o durată de trei ani pentru copiii mai mari, iar pentru copii mai mici o durată de cinci ani.

Dr. I. STROESCU

Interesant și util de știut

• LAPTELE conține 87—90% apă, 3,5% proteide, 3,5% lipide, 4,5% lactoză și 0,7% substanțe minerale. Laptele se alterează foarte ușor, căci el constituie un bun mediu de cultură pentru microbi și conține după 24 de ore 50.000 bacterii pe cmc. Pentru a-l conserva mai ușor și pentru a distruge acești microbi, laptele trebuie fiert. Pentru alimentația copiilor laptele trebuie să fie „sănătos" de la început și nu „însănătoșit" prin fierbere, după ce a fost transportat mult timp pe căldură, ținut în vase nespălate etc. Laptele trebuie fiert cît mai repede de la mulgere și păstrat, apoi într-un loc răcoros și ferit de contaminări. Obiceiul gospodinelor de a lăsa laptele descoperit în bucătărie pînă se răcește, este greșit, deoarece prin acest sistem se înmulțesc ușor fermenții lactici proteolitici, care îl alterează. Răcirea va fi făcută brusc, prin cufundarea oalei cu lapte într-o cratiță mare cu apă rece. In timpul răcirii va fi continuu amestecat, ca să nu se rădice smîntîna.

Gimnastica în producție

In ultimii ani, în multe întreprinderi din țara noastră a început să fie aplicată gimnastica în producție. In legătură cu începutul aplicării acestei metode de refacere și păstrare a capacității de muncă nu putine au fost nedumeririle: „In ce măsură ne-ar fi folositor — se întrebau unii muncitori — exercițiile fizice în pauză sau după o muncă fizică?"

Practica a lămurit însă de la început aceste nedumeriri cînd s-a explicat și s-a văzut că gimnastica în producție nu înseamnă un tip uniform de exerciții fizice aplicate tuturor, indiferent de forma muncii profesionale pe care o exercită fiecare. Exercițiile fizice la locul de muncă au fost prevăzute și apoi practicate cu multă bunăvoință atunci cînd acei care utilizau în timpul lucrului mai mult membrele superioare au fost îndrumați să facă exerciții care cereau utilizarea mai frecventă a membrelor inferioare.

Instructorii și profesorii de educație fizică care există în toate întreprinderile mari, cunoscînd procesul de producție din fiecare atelier ca și diferitele profesiuni, pot recomanda exercițiile fizice corespunzătoare fiecăruia, acestea trebuind să compenseze lipsa de mișcare a membrelor și diferitelor părți ale corpului neutilizate în timpul muncii.

Gimnastica în producție poate fi utilizată la diferite momente principale ale zilei de muncă: înainte de începerea lucrului, la pauză și la sfîrșitul lucrului. Important este ca exercițiile fizice să fie simple și să poată fi realizate cu ușurință într-un timp redus.

Desigur, exercițiile fizice în producție nu pot fi executate în orice loc. Este necesar să existe în atelierul de lucru sau dacă nu este posibil aci, atunci într-o hală alăturată sau apropiată, condiții de temperatură, umiditate și presiune atmosferică corespunzătoare. Nu se pot organiza exerciții fizice în locuri cu praf în cantitate crescută, cu zgomot sau lipsite de lumină suficientă. Alegerea și pregătirea locului pentru realizarea exercițiilor fizice în întreprindere sînt hotărîtoare pentru succesul acestei activități atît de necesare și utile sănătății muncitorilor.

Rația alimentară echilibrată pe o zi

Prin regim alimentar echilibrat sau rație de întreținere se înțelege hrana care ține seama de starea fiziologică și de mediul înconjurător și acoperă zilnic toate nevoile energetice ale organismului. Pentru aceasta rația trebuie să aducă toți factorii de nutriție (plastici, energetici și biocatalitici) în cantitate și proporție optime. Acești factori de nutriție sînt: albuminele sau proteinele (elemente plastice), glucidele sau hidrații de carbon, lipidele sau grăsimile (elemente energetice), vitaminele, mineralele (elemente biocatalitice) și apa. Insfîrșit, unele minerale necesare în cantitate mare, au rol plastic.

Albuminele cu valoare biologică mare indispensabilă reparării, creșterii și menținerii țesuturilor se găsesc în lapte, brînză, carne și ouă. Proteine mai puțin valoroase se găsesc în leguminoase, în cereale, în pîine și făinoase. Valoarea lor nutritivă crește în importanță cînd sînt combinate cu cele dintîi (lapte, carne, brînză, ou).

Glucidele se găsesc în proporție de 100%, în zahăr și zaharicale. In proporție mai redusă, în făinoase, în fructe, legume uscate și crude.

Grăsimile pot fi animale ca: unt, untură, slănină; sau vegetale ca: uleiurile extrase din fructe sau semințe de plante oleaginoase.

Pentru a acoperi pierderile organismului și a-i asigura buna funcționare rația alimentară trebuie să fie completă, adică să țină seama nu numai de calitate, dar și de cantitatea factorilor de nutriție.

Cantitatea de albumine necesară unui adult normal este de 1 gr. pe kilo/corp pe zi ceea ce înseamnă că adultul de 1.70 mtr. înălțime și 70 kg. greutate, trebuie să primească zilnic 70 de gr. proteine. Distribuirea ideală a albuminelor din rație cere ca 35 gr., adică jumătate din cantitatea de albumine necesară pe zi și pe kilogram de greutate să fie de origină animală, adică din lapte, brînză, carne și ou și jumătate de origină vegetală, adică din cereale și legume uscate.

Glucidele trebuie să fie în cantitate de 4 pînă la 6 gr. pe zi. Prin urmare același adult de 70 kg. va trebui să primească între 350—420 gr. de glucide zilnic. Cele mai bune izvoare de glucide sînt fructele, legumele, cerealele, pîinea și în completare făinoasele și dulciurile concentrate ca mierea, zahărul, bomboanele. Acestea din urmă dau multă energie, dar sînt sărace în vitamine și minerale.

Lipidele sau grăsimile sînt necesare în cantitate de 1—2 gr. pe zi pe kg/corp, deci pentru adultul de 70 kg. se indică zilnic 70—140 de gr. de grăsime atît de origine vegetală pentru aportul de acizi grași nesaturați esențiali cît și de origine animală, în special unt, pentru aportul de vitamine.

Deci, schematic, rația zilnică ar trebui să aducă în cazul nostru: 70 gr. albumine; 350 gr. glucide; 70 gr. lipide;

70 gr. albumină se pot realiza într-o zi din:		
100 gr. carne	= 20 gr.	albumine
(100 gr. brînză)	= 10 „	„
250 gr. lapte	= 10 „	„
1 ou	= 5 „	albumine
Total	= 35 „	albumine de origină animală
250 gr. pîine	= 25 „	albumine
100 gr. paste făin.	= 10 „	„

Total 35 gr. albumine de origină vegetală.

Cele 350 gr. de glucide pe care rația bine echilibrată a adultului trebuie să le conțină zilnic pot fi procurate din:

250 gr. pîine	= 125 gr.	glucide
200 „ cartofi	= 40 „	„
100 „ făinoase	= 75 „	„
100 „ morcovi	= 10 „	„
300 „ fructe	= 30 „	„
70 „ zahăr	= 70 „	„
Total	350 gr.	glucide

Lipidele sau grăsimile se vor completa zilnic din grăsimea pe care o aduc laptele, carnea și brînza din rația la care se vor adăuga untul și uleiul.

De exemplu tot pentru adultul cu greutate de 70 kgr. se poate asigura rația de grăsimi pe o zi din:

100 gr. carne vacă	= 10 gr.	lipide
250 „ lapte	= 10 „	„
1 ou	= 5 „	„
35 gr. ulei	= 35 „	„
15 „ unt	= 12 gr.	lip.
Total	= 72 gr.	lipide

In afară de importanța care trebuie să se dea calității și raportului dintre albumine, glucide și grăsimi sînt absolut indispensabile și anumite cantități de vitamine și săruri minerale.

Astfel vitaminele necesare zilnic organismului pot fi asigurate din:

Vit. A din ½ l. lapte nesmîntînit, 30—40 gr. unt, un ou.
Vit. B₁ din: 100 gr. carne și 10 gr. drojdie de bere.
Vit B₂ din: 100 gr. carne, ½ l lapte, 1 ou.
Vit. PP din: 100 gr. carne, 300 gr. spanac.
Vit. C din: 2 roșii sau 150 gr. varză crudă sau 2 lămîi sau 400 gr. de cartofi, copți sau fierți în coajă.

In sfîrșit cantitatea de apă necesară unui adult normal este de 1—1,500 l pe zi.

Așa dar organismul are nevoie de alimente pentru acoperirea pierderilor, pentru o mai bună funcționare și pentru energie.

Energia liberată de alimente se măsoară în calorii care reprezintă cantitatea de căldură necesară să ridice temperatura unui gram de apă cu 1 grad.

Dar nu toate alimentele dau aceeași cantitate de energie, cînd sînt oxidate.

de ex.: 1 gr. glucide dă 4 calorii
1 gr. albumină dă 4 calorii
1 gr. lipide dă 9 calorii

Pentru a afla totalul de calorii vom înmulți deci

lipidele	70 cu 9	=	630
albuminele	70 cu 4	=	280
glucidele	350 cu 4	=	1400

Dacă adunăm aceste trei rezultate obținem un total de 2300 de calorii care reprezintă 33 de calorii pe kg. de greutate corporală, calorii necesare unui om cu activitate ușoară (funcționar, croitor, laborant etc.). Bine înțeles cu cît efortul de activitate este mai cresc

Maratonul ciclişt ilor

Corespondenţe telefonice speciale

Nu te lăsa, tăticule!

Cine nu-l cunoaşte pe Petre Nuţă, simpaticul ciclist cîmpinean, nelipsit de la toate marile curse desfăşurate la noi în ultimii 10 ani? Iubitorii sportului cu pedale îşi mai amintesc, desigur, de isprăvile din tinereţe ale lui Nuţă, de senzaţionala „evadare" în etapa Caransebeş—Petroşani în Turul din 1951, cînd a sosit singur, cu 10 minute avans asupra plutonului, sau de răsunătorul succes obţinut în etapa Focşani—Iaşi, în ediţia 1953.

Nuţă are acum 34 de ani. În timp ce alţi alergători din generaţia sa au alternat de mult bicicletele în rastel, el continuă să alerge. Nu mai are vigoarea din tinereţe, nu mai poate fi un protagonist, dar aleargă încă din marea dragoste pentru sportul care este pasiunea vieţii sale. El soseşte mereu cu ultimele plutoane, dar soseşte. Prezent la toate ediţiile turului ciclist, nu a abandonat niciodată.

De un singur lucru îi pare rău: în etapa II-a, la intrarea în Cîmpina, îl aştepta soţia şi fetiţa sa. Era pentru prima oară cînd Florica venea să-l vadă pe tatăl ei alergînd într-o cursă. Plutonul gonea întins în urmărirea cicliştilor evadaţi. Era o trenă îndrăcită pentru picioarele îmbătrînite ale lui Nuţă.

Cu cîţiva kilometri înainte de locul „întîlnirii", Nuţă n-a mai putut ţine pasul cu ceilalţi şi a rămas în urmă. Ar fi vrut măcar aici să fie şi el în faţă. Florica însă nu se pricepe la tactici de-astea cicliste. Strîngînd în braţe un buchet de albăstrele sfioase, pe care n-a avut timp să-l arunce pe şosea, ea a apucat doar să strige: Nu te lăsa, tăticule!

Şi Nuţă nu se lasă. E mai hotărît ca oricînd să termine şi acest tur la Bucureşti.

Un concurent care nu se grăbeşte

Azuga, staţiunea de munte cunoscută mai ales pentru fabrica sa de bere, ne primeşte... cu o ploaie torenţială, deşi noi am fi preferat altfel de lichid. Crestele Bucegilor de abia se mai zăresc prin perdeaua de nori. Uzi leoarcă, cicliştii pedalează greu pe şoseaua mărginită de vile şi brazi. Sub streaşina unei case zărim un ciclist îmbrăcat într-un tricou albastru, cu dungi galbene. Nr. 22. Cercetăm lista şi îl identificăm. Este Rolf Hiler din echipa Suediei. Foarte calm, el priveşte cum caravana ciclistă se scurge prin faţa sa. Oare o fi abandonat? Încercăm să aflăm motivul.

Prin intermediul tovarăşei Ruxandra, translatoarea care vorbeşte excelent suedeza, curiozitatea ne este satisfăcută. Hiler nu se grăbeşte. Aşteaptă să treacă ploaia.

Premierea lui W. Ziegler, cîştigătorul etapei la Oraşul Stalin.

„Ce mult doream să cîştig în oraşul natal"

Acestea au fost primele cuvinte ale lui Ion Cosma, cînd a descălecat de pe bicicleta pe stadionul din Oraşul Stalin. Olimpicul nostru, care pe circuitul de la Grotta Rossa a întrecut mulţi aşi ai ciclismului mondial, ţinea mult să dea o nouă satisfacţie admiratorilor săi. Se vedea făcînd turul de onoare pe pista stadionului. Chiar şi noi credeam că Ion va ajunge primul în oraşul său natal.

Cu 6 km. înainte de sosire, Cosma era în grupul primilor evadaţi şi ducea trenă tare, aşa cum ştie el să o facă în momentele hotărîtoare. Dar un cui, zvîrlit de întîmplare în mijlocul şoselei, a năruit frumosul vis al lui Cosma. Cu cauciucul spart, Cosma n-a mai putut să pedaleze şi a rămas cîteva minute pe marginea şoselei.

Sosit cu grosul plutonului, Cosma s-a bucurat totuşi de aceleaşi aplauze pe care le-a primit învingătorul, Walter Ziegler, tot un ciclist din partea locului: afectuoasă şi emoţionantă răsplată a concetăţenilor săi pentru frumoasa comportare a lui Cosma la Jocurile Olimpice.

Un rival al cicliştilor

Cîte iluzii, cîte victorii de etapă nu au spulberat bărierele — aceşti temuţi adversari ai alergătorilor pe şosea. Te vezi evadat, gonind de unul singur spre ţinta finală. Victoria îţi surîde mai mult ca oricînd şi, deodată, o bară de lemn cu dungi albe şi negre ţi se aşterne în cale. Dezamăgit, opreşti resemnat în faţa obstacolului de netrecut. Trecerea pe sub barieră se sancţionează aspru. Şi cantonierii, cît de mult le-ar place ciclismul, nu pot să facă favoruri. Dacă ai şansa să treacă un „rapid" sau chiar un „personal" mai poţi scăpa repede. Însă, de cele mai multe ori — parcă este un făcut — eşti nevoit să aştepţi defilarea interminabilă a cîte unui mărfar. Şi cînd trece ultimul vagon, bată-şi plutonul în spatele tău.

— Ah barierele! Aşa a exclamat alergătorul maghiar Török, cînd bariera de la intrarea în Făgăraş a pus capăt evadării sale.

Fraţii Nilsson

Ove Nilsson, un suedez roşcovan cu ochii albaştri şi cîrn, este mezinul turului. A împlinit abia 20 de ani (l-au sărbătorit colegii săi de echipă la Hunedoara pentru această aniversare) şi la masă bea lapte în loc de apă. Deşi participă pentru prima oară la o cursă mare, el nu se teme pentru că îl are alături în pluton pe fratele său mai mare Rune, acesta în vîrstă de 29 de ani.

Au venit amîndoi să cunoască Romînia. I-am văzut expediind din Sibiu o ilustrată, pe care au scris doar atîta: „Salutări şi sănătate mamei. Este foarte frumos aici în Romînia".

Culese la sprint

Pentru prima oară în istoria turului nostru, toate sosirile din etape se fac pe stadioane, precedate fiind de reuşite demonstraţii ale unei echipe de pistarzi, în frunte cu Ion Ioniţă, Vasile Oprea şi Petre Tache. Finalele de etapă crează totdeauna o agitaţie deosebită. În această fierbere, între sosirea a două plutoane, am culeş părerile unor antrenori şi tehnicieni cu privire la viitoarea desfăşurare a turului şi cîştigătorul acestuia. Bine înţeleş ei au fost foarte prudenţi în pronosticurile lor. Totuşi, ele sînt interesante, exprimînd părerea unor cunoscători în materie. Iată pronosticurile lor cu privire la eventualii cîştigători ai turului.

VAN DER HAUTE (Belgia): — Zanoni, Heuvelmans şi Romînia I, pe echipe.

B. NOIORDGREN (Suedia): — Grunzig, Şelaru.

IMRE SZIGETI (R.P. Ungară): — R.D. Germană, pe echipe, iar pentru cîştigătorul individual vă rog să mă întrebaţi după etapa contra cronometrului, care cred că va decide în proporţie de 90 la sută pe învingătorul turului.

F. DUŞAN (R.P.F. Iugoslavia): — Gabriel Moiceanu şi Ion Cosma, a căror valoare o cunosc din Turul Iugoslaviei, unde am concurat alături de ei. Sînt favoriţii mei.

H. HALTENHOF (R. D. Germană): — Ziegler sau Eckblom şi, bine înţeles, compatriotul meu Grunzig.

N. VOICU (R.P. Romînă I): — Cel care va sosi cu „tricoul galben" la Bucureşti! (Ca întotdeauna, antrenorul Voicu a fost şi de astă-dată foarte prudent).

ERVANT NORHADIAN (R.P.R. Tineret): — Pe echipe vreau şi cred că va cîştiga formaţia antrenată de mine. Individual, Zanoni sau Ziegler.

N. OŢELEANU (antrenor federal): — Zanoni şi Grunzig.

TRAIAN CHICOMBAN („Olimpia", Oraşul Stalin): — Cosma şi Heuvelmans.

I. GOCIMAN (C.C.A.): — Ziegler, dacă va fi ajutat de coechipierii săi şi Gh. Şelaru.

O. AMZA (arbitru principal): — Zanoni sau Şerban.

I. GOGA şi I. BOCIOACĂ

Ervant Norhadian, antrenorul echipei de tineret a R.P.R. şi cîţiva dintre echipierii săi.

Belgianul Heuvelmans, unul dintre principalii protagonişti ai cursei

— Ştiţi... am o bonificaţie de două minute!

— Mai încet, puştiule, c-ai demoralizat tot plutonul!...

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia, piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

OLIMPIADA

Corespondenţe speciale de la Tudor Vornicu

BOLOTNIKOV — UN NOU KUŢ

Piotr Bolotnikov, elevul lui Vladimir Kuţ, este imaginea perfectă a sportivului sovietic participant la Jocurile Olimpice de la Roma. Şi nu este vorba numai de extraordinara sa performanţă la 10.000 m. care l-a adus Medalia de Aur, ci mai ales de felul în care a cucerit-o. Energia cu care a luptat Bolotnikov, într-o cursă mai lungă de 10.000 m. de fapt, pentru că a trebuit să dubleze atiţia adversari, stăpînirea de sine în momentele decisive, tactica folosită extrem de judicios, toate au constituit calităţile acestor minuţioşi sportivi. Aci, la Roma, nu numai că au terminat cu un avans categoric, dar au impus o personalitate nemaiîntîlnită pe terenurile de sport.

Iar dacă am vorbit despre Bolotnikov ca de elevul lui Kuţ, nu am făcut o figură de stil gratuită, ci am prezentat un frumos moment de colaborare. Acum trei ani, la campionatele Uniunii Sovietice, Piotr l-a învins, pentru prima oară, pe Vladimir. Campionul olimpic de la Melbourne a înţeles că atletismul sovietic a găsit, cu acest prilej, un înlocuitor pentru el. Şi primul lui gînd a fost să-l ajute să progreseze, să realizeze, dacă se va putea, performanţe mai mari ca ale sale. Prietenia celor doi adversari a continuat de pe pista stadionului, s-a accentuat. Dar ea a fost discretă şi nu pentru ochii lumii, în aşa fel încît aci, la Roma, ziariştii au cunoscut-o cu-bia după ce Bolotnikov, a cucerit Medalia de Aur.

Nimeni sau aproape nimeni nu a ştiut că această victorie a fost gustată şi de Kuţ. Aşa cum a spus Bolotnikov: *„Kuţ mi-a dat această forţă care m-a făcut să mă depăşesc pe mine însumi în ultimul tur. Eram convins că trebuie să alerg cu ideea că pot reuşi o mare performanţă în această ultimă zi a întrecerilor atletice de pe stadion".*

Ce poate fi mai frumos decît să auzi asemenea cuvinte, după o asemenea victorie. Vorbea un nou Kuţ, căci aci nimeni nu se îndoieşte că Bolotnikov a avut posibilitatea să bată şi recordul mondial, ducîndu-l pînă în jurul cifrei de 28'25"0. În fond constatăm că primii 5.000 de m. au fost alergaţi în 14'22" 2 şi la aceasta se adaugă un al doilea 5.000 m. în 14'10". Aceasta dovedeşte că Bolotnikov avea posibilitatea să alerge mai repede în prima parte. Dar marea lui forţă, excelentele sale calităţi, sînt demonstrate tocmai cînd vedem că el a terminat alergarea de 10 km. ca într-o cursă de 1500 m.: ultimul km. a fost cronometrat în 2'38"6, cel mai iute dintre cele 10. Un crainic de specialitate a totalizat timpurile realizate pe km. indicînd pe cele mai valoroase: primul 2'48"2 şi al doilea 2'49"2 ai 8-lea 2'50"6, al 9-lea 2'51"8, şi ultimul 2'38"6, ajungînd la un total extraordinar de 13'58"4.

Piotr Bolotnikov, membru al asociaţiei sportive „Spartac" din Moscova, s-a întors astfel acasă cu o mare victorie. Fiul său, Valeriu, de 6 ani, l-a întîmpinat pe aeroportul „Vnukovo", pe învingătorul cursei despre care ziarul francez „L'Equipe" scrie că a fost *„cel mai extraordinar 10.000 din toate timpurile".*

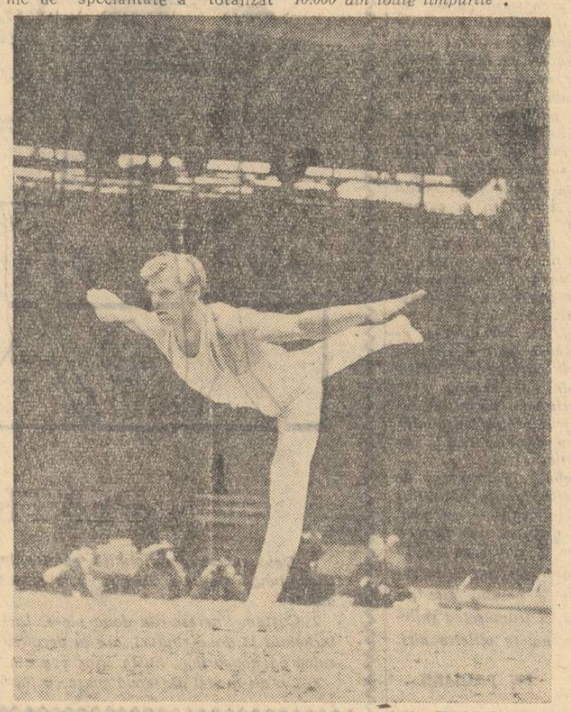

Cel mai prodigios „olimpic": gimnastul sovietic Boris Şahlin, cîştigător a 4 medalii de aur.

Copilul lui Amonasro şi fratele Aidei

Povestea maratonului de la Jocurile Olimpice de la Roma este extraordinară. Acum cîteva săptămîni Bikila Abebe îşi lua rămas bun de la prieteni. Făcuse o plimbare pe sub eucalipţi, se adăpostise sub o streaşină cît ţinuse ploaia de seară şi apoi pornise spre palatul imperial. Un urcuş lin, pe lîngă casele adăpostite dincolo de cartierul de trestie. La poarta palatului, un alt ostaş de o seamă cu el, îmbrăcat într-o bluză uşoară, cu pantaloni scurţi, moleteiere, dar desculţ, se plimba încoace şi încolo. Deşi ştia că Abebe pleacă la Roma, nu se sinchisea să-i pună măcar o întrebare. Se uită doar lung după el, cum se îndreaptă spre aleea asfaltată, străbătînd curtea în care mai multe vaci rumegau liniştite. Abebe se strecură în spatele palatului, la cazarma trupei. Trebuie să explice — pentru a cîta oară — camarazilor săi, de ce pleacă la Roma, ce este un maraton. La o singură întrebare n-a putut răspunde: care este numele viitorilor săi adversari. Nu auzise nici, odată nimic despre ei, ştia doar că acum 8 ani un anume Emil Zatopek realizase o performanţă pe care nimeni nu intenţiona să creadă că va fi întrecută vreodată. Abebe a ajuns tîrziu noaptea în oraş. Şacalii şi hienele scheunau prin grădini, răscolind grămezile de gunoaie. Departe, o stea strălucea mai tare ca altele. Abebe a ales-o pe aceasta. Pentru prima oară simţea o nelinişte. Pînă atunci era sigur că va cîştiga la Roma. Nu auzise niciodată de timp intermediar. Ştia doar că trebuie să alerge mai repede decît ceilalţi. Pe arşiţa cumplită de la el de acasă, pe pămîntul tare, între dermite, cu picioarele goale, alergase mii de km. Cîţi? Nu să ştie niciodată. Dar asta n-are nici o importanţă.

A doua zi dimineaţa de pe platoul cocoţat la 2.700 m. unde se află Adis Abeba, un avion decola spre nord-vest. În avionul acesta se afla şi pasagerul Bikila Abebe. Aşa începea o mare aventură, care avea să se termine sub arcul de triumf al lui Constantin cel Mare. Era ca şi cum copilul lui Amonasro şi fratele Aidei, chiar el în carne şi oase, venea la Roma să joace un rol adevărat, nu departe de termele lui Caracalla, unde cu cîteva zile înainte se cînta opera lui Verdi. Cu picioarele goale avea s-o ia la fugă — chiar aşa — de pe Capitoliu apoi pe piatra tăiată de carele romanilor pe Via Appia Antica, avea să vadă monumentul lui Cecilia Metella, să simtă sub tălpi asfaltul Viei triumfale şi să se oprească sub arcul lui Constantin cel Mare. Fiindcă cursa realizată de el avea să fie atît de neaşteptată, încît nici măcar singurul ziarist etiopian aflat la Roma pentru Jocurile Olimpice nu s-a obosit să participe la această. Cînd a descoperit în faţa televizorului că ostaşul din garda împăratului Haïlé Sellassie I. cîştigă o medalie de aur, nu a reuşit să bată la maşină măcar cele 10 cuvinte anunţînd succesul. I se părea că focul luminînd în noapte calea învingătorului celei mai grele probe atletice, este ceva ireal, de vis. De abia tîrziu, noaptea, e prins să povestească în limba amharа această mare aventură. Acelaşi lucru aproape s-a întîmplat cu cronometrorii rămaşi nedumeriţi în drum, neştiind dacă performanţa înregistrată de cele mai fine aparate — noul record de 2 ore 15 minute, 16 secunde şi 2 zecimi, cu aproape 8 minute mai puţin decît realizase Zatopek la Helsinki — era exactă. Dar mulţimea găsi ostaşul desculţ bătînd cu regularitatea unui metronom piatra Viei Appia Antica, cu faţa luminată de reflectoarele televiziunii, proiectată pe zidurile monumentale, în faţa a zeci de mii de oameni.

În decorul pe care nici un regizor nu şi l-ar fi putut imagina astfel, oamenii au venit de acasă să întîmpine pe învingător, aducînd torţe. Prezenţa africanului care i-a învins pe toţi, s-a transformat astfel într-o epopee. Victoria lui Bikila Abebe a fost şi mai frumoasă, pentru că el nu s-a prăbuşit la sfîrşitul cursei, ci, liniştit ca după îndeplinirea datoriei de ostaş, a zîmbit mulţumit tuturor. Gîndea poate la eucaliptii de sub care a plecat, la steaua pe care şi-a ales-o într-o noapte. Oamenii care-l aplaudaseră îi oferau acum o admiraţie mută, şi cîţi dintre ei nu s-au gîndit în clipa aceea la faptul că Abebe este un copil al Africii, al continentului care se trezeşte la o viaţă nouă, un afri, can care a trecut cu succes, în perioada acestor mari frămîntări ale continentului negru, şi exemenul sportiv. Şi nu oriunde, ci chiar la Jocurile Olimpice. Cine mai auzise pînă acum de negrul Antao din Kenia, care a alergat 10'4 pe 100 m. sau de ghanezul Kote care a sărit 2,03 m. la înălţime, de nigerianul Igun cu 14,71 m. la triplu salt şi de mulţi alţi sportivi din marele continent.

Abebe a fost purtat în triumf. Ca toţi învingătorii care au trecut sub arcurile ridicate la Roma în cinstea victoriilor lor, el a mulţumit cu mîinile ridicate deasupra capului.

Povestea maratonului de la Roma a fost extraordinară. Ea va rămîne în istoria jocurilor, în istoria atletismului, ca un moment aparte. Este povestea maratonistului desculţ care a cîştigat alergînd pe piatra Viei Appia. Povestea aceasta face înconjurul pămîntului, dusă de la om la om, aşa cum elenul Filipide a purtat vestea victoriei.

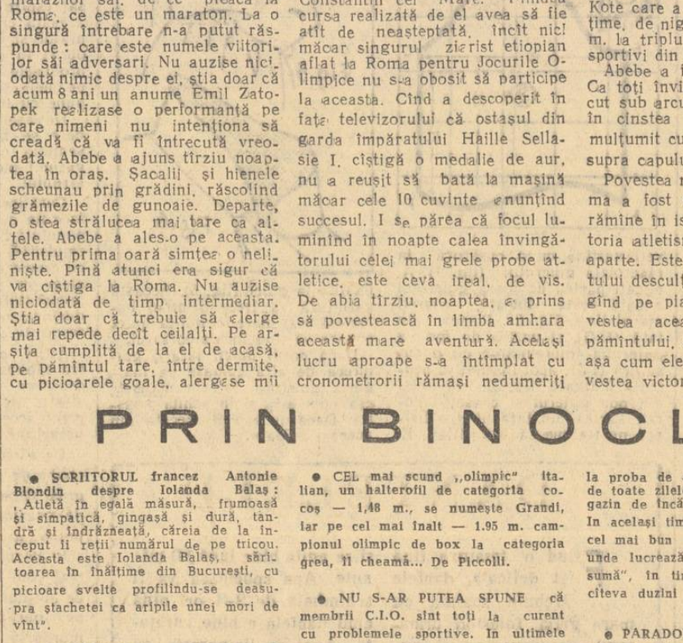

Unul din campionii olimpici cei mai asaltaţi de către vînătorii de autografe: fenomenalul atlet australian Herbert Elliot

PRIN BINOCLU

● SCRIITORUL francez Antonie Blondin despre Iolanda Balaş: „Atletă în egală măsură, frumoasă şi simpatică, gingaşă şi dură, tandră şi îndrăzneaţă, căreia de la începput îi retii numărul de pe tricou. Aceasta este Iolanda Balaş, săritoarea în înălţime din Bucureşti, cu picioare svelte profilîndu-se deasupra ştachetei ca aripile unei mori de vînt".

● FRANCEZII n-au cîştigat nici o medalie de aur la Jocurile de la Roma. În schimb ei au învins Belgia într-un meci de popice disputat în satul olimpic şi gurile rele spun că acest succes va avea drept urmare o propunere către C.I.O. de a include popicele în programul olimpic...

● RACOLERII cluburilor profesioniste au fost prezenţi „în păr" la diferitele competiţii olimpice. După ce au cîntărit bine valoarea „mărfii" au şi trecut la acţiune. Cicliştii Trape, Bariviera, Vandenbergen, boxerii Benvenuti şi Bossi, au fost convinşi să treacă la profesionism.

● CEL mai scund „olimpic" italian, un halterofil de categoria cocoş — 1,48 m., se numeşte Grandi, iar pe cel mai înalt — 1.95 m. campionul olimpic de box la categoria grea, îl cheamă... De Piccoili.

● NU S-AR PUTEA SPUNE că membrii C.I.O. sînt toţi la curent cu problemele sportive. În ultimele zile ale Jocurilor, un personaj marcant al acestui for, a întrebat, în modul cel mai serios, de ce nu se publică rezultatele concursului olimpic de tenis de cimp!...

● SPRINTERUL german Harv a fost întrebat, înainte de disputarea probei de 100 m. plat: Cine este adversarul de care vă temeţi mai mult?

RASPUNS: — Soţia mea. Ea mi-a spus că dacă nu mă întorc acasă cu medalia de aur, divorţează"...»

● MARŞALUITORUL suedez Lundgren, cîştigător al medaliei de argint la proba de 50 km., este în viaţa de toate zilele vînzător într-un magazin de încălţăminte din Stockholm. În acelaşi timp, Lundgren este şi cel mai bun client al magazinului unde lucrează, pentru că el „consumă", în timpul antrenamentelor, cîteva duzini de pantofi.

● PARADOXAL: distinsul şi abilul călăreţ sovietic Serghei Filatov a cîştigat medalia de aur în marele premiu de dresaj, concurînd pe armăsarul cu numele „Absent". Un absent a cărui „prezenţă" a fost însă simţită din plin de ceilalţi concurenţi.

● ÎN TIMPUL Jocurilor Olimpice, un post de radio francez a transmis un interviu cu soţia atletului Michel Bernard, participant la probele de 1500 m. şi 5000 m. Se pare că interviul a fost apreciat ca interesant. Dar şi mai interesant este faptul că Bernard... nu a fost căsătorit niciodată.

TURUL CICLIST

Văzut de Matty ASLAN

— Ştiţi... am o bonificaţie de două minute!

— Mai încet, puştiule, c-ai demoralizat tot plutonul!...

Noul nostru roman ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustraţii: Beca RIND

Întîmpinîndu-şi feciorii care se întorceau la casa părintească venind de la Kiev, de la învăţătură, Bulba nu găsi altceva să le spună decît:

— Phii, da' caraghioşi mai sînteţi cu anteriile astea de popă pe voi!

Cei doi flăcăi, zdraveni ca nişte plopi tineri, se ruşinară la vorbele părintelui lor, iar cel mai mare se zburli:

— Nu ride, nu ride, tată!

— Uite-l cum mai face pe grozavul! Şi de ce să nu rîd?

— Iaca aşa! Tată-mi eşti, nu zic ba, dar dacă mai rizi o dată, te snopesc...

— Fire-ai al dracului de fiu nevrednic! Pe taică-tu, ai? Şi cum ai vreo să mă baţi? Cu pumnii? Bine, hai să ne batem cu pumnii, spuse Bulba, suflecîndu-şi mînecile.

Şi astfel, în loc de cuvinte de bun venit după atîta amară despărţenie, cei doi, tată şi fiu, începură să-şi care la pumni cu nemiluita, spre disperarea unei femei palide şi firave, care stătea în pragul casei şi se crucea. Era mama băieţilor.

— Se bate straşnic, spuse după o vreme Bulba, încetînd bătălia. O să fie un cazac de nădejde. Ei, să trăieşti, fiule. Şi acum, hai să ne sărutăm!

Aşa se revăzură, după o lipsă de doi ani de acasă, feciorii cu tatăl lor.

După ce-şi îmbrăţişară mama, Bulba le spuse ce planuri are acum cu ei. Nu pune prea mare preţ pe tot ce li s-a băgat în cap acolo, la Academia din Kiev. Cărţile, abecedarele, filozofia şi toate celelalte nu fac nici cît o ceapă degerată. „Scuip pe ele. Uite aşa...". Săptămîna viitoare îi va trimite la Zaporoje, în inima căzăcimii. Acolo-i adevărata ştiinţă, acolo adevărata şcoală a vieţii...

Îi chemă apoi în casă, într-o odaie mare, frumos spoită cu var colorat şi împodobită cu săbii, bice căzăceşti, laţuri pentru păsări, peşti şi tot felul de astfel de podoabe.

Întrară în odaie asta atît de familiară pentru ei, iar Bulba trimise să-i cheme pe toţi comandanţii de sotnie din unitatea lui. Nu după multă vreme sosiră şi aceştia şi Bulba îi pofti pe toţi la masă.

— Acum, mai înainte de toate, să bem niscaiva rachiu, le vorbi Bulba. În sănătatea voastră, Ostap şi Andrei. Să aveţi întotdeauna noroc în război. Să-i bateţi pe păgîni, pe turci şi pe tătari şi pe leşi, dacă vor îndrăzni să se ridice împotriva credinţei noastre. Ei hai, umpleţi-vă paharele. E bun rachiul, nu? Cum se spune rachiului pe latineşte? Ei vezi, fiule, că latinii erau nişte prostănaci, habar nu aveau că se află rachiu pe lume. Da' poetul ăla al lor, care a scris nişte versuri latineşti, cum zici că-l cheamă? Eu nu ştiu, că nu sînt tobă de carte ca voi... Horaţiu, parcă...

„Al dracului, bătrînul!" gîndi Ostap. Le ştie pe toate cîinele bătrîn, dar tare se mai prefăce..."

Şi tot pălăvrăgind şi tot cinstind sfîntul rachiu, se înflăcără bătrînul Bulba, apoi se înfurie, se ridică de pe scaun şi îndreptîndu-şi trupul zdravăn, strigă cu putere:

— Apoi, de mîine plecăm! Ce să mai aşteptăm? La ce bun toate astea? Ce ne trebuie oalele astea? Şi vorbind aşa, Bulba începu să azvîrle şi să spargă cănile şi ploştile de pe masă.

Crescut în credinţa căzăcească, făcînd parte dintre vechii polcovnici, comandanţi de unităţi căzăceşti, Taras se socotea un adevărat sprijinitor al ortodoxiei. Se bucura de pe acum la gîndul că va merge la Seci împreună cu cei doi feciori ai săi şi le va arăta cazacilor ce mîndreţe de voinici le-a adus, se bucura la gîndul isprăvilor în meşteşugul războiului şi al băutului de rachiu, pe care le vor face Ostap şi Andrei.

Cu toate văicărelile nevesti-si, din clipa aceea Taras nu mai avu astîmpăr. Dădu ordine încoace şi încolo, alese caii, harnaşamentele, intră în hambare şi prin grajduri. După ce sfîrşi cu ordinele, merse în casă obosit de griji şi le spuse băieţilor:

— Ei, copii, acuma să mergem la culcare... Iar nevesti-si îi dădu de veste să nu facă paturile. N-au nevoie de ele. Vor dormi afară...

Bătrînul se întinse pe un covor şi se învelit cu un cojoc, fiindcă vremea era destul de rece. Iar băieţii se culcară şi ei, unul lîngă altul, în curte, vegheaţi de mama lor, ale cărei lacrimi umezeau pletele celor doi voinici.

— Băieţii mei dragi, ce o să se mai întîmple cu voi, ce soartă vă mai aşteaptă? — şoptea ea, printre lacrimi.

Aşa i-a fost toată viaţa. Îşi vedea bărbatul două trei zile pe an. Puteau să treacă chiar şi cîţiva ani fără să aibe vreo veste de la el. Şi cîte bătăi nu mîncase. Sinii şi obrajii ei fragezi se ofiliseră aproape fără sărutări. Toată dragostea de care era în stare inima ei, şi-o revărsase asupra acestor doi copii.

Şi acum? Pleacă şi ei. Poate nici n-o să-i mai vadă vreodată. Poate că, în prima luptă, o să le taie capetele vreun tătar...

(Va urma)

PRACTIC

Curățirea și întreținerea mobilierului

1. Scaunele de paie se curăță cu o soluție de apă rece cu sare de lămîie (un pachet la un pahar). Se dizolvă bine, se toarnă într-o farfurie de supă și se înmoaie în ea peria cu care frecăm scaunul. Apoi se clătește cu apă rece.

2. Mobila cu furnir, lucioasă se curăță cam odată pe lună, după ce s-a șters bine de praf. Se face o soluție de oțet diluată cu esență de terebentină și apă în care se înmoaie un tifon și cu care se șterge ușor. Se lasă să se usuce și apoi se freacă pînă se lustruiește cu o bucată de finet, catifea, fetru. La un litru de apă se pune o lingură de oțet și o lingură de terebentină. Se șterge cu cîrpa stoarsă.

3. Fotoliile îmbrăcate în creton, mătase lucioasă, catifea, etc. care au devenit puțin „grase" pe la spătar sus, rezemătoare etc., se spală cu neofalină frecînd cu o perie moale și ștergînd imediat cu hîrtie albă, curată.

4. Șemineurile se spală perfect preparînd într-un lighean apă călduță cu clăbuc de săpun și o jumătate de pahar de neofalină.

Curierul nostru

CONSTANTIN F. — Ploiești: Analizînd lucrurile, așa cum ni le-ați prezentat dv., reiese clar concluzia că nu trebuie să vă preocupe de aici înainte decît un singur lucru: învățarea meseriei care vă pasionează. În condițiile familiare actuale acest lucru este ceva mai greu. Va trebui să puneți la punct lucrurile personale care sînt pe cît de încurcate pe atît de lipsite de perspectivă. V-ați gîndit de fapt deseori la aceste lucruri. Credem că e cazul să acționați în mod hotărît dar foarte civilizat. După aceasta puteți pleca oriunde și să începeți a munci foarte serios pentru a avea satisfacția pasiunii împlinite. La început vor fi și multe greutăți. Nu vă speriați. Perseverați. Mai scrieți-ne.

AMELIA — București: Deși rezolvarea acestei probleme vă privește personal nu puteți și nici nu trebuie să acționați dv. personal. Intervenția dv. ar complica și mai mult lucrurile și ar îngreuna rezolvarea problemei. Este neplăcut pentru dv. să aveți în această chestiune un rol pasiv, dar e mult mai bine așa. Va trebui să se ocupe singur de rezolvarea tuturor complicațiilor existente. De fapt nici nu sînt prea multe și cu ceva mai multă perseverență va reuși.

M. N. — București: Aportul dv. la aportul general pe care-l aduc oamenii muncii în construcția vieții noastre noi, este deosebit de folositor și nu trebuie să-i desconsiderați importanța. De la această subapreciere a aportului dv. pornesc o serie de considerații teoretice pe care le faceți, considerații lipsite de valoare. Dedicați-vă în totul muncii dv., îndrăgiți-o și vă va pasiona. Veți crește singură în ochii dv., veți avea mai multă încredere și mai multă satisfacție. Aceasta vă va ajuta nu numai profesional dar și în celelalte probleme ale vieții.

MINODORA — București: Lipsa aceasta de voință nu este deloc întîmplătoare. Ea se datorește unor mari carențe existente în educația lui. Dv. încercați prin vorbe să-l aduceți pe drumul cel bun dar în fapt îi admiteți (mai mult sau mai puțin conștient) toate atitudinile necorespunzătoare. Îi satisfaceți toate doleanțele. El are predispoziție să accepte această situație cu toate că uneori îl mai „deranjează" vorbele dv. Probabil că vă socotește chiar cicălitoare. Va trebui să treceți de la vorbe la fapte. În aceste condiții sîntem încredințați că atitudinea lui se va schimba, că-și va respecta întocmai toate promisiunile pe care vi le face. Mai multă fermitate și veți reuși să înlăturați necazurile actuale.

AUREL DIACONU, Str. Scinteia nr. 53, Urziceni, regiunea București: După cum v-am promis vă publicăm adresa pentru a putea face schimb de vederi cu tinerii din țară.

P. S. — București: Nu ați precizat în scrisoarea dv. dacă poșeta respectivă este din piele sau material plastic. Vă rugăm faceți această precizare, absolut necesară pentru a vă putea da un sfat. Trimiteți-ne și adresa pentru a vă răspunde prin poștă.

Părinți și copii

COPIL FRUMOS

— Alina mă îngrijorează mult, mi-a spus zilele trecute un prieten.

L-am privit surprins. Cu ce putea să-l îngrijoreze drăgălașa fetiță de vreo patru anișori? O știam bine dezvoltată, inteligentă, voioie și mai ales foarte atrăgătoare.

Ghicindu-mi întrebarea nerostită, amicul își continuă ideea:

— Mă îngrijorează fiindcă... e prea frumoasă.

Am pufnit. Ce ți-e și cu părinții ăștia! Auzi motiv de neliniște și de nemulțumire!

— Degeaba rîzi, a continuat prietenul meu. E vorba de un lucru foarte serios. De pe acum îmi dă motive de îngrijorare și mă tem că mai tîrziu ele vor spori.

— Dar de ce? Frumusețea nu e un defect.

— Bineînțeles că nu. Dar poate constitui un pericol. Să-ți explic. Încă din primele luni, cînd Alina abia gîngurea, toată lumea rămînea, cum se spune „mută de admirație" în fața ei. Nu numai noi, părinții, nu numai rudele, prietenii, vecinii, dar chiar și oameni cu totul necunoscuți.

„Ce copil adorabil", „Ce frumusețe de fetiță". Și așa mai departe. Pînă ce fetița a început să se simtă cineva, un copil ieșit din comun, căruia nu i se poate refuza nimic. A devenit cochetă și capricioasă, își alege cu multă greutate „toaletele", e geloasă pe rochiile și mărgelele maică-si. A căpătat o notă de superioritate, care seamănă cu îngîmfarea, față de alți copii, le ia jucăriile ca și cum ar fi un drept al ei. Și cînd ceilalți copii protestează, nu odată am auzit mamele spunîndu-le: Lasă jucăria fetiței, dacă îi place; nu vezi ce dulce e?

— Și voi nu interveniți? îmi întreb amicul.

— Am încercat. Dar nu-mi vine să fiu prea sever cu ea. Aș face notă discordantă față de ceilalți oameni din jurul ei și mi-e frică că se va înstrăina de noi, că s-ar atașa mai mult de străini. Și așa, mă gîndesc cu spaimă cum pot evolua lucrurile. Am văzut doar cazuri asemănătoare. Crescînd, mă tem că fata va deveni superficială și orgolioasă, că va acorda prea multă importanță înfățișării ei exterioare, că va neglija învățătura. Iată de ce cred eu că frumusețea nu este numai o calitate ci poate fi și un defect atunci cînd „se urcă la cap". Nu am dreptate? Mai rizi de mine?

N-am mai rîs. Într-adevăr, amicul meu avea parcă dreptate. Faptul că sesizase încă de pe acum pericolul (așa cum nu o fac marea majoritate a părinților încîntați de frumusețea odraslelor lor) îi dădea posibilitatea să intervină din timp.

Copiii trebuie să înțeleagă de mici — și este datoria părinților să-i facă să înțeleagă — că munca, cinstea, cultura, sînt factorii durabili care îl ridică pe om în ochii semenilor lor, iar adevărata frumusețe a omului este nu cea aparentă ci frumusețea sufletească care nu se ofilește nici odată.

M. PAULIAN

PENTRU ZILELE RĂCOROASE

1. Deux pièces din stofuliță subțire închelat asimetric. Jacheta lungă cu linia dreaptă este prinsă în talie de un cordon.

2. Costum tineresc din două piese. Jacheta dreaptă și scurtă închelată la două rînduri, are la decolteu și mîneci bordaj din culoarea nopeurilor. Fusta ușor evazată.

3. Un alt model din două piese cu jacheta dreaptă și mîneca chimono. La gît o bandă care se termină într-o cravată cu franjuri pe margine.

4. Acest costum din două piese arată noua lungime a jachetelor. Este lucrată dintr-o stofă mai plină și în talie are un cordon rotund (rulou).

5. Rochie din material în dungi cu linia bluzantă. Se poartă cu un plastron în culoarea dungilor.

Desene de Raia SOLOMONICA

Tiparul practic

Cum ne facem o bluză

Dimensiunile bluzei pe care v-o prezentăm sînt bune pentru talia 44. Fiecare careu din schița noastră reprezintă 10 cm.p. Tăiați toate bucățile schiței: 1) spate, 2) fața, 3) mînecile, 4) partea de sus a gulerului, 5) partea de dedesubt a gulerului, 6) manșetă, 7) terminația care se pune la guler sau mai bine zis garnitura.

După ce ați scos mărimile necesare taliei dv., le așezați pe materialul care este pus în două prins cu ace de gămălie, avînd grijă să lăsați în jurul fiecărei schițe 1 cm. Tăiați materialul în jurul schiței.

Acum veți trece la confecționarea bluzei. Fața și spatele bluzei le veți reuni prin cusăturile din părți A și B și prin cele de la umăr C și D. Încheiați mînecile printr-o cusătură de la E și F, lăsînd jos o deschizătură de 10 cm. pe care o tiviți pe fiecare parte. La manșetă, care este dublă, se va pune și pînză tare pentru a se menține frumos. După ce ați cusut-o întoarceți-o pe față. Încrețiți partea de jos a mînecii, aplicați manșeta deasupra lăsînd la marginea manșetei loc pentru butonieră, pe care o veți face înainte de a fi cusută (fig. 4). Întoarceți cealaltă parte a manșetei invers și prindeți-o foarte fin fără să se vadă (fig. 5).

Montați mîneca la corsaj, avînd grijă ca mijlocul mînecii să corespundă la cusătura de pe umăr, înseilînd-o. Faceți o primă probă pentru a verifica cum cade corsajul și mîneca. De acum veți trece la montarea gulerului.

Întrucît gulerul vine și el dublat cu pînză tare, aceasta o

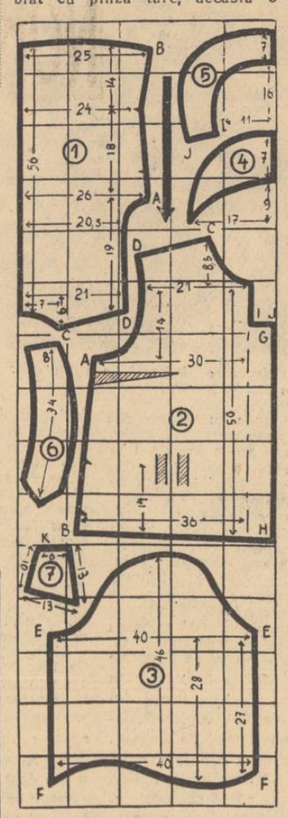

veți susține cu o cusătură la răscroiala gulerului (fig. 1). Aplicați partea de jos a gulerului bucată peste bucată, coaseți marginile (fig. 2). Partea din față (H G) și partea de jos a gulerului împreunați-o cu o cusătură (I J), apoi înseilați-o pentru a fi fixată (fig. 3). Întoarceți din nou gulerul și coaseți-l curat. Partea din față fiind o lizieră nu trebuie să o surfilați. Executați butonierele și aplicați nasturii.

Dublați garnitura gulerului întoarsă pe față, executați terminația de la guler (schița K) și

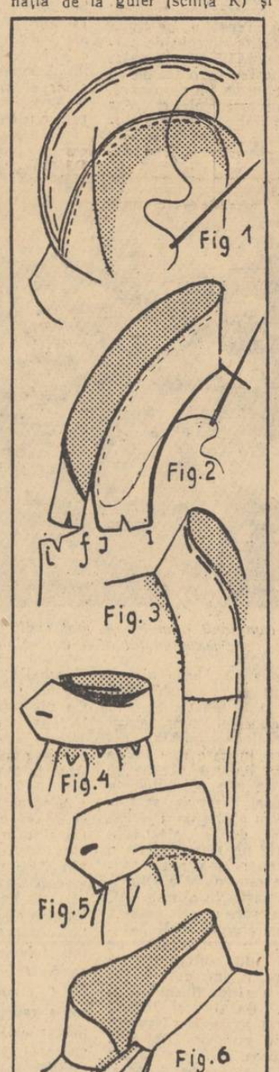

fixați-o la guler (fig. 6). Această garnitură va trece printr-o butonieră mai mare făcută la guler și care va ține închis corsajul.

Dacă doriți puteți face o garnitură de altă culoare pe marginea gulerului sau la manșete așa cum este și în schița noastră. Dacă nu, o veți executa din aceeași culoare.

DANTELELE

Fiind o țesătură fină și delicată, dantela trebuie spălată cu mare grijă, folosind următorul procedeu: Se face spumă din fulgi de săpun cu apă caldă la 37 gr. C. (1 lingură de fulgi de săpun la 4 litri apă). Se introduce dantela în spumă și după o oră se scoate din lighean și se bagă într-o sticlă cu gîtul larg. Se umple sticla cu altă spumă curată, preparată ca mai sus, se astupă cu un dop curat și se agită bine încă 10 minute. Apa spumoasă va fi schimbată de 2-3 ori pînă cînd dantela e bine curățată. Apoi se limpezește cu mai multă apă curată la aceiași temperatură. După spălare, dantela nu se stoarce, ci se presează ușor între palme și se zvîntă între prosoape curate.

Dantelele fine se spală înfășurîndu-le întinse în jurul unei sticle pe care o vom agita în spunma de săpun.

Micul constructor

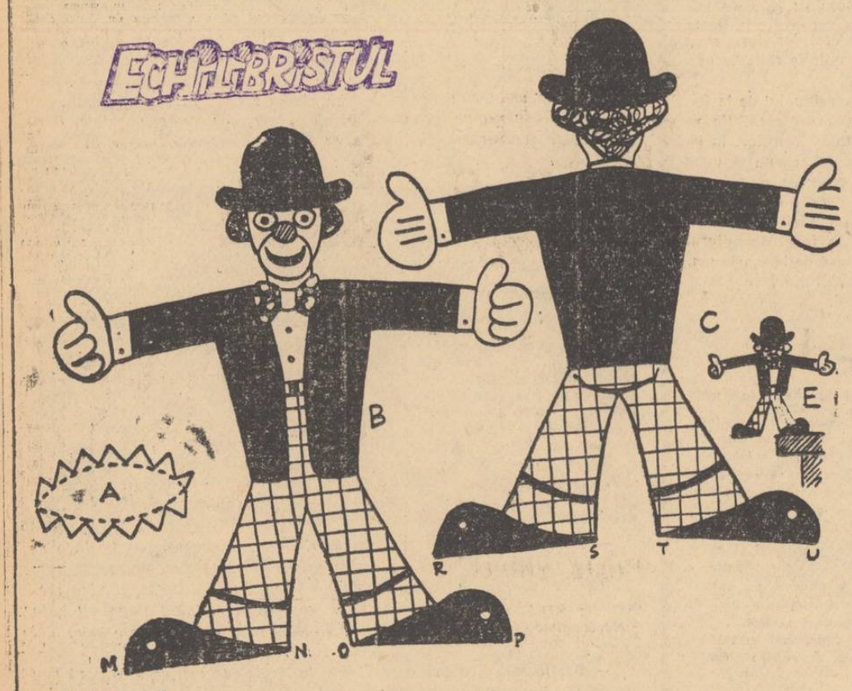

Decupați fața și spatele clovnului din desen după ce ați lipit totul pe carton, fetru sau pînză. Lipiți-le una de alta sau coseți-le, umplîndu-le treptat cu vată. Linia tălpilor lăsați-o deschisă la bază (MN — OP și RS — TU). Formați deschizăturile acestea după două tălpi croite ca în desenul A, la care colțurile se îndoaie în sus, pe linia punctată, pentru a fi lipite în interiorul ghetelor, formînd muche cu ele. Într-unul din picioare, înainte de a lipi talpa, introduceți o bucată de plumb (punctat în desenul E) pe care o lipiți acolo. Puneți clovnul pe un colț al mesei, ca în figura 5, cu un singur picior, cu acela care are plumb. Spre mirarea prietenilor voștri, el va sta într-un extraordinar echilibru.

Institutul de medicină estetică din Moscova

Institutul de medicină estetică din Moscova nu face și nici nu are nevoie de reclamă. Oricînd însă — în orele de funcționare — aici este multă lume, căci femeile vor să fie frumoase. Odată cu creșterea nivelului de trai material și cultural al oamenilor sovietici crește și interesul pentru cosmetică.

Institutul de cosmetică din Moscova este firește proprietate de stat. Prețurile pentru tratamente sînt extrem de mici. O consultație de pildă, costă numai două ruble, un tratament obișnuit 25 de ruble, iar o operație dificilă, cum ar fi îndepărtarea ridurilor costă 600 de ruble. În unele cazuri Institutul de medicină estetică din Moscova acordă asistență fără ca pacientul să plătească ceva. Este vorba de cazurile de accidente în muncă, de arsuri profunde, de deformațiile faciale congenitale. Întregul tratament este în acest caz absolut gratuit.

În sala mare a institutului locurile sînt ocupate, în majoritatea lor, de fete tinere, de femei, dar se văd și bărbați. Căci în speță activitatea institutului constă nu numai în înfrumusețarea ci, mai ales, în a păstra frumusețea naturală.

La secția de chirurgie estetică se efectuează operații pentru înlăturarea ridurilor, pentru îndepărtarea grăsimii de pe burtă și de pe pulpe, pentru îndepărtarea cicatricelor. Există un cabinet în care se fac depilări. Aici se înlătură părul de prisos, folosindu-se tratamentul cu un curent electric de slabă intensitate. La alte cabinete se fac masaje, se aplică măști nutritive, tratamente împotriva căderii părului.

O latură importantă a activității institutului o constituie aceea legată de cercetarea în domeniul produselor cosmetice. Toate preparatele folosite în cosmetică sînt riguros controlate, folosirea unor substanțe sau preparate cît de cît dăunătoare fiind absolut interzisă.

Așa precum oamenii de știință sovietici se preocupă de probleme de agricultură, studiind posibilitățile de sporire a recoltelor, așa precum alți savanți se preocupă de probleme tehnice și tehnologice de automatizare a producției, tot așa cadrele medicale de specialitate lucrează neobosit în domeniul problemelor de prevenire a bolilor, urmărindu-se creșterea și formarea unor generații de oameni sănătoși și frumoși.

Printre cei veniți la tratament pot fi văzuți mulți cu o carte în mînă, cu un caiet de însemnări. Sînt studente, sau muncitoare care învață la cursurile fără frecvență.

— Vrem să studiem — dar vrem să fim și frumoase — spun ele.

Sfaturi cosmetice

Pentru menținerea frăgezimii pielii obrazului nostru este necesar — indiferent dacă ne fardăm sau nu, ca seara înainte de culcare să curățăm pielea obrazului pentru a o lăsa să respire în cursul nopții. Prin această curățire se îndepărtează praful și impuritățile depuse pe obraz în cursul zilei, precum și produsele de secreție care rămîn pe piele și care se pot descompune cu timpul.

De asemenea pentru femeile care se fardează, o condiție esențială pentru menținerea frăgezimii pielii este îndepărtarea fardului.

Curățirea obrazului se poate face fie cu ajutorul apei și a săpunului, fie cu ajutorul unor emulsii și loțiuni de curățat, fie cu creme de demachiat. Ne vom alege ca și în cazul cremelor preparatul cel mai indicat, conducîndu-ne după natura tenului respectiv.

Astfel, este o greșeală folosirea săpunului pe un obraz uscat, deoarece acesta îndepărtează stratul de grăsime naturală al pielii accentuînd gradul ei de uscăciune.

De asemenea, nu se vor folosi creme de demachiat pe un obraz gras deoarece măresc cantitatea de grăsime care, în cazul respectiv, este și așa în exces.

În cazul tenului uscat și normal vom folosi creme și emulsii de curățat care se masează bine pe obraz pentru a încorpora murdăria și praful depus pe piele și care se șterg apoi cu ajutorul unui tampon de vată pînă ce acesta rămîne curat. După curățire obrazul se spală cu apă simplă și se aplică apoi o cremă hrănitoare.

Preparatele mult utilizate, atît în cazul tenurilor uscate cît și în cazul tenurilor grase și normale sînt emulsiile de curățat. Întrucît ele au și acțiune emolientă sînt indicate și pentru tenurile aspre, cărora le dau un aspect catifelat și fraged.

In cazul tenurilor grase și normale sînt recomandate loțiunile de curățat. Acestea nu trebuie să fie astringente și să nu conțină o cantitate de alcool prea mare deoarece în caz contrar se obține o acțiune opusă aceleia care se urmărește.

Toate preparatele de demachiat se vor folosi pentru curățirea obrazului înainte de aplicarea măștilor cosmetice și înainte de expunerea obrazului la abur.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Dovlecei pane; Sarmale de orez; Budincă de brînză de vaci cu fructe.

— Varză de Bruxelles cu smîntînă; Pilaf de carne-sălată; Struguri.

— Chiftele de zarzavat cu smîntînă; Antricoate înăbușite cu salată de roșii; Compot.

— Chiftele de cartofi cu sos de roșii; Varză dulce cu carne de porc; Fructe.

— Ciorbă acră de zarzavat; Rizoto cu limbă și sos de roșii; Spumă de fructe.

— Salată orientală cu maioneză; Chiftele cu tarhon-smîntînă; Budincă de prune.

— Ciuperci umplute cu brînză; Papricaș de pasăre; Pepene galben.

CONSERVE DE CASA

FASOLEA VERDE

Se alege fasolea grasă, țucără sau franceză. Se curăță de ațe, se spală și se scurge bine; se opărește apoi timp de 5 minute pînă ce poate fi îndoită cu degetul, fără a se rupe. Se răcește apoi o jumătate de oră în apă rece, pe care o lăsăm să curgă peste ea. Se scurge din nou, iar apoi se așează în borcane, fără a le îndesa. Peste ea se toarnă saramura — 20 gr. la un litru de apă. Aceste operații trebuie făcute foarte rapid, pentruca fasolea să nu se acrească.

LEGUME ASORTATE

Această conservă, de cele mai multe ori se compune din mazăre, carote, fasole verde și conopidă. Curățim legumele pe categorii. Fasolea o lăsăm întreagă, carotele dacă sînt mari le tăiem în cuburi, iar conopida o rupem buchețele. Fasolea, mazărea și carotele le opărim în aceeași apă timp de 15 minute (conopida aparte numai 5 minute). Toate legumele vor fi răcite așa cum am arătat în prima parte a conservelor de casă. După aceea le vom așeza straturi, straturi în borcan, alternînd culorile. Se face o saramură de 20 gr. la un litru de apă. Legăm bine borcanele cu celofan și le fierbem la bain-marie.

ROȘII ÎNTREGI

Se aleg roșii netede, uniforme, cărnoase, fără a fi prea coapte. Se opăresc unele după altele în apă fierbinte după care se cojesc. Dacă nu vreți să cojiți roșiile, ele vor fi răcite cu apă rece și apoi înțepate în mai multe locuri. Roșiile se aranjează în borcan cu precauție ca să nu le strivim și se adaugă saramura, 20 gr. la litru de apă. Timp de fierbere 20 de minute. Dacă vreți puteți foarte bine schimba saramura cu un sos de roșii foarte subțire și atunci puneți roșiile necojite. La acest sos veți adăuga sare, piper, puțin usturoi. Acest sos se varsă peste roșii.

PIURE DE ROȘII

Acest preparat ne permite să întrebuințăm sticle de o jumătate de kg. Alegem roșii sănătoase și bine coapte. Le spălăm și le scoatem codița după care tăiem fructul în 6 bucăți la care adăugăm o ceapă tăiată, o căpățînă de usturoi — asta la 1 kg de roșii — sare, piper și le lăsăm să fiarbă fără apă, amestecînd tot timpul. După trei sferturi de oră de fiert, dăm roșiile prin sită. Dacă piureul obținut va fi prea subțire, îl mai ținem pe foc cîteva minute. Umplem sticlele, le astupăm bine de tot și le fierbem la bain-marie. Cele de un sfert de litru 45 de minute, cele de o jumătate de litru, o oră.

CONSERVE DE BAME

Luăm bame proaspete pe care le curățim de codiță cu multă băgare de seamă. Le punem într-un vas cu puțină sare, acoperindu-le cu oțet diluat. Trebuie să le lăsăm astfel să stea o oră. În acest timp facem o zeamă din roșii în care am pus și puțină sare. Strecurăm bamele, le așezăm în borcan și turnăm deasupra un bulion subțire de roșii. Le legăm bine și le punem în bain-marie să fiarbă 15 minute.

Întreținerea țesăturilor din celofibră

Țesăturile din celofibră se spală în clăbuc de săpun și apă călduță; ele se pot și fierbe dacă rezistă culorile. Aceste țesături nu trebuie fierte niciodată în sodă sau leșie. Este recomandabil să nu le stoarcem ci să le presăm cu mîna. Clătitul lor se face cu multă atenție, cu apă călduță, iar uscatul, de preferat, pe o suprafață orizontală. Dacă le uscăm pe frînghie este bine să stoarcem din cînd în cînd apa care se strînge în partea lor de jos pentru a evita deformările. Țesăturile imprimate, recomandate ca lavabile, ca și cretonul, se spală cu spumă de săpun în apă călduță.

Răspundem cititoarelor

ELENA D. — Buzău: Din stofă pepit, confecționați pentru fetița dv. acest model de sarafan, cu fusta în cute duble. Modelul, foarte practic, se poartă și pe bluze de lenjerie și pe pulovere. El poate fi însoțit de un bolero bordisit cu panglică ripsată sau de o jachetică dreaptă.

Fel de fel

Unul din cele mai vechi mozaicuri grecești descoperit în Albania

În cursul anului trecut a fost descoperit în subsolul unei case din centrul orașului Durres, situat pe ruinele vechiului Dyrrhachium, în Albania, un mozaic, elenic reprezentînd un grațios chip feminin înconjurat de ornamente florale, în care predomină vrejurile cu flori de lotus. Mozaicul, destul de bine păstrat, cu prea puține lacune este alcătuit din pietre mici de prundiș, rotunde, în cea mai mare parte negre și albe; dar elementele de decor au culori mai variate: roșu, brun, galben, cenușiu.

Este o operă de artă deosebit de interesantă, atît prin stilul cît și prin vechime. Motivul capului de femeie încadrat între vrejuri cu frunze și flori e caracteristic vaselor grecești din Apulia (Italia de sud) din secolul al IV-lea înaintea erei noastre. Tehnica mozaicului, utilizînd pietricele naturale, neprelucrate, denotă o fază incipientă din evoluția genului.

Pentru aceste motive, mozaicul de la Durres a fost datat cel mai tîrziu în sec. III î.e.n., cu posibilitatea ca să aparțină chiar secolului IV. Se situează astfel printre cele mai vechi mozaicuri elenice, alături de cele cîteva care se cunosc în Grecia clasică, la Atena ori la Olimpia. Marea dezvoltare a artei muzive (cum se numește cu un termen tehnic acest gen), cu exemplarele sale cele mai vestite, a avut loc abia mai tîrziu, în vremea romană.

Istoricul explorării acestui monument arheologic este el însuși demn de interes. De fapt acum ne aflăm în fața unei redescoperiri. Prima descoperire a avut loc în timpul primului război mondial, în martie 1918, cînd mozaicul a fost scos la lumină de trupele armatei austro-ungare de pe aripa sudvestică a teritoriului balcanic, cu prilejul construirii unui adăpost antiaerian. Cum, întîmplător, în acel moment se afla la Durres (oraș cunoscut și sub numele de Durazzo), eminentul arheolog vienez C. Praschniker, însărcinat cu o misiune de cercetări științifice în zona de

Mozaic din sec. IV—III î.e.n. descoperit în Albania.

ocupație din Albania, mozaicul l-a fost arătat și i s-a dat posibilitatea ca să-l deseneze, să-l fotografieze și să-și facă însemnările necesare. După aceea, frumosul paviment muziv a fost acoperit cu nisip și beton, continuîndu-se lucrarea începută.

Fiind în legătură cu o construcție militară secretă, descoperirea mozaicului n-a fost cunoscută de populația locală nici după ce războiul s-a sfîrșit și trupele de ocupație s-au retras. Doar datele culese de Praschniker au fost publicate curînd după război, în 1920, ca anexă la o dare de seamă științifică despre descoperirile arheologice din Albania. Dar nici pe baza acelor date nu se putea identifica locul precis al descoperirii, deoarece, din lipsă de informații în această privință, arheologul vienez n-a indicat nici numele străzii, nici numărul locuinței respective, nici numele proprietarului.

Mozaicul a rămas astfel ignorat. Nu însă pentru toată lumea. Arheologii albanezi au socotit de datoria lor să verifice știrile consemnate de învățatul austriac. Totuși în curs de atîtea decenii investigațiile lor au rămas infructuoase. Nici un locuitor din Durres nu le putea da vreo indicație. În sfîrșit, abia acum, dr. Vanghele Toçi, neobositul director al Muzeului local, cercetînd la rînd subsolurile din oraș și sondînd pavimentele tuturor cazematelor rămase din primul război mondial, a izbutit să dea peste acest important monument și să-l scoată din nou la lumină. În aceeași bună stare în care îl văzuse Praschniker cu peste patruzeci de ani mai înainte.

Este un eveniment arheologic de seamă, pe care atît ziarele albaneze cît și presa străină, l-au relevat cu satisfacție. E doar vorba de un monument de artă care lesne din comun și care interesează pe orice iubitor al antichității clasice.

Făcînd de curînd o călătorie de studii în Albania, semnatarul acestor rînduri a avut plăcutul prilej de a vedea mozaicul din Durres și de a felicita pe redescoperitor pentru succesul mîgîloasei sale trude.

Acest mozaic poate fi acum vizitat de oricine, în subsolul unde a fost descoperit, la lumina electrică. Este păstrat cu grijă, ca toate monumentele istorice din Albania, cărora guvernul de democrație populară al acelei țări le acordă o deosebită atenție. O lege specială a Republicii Populare Albania a declarat întregul subsol al orașului Durres drept zonă arheologică supusă protecției și priorității față de orice construcție nouă.

Prof. Radu VULPE
de la Institutul Arheologic al Academiei R.P.R.

Arta păpușerească în antichitate

Numeroase scrieri ale antichității pomenesc despre păpuși minuite de oameni cu ajutorul sforilor, adică despre strămoșii europeni ai mariopetelor moderne. Se pare că, la fel ca multe alte obiceiuri, în cultura din bazinul Mediteranei această artă a fost adusă din Orient, unde cu milenii înaintea erei noastre existau dibaci păpușari chinezi, persani sau indieni.

O primă informație istorică ne dă Herodot, celebrul istoric elen, care le denumește „chipuri" indicînd modul în care erau mișcate cu sfori.

Xenofon, în lucrarea sa „Banchetul" imaginează o discuție între filosoful Socrate și un măscărici, care o întrebat cum de poate fi vesel cu o îndeletnicire atît de tristă la care păpușarul îi răspunde: „Bucătelele de lemn pe care le pun în mișcare amuză pe oameni și aceștia mă răsplătesc cu mulți bani". Și Aristotel pomenește despre păpușile la care, cu ajutorul unor fire dibaci ațnuite, se văd mișcîndu-se capul, mîinile ori picioarele, pentru ca filosoful Platon să asemuiasca patimile din trupul omenesc cu mișcările păpușilor de lemn.

Date mai precise căpătăm de la Atheneus, care notează că la un moment dat, bucurîndu-se de foarte mare succes, un păpușar atenian, anume Pothinus, obținu de la dregătorii cetății să dea reprezentații chiar în marele teatru în care triumfaseră tragediile lui Euripide, ceea ce îndignă la culme pe iubitorii de tragedii care protestară vehement împotriva neurospostilor, cum se numeu marionetiștii Eladei, cuvîntul însemnînd „trăgător de sfori".

În literatura latină găsim și mai multe referiri la arta păpușerească, atît la istorici și filosofi cît și la poeți.

Astfel, Horațiu, autorul „Odelor și Epodelor" pomenește într-una din satire despre un bărbat influențabil condus de capriciile unei femei, asemuindu-l unei marionete. Petronius istorisește cum a fost adus la un banchet dat de Trimalchio un schelet de argint, ale cărui membre erau mișcate din umbră de un păpușar, spre uimirea și amuzamentul comesenilor.

În cunoscutele distracții populare romane, attelanele, ca și în cadrul spectacolelor oficiale sau ale triumfurilor militare era folosită o uriașă marionetă, numită Manducus sau „mîncătorul de copii", asemănătoare unei sperietori. Această figură grotescă despre care pomenește Plaut în piesa „Rudens" sau Juvenal într-o satiră, avea fălci groase care se mișcau mereu, ochii chiorîși cari se puteau roti și dinții care ciocneau-se, producînd un scîrțîit inspăimîntător. Despre Manducus scrie mai tîrziu și Rabelais, părintele lui Gargantua, arătînd că tradiția acestei marionete grotești s-a perpetuat pînă în evul mediu, ea fiind expusă în pietele publice în zilele de tîrg sau de petrecere, spre groaza celor mici și distracția adulților.

Plutarh pomenește despre alte două marionete, utilizate în deosebi ca sperietori pentru copii numite Akko și Alphilo și care spre deosebire de Manducus, erau păpuși cu chipuri de femeie.

În fine, în literatura latină găsim și o piesă de teatru, scrisă de poetul attelanelor Pomponius, care are ca erou central nu o ființă vie, ci o namilă de păpușă, denumită Pyton Corgonius, și manevrată din culise cu sfori.

Docher și... regizor

Timp de 10 ani bucătarul Mihail Mudrov a străbătut în lung și-n lat diferite mări și oceane de pe glob. El a avut prilejul să cunoască și să viziteze orașe ca Bergen și Londra, Le Cap și Anvers, Neapole, Stockholm... Într-o bună zi însă a părăsit serviciul. Se săturase să tot cutreere apele pămîntului sau alticeva îi făcuse să ia această hotărîre? Răspunsul la această întrebare l-au aflat tovarășii săi de muncă, puțin mai tîrziu. Marea fusese din totdeauna marea sa pasiune. Și l-ar fi rămas poate credincios dacă n-ar fi intervenit „o rivală".

În timpul iernii, la Leningrad, Mudrov a urmat cursurile studioului artistului amator de la Palatul de cultură Kirov. Aci i s-a născut pasiunea pentru teatru și din cauza acesteia și-a părăsit prima „iubită". A devenit docher pentru a putea lua parte la spectacolele Palatului de cultură.

Recent colegii săi de la studio (studioul a devenit între timp teatru) l-au pregătit o surpriză. Într-o seară, pe cînd se afla într-o lojă unde-și dădea jos machiajul, intrară unul după altul toate personajele pe care le interpretase. Această „revistă" fusese pregătită cu prilejul celei de-a 200-a reprezentații a artistului Mihail Mudrov.

Pînă acum Mihail Mudrov a interpretat mai multe roluri principale în teatru și a obținut succes în filmul „Cuplete din Podubno".

În ultima vreme Mudrov a devenit și asistent de regie. Noua sa năzuință e de a ajunge cît mai curînd regizor. În acest scop el s-a înscris la un curs de regizori prin corespondență.

Insilozare în... sac

La baza experimentală Fundulea a Institutului de cercetări pentru cultura porumbului întîlnești, la tot pasul, lucruri deosebit de interesante. Așa, de pildă, în apropierea unui grajd de vaci am zărit un sac uriaș de culoare neagră. Mare mi-a fost uimirea cînd am aflat că sacul este... un adevărat siloz. În urmă cu cîteva zile muncitorii — îndrumați de un specialist al secției pentru valorificarea porumbului în hrana animalelor — au umplut „silozul", cu porumb verde tocat. Iată cum s-a procedat. Sacul confecționat din material plastic a fost întins pe pămînt. Trebuie spus că diametrul sacului este de circa 7 metri. Deasupra sacului s-a așezat un tipar circular confecționat din scînduri (înălțimea tiparului este de 1,2—1,5 m.). Încărcarea tiparului s-a făcut direct din remorcile care au adus porumbul tocat. De la înălțimea de 2 m. la încărcarea sacului a fost nevoie să se folosească un elevator. Apoi uriașul sac a fost bine legat la „gură"...

Sacul are o capacitate de însilozare de circa 80 tone, avînd o înălțime de 8 m. Materialul din care este confecționat este flexibil, rezistent la geruri și la temperaturi ridicate. El are proprietatea de a permite eliminarea bioxidului de carbon ce rezultă în urma proceselor de fermentare care au loc în masa de nutreț și de a împiedica pătrunderea aerului în interiorul sacului. Colaboratorii științifici ai institutului de la Fundulea vor fi în măsură să ne comunice peste cîtva timp modul în care se conservă nutrețul în stare murată în acest sac uriaș, dat fiind aspectul economic al folosirii acestui original mijloc de însilozare a porumbului.

ȘAH•ȘAH•

Rezultate din „Cupa Magazin"

EDIȚIA II-A

GRUPA II *Meinie Virgil* — (Craiova) — *Grigore Ciurușniuc* (București) 0—1. O rectificare: partida Ciurușniuc—Ion Bănică (Buzău) a fost cîștigată de Ciurușniuc și nu de partenerul său, cum din greșeală a apărut în rubrica noastră.

GRUPA 18. *Pop Dumitru* (Arad) — *Stănică Victor* (Turnu Severin) 1—0.

Alb: I. TARANU
Negru: I. ȘTEFANESCU (Buc.)

Jucată în cadrul grupei a 26-a a „Cupei Magazin", ediția a 11-a

1. e4, e6	8. Re2, Dh4
2. d4, d5	9. c3, Nf8
3. Cc3, Nb4	10. D:h8, De4
4. e5, c5	11. R:d2, Nh6
5. Nd2, c:d4	12. Rd1, Rf8
6. Dg4, d:c3	13. f3, Ne7
7. D:g7, c:d2+	**și albul cedează**

Recunoașteți ?

„Printre amatori se auzi un murmur:

— Marele maestru a jucat e2-e4!

Ostap nu-și răsfăță mai mult pe un adversar decît pe altul printr-o variație a debutului. Nul Pe toate cele douăzeci și nouă de table el efectuă aceeași mișcare: mută pionul din fața regelui de pe e2 pe e4. Unul după altul amatorii se apucau cu mîinile de cap și se cufundau într-o concentrată și nervoasă meditație. Cei care nu jucau îl urmăreau pe marele maestru...

...La mutarea a treia, reieși clar că „marele" maestru joacă optsprezece partide spaniole. În celelalte douăsprezece, negrele aplicară apărarea învechită, dar destul de sigură a lui Philidor. Dacă i s-ar fi spus lui Ostap că joacă partide atît de complicate și că înfruntă o apărare atît de încercată, ar fi fost foarte uimit, deoarece marele maestru juca șah pentru a doua oară în viața lui".

Fragmentul de mai sus este luat din capitolul „Congresul interplanetar de șah" al unei lucrări satirice binecunoscute și care s-a bucurat de un mare succes. Care este această lucrare: „Trei inși într-o barcă și cu cîinele patru" de Ierome K. Ierome, „12 scaune" de Ilf și Petrov sau „Bancnota de un milion de lire" de Mark Twain? Răspunsul îl găsiți la sfîrșitul rubricii.

Poșta șahului

EMIL POPESCU — **Ploești.** În partida dv. cu Gh. Dumitrașcu rămîne valabilă mutarea Nf5:g6. Conform regulamentului, o mutare odată transmisă nu mai poate fi luată înapoi.

STAN GH. — **Dîrmănești.** 1). La ediția a II-a a „CUPEI MAGAZIN", nu se mai primesc înscrieri. Peste cîtva timp vor începe însă înscrierile la cea de-a III-a ediție a „CUPEI MAGAZIN" 2). În „CUPA MAGAZIN" jucătorii nu sînt grupați pe categorii. La concursul republican ei sînt împărțiți în două categorii. 3) Șahiștii în situația dv., care nu au mai jucat la nici un concurs oficial și nu au nici o categorie, se pot înscrie atît în „CUPA MAGAZIN" cît și la concursul republican prin corespondență.

VIRGIL ZAHARESCU — **București.** 1). Lui Moarcăș i s-a dat partida pierdută. 2). În partida cu Tătaru întreruperea se consideră de la data de 17. VIII. 3). Un jucător cînd întrerupe partida este obligat să anunțe pe toți partenerii săi, indiferent dacă este sau nu la mutare. 4). Jocul se întrerupe cu toți partenerii, și nu numai cu o parte din ei.

ADRIAN CIORANIC — **Onești.** În partida dv. cu Mihai Zamfirescu cele 12 zile pierdute se împart în mod egal.

STRĂNUTU GH. — **Talpa.** În partida dv. cu Isac Milos este valabilă mutarea 17. Ng5—h4 și nu mutarea 17. Ng5—e3.

★

Fragmentul este luat din romanul „12 scaune" de Ilf și Petrov.

FRED GHENĂDESCU

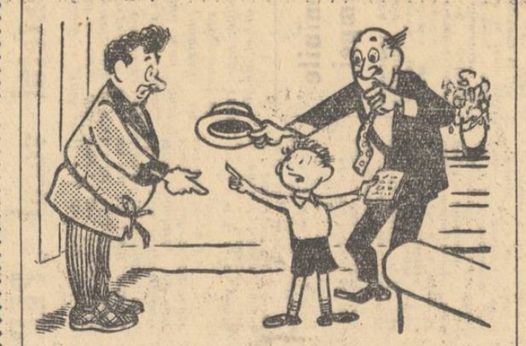

ROMANCIERUL

— Ei, nu vrei să-ți dau și eu un autograf?
— Păi spunea tăticu că dumneata nu știi să scrii...

— Vezi, e adevărat: de la 100 km. pe oră în sus nici nu mai simți că ești pe motocicletă!...

Corespondență de sezon... pentru unele studente

DRAGA DARLING,

Așa cum ți-am promis, îți scriu acum, în preajma toamnei, ca să știi cu ce să te pregătești pentru noul an universitar; fiindcă tu, acolo în provincie, poate nu ești la curent ce materiale didactice sînt la modă în Capitală. Și n-aș vrea să începi anul, nepregătită. În primul rînd, să știi, tu, că în sesiunea aceasta se poartă scurt așa că pentru începerea cursurilor trebuie să-ți faci rezumat din toate fustele, ca să fii și tu mai contemporană, că doar nu mai facem istoria antică. Dar să știi că numai cu atît nu promovezi. Trebuie să-ți aprofundezi pregătirile cu două-trei jupoane, ca să iei notă de trecere la colocviul dansant care-l organizăm acasă la Mary.

În legătură cu munca obștească la care vom lua parte anul ăsta, vreau să te sfătuiesc să iei parte activă la colectarea fierului vechi, că poate în grămadă găsești ceva sîrmulițe sau doage mai subțiri, cu care să-ți pui fusta pe sîrme: e ultimul răcnet, tu!

E adevărat că mie, moda asta mi-a cerut oarecare sacrificii. De exemplu, mă plimbam ieri pe la Băneasa cu Nelu de la Fizico-chimice. La un moment dat mi-a lăsat mîna dintr-a lui și mi-a spus că-i riscant să mă ții cînd trecem pe sub stîlpii de înaltă tensiune, că dacă-mi cade un fir pe fustă, poate să fie și el carbonizat prin virament.

Am trecut însă peste asta, așa cum trec și peste săgețile unora dintre colege, care spun că de atîtea sîrme în fuste, semăn cu un fox-sîrmos. Dar eu mă simt ca într-un izolir-band care mă ferește de ironia lor. Fete demodate, ce să le faci? Singura lor preocupare mondenă este învățătura: parcă eu n-am grijă să și învăț. Chiar ieri am învățat un dans nou, mai tare ca acidul cianhidric și ca rock-ul. Apropos: ai complimente circumstanțiale de mod, de la cercul nostru de studii (îi știi tu: Bebe, Johny, Tutu, Mutu și Cuțu) care, în cinstea deschiderii anului, și-au umplut biblioteca cu tratate străine: Mambo Giambo, Olé-Olé și alte lecturi cu care vom petrece de minune.

Și alt apropos: știi că Bebe de la Farmacie a avut o restanță. Cînd a dat-o, l-au întrebat cîte feluri de ceaiuri cunoaște și el a început cu ceaiul dansant. Comisia atît a rîs, pînă l-a trintit. Acum vrea să dea la filologie, că are și aplicație. Știi ce colorat vorbește?

După cum vezi, cam astea ar fi toate noutățile. Eu cred că tu, silitoare ca întotdeauna, ți-ai luat notițe după acest plan de studii, care ne va ajuta să avem mereu restanțe, împotriva cărora degeaba se pronunță unii colegi. Restanțele nu fac decît să prelungească durata studenției care și așa trece prea repede; vorba proverbului: Juventutem brevis est... Și dacă, prin cădere la restanțe, o să promovăm direct în măritiș, tot nu-i nici o nenorocire. O să întărim codul familiei, fără să fim la Drept. E bine? Cu asta te pup și nu uita să-ți aduci cursurile de anul I și juponul de anul II.

Pa, Țumpy
P. conf. Fred FIREA

C. BRÎNDAȘU

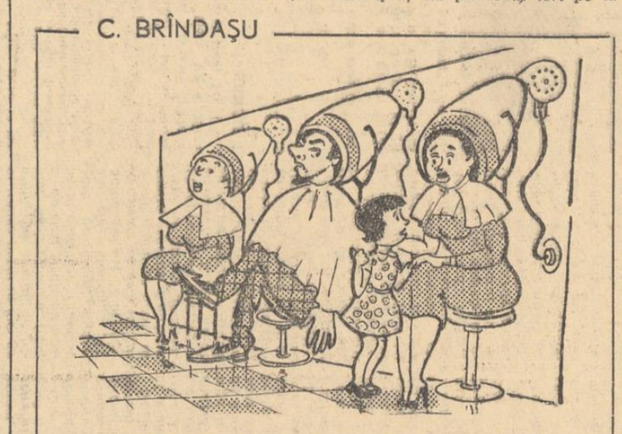

— Mămico, uite, tu spuneai că nu există femei cu barbă!...

REBUS-magazin

Pe întinsul apelor

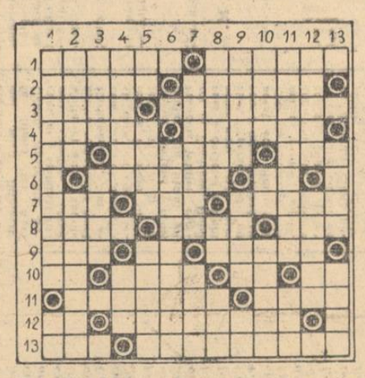

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „O pînză în depărtare" — Ansamblul vaselor și al unităților navale ale unui stat 2) Autorul volumului de versuri „Marinar de frunte" — Căldările... Dunării. 3) Aurora — Drumeți 4) Funie cu care se leagă o corabie la țărm — Submarin care... șterge tot. 5) K — Fixează nava de fundul apei — Așezare orientală 6) Întovărășiți — Stropi din stropi! 7) Atîbia unui riu — Riu în U.R.S.S. — A opri 8) Cerc de metal — Cuțită cuptorul — Crustaceu 9) Luntre mică, barcă — În Ron! — A scris romanul „Întoarcerea pescărușului" 10) Ion Marinescu! — Navă cu pînze și cu două catarge, uneori și cu motor — Întrebare — Învingătorul mărilor și oceanelor. 11) Îndepărtare de la direcția apucată (pl.) — Lotcălitate aproape de Singeorz Băi 12) Ivan Turgheniev, autorul povestirii „Apele primăverii" — Corăbii cu pînze folosită în trecut de spanioli și portughezi. 13) Luminează întinsul apelor — Dirijează activitatea unui port.

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Primăvara pe Oder" — Insulă în Mediterana 2) Mireasmă — Insuflețită 3) Stat — Port la sudul Arabiei. 4) Cel mai mare de pe mare — Platformă plutitoare sau ambarcațiune auxiliară a unei nave. 5) Dumneaei — Vechi riu în Italia, afluent al Tibrului — Tovarăș. 6) Vas de război folosit pentru pază 7) Navigație la distanță mică, de-a lungul coastei — Pește foarte apreciat la noi în țară 8) Tărmuri — Dialect — A apărea 9) Călător spaniol în America de Sud (1781) — Prin el îți vine apa la moară! — Și latinește! 10) Păsări de baltă — Sete! — Personaj feminin din opera „Pescuitorii de perle" de Bizet. 11) Practică un sport nautic (pl.) — Cimp semănat 12) Zeu marin, părintele Nereidelor (mit.) — Autorul cărții „În apele nordului" 13) Există și pentru „rău de mare" — Apa frămîntată de lună.

D. BARTOLOMEU

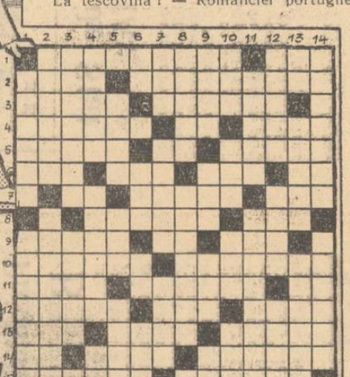

Nume feminin — Cu capul în pămînt! 13) „...Lugojana", operetă de Filaret Barbu — Cum e bun vinul vara — Noroc! 14) Nume — Șuviță de păr — Drum dedublat 15) Cum e vinul cu buchet — „Balada popii din...", poezie de Topîrceanu din care citățm versurile: „Și cu ploșca ridicată / Zugrăvit pe cerul gol / Popa capătă de odată ..mărețe de simbol".

VERTICAL: 1) Panciu, Cotnar, Murfatlar, etc. — Vestitul vin ghiurghiuliu cîntat de Maria Tănase. 2) Mari amatori de pețreceri — Vin demisec la care sînt de apreciat buchetul și limpezimea. 3) Trase în fire — Ca pelinul de mai (fem.) 4) Vinat din pădurea siberiană — Generali — Mircea Marinescu. 5) Des — Arar — Din cale afară! 6) La tescovină! — Romancier portughez

ORIZONTAL: 1) Băutură alcoolică obținută prin fermentarea resturilor rămase după stoarcerea mustului din struguri — La Bolia Rece! 2) Descendentul din... temă! — Centru viticol pe lîngă Tecuci. 3) Motor (fig.) — Verbul mustului înăsprit. 4) Poet chilian, a scris „Strugurii și vinul" — Pronume — Împreunat 5) Numai bune la un păhărel (sing.) — Sete! — Pe unde se scoate vinul din butoaie. 6) Rîndunjală (fig.) — Vin acrișor — „Cati, oraș în Argentina — Noroc, dar mai la urmă! 7) În teasc! — Mare bucurie-n vie — Fire. 8) Urări la o nuntă sau petrecere — Perioadă de timp. 9) Aici se prepară și se păstrează vinul — Noroi — Oraș din Togo. 10) Creangă — Verbul ospeților! 11) Pictor romîn, autorul pînzei „După culesul viei" — A fermenta — La cules! 12) Ciripit — În afară — Răsărit. 7) Le găsiți la Valea Călugărească, Dealul Mare, Nicorești, etc. — A grația — Iată (pop.) 8) Geamăt scurt — Un vin fără tulbureală 9) Calificativ — Articol — Epocă — Plus 10) Posedă — O cupă de vin! — Întreprinderea Tramvaie București — Vie plantată de curînd 11) Proiecție — Separarea semințelor de pleavă 12) A iriga — Cintec — Oraș în Franța 13) Curte — A pluti — Dopurile butoalelor 14) „Bun e vinul ghiurghiuliu", „Butelcuța mea", etc. — Boabele de struguri ieșite din teasc.

Radu CRIȘMARU

Cuvinte mai puțin cunoscute: CAA, IGI, ECA, ALAN.

Jocuri distractive

Labirintul

Desenul ne prezintă un labirint. Cum putem trece prin el, atingînd toți pereții, fără să facem încrucișare de drum?

Isprava grădinarului

Un grădinar a răsădit 13 arbori decorativi în 12 rînduri, cu cîte 3 arbuști în fiecare rînd. Încercați

printr-un desen să arătați cum a reușit grădinarul această ispravă.

Cu 10 piese

Așezați pe masă 10 piese de table sau monede, nasturi etc., în două rînduri a 5 bucăți așa cum arată desenul de mai jos.

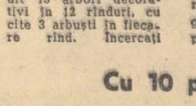

Vă cerem să mutați 3 piese dintr-un rînd

și o piesă din celălalt (restul pieselor rămînd nemișcate și fără a se așeza o piesă peste alta), în așa fel încît să se formeze 5 rînduri drepte cu cîte 4 piese în fiecare rînd.

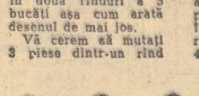

Drumul spre școală

Drumul lui Mihăiță de acasă la școală este destul de lung. La o distanță de 1/4 din drumul până la școală, se găsește clădirea unui S.M.T. care are la poartă un ceas electric, iar la o distanță de 1/3 din drumul de acasă până la școală se găsește gara. Atunci cînd trece în dreptul clădirii S.M.T., ceasul arăta, deobicei, 7 și 30 de minute, iar cînd ajunge în dreptul gării ceasul din fața intrării arăta ora 7 și 35 de minute.

La ce oră pleca Mihăiță de acasă și la ce oră ajungea el la școală?

Cum a făcut Ionel?

Din nebăgare de seamă, Ionel a spart o tablă de șah frumoasă din sidef, în cinci bucăți așa cum vă arată desenul alăturat. Cînd tata a venit acasă, tabla de șah care fusese între timp bine lipită de Ionel, arăta ca și nouă. Puteți să ne spuneți cum a așezat Ionel cele cinci bucăți la loc?

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 153

5 GRUPE A 3

Ordinea mutărilor este următoarea: nr. 5 la nr. 1, nr. 6 la nr. 1 și în continuare, schematic, 9—3, 10—3, 8—14, 7—14, 4—2, 11—2, 13—15 și 12—15.

A doua soluție: 5—1, 6—1, 9—3, 10—3, 8—14, 4—13, 11—14, 15—13, 7—2, și 12—2.

PĂTRATUL

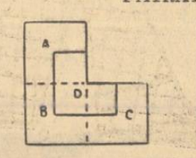

PESTE CÎTE MINUTE?

În 3 1/2 ore, deșteptătorul rămîne în urmă cu 14 minute. La ora 12, el va arăta ora 11,46. Pînă la ora 12 mai rămîn 14 minute, dar în acest interval mai rămîne în urmă cu aproape încă un minut. Așadar, acele ceasului deșteptător vor arăta ora 12 aproape peste 15 minute.

CÎTE RUTE?

Numărul drumurilor diferite de la punctul A la punctul C este de 70.

Păpuși și marionete în filatelie

Nu am putea spune că pînă acum a existat în filatelie o tematică consacrată eroilor din lumea păpușilor și marionetelor. Singur Pinocchio a pătruns, cu 6 ani în urmă, în filatelie și pînă astăzi a fost solitar. Amintim că în 1954 poșta italiană a emis o marcă de 25 lire, în cinstea lui Carlo Lorenzini, creatorul celebrei marionete.

Ne apare deci lăudabilă inițiativa poștei din țara noastră, care, pentru a populariza Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși, a emis la 15 septembrie o serie de 6 valori. În desenele lor ele aduc pe cei mai vestiți eroi din lumea păpușilor și a marionetelor, deschizînd în felul acesta o nouă tematică filatelică.

Imprimate în culori vii și executate la un nivel grafic superior, mărcile se înscriu în nota de originalitate apărută odată cu cele din seria „păsări cîntătoare". Ar fi fost bine ca în desenele mărcilor să se dea indicații și asupra personajelor reprezentate, mai ales pentru cele care nu sînt specifice teatrului românesc. Marca de 20 bani (policrom) — compoziție, reprezintă un contur de păpușe realizat din globul pămîntesc și drapelele celor 9 țări participante la festival; cea de 40 bani (policrom) — micul Petrușca, popularul erou al teatrului de păpuși rus; 55 bani (policrom) — Polichinelle, autenticul reprezentant al teatrului de păpuși francez; 1 leu — (policrom) — Kaspar, popularul animator al scenei germane; 1,20 lei (policrom) — vestitul Țăndărică. Valoarea de 1,75 lei (policrom) — reprezintă pe Vasilache.

Toate mărcile au ca legendă un text comun care încadrează imaginile și anume: Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși. București 1960.

Val. TEBEICA

SOARE

ORIZONTAL: 1) Autorul volumului „Soarele în baltă" — Soare egiptean. 2) Poet clasic romîn, autorul versurilor: „Din sînul veșnicului ieri / Trăiește azi ce moare / Un soare de s-ar stinge-n cer / S-aprinde iarăși soare" — A duce. 3) „Soarele în baltă" (pl.) — Tatăl legendarului zburător Icar, care a murit apropiindu-se prea mult de soare. 4) Timpul necesar rotirii complete a Pămîntului în jurul Soarelui (pl.). — Dat cu unsoare — Planta învingătorului (pl.) 5) Fătarnic, ipocrit — Insuliță lîngă Marsilia. 6) Ratare — Înaintea răsăritului soarelui. 7) Văpaia soarelui — Plural (abr.) — Plante marine. 8) Elemente de genul siliciului, folosite la bateriile solare — Două din fire! 9) Arbust ornamental (pl.) Planetă a sistemului solar. 10) În parte! — Cortina soarelui — Prepoziție. 11) Prefix pentru trei — Starea de agregare a soarelui. 12) Nume bărbătesc — A apune soarele.

VERTICAL: 1) Relativ la seară (pl) — Satelit al soarelui. 2) Zeul soarelui la egipteni — Analiză prin care s-a determinat structura chimică a soarelui. 3) Cînd răsare soarele. — În ferigă. 4) Fluviu în U.R.S.S. — Aici ați văzut „Răsare soarele" sau „Am fost satelitul soarelui" (pl.) 5) Alt satelit al soarelui — Pronume — Consoane 6) Poet sovietic, autorul versurilor: „Cîmpiile albastre le am din nou în față / Și legănat de iazuri e soarele acum" („Seninul") — Sport național. 7) Unealta casnică — Legături de spice — Oraș în Portugalia. 8) Gol — Timp însorit. 9) Oraș în Siria — Erbiu — Andrei Florea. 10) Dispută — Bronzați de soare. 11)... Boureanu, autorul poeziei „Iazuri în soare" — Popor antic care diviniza soarele în persoana zeului Apollon — 365 de zile. 12) La intervale mari — Adunare 13) Un... soare! — După asfințitul soarelui (pl.).

S. RADU

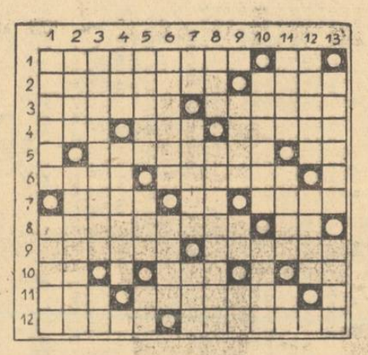

Poșta rebus

AUREL CHIRIAC — *Ploești:* Aveți cuvinte inexistente în dicționarul limbii romîne: ușară, de pildă. Revedeți jocul.

MIHAIL BUNESCU — *București:* Se reține. Va apare în limita spațiului disponibil.

PAVEL MIHAIL RUSSU — *Or. Stalin:* Aveți prea multe puncte negre. Afară de aceasta, punctele negre sînt grupate cîte două și trei în prea multe locuri. Revedeți jocul din punctul de vedere al repartizării punctelor negre.

CORNEL MUNTEANU — *Oradea:* Se reține.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Maria Parotă, Victoria Popescu, Elvira Cirlan, Elena Vîlcu, Mona Scotti și Elena Vlădulă, componentele sextetului vocal „Perinița".

SPECTACOLUL magazin

Sextetul vocal „PERINIȚA"

Cu doi ani în urmă... După ce corul Radioteleviziunii și-a terminat repetițiile, cîte pe trei-patru cîntărețe au mai zăbovit în studio... De astădată n-au mai achimbat impresii cu privire la programul zilei respective, așa cum făceau de obicei, de 10—12 ani, de cînd sînt colege în cor. Acum, discutia lor înfiripă ceva nou, cu totul alt subiect, privind însă, bineînțeles, tot muzica. Muzica noastră populară, pe care toate o iubesc cu mare pasiune.

— Ce-ar fi să ne constituim într-o formație care să prezinte muzica populară armonizată într-o formă nouă și atractivă? — a spus una dintre cîntărețe.

— Ce mult mi-ar place...

— Și mie...

— Și mie...

Apoi au început să se... numere. Una, două, trei, patru, cinci, șase...

— Foarte bine! Să realizăm un sextet vocal, au spus într-un singur glas, entuziaziste cîntărețe.

— Dar oare ce nume să dăm formației noastre? Și-au pus ele întrebarea.

Alegerea s-a făcut. Spontan și de comun acord: „Perinița"... Sextetul vocal „Perinița"! Ca un omagiu adus cunoscutului joc popular care cucerește inimile tuturor...

— Purtînd acest nume, răspunderea noastră este și mai mare, — a spus una dintre cîntărețe.

Și au trecut deîndată la alcătuirea repertoriului, la începerea celor dintîi repetiții. Un real sprijin în străduințele lor le-a acordat George Marcu, de la Institutul de Folclor, care a realizat totodată și cele mai multe aranjamente ale piese-lor executate de sextet. Dorința unerelor cîntărețe a fost ca formația lor să aibă o cît mai mare omogenitate. Pe măsură ce repetau — zile și nopți —, pe măsură ce au era pegiiat nici cel mai mic amănunt din prezentarea vreunei bucăți, lucrul acesta devenea din ce în ce mai posibil...

Și, iată, primele impresării la Radio, primele recitaluri și concerte la Televiziune, primele succese... Apoi altele și altele... Sextetul vocal „Perinița" aducea într-adevăr ceva nou și atrăgător în prezentarea muzicii noastre populare în... toemai după cum își propusese cele șase cîntărețe din corul Radioteleviziunii încă de la înființarea acesteia formații. În acești doi ani de activitate, sextetul „Perinița" a reușit să-și alcătuiască un repertoriu de circa 50 de piese, prelucrări din folclor, din toate regiunile țării. Printre acestea se numără: „În gospodărie", „Ileana Cosînzeana", „Foaie verde siroacă", „Of, leliță Mărioară", „Joacă fete și flăcăi", „Vreau și eu să mă mărit".

La recentul concert organizat cu prilejul inaugurării Casei Radioteleviziunii, publicul a avut bucuria să se bucure și cu sextetul vocal „Perinița".

...Acum, desigur, dragi cititori, sînteți curioși să aflați din cine se compune sextetul „Perinița". Ei bine, să notăm: Maria Parotă, Victoria Popescu, Elvira Cîrlan, Elena Vîscu, Elena Vlădută și Mona Scotti.

N. SANDU

Teatrul de Stat din Ploiești în noua stagiune

Este interesant de arătat că colectivul Teatrului de Stat din Ploiești a început pregătirile în vederea deschiderii noii stagiuni pe scena Teatrului Tinerețului din București. Aflîndu-se în Capitală, în urmeul pe care l-au întreprins cu piesele „Domnișoara Nastasia", „Poarta" și „Ziaristii" artiștii ploeșteni au ținut să folosească și diminețile sala Teatrului Tinerețului, repetînd aici spectacolul de deschidere al stagiunii 1960—1961, „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu. Alături de regizorul specialității Gigi Ionescu, și de interpreții pieselor Zephi Alșek, Janina Tomescu, Vasile Slivineanu, George Filip, Adela Mărculescu, Ion Negoescu, I. Radovici, — era prezent în sală și actorul Toma Caragiu, directorul Teatrului de Stat din Ploiești, căruia l-am solicitat o scurtă convorbire.

— Pentru cînd ați fixat deschiderea stagiunii?

— Pentru ziua de 1 octombrie.

— Ce alte piese, în afara lucrării lui Virgil Stoenescu, ați înscris în repertoriu?

— „Siciliana" de Au-

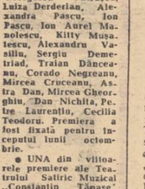

TOMA CARAGIU
directorul Teatrului de Stat din Ploiești

rel Barangă, „Nila" de A. Salinski, „Hagi Tudose" de B. Delavrancea, „Omul care aduce ploaia" de R. Nash, „Tartuffe" de Molière.

S.

Michel Simon revine pe ecran

După o absență de aproape trei ani, cauzată de o boală gravă, Michel Simon revine pe ecran. E o mare bucurie pentru iubitorii de artă adevărată, spectacole de toate virstele, care l-au admirat mereu în neuitatele filme, dintre care, să nu uităm, sînt înscrise cu majuscule în istoria cinematografiei franceze.

Așa cum — cu încîntare — anunță presa franceză, popularul actor și-a reluat nu de mult activitatea, deținînd un rol de mai mică întindere în filmul lui Abel Gance, Austerlitz. Recent, el a terminat filmul Candide (după Voltaire) sub îndrumarea regizorului Noel Carbonneaux, iar acum „artistul desăvîrșit care, cu egal talent e în stare să te facă să rizi și să plîngi" deține rolul titular din filmul lui Francois Williers, Pierrot la Tendresse. După cum a declarat marele actor unui ziar parizian, personajul pe care-l interpretează în acest nou film este „un om dulce, cu inima cam rănită... caldă. Un om care iubește soarele, copacii, păsările, care adună de pe drumuri cîinii părăsiți, care sădește trandafiri, adoră apusurile de soare și iubește muzica". Ce-i drept, filmul în totalitatea lui pare să cedeze gustului îndoielnic al unui anume public: nu-i lipsesc pistoalele, gangsterii, prostituatele. Și totuși are două mari calități, pentru care merită a fi semnalat. I. Piedeza prentru generozitate, pentru dragostea pentru tot ce-i bun în om — folosind mijloacele comedie... 2. Preaduce — așa cum am mai spus — în fața cinefiliței, un mare actor, confirmînd adevărul că pînă și într-o cinematografie care aleargă după „nou" și „senzațional" un negăsădit talent își poate păstra locul datorită dragostei și aprecierii cuceritе în rîndul publicului larg.

S. K.

Filarmonica de Stat „OLTENIA"

Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „Oltenia" din Craiova este una din formațiile de acest gen care au luat ființă în anii regimului democrat-popular.

Orchestra are un bogat repertoriu, alcătuit din piese de muzică universală, clasică și modernă. Un loc important îl ocupă în repertoriu muzica românească. Din lucrările românești prezentate în prima audiție pe țară în ultima stagiune amintim cantata „Mineri din Valea Jiului" de Teodor Bratu, executată în colaborare cu corul și soliștii Ansamblului „Nicolae Bălcescu" din Craiova.

Stagiunea 1960—1961 va fi și ea bogată în prezentarea lucrărilor românești. Publicul va avea prilejul să audieze Concertul pentru orchestră de O. Varga, Suita a II-a de Cuclin, Concertul pentru orchestră de coarde de A. Vieru, selecțiuni din oratoriul „T. Vladimirescu" de Gh. Dumitrescu ș.a.

În afara dirijorilor permanenți, Teodor Costin și Victor Golescu, orchestra Filarmonicii „Oltenia" va avea la pupitru pe dirijori binecunoscuți din Capitală și alte orașe, cum sînt Mircea Basarab, Constantin Bugeanu, I. Conta, Mircea Popa.

La concertele Filarmonicii, alături de artiștii emeriți Ion Voicu și Silvia Șerbescu, Radu Aldulescu sau Vladimir Orlov, își vor da concursul și tineri soliști ca Mariana Șoimaru, Nicolae Bîndu, Varujan Cozighian, Daniel Podlovski.

Ca și în alți ani, numeroși soliști și dirijori din țările prietene vor concerta în fața publicului craiovean. Dintre aceștia s-au și anunțat Kiril Kondrașin și Elena Ceavdar din Uniunea Sovietică, Knorr din Republica Socialistă Cehoslovacă, Ingebor Venzler de la Opera din Berlin, Atilla Kubiny din R. P. Ungară, Ierzi Katlewikz din R. P. Polonă și alții.

REFLECTOR

VAMPIRI LA ROMA

Olimpiada ne-a oferit prilejul de a face, în măsura timpului foarte măsurat, o trecere în revistă a vieții artistice a Romei. Fiind la sfîrșitul verii, în epoca în care teatrele erau în vacanță (excepțînd două formații de operă) nu vom putea spune ceva despre scena italiană. Ne-au rămas în schimb cinematografele, aflate și ele la începutul stagiunii de toamnă.

O plimbare cu mașina prin Cetatea Eternă poate să te informeze cam ce filme se joacă aici. Numeroase afișe (de imense vanouri) atrag violent atenția trecătorului. Ele au ceva stereotip, care izbește de la prima vedere. Multe pete de sînge, pumnale, femei dezgolite, monștri hidoși, pistoale și titluri senzaționale. Fapt comic, la o statistică sumară ne-am dat seama că la Roma, ca și la Napoli și Florența de altfel, unde am fost, și probabil ca în toată Italia, domnesc vampirii. Ei au chipuri verzui și ghiare și sub unghiile horoase, zac victime sfîșiate. Groaza și copilăria imaginației la un loc dau rezultate hilare. Am intrat în cîteva cinematografe goale — (fiindcă acestor filme este evident) și am văzut cîteva orori care nu merită nici un comentariu.

La Roma, în perioada cît am stat acolo, filmul lui Fellini, Dolce vita (linea afișului de mult vreme și poate fi catalogat ca un calificativ superior, pentru că dincolo de amărăciunea exprimată de scenarist, peliculă oferă o imagine de un realism zguduitor al decăderii claselor dominante, decoandatăi în peninsulă. Ar fi de vorbit și despre un documentar cam decoltat, „Lumea, noaptea", opera lui Jacopetti, care prezintă viața de noapte în Berlinul occidental, Paris, Tokio, Londra și New-York. După două ore de stat în fotoliu nu poți să nu-ți dai seama că un morb roade Occidentul. Operatorul nu a insistat pe secvențe de natură sexuală, ceea ce se încadrează cît de cît în gustul spectatorilor buhăiți de bețe. O galerie teribilă de portrete, însoțită de un comentariu spiritual, stigmatizează marea burghezie a lumii puse pe petrecere nestîrșită, locurile de noroc, vecanțele din cabaretele New-Yorkului sau teribilul meci de lupte (catch) în patru, dintr-o tavernă pariziană, sînt de neuitat. Aparatul de filmat dezvăluie cu cruzime crima ascunsă în privirile unor oameni aparent cumsecade, aculați din apatie la vederea bestialității cele mai abjecte. În publicul stors din scenă n-am văzut decît bătrîne impopoțonate și crai decavați. Cei care muncesc nu au timp să asiste la asemenea orori. Către sfîrșitul filmului, operatorul ne introduce în capitala Franției, de unde începuse istoria nopții de pomină. Diseurul cu păr roșcat, îmbrăcat într-o piele de leopard, cîntă cu ultimele energii. O sută de perechi de tineri de bani gata sau mai multe urlă «afiate», stîrcind mai rușinos a transformat banda de demenți în niște monștri ce se bîtiie pe picioare. Cîntărețul se repede spre șireturile din jur și ochii înfiectați nu mai au nimic omenesc. Aparatul trece brusc în exterior. O echipă de bigoți, însoțită de o fanfară ridicolă, cîntă sub ferestrele salonului, pe geamurile cărora se văd umbrele infernale ale dansatorilor. Un fel de Iuda-barbat citește din Biblie. Gunoierii măturînd indiferenți rigolele. Fanfara bate zadarnic din tobe, ferfeniță sîrdari, fățînătorul în piele de leopard îi-a epuizat pe cei din jur. La sfîrșit toată lumea cade pe parchet și urlă.

Despre „Fine del mondo" cu Mel Ferrer și Belaionte este greu de scris. Filmul pulea să fie foarte bun, dacă Hollywoodul n-ar fi infectat, ca în majoritatea cazurilor, ideea umanitară de la care se pornise. Pe scurt: America după războiul nuclear. Un miner negru și o fată oflată din întîmplare într-un loc unde radiațiunile n-au pătruns, se salvează. Prejudecata rasială nu a fost ucisă de altfel moartă din jur. Femeia evită ajutorul omului de culoare, pînă ce o întîmplare, povestită cinematografic foarte frumos, o trădează. Apare în cele din urmă și un al treilea supraviețuitor, tot un alb, aflat într-un submarin la ora dezastrului. De aici totul cade în superficialitate. Urmează o poveste de dragoste terminată cu focuri de pușcă pe acoperișurile zgîrie norilor și începutul excelent este uitat. Păcat de bunii actori și de noi care ne-am pierdut timpul.

A, mai fi de adăugat încă ceva despre filmele istorice, dar asta, altă dată.

Eugen BARBU

Pregătirile artiștilor amatori

Brigada artistică de agitație a medicilor (de pe lîngă spitalele nr. 9 și Colțea) — formate din dr. Cornel Constantinescu, dr. Marga Constantinescu, dr. Stoica Zaraida, dr. Edy Călinescu, dr. Mihail Condor — pregătește un nou spectacol. Autorul textelor — dr. Cornel Constantinescu — și compozitorul brigăzii — dr. Edy Călinescu — au pornit la realizarea noului program.

— Spectacolul nostru, ne-a declarat dr. Cornel Constantinescu — va prezenta numeroase și interesante aspecte din munca și realizările din domeniul sanitar. Nu vor lipsi, bineînțeles, momentele și cupletele satirice. Dintre acestea îin să amintesc cupletele „Vindecat" și „Starea de ieșire".

— Pe cînd premiera ?

— În foarte scurt timp...

Brigada artistică de amatori a medicilor.

Piesa lui Gheorghe Grigoruță, șoferul dramaturg

Acum doi ani, șoferul Teatrului Municipal, Gheorghe Grigoruță, om la vreo 30 de ani, s-a adresat cu aceste cuvinte tovarășei Lia Marmeliuc, secretara literară :

— Oare un om simplu ca mine n-ar putea, tovarășă Lia, să scrie o piesă ?

— Sigur că da, tovarășe! Vrei să scrii o piesă ?

— Ba, eu am și început s-o scriu. Am scris pînă acum un act și aș vrea să aflu părerea d-tale.

...După cîteva zile...

— Știi, tovarășe Grigoruță, că am citit manuscrisul. Nu știam că ai talent la scris.

— Așadar...

— Scrie mai departe. Termin-o. Și apoi mai stăm de vorbă. Tema este interesantă.

Atît i-a trebuit lui Gheorghe Grigoruță, șoferul teatrului: să obțină o vorbă de încurajare. Și omul a continuat, depunînd muncă, stăruință, cerînd mereu sfaturi. L-au îndrumat : artista poporului Lucia Sturza Bulandra, regizorul Mircea Avram, Margareta Bărbuță, critic de teatru, Radu Beligan, Lazăr Vrabie. Rezultatul? „Nepoata lui Toader Hatici" — așa se intitulează piesa — este astăzi înscrisă în repertoriul Teatrului Municipal și în curînd vor începe repetițiile, în regia lui Ion Oteanu.

Am stat de vorbă cu

Gheorghe Grigoruță, debutant în dramaturgie :

— Cum ai început să scrii ?

— Înainte de această piesă, am scris, așa pentru mine: versuri, schițe... Apoi m-am gîndit la un lapi real, petrecut în satul meu, lonășești, de pe lîngă Suceava. M-am decis să scriu și pentru public. Și, după cîte se pare, am reușit.

— Începutul de dramaturgie nu-i așa de ușor. E nevoie pe lîngă talent și de o anumită tehnică. Cum ai izbutit în această privință ?

— În primul rînd, am avut o mare atracție pentru teatru. Înainte de 1952 —

cînd am venit la Municipal — eram la o întreprindere. Nu mi scăpa nici un spectacol. O dată, directorul întreprinderii — care-mi cunoștea pasiunea — mi-a spus: „Măi, tovarășe Grigoruță, se caută un șofer la Teatrul Municipal. Ce zici, nu vrei să te transferi acolo? Toți îți place d-tale teatrul". Și m-am transferat.

Acum să revin la tehnică. Cred că a existat totdeauna o mare dragoste a oamenilor pentru spectacol, vreau să spun că nu s-a născut încă nici un om care să nu aibă o oarecare înclinație pentru teatru. Și, în cazul meu, această înclinație a fost dublată de o mare dragoste pentru cititul cărților. Am citit mult, am învățat multe lucruri despre oameni, despre viață. Și, în sfîrșit, am început să scriu. Am scris pînă acum un act și aș vrea să aflu părerea d-tale.

...După cîteva zile...

— Știi, tovarășe Grigoruță, că am citit manuscrisul. Nu știam că ai talent la scris.

— Așadar...

— Scrie mai departe. Termin-o. Și apoi mai stăm de vorbă. Tema este interesantă.

Atît i-a trebuit lui Gheorghe Grigoruță, șoferul teatrului: să obțină o vorbă de încurajare. Și omul a continuat, depunînd muncă, stăruință, cerînd mereu sfaturi. L-au îndrumat : artista poporului Lucia Sturza Bulandra, regizorul Mircea Avram, Margareta Bărbuță, critic de teatru, Radu Beligan, Lazăr Vrabie. Rezultatul? „Nepoata lui Toader Hatici" — așa se intitulează piesa — este astăzi înscrisă în repertoriul Teatrului Municipal și în curînd vor începe repetițiile, în regia lui Ion Oteanu.

Am stat de vorbă cu cînd am venit la Municipal — eram la o întreprindere. Nu mi scăpa nici un spectacol. O dată, directorul întreprinderii — care-mi cunoștea pasiunea — mi-a spus: „Măi, tovarășe Grigoruță, se caută un șofer la Teatrul Municipal. Ce zici, nu vrei să te transferi acolo? Toți îți place d-tale teatrul". Și m-am transferat.

Acum să revin la tehnică. Cred că a existat totdeauna o mare dragoste a oamenilor pentru spectacol, vreau să spun că nu s-a născut încă nici un om care să nu aibă o oarecare înclinație pentru teatru. Și, în cazul meu, această înclinație a fost dublată de o mare dragoste pentru cititul cărților. Am citit mult, am învățat multe lucruri despre oameni, despre viață. Și, în sfîrșit, am început să scriu. Am scris pînă acum un act și aș vrea să aflu părerea d-tale.

...După cîteva zile...

— Știi, tovarășe Grigoruță, că am citit manuscrisul. Nu știam că ai talent la scris.

— Așadar...

— Scrie mai departe. Termin-o. Și apoi mai stăm de vorbă. Tema este interesantă.

Atît i-a trebuit lui Gheorghe Grigoruță, șoferul teatrului: să obțină o vorbă de încurajare. Și omul a continuat, depunînd muncă, stăruință, cerînd mereu sfaturi. L-au îndrumat : artista poporului Lucia Sturza Bulandra, regizorul Mircea Avram, Margareta Bărbuță, critic de teatru, Radu Beligan, Lazăr Vrabie. Rezultatul? „Nepoata lui Toader Hatici" — așa se intitulează piesa — este astăzi înscrisă în repertoriul Teatrului Municipal și în curînd vor începe repetițiile, în regia lui Ion Oteanu.

Din nou pe scenă

Artista emerită Silvia Chicoș, cunoscută de la posturile noastre de Radioficțiune și de la Televiziune, va apărea, începînd chiar din această stagiune, pe scena Teatrului Municipal.

— E un fapt care nu trebuie să vă mai spun cît de mult mă emoționează, — ne-a declarat Silvia Chicoș. În ultimii zece ani „acenelet"-ul care am apărut, au fost numai și numai cele din studiourile Radiodifuziunii și Televiziunii. Acolo, microfonul îmi era și părtener și public. Și deși nu-l vedeam, publicul mi-era întotdeauna foarte aproape, îl simțeam și-i îndrăgeam puternic. Iniocmai ca și acum, cînd jucam pe scenele teatrelor, și-l aveam în față...

— Cînd ați început să jucați ?

— Cînd aveam vîrsta împunătoare de... 10 ani. Tatăl meu, mașinist la Teatrul Comedia, m-a recomandat spre a fi distribuită în rolul feliței Cernica din comedia „Figura de la Dorohoi". De atunci, m-am îndrăgostit de teatru, de scenă, făuindu-mi visuri, mereu visuri de artistă. Am interpretat zeci de roluri de fetițe și băieți... Din 1950 de cînd am început să „joc" la Radio, m-am dedicat cu totul numai acestui teatru, fără scenă și public, care-mi oferea posibilitatea desfășurării unei activități noi și deosebit de interesante.

— Veți renunța cumva la emisiunile de la Radio și de la Televiziune ?

— Nicidecum !...

...În glasul Silviei Chicoș era o fermitate care nu mai dădea loc la alci un loc de alte explicații. Buna prietenă a copiilor, creatoarea personajelor de mare popularitate, Niculiță și Ticu, a reînceput, Ticu sau Rică va continua să-și dea mai departe munca plină de succes de pînă acum !

N.

Evenimente remarcabile în noua stagiune artistică

Din U.R.S.S. ne vor vizita: N. Cerkasov, cu Teatrul „A.S. Puşkin" din Leningrad, cîntăreții Zara Doluhanova, Ivan Petrov, Irina Arhipova, dirijorul Alexandr Gauk și pianistul Iacov Zak; oaspeți din Polonia, Bulgaria și Cehoslovacia

O dată cu deschiderea noii stagiuni au devenit mai intense preocupările în vederea prezentării unor spectacole și concerte cît mai interesante și atractive.

Unul dintre evenimentele cele mai importante îl vor constitui manifestările ce vor avea loc în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice. Publicul spectator va avea prilejul să se întîlnească cu îndrăgiții noștri oaspeți dragi, soli ai artei sovietice. Astfel, la sfîrșitul acestei luni este așteptat să sosească din Uniunea Sovietică Teatrul academic de dramă „A. S. PUȘKIN" din Leningrad, unul din cele mai mari teatre sovietice. Alături de numele lui L. Vivien, artist al poporului U.R.S.S., regizorul principal al teatrului, o serie de actori ca N. Cerkasov, K. Skovoboglov, Iu. Tolubeev, N. Simonov și alții, cunoscuți interpreți de roluri principale din filme, au contribuit, prin admirabilele lor creații artistice, la ridicarea prestigiului teatrului din Leningrad.

Programul artiștilor din Leningrad cuprinde trei piese, care se vor prezenta la București și în alte orașe : „Totul rămîne oamenilor" de S. I. Alesin, „Tragedia optimistă" de V. Vișnevski și „Cadavrul viu" de L. N. Tolstoi. Publicul spectator va avea prilejul de a-l reîntîlni pe N. K. CERKASOV artist al poporului al U.R.S.S., cunoscut din filmele sovietice „Alexandr Newski" și „Primăvara", într-unul din rolurile principale ale piesa „Totul rămîne oamenilor".

Ne va vizita de asemenea fără cunoscuta cîntăreață ZARA DOLUHANOVA, reprezentantă de frunte a școlii de cîntăreți sovietici, care va da mai multe recitaluri în București și în țară. De asemenea, renumitul bas sovietic IVAN PETROV, artist al poporului al U.R.S.S., care dispune de o voce caldă și o muzicalitate excepțională, ne va oferi prilejul să-l ascultăm în spectacole de operă „Faust" și „Bărbierul din Sevilla".

Pasionații spectacolelor de operă vor avea ocazia să admire, odată în plus, înalta școală de cîntăreți sovietici, reprezentată printre altii de mezzo-soprana IRINA ARHIPOVA, solista a Teatrului Mare din Moscova, care ne va vizita fără în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice. Solista Arhipova dispune de un glas puternic, de mare întindere și de o frumusețe rară îmbinată cu un remarcabil talent dramatic, calități care îi vor atrage pe merit simpatiile publicului.

Revederea unor artiști cunoscuți din turneele anterioare întreprinse în țara noastră, ca pianistul IACOV ZAK, unul din cei mai buni interpreți ai lui Rachmaninov și Prokofiev, apoi și a pupitrul Filarmoniei „G. Enescu" a lui ALEXANDR GAUK, dirijor principal al Orchestrei simfonice al Radiodifuziunii din Moscova, ne va oferi un prilej de destăinare artistică.

Din R.P. Polonă ne va vizita harul tenorul BOGDAN PAPROCKI al cărui ton plin și vibrant îl vom putea audia în spectacolele de operă „Trubadurul" și „Boema".

Tot în această perioadă vor mai sosi în București mezzosoprana NADIA AFINOGENOVA, solistă a Operei de Stat din Sofia soprana IERMENA GHEINE VAGNER, artist al Poporului al R.S.S. Letone.

Din R.S. Cehoslovacă a fost invitat pianistul ȘTEPAN NISLAV KNORR ale cărui concerte sînt interesante prin profunzimea interpretării.

Noutăți de la circ

● După ce a desfășurat o susținută activitate în timpul sezonului estival, Circul de Stat își continuă stagiunea cu noi spectacole, la care își vor da contribuția cîteva renumite formații de peste hotare. Astfel, începînd de sîptămîna viitoare, arena circului din București va găzdui un colectiv de artiști ai Circului Mare din Budapesta care se întoarce din turneul făcut la Istanbul. Ansamblul va susține spectacole în Capitală și în țară.

● De asemenea, la 25 septembrie va sosi în București un colectiv al renumitului Circ Mare din Moscova. Programul va fi susținut de o serie de artiști de frunte, printre care Ivan Kuzmin, Alexandr Orlov, I. Kurbanov și V. Iakovlev. Turneul artiștilor moscoviți va dura cîteva luni.

● După succesul de care s-a bucurat în R.P. Polonă, o formație a Circului de Stat din București prezintă spectacolul „Pantomimă pe apă" în cadrul unui turneu în Uniunea Sovietică. Primele reprezentații au avut loc la Oren. burg, fiind primate cu interes deosebit de public. Spectacolul pe apă va fi prezentat timp de patru luni și în alte orașe din țara vecină ca Minsk, Tbilisi Baku și Leningrad.

Cîțiva autori despre perspectivele operetei românești

După cum ne-a declarat tov. Barbu Dumitrescu, directorul Teatrului de Operetă, noua stagiune a acestei scene lirice se va desfășura sub semnul unei noi perioade a operetei românești în repertoriu. Ca urmare a colaborării dintre teatru și autori, au fost realizate cîteva operete noi, care vor vedea lumina rampei în cursul stagiunii. Deocamdată, repetițiile se află în toi... gongul încă nu a bătut, așa că i-am mai bine pe autori să vorbească.

GHERASE DENDRINO: — Astept cu nerăbdare înființarea cu publicul bucureștean, încercînd de pe acum o dublă emoție: voi dirija operetă „Lysistrata", al cărei autor sînt. Constat cu plăcere că toți factorii au conlucrat pentru realizarea unei colaborări apropiate, care să asigure o concepție unitară în montarea spectacolului. Cu alte cuvinte, compozitorul și dirijorul s-au împăcat de minune cu libretiștii Nicușor Constantinescu și George Voinescu, iar acestia, la rîndul lor, cu directorul de scenă... Nicușor Constantinescu. Ce-am urmărit? Pe fondul cunoscutei lucrări satirice a lui Aristofan, să înfățișăm într-o formă alegorică și spirituală, cu pronunțate referiri la actualitate, aspectul important al luptei pentru apărarea păcii. Pe cînd premiera? ...La sfîrșitul lunii viitoare.

ELLY ROMAN : — Am terminat de curînd orchestrația „Fetele din Murlatău" al cărei libret înfățișează viața de azi a Dobrogei aflată pe drumul belșugului. M-am inspirat din folclorul local, fiind atras de bogăția și originalitatea motivelor populare ale muzicii românești, tătărești, bulgărești etc. Frumusețea acestui colorit muzical va răzbate în spectacol pentru a sublinia mai bine ideea de bază a operetei: aceea a înfrățirii în muncă și dragoste a poporului romîn cu naționalitățile conlocuitoare. Fiind vorba de o operetă cu cenie de comedie — îîrîcă, m-am străduit să creez melodii cît mai antrenante pline de tinerete și optimism.

RADU ȘERBAN : — De la compozițiile de muzică ușoară, am trecut la realizarea unei operete al cărei libret realizat de Victor Popa și Constantin Cîrjan, este inspirat din viața tineretului. Operetă se numește „Băieții lui Făt Frumos". Și cu să vi-i prezint, este vorba de membri unei brigăzi de tineret aflată nu tocmai în frunte cu activitatea și a cărei atitudine față de muncă se va schimba din momentul sosirii în rîndul unei tinere maistre. Cît privește partea melodică, păstrînd linia operetei tradiționale am căutat s-o îmbogățesc cu elemente ale muzicii moderne urmărind să realizez varietate atît din punct de vedere al melodiei, cît și al ritmurilor folosite.

RADU NOR : — Lucrez la realizarea unui libret pentru o operetă științifico-fantastică, care să întîlnească pe cititor cu Cosmosul de care ne despart încă sînt viitorii cosmonauți, oameni înaintați ai epocii cosmonautice. Desigur că tinerețea care va avea un caracter tipic-eroic, va păstra caracteristicile genului muzical, unei asemenea operete, oferind posibilități îndrăznețe în ceea ce privește munca de creație a compozitorului. De pildă descrierea muzicală a Cosmosului va aduce o serie de elemente noi, nefolosite de compozitori. Deocamdată lucrăm intens și sperăm să terminăm cît mai curînd libretul.

N. HERCULESCU: Un colectiv alcătuit din trei autori lucrează intens pentru a realiza libretul operetei „Două visînii vor înflori" pe care am compus-o mai de mult. Am ales o temă din viața noastră nouă, dragostea dintre un compozitor romîn și o cîntăreață maghiară. Intruchipînd aspectul lisemnat al luptei pe care compozitorul îl duc astăzi pretutindeni pentru înfrățirea lor. Tema mi-a cerut să merg pe linia marii tradiții, apropiindu-mă în bună parte în realizarea muzicii de genul operei.

M. DAMIAN

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

TANȚI COCEA,
artistă emerită, va interpreta pe Doamna Generol din piesa „Inainte de răsăritul soarelui" de Horia Stancu, ce se va reprezenta pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale".

GH. OPRINA
de la Teatrul Tinereluiul repetă rolul Dan din comedia „Bădiță Vesele" de H. Nicolaide.

MARY GEORGESCU PĂTRAȘCU
de la Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești a dezvoltat talent în „Domnul Puntila și sluga sa Matty", „Aristocratii" și „Doi lineri din Verona". Actualmente repetă în viitoarea premieră „Vecini de apartament" de L. Gheraskina.

V. ARNAUTU
tînărul actor al Teatrului Armatei, a fost distribuit în piesele „Antoniu și Cleopatra" de Shakespeare (rolul Eros) și „Don Juan" de Molière (rolul Don Carlos) — viitoare premiere ale acestui teatru.

VICTORIA MIERLESCU,
de la Teatrul Tinerețului, va apare într-un nou rol din piesa „Ruy Blas" de Victor Hugo, care se repetă pe scena Teatrului Tinerețului, în regia lui C. Sinca, artist emerit.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 155 * Sîmbătă 24 septembrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

O.N.U. - SEPTEMBRIE 1960

De cîteva zile la New York, la sediul Organizației Națiunilor Unite, au început lucrările celei mai importante sesiuni a Adunării Generale. Importanța ei este determinată de participarea în fruntea a numeroase delegații a șefilor de guvern, precum și faptul că în fața sesiunii se află pe prim plan problema dezarmării.

Glasuri de sirenă...

Cu cîteva ore înainte de a începe lucrările celei de-a 15-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., un comunicat laconic al poliției și pompierilor newyorkezi anunța că „exercițiul de apărare pasivă" care urmărea „verificarea sirenelor de alarmă" a fost amînat „pentru mai tîrziu".

Organizarea unor exerciții zgomotoase de „apărare pasivă" în momentul în care conducătorii și delegații ale statelor membre ale O.N.U. veneau să dezbată problema dezarmării, era menită să sublinieze că în concepția unor cercuri politice americane situația este de așa natură încît vor trebui făcute nu pregătiri de dezarmare ci pregătiri de război. Nu se știe din ce motive exercițiul a fost amînat.

Totuși, în ciuda comunicatului de care vorbeam mai sus, sirenele au sunat. Dar există sirene și sirene. Mai întîi în zorii zilei de 19 septembrie aerul portului New York a fost brăzdat de sunete de sirenă ale cărei modulații vesteau sosirea unei misiuni de pace. Era glasul „Balticei" care își făcea anunțată sosirea în apele portului New York, avînd la bord delegația U.R.S.S. în frunte cu N. S. Hrușciov, delegația țării noastre în frunte cu tov. Gh. Gheorghiu Dej și delegații ale altor țări socialiste. De atunci, pe străzile New York-ului răsună continuu alte sirene. Modulațiile lor nu aduc de loc a mesaj de pace. Sînt sirenele poliției care în mod exagerat consideră necesar să-și facă simțită prezența peste tot unde se deplasează delegațiile țărilor socialiste. Minuitorii lor se gîndesc probabil că dacă americanii n-au putut fi împiedicați să afle din ziare și de la radio chemarea păsnică adusă de delegațiile țărilor socialiste, vor putea obține un asemenea rezultat asurzindu-i.

Mesaj de pace

Din prima clipă însă cînd solii lumii socialiste au păsit pe cheiul 73, mesajul puternic de pace al lumii socialiste a răsunat cu claritate acoperind zarva stîrnită de corul „războiului rece".

„În politică — spunea N. S. Hrușciov la sosire — nu trebuie să se dea

N. LUPU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, N. S. Hrușciov, N. V. Podgornii și A. A. Gromiko, discutînd într-o pauză a lucrărilor Adunării Generale.

LUDMILA MARCENKO, protagonista filmului sovietic „Nopți albe" — care va fi prezentat publicului romînesc în noua stagiune cinematografică

PE LACUL BICAZ
în zi de sărbătoare

O notiță apărută în pagina a I-a a unui ziar central avea ceva de chemare, de invitație la drumeție, deși corespondentul nu intenționase acest lucru: „Lacul de la Bicaz — o atracție pentru turiști. Pînă la 10 august — 30.000 oameni ai muncii au vizitat lacul". Lucrul e firesc. Mica „mare" de la Bicaz, care în final va însuma 1.230.000.000 m.c. de apă, este o creație a oamenilor, a constructorilor hidrocentralei „V. I. Lenin", care ridicînd un baraj undeva, în munții Neamțului, au oprit apele rîului Bistrița, obligîndu-le să se acumuleze pe o întindere de mai bine de 30 km. Cît a trecut de la închiderea porților spre vale? Faceți socoteala: atunci era 1 iulie 1960. Iar acum... acum atlasurile geografice vor trebui să consemneze neapărat și lacul de la Bicaz, ca să nu le considerăm învechite.

...Ziua bună se cunoaște de dimineață? Nu-i totdeauna adevărat. Cel puțin, ziua noastră de plimbare n-a fost așa. De dimineață cerul era posomorît. Excursioniștii duceau cu ei pelerine, umbrele. Dar cînd, odată cu numeroase mașini, motociclete, biciclete și tot soiul de vehicule încărcate cu călători, am ajuns pe șoseaua în serpentină deasupra barajului de la Bicaz, cerul era de-o puritate feciorelnică, iar lacul... ca toate lacurile de pe lumea asta.

Pe debarcaderul improvizat, pe drumurile și dealurile din apropiere dar mai ales în jurul chioșcului T.A.P.L. — lume peste lume: foarte mult tineret, dar și familii din care nu lipseau bunicii și nepoții. Răsună armonici, șfîrlie mititeii, aerul e plin de mirosul gogoașelor în ulei, sticlele cu bere sînt coborîte cu o sforicică în fundul lacului, să se răcească.

Între timp, de la țărm s-a desprins o „portiță" încărcată cu cel puțin 200 de oameni. Au fost mai matinali și au prins primul transport. Se flutură batiste, pălării... ca la orice plecare.

Telefonul de la cabina „căpităniei portului" sună insistent. Sînt tot mai mulți interesați în asigurarea de mijloace de transport pentru mașini în tranzit spre Borsec, pentru materiale, pentru excursie. Delegatul cu problemele organizării transportului abia mai prididește să facă față cererilor, întrebărilor. Pe unii îi trimite să citească anunțul „Navrom", cu tariful transporturilor publice pe lacul Bicaz cu începere de la 1 august, altora le pune la dispoziție vasul cerut. În sfîrșit, pe ceilalți îi roagă să mai aștepte pentru că...

În zile de sărbătoare vasele existente transportă pînă la 7.000 de oameni, în plimbări scurte sau în curse mai lungi, pînă la capătul de sus al lacului. În celelalte zile călătorii sînt mai puțini, în schimb sînt mari cerințele pentru transporturile de mașini, utilaje și materiale la Potoci și Podiceni, (necesare Direcției generale a hidrocentralei sau constructorilor șoselei Bicaz-Galu), pentru alimente și mărfuri (destinate cooperativelor din satele de munte). „De aceea, vasele de care dispunem acum sînt insuficiente, se plînge delegatul, un om slăbuț, vioi ca un spiriduș, foarte comunicativ și îndatoritor. Ce să faci, ne spune el numărînd pe degete, cu două șalupe-taxi pentru călători și cu cîteva „portițe" pentru transportul autocamioanelor și materialelor... Excursioniștii vin din toate colțurile țării: din Tg. Mureș, Cluj, Constanța, Galați. Cererile sînt tot mai mari. Bine ar fi dacă ne-ar sosi mai repede hidrobuzul promis!" (poate pînă la această oră a și sosit).

...Cu un „mola-pupa", am pornit în larg. Pe șalupa „23 August" fluturau culorile drapelului R.P.R. Marinarii sînt la posturi. Întîi o întoarcere către baraj, de pieptul căruia se sprijină apele imense ale lacului. Deasupra lui, bănele nici azi nu și-au încetat cursele. La umbra barajului, apele — care aici au o adîncime de circa 50 m. — parcă sînt mai reci. „Neptun", prima ambarcațiune de pe lac, născută odată cu el și care acum deservește trebuințele sanitarului — e în repaus. Ocolim, ne apropiem de malul sting al lacului și avem în față intrarea în tunelul hidrocentralei. Apele lacului au ajuns acum la limita de sus a gurii tunelului. Pe „Lostrița", o mică șalupă a D.G.H., sînt oameni la lucru. Ne strigă de departe o veste bună: au început să dea drumul la apă pe tunel, pentru probe la primele turbine ale uzinei electrice de la Stejaru.

Mai departe. O boare de vînt ne aduce stropi de apă pe obraji, în păr. Lacul e acum ușor vălurat. Iată, ne arată comandantul ambarcațiunii noa-

Nichita BISTRICEANU
Fotografii: Șimon POMPEI

● *(Continuare în pag. 2-a)*

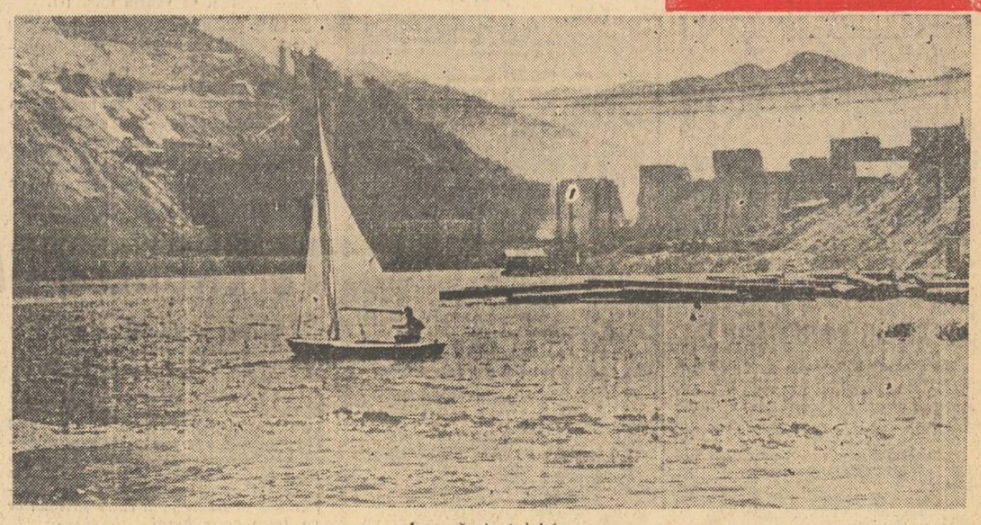

Au apărut și iolele...

TEHNICA REVOLUȚIONEAZĂ BIOLOGIA

Sînt cîteva decenii de cînd matematica a început să-și spună cuvîntul în biologie, iar implicațiile fizicii, chimiei și cibernetichi în biologie sporesc neîncetat.

Ca și în toate celelalte științe, înnoirile sînt determinate și în biologie de folosirea unor instrumente de cercetare cu sensibilitate mărită.

Microscopul electronic

Introducerea în cercetările biologice a microscopului electronic, a cărui putere de mărire este de sute de mii sau chiar de milioane de ori față de cele 3.000—4 000 de ori ale microscoapelor optice, a determinat, după cum arată G. Frank, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S., un salt neobișnuit comparabil cu cuceririle fizicii moderne în cunoașterea nucleului atomic.

Puterea microscoapelor electronice a permis biologilor să poată observa în mod direct structura moleculară a substanței vii.

Cu ajutorul microscoapelor electronice s-a putut observa că cea mai mică perturbare a structurii moleculare multiplamelare duce la dezorganizarea și întreruperea proceselor chimice ale metabolismului — la moarte. Metabolismul constituie fenomenul de bază al vieții și este compus dintr-un număr uriaș de procese chimice extrem de complexe. El asigură schimburile de substanțe între materia vie și mediu. Încă înainte de microscopul electronic biologii știau că desfășurarea metabolismului este legată de existența unei structuri care este celula vie. Totuși instrumentele lor prea puțin sensibile nu le-au permis să pătrundă suficient în intimitatea fenomenelor vieții.

Cibernetica și mașinile de calculat electronice

constituie puternici auxiliari destinați să contribuie la noua dezvoltare a biologiei.

În combinație cu microscoapele elec-

Ing. A. NEGREA

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Un grup de excursioniști fotografiați pe bordul vasului „23 August" după o călătorie pe noul lac

ARTIȘTI AMATORI PE SCENA

Peste marea sală a Palatului Republicii s-a lăsat, ca o perdea de catifea moale, întunericul. Numai spre lojile superioare, mai strălucesc ca niște uriașe rubine dispuse simetric, indicatoarele. Ecourile gongului îndepărtat plutesc îndelung, cortina grea își strînge în falduri somptuoasa-i mantie și... spectacolul celor 1000 de artiști amatori din Capitală începe.

Ce facem? Stăm și noi sau... Am propune s-o pornim mai bine prin culise. Nu-i lipsită de interes o asemenea excursie. Mai ales printre artiștii amatori.

„Nu-i ușor să fii artist"

Atmosfera obișnuită de culise. Doar animația e mult mai mare decît la oricare alt spectacol. Normal, în scenă se mișcă doar sute de oameni. Cabinele artiștilor, lungi șiruri de cabine somptuoase, ultraluxoase în care marmora se îngemănează cu cristalurile, sînt arhipline: costumații, machiaj, retușuri de ultim moment. În holuri, pe săli, dansatori și cîntăreți repetă neobosiți. Întrebăm pe unul din ei: De cînd vă aflați aci? Și răspunsul sună prompt.

— De la ora 2.

— Acum e 8. Spectacolul se va termina la 11. N-ați obosit?

— Astă-noapte am făcut repetiții pînă la 2, *intervine altul. Iar Petronia Pîrvu din echipa de dansuri de la „Țigarete-București" adaugă cu aerul unei bătrîne artiste profesioniste care are în spatele ei cel puțin trei decenii de scenă:*

M. RADIAN

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Din sumar:

Sondori romîni în India

Evocări:
Marele nostru CARAGIALE

REFLECTOR
STEREOTIPIA PE PINZA
de Eugen BARBU

Turul ciclist al R.P.R.

MAGAZIN MEDICAL
— ZONA ZOSTER
— De la „coada de cal" la... chelie
— Tutunul și vitaminele

MODA:
MAROCHINARIE

Un teatru vechi de 200 de ani
Teatrul „A. S. PUȘKIN" din Leningrad

SCRISOARE DE PE LUMEA CEALALTA
de Nicuță TĂNASE

Cîntăreți și balerini romîni la Moscova

Corespondență specială

Printre miile de afișe care împodobesc panourile Moscovei, de un timp încoace atrag atenția cele care anunță turneul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. în capitala Uniunii Sovietice.

Interesul față de muzică al moscoviților nu s-a desmințit nici de data aceasta. Refrenul „N-aveți un bilet în plus?" se repetă foarte des în fața intrării Teatrului Muzical „Stanislavski și Nemirovici Dancenko" unde au loc spectacolele ansamblului Operei Romîne. După toate probabilitățile, acest refren se va repeta pînă la sfîrșitul turneului, pentru că bilete nu mai există la nici un spectacol.

De cum au venit, cîntăreții și balerinii noștri au început repetițiile. Au fost repetiții în care nu era trecut cu vederea nici un amănunt, oricît de mic ar fi fost el. Pe deoparte, într-un fel, faptul acesta ar părea destul de straniu. Spectacolele s-au mai jucat doar și la București. Și totuși... „Ne socotim în fața unei premiere, mai bine zis *unor* premiere" — ne-a spus foarte preocupat directorul teatrului, dirijorul Mihai Brediceanu.

Primul spectacol cu opera „Răscoala" de Gh. Dumitrescu a avut loc... Pentru toți a fost o seară de neuitat. Sincer să fiu, am avut impresia la un moment dat că există o oarecare îndoială printre unii interpreți: „Oare va ajunge sensul operei la fiecare spectator?

Faptul că e cîntată în limba romînă nu va îngreuna percepția ei?". Toate aceste temeri s-au dovedit neîntemeiate. Aplauzele entuziaste ale publicului, florile oferite la terminarea spectacolului, felicitările tovarășului Nikolai Danilov, adjunct al ministrului culturii al U.R.S.S., i-a impresionat pe toți. „A fost o premieră de neuitat, o adevărată premieră de zile mari" — a declarat cîntăreața Maria Crișan.

După terminarea spectacolului am stat de vorbă cu cîțiva oameni de artă din Moscova, care de altfel fuseseră prezenți și la repetițiile celorlalte spectacole. Este vorba de Boris Cocrovski, regizor la „Bolșoi Teatr" cunoscutul solist de la acelaș teatru Evghenii Belov, Dora Nikolskaia, profesoară la conservatorul „Ceaikovski". Fără a roade în amănuntime discuția, vă voi spune doar că toți au apreciat regia spectacolului (Eugen Gropșanu), conducerea muzicală a maestrului Egizio Massini, decorurile și în special minunata desfășurare a scenelor de masă. Evghenii Belov a susținut că „Răscoala"

Alexandru STARK

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Enciclopedia magazin

EVOCARI:

Marele nostru Caragiale (II)

O cotitură în viața lui Caragiale. Deși scria încă de pe băncile școlii, își la îndrăzneala să trimită niște versuri, cu vădit caracter antimonarhic, revistei satirice „Ghimpele": Da: regi și pierd măreția, în piepturi astăzi bate Dorința cea sublimă de sacră libertate. Urăște lumea sceptrul. A fi supus e trist.

Caragiale este nevoit să abandoneze și meseria de sufleur. Pe lîngă că nu primea la timp salariul, îndeletnicirea de a sufla unele dialoguri stupide constituia pentru el un adevărat chin.

I. L. Caragiale

Văzut de MURNU

În 1874 Caragiale semnează la „Revista contemporană" versuri care constituie o mărturie a revoltei scriitorului față de întocmirea socială:

Ascultă-mă și crede: de vei simți vreodată
Că pieptul tău nutrește scînteia cea sacrată,
Și știi că mizerabil vei trece pe pămînt;
În timpurile noastre, decît să cînți, mai bine
De pietre sparge-ți lira și-apoi sufocă-n tine
Fugoasa-ți inspirare și-al tău nebun avînt.

Din această epocă, Alexandru Macedonski și-l amintește pe Caragiale „cu ghete scîlciate și rupte".

1878. Caragiale, împreună cu Eminescu și Slavici, este redactor la „Timpul", ziarul partidului conservator, unde au robotit cîțiva scriitori, disprețuiți însă de tagma marilor proprietari.

Caragiale a mărturisit lui Slavici, alt sclav de la „Timpul":

„Mi s-a făcut lehamite de a mă lupta pentru o cauză pierdută și umblu mereu să fac un împrumut, pentru ca să mă răscumpăr și să scap de aci".

Trecerea lui Caragiale prin redacția „Timpului" l-a arătat, încăodată, că, în ciuda firmelor pompoase, între cele două partide zise „istorice" nu exista vreo deosebire doctrinară esențială, ambele urmărind să pună mîna pe putere pentru a-și căpătui „clientela".

Premiera piesei „O noapte furtunoasă"

„O noapte furtunoasă" s-a reprezentat în 1879.

În „O noapte furtunoasă" Caragiale biciuiește falsa democrație, tendința de a se socoti cei care alcătuiau clientela partidului liberal drept urmași ai luptătorilor de la 1848, cînd în realitate partidul liberal, unindu-se cu partidul boierilor, alcătuind „monstruoasa coaliție", trădase ideile generoase ale luptătorilor de la 1848. Satirizînd pe jupin Dumitrache, pe Nae Ipingescu, pe Rică Venturiano, Caragiale a biciuit demagogia burghezo-moșierească care confunda voit noțiunile de popor, de patrie, de națiune, potrivit intereselor sale proprii.

Premiera comediei „O noapte furtunoasă" a luat caracterul unei adevărate bătălii cum trebuia să ia aproape toate premierele pieselor lui Caragiale.

Influențat de criticile ziarelor celor două partide istorice, care au învinuit piesa de imoralitate, Ion Ghica, directorul Teatrului Național, și-a îngăduit să schimbe pasaje întregi din piesă. Membrii gărzii civice — instituție reacționară, înființată pentru respectarea „sacrei proprietăți private" — jigniți de felul realist cum i-a prezentat autorul în piesă, au făcut scandal la premieră.

Despre primul spectacol al „Nopții furtunoase", Caragiale își amintește: „...am fost fluierat, huiduit și amenințat de o droaie de patrioți din garda civilă cu bătaie în piața teatrului".

După o explicație avută cu Ion Ghica, care schimbase piesa fără asentimentul său, Caragiale, în virstă de 27 de ani, a trimis Comitetului teatral o adresă: „Neputînd eu admite ca piesa mea — odată primită și reprezentată în forma în care am scris-o — să fie schimbată la teatru fără știrea mea, și fiind aci în joc o importantă cestiune de princip pentru orice autor care-și respectează munca intelectuală, am onoarea a vă invita să restabiliți, la reprezentarea ei viitoare, piesa mea așa cum precum este scrisă de mine".

Dar „O noapte furtunoasă" a fost scoasă de pe afiș.

„Conu Leonida față cu reacțiunea"

După acest incident, timp de trei stagiuni Caragiale n-a mai fost jucat pe scena Teatrului Național. La un teatru de vară i se reprezintă comedia „Conu Leonida față cu reacțiunea", Pentru a putea trăi, pentru a-și putea întreține familia, Caragiale a fost nevoit să-și schimbe profesiunile. A fost corector de tipografie, meditator, figurant la teatru, copietor de roluri, sufleur, ziarist, profesor într-un institut particular, revizor școlar, într-un rînd a fost și berar.

Aproape în permanență marele scriitor a fost sugrumat de lipsuri și s-a aflat în goană după vreun împrumut. Impresionantă este, între multe altele, scrisoarea adresată prietenului său Petre Missir, care începe astfel:

„În starea în care mă aflu — dar mai întîi să ți-o descriu această plăcută stare:

Chiria n-am plătit-o și sînt dat în judecată;
Lemne n-am deloc;
Palton nici atîta;
Aștept din ceas în ceas aparița unui nou moștenitor
Unul mi-este bolnav;
Ca culme: m-am apucat să scriu o piesă, și din pricină că trebuie să stau să scriu noaptea foarte tîrziu, am căpătat la ochi conjunctivită catarală.

Dau din colț în colț și nu știu ce să mă fac".

Mutările lui Caragiale din casă în casă, se datorește neplăților chiriei. Între altele, el a locuit pe străzile Polonă, Rotari, Olari, Armenească, Colței, Pitar Moș.

Premiera piesei „O scrisoare pierdută"

La 13 noiembrie 1884 se reprezintă la Teatrul Național capodopera lui Caragiale „O scrisoare pierdută", document al unor rușinoase stări sociale. Necinstea și fățărnicia democrației burgheze, bazată pe forță, pe corupție, pe mîrșăvie și pe înșelarea poporului, sînt demascate cu vigoare de Caragiale în această capodoperă a realismului critic.

Caragiale ne arată că alegerile puse la cale de exploatatori nu sînt decît o farsă. Un asemenea regim are și un aparat funcționăresc pe măsura abuzurilor lui. În poșta lor nesățioasă de putere, potentații acestia dispun de funcțiile publice și de avutul public ca de moșiile lor.

Iată direcția satirei lui Caragiale care-și avea izvorul în revolta populară.

Ioan MASSOFF

I. L. Caragiale în mijlocul eroilor săi

Desen de ISER

Artiști amatori pe scenă

(Urmare din pag. 1-a)

— Ce credeți, e așa de ușor să fii artist? Trebuie să ai multă voință și dragoste de artă, să curgă multă sudoare de pe tine. Repetiții zilnice (după orele de lucru) deplasări, nici tu duminică liberă și emoții... ah emoțiile astea cînd te gîndești: Doamne, cum o să iasă!?!

— *De cînd ești artistă?*

— De aproape 3 ani în echipa fabricii. Dar am dansat și la Operă în spectacolul oferit ministrului prim al Indoneziei, Djuanda.

— *Dar ce vîrstă ai, dumneata?*

— 17 ani.

Moștenire de la tata

Dar mai întîi să vă prezentăm: a treia din stînga dumneavoastră, în jocul bănățean. Fata aceea zveltă, brunetă, cu codițe împletite și pas de gazelă. Am oprit-o la ieșirea din scenă:

— *Vă rog, vîrsta, profesia...*

— 20 ani, mașinistă la mașina de confecționat, în momentul de față dansatoare în echipa fabricii...

— *Artistă amatoare cum s-ar spune. Dar de cînd?*

—De opt ani. Primii patru cînd umblam încă la școală, ceilalți patru aci în fabrică.

— *V-a preocupat de timpuriu arta...*

— Moștenire...

— *De la cine?*

— De la tata.

— *E artist?*

— Nu și da. Nu, pentru că de fapt lucrează la cazane, aici în fabrică, e muncitor de profesie. Da pentru că e artist în meseria lui... și artist în echipa de teatru a fabricii. Știți, rolul contabilului de șantier din „Se risipesc norii". A fost și în brigada de agitație dar a cam îmbătrînit și-i vine mai greu...

VASILICA CONSTANTINESCU,
membră în echipa de dansuri a Fabricii de țigarete din București

ANI VLAD
dansatoare în echipa de dansuri a Cooperativei „Electrobobinajul"

Balada tinerilor căsătoriți

Tinerii căsătoriți se numesc Olimpia și Nicolae Anghel. El, strungar la „Motoare" la „23 August". ea, infirmieră la cresa aceleeași uzine. El, fruntaș în producție, ea, de asemenea apreciată ca o bună lucrătoare. El, responsabil cu activitatea A.R.L.U.S. pe secție, ea responsabilă culturală în cadrul creșei. Au toate acestea vreo legătură cu „excursia" noastră? Au. Și iată de ce: el, e de 7 ani în corul uzinei, ea, de 6 ani. El, a început alfabetizarea muzicală nu de mult, ea, de asemenea. El, descifrează binișor linia partiturilor cîntecului spaniol „Rumbala" (din repertoriul viitor al corului), ea, de asemenea. El e emoționat și ea de asemenea. Sînt suficiente motivele pentru interviu? Fără îndoială.

— *Ce v-a îndemnat să intrați în cor?*

— Dragostea pentru artă, pentru muzică. Ne place să cîntăm...

— *Cine a fost cu inițiativa?*

— Amîndoi. Nu eram căsătoriți cînd am intrat în cor.

— Aici ne-am cunoscut. Muzica ne-a unit, știți...

— Chiar și nunta am făcut-o în mijlocul tovarășilor din cor, *adaogă fericitul strungar-artist Nicolae Anghel.*

Aveți cuvîntul, tovarăși compozitori! Balada tinerilor căsătoriți își are interpreții gata pregătiți.

Prîslea are cuvîntul

Recitatoarea Elena Marineanu n-are decît 8 ani. Face parte din brigada de agitație a copiilor de la căminul cultural din Popești-Leordeni, brigadă care a obținut în cadrul concursului o mențiune specială. Pășește cu dezinvoltură pe scenă și stringînd în brațe buchetul mare de garoafe, își saltă glasul subțirel dar ferm:

...Partid al clasei muncitoare
Noi toți avem față de tine
O datorie de onoare
Să te cinstim cum se cuvine.

. . . . . .

Noi, care-atîta de iubim
Dorim ca-n vremea viitoare
Buni comuniști să devenim.
Partid al clasei muncitoare...

O opresc în culise și o întreb cum de-a ajuns pe cea mai mare scenă a țării. „Mare, mare, foarte mare" îmi spune ea tremurînd încă de emoția încercată cu cîteva clipe înainte. Apoi îmi vorbește despre „activitatea ei școlară", despre căminul cultural care a luat premiul I în concursul dintre căminele culturale din Capitală, despre activitatea extrașcolară a copiilor din comună.

— Am fost și la strîns de cireși, în G.A.S. Cu acest prilej brigada noastră de copii a făcut și o poezie. Ascultați-o!

La G.A.S. — cireși am strîns
Erau frumoase dulci și bune
De poftă nimeni nu s-a plîns
Cîte mai multe o s-adune?

Date pentru fișe biografice de artiști

...Privesc încîntați spectatorii spre scena în care se revarsă șuvoi de tinerețe și bucurie, admiră măiestria artiștilor dar cunosc ei oare spre pildă că, Zamfira Podgoreanu, pe care o aplaudă acum, este în ciuda celor 21 de ani ai ei cea mai bună țesătoare de la „7 Noiembrie", că îi pot întîlni chipul în cel mai mare panou de la intrarea în fabrică? Știu ei că a pășit pe scenă pentru prima dată acum cîteva luni? Dar tînărul acela brunet care apare primul în scenă în „Joc din Năsăud", Radu Marinescu, azi mecanic destoinic la „Bere-Rahova" și, după cît se vede, artist nu mai puțin destoinic. Vi-l închipuiți acum cîțiva ani adolescent încă venind să privească jocul celor mai mari pentru a deprinde și el măiestria. Da, așa a fost. O confirmă tovarășul lui de echipă N. Udeanu, care e în același timp un bun maistru fierbător. Dar Gh. Ionescu de la „23 August", dar Ștefan Radov de la O.C.L. Alimentara „23 August", dar Ani Vlad de la „Electrobobinaj" și atîția alții plini de talent și entuziasm. Să vă povestească

ANDREI ALDEA,
dansator în echipa de dansuri a Fabricii de Confecții „Gh. Gheorghiu-Dej"

cum au ajuns la artă, să-i ascultați cu ce pasiune vorbesc despre arta lor, și sînt convins că veți subscrie din toată inima la cele de mai jos:

Ferice de cei ce-au apucat asemenea vremuri.

M. RADIAN

Cîntăreți și balerini romîni la Moscova

(Urmare din pag. 1-a)

a semănat foarte bine cu celebra operă a lui Glinka „Ivan Susanin" în ceea ce privește punerea în scenă a scenelor populare.

Ce fac membrii colectivului în orele libere? Am luat un scurt interviu cîtorva componenți ai trupei Teatrului de Operă și Balet. Iată răspunsurile:

Valentin Teodorian: „Îmi place să mă plimb. Sînt multe de văzut".

Regizorul Hero Lupescu: „În primul rînd aș dori să-mi revăd foștii colegi de la Institutul de Artă Teatrală „Lunacearski" pe care l-am absolvit".

Balerinii Emanuela Cazacu și Ion Alexe: „Vrem să vedem tot". (!).

...În serile libere cîntăreții și balerinii noștri sînt prezenți la spectacolele primei scene muzicale a Uniunii Sovietice. Maeștrii de balet Oleg Danovski, Gelu Matei, Clara Volini, profesoară la școala medie de balet, au asistat la cursurile ce se predau la școala de balet a Teatrului Mare.

Iată cîteva spicuiri din programul de vizite al colectivului: Kremlinul, Stadionul „Lenin", Galeriile Tretiakov, Expoziția „Realizările economiei naționale a Uniunii Sovietice", Muzeul Culturii Muzicale. (Fac o paranteză pentru a vă spune că la acest muzeu se păstrează imprimările unice în lume ale marilor cîntăreți Șaliapin și Sobinov).

Cît privește programul de spectacole, acesta este foarte bogat. Și aici la Moscova (ca de altfel și la București), artiștii teatrului vor da spectacole în deplasare: la uzina de rulmenți, la tipografia „Krasnii Proletari" și într-un colhoz din regiunea Moscovei. De altfel, pe zi ce trece, sosesc tot mai multe invitații pe adresa artiștilor noștri, în care sînt rugați să participe la recitaluri și întîlniri.

Marți, 27 septembrie, la Casa Actorului din Moscova va avea loc o întîlnire cu oameni de artă și cultură din capitala Uniunii Sovietice.

În încheiere, încă un amănunt: Studioul de filme documentare din Moscova pregătește un film de 20 de minute care va prezenta aspecte din turneul Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. la Moscova.

Alexandru STARK

Moscova, 21 septembrie 1960

PE LACUL BICAZ — ÎN ZI DE SĂRBĂTOARE

(Urmare din pag. 1-a)

stre, Marin Constantin, fost conducător de remorchere pe Dunăre: colo va fi portul comercial și de călători, dincolo primul hotel turistic de pe malul lacului, apoi apartamentele pentru marinari... Deocamdată nu-l decît o poiană înverzită. Dar parcă și vedem noile clădiri oglindindu-se în lac, înălțîndu-se în trepte pînă către șoseaua ce va trece peste baraj.

Șalupa noastră a luat viteză. Călătorii — muncitori de la o fabrică de cherestea din Piatra Neamț veniți în excursie, cîțiva pescari cu unelitele necesare, un vînător cu cîinele neliniștit pentru cînd întîia oară cînd traversează lacul, doi îndrăgostiți — toți privesc cu încîntare. La început avem de-o parte și de alta păduri adînci de brad. Apoi sînt sate: Izvorul Alb pe stînga, Buhalnița pe dreapta. Și-au urcat casele mai sus, pe dealuri, din calea lacului. Un bac fluvial autopropulsat trece de la Secu spre Bicaz. Ne salutăm din depărtare.

Cerul e fără pată, lacul s-a liniștit din nou, acum e oglindă lucie. Și de-o dată Ceahlăul își expune privirilor noastre crestele veșnice: Panaghia, ca un monument, Toaca, mai domoală dar mai înaltă. Fotoreporterul ține neapărat să se aleagă cu cel mai bun „Ceahlău văzut de pe lac".

Coborîm în cabina destul de elegantă a comandantului. Aici dăm peste o mică ședință. Sînt de față Petria Gh., un tînăr abia sosit din armată, Limbitis C., șeful mecanic, și încă vreo cîțiva „marinari de la Bicaz". La ordinea de zi — o chestiune foarte importantă: comportarea atentă, grijulie față de pasageri.

Apoi, ne întîlnim cu „Chiparosul", un mic remorcher al Întreprinderii forestiere Borca. În zilele de lucru transportă șiruri de plute pe lac pînă la locul de încărcare în autoremorci. Astăzi însă foștii plutași au plecat într-o cursă de plăcere.

18 kilometri are acum în lungime lacul. La capătul cursei (ca de la Galați la Brăila apreciază cîțiva cunoscători) acostăm pe un botișor de deal. Bistrița care pînă aici a venit repede, sunînd din valuri, s-a liniștit de-odată contopindu-se cu apele lacului, adăugîndu-se lor, împlinindu-le.

...Ne întoarcem pe o „portiță". Sîntem 2—300 de călători. Sînt aci alți pescari care se sfătuiesc despre vremea cînd lacul de acumulare va fi populat cu pește aclimatizat în stațiunea experimentală piscicolă de la Tarcău. Sînt muncitori de pădure, de la construcțiile de drumuri. Sînt excursioniști de la Tg. Mureș. Cîțiva duc cu ei bicicletele. Unul își transportă un scuter. Dar grupul cel mai compact — vreo 90 de persoane — e al colectiviștilor din Neicu-Panciu, care după terminarea recoltării grîului (peste 2.000 kg. la ha) au venit să vadă lacul de la Bicaz. Un muntean aruncă o glumă cum că I. Țițîrcă, președintele G.A.C., ar fi venit să cumpere niște vin de la Hangu. Dar președintele nu răspunde. El știe că anul trecut au obținut cîte 7.500 kg. struguri la ha. Și că în acest an contează pe o recoltă și mai bună. Așa că într-un tîrziu, după ce a trecut încă odată în revistă munții și lacul, intră la umbră, sub cortul larg amenajat pe „portiță" pentru vreme de ploaie, poftindu-i pe toți cei prezenți la ei, la Pancia, să mănînce struguri, să guste din vinul lor.

„Volta prova". Nici n-am simțit cînd am ajuns înapoi la baraj. Și urcăm multe trepte pînă să ieșim în șosea. Alți excursioniști ne-au luat locul și au ieșit în larg. Acum la chioșcul T.A.P.L. mititeii sfîrîie răspîndind un miros amețitor. Pe dealul apropiat, pînă încolo sub pădure, familiile de excursioniști parcă-s buchete de flori. Privesc, prinzesc, fac cunoștințe noi, glumesc.

Soarele a scăpătat înspre apus. Apele lacului par violete. O iolă și-a întins parcă aripile grațios. Și de undeva, de departe, dar cu atît mai aproape de inimile noastre, un glas se înalță la început stingher:

O chitară cînta...

Dar se pierde repede în acompaniamentul de voci omenești și de armonici.

Pe foile unui carnet de buzunar, un poet își încearcă și el coardele:

O, vin' iubirea mea, să ne plimbăm
Pe-ntinderile lucii, de atlaz!
Și-n inimi, cînd pleca-vom din Bicaz,
Un tînăr colț de țară să purtăm.

Nichita BISTRICEANU

Scrisoare de pe lumea cealaltă

De la trimisul nostru special

Trimisul special, eu sînt. Dacă nu vă aduceți aminte de numele meu, uitați-vă la semnătură. A căzut beleaua pe mine să plec să mă documentez în rai, să fac inventarul celor care ne-au părăsit din cauza vitezei cu care au mers pe motocicletă. De ce tocmai eu? Pentru că eu mă ocup de rubrica de năravuri. Viteza nu este un nărav, dar este o boală. O boală care trebuie stîrpită. Că dacă nu, stîrpește ea pe motocicliști. Și a dracului boală, — e molipsitoare.

Acum să vă povestesc cum am ajuns înger. Mi-am cumpărat un M. Z. de ocazie (eram prost să plătesc atîția bani pentru o documentare!) Am căutat o șosea și dă-i bătaie: 60 pe oră, 70, 80, 90. O barieră! Treci pe sub ea. 100 pe oră: O căruță, 110: un camion. O lovitură, sărat în gură, o agonie, o salvare, un spital, vreo patru doctori (pentru un accident din ăsta doctorii nu fac două parale). Atîta tot.

Drumul pînă în paradis este grozav. Nici o groapă, nici o hîrtoapă, nici o cotitură. Am prins cu „M.Z."-ul meu și 180 (m-am dus pe lumea cealaltă cu „M.Z." cu tot. Ce, eram fraier să-l las pe pămînt).

La poarta raiului am claxonat. Mi-a deschis sfîntul Petru. (Tot el este portar, nu a mai avansat de loc). Am trecut pe la magazie. Mi-am luat o pereche de aripi de înger, am completat o fișă de flotant și m-am pus pe documentare. Documentare este un fel de-a spune. Eu am făcut o anchetă. Am convocat pe toți care au ajuns pe bază de accident din cauza vitezei în rai și am luat și cîte o declarație.

— *Dar pentru ce aveți nevoie de declarații? m-a întrebat un înger cu un plasture cît toate zilele pe obrazul drept.*

M-am luat de el.

Năravuri și moravuri

— *Cum te simți aici? Este mai bine ca pe pămînt?*

— *Mai bine, pe dracu. O plictiseală.*

— *Dacă ai să revii pe pămînt, ce marcă de motocicletă o să-ți mai cumperi?*

— *Un Simson de 250.*

— *Nu te-ai săturat de motocicletă?*

— *De motocicletă nu mă satur niciodată, dar n-aș mai goni, n-aș mai trece peste 80 km. pe oră nici să mă înțepe.*

Ca să mă conving că nu minte, i-am dat „M.Z."-ul.

— *Plimbă-te!*

Nu m-a refuzat. S-a urcat pe motocicletă și... Vorbeam eu cu îngerii ceilalți, dar cu ochii la motocicletă. Mai mult de 40 pe oră nu băga. S-a vindecat de viteză fostul om.

Așa i-am verificat pe toți. Unul nu depășea viteza asta. Le-am luat declarații la toți. Dacă nu mă credeți, veniți odată pe la mine să le citim împreună. Nu vă speriați, că nu vă invit aici sus, ci jos, pe pămînt. Am coborît. Ce, ați uitat că am luat doar viză de flotant?

Zău, trebuie să veniți să citiți declarațiile îngerilor. Sînt detaliate. Fiecare povestește cum s-a întîmplat. Cum a depășit o căruță, cum a depășit viteza legală, cum a apărut altă căruță, cum a intrat sub căruță, cum a ajuns de căruță. Und so weiter. Am stat cîteva zile cu ei. Cîte mi-au povestit, mă doare capul. Și acum mai iau antinevralgice.

Am o scrisoare de la ei pentru motocicliștii de pe pămînt. Uite, v-o reproduc întocmai:

„Foștii mei frați și prieteni de viteză, abțineți-vă. Nu mai goniți nebunește. Dacă nu vreți să ascultați de legile de circulație, ascultați de noi. Dacă ați ști prin cîte am trecut, v-ați lua cu mîinile de cap".

Semnează un grup de îngeri, foști motocicliști de mare viteză.

Semnez și eu.

Nicuță TĂNASE

P. S. Vînd motocicletă „M. Z." de 175. O dau în rate, o dau și în detail...

CALEIDOSCOP

O vizită la Muzeul de istorie a orașului București

Vizitatorii Muzeului de istorie a orașului București examinînd ultimele produse radiotehnice: stația de radioamplificare și combina radiofonică „Electronica".

Pe sub portalul din fier masiv trec zilnic zeci și zeci de vizitători. Se oprește pentru o clipă pe peronul larg al foștului palat Șuțu, ridicat pe la 1832 palat care adăpostește astăzi unul din importantele puncte muzeistice ale Capitalei. Intră apoi în holul Muzeului de istorie a orașului București. Vizitatorii privesc cu atenție exponatele care-și mărește an de an numărul. Cunoscînd acest amănunt, ne-am interesat care sînt ultimele noutăți expuse în muzeu.

— *Este vorba în primul rînd de o serie de documente foarte interesante, aș spune chiar inedite*, ne lămurește tov. Florian Georgescu. *Un astfel de exemplu este pergamentul de pe vremea lui Matei Basarab ce poartă data de 6 septembrie 1636. Documentul ne arată cum la vremea sa, domnitorul Matei Basarab a fost nevoit să stabilească hotarele orașului și să curme neînțelegerile dintre boierii hrănăreți și nevoiașii care erau încet, încet, scoși din centrul orașului și mutați spre periferiile vechiului București.*

Despre asemenea conflicte amintește și documentul în care se spune că *„cu toții orășanii de la mic pînă la mare, înaintea Domniei mele la Divan, de au dat știre și s-au plînsu de Sava cum au mutat hotarul cel din luncă, de le-au împresurat Sava moșiile, locul domnesc spre ocina orașului".*

Muzeul a mai expus un document din 5 octombrie 1668, în care se amintește de primul conducător de breaslă meșteșugărească, pe numele său Iane, staroste al bărbierilor.

— *Ar mai fi de amintit*, continuă directorul muzeului, *multe alte documente ale vremii. Dar numeroase documente inedite bucureștene din colecția muzeului și care se referă la dezvoltarea orașului pînă la 1848 alcătuiesc un volum extrem de interesant, care se află la tipar.*

Pentru cunoașterea trecutului de luptă al maselor populare bucureștene și de dezvoltare economico-urbanistică a orașului, cercetătorii muzeului au alcătuit și o serie de broșuri pe diferite teme ca de pildă: „Orașul București și răscoala lui Tudor Vladimirescu" sau „Participarea maselor populare la revoluția de la 1848".

În afară de noile documente expuse, mai sînt multe alte înoiri la acest muzeu. În marele hol al muzeului se află macheta vechiului oraș București. Și ca o comparație între vechi și nou, între ceea ce a fost și ceea ce va fi Capitala patriei noastre, pe marginile holului se află trei machete ale construcțiilor de pe noile magistrale: Calea Griviței, șoseaua Mihai Bravu și B-dul Gh. Dimitrov.

Într-o sală de la primul etaj, alături de un aparat de radio mic, primul aparat de radio fabricat la „Radio Popular" se află o „combină radiofonică" modernă, cu receptor, picup, magnetofon, discotecă și fonotecă, ce poartă marca fabricii „Electronica".

Tot din înoirile muzeului mai fac parte macheta combinei produsă de uzina de mașini agricole „Semănătoarea", motorul semi-Diesel produs de uzina „Timpuri Noi", partea centrală a unei fabrici de ciment — linia de ciment — produsă de Uzinele „23 August", toate reduse la mărimi lilipuțane.

Victor TEODORU

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

O confuzie... de bun augur

Acum 55 de ani, un tînăr emoționat se foia prin anticamera direcției Teatrului Național din București, așteptînd să fie primit de directorul Davilla, care-l chemase. Foarte înalt, subțire, îmbrăcat în uniformă militară, tînărul se pregătea să-și formuleze fraza de prezentare, cînd fu poftit în cabinet și se pomeni cu Davilla șărînd de la birou și exclamînd, uimit, gesticulînd:

— *Cum se poate, domnule Hagi-Stoica? S-a și aflat în ce rol te-am distribuit pentru debut?*

Tînărul rămase buimac, neștiind ce să înțeleagă. Pînă la urmă însă, Davilla se lămuri că la mijloc era o simplă coincidență: debutantul, după terminarea conservatorului, unde fusese elevul lui Nottara, își făcea stagiul militar și neavînd un costum mai arătos, se prezentase la teatru în uniformă militară, iar Davilla hotărîse să-i încredințeze debutantului, ale cărui mari calități le întrezărise urmărindu-l la examenul de absolvire, tocmai un rol de sergent într-o dramă germană „Stingerea" de Baerleyn. Coincidența fu de bun augur pentru tînărul actor, care dobîndi rolul și, cu el, primul mare succes dintr-o strălucită carieră, pe care astăzi i-o apreciază orice iubitor de teatru, eroul întîmplării fiind cunoscutul artist al poporului G. Storin, pe numele lui adevărat Hagi-Stoica.

Locul lui Sadoveanu

Se știe că marele nostru prozator a fost timp de peste un deceniu, director al Teatrului Național din Iași. La un moment dat, se zvonea că va părăsi direcția și printre viitorii candidați la acest loc, era vînturat și numele poetului Dimitrie Anghel, ieșan de origină.

Întrebat de un cunoscut dacă într-adevăr va ocupa locul lui Sadoveanu, poetul florilor, care era slab ca un țîr, în contrast cu robustețea impresionantă a autorului „Neamul Șoimărești lor" răspunse laconic, făcînd aluzie la aspectul „fizic" al problemei:

„Cum e posibil să ocup eu locul lui Sadoveanu, dragă?"

N. RADOMIR

POȘTA REDACȚIEI

ION SCUTEA — Mărginei (Bacău): Facultăți de științe juridice sînt în orașele București, Iași și Cluj. Nu fiți „dezorientat" în materie de înscriere la una din facultățile universităților. Îndreptați-vă spre cea care vă atrage mai mult. Vă dorim succes la examen.

N. NICOLAE — Ploești: Prezentați lucrarea secției de scenarii cinematografice a Direcției Cinematografiei din Ministerul Învățămîntului și Culturii.

GICU — Șorecani: Cînd vom fi în posesia fotografiei cîntăreței preferate, o vom publica. Nu facem nici un fel de deosebiri între actorii și cîntăreții din București și cei din regiunile țării. Aprecierile favorabile pentru talentul și interpretarea cîntecelor solistei de care ne-ați scris este bine să i le comunicați personal. Îi vor face plăcere.

IOAN TALPEȘ — Sîndominic (Miercurea Ciuc): Interesați-vă la Centrul școlar electrotehnic „Iosif Rangheț" din strada Șincai nr. 2, București.

ELENA POPA — Bălăcița (Vînju Mare): Și în acest an, ca în fiecare, se dau examene de admitere în facultăți.

MARIA BARBU — București: Referitor la stabilirea filiației față de tată, la acțiunea de tăgăduire a paternității și de recunoaștere forțată, consultați Codul familiei art. 53—61.

VASILE MARA — Crișana (Cris): Ne certați rău pentru o chestiune de care nu răspundem. De răspîndirea revistei se ocupă organele Difuzării presei. Aceasta fiind situația, luați legătura cu oficiul poștal raional și explicați-i situația.

N. VRÎNCEANU — Mediaș: Am vrut să alegem ceva, dar n-am reușit. Glumele ce au circulat pe seama unor oameni de seamă, sînt răutăcioase, lipsite de respect față de memoria lor.

CĂTANA IOAN — Hunedoara: Serviciul cadrelor este în măsură să aprecieze în mod just drepturile de concediu ale salariaților. Noi nu dispunem de schema de încadrare, pentru a vedea la ce poziție figurați. Prin urmare credem că înțelegînd aceste lucruri nu veți fi supărat că răspunsul nostru nu poate fi altul decît cel de față.

O.N.U. - SEPTEMBRIE 1960

(Urmare din pag. 1-a)

intîietate sentimentelor, emoțiilor. In acest domeniu este nevoie să te călăuzești în primul rînd după rațiunea sănătoasă, să cîntărești calm toate faptele. Aceasta este soarta oamenilor de stat, ei se duc în vizită nu numai la prieteni apropiați, ci și acolo unde îi cheamă interesele poporului lor și ale cauzei generale a tuturor popoarelor — cauza întăririi păcii în lumea întreagă".

In difuzoarele de la cheiul 73 a răsunat apoi graiul românesc care tălmăcea aceeași voință fermă.

„Conjugîndu-ne eforturile — spunea tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej — cu ale celorlalte state iubitoare de pace, al căror număr crește fără încetare în vremea noastră, atît de bogată în prefaceri, Republica Populară Română va face, din partea ei, tot ce-i stă în putință pentru a contribui la consolidarea păcii pe care o doresc arzător toate popoarele planetei noastre".

Aceste cuvinte au fost apoi reluate de ziare, radio și pînă și unii comentatori burghezi au fost nevoiți să constate că țările socialiste au venit la sesiune cu intenția serioasă de a determina o schimbare în bine a situației internaționale.

Ploaia

Cînd „Baltika" a acostat la cheiul „Ploaia". Dar cînd privirile mulțimii de invitați și ziariști s-au ridicat spre puntea vasului, ei au putut descifra pe chipurile conducătorilor de state ce se pregăteau să debarce, zîmbetul optimist și sănătos, expresia încrederii că după timpul urît, în viața internațională, va urma cu necesitate, timp frumos.

„Hrușciov, transmitea de la New York corespondentul agenției France Presse, stătea în ploaie cu capul gol, îmbrăcat cu un impermeabil galben deschis, surîzînd și privind cu oarecare curiozitate la mulțimea de oficialități, fotografi, ziariști și invitați care veniseră în întîmpinare. Hrușciov a înaintat pînă la pasarelă, a strîns mîna ofițerilor și în ciuda ploii torențiale a coborît fără impermeabil cu un pas vioi, cele 30 de trepte la capătul cărora a pășit pentru a doua oară pe teritoriul american".

Au coborît fără a se sinchisi de ploaie și conducătorii celorlalte state socialiste sosiți cu „Baltika".

Ploaia însă, declară agenția Reuter, a jucat o festă urîtă celor care se dădeau de ceasul morții, pentru a organiza manifestații ostile destinate încordării atmosferei.

Unul din organizatorii care primise bani pentru a „pune la punct" o asemenea acțiune declara, după cum spune Associated Press, somnoros și dezolat: „Nimic nu a mers. Mai întîi ploaia ne-a împiedicat pe băieți să demonstreze. Ora matinală nu a fost de asemenea de un ajutor. Iar ceața a împiedicat să ni se vadă inscripțiile...". Cum s-ar spune banii au fost pur și simplu aruncați în East River.

Există însă fenomene care pot fi prevăzute cu precizie și numai cei ce le ignoră și nu vor să le vadă pot să ajungă la concluzia că ele țin de domeniul supranaturalului.

Ceea ce nu poate fi împiedicat

Scena s-a petrecut într-unul din multiplele birouri care adăpostesc activitatea administrației republicane. Unul din locatarii săi a cărui figură ne-ar fi greu să o descriem, vorbea cu aprindere cu șeful său. In numele experienței sale de vechi expert în problemele de publicitate el argumenta în felul următor:

„Singura soluție este tăcerea, tăcerea totală asupra activității lor și mai ales ignorarea propunerii de a se ține sesiunea la nivel înalt. Ne vom comporta așa cu și cum nimic nu s-a întîmplat, ca și cum ar fi o sesiune obișnuită. Ignorarea și tăcerea reprezintă în meseria noastră cea mai bună armă cînd nu ai ce riposta. In meseria mea am văzut multe businessuri prăbușindu-se pentru că firma concurentă reușea, prin armele publicității sale să acopere produsele acestela cu vălul tăcerii și al ignorării". Iarăși nu știm modul în care și-a formulat răspunsul șeful personajului de mai sus, dar ce știe cu certitudine că în ce privește conținutul, răspunsul a fost cam astfel: „All right! Go ahead!" (Foarte bine! Dă-i drumul!), „Baltika" abia pornise în călătoria sa istorică, că din birourile de la Washington au pornit spre redacțiile ziarelor și posturilor de radio și televiziune consemne pe linia celor de mai sus. La conferința de presă reprezentanții oficiali căutau să accrediteze politica ignorării. Rezultatul?

Spre New York s-au îndreptat un mare număr de oameni de stat și sosirea lor nu numai că nu a putut fi ignorată dar presa americană a ajuns în situația de a califica poziția guvernului S.U.A. ca fiind „în pierdere de viteză". Reflectînd starea de spirit a opiniei publice, aceste ziare au început să ceară luarea unor măsuri rapide de redresare.

Președintele S.U.A. a anunțat întîi că va veni să vorbească mai tîrziu, după ce sesiunea va începe. Apoi că va vorbi primul și va pleca imediat la Washington și în cele din urmă că va mai rămîne încă o noapte la New York.

Premierul Macmillan anunța că nu s-a hotărît încă. Dar a doua zi după deschiderea sesiunii, pe culoarele O.N.U. a fost pusă în circulație știrea că primul ministru englez s-a hotărît să vină.

Ce înregistrează pelicula

Pe măsură ce treceau zilele, activitatea lui N. S. Hrușciov și a conducătorilor celorlalte state socialiste s-a impus în centrul atenției.

In cele din urmă nimeni nu a mai vorbit despre o „sesiune obișnuită". Corespondenții tuturor agențiilor de presă sînt unanimi în a constata că conducătorii statelor socialiste sînt în centrul atenției opiniei publice, a presei, fotografilor și reporterilor de film și televiziune. De obicei cu 10 minute înainte de deschidere li se permite acestor reporteri să pătrundă în sala de ședințe pentru a lua fotografii de aproape (deobicei reporterii peliculei lucrează în cabine speciale cu deschizături mari asupra sălii). Deschiderea sesiunii a 15-a a întîrziat însă cu o jumătate de oră pentru că fotoreporterii nu s-au declarat satisfăcuți cu 10 minute. Le era insuficient pentru a fixa pe peliculă apariția în sală a atîtor conducători de state, a lui N. S. Hrușciov, a tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej și a conducătorilor altor țări socialiste și ai altor state iubitoare de pace, a momentului emoționant cînd N. S. Hrușciov, părăsind locul său s-a îndreptat spre locul delegației cubane îmbrățișîndu-se cu Fidel Castro.

Chiar pe acel loc, nu de mult, hidosul instrument al lui Batista, pe nume Portuondo, uzurpînd postul de reprezentant al Cubei, vărsa valurile sale de venin acționate cu precizie de pe băncile delegației conduse de domnul Cabot Lodge junior.

Multe schimbări a înregistrat pelicula. Noi inscripții, noi scaune, chipuri noi. Africa în continuă schimbare care a trimis 13 noi membri în O.N.U. Dar nu toate cele 13 grupuri de scaune sînt pline. Cîteva sînt goale. Delegații respectivi nu au putut lua loc din cauză că trupele O.N.U., chemate să ajute guvernului lor fac jocul colonialismului. Este vorba de locurile destinate Republicii Congo.

Timp de peste 20 de minute obiectivele aparatelor de fotografiat au prins din diferite unghiuri delegațiile țărilor socialiste, ale Cubei și statelor africane noi, în general tot ceea ce reprezenta un element deosebit în cadrul sesiunii.

Tactica bumerang

Un corespondent de presă semnalează că în acest timp secretarul de stat al S.U.A., Herter și ministrul de externe al Angliei, lordul Home, stăruiau încruntați și izolați pe băncile delegației lor. Iată reversul tacticei ignorării, care pe bună dreptate ei ar putea-o numi pe baza experienței proprii — tactica bumerang.

Cînd la Departamentul de stat ofițerul de presă a anunțat restricțiile în deplasarea delegațiilor țărilor socialiste, printre corespondenții occidentali acreditați la Washington știrea a produs senzație. Și pentru că era evidentă stupiditatea acestei măsuri, în zilele ce au urmat corespondenții au asaltat mereu cu întrebări pe același ofițer de presă, cerîndu-i amănunte, considerînd evident că un minimum de realism va determina o schimbare de atitudine. Răspunsul nu a venit. In schimb astăzi, la Washington, corespondenții nu se mai îngrămădesc în biroul de presă respectiv. Dar acolo nu mai poate veni nici o noutate. Ei fac de gardă zi și noapte în fața sediului delegației U.R.S.S. de pe Park Avenue. De acolo vin noutățile. N. S. Hrușciov pleacă la O.N.U., ziariștii pun întrebări, și noutățile iau drumul ziarelor. N. S. Hrușciov apare în balcon, ziariștii pun întrebări, și conferința de presă originală se desfășoară în prezența trecătorilor. Trecătorii care nu se află prin apropiere iau cunoștință de noutăți prin ziare.

In legătură cu comportarea Departamentului de Stat, în aceste zile la New York a început să circule și o anecdotă. După cum se știe, la barurile din New York se servesc diferite amestecuri de băuturi, denumite cocktail, care poartă fiecare în parte un nume. De pildă există cocktail „Baccardi", cocktail „Side Car", cocktail „Manhattan".

Acum cîteva zile unul din barmanii de la hotelul Waldorf Astoria spunea unui ziarist: „Ascultă, ai auzit ultimele instrucțiuni ale Departamentului de Stat?".

Ziaristul în cauză care de obicei își culege unele informații de la diverși barmani, a presupus că este vorba de vreo știre cu caracter politic mai deosebit și a ciulit urechile: „Nu, nu am auzit, ce este?" la care barmanul, cu un zîmbet plin de subînțeles, a spus: „S-a dat ordinul ca în cazul cînd domnul Hrușciov va veni la barul Națiunilor Unite să i se servească numai cocktail „Manhatten".

Desigur, că aceasta nu este nici prima și nici ultima anecdotă care va circula pe seama unor asemenea măsuri.

Dimensiuni noi

Intr-o zi N. S. Hrușciov părăsește locuința din Park Avenue.

— Incotro mergeți? întreabă gazetarii.

— Noi, comuniștii, nu divulgăm secretele noastre — le răspunde zîmbind și în glumă șeful delegației sovietice. Și adaugă: „Citiți ziarele și o să aflați unde am fost".

Apoi luînd loc în mașină spune de astă dată serios: „Plec la Fidel Castro".

Reporterii transmit prin radiotelefon relatarea convorbirii lor cu șeful delegației sovietice către redacțiile ziarelor și studiourilor de radio. După 10 minute noutatea aceasta este transmisă prin eter.

Șirul de mașini se îndreaptă spre cartierul negrilor din New York-Harlem. Aici, într-un hotel modest, „Theresa", locuiește șeful delegației cubane la sesiunea O.N.U., primul ministru cuban Fidel Castro. El a venit în acest hotel după ce autoritățile americane și proprietarii marilor hoteluri din New York au manifestat față de delegația Cubei o lipsă de ospitalitate fără precedent. Proprietarii hotelului unde s-a instalat inițial delegația cubană au cerut achitarea unei sume uriașe, plătită înainte. In semn de protest, delegația a părăsit hotelul.

Mii de negri s-au strîns în fața hotelului „Theresa" pentru a-l saluta pe primul ministru sovietic și pe premierul Cubei. Coloanele de polițiști nu puteau rezista presiunii mulțimii strînse acolo.

— Salut Hrușciov, salut Castro, strigau oamenii, făcînd semne cu mîna, ridicînd sus, deasupra capetelor, afișe întocmite la repezeală cu cuvinte de salut.

Hrușciov și Fidel Castro se îmbrățișează cu căldură, se salută prietenește.

Pretutindeni unde se deplasează delegațiile socialiste ele sînt în centrul atenției. Iar pe adresele lor sosesc sute de scrisori și telegrame de salut.

Autoritățile federale vorbeau de restricția deplasării la insula Manhattan. Dar ce poți face cu asemenea restricții, cînd întreaga lume vine în Manhattan pentru că aci e sediul O.N.U., pentru că în zilele următoare se pot găsi căi noi apărării păcii? Scrisori, telegrame, gînduri străbătute de ideile păcii — iată mijloacele care înfring toate barierele și care fac ca pe insula Manhattan să apară dimensiuni noi care scapă controlului poliției newyorkeze.

„Ne simțim alături din toată inima de delegația țării noastre și îi urăm succes" — aceste gînduri ale oamenilor muncii din țara noastră care străbat pe calea telegrafului distanța uriașă ce ne desparte de New York, reprezintă una din dimensiunile noi. Scrisorile calde pe care oamenii simpli americani le adresează delegațiilor socialiste urîndu-le succes în misiunea nobilă ce și-au asumat-o constituie o altă dimensiune nouă.

Stuart Melbourne, corespondentul postului de radio american „Columbia Broadcasting System" exclama în microfon privind momentul solemn al deschiderii: „Liniștea care a urmat după ce participanții la sesiune au fost anunțați că sesiunea a început, a fost impresionantă. Ea părea că reflectă convingerea delegațiilor că în viitoarele cîteva luni urmează să fie desfășurată aci o activitate serioasă, că urmează să fie luate hotărîri de o mare importanță".

In aceste zile în sălile de lucru și pe culoarele O.N.U. domnește o vie agitație. Pulsul ei se transmite lumii întregi sub forma a mii, sute de mii de cuvinte, comunicate de corespondenții de presă. Și în toate aceste cuvinte ochii cititorilor caută un singur înțeles ce poate fi cuprins într-un singur cuvînt care în aproape toate limbile e folosit din 3 pînă la 5 litere: pace. Și pentru înfăptuirea ei se cere contribuția tuturor țărilor membre ale O.N.U.

N. LUPU

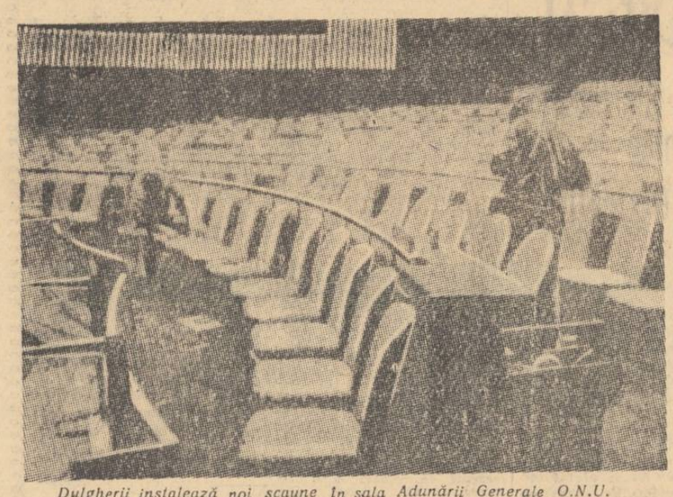

Dulgherii instalează noi scaune în sala Adunării Generale O.N.U.

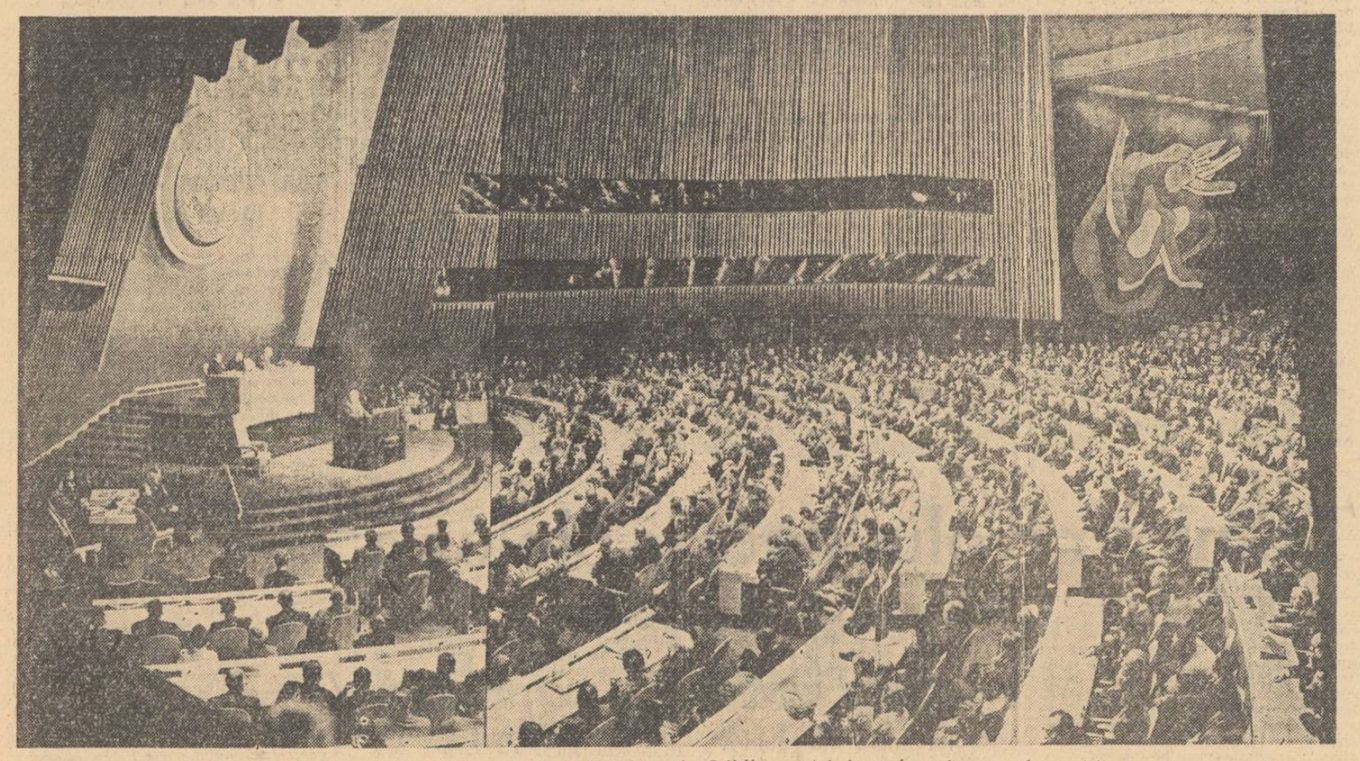

N. S. Hrușciov prezintă în fața Adunării Generale O.N.U. punctul de vedere al guvernului sovietic

Sondori românești în India

O veste primită de la un prieten îți produce bucurie. O scrisoare de la un tovarăș, care lucrează undeva departe, pe care nu l-ai văzut de mult, care înfăptuiește împreună cu alții lucruri minunate, îți umple inima de bucurie.

Asemenea senzație simțim cînd citim rîndurile scrise de mecanicul de pompe Constantin Miclea. Privim timbrele colorate de pe plic: India și descifrăm stampila: Cambay.

Pe măsură ce citim scrisoarea sentimentul de bucurie se împletește cu mîndrie.

Terminăm de citit. Acum ascultăm cuvîntul specialiștilor care s-au întors de curînd de acolo, privim curioși fotografiile care înfățișează oameni cunoscuți și necunoscuți, turle argintii într-un decor cu totul necunoscut. Ne aruncăm din cînd în cînd privirea spre harta viu colorată a Indiei.

In inimile noastre, rîndurile scrisorii, cuvintele povestitorilor, imaginile, se împletesc, se închegă, prind viață. Trăim cîteva momente alături de dragii noștri tovarăși care înfățișează atît de minunat chipul harnicilor noștri petroliști.

Foraj la Jawalamukhi

Privirea urcă pe harta Indiei de la cunoscutul port Bombay mult spre nord, mai sus de paralela 32 și se oprește asupra statului Pundjab. Aici au început forajul acum 3 ani petroliștii români. Prima turlă s-a înălțat într-un decor exotic luxuriant, pe colinele Himalaiei, la Jawalamukhi.

Tălmăcind limba localnicilor, Jawalamukhi înseamnă „Gura focului". Aici, gazele care țîșnesc din coasta muntelui ard de veacuri. Pentru localnici, acesta este focul sacru al zeiței Durga.

Prima sondă, săpată de sondorii români, a dat indicații de gaze. Acum ei forează cea de a doua sondă. Tot aici a luat ființă primul Institut de tehnologie a forajului din India, la care românii au predat majoritatea cursurilor de bază.

Sondele, institutul de la Jawalamukhi, au constituit o bună școală pentru mulți petroliști indieni care și-au însușit, în scurt timp, de la specialiștii noștri, cunoștințele necesare punerii în valoare a zăcămintelor de țiței ale țării lor.

Aici, aproape toți muncitorii și tehnicienii indieni au deprins a vorbi românește. De aceea nu este de mirare că meșterului indian Banerjee, care a trecut prin școala de la Jawalamukhi nu-i vine greu să-și perfecționeze cunoștințele la întreprinderea de foraj din Ploești, unde se află astăzi.

După realizările din Pundjab, petroliștii români au fost chemați să pună în valoare alte structuri petroliere pe meleagurile Indiei.

Cambay 1960

De la Pundjab, privirea coboară mult spre sud, trece peste regiuni colorate în galben, verde, roz și se oprește asupra statului Gujarat unde se fixează pe un cerculeț: Cambay.

In vreme ce specialiștii povestesc, cerculețul crește parcă, se luminează ca un ochi magic prin care ni se înfățișează alte imagini... Clădiri de un alb strălucitor încremenite pe firmamentul azuriu al cerului. Orașul Cambay. In vecinătatea lui, specialiștii sovietici au pus în evidență structuri posibil petroliere.

Apoi au venit sondorii. Brigăzile de petroliști indieni, conduse de specialiști sovietici și români, au săpat 8 sonde.

Decembrie 1959... In vreme ce sondele de la poalele Carpaților primeau sărutul primilor fulgi de zăpadă, turlele instalațiilor 4LD de la Cambay scînteiau în soarele torid al tropicelor.

Brigada condusă de Ion Călineț a forat sonda nr. 3 Cambay în numai 44 de zile. Sonda nr. 4 a fost forată de brigada condusă de Ion Stanciu și Ion Vlaicu. Deși au existat condiții grele geologice, sondorii au forat cu o viteză ridicată de aproape 1600 metri pe instalație — lună și cu peste 5 metri pe oră. De remarcat este faptul că pînă la adîncimea de 1000 de metri s-a obținut o viteză mecanică de peste 8 metri pe oră, iar pe anumite porțiuni de gaură, peste 10 metri pe oră.

Pentru săparea sondei s-a folosit un număr redus de sape realizîndu-se o medie de 191 metri pe sapă, deși s-a lucrat în formații grezoase — tari, care alternau cu formații marnoase — moi. Această performanță a fost realizată cu sapele cu trei lame, cu duze, cu jet pe talpă, proiectate și fabricate în țara noastră și cu instalația de foraj modernă românească 4 LD-150.

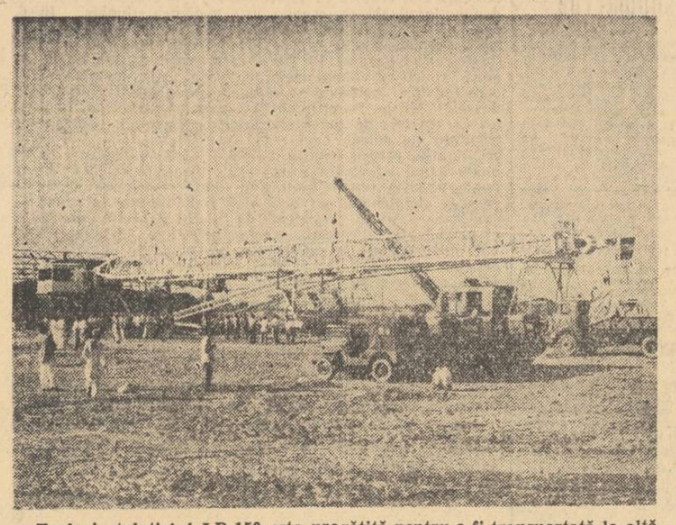

Turla instalației 4 LD-150 este pregătită pentru a fi transportată la altă locație.

Sonda nr. 8 produce

Soare torid... 49 de grade la umbră... potop de ploi fierbinți. Turlele sondelor argintii, cînd sticlesc în para unui soare nemilos, cînd zac în mlaștina biciuită de furia ploilor.

Forajul a început în luna iulie 1960 și odată cu el lupta sondorilor conduși de inginerul de foraj Cociu Mihai, de brigadierii Vlaicu și Călineț, cu arșița și ploile.

500... 1000... 2.248 metri în 40 de zile, timp record.

Maiștrii mecanici indieni Pandey, Bernarjee, Aurora și toți sondorii indieni vor păstra vie în inima lor amintirea zilelor și nopților de muncă grea dar rodnică, trăite alături de petroliștii români. Muncitorii indieni au împărtășit din plin experiența sondorilor șefi Dobre, Răducu, Iorga, a ajutorilor de sondori șefi Bănică, Ichim, a mecanicilor Miclea și Pană, a tehnicianului Oprea.

La capătul celor 40 de zile și nopți de muncă, s-a dobîndit un rezultat de răsunet în întreaga Indie: Sonda nr. 8 Cambay a început să producă prin erupție continuă.

Momentul a fost emoționant. Aplauze, felicitări din partea autorităților indiene. Bucuria succesului a fost nespus de mare.

In scrisoare, tov. Miclea spune că pentru probele de producție, coloana a fost perforată la adîncimea de 1513—1522 metri. După schimbarea noroiului, sonda a început să producă pe duze de 6 mm, prin erupție continuă, un debit important de țiței.

Specialiștii afirmă că țițeiul este de bună calitate, apropiată de aceea a țițeiurilor din Kuweit și golful Persic.

Munca petroliștilor sovietici și români a fost încununată de succes. Măiestria sondorilor noștri, înaltele calități tehnice ale instalației românești 4 LD-150, și-au spus cuvîntul. Forată într-un timp scurt, sonda nr. 8 deschide perspective importante pentru producția de țiței a Indiei.

★

Petroliștii de la sonda nr. 8 Cambay și-au făcut din plin datoria. Turla instalației se culcă cuminte și călătorește spre altă locație.

Calea punerii în valoare a zăcămintelor petroliere indiene este deschisă.

S. SIGARTĂU

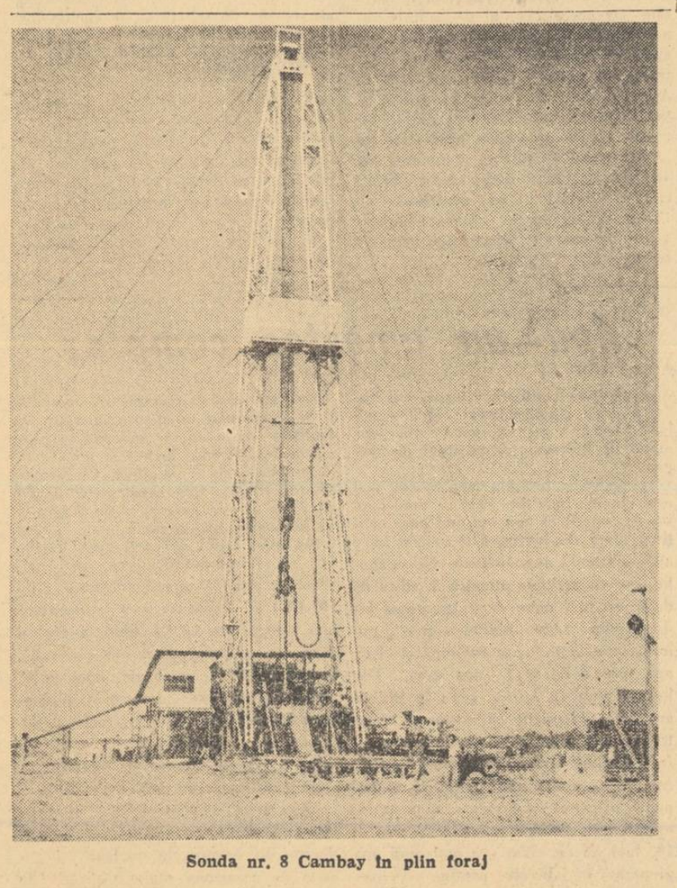

Sonda nr. 8 Cambay în plin foraj

DE PRETUTINDENI

UZBEKISTAN-UL numără azi 200.000 specialiști cu pregătire superioară — sau secundară adică atît cît avea întreaga Rusie în 1913.

●

In U.R.S.S. peste 80 la sută din mărfuri sînt transportate pe căile ferate. Anul trecut traficul de mărfuri pe căile ferate a ajuns la 1.429 miliarde tone-kilometri. Această cifră reprezintă mai mult decît traficul de mărfuri pe căi ferate a S.U.A., Canada, Marea Britanie, Franța, R. F. Germană și Italia, toate la un loc.

●

IN S.U.A. sînt tot mai frecvente saloanele de cosmetică, care au secții speciale pentru bărbați. O statistică arată că în cursul anului trecut bărbații din Statele Unite au cheltuit 2,8 milioane de dolari pentru vopsirea părului. S-a constatat însă că pe lîngă criteriul „monden" mulți bărbați americani își vopsesc părul și din motive materiale: cei tineri își „argintează" tîmplele pentru a părea mai maturi și mai serioși, în speranța că pot obține astfel posturi mai bine plătite; cei bătrîni, dimpotrivă, caută să acopere părul cărunt pentru a părea mai tineri și pentru a-și putea astfel menține slujbele cît mai multă vreme.

●

CONFORM unei statistici întocmite de autoritățile din Japonia, pe baza datelor primului semestru al anului în curs, la Tokio izbucnește un mare incendiu la fiecare 45 de minute. Aceasta se datorește faptului că majoritatea caselor din capitala Japoniei sînt construite din lemn ușor, din care sînt făcute și mobilele. In incendiile care au avut loc la Tokio în cursul anului trecut și în care au murit 58 de persoane, 1280 fiind grav rănite, au ars complet 4.173 de case, în aceste condiții nu e de mirare dacă 8.000 de pompieri din acest oraș stau permanent zi și noapte în alarmă.

●

DUPA cum a anunțat Biroul Federal de Investigații (F.B.I.) din Statele Unite, în primul semestru al acestui an au fost comise în S.U.A. 462.396 crime — spargeri, jafuri, omoruri și furturi. Această cifră reprezintă o creștere cu 9 la sută a crimelor comise în cursul primelor șase luni ale anului trecut.

●

INTR-UNA din zilele de la sfîrșitul lunii trecute a fost înregistrată, la stațiunea sovietică de cercetări polare Vostok de pe Antarctica, cea mai scăzută temperatură înregistrată vreodată pe suprafața planetei noastre: minus 88,3 grade Celsius.

●

OLANDA este o țară care din punct de vedere al reliefului reprezintă o cîmpie. Dar și aici există numeroși amatori de alpinism. Pentru antrenamentele lor ei au ales... foișorul de foc din Amsterdam. Această construcție satisface pe deplin pe vajnicii alpiniști olandezi. Foișorul este înalt de 70 de metri, are nenumărate ferăstruici, pe zidurile sale exterioare se găsesc multe crăpături și alpiniștii consideră nu fără temei că escaladarea lui este o performanță. Cea mai mică greșeală a alpinistului în ascensiune poate deveni fatală, asemenea ascensiuni lor pe culmile muntoase.

●

SAVANTUL sovietic V. Kallanov, specialist în sanscrită, a terminat recent traducerea în limba rusă a volumului II al operei „Mahabharata". Mahabharata este un poem eroic care numără 18 volume și care e, în felul lui, o enciclopedie a culturii indiene.

●

NICI o grădină zoologică din lume nu are printre păsări un condor născut în captivitate. Aceste păsări de pradă nu clocesc în captivitate ouăle lor.

O pereche de condori trăiește de mulți ani în parcul zoologic din Frankfurt. Dar ei n-au dat urmași. Anul trecut un ou de condor a fost introdus într-un incubator. S-a obținut un pui.

Dar departe de a fi rezolvată problema a început să se complice, căci puiul de condor este hrănit de părinții săi cu carne pe care în prealabil au înghițit-o și-au „prelucrat-o" cu sucul gastric. Micei răpitoare i s-a preparat carne după această „rețetă" și ea a găsit-o pe placul ei. Condorul născut în captivitate a crescut și se simte minunat.

●

LA NEW YORK a apărut un fel de „ghid al teatrelor", al cărei autori încredințează pe orice cititor că pot deveni cunoscători în materie în numai cîteva ore. Aci sînt expuse, pe scurt, subiectele a numeroase piese, sînt scoase în evidență dialogurile și monologurile pe care spectatorul trebuie să le aplaude. Spectatorul este instruit chiar cînd anume trebuie să rîdă sau să zîmbească, și cînd trebuie să afișeze o mină serioasă sau îngîndurată. Autorii îl sfătuiesc pe spectator să afle cît mai multe din viața personală a actorilor etc.

Din ghid lipsește doar o singură instrucțiune: Citind aceste recomandări, cînd trebuie să pufnești în rîs. Insă fără îndoială o asemenea instrucțiune ar fi de prisos.

●

FILMUL „Alamo" despre războiul dintre Mexic și statul Texas, pe care l-a realizat un stadio american, a costat nu mai puțin de 12 milioane dolari. In legătură cu aceasta, ziarul „New York Post" arată că filmul a costat de 5 ori mai mult decît războiul pe care-l povestește.

●

TREI mari centrale atomoelectrice cu o capacitate de 1,5 milioane kW se construiesc în Uniunea Sovietică. Centralele atomoelectrice se construiesc în subteran. Greutatea elementelor structurale de protecție este de multe mii de tone. Aceste centrale se construiesc în părțile nordice și centrale ale Rusiei, acolo unde nu există rîuri și combustibil.

●

INSTITUTUL de Istorie al Academiei de Științe a U.R.S.S. a publicat recent lucrarea unui grup de autori în frunte cu M. Alperovici și N. Lavrov, intitulată „Eseuri asupra istoriei moderne și contemporane a Mexicului (1810—1945)". Această carte expune pentru prima dată în mod sistematic cele mai importante evenimente ale istoriei moderne și contemporane a Mexicului.

MAGAZIN MEDICAL

Infecţiile stafilococice — factor frecvent în intoxicaţiile alimentare

Pentru a evita intoxicaţiile şi toxi-infecţiile alimentare — care constituie unul din pericolele pentru hrana omului — este suficient să ne amintim de o regulă foarte simplă a igienei alimentare: să gătim alimente curate, cu mîini curate, în vase curate.

Diferiţi microbi folosesc variatele „găuri" ale igienei pentru a contamina hrana.

Dintre aceştia, stafilococul este unul din cei mai răspîndiţi în jurul nostru, fiind implicat în multiplele infecţiuni ale organismului uman, ca şi în intoxicaţiile alimentare. El este agentul cauzal al furunculelor şi al multor infecţii cutanate: ectime, panariţii, piodermite, impetigo (bube dulci) etc, precum şi al unor boli generale.

Cum ajunge stafilococul să contamineze hrana?

In primul rînd este posibil ca acest lucru să survină chiar de la sursă. Astfel, laptele poate fi contaminat de la o vacă cu mastită (infecţia ugerului) de etiologie stafilococică. De asemenea laptele poate fi contaminat în timpul mulsului prin degetele infectate ale muigătorului sau prin păstrarea în vase insuficient curăţite.

Acest pericol este însă complet evitat dacă se consumă lapte pasteurizat.

Atragem atenţia asupra pericolului care există în bucătărie. Un bucătar, ajutor de bucătar ori o gospodină ce găteşte şi care prezintă o infecţie stafilococică a mîinii (sau şi în altă parte a corpului) sub formă de furuncul, panariţiu, infecţie în jurul unghiilor, ectime, piodermite, impetigo („bube dulci") pot foarte uşor să infecteze alimentele.

De aceia, regulile de igienă alimentară ale Sanepidului prevăd ca persoanele care lucrează în bucătării şi prezintă infecţii stafilococice să fie imediat îndepărtate din sectorul alimentar, pînă la vindecare.

Cea mai mică abatere poate fi urmată de grave consecinţe, ca intoxicaţia alimentară stafilococică, cu simptome brutale de greaţă, vărsături, febră şi dureri de cap.

Pentru a preveni astfel de pericole este suficient să aplicăm regulile de igienă alimentară.

Prof. dr. M. VOICULESCU

De la „coada de cal" la... chelie sau „pericolele modei"

Titlul de mai sus exprimă interesantele constatări pe care le-a făcut un dermatolog danez asupra alopeciei (cheliei) pe care o determină acea coafură cunoscută sub denumirea de „coadă de cal".

Autorul a observat la un număr de tinere daneze între 8 şi 18 ani, purtătoare ale acestei coafuri (cunoscută acolo sub denumirea de „coadă de poney") apariţia unei chelii, deobicei la tîmple, dar care, în funcţie de felul cum este întins părul, poate să se localizeze la frunte sau chiar în regiunea occipitală.

Acest gen de chelie este foarte dezvoltat la locuitoarele din Groenlanda, unde coada de cal este coafura naţională, fapt care i-a atras denumirea de „alopecia groenlandica".

Dar chelia de origine traumatică (prin tracţiunea excesivă şi continuă a firelor de păr) nu este proprie numai modei groenlandeze. Astfel, s-a observat la japoneze, unde topografia cheliei e în funcţie de coafura lor, la negrii care caută prin tracţiuni excesive să-şi descreţească părul lor deosebit de creţ şi chiar la europencele care poartă părul foarte întins şi strîns într-un coc la ceafă.

Tot atît de nocivă poate fi folosirea exagerată a clamelor de păr şi a „bigudiurilor".

In încheiere, sfătuim pe adeptele modei groenlandeze ca la apariţia primelor mici semne de chelie la tîmple, sau la frunte, să-şi facă imediat „tratamentul", care constă în... schimbarea coafurii.

Un aliment cu o mare valoare nutritivă: Polenul

Analizînd chimic compoziţia polenului s-a văzut că această substanţă întruneşte toate condiţiile unui aliment hiperconcentrat, prin bogăţia de proteine, acizi aminaţi şi vitamine din grupul B pe care le conţine.

De asemenea în polen se găseşte zahăr, grăsimi vegetale (lipide) fermenţi, pigmenţi şi hormoni în cantităţi variabile.

Polenul prelevat din stupi (într-un an, un stup mare de cca. 80.000 de albine, consumă pentru hrana larvelor între 60—80 kg. de polen), conţine în plus un factor de creştere şi substanţe antibiotice, care sînt încorporate în polen prin acţiunea prelucrativă a albinelor. Şoarecii, în hrana cărora s-a incorporat puţin polen, cresc mai repede şi mai mari decît şoarecii „martori".

Experimentările făcute pe copii debili şi la convalescenţi au dovedit că polenul este un superfortifiant care aduce o creştere rapidă în greutate şi o sporire a forţei fizice, întrecîndu-se, într-un viitor apropiat, o largă întrebuinţare a acestuia în medicină.

Grădini de zarzavat submarine

Sînt cunoscute întrebuinţările multiple ale algelor marine. Bogăţia lor în iod a făcut să fie folosite în această direcţie, extrăgîndu-se iodul prin tratamentul chimic al cenuşei de algă.

De asemenea, răspîndite pe terenurile arabile, algele constituie un excelent îngrăşămînt natural. Pudra de alge uscate, pusă în baie, înlocuieşte cu succes în timpul iernii acţiunea băilor de mare atît de necesare pentru copii.

In ultima vreme fabricarea de extracte de alge marine a luat avînt. S-a izolat, prin procedee industriale, acidul algic care capătă din ce în ce o mai mare întrebuinţare în industria farmaceutică. Dar algele pot constitui şi un remarcabil aliment. Sub formă de alge uscate ele pot înlocui furajele pentru animale, iar japonezii apreciază ca o delicatesă culburile de rîndunică, care nu sînt altceva decît alge aglutinate cu saliva unor păsări de litoral: salanganele. Deja extractele de alge sînt folosite în industria alimentară şi poate nu e departe ziua cînd vom consuma supe şi extrase de alge culese proaspăt din grădina de zarzavat submarină.

„Medicul" electric

S-a născut anul trecut, în Uniunea Sovietică, într-o familie alcătuită dintr-un medic, un fizician şi un constructor de maşini. Nu este un personaj încrezut, care are pretenţia să înoculască pe medicul în carne şi oase, ci un foarte modest, constiincios şi competent colaborator al acestuia.

Pentru ce se utilizează „medicul" electric? Diagnosticul unei boli, cu luarea în considerare a unui număr mare de simptome în cele mai complicate şi mai variate combinaţii, prezintă multe dificultăţi. Logica omului, insuficient de obiectivă de precisă şi de rapidă, are nevoie să fie ajutată de un mecanism cibernetic, care trage concluzii automat.

Aparatul este construit pe baza studiului unui număr mare de cazuri de îmbolnăvire (cîteva mii) şi ţine seama de toate simptomele lor obligatorii sau posibile. Este alcătuit dintr-o cutie pe care se văd o serie de întrerupătoare, corespunzătoare simptomelor bolii, un comutator pentru un număr mare de contacte, corespunzătoare bolilor care prezintă aceste simptome, şi un galvanometru cu ac indicator. Cu ajutorul întrerupătoarelor „medicul" poate să „comunice" aparatului simptomele bolnavului, apoi trece comutatorul prin toate contactele. Boala probabilă este identificată prin deviaţia acului galvanometrului.

Tutunul şi vitaminele

Cercetări ale medicilor polonezi au arătat un alt inconvenient al uzului şi abuzului de tutun: hipovitaminoza. Experimentînd pe broaşte şi cobai, puşi în condiţii „să fumeze", s-a observat o sărăcire a organismului acestora în vitamina C, de peste 75%.

Aceleaşi constatări au fost făcute şi în sînge le fumătorilor care suferă de ulcer gastro-duodenal.

Deci, fumători, atenţie la vitamine!

Folosirea acelor de către copii

In casa fiecăruia dintre noi se găsesc ace, fără de care nu se poate coase o haină sau un nasture rupt. Dar acest obiect atît de util, acul, devine periculos dacă e înfipt la întîmplare, uitat în diferite locuri sau pe jos, dacă a căzut.

Părinţii, ca şi celelalte persoane adulte care îngrijesc copiii, trebuie să fie foarte prudenţi în folosirea acelor. Acele de cusut şi cele cu gămălie nu trebuie înfipte în halate, şorţuri sau pe reverul hainelor bărbăteşti. Strîngînd lîngă sine copilul, în timpul îmbrăcării, jocului sau alintării, adultul poate produce fără să vrea zgîrieturi pe pielea copilului, sau ceea ce este mai grav, să-i lezeze ochiul.

Intr-o casă unde există copii, un ac aruncat la întîmplare poate să provoace un accident, să cauzeze copilului mari suferinţe. De asemenea, este dăunător obiceiul de a prinde hainele copilului cu ace cu gămălie, în loc de a le încheia cu nasturi.

Toate acestea nu însemnează însă că este interzis să se dea ace copiilor. Acest lucru e tot atît de greşit ca şi interzicerea copiilor de a învăţa înotul, de teamă că ar putea să se înece.

Dimpotrivă, copiii mai mici trebuie învăţaţi cu deprinderi de muncă. Dacă un asemenea copil cere acul el nu trebuie refuzat. E bine să i se dea un ac mai mare, să i se arate cum se foloseşte şi să i se explice neplăcerile pe care le poate avea dintr-o nebăgare de seamă. De asemenea, i se pot da şi foarfece, însă din cele cu capetele rotunjite. Este bine să învăţăm copiii să folosească acul şi foarfeca, să-şi coasă nasturii, iar fetiţele să coasă rochiţe pentru păpuşi. Părinţii trebuie să supravegheze însă această îndeletnicire a copiilului, să-l ajute şi să-l înveţe, iar cînd acesta va obosi sau se va plictisi, să-i ia acul şi foarfeca şi să le pună undeva pentru a nu fi la îndemîna copilului.

Cu timpul, cînd copilul şi-a însuşit deprinderile elementare, părinţii pot aranja o cutie sau un coşuleţ special pentru lucru, urmărind însă ca el să-şi păstreze în ordine aceste obiecte.

Astfel se pot evita neplăcerile produse de folosirea nepricepută a acelor, învăţînd totodată copilul cu o deprindere folositoare.

P. V.

Pînă la sosirea medicului

Ulcerul gastro-duodenal perforat

Una dintre cele mai redutabile complicaţii ale ulcerului gastro-duodenal netratat este, fără îndoială, perforaţia. Ea se desfăşoară în condiţiuni dramatice, care alarmează atît familia, cît şi bolnavul. De obicei „accidentul" apare la un vechi purtător al unui ulcer duodenal, (ulcerul gastric perforează mai rar) obişnuit cu crizele dureroase tipice de primăvară şi de toamnă, cu precădere în aceste anotimpuri, cînd se activează evoluţia procesului ulceros, rana din peretele duodenal se poate adînci, străbătînd toată grosimea acestuia. Perforaţia care se produce are de obicei diametrul unui bob de linte. Prin orificiul deschis se scurge conţinutul gastric sau duodenal, în cavitatea peritonială, declanşînd o peritonită acută.

Manifestările clinice care însoţesc aceste leziuni se deosebesc de crizele obişnuite ulceroase prin bruschetea şi intensitatea durerii, care este asemuită de bolnavi cu o împunsătură de pumnal. Din cauza durerii atroce abdomenul se împietreşte într-o contractură muschiulară intensă, care împiedică o respiraţie amplă sau un efort de tuse. Figura bolnavului, vocea stinsă şi întretăiată, paloarea şi sudorile reci care îi acoperă corpul, mărturisesc intensitatea durerii şi starea de şoc care o însoţeşte. Durerea localizată iniţial în capul pieptului (epigastru) cuprinde treptat jumătatea dreaptă a abdomenului ca apoi să se generalizeze. Uneori la aceste simptome se mai adaugă şi vărsăturile de conţinut gastric şi sughiţul. Cu atît mai dramatică este apariţia acestor simptome şi mai impresionantă, atunci cînd perforaţia se produce — şi nu sînt prea rare aceste cazuri — la un individ care nu a avut niciodată nici cea mai mică supărare din partea stomacului. In aceste cazuri perforaţia este primul simptom prin care se manifestă existenţa unui ulcer pînă atunci „tăcut".

Deşi serioasă, această complicaţie, nu mai reprezintă astăzi gravitatea din trecut, datorită progreselor chirurgiei moderne. Un factor rămîne însă tot aşa de important ca şi în trecut: Stabilirea diagnosticului şi precocitatea intervenţiei chirurgicale. Altul va fi pronosticul, desigur mult mai sumbru, al unui pacient operat după 2—3 zile de la perforaţie, faţă de unul operat în primele ceasuri.

De asemenea nu trebuie uitat faptul că bolnavilor operaţi precoce li se poate executa totodată operaţia radicală a ulcerului: rezecţia.

Care sînt factorii, dependenţi de bolnav şi anturajul lui, care duc la întîrzierea intervenţiei? In primul rînd subestimarea simptomatologiei sau confundarea ei cu o criză ulceroasă banală, din care bolnavul şi-e că a „ieşit" cu diverse medicamente. Extrem de periculoasă este administrarea sub orice formă a calmantelor; ele pot să mascheze simptomatologia şi să facă să dispară contractura abdominală, semn atît de preţios chirurgului, pentru stabilirea diagnosticului. De asemenea este inutilă şi periculoasă administrarea de antibiotice înainte de precizarea diagnosticului.

In cazul cînd durerea atroce abdominală la un ulceros ne face să ne gîndim la posibilitatea unei perforaţii, trei lucruri trebuie să facă bolnavul:

1 — Repaus imediat la pat cu pungă de gheaţă pe abdomen.

2 — Interzicerea oricărei alimentaţii — chiar lichidă şi a oricărui medicament.

3 — Să cheme cît mai degrabă medicul chirurg.

Cel mai bun tratament al perforaţiei este însă să previi apariţia ei, pentru aceasta ulcerosii trebuie să urmeze cu strictete prescripţiile medicale, dietetice şi condiţiile de viaţă necesare cicatrizării ulcerului.

Dr. Ovidiu RAŢIU

Ce ştiţi despre organismul dv.?

● *Creşterea părului capului variază în funcţie de mulţi factori. Părul creşte mai repede vara decît iarna, mai mult noaptea decît ziua, mai mult la bărbaţi decît la femei. Părul din barbă creşte cu aceeaşi iuţeală fie că este ras zilnic, fie că este ras odată ne săptămînă.*

● *Dintre oasele omului, coastele înregistrează cele mai multe excepţii de la regulă. In mod normal, omul are 12 perechi de coaste: 7 adevărate (unite), 3 false (semiunite) şi 2 libere. La oamenii adulţi pot fi observate uneori 13 perechi. Embrionul uman are de altfel 13 perechi de coaste, dar de cele mai multe ori perechea de prisos dispare pînă la naştere.*

● *Cifra de 37° este considerată pentru om ca temperatură normală. In mod normal, chiar în repaus absolut la pat temperatura variază între orele 2—4 (noaptea) şi cea mai ridicată între orele 16-19. Temperatura organelor interne este cu 0,5-1° mai mare decît temperatura axilară (de sub braţ). Un efort muscular violent provoacă o creştere temporară a temperaturii corpului cu 0,6-2,4° sau mai mult. S-au citat temperaturi de peste 40° în timpul efortului.*

Zona zoster

Este o afecţiune virotică a pielii. Se ştie că virusurile au dimensiuni mult mai mici ca ale microbilor — sub 300 microni. Din această cauză ei nu pot fi văzuţi la microscopul obişnuit, ci numai cu ajutorul celui electronic. Virusurile dau naştere la diverse boli infecţioase cum e rujeola, variola, varicela (vărsat de vînt) oreionul, poliomielita, turbarea, gripa, guturaiul, hepatita.

Virusul zonei zoster, care după unii e înrudit cu cel al varicelei, ar pătrunde sau prin piele sau (după acad. Şt. N. Nicolau) pe cale nasofaringiană. Boala se caracterizează printr-o erupţie de vesicule dispuse pe traiectul unui nerv, însoţite de dureri nevralgice. Vom avea leziuni cutane şi nervoase datorită faptului că atît pielea, cît şi sistemul nervos, derivă din una şi aceiaşi foiţă embriologică ce poartă numele de ectoderm.

Ca simptome notăm erupţia de plăci eritematoase (roşietice) pe care apar după 6—24 ore buchete de vesicule perlate. Erupţia se constituie în general prin izbucniri timp de 3 zile Se aseamănă atunci cu o adevărată semicentură ce se întinde pe piept şi spate, limitîndu-se la mijloc. Este ceea ce se numeşte zona intercostală. Este localizarea cea mai frecventă. Se întîlnesc mult mai rar şi alte localizări, cum e zona cervico-brahială, în care buchetele de vesicule vor fi dispuse pe git, braţ, sau lombo-femurală, erupţia cu vesiculele pe şold-coapsă, ori abdomino-inguinală cu erupţia pe abdomen-stînghie. In zona oftalmică vesiculele sînt dispuse pe o jumătate a pielii capului, frunţii, zonei sprincenoase, pleoapei superioare, aripii nasului. In foarte rare cazuri zona e dublă, adică simetrică. Simptomele nervoase sînt constante şi caracteristice. Bolnavul se plînge de mîncărimi, arsuri, nevralgii rebele. Durerile sînt cu caracter paroxistic, uneori cu senzaţia de junghiuri, împiedică somnul, bolnavul neputînd sta culcat, cum e în zona intercostală. Adesea ori durerile preced erupţia, bolnavul simte durerea şi nu poate bănui adevărata cauză sau însoţeşte erupţia şi poate persista uneori mult timp după vindecarea ei. In general simptomele nervoase sînt mai discrete la tineri, moderate şi puţin persistente la adulţi şi foarte intense şi persistente la bătrîni. Aceste nevralgii reziduale se pot menţine luni şi ani de zile provocînd insomnii, necesitînd intervenţii terapeutice, energice. Durata afecţiunii e de vre-o 2—3 săptămîni.

In ce priveşte tratamentul, se poate spune că zona se vindecă şi fără tratament. Vom avea grijă ca vesiculele să nu se infecteze. Se vor atinge leziunile cu alcool şi se va pudra cu talc. Eventual se pot înţepa vesiculele şi atinge cu soluţie de nitrat de argint 2%. Impotriva durerilor se vor lua antinevralgice, largactil sau fenergan, insomnia se va combate, luînd la culcare 1 tabletă de Ciclobarbital. In caz de dureri mai mari se obţin rezultate bune cu vit. B_1. De asemenea injecţii cu novocaină, autohemoterapie. Pentru prevenire se va evita contactul cu bolnavul.

Dr. I. HARAŞ

Radiaţiile vii

● „Uzine atomice" în corpul plantelor şi animalelor. ● Radioactivitatea naturală a organismului uman. ● Ţesuturile vii emit raze infraroşii, ultraviolete, unde ultrasonice etc.

Progresele ştiinţifice din ultimele decenii se datoresc în mare măsură folosirii radiaţiilor. Prin studiul diferitelor feluri de radiaţii s-a pătruns în lumea fenomenelor luminoase, s-a creat telegrafia fără fir, radiofonia, televiziunea, s-a utilizat în tehnică şi biologie razele ultraviolete, razele infraroşii şi acum în urmă radiaţiile ionizante.

In prezent, oamenii de ştiinţă încearcă să descifreze existenţa radiaţiilor şi în corpurile vii, în plante şi animale.

„Posturile de emisiune" din animale şi plante

Primii care au presupus existenţa unor „posturi de emisiune" în organismele vii, au fost savanţii francezi Daniel Berthelot şi d'Arsonval. Ceva mai tîrziu Albert Nodon, ocupîndu-se mult timp cu studiul radiaţiilor a demonstrat că cele mai multe plante şi animale emit radiaţii de diferite forme. El a arătat că frunzele de hortensie, muşcată, dalie, cartofi, etc. pot descărca un electrometru încărcat cu electricitate după un timp variind între 25-500 secunde. In ceea ce priveşte animalele, Nodon a observat că insectele (muşte, păianjeni etc.) prezintă o radioactivitate de 3-15 ori mai mare decît a uraniului în cantităţi egale (adică un fragment de uraniu de greutatea insectei respective).

Experienţele lui Nodon au fost confirmate şi de alţi cercetători. Astfel Franck a arătat că rădăcinile şi tijele plantelor emit şi ele radiaţii. Alţi savanţi au constatat că în toate celulele vii animale şi vegetale sînt radiaţii specifice. Zwaardemaker a remarcat primul că dintre toate elementele prezente în organismele vii, cea mai mare putere radioactivă o are potasiul. Experienţele sale au arătat că potasiul radioactiv este indispensabil funcţionării automate a inimii izolate de broască.

470.000 dezintegrări atomice pe minut!

Cercetările radiobiologilor contemporani au precizat că izotopii radioactivi Potasiu (K 40), carbon (C 14) Radiu (Ra. 226) se găsesc în permanenţă în corpul plantelor, animalelor şi omului. Sursa principală a acestor elemente o constituie, pentru animale şi om, produsele vegetale. O dată cu alimentele, omul primeşte zilnic pînă la 6.000-8.000 dezintegrări pe minut de potasiu radioactiv şi aproximativ 6.000 dezintegrări pe minut de carbon. Corpul omului conţine asemenea cantităţi de potasiu (150 gr.) şi carbon (12.600 gr.) încît izotopii lor produc împreună cam 470.000 dezintegrări pe minut. Doza totală de radiaţii (aproximativ 20 milroentgeni anual) atinge aproape jumătate din cantitatea de radiaţii emise de un cadran fosforescent al unui ceas de mînă. Deoarece sursa principală de radiaţii, Potasiul, se găseşte mai ales în muşchi, doza radiaţiilor este mai mare la bărbaţi şi scade cu vîrsta.

Rolul biologic al radiaţiilor naturale nu este încă în întregime cunoscut. Cercetările savantului sovietic A.A. Drobkov, au arătat că elementele radioactive naturale sînt absolut necesare pentru o dezvoltare normală a organismelor vii.

Undele ultrasonore şi orientarea

Dar animalele pot emite şi alte radiaţii, în afara celor datorite elementelor radioactive. Astfel savantul sovietic Gurnici susţine că toate ţesuturile vii emit raze ultraviolete. Experienţele sale pe nervul în stare de activitate şi pe oul de broască în perioada diviziunii sînt edificatoare în această privinţă. Se ştie, de asemenea, că toate obiectele calde — şi deci animalele cu sînge cald şi omul — radiază raze infraroşii.

Deosebit de interesante sînt însă undele sonore, emise de anumite animale în scopuri diferite. Multă vreme s-a pus întrebarea cum reuşesc liliecii, în zborul lor rapid prin întuneric să evite obstacolele. Aceasta nu se datoreşte ochilor, căci un liliac orb zboară tot atît de bine. Cheia misterului a fost descoperită recent. Experienţele au arătat că liliecii posedă un aparat de emisie şi de recepţie a ultrasunetelor care (ca şi radarul) permit animalului să se orienteze fără greş. Ultrasunetele emise de lilieci durează a 200-a parte din secundă şi emiterea lor este continuă. Inălţimea acestor sunete este de valoarea a 50.000—90.000 de vibraţii pe secundă. Ritmul emisiunilor se accelerează în timpul zborului, cînd în cale apare un obstacol. Urechia lui percepe ecoul ultrasunetelor reflectate de obstacol sau de vreo insectă. Liliacul poate simţi astfel obstacolul de la o distanţă de un metru, ceea ce este de ajuns pentru a-l evita.

In 1955, zoologul Mohres a descoperit că emisiunea ultrascurtelor diferă la cele două specii de lilieci ce trăiesc în Europa. La Rhinolophide emisiunea se face pe nas, iar la vespertilionide pe gură.

Secretul păsărilor migratoare

Orientarea păsărilor migratoare şi a porumbeilor călători, a fost pusă de asemenea pe seama unor „aparate" speciale de recepţie. Porumbeii călători, transportaţi la distanţe mari se întorc în mod normal, cu uşurinţă în locul de unde au plecat. Ce se întîmplă însă, dacă se instalează în drumul lor un post de radiotelegrafie puternic? In tot timpul cît postul de radiotelegrafie funcţionează porumbeii nu mai pot să se orienteze şi zboară fără nici o direcţie. Imediat însă ce postul încetează emisiunea, ei pornesc în direcţia unde trebuie să ajungă.

Rezultă deci, că undele electromagnetice emise de un post experimental influenţează asupra organelor de orientare al păsărilor.

Zoologul german Dorst a constatat influenţa undelor radar asupra ciorilor, gîştelor, pescăruşilor şi altor păsări. Intrate în cîmpul de acţiune al aparatului Radar, păsările zboară anarhic revenind la formaţia de zbor normală abia după ieşirea din „cîmp".

Ornitologul rus Minddendorf a fost primul care a emis ipoteza reacţiei păsărilor la forţa magnetică a pămîntului. Teoria sa a fost reluată în ultimul timp de fizicienii sovietici şi americani, care au dovedit că păsările migratoare pot percepe curenţii magnetici ai pămîntului.

Alţi cercetători admit prezenţa, în corpul păsărilor migratoare, a aparatelor speciale care intercepteazâ undele magnetice sau electrice. Deşi încă incomplet lămurit fenomenul orientării păsărilor în timpul migraţiei va fi probabil explicat tot cu ajutorul radiaţiilor.

Observaţii ingenioase făcute asupra păsărilor de noapte care stîrn atrase de insectele cu care se hrănesc, au arătat că „atracţia" este datorită unor radiaţii emise de aceste vieţuitoare. Multe animale pot astfel emite, primi şi detecta diferite unde care le ajută la orientare sau pentru a-şi găsi prada. Unele specii de peşti sînt capabile să lanseze în apă ultrasunete şi semnale electrice. Peştii reacţionează la curentul electric, fiind atraşi de electrodul pozitiv. Această proprietate este folosită în Uniunea Sovietică pentru pescuit cu ajutorul electricităţii.

Radiaţiile corpurilor vii, undele sonore sau electromagnetice, al căror studiu se află abia la început vă lămuri desigur multe fenomene biologice rămase pînă acum necunoscute şi vă permite utilizarea lor în variate domenii practice.

Tehnica revoluţionează biologia

(Urmare din pag. 1-a)

tronice şi cu microscoapele optice cu amplificare electronică, maşinile electronice de calcul vor putea executa în mod automat lucrări vaste de identificare, de inventariere şi de prelucrare statistică a diferitelor structuri microscopice, dînd un imens ajutor cercetătorilor. Capacitatea extraordinară a maşinilor electronice va permite efectuarea unui număr uriaş de asemenea lucrări, care vor aduce o recoltă imensă de date noi asupra structurii materiei vii.

Progresele tehnicii maşinilor de calcul electronice mai comportă implicaţii asupra cercetărilor biologice. Fenomenele vieţii se caracterizează printr-un înalt grad de perfecţiune a reglării automate a proceselor. Această perfecţiune constituie de altfel o condiţie absolut necesară a existenţei vieţii.

Cu ajutorul experienţei dobîndite de către tehnica reglării automate au devenit posibile încercările de cercetare a legilor reglării automate a proceselor vieţii. Mai mult, au început să fie construite modele, deocamdată rudimentare ale dispozitivelor de reglare automată ale organismelor vii. Au devenit celebre „broaştele ţestoase" cibernetice care caută lumina, ocolesc obstacolele, se alimentează şi elaborează „reflexe condiţionate" rudimentare.

Metodele ciberneticii constituie un puternic ajutor în cercetarea biologică aducînd lumină în studiul unora din cele mai ascunse procese. Astfel, studiul eredităţii, care datorită complexităţii sale şi a dificultăţilor de a se urmări procesele sale elementare, constituie terenul unor mari controverse, a primit date noi. Ereditatea constituia, de altfel, datorită „misterelor" sale, un puternic refugiu al concepţiilor mistice. Intr-adevăr, cum poate o singură celulă sau cel mult două celule să transmită urmaşilor uriaşa, aproape infinita complexitate o formelor şi proceselor unei fiinţe vii, începînd cu aspectul exterior şi terminînd cu structura şi funcţionarea fiecărei celule specializate, nervoase, sanguine, osoase şi aşa mai departe?

Microscoapele optice n-au putut da răspunsul în această problemă. Abia cu ajutorul cercetării cu raze roentgen a structurii substanţei specifice a cromozomilor din nucleele celulelor, acidul dezoxiribonucleic, misterul a început să se limpezească. Molecula uriaşă — de un milion de ori mai grea decît molecula cu hidrogen — a acestei substanţe are o structură asemănătoare cu a unei scări în spirală, ale cărei trepte sînt formate din perechi determinate de baze chimice: adenina, timina, cistina şi guanina. Ele pot ocupa diferite poziţii în cadrul moleculei Numărul de poziţii posibile este imens. Astfel, numai într-un fragment de moleculă a acidului dezoxiribonucleic cuprinzînd 100 de trepte, numărul poziţiilor pe care le pot ocupa cele patru baze este de *4 la puterea 100, număr care depăşeşte numărul atomilor din sistemul solar!* Astfel, într-o singură moleculă de „A.D.N." numărul combinaţiilor este practic infinit. Această moleculă ar putea servi astfel la transmiterea de la o generaţie la alta a „mesajului eredităţii" cuprinzînd o uriaşă „cantitate de informaţii".

Astfel recentele descoperiri permit materializarea eredităţii, explicarea mai perfectă a mecanismului eredităţii.

Radiotehnica moleculară

reprezintă alt auxiliar deosebit de preţios al cercetării biologice. Această nouă ramură a radiotehnicii, creată de către savanţi sovietici (dintre care Basov şi Prohorov au primit pentru lucrările lor premiul Lenin 1959) a creat posibilitatea construirii unor aparate de o sensibilitate şi o precizie necunoscute pînă în prezent: amplificatorii moleculari. Sensibilitatea extremă a noilor aparate va permite să se urmărească direct transformările chimice care se petrec în celulele şi ţesuturile vii, va permite ca aceste transformări să poată fi înregistrate sau urmărite pe ecranul unui tub catodic, tot aşa cum s-a reuşit amplificarea şi urmărirea curenţilor bioelectrici ai creierului şi ai inimii.

Această nouă tehnică va permite să se ajungă la rădăcina proceselor vieţii.

Oscilografierea proceselor metabolice din organism va aduce mari foloase medicinei permiţînd cercetarea virusurilor.

Este interesant şi semnificativ în cel mai înalt grad, faptul că noile mari progrese în cercetarea biologică vor fi uşurate de către aceleaşi tehnici moderne care au deschis drumuri noi în domenii de cercetare cu totul diferite. Cibernetica, maşinile electronice de calcul, radiotehnica şi-au spus cuvîntul şi în astronomie şi în cercetarea nucleului atomic, şi în chimie.

Ca în toate celelalte ramuri ale ştiinţei şi activităţii umane, oamenii sovietici deţin un loc de frunte şi în acest domeniu. Cea mai recentă mare descoperire a făcut-o profesorul Lew Blumenfeld, doctor în ştiinţe chimice, care a descoperit proprietăţile antiferomagnetice ale acizilor nucleici. Tot recent, Andrei Belozerski, membru corespondent al Academiei de ştiinţe a U.R.S.S. şi grupul său de colaboratori au dovedit că compoziţia chimică a acizilor nucleici este specifică pentru diferite varietăţi de bacterii.

Dezvăluirea legilor vieţii va atrage în afara nepreţuitului progres ştiinţific şi filozofic, o importantă îmbunătăţire a condiţiilor asigurării sănătăţii. Cunoaşterea legilor de bază ale vieţii va duce la stăpînirea şi controlul total asupra mediului biologic, la lichidarea bolilor, la posibilitatea regenerării totale a ţesuturilor în urma accidentelor, mai departe la sinteza artificială a vieţii în laborator şi în sfîrşit, la înfăptuirea unui vis vechi de cînd există omenirea: la prelungirea vieţii oamenilor.

Ing. A. NEGREA

DE TOATE

Cauciuc vulcanizat cu raze

După cum se ştie, cauciucul se vulcanizează cu ajutorul sulfului sau al substanţelor sulfuroase. Cauciucul nevulcanizat este lipicios şi se deformează la căldură.

Prin iradierea cauciucului natural sau sintetic cu raze gama, cercetătorii sovietici au obţinut un cauciuc vulcanizat fără să mai fie nevoie de un alt adaus. In acest caz radiaţiile sînt acelea care dau energia necesară procesului, durata de viaţă a cauciucului fiind superioară celui vulcanizat prin metode clasice.

Mai scump decît aurul

In urma unor cercetări îndelungate, inginerii de la Institutul de studii metalurgice din Budapesta, au descoperit că multe zăcăminte de bauxită din Ungaria, conţin un metal deosebit de preţios — galiul. Datorită interesantelor sale proprietăţi, acest metal rar este în prezent considerat mai scump decît aurul.

Astfel, galiul este unul din metalele cele mai uşor fuzibile şi înlocuieşte cu succes mercurul al cărui vapori, după cum se ştie, sînt foarte toxici. De asemenea, dacă termometrele cu mercur pot măsura temperaturi de la — 40 grade pînă la + 360 grade (cînd mercurul fierbe), cele cu galiu pot termometriza de la — 30 pînă la 1500 grade, deoarece galiul fierbe abia la 2300 grade. Pe de altă parte, galiul poate pluti. Galiul metalic solid este mai uşor decît cel topit şi poate pluti la suprafaţa galiului lichid.

Galiul este, în sfîrşit, unul din rarele metale care datorită topirii uşoare poate fi folosit în multe sectoare ale tehnicii. Este destul să spunem că galiul se poate topi, ţinîndu-l pur şi simplu în mînă!

Tehnicienii unguri au reuşit să elaboreze metoda extragerii galiului din bauxită, chiar în timpul producerii aluminiului, fără a stînjeni procesul de fabricaţie.

„Lumina rece" în legumicultură

In timpul iernii, legumicultorii sînt stînjeniţi de insuficienţa luminii naturale. De aceea răsadul de calitate superioară nu se poate obţine decît cu ajutorul iluminării artificiale suplimentare. Doi agrobiologi sovietici, N. N. Astafiev şi V. A. Piceak au arătat că în asemenea cazuri se pot obţine rezultate mult mai bune prin folosirea „luminii reci". Utilizînd iluminarea artificială cu tuburi luminiscente, durata cultivării răsadului se scurtează cu 12—15 zile şi se fac economii importante de energie electrică necesară serei.

Gaz natural în Iakuţia

La diferitele şi numeroasele bogăţii naturale ale Iakuţiei — aur, diamante, cositor, mică, cărbune şi minereuri de fier — s-a adăugat şi gazul natural. Iar acolo unde se găseşte gaz deseori este şi petrol.

Potrivit unor date preliminare, la nord de Iakuţk rezervele de gaze se ridică la aproape 300 miliarde m³.

In anii şaptelaului se prevede construirea în Iakuţia a conductei de gaze de la Taas-Tumus pînă în capitala republicii, — Iakuţk, pe o distanţă de 360 km. Se prevede aprovizionarea cu gaz a tuturor întreprinderilor industriale şi centralelor electrice, precum şi furnizarea de gaz pentru populaţie. Existenţa rezervelor de gaze permite de asemenea crearea industriei chimice pe bază de gaz.

Impreună cu gazul, din sondele săpate la Taas-Tumus se exploatează de asemenea un lichid albicios, aproape transparent numit condensat. Acesta nu este benzină curată, dar din el se poate uşor obţine şi benzină, şi lampant, şi higroină. O fabrică relativ mică de la Taas-Tumus trece anual prin instalaţiile sale 1 miliard m³ de gaz, dă o mare cantitate de benzină, lampant şi motorină pentru industria Iakuţiei şi pentru transportul auto şi fluvial.

Apa — un amestec complex

O noţiune familiară tuturor este formula chimică a apei: H_2O — molecula apei formată din doi atomi de hidrogen şi un atom de oxigen.

In realitate, formula aceasta nu mai este corectă încă din 1934 — anul cînd s-a descoperit că apa cea mai pură conţine, afară de hidrogen şi oxigen, şi o altă substanţă asemănătoare hidrogenului, dar cu greutate atomică 2, adică de două ori mai mare decît greutatea hidrogenului. Acest „hidrogen greu", numit acum deuteriu, se combină şi el cu apa spre a da D_2O, „apa grea". Dar lucrurile nu se opresc aici: în ultimii ani s-a descoperit că există şi un al treilea izotop al hidrogenului, care a fost denumit tritiu, după cum s-a descoperit că există trei izotopi ai oxigenului, oxigenul cu greutate atomică 16, oxigenul cu greutate atomică 17 şi O—18. Iată de ce, chiar cea mai pură apă preparată în laborator conţine şase izotopi diferiţi, care se pot combina între ei în 18 moduri diferite.

Este adevărat că izotopii hidrogenului şi ai oxigenului se găsesc în apă în cantităţi foarte mici: deuteriul în proporţie de 200 părţi la milion iar O—18 în proporţie de 1 la 1000. Cu toate acestea, proprietăţile „apei grele" (D_2O) au atras atenţia oamenilor de ştiinţă şi au fost amănunţit studiate.

S-a aflat astfel că „apa grea" fierbe la o temperatură ceva mai ridicată decît apa obişnuită (la 101,40°C) şi îngheaţă la o temperatură mai ridicată (la 3,80°C), fiind în acelaşi timp mai viscoasă decît apa obişnuită. Proprietăţile fiziologice ale „apei grele" sînt surprinzătoare: în animale şi plante ea pare să fie complet inertă. Seminţele nu încolţesc în „apa grea" iar şoarecii cărora li se dă de băut numai „apă grea", mor de sete.

„Apa grea" se poate fabrica în instalaţii industriale. Ea este folosită ca moderator în reactoarele nucleare şi găseşte de asemenea multe utilizări în cercetările de chimie organică şi biologică.

ŞTIINŢA ŞI VIAŢA

Un motor electric fără ungere

Actualmente în Franţa s-a trecut la producţia unor noi tipuri de motoare electrice, care nu necesită nicio întreţinere şi nici ungere pe tot timpul funcţionării lor. Inginerii electrotehnicieni, care au realizat acest motor, au lucrat în strînsă colaborare cu o serie de ingineri mecanici, specialişti în rulmenţi şi ingineri chimişti, care au realizat un nou lubrefiant, fără de care nu era posibilă realizarea motorului ce nu necesită ungere după ieşirea lui din fabrică. Noile motoare

MARATONUL CICLIȘTILOR

Aspecte din Turul ciclist al R.P.R.

Turul ciclist, această pasionantă întrecere sportivă pe două roți, se apropie de sfîrșit. Cicliștii vor ajunge peste puțin timp la București, orașul din care au pornit să facă înconjurul țării de-a lungul a peste 1600 km. De două săptămîni sîntem pe urmele lor. Am trăit, alături de „giganții șoselei", peripețiile, întîmplările obișnuite și neobișnuite ale cursei, am admirat peisajele țării pictate de paleta policromă a toamnei, am vizitat, în clipele de răgaz, noile și mărețele construcții ale socialismului, care fac mai frumoasă de la zi la zi patria noastră dragă.

Peste tot, participanții au fost întîmpinați cu dragoste și entuziasm. În fiecare oraș sosirea caravanei a fost o adevărată sărbătoare. Concurenții nu vor uita niciodată primirea caldă care li s-a făcut de către oțelarii hunedoreni, de locuitorii orașelor Timișoara, Oradea, Suceava, Iași, ca și în alte localități de pe traseu. Alergătorii străini și conducătorii lor au rămas impresionați de simpatia cu care au fost înconjurați în fiecare oraș. Bătrînul sport cu pedale nu și-a dezmințit popularitatea. Pe marile bulevarde, pe marginea șoselelor, mii și mii de spectatori ocazionali au așteptat nerăbdători să vadă măcar o secvență din acest film de lung kilometraj, ai căror actori sînt pelerinii neobosiți ai bicicletei. Fiecare locuitor al orașelor și satelor pe unde a trecut caravana a devenit în aceste zile un pasionat al cursei, așteptînd seara, lîngă aparatul de radio, să afle dacă favoritul său, un număr de pe tricou ales la întîmplare, sau o simpatie mai veche, a sosit printre primii.

Alimentată de acest interes general, fragmentată în zeci de episoade care mai de care mai interesante, lupta cicliștilor cu sutele de kilometri și intemperiile, a oferit un spectacol palpitant care a contribuit la popularizarea ciclismului în țara noastră și totodată un prilej de strîngerea legăturilor de prietenie între sportivii noștri și sportivii străini, participanți la această competiție.

Ca în toate marile competiții sportive, amatorii de autografe îi urmăresc și pe cicliști.

Deceptiile și satisfacțiile lui Van Schil

La fiecare capăt de etapă concurentul cu nr. 5 îi felicită pe primii trei clasați. Acest gest l-a făcut repede cunoscut și simpatizat de toți alergătorii. Victor van Schil din echipa Belgiei, omul despre care vă vom vorbi, este un tînăr flamand în vîrstă de 21 de ani, de profesie șlefuitor de diamante. Pentru van Schil turul țării noastre este a doua cursă internațională la care ia parte. El a dorit foarte mult să se afirme. Aproape în fiecare etapă a fost văzut în grupul celor care își disputau finala. În etapa Caransebeș-Timișoara, după 5 km. de la plecare, i-a explodat un cauciuc. Plutonul rula cu peste 45 km. pe oră. Printr-un efort extraordinar, la Lugoj a ajuns din nou în pluton.

Între timp, evadaseră romînii Cosma, Ariton și Stoica. El nu știa nimic, convins că la o asemenea trenă nimeni nu ar putea evada. Pînă la Timișoara, cei trei fugari n-au mai fost ajunși. Cosma învingător fusese aclamat de mulțime pentru victoria obținută. Apoi a sosit plutonul. Victor van Schil a cîștigat sprintul, pentru care s-a bătut pînă la ultimele forțe cu Bruming. Se credea învingător. Decepția a fost însă mare cînd, venind la masa oficialilor, a aflat că nu este decît al... patrulea.

După această întîmplare, Van Schil a luptat cu și mai multă îndîrjire pentru cucerirea unei victorii. În etapa contracronometru, la intrarea în orașul Dej, Van Schil a fost singurul alergător reținut pentru un minut de o barieră de cale ferată. Pînă în acel moment el avea cel mai bun timp. La sosire însă el era al șaptelea. Nici nu vă putem reda întristarea lui. Dar arbitrul romîn, care se afla în mașina echipei Belgiei, cronometra la barieră timpul pierdut. Oficialii au ținut seamă de aceasta și i-au acordat victoria. O victorie adevărată și meritată de astă dată.

Medaliile de aur, argint și bronz

Primire entuziastă la Oradea. Stadionul Libertății, pavoazat cu drapelele țărilor participante la turul ciclist, este neîncăpător. În mijlocul terenului, 67 de pioniere sînt aliniate, purtînd un număr corespunzător celor pe care le au concurenții pe tricou. Au sosit aproape toți alergătorii. Pe un podium special amenajat în vederea festivității de premiere, urcă Höhne, cîștigătorul etapei, Zanoni și Van Schil. Pentru prima oară, primii trei sosiți primesc medalii de aur, argint și bronz. O festivitate postolimpică, simbolică bineînțeles ,care a dat un farmec aparte primirii de la Oradea.

Cine știe, poate unul din aceștia va primi o medalie veritabilă la Olimpiada de la Tokio în 1964!

Cei doi Moiceanu

Gabriel și Constantin Moiceanu, cei doi frați care au îndrăgit ciclismul, sînt bine cunoscuți amatorilor sportului cu pedale din țara noastră. Costică, acest tînăr cu o fire blîndă, dar „arțăgos" pe șosea în timpul curselor, nu visa cu ani în urmă să se facă ciclist. Era doar un simpatizant al fratelui său. De cîte ori Gabriel era plecat într-o cursă ciclistă peste hotare, Costică aștepta cu emoție rezultatul. Se bucura sau se întrista de fiecare victorie sau insucces al lui Gabriel. În țară, vrînd să fie cît mai aproape de fratele său, îl însoțea pe o bicicletă de oraș în cursele cicliste la care participa. Costică regreta însă că nu poate fi alături de fratele său decît cîțiva kilometri. Bicicleta de oraș este totuși... bicicleta de oraș. Apoi îl aștepta la sosire.

Așa s-a născut la Costică pasiunea pentru ciclism. Astăzi, Constantin Moiceanu este, ca și fratele său, unul din bunii cicliști ai țării noastre. Turul R.P.R. din acest an i-a adus cea mai mare satisfacție în cariera sa sportivă. În etapa Oradea—Cluj, Costică purta încă tricoul galben cucerit la Hunedoara. Fratele său, Gabriel, antrenat într-o evadare, devenise la un moment dat, fără să vrea, părtaș la acțiunea lui Ziegler, care încerca să-l deposedeze pe Costică de tricoul galben. La Cluj, Gabriel a țîșnit ca un bolid spre linia de sosire. Trebuia să cîștige această etapă pentru el și fratele său. O victorie a lui Ziegler ar fi dus la pierderea tricoului galben de către Costică.

Antrenorul echipei R.P.R. I, Nicolae Voicu și unul din protagoniștii echipei sale, Gabriel Moiceanu.

Gabriel a cîștigat. Cînd a sosit Costică, cei doi Moiceanu s-au îmbrățișat fericiți.

Dar cursele cicliste sînt presărate nu numai de bucurii ci și de clipe dramatice. În etapa Cluj — Dej, Constantin a pierdut tricoul galben iar fratele său mai mare s-a îmbolnăvit de stomac. Cînd a plecat din Fălticeni, Gabriel era palid, nu mîncase de aproape două zile. Voia totuși să continue cursa. A început etapa. La kilometrul 5 Constantin a spart. Vîntul bătea atît de puternic încît era aproape imposibil să mai prindă plutonul. Cîțiva kilometri mai departe l-a găsit pe fratele său oprit pe marginea șoselei lîngă ambulanță. S-a oprit și el să-l ajute să meargă mai departe. Dar Gabriel nu mai avea putere și i-a spus: „Du-te frate singur și termină cursa. Un Moiceanu trebuia să ajungă la București".

Al doilea abandon al lui Roygens

Vă închipuiați vreodată că vreun ciclist poate să abandoneze de două ori într-o cursă? Aceasta este o raritate, totuși noi am fost martori oculari.

Patru cauciucuri marca „Clemens" a spart belgianul Wilfred Roygens între Oradea și Salonta, în timpul celei de-a șasea etape. Două le-a schimbat la mașina-atelier, iar pe celelalte le-a reparat singur. Pierduse mult timp și rămăsese singur, cu mult în urmă pe șoseaua pe care sufla un vînt năpraznic. Belgianul pedala greu, dar spera să ajungă înainte de închiderea timpului de control. N-a reușit însă, a rupt o pedală și a fost nevoit să abandoneze.

Și totuși pentru alergătorul Roygens turul nu s-a încheiat acolo, în etapa dintre Timișoara-Oradea. El avea să fie eroul unei curioase întîmplări, nemaiîntîlnite de noi. Pe pista stadionului de la Vatra Dornei, în ziua de repaos se dezbate un „Ommium internațional" Lui Roygens i s-a oferit să concureze și el alături de ceilalți pistarzi romîni. Rutierul belgian și-a luat rolul în serios, obligîndu-l chiar pe campionul Ion Ioniță să se întrebuințeze serios pentru a nu fi învins. Roygens a cîștigat chiar cursa italiană. Apoi s-a angajat și în proba de semifond. Era în ultimul sprint. Intrînd cu viteză prea mare la un viraj, Roygens a căzut — pentru prima oară în acest tur — și n-a putut să termine întrecerea. Așa a abandonat Roygens pentru a doua oară.

O lume mai puțin cunoscută...

Lumea cicliștilor de astăzi — a acelora care luptă pe merite pentru cucerirea cununei de învingător în actuala ediție a turului — umbrește o altă lume prezentă și ea în caravană. Este vorba de lumea — mai puțin cunoscută cititorului tînăr — a foștilor cicliști. Printr-o metamorfoză bine cunoscută, pasiunea pentru cursă a devenit astăzi o permanentă dragoste pentru creșterea și îngrijirea — sub diferite forme — a noilor generații de cicliști.

Așa se face că în caravana turului ciclist sînt cuprinși o serie de foști alergători, care ieri — cînd protagoniștii de astăzi erau copii, sau, pur și simplu, nici nu existau încă — erau adulați de marele public, erau purtați în triumf la sosirile din etape.

Belgianul Van Denhaute și-a însoțit delegația în calitate de mecanic și maseur. Din zori și pînă după miezul nopții meșterește la „mașinile" cicliștilor, le dă sfaturi alergătorilor, îi încurajează.

„Am fost 7 ani ciclist. Mai întîi debutant, apoi amator, independent și un an profesionist, — mi-a spus Van Denhaute. Cel de-al doilea război mondial m-a obligat să întrerup activitatea de ciclist. Pasiunea din anii tinereții nu putea fi însă ștearsă. Îmi place să mă ocup de tinerii alergători și aș dori să-l văd pe Van Schil pe primele locuri în acest puternic tur ciclist.

★

Numele arbitrului principal al competiției este Octavian Amza. Vi-l amintiți? Cu cîțiva ani în urmă concura în echipa „Flamura Roșie". Și aplica cu strictețe regulamentul.

★

Mecanicul echipei R.P. Ungare, Iosif Raiczi are o mare nemulțumire: niciodată nu reușește să sosească pe stadion cu 30—40 de minute înaintea plutonului. De cîte ori spune acest lucru se găsesc curioși care să-l întrebe: de ce s-ar grăbi să sosească înaintea caravanei? El explică cu o mină amărîtă: „Eu am fost ciclist de velodrom. Ei bine, înainte de sosirea fondiștilor pe stadion se dezbat întrecerile între cei mai buni pistarzi romîni. Cum să nu doresc să văd un astfel de concurs?".

La urcuș, plutonul se resfiră (imagine din etapa Sibiu-Hunedoara)

Șoferul mașinii presei este un om slăbuț, dar vînjos, în permanență agitat. Cînd se rulează rapid, ne arată din minut în minut acul kilometrajului care oscilează între 50—55 km., iar din momentul în care se produce o evadare, nu-și găsește astîmpăr pînă cînd nu reușește să ne pună pe urmele fugarilor.

Secretul neliniștii sale? Șoferul Stelian Marinescu a fost ciclist. „N-am sosit eu niciodată primul, dar între primii 20 tot am venit de cîteva ori. Prin 1937 — 1938 aceasta era o performanță, căci organizatorii nu ofereau cazare la hotel decît alergătorilor... clasați între locurile 1—20".

Pasiunea lui Grunzig

În camera hotelului de la Vatra Dornei l-am găsit pe alergătorul german Jorg Grunzig, cufundat în lectura unui roman („Întîlnirea", de Aragon). Am aflat apoi că Grunzig, un tip echilibrat, de un calm și de o perseverență deosebită, este totodată un mare iubitor de literatură și de muzică.

Nu știm de unde și cum, dar un grup de elevi din Suceava au aflat despre pasiunea extra sportivă a lui Grunzig și au venit să-l cunoască. Unul din ei, Radu Dragoș, a adus la hotel vioara și o partitură și a cîntat pentru Grunzig din Mozart. Impresionat de acest gest, ciclistul german l-a sărutat și i-a oferit o insignă și buchetul de flori primit pe stadion.

Höhne, Zanoni și Van Schil, trei dintre cei mai remarcabili alergători ai „caravanei".

Van Denhaute, mecanicul echipei belgiene, nutrește o manifestă simpatie pentru ciclistul romîn Ion Cosma.

Preocupările abandonaților

Cînd mașina vopsită în alb și roșu trece, ocupînd aproape toată lățimea șoselei, spectatorii o arată cu degetul într-un gest de curiozitate, amestecată cu părere de rău, căci depanarea, cum i se mai spune, pune punct spectacolului și asa forțe scurt al curselor cicliste. În această mașină se urcă, la stații nepreveăzute în itinerar, pasageri cu chipurile triste: alergători care, părăsiți de puteri sau copleșiți de nesănsă și accidente mecanice, sînt nevoiți să abandoneze.

Deși au terminat întrecerea, abandonații au și ei ocupațiile lor. La capătul etapelor, frumos echipați, coboară din mașină și imediat sînt asaltați de vînătorii de autografe, care, de cele mai multe ori nu reușesc să prindă urma primilor sosiți. Abandonații n-au biciclete cu ei ca să poată „evada" și nici nu încearcă. Ei se supun cu bunăvoință zecilor de copii din orașele pe unde trecem care doresc să aibă o amintire din turul nostru ciclist.

Vîrf la Mestecăniș

Toamnă frumoasă în Carpații Moldovei. Am lăsat în urmă Vatra Dornei și mai privim încă odată culmile Bîrgăului și muntele Măgura Calului, cu șaua sa roșiatică ce se înalță sus, acoperind cerul pătat de nori alburi.

Mașina gonește spre Iacobeni, pe șoseaua asfaltată de curînd. Printre căpițe și vîrfuri de brad, căsuțele de bîrne, cu acoperișuri de șindrilă înegrită, privite de jos par niște jucării pentru copii. Pe platuri, lanurile de orz de toamnă se leagănă în bătaia unui vîntuleț răcoros. Pe marginea șoselei, printre fire de iarbă uscată, au răsărit niște flori violete de munte, ultimul salut parfumat al verii. Miroase a cetină și a fîn cosit. O ultimă provizie de ozon pentru etapele de șes.

În fața noastră plutonul cicliștilor se desface ca o coadă de păun, strălucind în lumina orbitoare a soarelui de amiază, apoi se înșiră ca niște mărgele pe serpentinele Mestecănișului. În vîrf, unde Munteanu și Șelaru sosesc primii, linia de sosire nu este trasată cu var ca deobicei, ci cu flori și crenguțe de brad. Tinere țărănci îmbrăcate în port național atîrnă cununi de flori de gîtul cicliștilor. Regiunea Suceava întîmpină caravana la fel de frumos ca și celelalte locuri pe unde a trecut.

Un concurent despre care nu s-a scris nimic

În atelierul mecanic din Suceava un ciclist repara de zor o bicicletă. Era tînărul Petre Neacșu, în vîrstă de 20 de ani, debutant în turul ciclist, concurentul despre care nu s-a scris nimic pînă acum. Deși ocupă ultimul loc al clasamentului, Neacșu are și el grijile lui, pentru că vrea să termine acest tur, ca să nu-i dezamăgească pe consătenii săi din Lehliu.

Și nu s-ar putea spune că Neacșu a avut puține supărări în această cursă. După ce a spart nu știu cîte cauciucuri, pe care și le-a reparat singur, pentru că concura individual, în etapa Oradea-Cluj și-a rupt furca și roata din față la o busculadă. Petre Neacșu a rămas fără bicicletă, dar nu a renunțat la cursă. De la Cluj la Suceava el a venit pe două biciclete împrumutate pe rînd de la antrenorul Iulian Gociman de la C.C.A. La Suceava Petre Neacșu a lucrat o dimineață întreagă pentru a-și repara propria-i bicicletă.

În drum spre Iași, Neacșu era mai vesel ca deobicei și-i spunea în glumă lui Petre Nuță, penultimul clasat: „De mult aș vrea să cedez ultimul loc pînă la București."

Printre roți și pedale

● O curiozitate a curselor cicliste: numărul celor care urmăresc cursa în caravană depășește cu mult pe cel al concurenților. În turul actual, după 9 etape, sînt 58 de concurenți și 100 de urmăritori. Cam mulți asistenți...

● Kurt Adamek, antrenorul echipei germane, nu este numai un bun profesor de ciclism ci și un excelent bucătar. În fiecare dimineață el prepară pentru cei 5 alergători ai săi fulgi de ovăz cu ouă și sendvișuri speciale din carne crudă tocată. Se spune că rețetele lui Adamek nu dau greș.

● Frizerul oficial al turului ciclist este un tînăr din Azuga, care, din mare pasiune pentru sportul cu pedale — și-a luat concediu fără plată ca să urmărească competiția. El deservește, cu artă de veritabil Figaro, pe concurenți, antrenori și arbitri. Onorariul? Povestiri din trecutele curse cicliste.

● B. Norgren, antrenarul echipei suedeze, se pricepe la fel de bine la ciclism ca și la fotbal. Timp de 10 ani el a jucat extrema stîngă în echipa F.C. Malmoe și a fost de două ori internațional.

● Ciclistul maghiar Geza Török este concurentul care se culcă cel mai tîrziu. Cînd ceilalți colegi ai săi dorm duși, toropiți de oboseala etapei, Török își notează într-un caiet aspecte culese în timpul cursei. El intenționează să scrie un roman din viața cicliștilor.

I. GOGA și I. BOCIOACĂ

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

„TURUL CICLIST"

Văzut de Matty ASLAN

SOSIRE ÎN PLUTON

— Fugi repede și fă un virament pentru încă 10 buchete de flori...

RADIO-REPORTAJ

— ...„bucuria de a învinge, satisfacția de a fi primul, iată ce se citește pe fața acestui admirabil alergător..."

Puterea obișnuinței

Noul nostru roman ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații : Beca RIND

Mama rămase lîngă cei doi copii, veghindu-le somnul, pînă în zori și mult ar fi dorit ca noaptea aceea să nu se mai termine niciodată.

Nu dăduseră încă zorile și se auzi, poruncitor, glasul lui Bulba:

— Hai, băieți, ați dormit destul! Iar tu, bătrîno, grăbește-te și fă-ne de-ale mîncării...

În timp ce mama își vedea de bucătărie, Bulba se învîrtea prin toate colțurile și pregătea plecarea spre Seci. Împodobi caii, iar cînd totul fu gata, se așezară cu toții, cum e datina cazăcească înainte de drum, iar mama își îmbrățișă fiii, cu lacrimile curgîndu-i șiroaie pe obraji și-i binecuvîntă.

— La drum, băieți! strigă deodată Bulba.

Încălecară, tatăl și feciorii și porniră, iar peste puțină vreme satul și cîmpia lui rămaseră mult în urmă. Călăreau tăcuți, fiecare cu gîndurile lui, Taras în frunte și feciorii după el.

Băieții se gîndeau la anii petrecuți la învățătură, la Kiev. Fuseseră trimiși acolo încă de la vîrsta de 12 ani. Aduseseră la școală și firea și apucăturile lor și erau ca doi sălbatici. Ostap fugise de la școală încă din primul an. L-au prins, l-au biciuit zdravăn și l-au pus din nou pe carte. De patru ori și-a îngropat ceaslovul și de tot atîtea ori a fost biciuit. Poate că ar fi continuat, dacă taică-său nu l-ar fi amenințat că-l bagă frate într-o mînăstire, pe douăzeci de ani. Și cum știa că Taras nu glumește...

Multe îndurară la școală, dar mai ales hrana neîndestulătoare îi supărase cel mai mult. Ostap se arătase a fi foarte îndrăzneț în școală și-și cîștigase faima unui foarte bun tovarăș. Nu exista acțiune mai cutezătoare la care el să nu fi luat parte și nu și-ar fi trădat tovarășii, oricît de grea i-ar fi fost pedeapsa. Andrei, fratele mai mic, era parcă mai altfel. Învăța mai ușor, era mai inventiv și deși participa la acțiuni primejdioase, reușea, datorită inteligenței sale, să scape de pedepse. Cînd împlini 18 ani, inima i se aprinse de dorul dragostei. Se plimba adesea

prin cartierul aristocratic al Kievului, unde trăia nobilimea ucraineană și poloneză. Întîlni o dată figura zîmbitoare, de o frumusețe cum nu mai văzuse, a unei fete care-l privea de la fereastra unei case. Află că este fiica voevodului din Covno, venit pentru scurtă vreme la Kiev. În noaptea următoare sări gardul grădinii, se cățără pe un copac care-și întindea ramurile pînă deasupra casei, lunecă de acolo pe acoperiș și, strecurîndu-se prin horn, ajunse drept în camera de dormit a fetei, care în clipa aceea se afla în fața oglinzii. Văzînd în fața ei un necunoscut, fata aproape că înlemni de frică. Recunoscu în cele din urmă pe seminaristul pe care-l văzuse în ajun și începu să rîdă. Intimidat, Andrei rămase cu gura căscată. Apoi fata își chemă slujnica și-i porunci să-l conducă pe tînăr afară din casă, fără să-l simtă paznicul. N-avu norocul de la venire, căci paznicul îl descoperi și-l bătu, împreună cu toți ceilalți servitori, pînă-l scoase în stradă.

Nu mai trecu Andrei multă vreme prin fața casei voevodului, căci se temea că-l vor recunoaște servitorii, dar într-o zi o revăzu pe tînăra poloneză la capela catolică. După puțină vreme voevodul din Covno părăsi Kievul.

Cu gîndurile acestea călăreau fiecare, înaintînd în stepa înrourată. Făceau scurte popasuri, iar cei zece cazaci călări care-i însoțeau așterneau masa. Nu mîncau decît slănină și pîine, iar de băut nu bea nimeni decît un singur pahar de rachiu, căci Taras nu îngăduia nimănui să se îmbete la drum.

Își urmară astfel drumul fără nici o întîmplare deosebită. După trei zile ajunseră în apropierea Niprului. Se îmbarcară pe un pod plutitor, plutiră timp de trei ore și, în dreptul insulei Hortița, reveniră pe uscat. Aci se afla tabăra cazacească.

Mai călăriră o jumătate de verstă și ajunseră la Seci, unde fură surprinși de forfota și de zgomotul de acolo. În 25 de fierării săpate în

pămînt și acoperite cu stuf, ciocanele nu mai conteneau. Tăbăcari frămîntau pielile de bou. Negustori de toate neamurile își etalau mărfurile cele mai felurite, un tătar învîrtea într-o frigăruie căpățîni întregi de miel, iar un evreu vîndea rachiu dintr-un butoi. În mijlocul drumului, dormind cu picioarele și cu brațele răsfirate, un zaporojean voinic stîrni admirația lui Bulba:

— Ce frumos s-a întins! exclamă bătrînul.

Pătrunseră într-o ulicioară, unde-și vedeau de treabă tot felul de meșteșugari. Era un soi de bîlci, care hrănea și îmbrăca pe locuitorii din Seci. Străbătură și această uliță și se apropiară de niște bordeie acoperite cu stuf sau cu pîslă, după obiceiul tătăresc. Cîțiva cazaci zaporojeni erau tolăniți în drum, cu pipele între dinți. Nici nu se sinchisiră de drumeți, iar aceștia îi ocoliră cu luare aminte, dîndu-le binețe:

— Sănătate domnilor voastre, fraților!

— Sănătate și vouă! le răspunseră cazacii.

(Va urma)

Intreținerea obiectelor de faianță și porțelan

In primul rînd la folosirea și spălarea acestor obiecte trebuie să se aibă în vedere fragilitatea lor.

Intrucît vesela obișnuită din porțelan și faianță nu are o rezistență mare la șoc termic nu se va folosi niciodată la încălzirea și prepararea la cald a mîncărurilor. Excepție fac doar vasele ceramice fabricate special pentru a rezista la foc. Și la spălarea acestora însă trebuie respectate o serie de reguli practice și anume:

Spălarea acestei vesele se face cu apă caldă, iar fundul se va spăla cu apă caldă cu sodă. In nici un caz nu se va curăți vesela cu prafuri dure, care pot zgîria glazura. Dacă mîncarea s-a lipit de vas, acesta se pune, în prealabil, pentru o jumătate de oră în apă cu sodă. Și vesela rezistentă la foc trebuie să fie ferită de șocuri, ca și orice veselă obișnuită din porțelan și faianță. O metodă bună pentru a face vasele noi din porțelan și faianță să devină rezistente, înainte de a fi folosite, este de a le pune în leșie de cenușe rece, în care se lasă să fiarbă timp de o oră și apoi se lasă să se răcească în leșie.

Se va evita păstrarea mîncărurilor cu oțet sau alți acizi organici, salate, murături, în vasele obișnuite din porțelan și faianță, decorate cu coloranți pe bază de cobalt, deoarece acestea atacă coloritul.

— Porțelanul și faianța sanitară (chiuvete, vane, etc) se spală întîi bine cu apă caldă cu săpun apoi se clătește cu apă rece și se usucă. Pentru a economisi săpunul se toarnă o ceașcă de praf de cretă, peste puțină apă, se amestecă cu puțin borax și se freacă bine vana cu o cîrpă umedă. Murdăria și săpunul depus se dizolvă îndată. Clătirea se face cu apă curată.

Uneori în vederea spălării acestor obiecte se poate întrebuința petrosin, petrol sau benzină și anume, cu o cîrpă înmuiată în unul din aceste lichide se îndepărtează murdăria și apoi se spală cu apă caldă. Nu este recomandabil însă ca la spălarea acestora să se întrebuințeze acid clorhidric.

De asemenea oțetul este un bun agent de spălare al obiectelor de faianță.

In caz că folosim, pentru spălare și curățare, preparate gata (de ex. Vimed, etc.) se presară puțin praf pe o cîrpă sau pe o perie udă, se freacă bine obiectul, se clătește apoi, pînă se înlătură complet murdăria, după care se usucă bine cu o bucată de postav curat.

Bibelourile din porțelan se spală cu apă și săpun.

Lipirea articolelor din porțelan sau faianță

Pentru lipirea articolelor de porțelan și faianță crăpate se poate folosi următoarea rețetă de chit:

Se obține un chit bun rezistent la apă, frecînd părți egale de chiag, var stins și albuș de ou cu o spatulă pe o scîndură netedă sau pe o placă metalică — de preferință însă în mojar de porțelan — pînă se obține o pastă care se întinde ușor. Cu aceasta pastă se ung în strat subțire suprafețele spărturii, se asamblează părțile, se leagă sau se încarcă cu o greutate; chitul de prisos se îndepărtează de pe cusătura. După 24 de ore chitul este complet întărit și obiectul este astfel din nou utilizabil.

Tiparul practic

Costumaș de toamnă

Intrucît sezonul răcoros bate la ușă, vă prezentăm un costumaș pentru băiețaș între 3—4 ani. Acesta este compus din pantaloni și o hăinuță din material pepit. Pentru executarea lui ne trebuie 1,30—1,50 m. material lat de 1,40 m.

Măriți schema respectivă, ajutîndu-vă de fiecare careu, care reprezintă 10 cm. Decupați toate bucățile schemei: 1) Partea din spate a pantalonului; 2) partea din față a pantalonului; 3) mîneca; 4) spatele hăinuței; 5) fața; 6) centura din față; 7) centura din spate; 8) gulerul; 10) bretelele.

Așezați bucățile decupate pe material, prinzîndu-le cu ace de gămălie și tăiați lăsînd de jur împrejur 1 cm. pentru a le putea coase.

Confecționarea hăinuței

Faceți butonierele paspoalate. Intoarceți marginea de la partea din față, parte peste parte, faceți o cusătură în sus (fig. 1) și întoarceți-o pe dos susținînd-o cu o înseilătură. Impreunați spatele cu fața prin cusătura de la umăr și cea din părți, închideți mîneca prin altă cusătură (AA-BB) pe dos și întoarceți totul pe față. Montați mîneca la răscroială avînd grijă ca să corespundă mijlocul mînecii cu cusătura umărului. Faceți o primă probă, rectificați și executați apoi cusăturile la mașină.

Gulerul

Inseilați pe spatele gulerului o bucată de pînză tare, coaseți părțile exterioare ale gulerului, după care întoarceți totul pe față, astfel ca pînza tare să se găsească între cele două bucăți de stofă. Susțineți bordura gulerului printr-un batir. Montați spatele gulerului la răscroitura gîtului (fig. 3), avînd grijă ca să coincidă mijlocul gulerului cu spatele hăinuței. Coaseți fața gulerului în interior, prinzînd-o cu o cusătură fină, avînd grijă să nu treceți pe partea cealaltă (fig. 4). Verificați dacă semnele buzunarelor sînt la locul lor și după aceea marcați printr-o cusătură deschizătura buzunarului, înălțimea și adîncimea lui (fig. 5). Deschideți buzunarul și prindeți pe dos cele două părți ale buzunarului propriu-zis (fig. 6), bordura buzunarului va fi prinsă printr-o cusătură invizibilă (fig. 7). Stabiliți lungimea mînecuței și hăinuței. Puneți dublura pe care o tăiați după tiparul hăinuței și coaseți năsturașii.

Pantalonul

Faceți pensele din față și din spate. Impreunați fața stîngă a piciorului cu partea stîngă din spate prin cusătura din părți (A-B) și cea dintre picioare (C-D).

Impreunați fața și spatele piciorului drept (fig. 8). Reuniți cele două părți printr-o cusătură între picioare (fig. 9). Coaseți centura la extremități și prindeți-o la pantalon parte peste parte (fig. 10), întorcînd-o apoi pe față și prinzînd-o cu o cusătură foarte fină ca să nu se vadă. Faceți tivul la fiecare parte a piciorului și apoi șlițul cu fermoar. Dublați bretelele și coaseți-le la pantalon.

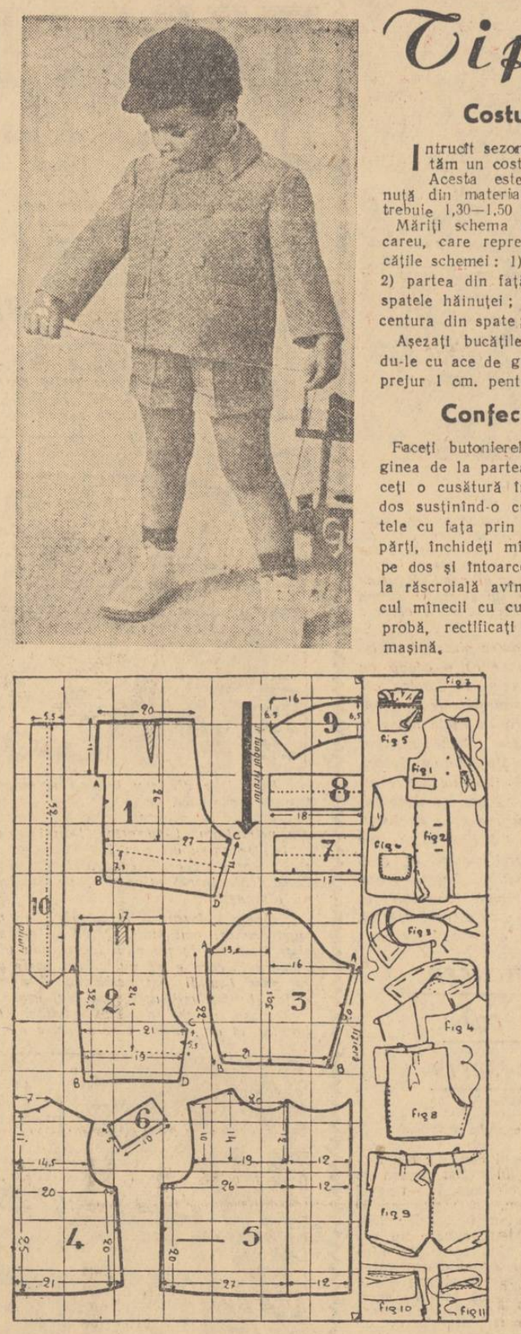

Husele mobilei

Husele de pe mobilă se spală în apă caldă săpunită. Se freacă în special părțile mai murdare. Se clătesc în mai multe ape de aceeași temperatură și se lasă la uscat. Se apretează înmuindu-le în apă cleioasă. Dacă sînt colorate, în culori deschise, se va folosi aceeași metodă de spălare, după care se limpezesc într-o primă apă la aceeași temperatură cu apa de spălare, apoi de mai multe ori în apă rece. In ultima apă, se adaugă o lingură de oțet sau un vîrf de cuțit de borax. Cele de culoare crem sau gri închis, dacă sînt decolorate de lumină, se vor decolora complet spălîndu-le cu apă oxigenată (o lingură de apă oxigenată la 20 litri de apă). Pentru a le recolora, se vor înmuia într-o soluție fierbinte de ceai sau de flori de tei, trecută printr-o sită de mătase sau de bumbac.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Supă de roșii; mîncare de bame cu carne; struguri.

— Salată de vinete; Chifteluțe de zarzavat cu smîntînă; găluști cu prune.

— Supă de pasăre cu fidea; pasăre cu sos de roșii; compot.

— Mămăliguță cu brînză și smîntînă; ruladă de carne cu ouă-salată; pepene verde.

— Conopidă cu pesmet; mîncare de dovlecei cu carne și smîntînă; prune.

— Ciorbă rusească; friptură la grătar-salată; struguri.

— Sufle de legume; rață pe varză; înghețată.

BULIONUL

Toamna gospodina prefăce legumele în provizii pentru iarnă. Astfel și roșiile se transformă în bulionul atît de necesar pentru prepararea mîncărurilor. El nu numai că dă un aspect plăcut bucatelor, dar este și foarte hrănitor.

Pentru a avea un bulion gustos trebuie să întrebuințăm roșii cît mai coapte, nevătămate și proaspete. Din această cauză este bine să le cumpărăm în cantități mai mici și de mai multe ori. Pentru ca bulionul să-și păstreze culoarea lui naturală trebuie să-l fierbem repede, într-un vas cu suprafață mare și cu mărgini joase, unde evaporarea să se facă cît mai ușor. In tot timpul fierberii bulionul trebuie amestecat cu o lingură de lemn și nici de cum cu una de metal.

BULION DE PATLĂGELE ROȘII

Se întrebuințează roșii bine coapte care se spală în mai multe ape. După aceea le curățim de codițe și eventual de părțile lovite și mai verzi. Le tăiem în sferturi și le punem într-un vas smălțuit la fiert. Este o greșeală să le lăsăm să se scurgă pînă a doua zi, pentru motivul că ele să fiarbă mai repede, deoarece astfel procedînd, ele își pierd gustul și valoarea lor nutritivă. După ce au dat cîteva clocote și s-au înmuiat, le trecem prin strecurătoarea specială pentru bulion. Ceea ce ne-a rămas punem din nou la fiert, la un foc repede pînă se îngroașă. Nu trebuie să uităm ca la sfîrșit să-i adăugăm sare după gust, lăsîndu-l să mai dea cîteva clocote. Bulionul cald îl turnăm în sticle, care în prealabil au fost bine curățite și spălate. Deasupra adăugăm puțin untdelemn. Sticlele le astupăm cu dopuri fierte și cu smoală. Această operație terminată punem sticlele la sterilizat. Durata de fierbere pentru cele de un sfert de litru este de 15 minute, pentru cele de o jumătate 20 minute, iar pentru cele de un litru 30 minute. După ce sînt gata le luăm cu vas cu tot de pe foc, le acoperim cu o pătură și le lăsăm pînă a doua zi cînd le aranjăm într-un loc uscat și rece.

CARNET PEDAGOGIC

„Mămica mea a spus..."

— Pari necăjită!

— Chiar sînt, îmi răspunse prompt colega mea care predă la clasa a I-a.

— „Bobocii" tăi se acomodează greu cu disciplina școlară?

— Nu elevii sînt de vină. Și anul acesta, ca și altă dată, lupta cea mare nu o dau cu copiii, ci cu părinții lor. Stai să-ți povestesc ceva.

Chiar a doua zi după începerea anului școlar, una dintre fetițe s-a ridicat în picioare și cu multă îndrăzneală m-a anunțat:

— Tovarășă învățătoare, mămica mea a spus că nu-i place că stau cu fetița asta în bancă (și în timp ce vorbea, cu degetul își arăta colega). Mămica mea vrea să mă schimbați.

E drept că părinții elevilor de clasa I-a intervin uneori și te roagă să le așezi copilul în bancă fie cu un fost coleg de grădiniță, fie cu un vecin cu care face drumul împreună... In sfîrșit... Desigur că dacă cererea este întemeiată și ea nu strică cu nimic armonia colectivului, eu o satisfac imediat. Dar felul în care Mioara, mica mea elevă, cerea acest lucru, mi s-a părut și nejustificat și necuviincios. In clasă se crease un moment penibil.

— Tie nu-ți place fetița cu care stai în bancă? am întrebat-o eu.

— Ba da, dar mămica (și de fiecare dată cuvîntul mămica era accentuat) a spus să vă spun așa.

N-am făcut nici o schimbare și am explicat copiilor că toți sînt la fel, că toți sînt colegi și că nu trebuie să existe preferințe.

M-am gîndit că dacă „mămica" își întemeiază cererea pe un motiv serios și nu pe un simplu capriciu, va veni desigur la mine. N-a venit. Dar această mămică continuă să-și manifeste, în mod nedorit, prezența.

Stai să vezi... am început și noi lecțiile. Copiii au început să scrie: liniuțe, cîrlige, cerculețe. Iți dai seama începutul trebuie supravegheat cu multă atenție. Poziția creionului, a caietului, totul trebuie să fie corect.

— Mioara, tu nu ții bine caietul, uite cum trebuie, uite cum îl țin ceilalți copii.

— Eu așa îl țiu, așa m-a învățat mămica și ea mi-a zis să nu fac altfel. Ei, spune unui copil că mămica lui n-are dreptate!

A doua zi m-am uitat din nou la Mioara. Tinea caietul tot așa cum învățase acasă. De altfel copilul spusese că îi era interzis să facă așa cum i se arată la școală. Am rămas însă și mai mirată cînd am văzut că fetița în loc să scrie ceea ce scriau și ceilalți scrisese un rînd întreg de „a". La întrebarea mea, a răspuns candid:

— Mămica m-a învățat înainte și mi-a spus să vă arăt că știu să scriu mai bine ca alții.

Am chemat-o imediat pe mămica la școală, chiar acum am vorbit cu ea. Am căutat să-i explic că școala e foarte mulțumită cînd părinții se ocupă de copii și caută să aprofundeze cu ei ceea ce se face în clasă, dar că ea procedează greșit. Am căutat să-i arăt că făcînd cu copilul lecții înainte, acesta nu mai este interesat de ceea ce se predă în clasă, căci lucrurile îi sînt cunoscute, și astfel se învață să fie neatent. Am căutat să o fac să înțeleagă că neavînd competența necesară în materie, n-are dreptul să se opună metodelor de predare din școală și am încercat de asemenea să-i arăt că este o greșeală să stimuleze fetiței mîndria că știe mai multe decît ceilalți, făcînd-o astfel să se rupă de colectiv. Crezi că m-a înțeles? Aș, de unde! Mi-a răspuns imediat că face cu copilul ei ce vrea și că inevitabil Mioara, fiind excepțională, se va impune colectivului, care — încă de la început — va fi nevoit să o recunoască ca șefă de promoție. Și știi... toate acestea le spunea, fără pic de modestie, chiar în fața fetiței.

El, ce zici? Am dreptate să țiu necăjită? Ce zici de o asemenea „mămică"?

— Intre noi fie vorba, am să-ți spun exact ce cred: o asemenea mămică este o adevărată calamitate. Mă întreb însă un lucru: cum de nu-și dă singură seama că prin atitudinea ei îi face rău propriului său copil?

Lili PLAIU

Ați știut că...

...în perioada 1956—1960 în industria bunurilor de consum au fost construite și dezvoltate 127 întreprinderi și secții?

...principalele capacități puse în funcțiune în industria bunurilor de consum în ultimii patru ani, pot da o producție anuală de 18.000 tone fire de bumbac, circa 4.000 tone fire de lînă, 2 și jumătate milioane perechi de încălțăminte, 18.000 tone de carne etc.?

...în anul 1960 producția de zahăr a depășit de aproape 2,5 ori producția anului 1955, asigurînd pe deplin cerințele crescînde ale populației?

...producția de țesături subțiri din fire de in și cînepă va spori în 1965 de 5,1 ori față de cea realizată în anul 1959?

...pe aceeași perioadă producția de țesături din fire sintetice crește de 12 ori, a tricotajelor din aceste fire de 10 ori, iar producția ciorapilor din fire sintetice va fi de aproximativ 4 ori mai mare?

...de curînd a început producția confecțiilor din tricoturi imitație de căprioară? Deocamdată se fabrică îmbrăcăminte exterioară pentru copii, urmînd ca foarte curînd (2—3 săptămîni) să înceapă și producția confecțiilor din aceste tricoturi pentru bărbați și femei?

...că la fabrica „Țesătorilile Reunite" din București a început producția din relon a imitației de astrahan? Noua imitație de blană este recomandabilă mai ales pentru garnitură de palton (manșete și guler) și căciuliță.

JOCUL POSTASULUI

Fiecare copil își alege numele unui oraș. Postașul rămîne la mijloc, iar ceilalți copii se așează pe scaune de jur împrejur. Cînd postașul strigă: „Trebuie să duc o scrisoare de la București la Cluj", acei copii care și-au ales Bucureștiul și Clujul, sînt obligați să schimbe între ei locurile, cît se poate de repede. Postașul însă caută să se așeze pe unul din scaunele rămase libere. Nu este lucru ușor, deoarece el nu știe dinainte cine și-a ales București-ul sau Cluj-ul. Dacă postașul reușește să ocupe un loc, copilul al cărui scaun a fost ocupat, devine postaș, iar postașul își alege un nume de oraș.

Sfaturi cosmetice

E. M. — Din cîte am dedus din scrisoarea dv. aveți un ten care trebuie îngrijit într-un mod mai deosebit. Impotriva urmelor lăsate de cosuri aplicați în fiecare seară următoarea cremă: untură de pește 30 g., vaselină 20 g., ichtiol 1 g., sulfamidă 3 g., oxid de zinc cît cuprinde pentru a obține o cremă compactă. După două săptămîni puteți folosi crema de albit: perhidrol 2 g., lanolină 5 g., vaselină 5 g., ulei de parafină uz intern 5 g., apă 5 g. Zilnic vă puteți șterge obrazul cu roșii, zeamă de lămîie, castraveți, lăsați să se usuce apoi spălați fața cu apă.

MARIOARA IONESCU — Constanța: Părul de prisos de pe față poate fi îndepărtat ca și cel de pe picioare cu ajutorul depilatorului pe bază de sacîz. Se prepară din 50 g. colofoniu și 10 g. ceară de albine. Aceste substanțe se topesc împreună se lasă să se răcească și se aplică în fășii în direcția părului. Se scot în sens contrar. Porțiunile depilate se dezinfectează cu alcool și se pudrează. Distrugerea definitivă a părului nu se poate obține decît prin epilare electrică, ceea ce nu vă sfătui s-o faceți.

GRIGORESCU M. — Timișoara: Rețeta dv. este corectă. Ceara indicată este cea de albine, indicată cititoarei Grigorescu — Timișoara, cu excepția că la rețeta de mai sus adăugați pilocarpină 0,50 g.

E. A. P.: Impotriva cosurilor puteți folosi următoarea loțiune: sulf pp. 1 g., acid boric 0,50 g., acid salicilic 1 g., alaun 1 g., camfor 0,50 g., glicerină 4 g., alcool 35 g., apă 65 g. Impotriva punctelor negre este indicată soluția pe bază de pepsină: pepsină 1 g., acid clorhidric 1 g., apă 98 g.

Editura științifică este aceea care se ocupă cu lucrările care vă interesează pe dv.

R. D. — București: Rădăcina părului nu poate fi distrusă decît prin epilare electrică. Acest procedeu însă se efectuează cu aparate speciale de către specialiști. Intr-o ședință nu se pot distruge decît cîteva fire. In cazul în care părul de prisos este în cantitate mare epilarea electrică, practic, este irealizabilă. Sfatul meu ar fi să folosiți totuși depilatorul pe bază de colofoniu care este ușor de mînuit și mai puțin costisitor.

LUCREȚIA — Constanța: T. MUNTEANU, V. A. București, sînt rugate să-și comunice adresa exactă pentru a li se trimite răspunsul direct prin poștă.

Anca BOGDAN

Cantitatea preparată o puteți folosi de nenumărate ori, la interval de o lună, acest lucru de altfel îl veți stabili singură, în raport cu viteza de creștere a părului. Același preparat îl puteți folosi pentru ambele scopuri. După această operație dezinfectați locurile respective cu alcool și aplicați puțină pudră. In cazul în care s-ar întîmpla să vă iritați nu fiți îngrijorată, deoarece pielea își revine la normal după cîteva ore. Pentru păr ar fi indicat să consultați un medic dermatolog. Recomandabil ar fi să vă frecționați zilnic rădăcina părului timp de 7 zile, apoi de 2 ori pe săptămînă cu următoarea loțiune: acid salicilic 1,5 g., rezorcină 1,5 g., tinctura cantaridа 5 g., cloral hidrat 5 gr., tinctura jaborandi 5 g., tinctura capsici 5 g., tinctura chinae 20 g., alcool de 70° 200 g.

SCHUSTER KLAUS — Satu Mare: In primul rînd ar fi indicat pînă nu este prea tîrziu să consultați un medic de specialitate. Eu vă recomand soluția

Cum se spală țesăturile de mătase

Este bine să ținem seama, atunci cînd spălăm articole de mătase naturală sau artificială, de felul în care trebuie folosite apa și săpunul, de felul în care trebuie făcută această operație. Astfel, la spălarea țesăturilor de mătase trebuie să folosim numai apă moale (apa de ploaie fiind moale nu necesită niciun adaus). Orice alte ape, deci și cea de la conductă sau fîntînă, sînt dure și ca atare trebuie dedurizate. Pentru dedurizare se pune o lingură de supă cu sodă calcinată la o găleată de apă. Se pot folosi și produse speciale pentru dedurizare, care se găsesc în comerț. Aceste produse trebuie dizolvate complet într-un vas înainte de întrebuințare și abia după aceea introduse în baia de înmuiere sau spălare și bine amestecate. După introducerea rufelor în baie nu se mai adaugă nici un fel de chimicale. Dacă acest lucru este totuși necesar, în cazul cînd apa nu are efect de spălare, soluția se adaugă numai după ce am scos lucrurile din baie. Apa de înmuiere se îndepărtează cît mai bine din obiecte. Dacă nu se respectă această recomandare săpunul se unește cu varul aflat în apa dură și se formează varul de calciu care este nespumos și fără efect de spălare. Lucrurile albe de pildă, spălate în apă dură devin cu timpul de culoare gri. Cu o apă dedurizată însă se obține o spumă bună de săpun. Cu această spumă se poate spăla ușor.

Ca săpun trebuie folosit numai săpun neutral sau fulgi de săpun Lux. Săpunul de ras este de asemenea neutral. Inainte de întrebuințare săpunul se dizolvă într-un vas și numai după aceea se adaugă la baia de spălare. Inainte de înmuiere se va examina rezistența culorilor la spălare, după ce am separat, bineînțeles, rufele colorate de cele albe. Dacă culoarea nu este rezistentă, se va spăla cu apă rece. E mai bine însă ca, în astfel de cazuri, să se facă apel la o spălătorie chimică. Se va verifica nu numai lavabilitatea țesăturii din care este confecționat obiectul dar și a garniturilor care nu se pot scoate. Se scot înainte de înmuiere, nasturii (și cei îmbrăcați) deoarece pot rugini sau se pot decolora în timpul spălării, ca și gulerele și manșetele confecționate din alt material sau de altă culoare decît obiectul.

Este bine să se verifice cu atenție obiectul înainte de spălare și să se însemne orice pată sau loc mai murdar, încercuindu-l cu ață albă. Aceste locuri vor putea astfel fi ușor recunoscute în timpul spălatului. După caz, vom scoate petele.

MAROCHINARIE

MODELE CERUTE DE CITITOARE

1. Poșetă din piele sau plastic închisă cu ramă, originală prin cele două cute de la bază, în formă de solzi.
2. La această poșetă garnitura o constituie o bantă îngustă de culoare închisă.
3. In loc de ramă, acest model are o încuietoare în formă de broșă ce prinde cuta dublă din față cu cea din spate.
4. Garnitura minerului acestui model se închide într-o baretă îngustă cu cataramă.
5. Poșetă cu ramă metalică de care este prins minerul îmbrăcat în piele. De sub miner ies cîteva fronseuri.
6. Model simplu cu capacul închis în trei butoni îmbrăcați în piele de culoare închisă.
7. Dintr-o poșetă veche, puteți face această combinație de crocodil cu piele. Minerul rotund este prins de bentița care închide poșeta într-un buton.
8. Pentru seară vă recomandăm această poșetă din catifea sau antilopă neagră.
9. Poșetă gen plic cu o baretă îngustă de culoare deschisă trasată prin capac.
10. Garnitura de culoare închisă iese de sub capac.

Desene de Melania POPESCU

BALONZAIDE (II)

MODELE CERUTE DE CITITOARE

1. Jacheță lungă cu fustă, din balon sau trotuș. Jacheta are 4 clape tighelite și este prinsă în talie de un cordon legat.
2. Balon cu linia evazată și mineca chimono. Gîtul este terminat printr-o bentiță legată. In față 2 buzunare mari, plasate mai spre cant și mai jos.
3. Balon 7/8 cu fusta din același material. Jacheta are pe mijloc o garnitură de tighele de sub care pornesc clapele mari ale buzunarelor.
4. Un alt model de 7/8 cu linia dreaptă și garnituri de tighele.
5. Acest balon cu linia pronunțat evazată, are mineca chimono și 4 clape pe partea de sus a mantoului.

Curierul nostru

JOLLY GIURGIU: Părinții dv. adoptivi și-au luat o mare răspundere față de societate atunci cînd v-au înfiat. Atitudinea lor actuală trebuie condamnată cu toată asprimea. Este clar că mai ales acum, cînd au pornit fiecare pe alt drum, nu mai aveți ce căuta nici la unul nici la altul. Nu vă faceți însă prea multe griji din aceasta. Pe baza actelor eliberate de Statul popular orășenesc, cereți-vă transferul la școala pedagogică din București, unde veți putea sta la internat și unde veți avea asigurate condițiile materiale pentru a învăța. Cînd veți termina școala veți fi plasată într-o instituție de copii și vă veți croi singură drum în viață. Statul vă va ajuta și nu ne îndoim că veți reuși deoarece puteți încă de pe acum să judecați cu multă pricepere lucrurile. La cealaltă problemă, e bine să vă gîndiți mai tîrziu.

S.O.S. — Pericolul nu este chiar atît de mare încît să dați astfel de semnale. Dată totuși le-ați dat noi vă vom răspunde. Dintre soluțiile la care v-ați gîndit și dv., credem că cea mai bună este aceea a discuțiilor directe, fie ele și întîmplătoare. Inainte de a vă exprima punctul de vedere, va trebui să aflați dacă ei mai nutresc aceleași sentimente ca acum cîțiva ani. De fapt aici este cheia rezolvării problemei. Vă trebuie deci putină răbdare și mult tact. Cînd veți afla cele ce vă interesează veți ști ce aveți de făcut.

GABRIELA — București: Mergeți la Institutul „Dr. I. Cantacuzino" din Splaiul Independenței nr. 103 și cereți să vă facă analizeze necesare. Cu aceasta veți rezolva problema.

C. M. și Z. G. — Constanța: — Credem că acest lucru este posibil. Adresați-vă în scris întreprinderii respective care se află în orașul Săvinești, raionul Piatra Neamț, regiunea Bacău, sau Departamentului Industriei Chimice din București str. Scaune nr. 1 București.

MODESTA — Făget: Intr-adevăr, în ultima vreme se poartă foarte mult la spectacole, restaurante, vizite, plimbări. In călătorie nu sînt recomandabile. Cel mai bine se potrivesc la rochii de vară din mătase sau nylon. Modelele cerute de dv. le vom publica la începutul lunii octombrie.

L. BIANCA C. — Buzău: Ne-am amintit de scrisoarea dv. iar cele ce ne relatați în această nouă scrisoare ne-a mîhnit profund. In fața unei astfel de cumplite situații este foarte greu de spus ceva. Durerea este prea mare. Vă trebuie foarte multă voință, foarte multă dîrzenie pentru a trece peste aceste clipe grele. Aveți însă încredere că vă puteți reface viața, că veți putea să vă făuriți alte proiecte de viitor. Sînteți încă foarte tînără. Aveți datoria față de dv. însăvă în primul rînd, de a lupta pentru a înfrînge durerea, pentru a vă făuri o situație, un viitor. Intelegem cît de greu vă este acum dar nu trebuie să socotiți totul sfîrșit. Faceți apel la ultimele resurse de voință, depășiți starea actuală. Este posibil așa ceva. Mai scrieți-ne.

MARINA G. — București: După părerea dv. aveți de ales între două soluții. Problema pe care vi-o puneți acum este de a o alege pe cea mai bună. După părerea noastră nici una din cele două soluții nu este bună. Felul cum au evoluat lucrurile, stadiul la care au ajuns, nu mai creează perspectivele unui viitor durabil, fericit. In legătură cu aceasta sînt multe lucruri de discutat și de aceea vă rugăm să ne trimiteți adresa pentru a vă răspunde mai pe larg. Vă sfătuim însă ca pînă atunci să nu adoptați nici una din cele două soluții. Mai așteptați. Este suficient timp pentru ca lucrurile să se cristalizeze mai bine.

CARMEN — Deva: Propunerea dv. am apreciat-o ca fiind foarte bună și mai ales de strictă actualitate. Intr-unul din numerele viitoare ale revistei noastre veți găsi desenele cerute.

HELLA PĂUNESCU — str. Unirii nr. 42, Tr. Severin, regiunea Craiova: — Pentru a putea face schimb de vederi cu amatorii din diferite orașe ale țării, vă publicăm adresa.

Desene de Raia SOLOMONICA

Fel de fel

2500 noi documente despre un mare stat din antichitate

Istoria Parților, locuitorii unui puternic stat al lumii antice din sec. III î.e.n., întins de la țărmurile Caspicei pînă la golful Bengal, a fost pînă acum puțin studiată. Numeroase aspecte ale vieții acestui popor au rămas, de aceea, necunoscute și pentru savanți.

Orientaliștii sovietici au adus o contribuție importantă și în această privință. Cu prilejul unor explorări arheologice, ei au descoperit în apropierea orașului Ahabad (capitala Armeniei), 2.500 documente care deși se aflau de 2000 de ani sub pămînt erau bine păstrate. Pe mici plăcuțe din argilă, de forme neregulate, erau scrise litere curioase de culoare neagră, într-o limbă necunoscută.

Descifrarea acestor documente a cerut ani îndelungați de trudă. În momentul de față cea mai mare parte din ele au fost tălmăcite. Studiul lor temeinic a dus la concluzia că sînt scrise în limba parță dar cu caractere arameene. Numeroase cuvinte erau scrise chiar în limba arameică, limbă foarte răspîndită în antichitate în Asia. Ce reprezintă aceste documente? În majoritatea lor ele sînt înregistrări de ordin economic și arhive ale visteriei regilor parți. La visterie se vărsau atunci toate impozitele în natură: pentru vin, grîne și alte produse agricole. Toate acestea erau înregistrate pe plăcuțe de argilă. Primind impozitul, un funcționar al regelui înregistra numele, gradul și titlul aducătorului, numele primitorului precum și data plății impozitului.

Cele 2.400 documente descifrate pînă în prezent sînt deosebit de valoroase pentru istorici. Analiza lor poate duce la înțelegerea caracterului sistemului fiscal al statului part, a structurii administrative a acestuia, etc. Totodată, ele sînt primele și poate unicele vestigii ale scrierii poporului part.

Academia de Științe a U.R.S.S. editează acum o culegere de scrieri, care va ieși de sub tipar înainte de Congresul internațional al orientaliștilor ce e prevăzut să se țină în august viitor la Moscova.

Orchestra familiei

„Lacul lebedelor" de Ceaikovski, nemuritoarele valsuri ale lui Johann Strauss ca și alte lucrări muzicale de mare popularitate, pot fi ascultate adeseori la clubul colhozului Kirov din districtul Pavlodov (Kazahstan). Cine le execută? Orchestra clubului formată în întregime din membrii familiei tîmplarului Boris Neifeld.

În această familie toți iubesc cu pasiune muzica. Tatăl, care a învățat de mic să cînte singur la vioară și clarinet, a făcut pe toți ai săi să îndrăgească această artă. Sofia, soția sa, cîntă la chitară. Ervin, fiul cel mai mare, cîntă la vioară, clarinet și chitară. Iacob, mijlociul, e dulgher și cîntă la contrabas iar Boris zgravul minuie cu îndemînare arcușul și în același timp e și altist. Bateria acestei orchestre familiale e susținută de Ivan, mezinul casei și electricianul colhozului.

„Țara minunilor"

Într-unul din atelierele Institutului Central de Proiectări din Moscova se poate vedea cum, nu departe unele de altele, sînt așezate Elbrusul înzăpezit și stepele însorite ucrainiene, ghețarii din extremul nord și vulcanii din Kamciatka.

Toate acestea constituie macheta parcului pentru copii „Țara minunilor". Proprietarii deplini ai acestui parc vor fi școlarii. Parcul va ocupa o suprafață de 260 de hectare.

„Țara minunilor" este concepută ca o uriașă hartă a Uniunii Sovietice, cu orașe, mări și munți „adevărați". Micii cetățeni vor putea „vedea" într-o singură zi sau două cele mai interesante regiuni ale patriei lor. Toate felurile de mijloace de transport vor corespunde drumurilor din „țară". La dispoziția copiilor se vor găsi „trenuri", „elicoptere" și chiar... „rachete". Iar prin schimbarea navei aeriene cu cea maritimă, ei vor pătrunde în adîncurile „oceanului".

Regăsirea unui tablou al lui Goya

La muzeul Pușkin din Moscova a fost regăsit un tablou al celebrului pictor spaniol Goya. Pînza intitulată „Rellgioasa pe patul ei de moarte" era atribuită unui pictor necunoscut din secolul al XVIII-lea.

Acest tablou are o întreagă istorie. El a aparținut cîndva unui colecționar rus și a fost achiziționat, la o licitație, de un anticar parizian. Apoi, tabloul a ajuns din nou în Rusia și a fost descoperit mulți ani mai tîrziu în fondul muzeului Pușkin.

Studierea amănunțită a acestui tablou și compararea cu pînza „Portret de religioasă" executat de Goya în 1827, au permis să se stabilească că aceeași femeie a servit pictorului ca model pentru ambele lucrări.

Casă cu 4 etaje din material plastic

În U.R.S.S. s-a executat proiectul unei case cu patru etaje din material plastic.

Materialul plastic care va servi ca materie primă pentru această construcție este la fel de solid ca betonul și de 3 ori mai ușor ca acesta. Pereții exteriori vor avea o grosime de 16 cm, în timp ce cei interiori vor fi doar de 6 cm. grosime.

Bun izolant termic și fonic, acest material plastic poate fi vopsit în toate culorile și nuanțele.

Construcția caset va începe anul acesta.

O interesantă colecție medicală

Medicul Eduard Gribanov din Ordjonikidze (Caucazul de Nord) e un pasionat colecționar. Colecția sa cuprinde o seamă de monezi, insigne, timbre poștale, etichete de pe cutii de chibrituri, bancnote și alte obiecte. Fiecare obiect e legat de fapte și date puțin cunoscute sau uitate chiar de specialiști. Gribanov este deținătorul unei medalii de argint „Pentru campania vaccinării împotriva variolei", bătută în 1826, care a fost acordată ca răsplată celor care au efectuat vaccinările. Colecția abundă totodată de medalii ale diverselor țări destinate ca decorații personalului medical. În vitrine frumos așezate se pot vedea și medalii mari de la expozițiile mondiale organizate în memoria lui Pasteur, Darwin, Pavlov, Secenov, I. Lister, Jean Martin Charcot, întemeietorul neuropatologiei științifice și alții.

„Exponatele" lui Gribanov suscită mult interes în lumea medicală fiind studiate cu interes de cei ce au prilejul să le cunoască.

Sistem de încălzire pentru... trotuare

Nu-i o glumă ci o realitate. Autorul proiectului de încălzire a trotuarelor e colaboratorul Institutului de poduri și șosele din Moscova, Boguslavski. Acest sistem se experimentează pentru prima oară în U.R.S.S. În ce constă el?

Sub trotuare se instalează niște tuburi întrețiate care vor fi alimentate cu un lichid împotriva înghețului, de către o pompă specială. Țuburile calde vor încălzi asfaltul care va topi zăpada depusă.

Pentru încălzirea trotuarelor specialiștii sovietici s-au mai gîndit și la alte formule. Pe strada Petrovka, de pildă, au fost săpate două canale pentru aer cald. Pentru orașul Moscova acest sistem e mai avantajos decît primul.

Bineînțeles că va fi imposibil să se monteze asemenea „încălzitoare" sub toate trotuarele Moscovei. Se va încălzi de aceea macadamul în locurile cele mai frecventate, în fața stațiilor de metro, a magazinelor și a teatrelor.

Curiozități din lumea animalelor

Animalul cu cel mai lung dinte este Narvalul. Într-adevăr, această rudă a balenei, Narvalul, care se întîlnește în apele reci de la Poli, are un dinte care atinge lungimea de peste 2 metri, constituind în felul lui o foarte periculoasă armă de atac, temută chiar și de giganticele balene care cad uneori victimă acestuia.

Fosforescența Mării Negre în timpul nopții este datorită îndeosebi unui mic animal numit Noctiluca miliaris care devine luminos datorită oxidării picăturilor de grăsime din corpul său.

Cel mai vechi animal mesager al trecutului îndepărtat al pămîntului este Nautilul, un melc vechi de 200.000.000 de ani care se întîlnește și astăzi în special prin mările Asiei de sud-vest.

Morunul, Nisetrul, Păstruga sînt neamuri de pești vechi de cca. 50.000.000 ani (era de mijloc a vieții pămîntului) care nu se mai întîlnesc azi decît în M. Neagră și M. Caspică.

Vulturul condor din Munții Anzi ai Americii de Sud se ridică în zbor pînă la 9.000 de metri înălțime.

Acum 4 ani a fost descoperit la noi în țară în riul Vislana (un afluent al Argeșului) un pește necunoscut pînă atunci în lume care a fost numit de naturaliști Romanichtys valsanicola.

În insula Komodo (Indonezia) trăiește un balaur reprezentant al vechilor reptile uriașe din era secundară care măsoară peste 2 m. lungime și atinge 250 — 300 kg. greutate.

El a fost numit de băștinași „Nenek" adică Bunicul!

GH. CHIRIAC

LA MUSTĂRIE

UMORISTUL — Pastrama e sărată!
OSPĂTARUL — Vă prinde bine, aveți nevoie de sare!...

MATTY ASLAN

NOUTĂȚI

— Și ursul cu care te-ai întîlnit alaltăieri e bine sănătos și te așteaptă...

G. BADEA

Fără cuvinte

Portarul echipei de fotbal trage de timp...

E. ARNO

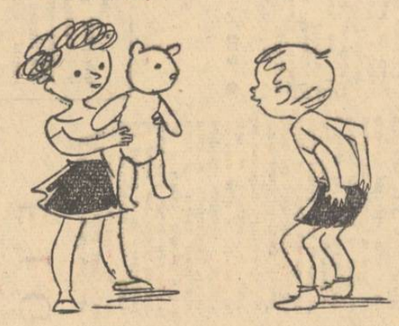

„EDUCAȚIE"

— Eu una, de cîte ori sînt cuminte, primesc ceva de la mama.
— Eu unul, primesc de cîte ori nu sînt cuminte...

FABULE

Don Juan — motanul

Noapte, stele, clar de lună,
El și ea sînt împreună:
Jurăminte, dulci suspine,
Lungi tăceri și-uitări de sine.

Ochiade pe furiș,
Toate... pe acoperiș!
(Să nu uit, s-o știți și voi,
Ea-i pisică, el cotoi...)

Dar în van a doua seară
Ea l-a așteptat s-aprindă,
Pe un alt acoperiș,
Dinsul susținea mortiș

Miorlăind cît mai duios,
C-o să-i fie credincios,
Și-alte multe verzi și-uscate,
Unei mici pisici tărcate.

Azi așa și mîine iar,
Dumnealui umbla hoinar,
— Don Juan fără de frică —
Din pisică în pisică.

Cu mustăți și blană tunse
„Cicero", și bine unse
Și cu-un „te ador" teribil
Devenea irezistibil.

Dar umblînd prin curți străine
L-a mușcat un cîine bine
Și l-a tăvălit o vreme,
Că și-acum mai stă și geme.

Iar l-așa scuturătură
Nu-ți mai arde de-aventură?

De-ai veni, dulău voinic,
Și pe bulevard un pic...

David FLORIAN

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

SATIRA ȘI UMOR

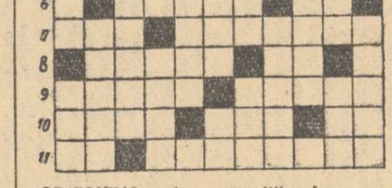

ORIZONTAL: 1) „....veseli", comedie de H. Nicolaide care se joacă la Teatrul Tineretului — Fragment de comedie 2) Artist dintr-o brigadă de agitație — Face duet cu satira 3) Se amuză — Va prezenta comedia filmată „Bădăranii"! 4) Ironie (fig.) — Radu Niculescu — Cîmpie 5) Teatru care va prezenta pamfletul satiric al lui Al. Mirodan, „Celebrul 702" și comedia lui Aurel Baranga, „Siciliana" — În orice comedie 6) Comic — Notă muzicală 7) Mașina a plecat fără Mia... — Parte din întreprindere 8) Comedia încurcăturilor — Eu m-am întors! 9) Culoare — Îți permite intrarea în teatru 10) Zeul războiului la vechii greci — Poantă — Pronume 11) Intre Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu — Satirizat.

VERTICAL: 1) Autor dramatic contemporan prezent în actuala stagiune pe scena Teatrului Național cu comedia „Sicilliana" — Bărbierit 2) „Prietena mea Pix", comedie de V. Em. Galan — „Umor pe...", unul din spectacolele de mare succes ale Teatrului Țăndărică 3) Infern — Popular actor român al cărui nume îl poartă teatrul satiric-muzical 4) Subtil, aerian (mai ales cu sens ironic) — Animale comice! 5) Tot, dar nu complet! — Își luase notițe 6) În circ — Pe portativ (sing.) — Două litere comune lui Goldoni și Gogol 7) De rîs — Monedă 8) Numeral — Nume masculin 9) Pictor din secolul trecut — Cel „turbat" i-a prilejuit o mare creație lui Gr. Vasiliu-Birlic. 10) Piesă tematică — Nume feminin 11) ...pe sfoară, păcălit — Învîrtit.

N. CORNEA

Cuvinte rare: AMEȘ

TEATRALĂ

Se dau cuvintele corespunzătoare următoarelor definiții: 1) Nu e des 2) Lichid... hrănitor 3) Adăpost pentru vapoare 4) De spectacole sau de conferințe 5) Piesă metalică pentru prins buclele părului 6) Soție 7) Astru 8) Pe acoperiș... 9) Numeral 10) Unitate de timp 11) Cel al prietenului îl simți cu deosebire la nevoie...

Schimbînd inițialele cuvintelor găsite veți afla altele corespunzătoare următoarelor definiții: 1) Din nou; 2) Riu leningrădean 3) Prăjitură 4) Vas de pămînt 5) Metal gălbui, materie primă pentru numeroase instrumente de suflat 6) A cincea e întotdeauna termen de comparație... 7) Un cîntec pe mai multe voci 8) Avînt 9) Scos de la frigider 10) Epocă geologică 11) Gust neplăcut.

Inițialele cuvintelor noi obținute citite în continuare vor da titlul unei noi piese de Mihai Beniuc aflată în repetiție la Teatrul Municipal.

A. MARIN

Poșta rebus

HORAȚIU SANTAU-Turda. — Aveți prea multe puncte negre, cu 8 puncte peste limita admisă. Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri.

H. BERCU-București. — E prea ușor, sub posibilitățile dezlegătorilor noștri. Reveniți.

MIHAI CAȘARU-Brăila. — Vă rugăm să ne iertați întîrzierea cu care vă răspundem. Preferăm jocuri mai simple. Așteptăm noi scrisori din partea d-tale.

NATALIA CIOLACU-București. — Aveți în jocul pe care mi l-ați trimis cuvinte articulate—roiul, inul etc. — care nu sînt permise. Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri.

IOAN HENȚIU-Sibiu. — Ne-ați trimis un careu care cuprinde prea mulți termeni de specialitate. Vă rugăm să reveniți.

C. GAVRILĂ-Botoșani. — Am publicat un joc pe o temă asemănătoare.

ATANASE CIRLOGEA-Oradea. — Aveți prea puține cuvinte în temă. Pe viitor, vă rugăm să țineți seama de recomandarea noastră: preferăm jocuri pe teme de actualitate.

FOCURI

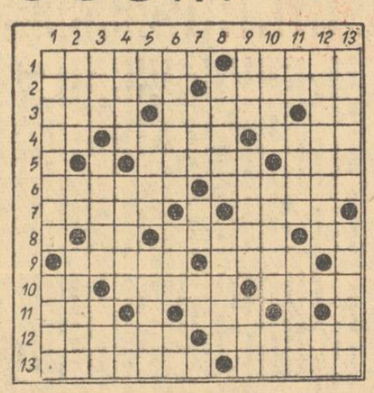

ORIZONTAL: 1) „Nu lese fum fără foc" — „Pasărea de foc" de Igor Stravinski. 2) „Atelierul de foc" de Boris Polevoi și „Arhipelagul în flăcări" de Jules Verne — Oraș legendar, dat pradă focului pentru viața destrăbălată a locuitorilor săi. 3) A dat foc celebrei biblioteci din Alexandria — Teren de acțiune pentru piesa „Paloșul de foc" de Nicolae Tăutu — În bilă. 4) Cap de maimuță! — A pune paie pe foc — Cale pentru... calul de foc. 5) A începe un atac — Riu în U.R.S.S. (Siberia). 6) Arde în gură — Mineral din care se fac țesături neinflamabile. 7) A echilibra o situație — Pieptar țărănesc fără mineci. 8) La urmă! — A scoate fum — Miez de nucă! 9) Se sperie de foc — Lichen comestibil, din deșerturile Asiei 10) Săndulescu Olga — Focar de căldură — Arbust cu fructe comestibile. 11) Orășel în Peru — Nume feminin. 12) Arde de nerăbdare — În stare de ardere, înflăcărat. 13) A compus baletul „Flăcările Parisului" — În ea se trag focuri de armă.

VERTICAL. 1) A furat focul din cer și l-a dat oamenilor — A îmbina două piese metalice folosind temperatură înaltă. 2) Oraș cărula Neron l-a dat foc — Ionescu Gheorghe — Plin de foc 3) Riu în U.R.S.S. — Aduc vinatul în bătaia focului — Unitate de măsură a timpului. 4) Anotimp... arzător — Autorul romanului „Făclia s-a aprins" — Nicolae Filimon. 5) În arenă! — ...de Foc, regiune din sudul Americii de Sud — Așa cum sînt obrajii aprinși de emoție. 6) Cetatea de foc — Amalgamați în vechea chimie — Întrebare 7) Constanța pe automobile — Începe ofensiva! — Focar de căldură în vechiul Egipt. 8) Uscată — Încă n-a uscat-o focul. 9) Dovadă provizorie — Turtă coaptă sub spuză — Capabil 10) Asigură contra focului — Ține animalelor de cald — Radu Ionescu 11) În salon! Scînteile înțelepciunii — Caracteristic florei marilor înălțimi (masc.) 12) Luceafărul poeziei românești, autorul versurilor: „Departe sînt de tine și singur lîngă foc, /Petrec în minte viața-mi lipsită de noroc,... — Nicolae Toma 13) Focul sacru al marilor creatori — Rămîne după arderea unui corp.

Cornel CIOBOTARU

DEZLEGĂRI

SOARE

ORIZONTAL: Sadoveanu — Ra — Eminescu — Cară — Romane — Daedal — Ani — Uns — Lauri — L — Nesincer — IF — Eșec — Noapte — I — Pară — Pl — Alge — Metaloide — Ir — Acanti — Uranus — RT — E — Nor — R — Pe — Tri — Gazoasă — R — Eugen — Asfinți.

HAI NOROC

ORIZONTAL: Tescovina — Arc — Viță — Nicoresti — Inimă — Înțepa — N — Neruda — Ea — Unit — Urare — St — Vrane — Rit — Sec — Caa — Oc — I — Ec — Cules — Ate — T — Orații — Eră — Crămă — IM — Igi — T — Ramură — Petrece — Aman — Fierbe — Es — Cirip — Ada — Napi — Ana — Rece — Salut — Ne — Mesă — Cărare — Aromat — Rudeni.

PE ÎNTINSUL APELOR

ORIZONTAL: Kataev — Marină — Aramă — Cazane — Zori — Călători — Amara — Burete — Ka — Ancoră — Aul — E — Aliați — St — E — Vad — Ona — Stopa — Inel — Ojoc — Rac — Cin — On — Colin — IM — Bric — Ce — Om — Abateri — Ilva — IT — Caravela — R — Far — Căpitănie.

FILATELIE

Tematica filatelică sportivă cehoslovacă s-a îmbogățit cu 6 noi mărci poștale, prilejuite de cea de-a II-a Spartachiadă și de Jocurile Olimpice de la Roma. Noile mărci constituie o serie formată din două părți:

A II-a Spartachiadă națională, care cuprinde trei valori și anume: 30 h (culori roșu închis și verde) care redă două eleve gimnaste executînd compoziția „Balonul roșu", 60 h (culori negru și roșu), reprezintă un gimnast și 1 k (culori albastru și portocaliu) al cărui desen reprezintă o imagine din compoziția „Tinerețe fericită".

Jocurile Olimpice de la Roma constituie subiectul următoarelor trei valori: 1 k (culori negru și roșu), redînd doi alergători, 1,80 k (culori negru și cărămiziu) prezentînd exerciții de gimnastică feminină, 2 k (culori negru și albastru) înfățișînd un aspect de la o întrecere de canotaj.

Odată cu punerea lor în circulație au fost puse la dispoziția colecționarilor de plicuri „prima zi" și două frumoase piese.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Confecționați-vă un șah de buzunar!

Sînt multe prilejuri cînd iubitorii de șah, avînd timp liber și dorința de a studia o partidă, pentru a rezolva o problemă sau un studiu, nu au totuși la dispoziție o masă sau un scaun pe care să așeze o tablă de șah. În astfel de împrejurări cel mai bine slujește un șah de buzunar mic, ușor de luat cu sine. Iată cîteva sfaturi pentru cei ce doresc să-și confecționeze un asemenea șah.

Desenați întîi pe o bucată de hîrtie mai groasă sau pe o bucată de carton mai subțire, după modelul de mai jos, dar de dimensiuni nu mai mari — între 12 și 15 cm. lățime — o tablă de șah cu pătratele alăturate. După aceea decupați cele 32 de figuri de mai jos și lipiți-le fiecare pe cîte o bucată de carton mai subțire, pe prespan, sau, dacă aveți la dispoziție, pe bucăți de celuloid. Pe locul unde sînt notate liniile din fiecare pătrat al tablei de șah faceți o despicătură, în care se fixează piesele. În cursul jocului, figurile care sînt scoase de pe tablă sînt introduse în pătratele de rezervă alăturate.

Pentru confecționarea tablei de șah puteți folosi și mușama întărită cu o bucată de carton.

Și acum, succes în confecționarea primului dv. șah de buzunar!

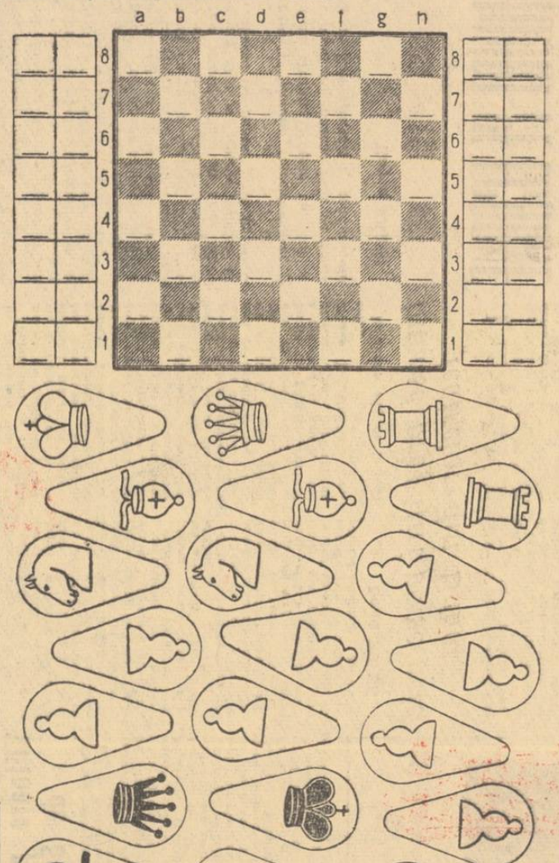

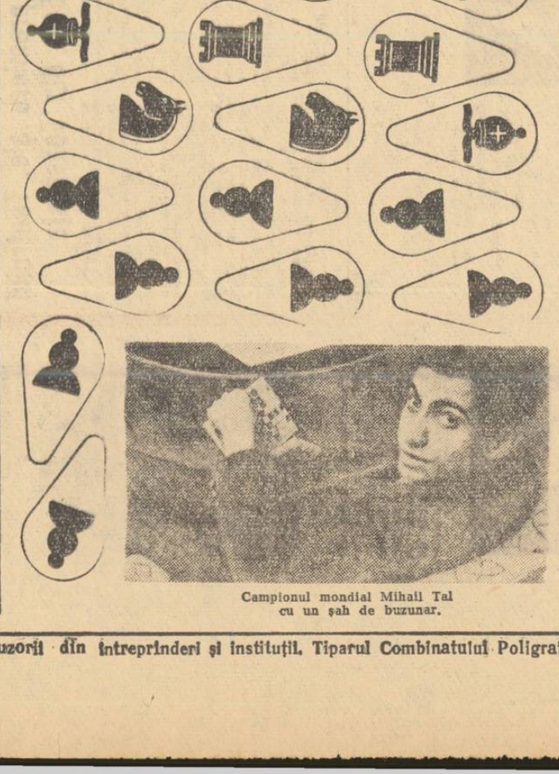

Campionul mondial Mihail Tal cu un șah de buzunar.

Jocuri distractive

Încercați!

Încercați cu o singură mișcare numai cu ajutorul unor linii drepte, bineînțeles cu cîteva întoarceri în diferite puncte ale pătratului, să treceți prin cele 64 de puncte, iar ultima linie dreaptă să vă aducă la ultimul punct din stînga, sus (săgeată). Pentru a vă veni în ajutor menționăm că acest drum se poate face cu cele 14 segmente rectilinii (e voie să treci de cîteva ori prin unele puncte).

Lungimea trenului

Două trenuri vin din două direcții opuse, pe linii paralele. Unul merge cu o viteză de 36 km. pe oră, celălalt cu o viteză de 45 km. pe oră. Un călător din trenul al doilea a observat că primul tren a trecut prin fața lui timp de 6 secunde. Care este lungimea primului tren?

Tabloul magic

2	2	2	2
4	4	4	4
6	6	6	6
8	8	8	8

În acest tablou există patru grupe cu cîte patru cifre identice. Aranjați-le în așa fel ca fiecare rînd orizontal și vertical să dea totalul 20.

Un automobil

Din bucățile de carton negru pe care le vedeți în desen formați un aranjament astfel ca să rămînă în centru profilul unui automobil.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 154

DRUMUL SPRE ȘCOALĂ

Distanța de la S.M.T. pînă la gară reprezintă 1/3 — 1/4 = 1/12 din întregul drum al elevului. El parcurge această distanță în cinci minute. Prin urmare, pentru a ajunge la școală îi trebuie 12 x 5 = 60 de minute, adică o oră. 1/4 din drum îl parcurge în 60:4=15 minute, adică pleacă de acasă la ora 7 și 15 minute și ajunge la școală la ora 8 și 15 minute.

LABIRINTUL

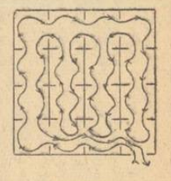

CUM A FĂCUT IONEL?

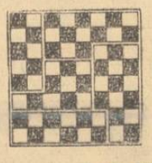

ISPRAVA GRĂDINARULUI

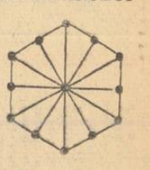

CU 10 PIESE

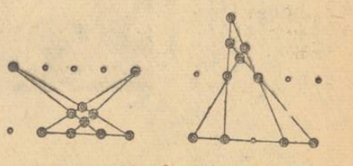

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Un teatru vechi de 200 de ani

În curînd — așa după cum am anunțat — ne va vizita țara Teatrul Academic de Dramă „A. S. Pușkin" din Leningrad, decorat cu Ordinul „Steagul Roșu" al Muncii.

Teatrul din Leningrad are o vechime de peste 200 de ani. Înființat la 30 august 1756, „pentru reprezentarea de tragedii și comedii", cum se prevăzuse în decretul de constituire, acest teatru și-a cîștigat, încă din primii ani de activitate, un renume de răsunet, avînd ca director pe marele dramaturg Alexandr Sumarokov, iar în rîndul trupei pe genialul actor Fedor Volkov, cunoscut sub denumirea de „părintele teatrului rus".

Colectivul teatrului care ne vizitează este format din cinci serii de actori. Printre ei se află N. Rașevskaia, artistă a poporului din R.S.F.S.R., L. Vivien și K. Skorobogatov, artiști ai poporului ai U.R.S.S.; V. Voronov și I. Maliutin, artiști ai poporului ai R.S.F.S.R. Această și-a început activitatea teatrală încă înainte de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Printre actorii care au păși pe scenă în primii ani ai teatrului sovietic figurează nume ca E. Volf-Izrael, E. Alexandrovskaia, A. Kozlova, artiști ai poporului și R.S.F.S.R.; apoi nume de actori și artiste din generația mijlocie; actori care au intrat în teatru după război și actori care au absolvit recent Institutul de teatru.

Teatrul leningrădean — care a intrat în al treilea veac de existență — are o activitate bogată și complexă. El a cunoscut o adevărată înflorire după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, avînd posibilități mari de dezvoltare artistică pentru a-și valorifica tradițiile moștenite de la înaintașii săi de a-și pune măiestria în slujba poporului. De altfel, această măiestrie publicul spectator din țara noastră o va putea vedea cu prilejul reprezentărilor de la București, Timișoara și Cluj a pieselor „Tragedia optimistă" de V. Vișnevski, „Cadavrul viu" de Lev Tolstoi, „Totul rămîne oamenilor" de I. Aleșin.

Conferințe experimentale

În noua stagiune, Teatrul Național „I. L. Caragiale" va organiza trei cicluri de conferințe experimentale. În primul ciclu, intitulat „Figuri ilustre din istoria teatrului romînesc" vor fi evocate: Costache Aristia, frații Caragiale, Matei Millo, Maria Ciucurescu, Ion Brezeanu, Vasile Toneanu, Aglaie Pruteanu, State Dragomir, Al. Davila, Pompiliu Eliade, Aristide Demetriade, Petre Liciu, Constantin Nottara, Iancu Petrescu. Conferințele experimentale din ciclul II, intitulat „Istoria teatrului universal" vor trata despre „Teatrul antic", „Teatrul în Evul Mediu", „Comedia Belle Arie", „Teatrul clasic francez", „Shakespeare", „Teatrul clasic rus". În cadrul ciclului III, intitulat „Aspecte ale teatrului contemporan universal", s-au fixat următoarele subiecte: „V. Maiakovski — Vs. Vișnevski", „Bertolt Brecht", „Federico Garcia Lorca", „Teatrul contemporan sovietic", „Teatrul contemporan francez și italian".

UN BUN EXEMPLU

Cu ocazia recentului turneu al Teatrului „C. Nottara" cu piesa lui V. Rozov „În căutarea bucuriei", actorii au avut ocazia să cunoască viața marilor uzine din țările muncitorești unde au jucat : Hunedoara, Reșița, Calan, Petroșani etc. La Reșița, spetuziasmați de mărețele înfăptuiri ale metalurgiștilor, actorii au oferit un spectacol turiștilor în producție, astfel că ei au jucat în aceeași zi de trei ori : dimineața, după amiaza și sera. La sfîrșitul spectacolului, muncitorii au mulțumit actorilor și i-au îndemnat să vină cînd mai des în mijlocul lor.

NAE ROMAN POVESTEȘTE...

● Cum a ajuns de la revistă la operetă și cinema ●

Pe cunoscutul comic Nae Roman l-am găsit în plină activitate. De mai bine de șase luni repetă, după cum ne-a mărturisit, cel mai complicat rol din viața sa.

— Este un nou rol de comic ? I-am întrebat noi.

— Da' de unde... e unul foarte serios. Este vorba de rolul de... tată, al se destăinuie el în timp ce ne prezintă pe fetița lui în vîrstă de șase luni. Nu știu încă cu tînărul părinte cunoaște, după mai bine de trei decenii de slujire a scenei și alte preocupări, tot atît de pasionante... Ne-au vorbit despre lucrul acesta paginile unui manuscris, și fotografiile cu scene din două viitoare filme rominești, în care va apare popularul comic. Așa că întrebarea a sunat firesc:

— Cum ați ajuns la aceste preocupări multiple ?

— Am ajuns cu... accelerație, sosind din Roman, că eu de-acolo...

— Și debutul ?

— La National, în 1928, cînd, lucînd într-o piesă alături de Bălțățeanu, trebuia să bat din cuiase la ușă și să gîsnesc replica: „nu intra!".

— Iar dumneata ?

— Nu intram!... Ce era să fac? Așa am „apărut" pe scenă. Și totuși cu publicul m-am întîlnit tot la National, într-o piesă în care jucam rolul unui... șîrlăter. Marele actor Demetriad interpreta rolul unui prinț care, interesat să asigure securitatea castelului său, își interoga gardia. Cînd mi-a venit rîndul să mă intrebe ce fac, eu i-am răspuns, cu aerul cel mai serios: „Bine, merci!"

— Cînd v-ați dezmeticit bine, ce alți spus ?

— N-am mai spus nimic, că acum eram la Cărăbuș, în compania regretatului actor C. Tănase. Așa am ajuns să joc în numeroase reviste, ca „Radio Tănase", „Poftă bună la Tănase", „Delenn Tănase", „Electro-Cărăbuș", „Tănase, tot Tănase" și altele, în care de cele mai multe ori am apărut în rolul cu N. Tănase.

— Totuși, cum ați trecut de la revistă la operetă ?

— Mă întîlnisem cu genial liric încă de cînd eram la „Cărăbuș". Alături de mine, în cîteva operete: „Calul bălan", „Rose-Marie" etc. Acum voi anare două noi, după aplicații, în „Rose-Marie". Mi-a plăcut să creez pe scenă tipuri, să nu fiu recunoscut de la un rol la altul. Cea mai mare satisfacție mi-a dat-o seara în care mulți spectatori, după ce au văzut la operetă „N-a fost nunta mai irumoasă", mi s-a adresat după spectacol, neștiind: „Dar ce-i cu tine, Neculai? Tu nu joci?" Am ținut să redau pe scenă tipuri diverse. În afara operetei „Rose-Marie" voi mai apare în cursul stagiunii probabil în „M...selle Nitouche" și în operete romînească „Fetele din Murfatlar". Dar înaintea acestora, am să fac și pe... libretistul muzical.

— Cum asa ?

— Păi... de cînd am turnat în filmul „Darclée", am ajuns să colaborez cu... Puccini. Interpretez rolul unuia dintre librețiștii operei „Tosca". De curînd, am făcut un alt rol pe cinste: cel al responsabilului cultural din noua comedie muzicală „Nu vreau să mă însor".

— Și cum se împacă opereta cu filmul ?

— De minune... Cînd se întîmplă uneori să fac în fața aparatului de filmat un gest teatral, regizorul Manole Marcus mă și ia în ...reflector: „Nene Nae, ești operetist!" Dar eu, ce să-mi iau rolul de cineast în serios, m-am apucat de curînd să scriu un scenariu cinematografic. Mai lucrez, împreună cu George Mihalache, la o comedie muzicală.

M. DAMIAN

LUMINILE RAMPEI

● OLGA TUDORA-CHE, talentata artistă a Teatrului Tineretului, va apare în curînd și pe scena Teatrului Armatei. Ea va juca alături de artistul poporului George Vraca, rolul Cleopatra din „Antoniu și Cleopatra" de Shakespeare.

● LA 1 OCTOM-BRIE, Teatrul Evreiesc de Stat își va deschide stagiunea cu o piesă din dramaturgia originală: „Eroii sînt în stal", de Aurel Storin, în direcția de scenă a lui F. Auerbach, cu decoruri și costume de Dan Nemțeanu.

Acțiunea viitoarei premiere se petrece concomitent în două locuri: în cămînul de muncitori al unei mari fabrici din Moldova și în culisele unui teatru, lucru care a jăcut să se ivească interesante probleme de regie, rezolvate cu succes de direcția de scenă.

În rolurile principale apar Sevilla Pastor, artistă emerită, Samuel Fischler, I. Havis, B. Popicher, Mano Rippel.

Intîlnire între actori

Discuție prietenească în jurul mesei...

Cînd actorii Teatrului de Stat din Orașul Stalin au aflat vestea că un colectiv al Teatrului Național din București va sosi în orașul lor pentru a da o serie de reprezentații cu drama „Năpasta" de I. L. Caragiale, cu toții au manifestat un interes deosebit.

Chiar la prima reprezentație, în rîndul spectatorilor care umpleau pînă la refuz nouă și frumoasa sală a Teatrului de Stat din Orașul Stalin, se găseau, pînă de o vădită curiozitate profesională, actorii din localitate. Seara, după terminarea spectacolului, în mod spontan, s-a fixat o întîlnire :

— Ne vedem mîine, la ora 12, în sala de la etajul II...

Cine erau cei care își dăduseră această întîlnire ? Oaspeții și gazdele !...

Convorbirea a început cu o mărturisire de prețuire și de dragoste, făcută de artistul emerit Mișu Fotino :

— Am asistat la un spectacol de o înaltă ținută artistică. Prezența dv. nu numai că ne bucură, dar o considerăm cu toții deosebit de folositoare. Întîlnirile dintre actorii din Capitală cu cei din orașele țării se dovedesc a fi nespus de folositoare. Noi, cei de la Teatrul de Stat din Orașul Stalin, am fi fericiți să primim cît mai des vizitele artiștilor Teatrului Național din București.

Vă închipuiți că spectacolul cu drama „Năpasta" a format apoi subiectul principal de discuție al actorilor prezenți la această întîlnire.

Artistul emerit Dem. Moruzan a invitat pe artistul emerit Emil Botta — interpretul lui Ion din piesă — să spună cum a realizat personajul, actrița Victoria Oniceanu a solicitat-o pe artista emerită Irina Răchiteanu-Strîmbu să vorbească despre personajul Ancăi, artistul Boris Gavlischi s-a interesat despre interpretarea rolului Dragomir sustținut de artistul emerit Toma Dumitriu, actorul Al. Fărășeanu a rugat pe actorul Grigore Pavel să vorbească despre personajul Gheorghe. Și cu toți ceilalți, printre care actorii Emil Ciogolea, Ion Neleanu, Virgil Fătu, Geta Grapă, Vasile Mărceșanu și alții, au pus diferite întrebări directorului de scenă al spectacolului, regizorului Miron Niculescu, în legătură cu concepția sa regizorală asupra piesei.

Nu au fost discuții oficiale și nici au s-a încheiat cu vreun... proces-verbal. S-a observat însă dorința sinceră a fiecăruia de a fi el mai complet în expunere, de a aduce o contribuție cît mai însemnată în cadrul întîlnirii prietenești ce a avut loc. S-a făcut totodată, de o parte și de alta, și o informare amănunțită asupra programului de activitate pentru noua stagiune. Cu multă plăcere au aflat, de pildă, actorii primei noastre scene că la Teatrul de Stat din Orașul Stalin s-au dat pînă acum două premiere : „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu și „Doamna nevăzută" de Calderon și că se află în pregătire — repetițiile fiind deștul de avansate — comedia lui I. L. Caragiale „O scrisoare pierdută";

„Roluri și piese, bineînțeles, năzuinți actoricești, străduinți și mereu străduinți pentru ridicarea pe o treaptă superioară a teatrului nostru, — iată bilanțul întrevederii dintre artiștii Teatrului Național din București și artiștii Teatrului de Stat din Orașul Stalin. Întîlnirea a prietenească a constituit, așa cum de altfel a ținut să sublinieze artistul Emil Siritinoiu, directorul Teatrului de Stat din Orașul Stalin, un minunat prilej de cunoaștere și de prețuire reciprocă.

N. SANDU

FIGURANȚII

Adeseori, urmărind acțiunea unui film, ne reține atenția, în afara protagoniștilor, apariția fugară a unui interpret. În zadar am căuta în program sau în afișul numelui, el nu e trecut nicăieri, face parte din marea masă anonimă a figuranților. Uneori pașii-vă aduc în afișul tot pe care ar fi fost trecuți cei 2000 de figuranți ai filmului romînesc „Furtuna".

Anonimii interpreți ai multimii, ai trecătorilor sau chiar ai unei armate întregi, repetă „cot la cot" cu toți actorii. Nici un gest nu e lăsat la voia întîmplării, fiecare mișcare e pusă la punct cu multă migală. În această privință nuanța regizorului este de foarte multe ori foarte dificilă.

Se povestește regizorul asistent Marin Bălăşescu de o întîmplare petrecută la Sibiu. Se filma scena atacului aerian din „Furtuna". Indicația regizorală era clară: „Mulțimea trebuie să fugă îngrozită, să-și imagineze că este în plin bombardament". Deși se repetă de cîteva ori, scena nu „ieșea" naturală. Regizorul asistent repetă îndicațiile prin microfon: „Dear ați trăit bombardamentul. Prototuși mirajul filmului și-a spus cuvîntul!

Peste cîteva zile „ieșita cuiasă" era... o spectacoroasă reconstituire a bombardamentului. Figuranții, în mijlocul pieții rămase o lemeie virsinică, trîntiți pe jos. Regizorul se apropie speriat. Ce s-a întîmplat? A leșinat!

„Nu, spuse ea candid, dar nu știam să facem ca atunci. Și eu întotdeauna la bombardament, leșinam".

Alte ori se repetă timp îndelungat pentru a învăța figurația cum... să meargă pe stradă. Totul pentru ca peliculă să aude magicul „Atențiune, se filmează!". La rumegătoarele rului, pașii devin țepeni, lar gesturile sacadate. E foarte greu să fii natural cînd știi că te urmărește obiectivul aparatului de cinematografiat.

Dar cîte un figurant își poate face uneori și surprize. Au trecut numai trei luni de cînd pe platoul de la Buftea s-a prezentat o fetiță timidă. Întrebată de regizorul asistent N. Bălăşescu dacă nu vrea „să facă" film, ea dădu negativ din cap: „Am venit numai așa, de curiozitate, să văd cum se filmează. În toamnă mă înscriu la facultate".

Eugen BARBU

O întrebare și... un răspuns

GEORGE RAFAEL, regizor al Teatrului Armatei

INTREBARE: Ce ne puteți spune despre piesa lui Priestley, „Scandaloasa legătură dintre d-l Kettle și d-na Moon", pe care o puneți în scenă ?

RĂSPUNS: Piesa lui Priestley este o comedie satirică. În esență ea satirizează societatea capitalistă. Burghezia legată prin interese ei materiale de viața acestei societăți devine prin aceasta abătăioasă și agresivă. Capitalistele. Ea se deamanizează, ba mai mult chiar, devine dușmana neîmpăcată a tot ce este sincer, generos, nobil, în gîndirea omenească. „Scandaloasa legătură dintre d-l Kettle și d-na Moon" este scandaloasă numai în acceptia grupului capitaliștilor pe care îi salirizează Priestley. Această legătură nu este citușă de puțin scandaloasă. Dimpotrivă, ea este nobilă și firească pentru că se întemeiază pe dragoste și pentru că cei doi parteneri înțeleg că nu pot fi fericiți decît zmulgîndu-se din mediul corupt în care trăiesc.

Lv.

Concertele Orchestrei Radioteleviziunii

În programul stagiunii pe anul acesta al Orchestrei Radioteleviziunii sînt cuprinse numeroase lucrări aparținînd compozitorilor romîni. Vor fi prezentate astfel, sub bagheta dirijorilor George Georgescu, Emanoil Elenescu, Iosif Conta, Constantin Bobescu, Constantin Bugeanu, Carol Litvin, Ludovic Kacs etc. Simfoniile I-a și a II-a de George Enescu, oratoriile „Pentru Marele Octombrie" de Alfred Mendelsohn și „Stejarul din Borzești" de Matei Socor, Simfonia II-a de Ion Dumitrescu, Concertul pentru oboi și orchestră de Theodor Grigoriu, Simfonia IV-a de Sigismund Todută, Concertul pentru flaut și orchestră de Anatol Vieru, etc.

În programul orchestrei sînt incluse și lucrări ale compozitorilor contemporani din alte țări: Sostakovici, Prokofiev, Medin, Peico, Stravinski, Bartok și alții, după cum creatiile marilor compozitori preclasici și clasici va fi larg reprezentată prin includerea în programe a suitelor pentru orchestră de Bach, a concertelor pentru orga de Hăendel a lucrărilor simfonice și concertante de Gluck, Beethoven, Schubert, Brahms, Ceaikovski, Rimski-Korsakov, Wagner, Mahler, Saint Saens, etc. Pentru prima dată va fi prezentată în modalitate integrală simfonia dramatică pentru soliști, cor și orchestră „Romeo și Julietta" de Berlioz.

Ca și în alți ani, concertele Orchestrei Radioteleviz. ziunii se vor bucura de aportul unor valoroși solișt romîni și străini. Dintre instrumeniștii străini menționăm pe pianistul italian M. Pollini, laureat al concursului internațional „Chopin" de la Varșovia, violonistul bulgar Boian Lecev, clavecinista cehă V. Rujichowa, și alții.

REFLECTOR

Stereotipia pe pînză

Frankenstein, *dacă nu știați, are o fiică. Ea putea fi văzută la Roma la cinematograful de lîngă Coliseu, sperind elitva adolescenți, intrați după masa de prînz din întîmplare într-o sală curățică, fără clienți. După două zile, dacă nu după una, pe ecran, urma Monstrul din Düsseldorf și La Mummia, apoi Gorila și pînă la capătul săptămînii, înșistea de mormînt dinduntru era tulburată de focurile de pistol ale lui Jack Diamant, gangsterul. Două filme despre Capone n-au capiat atenția nimănui, chit că unul prezenta lupta teribilului bandit cu F.B.I.-ul. Fe a'șele cinematografelor nu lipseau nici alte figuri ale mașinii de cinematografiat de peste ocean: Bufallo-Bill, Zoro, etc. Actori cunoscuți, imprumutați cu voia sau fără voia lor, chipul cutărui cow-boy care se joacă cu pistoalele de la brîu lîngă o diligență și nimeni nu mai dă banii ca să asiste la poveștile cu barbă și fără, ale producătorilor în serie. Ce scriu ei este demult cunoscut : studiourile americane trag obloanele, actorii trec în sens invers oceanul desgustați de atîta lipsă de imaginație.*

În puținul timp liber, curiozitatea ne-a fost atrasă de unele pelicule care promiteau o oarecare fantezie. Fiimul științifico-fantastic atît de iubit de tineret era reprezentat în timpul șederii mele la Roma de două producții submediocre : Mașina atacă planeta Terra și Un om venit din spațiu (traducere aproximativă). La al doilea n-am mai mers descurajat de răbdarea cerută de primul. Pe scurt : la o bază americană de lansarea rachetelor se așteaptă întoarcerea unor cosmonauți trimiși în Marte. Sînt trei eroi : o doctorită (șarpe, se înțelege), un inginer frumos și niței sceptic și un fel de tehnician fără umor. O să credeți că se naște un conflict în tramvaiul interasiral din pricina femeii. Nu e adevărat. Scenaristul n-a avut asemenea ambiții. El a vrut să dea o mostră despre ceea ce știința ar putea să ne aducă dacă ne-am lăsa în voia fanteziei. Și atunci s-a limitat numai la povestirea cinematografică a aventurilor din spațiu.

În vehiculul ultrautilat totul merge bine. Se comunică permanent cu pămîntul, aer bun este, hrană asigurată. Pînă aici, deși ca realizare tehnică filmul lasă de dorit, se mai poate sta în fotoliu. Alterizarea pe Marte are loc într-un studio și decorurile sînt niște desene atît de evident desene că senzația de arti icial ucide orice emoție. Fantezia scenaristului șchioapătă din ce în ce mai mult, pe măsură ce metrii de peliculă se înmulțesc.

O vegetație de piatră, la lumina roșie a planelei, imense caracatițe de carton, cu ochi imenși, ucise cu o pușcă fără zgomot, un lac misterios și, ca în poveștile pentru copii, niște ființe misterioase cu 3 ochi, un fel de gîngănii verzi (filmul era tehnicolor), plutind pe la ferestrele astronavei. Leșinul eroinei nu descurajează pe ceilalți doi eroi. O plimbare pe un lac de mercur duce către niște uzine formidabile (desenate de asemenea) și cînd totul e gata să fie elucidat, din apă iese altă arătare care prinde pe unul din bărbați și-l rănește pe celălalt. Retragerea în continuerul rachetei e dramatică. Animalul acvatic lasă urme de sînge ucigătoare. Cu chiu cu vai, echipajul imputinat reușește să se desprindă de pămînt, după ce a înregistrat pe o bandă de magnetofon avertismentul unui glas ieșit din ocean, nul nevăzut al cerului : Dacă cei de pe Terra vor mai călca pe Marte, or să vadă ei...

Concluzie și neștiințifică și pesimistă și ridicolă. Asemenea pelicule pe lîngă faptul că sînt nerealiste cu tehnica, dovedesc și o sărăcie morțală a imaginației. Principiul comercial de a produce mult și ieftin este evident în fiecare secvență și trebuie spus că sîntem cu adevărat apărați cînd rejuzăm să vedem asemenea ineptii.

Un alt domeniu în care s-au reflejat scenariștii de duzină este istoria și uneori mitologia. Duca țăsam la o parte Legiunile Cleopatrei și romanțarea unor legende nordice, pe este ușor să vorbim despre puerilă producție: Războiul cu Troia lui Hercule, unde un nefericit de atlet cu mușchi de urangutan este folosit în cele mai penibile exhibiții: de la lupta cu leii (ca Tarzan care are și el un fiu, ca și Frankenstein) pînă la dărîmarea unui templu de mărgăritar cu niște tunuri (!!!). Frumoasele legende care ne-au încîntat copilăria și adolescența au fost transformate în niște narațiuni caraghioase din care nu lipsesc baletele în stil yankeu și schimbul de pumni pînă la mutilare.

Imaginea marasmului filmului american n-ar fi completă dacă n-am aminti Oraș*ele morților și trista figură a* Omului cu mască. *Iată pe scurt tragedia producțiilor fără speranță, condamnate la o pieire sigură.*

Eugen BARBU

IN STUDIOURI-PE ECRANE

● LA STUDIOURILE Mosfilm tinerii regizori sovietici Alov și Naumov au dat recent primul tur de manivelă filmului „Pacea să fie cu noi". Interpreta feminină a filmului este tinăra actriță Vera Boccadoro, care deține rolul unei adolescente franceze salvată de soldații sovietici dinii-un lagăr de concentrare nazist. Vera Boccadoro cunoaște limba rusă, deoarece e studentă a Facultății de coregrafie de pe lîngă Institutul teatral din Moscova.

● LA MILANO se turnează acum filmul „Noaptea". Regizorul filmului e Michelangelo Antonini. Principalii interpreți sînt Jeanne Moreau și Marcello Mas...troianni.

● CU PRILEJUL unei călătorii făcută în Irak, gazetarul și cineastul amator turcmen S. Ataev a realizat scurtul metraj „Inîlniri la Bagdad". El a scris scenariul filmului aflt în limba rusă, cît și în turcmena.

● ACTORUL american Tony Perkins a sosit recent la Paris, unde turnează împreună cu Yves Montand și Ingrid Bergman, filmul „Il iubiți pe Brahms ?".

● DUPĂ „20.000 leghe sub mări" cineaștii și-au îndreptat atenția spre ecranizarea unei alte opere a lui Jules Verne. Este vorba de filmul tehnicolor pe care îl turnează acum Cyril Endfield, după cartea „Insula misteriosă", unul dintre romanele cele mai fantastice ale marelui scriitor. Exterioarele „Insulei misterioase" se filmează în Spania.

„Spectacolul" în regiunile țării

Noua stagiune a teatrului sibian

La Teatrul de Stat din orașul Sibiu domnește o activitate intensă. Se execută modificări la scenă, se îmbunătățesc instalațiile de lumină și se cumpărează întreaga sală cu material plastic.

În timp ce sala capătă o înfățișare nouă, actorii repetă spectacolele ce vor vedea lumina rampei la teatrul sibian în această stagiune.

Într-un stadiu avansat se găsesc repetițiile piesei „Ferestre deschise" de Paul Everac, în regia lui Mihai Dimiu și „În căutarea extraordinarului" de I. D. Serban în regia lui Ernst Krauss, cu care teatrul își va deschide stagiunea.

Printre celelalte piese ce se vor mai prezenta în premieră se numără „Bilețel vesel" de H. Nicolaide, „Povestea din Irkutk", de Arbuzov, „Don Carlos" de Schiller, „Inconu" de Otto Safranek, „Ploșnița" de Maiakovski, „Faust" de Goethe, „O piesă cu dragoste" de Mircea Ștefănescu etc.

„Don Carlos" la Opera Maghiară din Cluj

Colectivul Operei Maghiare de Stat din Cluj deslășoară o vie activitate în vederea prezentării noilor spectacole înscrise în repertoriu. Între un studiu mai avansat se făcesc repetițiile pentru montarea operei „Don Carlos" de Verdi în regia artistului emerit Alexandru Szinberger. Rolul lui Don Carlos va fi interpretat de artistul eme. rit Oltay Gabor, avînd ca dublură pe Szilagyi Ferenc, tînăr talentat care s-a remarcat în mod deosebit în ultimul timp. În celelalte roluri îi vom asculta pe Szanati Jozsef, Albert Annamaria, Vancea Elisabeta, Laszlo Eva și alții iar la pupitru va sparе dirijorul Vilhelm Demian.

La Bacău — în prag de stagiune nouă

Deși în regiunea Bacău primul gong al stagiunii 1960—1961 n-a bătut încă, în sălile de spectacole și-au reînceput activitatea cu un turneu prin orașele și satele regiunii. Bilețelele de intrare la spectacolele prezentate de ei s-au epuizat cu mult înainte de a se ridica cortinele. Și nu e de mirare. Ei au pregătit pentru spectatorii lor un program bogat, variat, în care cîntecul și dansul se îmbină armonios cu momentele de umor și satiră.

Printre piesele prezentate de ei se numără „Ana Lugojana", „Vînătoare de lei", „Vînt de iarnă", „Cîntecul lebedei" și „Ochiul dracului" de Anton Pavlovici Cehov, „Ana Lugojana" de Ion Luca Caragiale, „Vînt de răzbunare" de Ion Agîrbiceanu, „Cîntecul lebedei" de Ion Agîrbiceanu, „Ochiul dracului" de Ion Agîrbiceanu, „Ana Lugojana" de Ion Agîrbiceanu

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 156 * Sîmbătă 1 octombrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

SĂPTĂMÎNA LA O.N.U.

NĂDEJDILE POPOARELOR

Săptămîna aceasta cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. s-a ocupat în principal de declarațiile generale ale conducătorilor delegațiilor și de definitivarea ordinei de zi. Elementul dominant al dezbaterilor din această săptămînă l-au constituit problemele ridicate în Adunare de țările iubitoare de pace și în primul rînd problemele ridicate de delegația U.R.S.S. privind lichidarea sistemului colonial, dezarmarea generală și completă și restructurarea secretariatului O.N.U. Acest element contrastează puternic cu sterilitatea și lipsa oricărei idei constructive în expunerile exponenților marilor puteri capitaliste. Chiar și unii dintre cei mai noi membri ai O.N.U. s-au dovedit mai inspirați și mai constructivi decît vechii membri colonialiști ai Adunării, care la tot pasul profesează demagogic „dragostea" lor față de O.N.U. De aceea probabil înaintea reunirii sesiunii, purtătorii de cuvînt ai marilor puteri capitaliste s-au dovedit atît de temători de o dezbatere deschisă publică la nivel înalt și de aceea ei preferă în locul unei astfel de activități, acțiunile febrile de culise care au caracterizat preocupările diplomaților respectivi în săptămîna care a trecut.

Delegația R. P. Române, în frunte cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, la sesiunea Adunării Generale a O.N.U. în timpul lucrărilor

De o atenție deosebită în Adunare s-a bucurat cuvîntarea conducătorului delegației țării noastre, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care de la tribuna O.N.U. a exprimat năzuințele de pace ale poporului nostru, subliniind că fiecare țară, fie mare fie mică, trebuie să-și aducă propria sa contribuție la soluționarea pașnică a problemelor internaționale. Această poziție a țării noastre s-a concretizat în inițiativa, care a stîrnit interes, de a înscrie pe ordinea de zi discutarea propunerilor românești privitoare la înțelegerile regionale și îndrumarea tineretului.

Cine dă răspunsul

În fiecare zi pe tabla din holul de la etajul III al clădirii O.N.U., rezervat presei, sînt deobicei înscrise numele țărilor care urmează să ia cuvîntul în cadrul dezbaterilor generale. Există însă un personaj care a ajuns în situația de a lua cuvîntul în mai multe ședințe fără să fie înscris la cuvînt. Este vorba de reprezentantul permanent al S.U.A. la O.N.U., domnul James Wadsworth.

Cînd a constatat impresia produsă de cuvîntarea lui N. S. Hrușciov, diplomația americană și-a pus drept țel imediat: să se dea un răspuns primului ministru al U.R.S.S. care să diminueze influența acestei cuvîntări și a propunerilor sovietice deoarece ele făcuseră să treacă cu totul pe planul doi generalitățile neconvingătoare din declarația președintelui S.U.A.

Diplomații americani au început să se preocupe mai mult de găsirea unui exponent, decît de stabilirea a ceea ce trebuie spus. Intîi a fost ales reprezentantul Belgiei care s-a făcut de rîs. Apoi reprezentantul Canadei care nu a schimbat de loc situația. Și întrucît domnul Herter se afla mai mult pe drumul dintre New York și Washington decît în Adunare, iar președintele Eisenhower cînd pe terenul de golf cînd în apartamentul elegant de la hotelul Waldorf-Astoria, pacostea a căzut pe domnul James Wadsworth care a folosit în acest scop o clauză procedurală care prevede „dreptul la răspuns" chiar dacă vorbitorul nu s-a înscris dinainte.

Din nefericire pentru domnul Wadsworth el a constatat că pentru a răspunde criticilor directe și indirecte aduse S.U.A., nu are de răspuns numai

N. LUPU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Din sumar:

CALATORIE IN ADÎNCURILE PEȘTERII „VÎNTULUI"
de dr. Dan COMAN

PUNCTE DE VEDERE
de Dan Deșliu

Repetînd rolul LYSISTRATEI

MAGAZIN MEDICAL
— Sarcina și boala de inimă
— Leucocitele
— Cauzele schimbării vocii la băieți

UMOR
Toamna
Desene de Gh. CHIRIAC și Fred GHENADESCU

PRIETENII MUZICII

UNIVERSITATEA MUNCITOREASCA DE CULTURĂ MUZICALĂ

Puțini dintre noi știu că în țara noastră a fost creată în ultima vreme o nouă instituție superioară de învățămînt, destinată maselor largi: Universitatea muncitorească de cultură muzicală. *Cum această formă de învățămînt vine să răspundă unei însemnate cerințe în domeniul culturalizării, ne-am adresat tov. Viorel Cosma, directorul Universității muncitorești de cultură muzicală din București, rugîndu-l să ne vorbească despre această nouă instituție.*

Noua universitate populară — *ne-a declarat tov. V. Cosma* — are ca scop mijlocirea inițierii în problemele muzicale a oamenilor muncii din întreprinderi și instituții și totodată să dea un sprijin calificat membrilor formațiilor corale și de instrumentiști, soliștilor vocali și instrumentiști din sindicate. Pentru a arăta interesul mascu față de universitate, este deajuns să amintim că anul acesta s-au înscris la cursurile ei peste 300 de oameni ai muncii, mulți dintre ei artiști amatori din marile întreprinderi și instituții ale Capitalei, cum sînt uzinele „Republica", „7 Noiembrie", „23 August", „Tudor Vladimirescu", „Kirov", Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, Ministerul Comerțului, etc.

— Cum s-a pornit la crearea acestei instituții?

— În această direcție țin să subliniez că ne sînt un prețios îndrumar materialele publicate în revista „Sovetskaia muzika" despre activitatea universităților muncitorești de muzică din Moscova și Leningrad. După modelul acestora își duc activitatea în țara noastră instituții artistice similare în București, Craiova, Iași și Cluj. Începînd din anul acesta, își vor desfășura activitatea pe lîngă Universitatea muncitorească de cultură muzicală din București și două lectorate la complexul C. F. R. „Grivița Roșie" și F. C. „Gheorghiu-Dej", unde vor avea loc expuneri pe teme adaptate necesităților mișcării artistice amatoare de aci.

— Dar despre programa de învățămînt a universității și felul cum se vor desfășura cursurile, ce ne puteți spune?

— Programa de învățămînt cuprinde cicluri diverse de probleme, care privesc elementele muzicii, formele și instrumentele muzicale. Pentru a veni în ajutorul cursanților, lecțiile vor fi însoțite de exemplificări pe viu susținute de artiști cunoscuți, precum și de ilustrații pe benzi de magnetofon, discuri etc. În cadrul activității universității își vor da concursul o serie de compozitori și muzicologi iar în cadrul exemplificărilor lecțiilor cîteva instituții artistice cum sînt: Filarmonica de Stat „George Enescu", Radioteleviziunea Română, Teatrul de Operă și Balet și altele. Iar pentru a stimula pe elevi, se vor organiza periodic în timpul anului de învățămînt concerte-ghicitoare cu premii.

M. DAMIAN

Recoltarea strugurilor la gospodăria agricolă de stat Murfatlar din comuna Basarabi, regiunea Constanța.

Fotografia: Nicu VASILE

BELȘUG

Vreo nouăzeci de erame de papură (din care 18 „model" — cum ne informează ziarele — cu bardace, grătar și lăutari) au răsărit în toate cartierele Capitalei, din inițiativa sfatului popular și a Trustului de alimentație publică. În cinstea toamnei mănoase, a ultimului rod cu care natura își încheie staționarea anuală. Acuși iarna își lasă alba cortină.

„Hai, veniți la grădiniță
Să beți un stacan de viță"...

ne îmbie una din placardele numeroase cu care și-a ornat pereții de stuf restaurantul din B-dul Magheru. Autorul grafician al placardelor n-a uitat nimic din alegoria populară a datinei — struguri, ploscă, cîrnați în furculiță — în care, firește, locul prim îl ocupă veselii amatori de „zeamă proaspătă de teasc" — oferindu-și lor și altora, cu brațul întins mehenghi către gura musafirului, dar mai aproape parcă de gura lor proprie, cana gîlgîitoare.

„Dacă vrei să bei cu gust
Soarbe-aici un chil de must"

te momește un alt cetățean îmbujorat — desenatorul n-a cruțat carminul — de pe afișul altei crame model, deschisă la Podul Izvor.

Și toate mustăriile sînt căutate. Bărbați cu neveste și copii, unchești și tineri — mustul e pentru toate vîrstele — prăznuiesc dulcea libație a toamnei.

★

După porumb, strugurii. Cîte neamuri de poame și legume se perindă de-a lungul verii și pînă-n dricul toamnei, numai Aprozarul le știe socoteala. Multe. Dar din toate roadele grădinii și ale ogorului, două cu osebire concretizează marile dimensiuni ale belșugului, harul pămîntului darnic, pe care consumatorul, mai ales cel de la oraș, le cinstește cu o publică simpatie: porumbul și strugurii. Vedeți, grîul nu are o altă față comestibilă de cît aceea din brutării și patiserii. Crește de-a dreptul pîine și chifle.

Am avut întotdeauna impresia că apariția pe scena străzilor a porumbului retranșează pe plan secund spectacolul masticației publice a celorlalte fructe de sezon. Porumbul se erijează în centrul anctimpului ca o vedetă. Samovare, eoveți, grătare, completează decorul acestui primat al gustului citadin, precedînd pe cel al strugurilor. Consumatorii parcă fac exerciții de ocarină în mers.

Mă emoționează pîinea caldă, din care ciugulește, mergînd, omul care-o ține la subsuoară. M-a emoționat cînd am văzut luna trecută descărcîndu-se, la o gheretă a Aprozarului primele coșarci cu porumb.

Nu m-au turburat cînd au apărut, la sorocul lor, în vitrine, roșiile, vinetele, ardeii... Nici cînd, ieșite din față „delicateselor", au cotropit, ca și fructele tărîmbile. Priveliște plăcută ochiului, picturală. Are ceva din clasica frescă a bacanalei estivale. O trec în revistă de cîte ori dau o raită prin piața cartierului și asta se întîmplă mai în fiecare zi. M-am familiarizat cu acest bogat pesches al livezilor și grădinilor, cu acest bazar al abundenței vegetale, revărsat pe tarabi, clădărit în panere, movilit pe caldarîm.

Dar, vedeți dv. am simțit într-adevăr senzația cantității denumită belșug, mai cu osebire în cele cîteva coșarci cu porumb. Ele mi-au sugerat, dintr-o dată, cu o rară forță, întinsurile nesfîrșite ale gospodăriilor noastre colective, aripile rotate ale combinelor, și, pierzîndu-se la orizont, oamenii cărora le datorăm atîta — bravii muncitori ai ogoarelor.

F. BRUNEA-FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

CRONICA STRAZII

Rapsodie în lemn —

surpriza Festivalului Internațional al Filmului de Păpuși și Marionete

Pe platoul de filmare de la Tomis, în ambianța feerică și minaturală, specifică filmelor de păpuși, pe o masă de lucru special amenajată, am văzut nu de mult niște păpuși neobișnuite, ciopîrțite cu migala în lemn, care înfățișau fie un cocoșel, fie o floare cu petale dezinvolte sau un flăcău călare pe un cățuț năzdrăvan, gata s-o pornească la drum. Sînt cîteva din personajele noului film românesc de păpuși realizat de Bob Călinescu într-o manieră absolut originală — film ce constituie surpriza celui de-al II-lea Festival Internațional al Filmului de Păpuși și Marionete.

„Rapsodie în lemn" — film de păpuși în culori după un scenariu scris de Bob Călinescu care semnează și regia, avînd drept colaboratori principali pe Const. Isculescu — imagine și Florin Angelescu — trucaje, aduce pe ecran de-a lungul celor aproape 300 m. de peliculă, povestea de dragoste plină de farmec și de poezie a doi tineri, pe care creatorii filmului îi poartă atît în lumea noastră terestră cît și în minunata împărăție a astrelor.

Filmul, după cum ne mărturisește regizorul Bob Călinescu, constituie un experiment nou în domeniul filmului de păpuși, aducînd spectatorului un gen nemaivăzut de păpuși, lucrate în lemn într-o manieră originală, utilizînd bucăți de lemn, crăci crescuți de la natură în forma siluetelor schițate de autori, care printr-o migloasă muncă de dălțuire și aschiere sînt stilizate în specificul artizanatului românesc.

În film mai apar personaje secundare sau elemente de decor realizate din felurite fructe de plante sau arbori, încrustate sau pictate cu măiestrie în stilul artei populare.

Experimentul realizatorului ceh Zeman — filmul de păpuși de sticlă „Inspirație" — l-a determinat pe Bob Călinescu să se gîndească la vechea sa pasiune pentru figurinele în lemn cioplit, realizîndu-și singur schițele și decorurile.

În film ciudatele figurine capătă viață, depănîndu-și minunata lor poveste, reliefîndu-și culoarea albă că fildeșul pe un fundal de cer, luminate cu o lumină specială de „contre jour". Montajul rapid, aranjamentele speciale de lumină cît și feluritele trucaje, îzbutesc să le imprime o mișcare naturală, bine realizată într-o expresie artistică superioară.

După cum ne-a mărturisit el însuși, Bob Călinescu va continua după terminarea filmului „Salutări din Cosmos" pe care îl are în lucru, realizarea unor noi filme de acest gen, filme cu tematică diferită, mai complexă, pe baza experimentului reușit „Rapsodie în lemn".

Ion MIHU

Așa fost la Maliuc!

A trăit pe vremuri un cioban care-și păștea oile în balta Dunării, printre stuf și papură. Îl chema Maliuc. Poate acum 80 de ani... Poate mai curînd... Cînd apele se ridicau, fîșia de pămînt era înghițită... Ciobanul își muta vremelnic turma pe un alt grind... Acelui mal aflat pe brațul Sulina oamenii i-au spus, Maliuc.

Cu anii, vegetația bogată a deltei a năpădit locul. Stuful înalt de peste 3 m., a crescut, a putrezit, apoi a crescut din nou. Între tulpinile fosforescente s-au aciuit rațe sălbatice, broaște și șerpi... Așa arăta Maliucul cu ani în urmă. La malul lui mocirlos s-a oprit într-o zi un vaporaș. Ingineri, tehnicieni, muncitori. Coasele au intrat în stuful des și l-au cosit. Securile au izbit trunchiurile noduroase ale sălciilor. S-a „refulat" asupra mlaștinei pămînt dragat din Sulina și de pe canalele din prejur. Suprafața cleioasă a ajuns pămînt tare. Omul și mașinile au pășit pe ele.

De pe celălalt mal, lipovenii din satul Vaideei se uitau uimiți. În vechiul regim fusese vai de ei. Așa li se preschimbase mizeria în renume. Vaideei...

Apa și stuful le năpădea grindul ca o pecingine. Pîinea și-au cîștigat-o tîrgînd la vîsle, din tată în fiu, scoțînd năvoade încărcate cu pește pentru cherhanaua patronilor...

Cînd a pierit locul bătrînului Maliuc?

S-au întrebat și s-au urcat în bărci tăind apa canalului, trecînd peste drum. Văzînd ce făceau noii veniți, au cerut să-i primească și pe ei într-ajutor. Să preschimbe balta în pămînt tare. Curînd au răsărit două cabane cu etaj, acoperite cu stuf. Sub acelaș acoperiș, laboratoare, locuințe și birouri.

Asta înainte cu 4 ani.

Zilele astea șalupa „Bolovița" m-a purtat din Tulcea spre Maliuc. După două ceasuri de alunecare pe firul Dunării, din vegetația deasă care mărginește canalul principal al deltei a răsărit un pîlc de case... de blocuri. M-am frecat la ochi ca Vaideienii mai înainte cu 4 ani. Nu visez? Una, două, trei, cinci, opt blocuri albe, strălucind în soarele tare. Unde mă aflam? Plecasem în deltă spre un sat pescăresc

Ioana POSTELNICU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Vedere din Maliuc

Intrarea în Pavilionul de bunuri de larg consum din Parcul „I. V. Stalin"

MOSTRE

Ce am văzut pentru dumneavoastră la Pavilionul de bunuri de larg consum

O plăcută surpriză te așteaptă încă de la intrare, al cărui aranjament nu poate trece neobservat. Plăcile colorate cu o paletă bogată în nuanțe, par niște imense cuburi suspendate. Prin suprapunere, ele întocmesc, într-o originală îmbinare, titlul expoziției deschisă recent în București. Cu o apreciere rezervată deocamdată gustului arhitectural, pătrunzi în clădirea celui de al doilea pavilion de mostre de bunuri de larg consum.

Dacă te apropii de balustrada scării ce leagă standul alimentar de sus cu celelalte standuri de exponate, impresiile pe care le încerci sînt felurite. E o scînteiere de lumini care imprumută fiecărui obiect, fiecărei culori o strălucire, o nuanțare specială. În iluminația aceasta puternică dar nu ostentativă, odihnitoare și mingîietoare pentru privirea solicitată de bogăția celor expuse, planul arhitectural care a dispus așezarea standurilor și obiectelor se vădește a fi de același bun gust apreciat la intrare. De o mare simplitate dar cu preferință pentru folosirea cît mai sugestivă a înălțimii sălii, el întărește impresia de bogăție, de măreție pe care pavilionul o oferă cu precădere fiecărui vizitator.

• *(Continuare în pag. 6-a)*

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

EVOCARI

Marele nostru Caragiale (III)

Ovădită influență asupra operei lui Caragiale au avut-o marii clasici realiști ruși, ale căror opere marele satiric român le-a îndrăgit. Tematica operei lui Caragiale se apropie de creațiile lui Gogol, Cehov, Turgheniev.

RESPINS DE ACADEMIE

Candidînd la unul din premiile Academiei cu opera sa dramatică, I. L. Caragiale este respins, învinuit prin raportul politicianului Dimitrie Strudza de imoralitate și tendințe antinaționale. Cu douăzeci de voturi contra, și trei pentru, opera dramatică a lui Caragiale a fost respinsă. Aceeași Academie a respins și pe Eminescu și pe Creangă și pe Slavici și pe atîția alți fruntași ai culturii românești.

Dimitrie Sturdza a spus: *„domnul Caragiale să învețe a respecta națiunea sa iar nu să-și bată joc de ea"*. Mitiță Sturdza făcea o confuzie, ca și jupîn Dumitrache, ca și Cațavencu, ca și Trahanache, ca și ceilalți eroi demascați de satira lui Caragiale. Națiunea n-a fost, nu este, nu poate fi tagma jefuitorilor. Despre adevărata națiune, iată cum vorbește Caragiale: *„Acolo, în adînc, gem uriașe nevoi materiale și morale ale unui popor întreg — singura temelie, singura realitate, singura rațiune de a fi a statului național romîn..."*

Lupta de eliberare a clasei muncitoare, pornită pe la sfîrșitul secolului trecut, a avut o vădită influență asupra operei lui Caragiale, asupra tematicei lucrărilor sale, asupra concepției sale realiste, ca și asupra felului cum scriitorul a știut să redea adevărul vieții.

1893. Sărbarea de 1 mai. În acest an, al patrulea de cînd se sărbătorea în întreaga lume ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc, a luat o deosebită amploare. Caragiale, care împreună cu Anton Bacalbașa scotea revista satirică „Moftul Romîn", revistă care nu avea menirea *„să facă frumos ca să rîdă boierii"*, geneza ei fiind revolta, — publică, cu prilejul sărbării de 1 mai, articolul „1 Mai", scris pe un ton de caldă simpatie pentru muncitori. *„Între lumea care se adună astăzi, duminică, în Cișmigiu, și între gazeta asta a noastră e un mare punct comun: și unii și alții luptăm pentru aducerea unor vremi mai senine și mai cinstite. Ei au ales calea organizării și a luptelor politice — noi calea ironiei, a glumei întepătoare pe socoteala moftangiilor care guvernează lumea. Ceea ce noi distrugem este tot în direcția în care distrug și ei. Salutăm dar, pe muncitorii întruniți în Cișmigiu, cu toată dragostea ce merită o clasă care, de veacuri întregi, suferă mofturile unei mîini de privilegiați — uneori mofturi sinistre sub care se ascund lacrămi și sînge"*.

În acest timp Caragiale publică vestita schiță „Arendașul romîn", care constituie în creația scriitorului și în întreaga noastră literatură unul din exemplele cele mai strălucite de demascare a regimului burghezo-moșieresc. În „Arendașul romîn" ne este arătat rolul de unealtă a aparatului de stat pentru exploatarea maselor țărănești, ținute în beznă și neștiință.

Într-o sală din fundul unui gang, în Piața Amzei, se afla clubul muncitoresc, unde în ziua de 9 mai 1893 Caragiale a vorbit despre învățămîntul în orînduirea burgheză. Caragiale a preconizat învățătura pentru masa poporului, condiție pentru propășirea țării.

O deosebită însemnătate în opera lui Caragiale o au momentele și schițele. „Romînii verzi" demască sovinismul și naționalismul burghez. Ignoranța din școala burgheză este satirizată de Caragiale în schițe ca „Un pedagog de școală nouă". În „Lanțul slăbiciunilor" scrisorile de recomandație hotărăsc de soarta elevului care, dacă e de „familie bună", va fi promovat.

Corupția în administrație, slugărnicia cosmopolită a societății zise înalte, birocratismul, falsul patriotism, cîrdășia liberalo-conservatoare, în genere configurația morală a claselor exploatatoare, sînt oglindite de Caragiale în vestitele sale „Momente", despre care Anton Bacalbașa a spus că sînt „monumente". Ce mirare, că în ședința de la 23 martie 1902, Academia a respins „Momentele" lui I. L. Caragiale!

I. L. Caragiale la Berlin, cu soția și fiica lui

Cei demascați de apriga satiră a lui Caragiale, pentru a se răzbuna au pus la cale un șantaj, gen Cațavencu. Și astfel în numărul din 30 noiembrie 1901 al publicației „Revista literară" apare un articol semnat Caion, prin care marele scriitor este învinuit de plagiat. „Năpasta" ar fi o piesă plagiată după o lucrare a unui autor maghiar. O plăsmuire, pe cît de prost ticluită, pe atît de criminală. Caragiale se adresează Curții cu juri, pentru a i se face dreptate. S-a dovedit — printre avocații lui Caragiale se afla și Delavrancea — că era vorba de o calomnie ordinară. Caion și banda care-l încuraja a recunoscut că a plăsmuit niște file dintr-o pretinsă piesă. Și totuși, Curtea cu juri, alcătuită, după cum se poate constata din „dosarul afacerii", în majoritate din proprietari și moșieri, l-a achitat pe Caion.

EXILUL LUI CARAGIALE

În toamna lui 1904, în posesia unei moșteniri care nu-i îngăduia nici pe departe o viață lipsită de griji materiale, Caragiale se hotărăște să se exileze la Berlin. Exilul lui Caragiale constituie o adevărată dramă națională. Rușinosul verdict al Curții cu juri, așa zisă „instanță populară", a impresionat în deosebi pe Caragiale.

Scriitorul are 52 de ani. Într-o scrisoare adresată lui Delavrancea în această epocă, marele scriitor face un scurt bilanț al vieții sale: — *„adversitatea ce m-a bătut pînă-acum"* — *„extrema nesocotire sub apăsarea căreia am îmbătrînit"*. — *„umilirea ce am îndurat o viață întreagă"*...

În exil Caragiale nu încetează lupta împotriva orînduirii burghezo-moșierești. El începe să scrie piesa „Titircă Sotirescu", urmare la „O noapte furtunoasă" și „O scrisoare pierdută". Din nefericire piesa aceasta n-a fost terminată de Caragiale. După cum se vede însă din ciornele de distribuție, Caragiale, care avea o viziune precisă asupra evoluției claselor la noi, urma să aducă personaje tipice pentru perioada dezvoltării imperialiste a Romîniei.

O SĂRBĂTORIRE REFUZATĂ

1912. Caragiale împlinește 60 de ani. Clasa guvernantă, crezînd că-și va putea răscumpăra păcatele față de Caragiale printr-o sărbătorire sforăitoare, pune la cale un banchet. Dar Caragiale refuză să ia parte la sărbătorirea oficială. Între scriitor și oficialitate se crease o prăpastie pe care n-o putea umple nici un fel de banchet, nici un fel de sărbătorire.

Respingerea banchetului oficial este justificată în „Fabula" pe care Caragiale a scris-o la „30 ianuarie stil vechi 1912, dis de dimineață" și pe care a trimis-o lui Vlahuță:

FABULA

A fost o dată un băiat
O secătură, un stricat...
Frați, mamă, îl nesocoteau
Și mari și mici îl huiduiau,
Ba, uneori, îl și băteau.
O viață l-au tot umilit.
Pîn- ce stricatul horopsit
Din casa măsii a fugit.
Într-un tîrziu și-au amintit
De-acel copil nepricopsit.
De-acel bun de nimic,
De-acel
Fugar pribeag, de-acel
mișel,
Și milă le-a venit de el...
La ziua lui l-au cam iertat,
Acasă, veseli l-au chemat
Și cu dulcețuri l-au îndopat...
Pîn-ce stomacul i-a stricat...

MORALA

După prea amară viață,
Nu fii lacom la dulceață.

Cele cîteva rînduri ale fabulei cuprind întreaga viață a lui Caragiale: nesocotit, umilit, izgonit, Mila „de-acel copil nepricopsit" a venit prea tîrziu. Răscumpărarea lungului șir de umilințe nu se va mai putea face.

Așa cum s-a urmărit de către unii falsificarea operei lui Caragiale s-a urmărit și falsificarea lui Caragiale-omul.

Fiica scriitorului — Ecaterina I. L. Caragiale — vorbește despre tatăl său:

„N-am cunoscut niciodată căsnicie mai fericită ca aceea a părinților mei. Între mama și tata a fost o legătură de dragoste exemplară, care a dăinuit pînă la despărțirea veșnică și nici un nor n-a întunecat vreodată sentimentul ce aveau unul pentru altul. Serile, cînd era bine dispus, tata ne aduna în jurul biroului, la care lucrase, ca să ne citească. Ne așezam tăcuți și conștienți de marea cinste ce ne făcea tata. Începea cu glasul lui puternic și puțin răgușit. Mima, juca. Cel mai mare actor n-ar fi putut să facă să trăiască atîtea personaje diverse, cu tonuri diferite și cu asemenea expresie în accente. Eram, noi copiii și cu mama, întotdeauna primul lui auditoriu. Ne întreba mereu dacă ne place și dacă pricepem tot. „Să-mi spuneți dacă ați înțeles; dacă n-ați înțeles, nu e vina voastră ci a mea, că n-am știut să spun cum trebuie". Cînd unul din noi se îmbolnăvea era o mare nenorocire. Tata se speria, își pierdea cumpătul trezea doctorul în toiul nopții. Ne veghea pe amîndoi copii — mai întotdeauna ne îmbolnăveam împreună, — stînd la căpătîiul nostru cu un burete mare înmuiat în oțet aromatic, pe care ni-l aplica pe frunte. Îi auzeam glasul șoptit, liniștitor: „stai cuminte, o să-ți treacă". Pentru mine era omul lîngă care nimic rău nu mi se putea întîmpla. Dar nu numai noi, copiii, aveam acest sentiment. Era protectorul micilor și slabilor, avînd în el o nemărginită putere și dorință de a ajuta.

Deseori tata ne vorbea de marele nostru Eminescu. Avea în glas o înduioșare caldă cînd își amintea de el, iar noi copiii nu ne săturam ascultîndu-l. Cu lacrimi ne citea tata versurile nelntrecute, ca apoi să-și rela firul povestirii pînă la ultimele clipe cînd îl văzuse pe marele lui prieten cufundîndu-se în tristețe și întuneric. Tata ne mai citea deseori și din Coșbuc, pe care de asemenea îl aprecia mult.

Cu puține zile înainte să se prăpădească tata ne-a spus: „Sînt liniștit că n-am scris nimic de care să-mi fie rușine".

Era în vara anului 1912. Pe tata îl vedeam puțin, știam că lucrează noaptea tîrziu și treceam în vîrful picioarelor pe lîngă odaia lui, vorbind în șoapte. În ziua de 9 iunie, ora mesei întîrzia, căci tata nu ieșea din odaie. Mama, nerăbdătoare, îl trimise pe fratele meu Lucky să vadă de ce nu mai vine. Peste o clipă se auzi un strigăt îngrozitor. Mama alergă și eu într-acolo. Apoi și eu. Toți țipau, doar tata, nepăsător, ședea nemișcat pe marginea patului pregătindu-se parcă să meargă departe".

Moartea l-a surprins pe Caragiale la Berlin, în plină creație — lucrînd la piesa „Scrisoarea și compania" — aceea care trebuia să demaște odiosul și ridicolul oligarhiei evoluate, — măști noi, potrivite condițiilor sociale de după 1900.

Calendarul din birou arăta 9 iunie 1912. A fost ultima dată cînd Caragiale-omul însemna timpul și căuta să prevadă vremea și prin ajutorul barometrului de pe birou.

Opera lui Caragiale a biruit însă vremea, în ciuda tuturor piedicilor.

Într-o ședință solemnă, în 1947, noua Academie a Republicii Populare Romîne a proclamat pe Caragiale membru post-mortem. În incinta Academiei, chipul lui Caragiale se află astăzi alături de cel al lui Eminescu, al lui Creangă, al lui Slavici al lui Sahia.

Poporul îl iubește pe Caragiale, pentru că el s-a ridicat în numele celor exploatați și batiocoriți.

Prezidiul Marii Adunări Naționale a emis un decret prin care Teatrul Național din București, de a cărui istorie este strîns legat numele marelui dramaturg, să se numească Teatrul Național I. L. Caragiale.

Ioan MASSOFF

Schimbarea inscripției de pe frontispiciul Sfatului popular al comunei I. L. Caragiale din regiunea Ploești, schimbare făcută în anii regimului nostru

BELȘUG

(Urmare din pag. 1-a)

Nu m-am lăsat rugat de îmbierile vînzătorului, ca să cumpăr cîțiva știuleți. Am luat unul în mînă, ca pe un prunc. Era greu și dolofan. L-am desfăcut din scutecile verzi, bine mirositoare, i-am dat la o parte părul bălai și a apărut, gol și lăptos, trupul tînăr. M-am uitat la știuletele opalin cu o asemenea privire, încît vînzătorul interpretînd-o, probabil, altminteri, s-a crezut obligat să-și încurajeze clientul.

— Luați, e numai lapte.

Trecînd tot pe atunci prin Tei (Doamne, cît s-a schimbat cartierul, de cînd îl tot bătătoream, prin drumețiile mele de reporter) m-a făcut să mă opresc din umblet, strigătul atît de familiar al vînzătoarei: „Porumbelul! Porumbelul!". Am zîmbit la un joc, de cuvinte ce-mi încolțise în minte. Porumbelul! E bine venit într-un an de belșug. E sinonim cu o pasăre albă, cu pacea. Se leagă indisolubil.

★

Și acuma via. Încă n-a început pretutindeni culesul. Oprindu-mă la mustăriile însuflețite de consumatori mi-a venit în minte un tablou văzut toamna trecută.

Lăsîndu-mă ispitit de un cules de vie — știți, de mare spectacol, cum se spune, la teatru, prin dimensiunile scenei și distribuția bogată — sortii au căzut, firește, asupra Segarcei. Adică asupra celei mai importante podgorii din regiunea, spuzită de vii și viișoare, a Craiovei, Gospodăria agricolă de stat „7 Noiembrie".

Intîi spațiul: 237 hectare. E ușor de închipuit ce poate oferi ochiului o asemenea întindere de vie, însuflețită de munca zglobie și neobosită a sute și sute de culegători. Și mai cu seamă unui ochi bucureștean ce nu cunoaște în materie viticolă decît imaginea vreunei viișoare de țară: o jumătate sau un pogon de butuci țărănești, sburliți și înghesuiți în dezordine în jurul pătuiagului cu covîltir de coceni, sub care un om își pierde nopțile pînă la cules, strigînd în răstimpuri: „te văd!" „te văd!" ca să alunge copiii (sau vrăbiile) ademeniți de strugurii „terasă", cu bob mucos și strepezitor.

Ca să aveți o idee a cantității producției, luați în seamă că o podgorie ca aceea a gospodăriei „7 Noiembrie" dă în an bun o medie de 6.000—7.000 kilograme struguri la hectar. Varietățile nobile care i-au făcut faima. Cu titlu documentar amintim că această Gospodărie a furnizat Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților din 1953, 60 vagoane de vin, adică etelea consumatorului deprins cu litrul. 600.000 kilograme din licoarea care face totdeauna cinste etichetei renumite. Ce contează distanța, cînd la capătul ei te așteaptă o asemenea priveliște, pe care un poet englez, Keats, a trebuit s-o caute, nu în realitate, ci în mitologie (la el în țară nu prea sînt podgorii). Ce contează distanța, cînd însuși drumul pînă la destinație este, dragi cititori, o pregătire simfonică, un

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

minunat preludiu la rapsodia toamnei îmbelșugate.

La ordinea zilei, natura programase filmul închinat viței de vie, singurul rod prezent în anotimp. Singurul. Celelalte roade erau deja în silozuri, în pătulele colectiviștilor, la aprozare, în cazanele fabricilor de conserve de legume și compoturi. Nu m-am putut reține să nu notez, în timpul parcursului, și la ducere, și la întoarcere, ceea ce ochiul înregistra din peisajul mulcomit al toamnei.

Odată cu isprăvirea semănatului, plugarul, natura, vor intra în zodia tihnită a odihnei bine meritate. Pînă atunci mai surprinzi din goana trenului majestoasele tablouri ale toamnei, încă nu pe deplin în repaos. Mai avea de pus la punct niscaiva probleme menajere, ca după kermesă rînduirea veselei, transportarea la cămară a lucrurilor rămase la bufet. Potecile satelor mai erau străbătute de carele cu coceni, ultimii ce au mai fost pe miriște. Convoiuri de platforme încărcate cu lemne mută păduri de fag și de carpen la vetrele oamenilor. Alte căruțe cu legume întîrziate le vezi drumuind pe poteci de sat, parcă aceleași, repetate pe zeci de kilometri, pentru un șir nesfîrșit de sate.

Ce imagine vastă și fără întreruperi a îndestulării. Îți oferă toamna mănoasă încărcată pe toate șoselele, pe toate șleahurile și potecile țării! Se oprește în toate tîrgurile, satele și cătunele, la toate ușile oamenilor muncitori. Îți zici, privind din fuga trenului semănătorii: *oamenii vor avea și la anul pîine.*

Îți zici, cînd te încrucișezi cu un interminabil tren încărcat cu lemne (am numărat numai la unul 63 de vagoane): *oamenilor o să le fie cald la iarnă.* Îți zici, uluit de munții de sfeclă de la rampa gărilor: *„Oamenii muncii, vor avea mai mult zahăr!*

★

Era la mijloc de octombrie și culesul în toi, în toată regiunea de la Roșiori la Dăbuleni. Niciodată n-am avut prilejul să văd o mai cordială, o mai amplă și diversă iconografie a toamnei, exprimată în atîtea imagini vii și sugestive. Tot drumul parcă era un pelerinaj la izvoarele mustului. Și cu cît mă apropiam de Segarcea, tabloul devenea și mai animat, și mai captivant în diversitate. Intervenise în compoziția lui detalii noi, emoționante prin semnificația lor umană, socială. Căci, mălaiul și vinul toamnei, chezășuesc, nu numai o parte din îndestularea de peste iarnă a familiilor, ci și întemeierea de noi căminuri. Nunțile, sînt de aceea sorocite pentru anotimpul cramei și al hambarelor.

Am văzut în stații bărbați tineri care țineau în mîini buchete de flori pregătite pentru mirese. Era sîmbăta după-amiază și din tren coborau tarafuri de lăutari, întîmpinate în gări de cumetri afabili. Lăutarii se instalau în căruțele ce-i așteptau și cînd se urnea trenul, te urmărea această imagine nupțială a toamnei dintr-un sat depărtat, unde piinea și vinul simbolizează fundamentul unei căsnicii tinere.

Am descins la Segarcea ca într-o alegorie a culesului de vii. Zeci de harabale doldora de struguri circulau pe lunga șosea ce taie de la un capăt la celălalt comuna. Alte căruțe transportau în sus și în jos poloboace goale sau pline. M-am oprit la centrul de colectare ca să privesc puhoiul de must ce curgea din teascuri.

Acest tablou anticipa pe cel ce mă aștepta la „7 Noiembrie". Îl revăd.: Piraiele mustului au purces să se reverse în zăcători. Afară în podgoria imensă, culegătorii: fete, băieți, bărbați, femei... Larmă, risete, chemări. Pe aleele dintre butuci, căruțe, care cu boi, transportă la cramă butiile cu struguri desertate din coșuri.

Cineva cîntă. Și cîntecul se întinde din crîmpoșie în feteacă și mai încolo din aligote în riesling. E cîntecul vinului, al muncii, al belșugului. Garofița, fiica lui Dudu Pandelică (din „Dealul Robilor", cîndva — nu mai e nevoie de evocări istorice căci numele satului țigănesc e revelator — pe moșia domnească și, pe urmă carlistă) s-a oprit o clipă să-și alăpteze prunc. Isprăvind, l-a pus apoi în coșulet, la umbră, sub un butuc de poamă cornă. Copilul, cu mînuțele agățate de ciorchinele greu, negru, își continuă suptul...

★

La crama din Piața Kogălniceanu m-am oprit ca să mă cinstesc cu un pahar de must. E o mustărie mai mititică (nu din cele 18 „model"), cu terasa la stradă, la cîțiva metri de stația troleibuzului pe care o maschează paravanul de papură. Era în amurg și la una din mese ospătau din pastrama atîrnată de pervazul ușii, „la vedere", doi zidari. Isprăviseră lucrul la blocul de peste drum — unul din cele cîteva mari blocuri ridicate în Bulevardul „6 Martie" și deja locuite — și au poposit, în drum spre casă, la această mustărie a toamnei.

La altă masă, o familie: părinții și trei copii. Din conversația lor cu zidarii am înțeles că sînt cei mai recenți locatari ai unui apartament compus din 3 camere, baie și bucătărie, al ultimului bloc terminat nu de mult în bulevardul pomenit, colț cu str. Hașdeu. Bărbatul e otelar la „Mao-Tze-dun". Vorbea cu bucurie de locuința lor nouă, modernă și din cînd în cînd și-o traducea cu un simpatic înțeles la adresa vecinilor de masă, zidarii, ciocnind cu ei cănița cu must.

F. BRUNEA—FOX

De ce a plîns Eli în două gări

Atmosferă de gară. Și încă ce gară. Gara de Nord. Flori. (De unde flori? De-acasă de la oameni, în gară știți că nu se găsesc), sărutări, batiste fluturînd, lacrimi și chiar bocete.

Și în trenul de Curtici, în care mă aflu, se plînge. Pe scara vagonului 4 plînge o femeie, plînge și sărută pe soțul ei, care rămîne singur în București. Săracul!

Auziți: rămîne singur în București!

Trenul de Curtici a plecat. Femeia de pe scara vagonului 4 abia poate să spună printre lacrimi:

— Să ai grijă de tine, Sandule.

— Să ai grijă să nu răcești, Eli.

Eli a scos batista din poșetă și tot printre lacrimi a fluturat-o.

Nu se mai vede Sandu. Femeia intră în compartiment. Culmea — ce va-să-zică coincidența... Această femeie e în compartiment cu mine. În acest compartiment sîntem 6 bărbați și două femei. Eli plînge. Plînge cu lacrimi de... (există lacrimi mai mari decît cele ale crocodilului?). Dacă există, cu acele lacrimi a plîns Eli.

Cealaltă femeie nu plînge. Plînge numai Eli.

Cum să facem s-o împăcăm? Noroc că în compartimentul nostru se află un tînăr cu niște priviri mefistofelice. Mare noroc! Altfel, ce făceam? El caută s-o îmbuneze.

— De ce plîngeți, doamnă?

— Cum să nu plîng? Ce-o să facă singur Sandu? Nu l-am lăsat niciodată singur. O să fim despărțiți două săptămîni. Săracu Sandu!

— Nu fiți îngrijorată. O să se descurce el. Nu e copil.

Tînărul cu priviri mefistofelice îi spune aceste cuvinte, dar și cu privirile parcă o iscodește.

— Niciodată nu l-am lăsat singur pe Sandu, mai spune Eli, uitîndu-se în ochii mefistofelici ai tînărului.

Tînărul vrea parcă să facă un banc:

— Poate că abia a așteptat această vacanță Sandu al dumneavoastră!

Năravuri și moravuri

Eli se supără. N-are replică. Cealaltă femeie a angajat o discuție despre meciul Petrolul—Corvinul. Îl laudă pe portarul Corvinului, pe Niculescu. A apărat formidabil. A fost cel mai bun din 22. Ce portar, domnule!

Eu? Nu mă cunoașteți? Cuminte ca-n-totdeauna! Mi-am deschis cartea... o carte de umor neîndoelnic. (Unde am mai găsit o carte d-asta? Se mai găsesc). Și mi-am văzut de lectură. Așa sînt eu, studios. Citeam, luam chiar și notițe. Deodată aud ușa deschizîndu-se. A ieșit tînărul cu priviri mefistofelice pe culoar, să fumeze. (Era un compartiment pentru nefumători).

Eu citeam și luam notițe din cartea cu pricina. (Vreau să învăț și eu să fac umor neîndoelnic). Cînd aud din nou ușa deschizîndu-se. A intrat cineva? Nu! Locurile erau numerotate și de data aceasta nu s-a făcut încurcătură în gări. Citeam. Dacă n-a intrat nimeni, trebuie c-a ieșit cineva. Da, a ieșit Eli. Săraca! A ieșit cu ochii roșii. Plînsese după Sandu. Ieșise probabil să privească peisajul, ca să se consoleze... Și n-a intrat în compartiment o stație, două...

Ce dumnezeu, reporter ești? Să lași o femeie pe culoar să plîngă atîta timp? Am ieșit s-o îmbărbătez. N-a mai fost nevoie. Tînărul cu priviri mefistofelice a avut el grijă. Erau amîndoi în capătul vagonului. Am intrat numaidecît în compartiment. Nu mai explic de ce. Înțelegeți. Accentuez însă: erau în capătul vagonului, și lumina era stinsă.

Au stat acolo în doi, săracii, pînă la Sighișoara, adică pînă la intrarea în Sighișoara, că înainte de a intra în gară a venit tînărul cu priviri mefistofelice să-și ia valiza. Trebuia să coboare. A coborît. Eli nu și-a luat valiza. De ce sînteți răutăcioși?

A plecat trenul din Sighișoara. A intrat și Eli în compartiment. Săraca! Iar plîngînd.

De ce a plîns Eli în două gări? Asta-i întrebarea, nu cea din „Hamlet". Este? Săracu Sandu!...

Nicuță TĂNASE

CALEIDOSCOP

Familia Bach

Johann Sebastian Bach

Nu există în întreaga istorie a muzicii universale o altă familie de muzicieni mai renumită decît cea a instrumeniștilor și compozitorilor care, timp de peste două secole, au adus o contribuție de seamă la tezaurul muzicii culte. Trăgîndu-se dintr-un neam de oameni simpli din părțile Boemiei, cei dintîi reprezentanți ai familiei Bach care s-au ilustrat în domeniul muzicii au fost cei doi fii ai meșterului brutar Vlit Bach, Johann Ambrosius și Johann Michael. Cel dintîi era muzicant al curții în orășelul Eisenach din Turingia și a fost părintele celui mai strălucit dintre membrii familiei, Johann Sebastian Bach. Unchiul marelui compozitor a fost organistul capelei din Gehren și a scris numeroase lucrări pentru cor, orgă și pian, ca și cîteva frumoase motete. Fiul cel mare al lui Johann Ambrosius, pe nume Johann Cristoph, a fost și el organist și dascălul de pian și compoziție al fratelui său mai mic, Johann Sebastian. Acesta va deveni o culme a muzicii clasice, cea mai mare personalitate muzicală a primei jumătăți a veacului al 18-lea, neîntrecut contrapunctist și cel mai strălucit organist al vremii sale. La 18 ani Johann Sebastian Bach e violonist și muzicant al curții din Weimar un an mai tîrziu organist în Turingia, pentru ca apoi să devină maestru de concert și dirijor al capelei prințului de Anhalt și în sfîrșit, la 38 de ani să se stabilească la Leipzig, în calitate de director muzical, organist și profesor, rămînînd acolo timp de peste un sfert de veac, pînă cînd moare, în 1750.

Patru din cei 11 fii ai lui Johann Sebastian au continuat tradiția muzicală a familiei: cel mai vîrstnic, Wilhelm Friedemann (1710—1784) a fost un virtuos al viorii și orgei; Karl Philip Emanuel (1714—1788) s-a ilustrat ca un bun clavecinist și compozitor, autor a peste 200 de compoziții pentru pian, 50 de concerte, oratorii, cantate, simfonii și lieduri; Johann Christoph Friedrich (1732—1795) a fost șef de orchestră la Bückeburg și de asemenea compozitorul unei opere „Americana" și a unor cîntece, triouri, oratorii și cantate; în fine, cel mai mic dintre frați, Johann Christian (1735—1782) a fost organist la Domul din Milano și apoi capelmaistru al reginei Angliei, compunînd și el numeroase opere în stil italian, ca „Clemența lui Scipione", „Adrian în Sivia", „Temistocle" etc. precum și lucrări pentru pian, messe, tedeumuri etc. Dintre nepoții marelui Johann Sebastian trebuie pomeniți Wilhelm Friedrich Ernst Bach, care continuă pînă la mijlocul veacului al 19-lea să ilustreze numele acestei celebre familii de muzicieni.

O mumie egipteană într-un muzeu bucureștean

În anticul Egipt, pe malurile Nilului, la Teba, acum 36 de veacuri, pe timpul celei de a XVIII-a dinastii a faraonilor, a trăit Bes-An, fiul lui Petisis, nepot al lui Anh-Ef-En-Hus, preot al zeului Amon. Asemenea mai marilor acelor zile, după ce și-a dat obștescul sfîrșit, a fost îmbălsămat și depus într-un sarcofag în care s-a păstrat peste milenii.

Nu i-a fost dat, pe semne, să întîmpine veșnicia în patria-i călduroasă. În anul 1869, N. Crețulescu, a adus sarcofagul împreună cu mumia lui Bes-An în țară.

Mumia lui Bes-An se află acum într-o raclă de sticlă, la vederea ei se vede o altă mumie, de asemenea foarte bine păstrată, de copil. Este aceea a unui mic prinț egiptean. Alături poate fi văzut sarcofagul acoperit cu picturi simbolice ale divinităților Isis, Neftis, Osiris, Tatu și altele, precum și ieroglife (în culori vii, care s-au păstrat uimitor de bine) exprimînd rugăciuni adresate unor zeități. Pe creștetul sarcofagului se află pictat un scarabeu cu aripi, simbol al resurecției promise răposatului, care ținînd seama de deplasarea făcută la atîtea milenii după moarte... ar urma să aibă loc la Muzeul de Antichități al Academiei R.P.R. din str. I. C. Frimu nr. 11. Acolo, zilnic pot fi văzute sarcofagul și mumia.

Mumia lui Bes-An păstrată la Muzeul de Antichități al Academiei R.P.R.

POȘTA REDACȚIEI

M. DAVID — București: Nici celebra Pithia nu ar înțelege ce vreți să spuneți în versurile trimise.

Pentru a face și pe alți cititori părtași la spusele noastre, vom prezenta cîteva din versuri. Am ales din așa-zisa poezie „Curcubeu":

„Pomadă albă, în negrul cenușiu al norilor.
Este ploaie!
S-agită marea în furtună.
Zefir s-a dus în alte zări iscoditoare.
S-aprind făclii în ochi întunecați
Este ploaie!
Oameni, frați, surori toate-n jur
Mijesc în zări, parfumuri de floare.
Zorzoane toate afumate
Picături astupă în cădență pașii repezi
Viața invers dănțuie
În văzduh
Totul stă în loc
Ploaia cade.

Părerea noastră sinceră este să nu vă mai pierdeți timpul cu asemenea „poezie".

PETRACHE CONSTANTIN — Hunedoara: E greu și nerecomandabil să răspundem în numele altcuiva. În cazul nostru, în locul actorului Iurie Darie căruia îi place și pictura. La întrebarea dv.: „Ce,i place mai mult lui Iurie Darie — pictura sau cinematografia?" ne-am permite să răspundem: cinematografia. Cei mai bun indiciu este că actorul a apărut în mai multe filme și că pînă acum n.am auzit să fi deschis nici măcar o singură expoziție de pictură oricît de mică.

Dar, cum arătam mai înainte, aceasta este părerea noastră. Iurie Darie este singurul în măsură, să confirme sau să infirme această presupunere.

POMPILIU ANDREI — Craiova: Apreciem înainte de toate stilul clar și conținutul ordonat al scrisorii dv. cu atît mai mult cu cît aflăm că sînteți elev în clasa VIII.a. De asemenea și lectura bună către care vă orientați.

În ceea ce privește propunerea cu ecranizarea romanului respectiv e o chestiune de care se ocupă cinematografia.

Ne bucură faptul că pagina noastră de spectacole e citită cu viu interes.

MIRCEA I. — Ploești: Au haz rîndurile dv. dar nu sînt în așa fel scrise încît să fie publicabile. N-ar avea însă nici „un haz" să nu mai încercați. Umoristul trebuie să fie optimist și întreprinzător.

SĂPTĂMÎNA LA O. N. U.

NĂDEJDILE POPOARELOR

(Urmare din pag. 1-a)

lui N. S. Hruşciov şi altor conducători ai ţărilor socialiste. El s-a sculat pentru a răspunde şi lui Fidel Castro, şi ar mai fi răspuns şi lui Nkrumah, Nasser şi şefului delegaţiei panameze ca şi altor conducători care au condamnat politica S.U.A., dacă nu şi-ar fi dat seama că pe măsură ce creşte lista vorbitorilor riscă să ajungă cel mai frecvent vorbitor din Adunare.

Cam în această situaţie s-a ivit ideea salvatoare: primul ministru al Angliei, Macmillan va sosi la New York pentru a da răspunsul în numele occidentului şi inclusiv al Statelor Unite, al cărui purtător de cuvînt părea epuizat. Această situaţie penibilă a „liderului occidentului"" (cum este denumită S.U.A.) a determinat pe un diplomat american să declare cu amărăciune unui ziarist elveţian, că compatrioţii săi au făcut în cursul ultimilor ani trei descoperiri fundamentale pentru viitorul politic al Statelor Unite. Iată-le:

1. Experienţa lui Roosevelt care demonstrează că în S.U.A. poţi fi preşedinte pînă la moarte dacă ştii să perseverezi.

2. Experienţa lui Truman care arată că în S.U.A. orice nechemat poate deveni preşedinte.

3. Experienţa lui Eisenhower care demonstrează în sfîrşit că de fapt Statele Unite nu au nevoie de un preşedinte.

Occidentul în persoană

Ce va trebui să spună Macmillan pentru a şterge impresia neplăcută produsă de performanţele S.U.A.? Aceasta a fost tema care a preocupat foarte mult pe comentatorii ziarelor. Sfaturile date premierului englez s-au înmulţit şi ele au căpătat adeseori un caracter original care nu este lipsit de semnificaţie. În cadrul unei emisiuni organizate de unul din posturile engleze de televiziune ziaristul Patrick O'Donovan l-a sfătuit pe Macmillan, că cel mai bun mijloc pentru a atrage atenţia asupra sa la O.N.U. este să poarte o haină cu guler de catifea, să fie „superb de bine îmbrăcat". „Sper, spunea O'Donovan, *că croitorul lui Macmillan poate să rezolve această problemă*" Cu alte cuvinte deci toată speranţa Occidentului la O.N.U. se bazează după părerea unora pe măiestria croitorului domnului Macmillan! S-ar părea că este vorba pur şi simplu de o butadă. Dar o butadă luată în serios capătă valoarea unei judecăţi sau opinii. Pentru O'Donovan, ca şi pentru alţi observatori englezi, este evident că pînă în ceasul de faţă Occidentul nu s-a pregătit serios pentru abordarea realistă a problemelor fundamentale aflate în faţa acestei sesiuni istorice şi de aceea, după prăbuşirea rapidă a primelor scamatorii, specifice obiceiurilor electorale americane, diplomaţia occidentală nu are deocamdată ce oferi în afara altor acţiuni de acelaş calibru.

Un alt comentator englez John Jelley de la „Daily Mail" se întreba şi el: *„Ce ar putea domnul Macmillan să scoată din mîneca sa pentru a face faţă jocului în faţa galeriei?"*

John Jelley consideră că nu ar fi suficient pentru a atinge un asemenea scop să scoată din pălăria sa un porumbel de felul celor ce se găsesc în Trafalgar-Square, însoţind această performanţă de cîteva rafale de pistol automat. *„Noi englezii,* exclamă John Jelley, *sîntem doar renumiţi pentru priceperea de a organiza manifestări publice solemne şi atractive".* Ţinînd seamă de aceste tradiţii el cere lui Macmillan să demonstreze cu succes că *„naţiuni odinioară ostile pot trăi împreună în Regatul Unit".*

Desigur de încercat, a încercat domnul Macmillan şi nu numai atît. El a căutat să demonstreze cît de „civilizator" este colonialismul. Din nefericire pentru el, discursul nu era rostit în Camera Lorzilor ci într-o adunare în care se aflau mulţi reprezentanţi ai popoarelor recent scăpate de „civilizaţia" colonialistă, ale căror simţăminte au fost bine exprimate de premierul Ghanei Kwame Nkrumah: *„Multă vreme Africa a suportat o formă aspră de dominaţie colonială. Ca urmare a acestui fapt în Africa se observă cea mai puternică şi pe deplin concretă răscoală împotriva acestui sistem. Cred că zguduirile din Congo constituie o manifestare a acestei răscoale".* Şi doar domnul Nkrumah este membru al Commonwealth-ului britanic şi nu membru al lagărului socialist aşa cum i s-a părut domnului Herter într-un moment de furie prost inspirată.

Este posibil ca mulţi diplomaţi să fi privit cu invidie eleganţa vestimentară a domnului Macmillan. Dar ea nu a putut da nici cea mai mică strălucire celor ce a avut de spus premierul englez în problema dezarmării. Din simplu motiv că maistrul care croieşte vestmîntul occidental în această problemă, respectiv S.U.A., stă cu braţele încrucişate, şi oricît de bun magician ar fi domnul Macmillan, el nu va putea să dea unei astfel de poziţii statice, aspect de mobilitate şi elasticitate.

Ziarul englez conservator „Daily Telegraph" scrie în această privinţă:

„Spectacolul este jalnic. Atît preşedintele Eisenhower, cît şi domnul Macmillan, s-au pus în situaţia de a fi împinşi pe poziţii în care prezenţa lor în acest for mondial poate fi interpretată doar ca o încercare de ultimul moment pentru a pune în încurcătură pe domnul Hruşciov".

Nu este de mirare că cu astfel de poziţii puterile occidentale au suferit asemenea înfrîngeri în dezbaterea publică încît s-au pus cele însele în mare încurcătură. Nu este de mirare de aceea că puterile occidentale s-au făcut luntre şi punte pentru a împiedica discutarea problemei dezarmării în Adunarea Generală.

Departe de lumina zilei

Pe culoarele O.N.U., pe străzile New York-ului, politicienii occidentali, în frunte cu cei din S.U.A. preferă să lucreze în ascuns, departe de lumina zilei, pentru a împiedica schimbări de natură să-i silească a accepta tratative serioase. Pe străzile New York-ului sînt puse în continuare în acţiune grupuri de provocatori, cu sarcina evidentă de a învenina atmosfera şi de a împiedica climatul propice tratativelor serioase.

Zilele trecute, printr-o întîmplare, s-a putut afla şi preţul pe care îl plătesc organizatorii acestor acţiuni oricui este gata să poarte o placardă şi să defileze pe anumite porţiuni.

Unei persoane (care a dezvăluit această întîmplare) i s-a oferit 8 dolari pentru a purta o placardă antisovietică. Preţul, după cum se vede, este destul de ridicat şi ne arată, judecînd după legile pieţii capitaliste că cererea de provocatori este mai mare decît oferta. Poliţia new-yorkeză, în loc să curme cu totul asemenea manifestări huliganice, se ocupă mai mult de împiedicarea unui contact mai strîns între diferite delegaţii şi populaţie.

Unul din corespondenţii ziarului englez „Sunday Times" făcea următoarea socoteală: forţele totale ale poliţiei new-yorkeze se ridică la 24 000 de oameni. Din aceştia 8.000 sînt concentraţi pe un perimetru restrîns în jurul sediilor unor delegaţii, cuprinse între Park Avenue şi First Avenue. Această situaţie, remarcă corespondentul, face ca „restul oraşului să devină o ţintă uşoară pentru spărgători şi alţi criminali. Cu toate acestea numărul obişnuit de crime nu a crescut în această săptămînă". Cum se explică minunea? „Trebuie să existe, conchide corespondentul lui „Sunday Times", un armistiţiu nescris între forţele de poliţie ale oraşului şi lumea interlopă...". Armistiţiu care prevede probabil că criminalii new-yorkezi nu-şi vor înteţi acţiunile lor murdare atît timp cît poliţia e ocupată cu sarcini „extraprofesionale".

Pe culoarele O.N.U. acţiunea diplomaţiei occidentale a urmărit captarea sprijinului afro-asiatic folosindu-se arma denaturărilor şi a presiunilor de tot felul. Acţiunea U.R.S.S. sprijinită de alte state pentru îmbunătăţirea activităţii O.N.U., este prezentată ca un atac împotriva O.N.U. Se lansează şantajul că dacă Hammarskjoeld ar fi schimbat, S.U.A. nu vor mai acorda niciun dolar drept ajutor şi aşa mai departe. În încercarea de a provoca disensiuni în sînul ţărilor afro-asiatice diplomaţia americană îşi îndreaptă atenţia spre acele delegaţii africane care după părerea lor sînt conduse de politicieni care ar fi gata să facă jocul occidentului. Le trebuie cifiva Chombe. Un diplomat al Republicii Africa Centrală declara unui ziarist occidental că nu apreciază „atacurile la adresa puterilor occidentale" dar că, cu toate acestea „noi sîntem totuşi mai înţîi africani şi ne aflăm într-o dilemă dificilă". Respectivul ministru de externe nu spunea despre ce anume dilemă este vorba dar un corespondent al ziarului englez „Observer" care se ascunde în spatele semnăturii de „Observator diplomatic" arăta clar că este vorba de dilema pe care o au acei lideri africani care oscilează între presiunile occidentale şi presiunile majorităţii ţărilor africane.

„Majoritatea statelor africane, scrie corespondentul englez, nu vor fi totuşi de acord să continue a sprijini o politică a O.N.U. care ajută în mod deschis pe colonelul Mobutu, sau o politică care caută să-l favorizeze pe domnul Kasavubu împotriva domnului Lumumba. Ei simt că politica domnului Hammarskjoeld se află în primejdie de a face acest lucru (chiar îl şi face N. N.)

Dacă actualele negocieri dintre Hammarskjoeld şi liderii africani nu au succes în ce priveşte stabilirea unei politici comune, el se află în primejdie de a fi atacat... de majoritatea liderilor blocului afro-asiatic. O asemenea întorsătură va schimba complet situaţia din O.N.U.".

Acest comentariu ne arată că dilema nu aparţine exclusiv unor personalităţi africane. Ea aparţine şi blocului occidental. În timp ce caută să provoace disensiuni pentru a domina ţările foste coloniale, exponenţii acestui bloc trebuie să privească înapoi la divergenţele ce se ascut în propriul lor bloc.

Trimişii speciali ai ziarului „Le Monde", Lacouture şi J. Knecht, afirmă că una din consecinţele politicii dusă de secretarul general al O.N.U., pînă acum este că el îşi simte postul său ameninţat. „Unor interlocutori pe care i-a primit cu faţa gravă şi întunecată — relatează corespondenţii lui „Le Monde", domnul H le-a apărut ca fiind dispus mai degrabă să ducă lupta decît să părăsească partida (adică să-şi păstreze postul — N. N.). Dar el nu a ascuns că ar trebui făcute concesii afro-asiaticilor". *Corespondenţii ziarului „Le Monde" nu ne informează despre ce interlocutori este vorba, dar nu este greu de ghicit că domnul H. avea în faţă diplomaţi francezi. Pentru că reiese din ce în ce mai mult dintr-o serie de comentarii occidentale că Statele Unite se simt împiedicate în manevrele lor la O.N.U. de acţiunile franceze în Algeria. Iar Franţa se teme că de dragul succesului acestor manevre Statele Unite vor sacrifica sprijinul public dat poziţiei franceze. Aceasta este sensul în care au interpretat francezii avertismentul exponentului intereselor americane în O.N.U. Hammarskjoeld, că vor „trebui făcute concesii". Dar nu numai Franţa ci şi Anglia se simte, după expresia corespondentului ziarului „Sunday Times", Henry Brandon „jenată" de „concesiile" pe care ar vrea să le facă Statele Unite pe seama lor pentru a-şi consolida propriile sale poziţii în O.N.U. Atît Franţa cît şi Anglia nu se tem de „concesiile" propriu-zise. Ele ştiu că monopolurile americane nu-şi vor trăda propriile lor interese.*

În calitate însă de puteri colonialiste mai cu experienţă ele se tem că odată ce se începe a acţiona pe această cale consecinţele serioase pentru întreg sistemul colonial nu vor mai putea fi oprite.

„Consecinţa logică a unei astfel de politici — *scrie Henry Brandon* — va fi eventuala independenţă politică pentru Algeria, Africa răsăriteană şi coloniile portugheze şi spaniole". *Atît Franţa, cît şi Anglia, se tem că Washingtonul este mult mai atras „să asigure funcţionarea maşinăriei decît să ia în considerare realităţile din afară". Cu alte cuvinte Franţa şi Anglia se tem că S.U.A. de dragul funcţionării maşinii de vot în O.N.U., vor pierde din vedere posibilitatea agravării defectării maşinăriei colonialiste în afara zidurilor O.N.U.*

Tocmai divergenţele interoccidentale au determinat plecarea grăbită a ministrului de externe francez la Paris şi este una din cauzele sosirii domnului Macmillan la New York.

Calea este clară

Dacă între aliaţii întru jefuirea coloniilor şi spolierea a milioane de oameni pentru asigurarea cursei înarmărilor, firul relaţiilor şi soluţiilor se încîlceşte tot mai mult, pentru marea majoritate a opiniei publice calea apare limpede şi clară ca zorile unei dimineţi însorite. Trebuie începută dezarmarea generală şi completă; fondurile economisite astfel trebuie folosite pentru dezvoltarea industrială rapidă a ţărilor slab dezvoltate, trebuie lichidat definitiv ruşinosul sistem colonial; trebuie ca principiile coexistenţei paşnice să fie puse la baza relaţiilor între state cu sisteme sociale diferite; trebuie ca O.N.U. să corespundă şi prin modul său de organizare transformărilor petrecute în lume.

Tocmai pentru că aceste obiective răspund necesităţilor obiective ale progresului, intereselor tuturor popoarelor, ele sînt clare, aplicabile, şi au un ecou puternic.

Tocmai pentru că acţionează împotriva cerinţelor epocii noastre, acţiunile diplomaţiei puterilor occidentale apar sterile, lipsite de atractivitate, iar exponenţii lor se încurcă în propriile lor urzeli.

Pentru poporul nostru săptămîna aceasta a fost o săptămînă deosebit de importantă. De la înalta tribună a O.N.U., năzuinţelor noastre le-a fost dat glas. Şi în glasul acesta care ne este apropiat, drag, la auzul căruia am vibrat nu odată, au căpătat contur dragostea noastră de pace, mîndria de a fi stăpîni pe soarta noastră, hotărîrea de a aduce propria noastră contribuţie la procesul istoric al eliberării omenirii de războaie şi colonialism.

Mulţi poate din cei prezenţi în sala Adunării Generale au auzit pentru prima dată cuvîntul Romîniei noi, glasul tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej. Dar ideile şi simţămintele exprimate puteau fi recunoscute de oricine ca fiind proprii popoarelor lumii întregi.

Nădejdile noastre sînt nădejdile tuturor popoarelor. Aceasta este forţa noastră, forţa păcii şi progresului.

N. LUPU

Doi regizori romîni în specializare la Moscova

Corespondenţă telefonică pentru „Magazin"

— Zdrazvuite.

— Zdrazvuite.

Acest scurt salut în limba rusă, pe care şi-l însuşeşte din prima zi orice străin venit în Uniunea Sovietică, a fost rostit, pe două voci, de doi vechi cunoscuţi pe care i-am întîlnit în faţa hotelului „Metropol" din capitala Uniunii Sovietice. De fapt, cei doi vă sînt cunoscuţi probabil şi dv — stimaţi cititori. Este vorba de regizorul Horea Popescu de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giuleşti şi de Călin Florian de la Teatrul Naţional din Cluj.

Interviul ad-hoc provocat şi de curiozitatea personală, a mers de la început într-un tempo rapid.

— Cu ce prilej?

— Specializare.

— La ce teatru?...

— Să vezi, sîntem veniţi pentru film.

Cei doi regizori de teatru se specializează la studioul „Mosfilm". Timp de trei luni de zile, ei vor urmări îndeaproape etapele de creaţie ale unui film.

— Cu ce regizor lucraţi?

— Cu Voinov, pe care spectatorii noştri îl cunosc ca regizor al filmului „Cei trei din pădure".

Horea Popescu intervine:

— Am trecut şi vom mai trece şi pe la echipele de filmare conduse de Grigori Ciuhrai şi pe la cea care realizează pe platourile „Mosfilm"-ului ecranizarea romanului „Învierea" de Lev Tolstoi.

Îmi permit o paranteză: Poate că vă aduceţi aminte că într-unul din numerele trecute ale „Magazin"-ului se anunţa că rolul principal din „Învierea" este deţinut de Evghenii Matveev, pe care l-aţi cunoscut în filmul „Casa în care locuiesc".

Şi acum, paranteza închisă, continuăm interviul. Întrebarea este foarte scurtă: „Ce v-a impresionat mai mult?" Ne răsound, unul după altul Horea Popescu şi Călin Florian.

— Disciplina de pe platourile „Mosfilm".

— Atmosfera de creaţie de aici.

— Ar mai fi de adăugat ceva, — intervine Horea Popescu. Am fost foarte impresionat cînd am văzut primele secvenţe turnate în prezenţa noastră. Cu toate că n-am colaborat la realizarea lor, am început să simţim că filmul lui Voinov „Timpul concedillor" a început să ne devină apropiat.

— Ce învăţăminte aţi tras pînă acum?

— În primul rînd — spune Călin Florian — socotesc că greşesc cei care separă complet filmul de teatru. Foarte multe elemente teatrale (în sensul bun al cuvîntului), din munca cu actorul, sînt perfect valabile şi în cinematografie. De fapt, regizorul Voinov a venit în cinematografie tot din teatru. În al doilea rînd... dar despre aceasta vom discuta altădată.

Alexandru STARK

Moscova, 30 septembrie 1960

„Răscoala" chiriaşilor din St. Pancras

Don Cook şi Arthur Rowe, locatari ai blocurilor Kennistoun House, respectiv Silverdale House, din cartierul londonez St. Pancras, se aflau de 26 de zile baricadaţi în apartamentele lor. De 26 de zile „rezistau" — încurajaţi şi stimulaţi de simpatia şi solidaritatea marii mulţimi de chiriaşi din St. Pancras — „asediului" autorităţilor municipale şi a portăreilor. Cei doi locatari, la fel ca nenumăraţi chiriaşi din St. Pancras şi alte cartiere londoneze urmau să fie evacuaţi pentru că au refuzat să se conformeze unei noi şi substanţiale majorări a chiriei.

Din 1957 — cînd în Anglia a intrat în vigoare o lege care desfiinţa controlul asupra chiriilor — şi pînă astăzi, ca urmare a majorărilor succesive, chiriile au ajuns să fie de 3 pînă la 7 ori mai mari decît erau cu trei ani în urmă, reprezentînd cam 40 — 50 la sută din veniturile medii ale unei familii. Or, pentru bugetele milioanelor de oameni simpli din Anglia de genul lui Rowe şi Cook, aceasta a constituit o lovitură din cele mai grele. Iată de ce în ultima vreme într-o serie de cartiere din capitala britanică printre care şi în St. Pancras, au avut loc manifestaţii şi acţiuni de protest din cele mai diferite ale chiriaşilor, indignaţi de acest atentat al proprietarilor, la buzunarele lor atît de greu încercate...

O asemenea acţiune a fost şi gestul celor doi — Don Cook şi Arthur Rowe — care, refuzînd să plătească chiriile mult majorate, s-au baricadat, spre a nu fi evacuaţi, în apartamentele lor în ziua de 28 august, cînd proprietarul blocurilor — Consiliul municipal din St. Pancras de sub control conservator — a obţinut împotriva lor ordonanţe judecătoreşti de evacuare.

Locuinţele celor doi chiriaşi „rebeli", cum i-a denumit presa londoneză de dreapta, au devenit adevărate fortăreţe, apărate în faţa „asediatorilor" nu numai prin baricade de sîrmă ghimpată şi grămezi de mobile masate în faţa intrărilor, ci şi cu ajutorul solidar al vecinilor, prietenilor şi cunoscuţilor din cartier care îi sprijineau în acţiunea lor protestatară.

Ca într-un film cu gangsteri

„Asediul" ar mai fi durat multă vreme (Don Cook spunea că va rezista şi trei ani la nevoie) dacă în zorii celei de a 27-a zi, cei doi chiriaşi împreună cu familiile lor n-ar fi fost evacuaţi prin nişte procedee demne de un film american cu gangsteri.

Familia Cook mai dormea barricadată în locuinţa ei de la al treilea (şi ultimul) etaj al blocului Kennistoun House cînd deodată tavanul s-a... „despicat" şi prin el au intrat doi portărei înarmaţi cu ordonanţa de evacuare...

Sosind cu noaptea-n cap la faţa locului, înarmaţi cu securi, tîrnăcoape şi fierăstraie şi la adăpostul unui grup masiv de poliţişti din „Scotland Yard", portăreii şi-au croit tiptil drum printre două piane grele plasate la intrare, în faţa scărilor şi tot tiptil s-au căţărat pe acoperişul casei, au desprins cîteva ţigle pentru a pătrunde în pod, de unde, cu ajutorul fierăstrăului, au tăiat plafonul şi au intrat hoţeşte în apartamentul lui Cook.

Portăreii care l-au evacuat pe Rowe, au pătruns în locuinţa acestuia din Silverdale House, spărgînd unul din pereţii apartamentului...

Dat fiind ora matinală, lovitura gangsterească a reuşit. Pînă cînd vecinii, alarmaţi de zgomote, au apucat să sară din pat şi să alerge, aşa cum erau, îmbrăcaţi în pijamale, în apărarea prietenilor lor, se făcuse prea tîrziu. Luaţi prin surprindere Cook şi Rowe au putut fi evacuaţi cu forţa...

3.000 de oameni indignaţi

După cum era de aşteptat, lucrurile nu s-au oprit aici. Vestea evacuării gangstereşti a celor două familii s-a răspîndit rapid şi nu numai în St. Pancras. Aflînd despre cele întîmplate, sute de muncitori constructori care lucrau într-un alt cartier au încetat lucrul, s-au încolonat şi au traversat Londra spre a ajunge la faţa locului. Între timp pe străzile din St. Pancras a ieşit mulţimea. În scurtă vreme s-au adunat peste 3.000 de oameni pentru a protesta împotriva acţiunii samavolnice a autorităţilor. Indignarea demonstranţilor a crescut şi mai mult în momentul în care un grup de poliţişti din Scotland Yard (al căror număr a crescut la 500 datorită întăriturilor primite) a încercat să-i împiedice prin forţă să se îndrepte spre sediul Consiliului municipal al cartierului St. Pancras. În cursul ciocnirilor ce au avut loc mulţimea a răspuns la atacurile poliţiei azvîrlind în poliţişti sticle, bastoane, ouă şi chiar bidoane de lapte şi saci de făină luaţi dintr-o băcănie ce s-a aflat în calea lor... Calul unui poliţist a fost doborît cu o bicicletă. Coifurile mai multor poliţişti au zburat pe caldarîm.

În cursul ciocnirilor s-au semnalat mai mulţi răniţi între care şi doi poliţişti. Vreo 20 de demonstranţi au fost arestaţi.

Dar populaţia indignată din suburbia londoneză n-a putut fi împiedicată să ajungă în faţa Consiliului municipal unde a manifestat pînă seara tîrziu, înfierînd samavolnicia autorităţilor şi protestînd împotriva jafului proprietarilor de case.

A. STANCIU

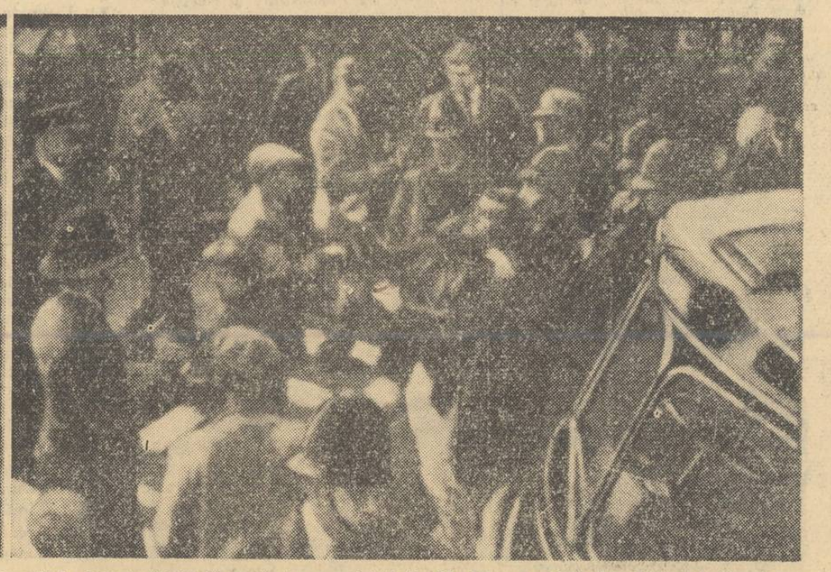

În clişeele de sus: *Arthur Rowe, purtat pe umeri de participanţii la demonstraţia de protest a populaţiei din St. Pancras. Unul din chiriaşii indignaţi a aruncat aceste medalii pe o stradă din St. Pancras, strigînd: „am luptat pentru ele în război — acum puteţi să le luaţi!".* În clişeele de jos: *imagini de la ciocnirea dintre manifestanţi şi poliţie.*

DE PRETUTINDENI

POSIBILITATEA căsătoriei dintre Polly Quinn şi Tom Purcell este comentată nu numai în cercurile dinmica localitate în care trăiesc (Widness din Anglia). Despre eventuala lor căsătorie au scris şi ziarele din capitala Angliei. Tom i-a cerut mîna cu zece ani în urmă şi a repetat cererea în toţi anii pînă acuma.

„Nu ştiu dacă este într-adevăr o propunere serioasă" — explică Polly şovăiala ei. Ea e o femeie cu experienţă, numără nu mai puţin de 100 de ani, în timp ce Tom n-are decît 72 de primăveri.

●

NU MAI PUŢIN de 3,5 milioane oameni din S.U.A. trăiesc în „case pe roate". Nu este vorba de membrii unei secte sau de oameni cărora le-ar place să călătorească. Motivul este de ordin practic, material. Sînt muncitori care lucrează periodic la diferite întreprinderi mori, care în unele campanii angajează forţă de muncă.

●

SĂPTĂMÎNI de-a rîndul spectatorii de pe stadionul sportiv din Aberdeen (Scoţia) au putut vedea înainte de începerea meciurilor un căţel negru care ba venea în tribune, ba fugea spre intrare. Într-un rînd căţelul a fost atacat de un cîine mai mare şi în cursul „luptei" căţelului negru i-a căzut de la zgardă o mică capsulă metalică. Înăun-

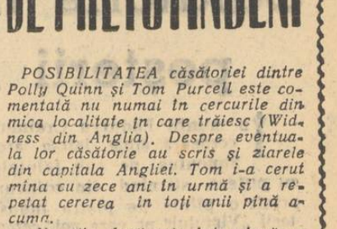

trul ei s-a găsit, ce credeţi? Un abonament de intrare la competiţiile sportive. S-a constatat cu acest prilej că patru fraţi Carring au scos un singur abonament, şi cu ajutorul clinelui, „instruit" în acest scop, reuşeau să intre toţi patru la manifestările sportive.

●

UN DENTIST din Columbia a publicat un anunţ în care afirmă că poate fi prelungită cu zece ani viaţa vaşilor dacă li se anlică dinţi artificiali. O vacă a dentistului, după ce şi-a primit noua dantură, în scurt timp s-a îngrăşat cu 10 kg. şi a început să dea cu mult mai mult lapte decît înainte. După părerea dentistului, peste 2-3 ani nimeni nu se va mira dacă va citi pe-o poartă: „Cabinet dentar pentru vaci".

●

IN DANEMARCA există un obicei străvechi. Nu numai bărbaţii pot cere în căsătorie fetele, ci şi fetele pot peţi pe bărbaţi. Dacă fata care cere mîna unui bărbat e refuzată, atunci bărbatul — conform obiceiului — e obligat să-i dea în dar 12 perechi de mănuşi.

●

IN VARA acestui an, în Anglia îngheţata pe băţ s-a vîndut cu doi pence mai scump. Motivul: scumpirea lemnului...

●

FEDERAŢIA de fotbal din Argentina a hotărît să organizeze cursuri de arbitri de fotbal, la care se vor putea înscrie numai femei. Pe măsura calificării lor, femeile vor înlocui pe bărbaţi la arbitrajele partidelor de fotbal. Astfel speră federaţia că se vor curma scenele care au loc deseori pe terenurile de fotbal cînd arbitrii sînt bătuţi măr de jucători sau suporteri, căci şi în Argentina funcţionează dictonul: pe femeie să n-o atingi nici cu o floare!

●

LA MOSCOVA se dau în folosinţă în medie 250 apartamente pe zi. Anul acesta numărul locuinţelor Moscovei va spori cu încă 91.000.

●

NICOLAI TARGHIN, membru al societăţii geografice a U.R.S.S. şi-a adunat o colecţie de 400.000 cărţi poştale ilustrate. Aceasta constituie un fel de enciclopedie geografică, istorică, culturală etc.

●

CEL mai vechi far în funcţiune are respectabila vîrstă de 660 de ani. El a fost construit la gurile Elbei, în insula Neuwerck. De-a lungul istoriei sale seculare, modul de alimentare a farului s-a schimbat în repetate rînduri. Flacăra sa „veşnică" a fost menţinută iniţial cu ajutorul lemnului, apoi prin petrol lampant, iar acum turnul lui este electrificat.

●

VRABIILE au aniversat nu de mult 100 de ani de la „descoperirea" Americii de către neamul vrăbiesc. Cu un secol în urmă coloniştii din Anglia au adus primele vrăbii în vederea luptei împotriva omizilor.

●

ALUMINIUL este cel mai răspîndit metal din scoarţa pămîntului. Subsolul conţine aproape 8 la sută aluminiu, în timp ce aurul se găseşte în proporţie de 0,0000005 la sută.

●

STATUL cu cea mai mare densitate a populaţiei este principatul Monaco. Pe teritoriul său, cu o suprafaţă de 1,5 km.p., trăiesc peste 20.000 de oameni. Ceea ce înseamnă aproximativ o densitate de 13,5 mii locuitori pe km.p.

●

IN BRAZILIA s-a calculat că în decursul ultimului an studioul de televiziune din Rio de Janeiro a prezentat telespectatorilor 995 de scene cu sărutări şi 1261 de scene cu omoruri. La întrebarea unor ziarişti cum se explică faptul că se preferă scenele de ucideri, reprezentanţii televiziunii au dat următorul răspuns „pătrunzător": Considerăm drept o datorie a noastră să prezentăm lucruri neobişnuite. „Omul se poate săruta toată viaţa, de murit poate muri o singură dată".

Călătorie în adîncurile peșterii „Vîntului"

În munții Pădurea Craiului, acolo unde Crișul Repede își încordează albia într-o arcuire puternică, în dreptul comunei Suncuiuș, pe sub falezele înalte de stîncă, pămîntul răsuflă cu putere, stîrnind din adîncuri o boare înghețată, care se revarsă printr-o pînie de piatră îngustă și întunecată. Este intrarea peșterii „Vîntului" pe care noi, cercetătorii Filialei din Cluj a Institutului de Speologie „Emil Racoviță", am explorat-o în mai multe rînduri.

Această peșteră este a doua ca dimensiune din patria noastră, căci deși nu este complet explorată ea depășește de pe acum 4 km lungime*). Intrarea extrem de strîmtă, care nu permite decît anevoie trecerea unui singur om, nu trădează imensa desfășurare a acestui gol subpămîntean.

De trei ori am asaltat adîncimile nepătrunse ale acestei lumi întunecate, încercînd să învingem potrivnicia opreliștilor sale neprevăzute. Douăzecișiuna, apoi douăzecișicinci de ore am explorat, fără odihnă, marele gol întunecat, smulgîndu-i, rînd pe rînd, tainele pe care le ascundea de milenii. Un lac subteran, adînc, ne-a întrerupt pe neașteptate înaintarea, căci nu aveam mijloacele să-l traversăm. Am părăsit peștera „Vîntului" cu hotărîrea să revenim cu o barcă pneumatică, cu ajutorul căreia să depășim obstacolul ce ni s-a ivit în cale.

Încercările noastre ne-au mai arătat că peștera „Vîntului" nu poate fi cucerită decît prin amenajarea în interiorul ei a unui bivuac subteran, care să permită o adăstare de mai multe zile sub pămînt.

Am adus cu noi toate cele necesare pentru realizarea acestui proiect. Un cort, cinci saci de dormit, corzi de alpinism, scări de funie, pitoane, cizme de cauciuc, o barcă pneumatică, rezerve de carbid, ustensile de cercetare științifică, un „Primus" și alimente pentru trei zile, ce urmau să fie duse în peșteră pînă la bivuacul pe care l-am stabilit la doi kilometri de la intrare.

★

De la primele explorări peștera „Vîntului" a prilejuit observații interesante din punct de vedere științific. Putem urmări pe vechile galerii părăsite de ape istoria unei evoluții geomorfologice milenare, care neschimbată în înfățișarea ei dintru început, stă aici mărturia unui trecut pe care geologul nu-l poate reconstitui la suprafața pămîntului decît din ruine. Astfel, pereții laterali ai etajelor superioare ale peșterii, sînt sculptate adînc numeroase nivele de eroziune succesivă, produse de apele ce au curs odinioară pe aici. Această majestuoasă arhitectonică subterană, raportată la terasele cursurilor de apă de la suprafață, va putea da indicații prețioase asupra aspectului paleogeografic și paleoclimatic al unei regiuni geografice determinate.

Nu mai puțin interesantă este apariția în peștera „Vîntului" a unor minunate cristalizări de ghips, ce nasc pe pereții sumbri flori învoalte de piatră, cu schipiri mătăsoase, numite **anthodite**, sau care îmbracă în cruste sclipitoare, de albeață imaculată, suprafețele boltelor curbe. Ciudată este și prezența în nisipurile vechilor galerii superioare, a unei puzderii de cristale de ghips fine, aciculare, care au fost semnalate și în nisipurile fierbinți ale Saharei. Și cristalele urîtase de calcit, pînă la 14 cm. lungime, găsite în sala „Titanilor", birefringente și cu virful în prizmă trigonală, sînt apariții rare în peșteri și unice în țara noastră.

Dar pe lîngă cele de-a pururea moarte, în peștera „Vîntului" își găsesc lăcaș ocrotitor și mărunte vietăți caracteristice golurilor subpămîntene, căci l-am întîlnit aici pe micul și firavul gîndăcel orb, numit **Pholeuon**, care pipăind cu antenele sale fine, cutreeră vasta împărăție subterană. Acolo unde umezeala este mai mare, aoare și un răcușor fără ochi, din neamul **Izopodelor** terestre, mărunt, alb și sclipitor. Locuitor al apei subterane, răcușorul **Bathynella**, ființă diafană, uimitor de elegantă și agilă, este un martor viu al unei lumi de mult apuse, căci neamul său s-a aciuit în peșteri cu milenii în urmă. Iar în adîncimea peșterii, la mai mulți kilometri de la intrare, își duce viața tihnită un miriapod pînă acum necunoscut pentru știință.

★

Mă trezesc primul. Ceasul meu arată ora amiezii. În peșteră somnul nu are măsură. Deschid cortul. Afară e noapte. Doar luminița, aproape stinsă, a unei lămpi cu acetilenă sclipește ca o stea îndepărtată. Liniștea este apăsătoare. Deodată tresar. Izbituri grele, înfricoșetoare, răsfring ecouri surde prin galeriile pustii. Cunosc avertismentul! Imensele blocuri prăbușite, clădite în haotice movile, se mișcă uneori, alunecînd unele peste altele.

Ne desmorțim cu un ceai fierbinte și părăsim bivuacul luînd cu noi toate cele necesare pentru continuarea explorării. Înaintăm pe etajul superior al peșterii și în curs de mai multe ore traversăm prăpăstii ce rup în abise necunoscute podeaua galeriei; ne strecurăm în lat de piept printr-un hățiș de piatră; coborîm în ramonaj alpin și pe o scară de funie o fisură de douăzeci de metri adîncime și ajungem la cursul apei subterane pe care o urmărim călcînd în apă cu cizmele noastre lungi pînă la briu. După trei ore de mers anevoios, atingem malurile lacului subteran care a stăvilit ultima noastră explorare. Barca pneumatică este umflată și în cîteva clipe plutim, pe rînd, peste oglinda lucie a apelor liniștite. Dincolo galeria continuă majestuoasă și o urmărim cînd prin apă, cînd cățărîndu-ne peste imense prăbușiri sub care apele se ascund adesea. Izvoare puternice apar, ici colo, din fisuri impenetrabile, venite de cine știe unde. Cristale mărunte aprind fulgere scurte pe zidurile cernite care, uneori, se îndepărtează deschizînd încăperi largi, boltite în înălțime. Acolo unde pereții se apropie adunînd apele în strimtori înguste, trecem proptindu-ne în malurile dimpotrivă, căci apa e prea adîncă ca s-o putem străbate prin albie. Colții de stîncă ascuțiți sfîșie cizmele noastre și apa pătrunde rece. Numai după alte trei ore atingem punctul terminal al galeriei, unde apele se rotesc sub o boltă joasă, într-un lac închis și de nestrăbătut.

După un scurt popas începem retragerea și munca de cartare și descriere a acestor locuri încă neumblate de om. Se scot carnetele de note, ruleta de măsurat, și cu creionul se așterne pe hîrtie configurația galeriei necunoscute, ce va marca pe harta peșterii „Vîntului" un nou punct explorat.

De la o vreme ni se pare ciudat că apele sînt mai adînci și mai repezi ca la venire. Observăm de asemenea, cu îngrijorare, cum se tulbură, treptat, limpezimea lor de cristal. Ne oprim pentru o clipă. Vuete surde se aud din depărtare și recunoaștem glasul temut al unor cascade pe care nu le-am întîlnit la venire. Ne dăm seama de pericolul neprevăzut. Cu siguranță afară s-au pornit ploi torențiale și apele adunate de pe mari întinderi au pătrunș în adîncime rostogolindu-se în calea noastră. Calmi judecăm situația: cît de vijelioase ar fi apele, ele nu ne pot surprinde căci ne putem cățăra pe locuri ferite, unde torenții nu ne pot ajunge. Un singur fapt rămîne indoielnic: dacă nu ne putem retrage, cît timp ar trebui să așteptăm scăderea nivelului apelor? Cîteva ore? O zi? Două... Cinci biscuiți, unul de om, și o bucată de șocolată sînt toate „rezervele" noastre alimentare. Apa din cizme ne scaldă pînă la genunchi. Umezeala și frigul pătrund pînă la oase. Ne hotărîm repede: înainte! Apele sînt din ce în ce mai vijelioase și se leagănă cenușii între maluri, rotindu-se înspumate. Aerul vibrează de zgomotul cascadelor nevăzute. În cele din urmă atingem lacul și îl străbatem cu barca, nu fără ca unii din noi să intre pînă la briu în apele reci. O dată dincolo pericolul a trecut. Aici peștera e largă și apa nu poate crește peste măsură. Continuăm retragerea pînă în punctul unde începe escalada spre etajele superioare. Un popas cît de scurt ar fi dăunător căci sîntem uzi leoarcă. Ne golim doar apa din cizme și în ritm forțat ne cățărăm, ne tîrîm, și ne întoarcem la bivuacul nostru întunecat și rece, dar totuși cît de primitor! Nu vom mai putea continua explorarea căci hainele noastre pătrunse de apă, aici nu se vor usca nici odată. Mai petrecem o noapte, trudită noapte, în strania lume subpămînteană și apoi ne retragem spre lumină.

După 55 de ore de noapte ne primește căldura firavă, dar atît de plăcută a soarelui. Prin deschiderea sa îngustă peștera răsuflă cu putere; parcă aripa vîntului iscat din adîncuri și bezne strînește în tulnicul de piatră epopeea frămîntată a istoriei Pămîntului, iar noi ascultăm, în tăcere, cîntecul ce vine de dincolo de veacuri.

Dr. Dan COMAN

*) **Cea mai mare peșteră a R.P.R., peștera de la „Izvorul Tăusparelor" din Munții Rodnei, a fost explorată tot de cercetătorii Filialei Cluj a Institutului de Speologie „Emil Racoviță".**

Peisaj subteran în peștera „Vîntului"

Fotografia: I. VIEHMANN

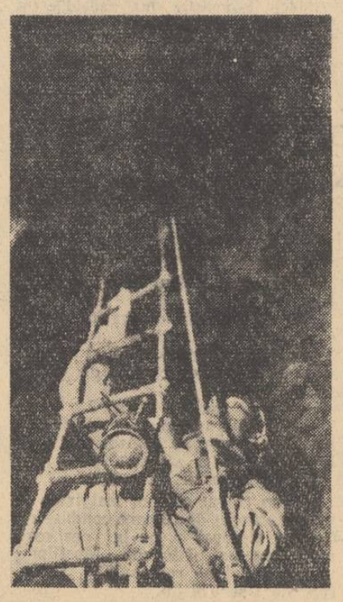

Dacă ai coborît trebuie să și urci...

Fotografia: D. COMAN

ANVELOPE FĂRĂ CAMERE

Un cui care sparge camera provoacă o mare plictiseală, care poate prezenta și un pericol real, provocînd accidente grave. Pot exista însă anvelope fără cameră? Vom răspunde afirmativ și vom mai adăuga că în viitor anvelopele fără cameră vor putea înlocui cu succes anvelopele cu cameră.

Anvelopele despre care vorbim cuprind un strat interior de cauciuc impermeabil la aer, un alt strat pentru „autolipire" (alcătuit din amestec de cauciuc nevulcanizat sau o masă plastică moale care în cazul cînd anvelopa este perforată se întinde și astupă orificiul format) și cîteva detalii constructive pentru asigurarea montării fixe a anvelopelor și o bună etanșeitate la ventil.

Noile tipuri de anvelope pot fi folosite la motociclete, turisme, auto-camioane, avioane și tractoare. Ele sînt mult mai ieftine și mai ușor de executat.

Cum se măsoară stratul de grăsime la porcul viu

Să vă răspundem imediat! Cu ajutorul ultrasunetelor. Vreți și amănunte?

Undele produse de un generator de unde sonore așezat pe pielea animalului pătrund în corpul său, trec prin stratul de grăsime și se reflectă la contactul cu mușchii aflați dedesubtul grăsimii. Cu un aparat special se măsoară timpul necesar undelor ultrasonore pentru a parcurge drumul de la piele pînă la mușchi și înapoi. Cunoscîndu-se viteza undelor ultrasonore, se poate stabili distanța parcursă și se calculează grosimea stratului de grăsime.

Pansamente din aluminiu

Ați știut că aluminiul are o acțiune cicatrizantă asupra rănilor? De cîțiva ani se fabrică din aluminiu pansamente speciale, constituite dintr-o foaie extrem de subțire de aluminiu lipită pe o bandă adezivă. Cu aceste pansamente s-au obținut rezultate bune la cicatrizarea rănilor rebele față de metodele clasice de cicatrizare, în cazul ulcerelor varicoase, a arsurilor mai grave și a degerăturilor, precum și pentru recuperarea pierderilor de substanță în urma intervențiilor chirurgicale.

Noi tipuri de sere

În Uniunea Sovietică au fost create sere cu pereții și acoperișul de sticlă. Aceste sere sînt închise ermetic, îmbinările dintre geamuri fiind lipite cu chit. S-ar părea curios cum pot crește în aceste sere viorele, orhidee, garoafe, lalele, și specii lemnoase (dafin, stejar, palmier, chiparos) în formă pitică. Cine le udă, de unde au oxigenul și bioxidul de carbon necesar vieții? Vegetația din seră nu trebuie udată, deoarece apa evaporată din plante se condensează pe suprafața interioară a pereților și se scurge în pămînt, obținîndu-se astfel o circulație continuă a apei, oxigenului și bioxidului de carbon. În acest fel plantele nu trebuie să primească apă sau altă îngrijire timp îndelungat. Acest tip de sere se folosesc actualmente în sălile de așteptare la gările din Leningrad și în unele secții industriale cu aer viciat.

Sarcina și boala de inimă

Sarcina constituie un risc pentru o bolnavă de inimă, deoarece starea de sarcină, impunînd inimii o muncă crescută, poate duce la o insuficiență cardiacă.

Munca inimii începe după luna a treia și crește progresiv pînă la 8½ luni, cînd atinge maximul. Din acest moment și pînă la sfîrșitul sarcinii, munca inimii începe să descrească. În timpul nașterii munca inimii crește mult. Efortul depus în timpul nașterii se resimte încă și după naștere timp de mai mult de o oră..

Riscul sarcinii la o femeie bolnavă de inimă este legat de mai mulți factori și anume: în primul rînd, dacă inima este mică sau mare, dacă este o inimă compensată sau în insuficiență cardiacă; de felul leziunii cardiace și de vechimea ei — o stenoză mitrală veche reprezintă un risc mai mare în evoluția sarcinii; de vîrsta pacientei — (peste 35 de ani riscul unei sarcini este mai mare decît sub 30 de ani).

Riscul pe care îl reprezintă sarcina la o femeie cu boală de inimă este ca inima să cedeze, să intre în insuficiență cardiacă. Insuficiența cardiacă apare pe măsură ce sarcina avansează, dar dacă totuși n-a apărut pînă la 8½ luni, foarte rar se întîmplă ca ea să apară în apropierea termenului, în timpul facerii sau după naștere. Dacă insuficiența cardiacă este descoperită la timp și bine tratată, ea poate ceda și astfel sarcina poate fi dusă la termen.

Dacă inima nu este mărită, riscul este mai mic. În acest caz sarcina este permisă. Totuși bolnava care se hotărăște să păstreze sarcina trebuie să aibă în vedere și efortul postnatal impus de îngrijirea copilului. Și uneori acest efort — mai ales cînd pacienta nu are un ajutor în treburile gospodăriei și în creșterea copilului — s-ar putea să depășească posibilitățile inimii, care cedează.

Sarcina va fi evitată în prezența unei inimi mult mărită ca volum sau dacă bolnava a făcut o insuficiență cardiacă în cursul unei sarcini anterioare, pentru că e aproape sigur că o va face din nou.

Prezența unei stenoze mitrale vechi, mai ales dacă este însoțită și de fibrilație atrială, constituie o contraindicație pentru sarcină.

Dacă bolnava a avut o infecție reumatică activă sau coree, sarcina nu poate fi permisă înainte de a fi trecut doi ani de la vindecarea acestor infecții. Dacă bolnava a avut o endocardită lentă, sarcina nu poate fi permisă înainte de a fi trecut cel puțin 6 luni de la vindecarea ei.

Bolile cardiace congenitale cianogene constituie, în general, o contraindicație pentru sarcină.

De asemenea sarcina reprezintă un risc mare pentru bolnavele suferinde de hipertensiune arterială, malignă, deoarece aceste bolnave fac ușor toxemie.

Dacă sarcina survine la o bolnavă de inimă cu boală bine compensată, dar din motive diferite nu dorește continuarea ei, trebuie cunoscut că întreruperea sarcinii nu poate fi făcută decît în primele 2—3 luni. După 3 luni, riscul pe care îl comportă întreruperea sarcinii este probabil mai mare decît continuarea ei și nașterea.

Admițînd că sarcina este permisă din punct de vedere medical, bolnava va trebui să-și menajeze munca inimii prin felul de viață și printr-un regim alimentar potrivit.

Regimul alimentar constă în întrebuințarea sării în cantitate redusă, chiar în afara insuficienței cardiace. Nu va crește prea mult în greutate. Nu va face muncă grea, se va odihni mai multe ore pe zi în raport cu starea inimii. Va fi examinată la fiecare 15 zile în primele 6 luni, apoi săptămînal.

Va naște obligatoriu în spital și de preferință spontan. Trebuie știut că operația cezariană nu mai este considerată ca indicată în prezența unei boli de inimă, deoarece s-a observat apariția mai frecventă a insuficienței cardiace sau a altor complicații după operație decît după o naștere spontană. Și aceasta deoarece într-o naștere spontană organismul se adaptează progresiv, în decurs de mai multe ore, la un alt regim circulator, ceea ce face ca riscul să fie mai mic.

După naștere, o cardiacă va continua să păstreze un regim hiposodat, chiar dacă n-a avut o insuficiență cardiacă. Va sta la pat cel puțin o săptămînă după naștere.

Aceste noțiuni au ca scop inițierea bolnavelor interesate în această problemă și de a arăta importanța colaborării dintre bolnavă și medic în adoptarea unei atitudini corecte din punct de vedere medical și cît mai favorabilă viitoarei mame.

(Articol redactat de Centrul de Asistență al Cardiacilor — A.S.C.A.R.)

DE TOATE

● *MIEREA poate fi „fabricată" și de alte insecte, în afara albinelor, dar în asemenea cazuri, ea este de cele mai multe ori toxică.*

● *PRIMELE pansamente chirurgicale s-au practicat în evul mediu de către italianul Ugo de Lucca. Pentru dezinfectarea rănilor, era folosit... vinul.*

● *DIN COJILE de mere, pere și portocale se poate prepara un ceai foarte bun, pentru favorizarea digestiei, care se va bea după 1-2 ore de la masă.*

● *LA UNII oameni o doză mare de cafea poate produce o neliniște motorie, o nesiguranță a mișcărilor și chiar tremurături care pot împiedica orice activitate.*

● *CEA MAI MARE înălțime care poate fi suportată de om fără un adaus suplimentar de oxigen este în jurul altitudinei de 8.000 m. La asemenea înălțime, lipsa de oxigen face ca orice activitate corporală să fie extrem de dificilă. Experiențele expeditiilor în Himalaia au arătat că pentru fiecare pas erau necesare cinci mișcări respiratorii.*

● *VITEZA de propagare a unor microbi în corp este foarte mare. Experimentatorii, amputînd după 30 de minute piciorul animalelor în care s-au injectat microbi ai tuberculozei, i-au găsit totuși în singe.*

MAGAZIN MEDICAL

Leucocitele

În sîngele omenesc se află numeroase globule albe sau leucocite care spre deosebire de globulele roșii sînt celule adevărate, care conțin și nucleu. Fiecare milimetru cub de sînge cuprinde circa 6000—7000 leucocite, ceea ce înseamnă că la un adult sănătos numărul lor se ridică la 35 de miliarde. Deși atît de ridicat, numărul leucocitelor rămîne totuși de 800 de ori mai mic decît al globulelor roșii. Globulele albe rezultă dintr-o serie de transformări ale unor celule care se află în măduva osoasă și în ganglionii limfatici. Numărul lor pe milimetru cub de sînge nu este constant. La copiii mici se găsesc cu 2—3 mii mai multe decît la adult. În cursul zilei numărul leucocitelor crește, atingînd maximum după amiază, indiferent de mese. De asemenea, sînt cunoscute creșterile din timpul sarcinii, în efortul muscular, în stările emoționale etc. Creșterea normală sau patologică a leucocitelor se numește leucocitoză. În unele îmbolnăviri leucocitoza este considerabilă, atingînd în bolile numite leucemii cifre de zeci de ori peste normal. Scăderea patologică a numărului de leucocite, numită leucopenie se datorește uneori scăderii acidului folic din alimentația pacientului. Acidul folic (A.P.G.) se găsește în ficat, rinichi și în frunzele plantelor verzi (de unde și numele), iar acțiunea sa cea mai importantă este de a menține numărul normal de globule roșii din sînge. În afara lipsei de acid folic, leucopeniile apar în anumite intoxicații produse prin ingerația abuzivă de derivați ai benzenului (substanțe cu acțiune antinevralgică), sufiamide etc.

Leucocitele sanghine nu sînt identice ca formă și proprietăți fiziologice. Pentru a se informa de proporția în care se găsesc diferitele varietăți de leucocite în sînge, medicul recomandă efectuarea analizei numită leucogramă. Aceasta arată că la individul normal se găsesc circa 65—70 la sută granulocite neutrofile, 2—3 la sută granulocite eozinofile, 0,2—0,5 la sută granulocite bazofile, 20—25 la sută limfocite și 5—7 la sută monocite. În diferite stări patologice aceste proporții se abat mult de la normal. Astfel, neutrofilele cresc în infecțiile acute și scad în leucopeniile agranulocitare de natură toxică (benzen, etc.). Limfocitele cresc în infecțiile cronice, eozinofilele în infestările cu paraziți cum ar fi teniile etc.

Care este rolul leucocitelor în organism? Aceste celule constituie o întreagă armată de atac îndreptată contra corpilor străini intrați în țesuturi, de natură microbiană sau nemicrobiană. Leucocitele sînt bine înzestrate pentru această luptă, fiind înzestrate cu mișcări proprii și cu proprietăți fagocitare. Înștiințat de prezența apropiată a bacteriilor, datorită unor modificări chimice din mediul ce-l înconjoară, leucocitul se îndreaptă către bacterii, spre care întinde numeroase prelungiri ale protoplasmei, numite pseudopode. Un singur leucocit poate fagocita cu ușurință 15—20 de bacterii, adică le cuprinde cu pseudopodele, le „înghite" și le digeră. În urma conflictului cu agenții inamici, multe leucocite cad pe cîmpul de luptă. Abcesele constituie teatrul unor astfel de operații, în care se găsesc numeroși învingători și învinși din ambele tabere.

Unele leucocite formează un adevărat arsenal chimic, folosit de organism contra infecțiilor. Limfocitele conțin o cantitate mare de gamaglobuline, fracțiune din serul sanghin strîns legată de reacțiile imunologice.

Dr. A. D.

Cauzele schimbării vocii la băieți

Schimbarea vocii la băieți în perioada pubertății se datorește creșterii bruște a laringelui, ale cărui coarde vocale se lungesc în cîteva luni cu 1,5 mm pînă la 2,5 mm., ceea ce înseamnă o creștere foarte rapidă, dacă știm că le copii coardele vocale măsoară de obicei 3 mm.', iar la adult 5 mm.

Odată cu această creștere rapidă, unii din muschi care întind și fac să vibreze coardele vocale își pierd din elasticitate și suplețe.

Din toate aceste cauze, vocea la această epocă este răgușită, aspră, fără rezonanță.

În această perioadă de schimbare a vocii efoturile vocale intense, cum ar fi continuarea cîntatului cu orice preț, poate să compromită pentru toată viața emisiunea normală a sunetelor.

Guturaiul

Anotimpul rece este sezonul guturaiului. Dacă ați căpătat această afecțiune neplăcută, nu trebuie s-o tratați după rețeta lui Mark Twain, care susținea că un guturai tratat fine 14 zile, iar unul netratat... două săptămîni. Există într-adevăr, în general, părerea că guturaiul nu este de fapt o boală. Vechii medici greco-romani, considerau chiar guturaiul ca o „secreție favorabilă". De atunci datează probabil și obiceiul înrădăcinat, la multe popoare de a ura celui ce strănută „să-i fie de bine".

Trebuie să arătăm că persoanele care fac ușor guturai, au deobicei și o predispoziție pentru infecții catarale ale căilor respiratorii superioare. Tot odată, din cauza guturaiului se produce o înmulțire crescută în nas și faringe a microbilor care populează în mod normal aceste organe (pneumococi, bacilul hemofil al lui Pfeiffer, streptococi etc.) Pot apare astfel complicații importante: fenomene toxice generale, amigdalite, sinuzite, pneumonii, bronșite etc.

Guturaiul poate masca de asemenea începutul unei gripe sau al unui catar sezonier.

De aceea guturaiul trebuie tratat cu toată atenția. Prevenirea acestei îmbolnăviri se poate obține printr-un antrenament progresiv față de frig și schimbări de temperatură. În acest scop se vor practica spălături cu apă rece zilnice pînă la jumătatea corpului, urmate de fricțiuni uscate ale pielei. Este foarte indicat sportul și mișcarea în aer liber. Se va evita supraîncălzirea locuințelor mai ales în casele foarte uscate, prevăzute cu calorifer.

De cele mai multe ori apariția guturaiului poate fi împiedicată, dacă luăm măsuri la cele dintîi semne ale acestuia. O baie fierbinte de picioare, tăcută seara, poate înlătura în asemenea cazuri apariția guturaiului. După baie, să va intra în pat, luîndu-se un ceai fierbinte de tei, de salvie etc.

Dacă aceste măsuri au rămas ineficace și guturaiul s-a produs, se va lua în primele ore de la apariție o tabletă de Alergan. Local se vor face instilații cu Rinosan sau soluție de Efedrină 1—2% asociată cu soluție de Sulfatiazol 5—10%.

În continuare, să vor lua cîte 3 tablete de aspirină pe zi, timp de cîteva zile. În caz de guturai rebel, se vor face raze ul. traviolete, sau aerosoli cu penicilină, cu avizul medicului.

Guturaiul fiind foarte contagios, se va evita contactul cu cei sănătoși.

Dr. I. R.

Ce știți despre organismul dv.?

● GLANDA TIROIDĂ, care reprezintă numai 0,05% din greutatea corpului, conține totuși circa 20% din tot iodul care se găsește în organismul omului. Iodul este necesar pentru formarea hormonilor tiroidieni și formele de gușă care duc la cretinism sînt datorite, în bună parte insuficienței de iod din organism.

● ÎN CREIER există un „centru respirator" format dintr-un grup de celule nervoase, care trimit impulsuri la mușchii respiratori. Dacă acest grup de celule, denumit și „nod vital", este distrus, respirația încetează.

● GLANDELE suprarenale, situate în organism deasupra rinichilor, varsă în sînge hormoni cu acțiuni multiple. Ca orice glandă cu secreție internă, suprarenala influențează și dezvoltarea celorlalte glande. Studierea amănunțită a acestor glande a dat o explicație științifică asupra tendinței femeilor spre masculinizare. Funcționarea deficientă a glandei suprarenale la femei duce la îngroșarea vocii, creșterea bărbii, atrofia sînilor, etc.

● ÎN TINERETE și la vîrstele mijlocii capacitatea respiratorie este atît de mare încît „rezervele" nu pot fi epuizate nici la cel mai mare efort. Prin micșorarea continuă a elasticității țesutului pulmonilor și prin diminuarea posibilității de mișcare a coșului pieptului, respirație pierde la bătrînețe majoritatea rezervelor. Pentru menținerea unei capacități respiratorii cît mai mari la bătrînețe, este necesară o viață higienică, activitate fizică și sport, înot, gimnastică etc.

● DACĂ TE ENERVEZI, inima bate mai repede? În general, mai ales femeile sînt de părere că inima le bate mai repede dacă sînt enervate. De fapt inima nu bate mai repede în aceste situații, ci bate mai puternic, dacă presiunea sîngelui este ridicată.

● RÎSUL odihnește mușchii și țesuturile, deși aparent, cînd ridem, se produce o zguduire a organelor musculare. În același timp, rîsul este cel mai întăritor dintre toate excitațiile, sporește pofta de mîncare și digestia, activează circulația și respirația. Actiunea vibratoare a rîsului este cît se poate de bună pentru stimularea inimii.

● GREUTATEA creierului nu are nici un raport cu inteligența. Creierul normal variază între 1100 și 1700 gr. la bărbați și 900—1600 gr. la femei. Greutatea maximă a creierului este considerată cea a lui Cromvell (2231 gr). Tot peste 2000 gr. au cîntărit creierele lui Byron (2200 gr.) și Turgheniev (2015 gr.). Au existat însă foarte mulți oameni deosebit de inteligenți al căror creier cîntărea sub media normală. Un exemplu îl constituie creierul lui Walt Whitman, celebrul poet american, care a avut un creier de 1182 gr.

● DUPĂ ce am fumat 5—6 țigări, pulsul crește cu 30—40 bătăi, iar temperatura extremităților scade cu 1—2 grade.

● ÎN PACHETUL de aproximativ 30.000 de fibre ale nervului auditiv există cîte o fibră (sau mănunchi de fibre) pentru fiecare ton pe care urechea noastră îl poate diferenția. Există astfel fibre speciale nu numai pentru fiecare do major sau si minor, ci și pentru toate zecile de fracțiuni intermediare între două tonuri pe care urechea omenească le poate distinge.

● CRANIUL, cu aspectul unei cutii osoase menită să adăpostească creierul, este de fapt format din opt oase: patru perechi (frontalul, etmoidul, sfenoidul și occipitalul) două perechi (oasele parietale și temporale). Capacitatea cutiei craniene este în jur de 1400 cm³ dar variațiile acestei cifre pot merge de la 1200—1300 cm³.

● VASELE capilare sînt cele mai mici vase de sînge, care servesc la hrănirea țesuturilor și stabilesc legătura între vene și artere. Diametrul lor variază între 0,007—0,008 mm. Din toate organele, plămînii sînt cei mai bogați în vase capilare, urmează apoi glandele, în special ficatul, rinichii și splina. Unele țesuturi și organe sînt lipsite complet de capilare. Astfel, sînt: epiderma, dinții, unele cartilagii, etc.

● IMAGINEA obiectelor îndepărtate, la omul cu vederea normală, se formează pe retină. Imaginea clară pe retină se datorește bombării cristalinului cu ajutorul mușchilor săi. Cristalinul, care are rolul unei lentile, își mărește convergența prin bombare. Dacă cristalinul ar fi rigid, nu s-ar bomba și imaginea s-ar forma dincolo de retină. Acest lucru se întîmplă la o vîrstă mai înaintată, cînd cristalinul pierzîndu-și din elasticitate, își pierde însușirea de a se bomba. În astfel de cazuri, spre a vedea limpede obiectele, este nevoie de ochelari.

● AERUL inspirat se deosebește de aerul expirat. În aerul atmosferic oxigenul ajunge pînă la 21 la sută pe cînd cantitatea de bioxid de carbon este foarte mică (0,3 la sută). În aerul expirat, cantitatea de oxigen scade pînă la 16 la sută, în schimb crește mult bioxidul de carbon. Deosebirea dintre compoziția aerului inspirat și expirat se datorește faptului că oxigenul din aerul inspirat pătrunde în sînge și odată cu el în tot corpul. Bioxidul de carbon adus din toate organele corpului trece din sînge în aerul din plămîni și apoi e eliminat.

● FERMENȚII din organism au un rol important în procesul digestiei și în cele mai multe transformări chimice. „Fabricați" de diferite celule vii, actiunea lor se exercită prin simplă prezență, în cantitate foarte mică. De exemplu, zeci de kg. de amidon pot fi transformate în zahăr numai de 1 gr. de ferment!

● CEA MAI SIMPLA formă de vedere spațială este proprietatea ochiului de a deosebi în mod clar obiectele mici sau detaliile mărunte, ceea ce formează așa-zisa acuitate a vederii. Acuitatea vizuală este maximă cînd pupila are un diametru de 3 mm. Ea este mai mare la lumină monocromatică decît la lumina amestecată. Optimul de acuitate vizuală în diferențierea unor obiecte negre pe fond alb să observă la luminozitatea de 150—500 luxi.

Am fost la Maliuc!

(Urmare din pag. I-a)

și înaintea mea răsărea un orășel. Pe ponton mișunau oameni, printre clădiri treceau buldozere. În parculețul cu pansele se jucau copii. Maliuc, Stațiunea Experimentală Stuficolă Delta Dunării — am citit pe frontispiciul intrării.

În mijlocul „bălții" a răsărit un oraș, — un nucleu științific, un centru de cercetare a stufului, bogăție care crește între brațele răschirate ale Dunării pe 400.000 de hectare. Delta, invadată pînă acum de o vegetație inutilă, cunoscută și cercetată doar pentru pitoreștile ei locuri de vînătoare, a devenit o bogăție a țării. 400.000 de hectare de stuf, materie primă pentru fibre, pentru fabricarea hîrtiei, pentru furaje. La Maliuc, în laboratoarele utilate cu cele mai perfecționate aparate, se cercetează condițiile de îmbunătățire a stufului, de amenajare a noi terenuri stuficole, fără a se deranja lăcașul bogat al peștilor. Ingineri, biologi, cercetători, proiectanți, muncitori, au venit din toate unghiurile țării pe acest mal de baltă, mînați de un elan creator, stimulați de perspectivele care se deschid unei noi ramuri industriale. Să afle acei puțini absolvenți ai facultăților, care socotesc că numai Capitala e demnă de munca lor, că la Maliuc procen.

tajul de tehnicieni și ingineri tineri este de peste 80%, că printre canalele mărginite de stuf și bălți muncește un tineret bine pregătit, preocupat de o problemă a cărei rezolvare va contribui la înflorirea continuă a economiei țării.

„La început au fost pădurea și stuful, îmi spune tovarășul Tilichi, arătîndu-mi din balconul apartamentului liziera de frunziș verde și balta cu stuf care înconjoară stațiunea din toate părțile. Au apărut apoi cotețele. Acela de colo, dărăpănat, e de pe vremea cînd în locul blocurilor în care ne aflăm, era mlaștină".

Dar copiii? Copiii născuți la Maliuc... Niciunul nu e mai mare de 3 ani. Cei pe care-i poartă astăzi mamele în brațe s-au născut în blocuri. Iarna se încălzesc la radiatoarele caloriferelor. Calorifer la Maliuc... Peste drum de satul Vaideei, care astăzi se numește Vulturul. S-a sfîrșit cu porecla rușinoasă. Oamenii de acolo trec Dunărea și lucrează la stațiune. Tănase Aghache bărbat înalt și blond ca soarele, cunoaște flora și fauna deltei ca un specialist. O tălmăcește în limba latină „myosotis palustris", „nuphat luteum", „cyprinus carpo".... „lucioperca sandra"....

Le-a prins după ureche, umblînd cu tinerii biologi prin deltă. A prins și versuri din Lermontov și romanțele lui Yves Montand. Cîntă „Sur les grands boulevards", iar ochii de culoarea myosotisului îi lucesc de bucurie.

Ați auzit de plaur? Două sute cincizeci de mii de hectare de baltă, din cele 400.000, e plaur. O ciudățenie a deltei. Pămînt mobil. O insulă uriașă acoperită cu stuf, sub care se frămîntă apa și care e clătinată și purtată ca într-un leagăn. Un sol alcătuit din rizom de stuf, în încrengătura căruia s-au depozitat sedimentări de mîl. Cum să recoltezi stuful de pe această mișcătoare și uriașă platformă, care se ondulează ca o spinare de mare?

Acesta e Maliucul. Combinatul de la Chiscani, de aci își va trage hrana. Din stuful bălții, cercetat, îmbunătățit, înmulțit prin munca de laborator și teren. Un loc unde forțe tinere, entuziaste și bine pregătite, au la dispoziție mijloace de valorificare a calităților lor... De a se realiza în mod creator în specialitatea aleasă.

Maliucul e nucleul unui oraș nou... E primul oraș din baltă. Vor veni și altele. Lumina electrică de la el va trece peste grinduri. Lipovenii, pescari la cherhana sau muncitori la stuf așteaptă clipa, sigur că va veni curînd. Pînă atunci, de două ori pe săptămînă, seara, pornesc pe firul apei bărci de la Vulturul, de la Gorgova... Sînt lipovenii care vin la film. Oameni care n-au ieșit din baltă din moși strămoși.

Apă caldă la băi... Aragaz în bucătării... Post de radioficare și colecție de discuri cu muzică simfonică, precum și locul unde se va ridica un nou bloc.... Noi laboratoare... În aceste locuri altă dată pustii. Da... oriunde se poate, dacă există îndrumare și dirzenie. Și asta se găsește la Maliuc.

Ioana POSTELNICU

Depozite de stuf care așteaptă să plece la fabricile de prelucrare.

Fire din piatră

Fire din piatră... Unii oameni ar putea să se mire auzind despre ele. Cu toate acestea, mirarea se transformă în sinceră admirație cînd faci cunoștință cu firele de sticlă obținute din diferite varietăți de pleire din R.S.S. Armeană. Această descoperire aparține cunoscutului chimist M. Manvelian. Firele de piatră sînt de două ori mai ușoare decît aluminiul, iar prin tăria lor nu cedează fierului, își păstrează mereu culoarea în orice condiții, nu se „sperie" de căldură.

Din aceste fire se pot obține circa 4000 de feluri de obiecte.

Firele obținute din piatră se vor utiliza în construcția de mașini, în industria electrotehnică, vor înlocui o serie de importante materii de construcții datorită cărora se vor economisi enorme cantități de metal.

În curînd, în diferite regiuni ale R.S.S. Armene se vor construi o serie de întreprinderi care vor începe producția în masă a firelor din piatră.

SPORT

PUNCTE DE VEDERE

Nu mai sînt abonamente!

Nu prea înalt, blond, bine legat, maxilare energice, arcade proeminente, surîs jovial — învingătorul are, mai degrabă, alura unui campion la mijlocie decît a clasicului pedaleur, suplu și longilin. De altfel, fotografia lui a apărut zilele acestea în mai toate cotidianele, încît mi se pare inutil să insist.

Acum cîțiva ani, omul nostru era unul din debutanții în „Cursa Scînteii" — un junior ca alți patruzeci, un boboc ciufulit și sfios, care nu stabilise încă relații clare cu aparatul de bărbierit... Cu ochii la maioul din față, naviga cuminte în coada plutonului, între București și Cîmpina, se încovoia pe ghidon, spre Posada, ca un elev sîrguincios aplecat pe caietul de teză, surîdea fericit aflînd că a trecut linia de sosire numai la zece minute de primul clasat...

L-am văzut nu o dată pe marginea șoselei, schimbînd baieul sau chinuindu-se cu pinionul blocat, în timp ce șirul de tricouri multicolore se subția treptat la orizont... L-am văzut ștergîndu-și lacrimile cu pumnul mînjit de ulei — căci era încă mai aproape de copilărie decît de maturitate — cînd cronometrorii îi anunțau depășirea timpului de control... Ce vreți — pe vremea aceea mașinile atelier treceau uneori fără să-l bage în seamă, atente la situația liderului și a fruntașilor, iar el repara cu chiu cu vai, încăleca și pornea mai departe, de unul singur, cu dinții strînși, cu capul înfundat între umeri...

Incet-încet, lucrurile au început să se schimbe: un atac îndrăznet, o evadare, un loc la sprintul final, și „puștiul" de ieri a devenit „o speranță". Undeva, pe șoselele Franței sau ale Italiei, asta i-ar fi adus titlul de „gregari" — un fel de picolo pe două roate, al șaptelea aghiotant al vreunei vedete. Bineînțeles, la noi o asemenea categorie de clasificare nu există... Dar — de ce n-am spune-o — exista altceva: exista, înrădăcinată solid în mentalitatea multor alergători și antrenori, prejudecata absurdă că un tînăr ciclist, oricît de talentat, nu poate triumfa într-o competiție de mare anvergură pînă nu-și face „stagiul" reglementar. Ani de-a rîndul, învingătorii celor mai importante competiții pe șosea se alegeau dintr-un lot redus la cîteva nume — maximum zece; succesul unui novice, chiar într-o singură etapă, era socotit un lucru aproape de necrezut.

Și iată că primul „Tur" cu participare internațională de la 1947 încoace, se încheie cu victoria categorică a unei „speranțe"! Walter Ziegler a dominat autoritar, din cap în cap, atît pe protagoniștii noștri, cît și pe rutierii de peste hotare — între care unii ca Grünzig, Höhne, Eckblom, Van Schill, Török — înseamnă (sau vor însemna) ceva, în ierarhia ciclismului amator.

Evident, meritul principal revine învingătorului, căruia-i adresez și eu, pe această cale, un salut amical și cele mai bune urări de viitor. Dar faptul esențial este, dacă nu mă înșel, succesul noii mentalități, victoria curajului, a tinereții impetuoase și inovatoare, asupra teoriei „stagiului", asupra canoanelor, timorării, superstiției.

Esențial este faptul că în ciclismul românesc a încetat să mai funcționeze sistemul „abonamentelor" la primele locuri — și prin prisma acestui eveniment demonstrația lui Ziegler, Duță, Braharu, Stoica și Constantin Moiceanu — trebuie salutată cu un zîmbet de mare satisfacție.

Dan DEȘLIU

Emoțiile „Tricoului galben"

Walter Ziegler ne povestește cum a cîștigat Turul ciclist al R. P. R.

W. Ziegler, cîștigătorul ediției 1960 a Turului ciclist al R.P.R.

Tricoul galben, „lîna de aur" pe care o caută pe șosele prin munți și văi cicliștii, acești argonauți moderni ai pedalei, este ținta tuturor privirilor într-un tur ciclist. Care tînăr alergător nu a visat să îmbrace măcar pentru o zi tricoul galben, să audă strigătele de admirație, să fie favoritul operatorilor cinematografici și ai reporterilor. Dar de cîte griji și emoții este legată cucerirea acestui trofeu! De aceea l-am rugat pe Walter Ziegler să ne povestească episoade mai puțin cunoscute pe care le-a trăit timp de două săptămîni în ultimul Tur ciclist al R.P.R. Iată ce ne-a spus el duminică seara:

„Împlinisem 22 de ani cu cîteva zile înainte de a lua startul în Turul ciclist. La aniversarea zilei de naștere cineva mi-a urat să fie cu noroc și „să te văd cu al treilea tricou galben, în geamantan". Știți eu am mai cîștigat pînă acum încă două tricouri asemănătoare în circuitul regiunii Ploești și în cel al regiunii Stalin. Se spune că îmi stă bine îmbrăcat în galben. Am surîs neîncrezător la urarea amicului meu socotind-o cam îndrăzneață. Totuși în mine exista năzuința tainică că aș putea realiza o performanță mare. Știam că echipele R.D. Germane și Belgiei sînt foarte puternice însă aceasta nu mă impresiona. În etapa întîia nu am întreprins nimic deosebit, mulțumindu-mă să sosesc cu plutonul. A doua zi însă nu am mai stat „la cutie". Tineam mult ca la Orașul Stalin, de care mă leagă primele mele începuturi și succese sportive (acolo am început să practic boxul, gimnastica și apoi ciclismul) și unde am mulți cunoscuți, să sosesc cu primul pluton, și dacă e posibil chiar să cîștig. Mă gîndeam că pe stadion vor fi și părinții mei care locuiesc în comuna Cincu de lîngă Făgăraș. Pînă la Predeal plutonul se menținuse compact. Gîndeam că pe Timiș la coborîre se poate face ceva. Cînd locuiam la Orașul Stalin făcusem și puțin schi așa că mă pricepeam să atac virajele și am coborît aproape fără frîne. La Timișul de Jos m-am trezit alături de Cosma, Baciu, Calciscă și germanul Höhne. Ceilalți rămăseseră în urmă. După ce am trecut de aleia cu plopi, la intrarea pe o portiune de stradă neasfaltată, toți tovarășii cu care fugisem din grupă au spart cauciucurile. Rămăsesem singur. Pe caldarîm am văzut scris cu litere albe 5000 metri pînă la sosire. Mi-am zis că nu trebuie să scap această ocazie. Apăsam cu ultimele forțe pe pedale. Cineva din mașina presei mi-a strigat: „Tare Ziegler că vine belgianul!" Am întors capul și l-am văzut la vreo 100 de metri pe Heuvelmans îmbrăcat în tricoul galben și gonind ca o vijelie. Am strîns mai tare ghidonul și m-am dus. Mai erau doi kilometri. Pe străzi era lume multă. Însă eu vedeam totul ca într-un film în care operatorul a luat-o razna cu obiectivul. Auzeam doar strigătele de încurajare ale celor ce mă cunoșteau. La intrarea pe aleea neasfaltată ce duce la stadion, am simțit că se dezumflă un cauciuc. Pe pistă am intrat cu o roată pe geantă.

Dacă ar mai fi fost încă un fur de pistă, aș fi pierdut. Mă apropiasem la 20 de secunde de tricoul galben. Nu intenționam să atac a doua zi. Totuși întîmplarea a făcut ca să mă lipsesc „la o cărătură" cum spunem noi cicliștii și la Sibiu unde a cîștigat C. Moiceanu am devenit purtător al tricoului galben. Eram fericit și totodată pus într-o mare dilemă. Nu numai eu, dar și colegii mei care se gîndeau cît de greu va fi să păstrez locul acesta încă 10 etape. De atunci au început pentru mine marile emoții. N-am dormit aproape toată noaptea. Și la Hunedoara am sosit cu întîrziere de aproape 2 minute. Constantin Moiceanu preluă de la mine tricoul dar și grijile și emoțiile pe care n-a avut puterea să le învingă. După ziua de repaus de la Timișoara cînd am plecat spre Oradea mă aflam la 2,05" și nu renunțasem la gîndul de a recuceri tricoul pierdut. Trecusem de Arad și pedalam în plutonul din față. Mă simțeam bine dar deodată roata din spate a explodat cu un zgomot puternic. M-am oprit să schimb cauciucul la mașina în care se afla antrenorul nostru Ervant Norhadian. Plutonul dispăruse după un colț de pădure dar eram convins că-l voi ajunge. Am încălecat și am început să pedalez.. Însă după cîteva sute de metri am spart un alt cauciuc. Eram disperat. Toate speranțele mi se păreau pierdute. La Salonta am ajuns cu aproape trei minute întîrziere. Și nu vedeam nici o posibilitate să-i mai prind pe cei din față. Dar iată că zăresc pe șosea doi cicliști îmbrăcați în tricouri roșii. Erau Braharu și Duță care mă așteptau. Am adunat un mic pluton și după o goană cu peste 50 la oră chiar înainte de intrarea în Oradea am reușit să-i prindem pe cei din față. Speranțele începeau să renvie. Înainte de plecarea spre Cluj ne-am sfătuit cu toții și nea Ervant mi-a spus că trebuie să atac. Planul de bătălie fusese bine stabilit. La Huedin am plecat. Cu mine se afla însă și Gabriel Moiceanu care nu m-a lăsat să cîștig la Cluj, dar și fără minutul de bonificație am trecut pe locul doi la numai cîteva secunde de fruntașul clasamentului. Apoi totul s-a decis în etapa contra cronometru Cluj-Dej. Eu nu sînt specialist al curselor de unul singur. Însă în ziua aceia trebuiam să dau totul. Nu numai pentru mine, dar și pentru echipă. Plecasem în urma germanului Grunzig care amenința și el tricoul galben. Am pedalat atît de tare în primii 20 km încît la jumătatea cursei ajunsesem pe alergătorul german și antrenorul mi-a spus că am cîștigat 2 minute lui Moiceanu și sînt cu tricoul galben în buzunar. De emoție am simțit un gol în stomac și o slăbiciune care m-a făcut să pierd secunde prețioase în cîțiva kilometri. Nu-l mai vedeam nici pe Grunzig care luase avans. Mi-am revenit însă, și la poarta stadionului l-am ajuns pe ciclistul german. Oficialii mi-au spus că am realizat al doilea timp și că de acum înainte voi avea iarăși pe umeri tricoul galben. Pînă la București mai erau cinci etape. Și eu aveam numai 75 de secunde față de germanul Grunzig care mă urmărea ca o umbră, așteptînd ocazia să mă poată surprinde într-o situație dificilă sau într-un accident mecanic. Obsesia celor 75 de secunde mă chinuia nopțile și la start mă prezentam foarte emoționat, dar odată ce începea etapa și îi vedeam pe Duță, pe Braharu, pe Stoica lîngă mine, îmi regăseam calmul.

Înaintea etapei Bacău-Focșani avusesem o noapte proastă. În camera de la hotelul unde am fost cazați, se auzeau zgomotele pe care le făcea un escavator ce lucra în apropiere. Am cerut să mi se dea altă cameră și am fost trimis la nr. 37 unde am găsit un fotoreporter care tocmai atunci își găsise să developeze niște filme sub plapomă. M-am mutat și de acolo și am găsit un pat lîngă mecanicul echipei C.C.A. care a sforăit toată noaptea. M-am sculat buimac și mă simțeam mai obosit decît în orice etapă de pînă acum. După 20 kilometri de la plecare cînd echipa R.D. Germane ducea o trenă infernală, am rămas în față eu și Cosma. Din fericire la Adjud au venit și ceilalți din urmă. Atunci am avut certitudinea că nu voi mai pierde cursa. La Focșani înainteă ultimei etape am dormit tun pînă în zori. Restul îl știți.

Culeș de I. GOGA

ANSAMBLUL MAGHIAR DE PATINAJ

Timp de două săptămîni, Capitala noastră va fi gazda renumitului ansamblu maghiar pe gheață care va prezenta la patinoarul artificial din Parcul „23 August" spectacolul-revistă „Așa s-a născut dragostea".

„Cartea de vizită" a oaspeților noștri e plină de promisiuni. În cei patru ani de la înființarea lui ansamblul și-a cucerit o reputație continentală prin virtuozitatea componenților lui, prin calitatea spectacolelor originale ce le prezintă, adevărate feerii pe gheață.

Din succes în succes cu fiecare nou spectacol prezentat, ansamblul — după ce a primit adeziunea totală a maghiari — a fost solicitat peste granițe unde valoarea lui a fost deopotrivă de apreciată. La Moscova, ca și la Praga, la Lodz în R. P. Polonă și din nou în fața spectatorilor moscoviți — de care s-a despărțit recent, înainte de venirea în București — ansamblul maghiar pe gheață a cucerit ropote de aplauze la fiecare evoluție.

„Cheia succesului" ansamblului maghiar pe gheață o constituie grija cu care au fost selecționate elementele ce.l compun, stăruința și exigența cu care pregătesc fiecare spectacol, originalitatea tematicii și bogăția de culori a costumelor în care evoluează. Fiecare apariție pe gheață este minuțios pusă la punct și fiecare număr al programului e o întrecere între respectivii patinatori să-și dovedească măiestria, ca într-o mare competiție sportivă.

Cine sînt membrii ansamblului? Sportivi care au cîștigat victorii de prestigiu, titluri de invidiat. Mariana Nagy, *a cucerit o medalie de bronz la Jocurile Olimpice, a fost dublă campioană europeană, campioană mondială universitară și multiplă campioană a Republicii Populare Ungare.* Jurek Eszter *și* Vida Gabor, *au, de asemenea, în palmaresul lor sportiv mai multe titluri de campioni ai Ungariei și ambii au cucerit și cîte un titlu mondial la campionatele universitare. Printre ceilalți membri ai ansamblului se află* Botond Györgyi, Kucharovicz Miklos, Aliz Petersz, Czako György, Tölgyesi Zoltan *etc., toți campioni și multipli campioni ai R. P. Ungare, țară cunoscută dealtminteri în lumea întreagă pentru clasa ridicată a patinatoarelor și patinatorilor ei.*

Numeroși turiști romîni care au văzut la Budapesta, la Moscova sau la Praga evoluția acestui ansamblu, și-au făcut convingerea că spectacolele din București sînt destinate, de asemenea, unui mare succes, pentru că ele au totul ca să placă, fiind o paradă a unor reputați campioni, care fac o adevărată risipă de talent, virtuozitate, fantezie și grație pe oglinda gheții care i-a consacrat.

Scenă din baletul „Un american la Paris"

Scenă din baletul „Chaplin barman"

Scenă din baletul pe gheață „Îndrăgostiții oglinzii"

Răsfoind presa străină

„Pierderea supremației"

„Newsweek" despre eșecurile suferite de sportivii S. U. A. la ultima ediție a J. O.

„Inima Jocurilor Olimpice este competiția masculină de atletism și aici invincibilitatea americană a fost sfărîmată — scrie săptămînalul american „Newsweek", într-un articol consacrat rezultatelor Olimpiadei. În prima săptămînă a competiției de la Roma, echipa masculină de atletism a S.U.A., cea mai bună întocmită vreodată, a participat la 11 probe și a pierdut 8.

Ce s-a întîmplat? Au fost răspîndite zvonuri potrivit cărora atleții americani au neglijat antrenamentul. Atleții însă le-au dezmințit. Ei au aruncat acest blam asupra alimentației proaste, cazării proaste, antrenamentului prost și conducerii proaste. Rezultatele înregistrate la Roma au demonstrat fără nici un dubiu declinul și prăbușirea dominației atletice a Statelor Unite.

Puțin timp după ce Bill Mulliken, un student din Miami (Ohio) a cîștigat proba de 200 m. bras — scrie revista în continuare — el era mîndru de medalia sa de aur. John Thomas, săritorul american în înălțime, a privit lung la medalia acestuia. „Dă-mi-o mie Bill — a spus dînsul — și eu îți-o voi da pe a mea cînd o voi primi". „De ce nu, Bill? a adăugat un coechipier. Thomas este un cîștigător sigur".

Dar John Thomas, cîștigătorul sigur, a devenit un învins. Într-o zi care a ajuns cunoscută ca „ziua neagră" din istoria atletismului american, înfrîngerea lui Thomas a fost cea mai îngrozitoare din trei eșecuri răsunătoare.

Prăbușirea americană a declanșat o explozie de justificări. „Am considerat Olimpiada ca și cum ar fi un mare picnic dintr-o zi de duminică" — a spus Harold Connolly, campionul olimpic la ciocan în 1956.

Un oficial american l-a blamat pe atleții S.U.A. — adaugă revista. „Băieții au dus o viață dezordonată — a spus el. Nu poți cîștiga medalii de aur dacă nu te afli în formă bună și nu poți obține forma bună pierzîndu-ți nopțile la băutură".

Dar cea mai bună explicație a oferit-o Rink Babka, aruncătorul de disc. „Nu a existat spirit de echipă — a spus dînsul. Nici unul nu se interesa de celălalt. Cel mai flagrant exemplu al acestei dezbinări a venit la aruncarea greutății. Nieder, favoritul probei, nu a știut imediat cît a aruncat. El avea nevoie de un ajutor. S-a îndreptat spre un aruncător german. „Nu puteam să chem pe nici unul dintre coechipierii mei, a spus dînsul mai tîrziu. Ei nu mi-ar fi spus".

Nu există nici o îndoială — subliniază „Newsweek" — că declinul atletismului american a atins apogeul la Olimpiadă. Dar au fost și alte semne descurajatoare pentru Statele Unite. Rușii au condus de la început în clasamentul neoficial pe echipe și în cel al medaliilor de aur. Cu totul neașteptată a venit înfrîngerea americanilor la yahting din partea unui muncitor rus de la o fabrică de automobile. „Legenda marilor yahtmani americani a murit" — a spus George O'Day, pretendentul american la locul întîi la clasa 5.5 m. „A fost cea mai grea înfrîngere pe care am suferit-o vreodată la iahting".

„Într-adevăr — scrie revista în încheiere — a fost o săptămînă nefericită pentru sportul american".

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații: Beca RIND

Cînd Bulba și fiii lui ajunseră într-o piață mai mare, în inima așezării, atenția le fu atrasă de un grup de cîntăreți, în mijlocul cărora dănțuia de mama focului un cazac tînăr, îmbrăcat într-un cojoc gros de iarnă.

— Scoate-ți, bre, haina, nu simți cum te dogorește soarele? îl îndemnă Taras.

— Nu pot! îi răspunse cazacul. Nu pot s-o lepăd de pe mine fiindcă am un năravː tot ce scot de pe mine dau pe băutură!..

Trecuse aproape o săptămînă, de cînd Taras și feciorii lui ajunseseră la Seci. Toată așezarea, în zilele acelea, oferea privitorului o imagine ciudată: o beție nesfîrșită, un chef care nu se mai termina. Cea mai mare parte a cazacilor petrecea de dimineață pînă seara. Era o revărsare nebunească de veselie, o veselie gălăgioasă și amețitoare, care-i prindea pe toți. Se aflau acolo tot felul de oameni, bogătași care-și băuseră averile, foști seminariști care nu putuseră îndura vergile de la Academie și

dăduseră bir cu fugiții, mulți ofițeri și cazaci simpli. Numai femei nu erau, fiindcă nici o femeie nu s-ar fi încumetat să-și arate chipul prin preajma taberei de la Seci.

Poftă aprigă de cîștig îndemna pe cîțiva negustori să îndrăznească să-și înghebeze negoț pe acolo. Cazacii nu se tocmeau. Plăteau cît apucau să scoată cu mîna din buzunar. Dar cînd cazacii terminau banii, era vai și amar de acești negustori. Le sfărîmau dughenile și le luau mărfurile fără să plătească un gologan.

Seci era alcătuit din șaizeci de pîlcuri, organizat fiecare ca o mică republică independentă. Toate cele trebuitoare, hrană, îmbrăcăminte și celelalte se aflau în mîinile atamanului de pîlc. Din cînd în cînd se mai luau la hartă pîlcurile între ele și atunci să te ții bătaie. Își zdrobeau unii altora coastele. După care începea chefuli...

Nu e de mirare că asemenea viață i-a fermecat pe cei doi feciori ai lui Taras, care se avîntară cu toată ardoarea tinereții lor în această viitoare de veselie. Nu trecu multă vreme și cei doi flăcăi își cîștigară oare-

care faimă printre cazaci. Erau îndemînateci la vînătoare, trăgeau cu multă siguranță la țintă și treceau înot Niprul împotriva curentului. Numai Taras nu se împăca cu acest fel de viață. El voia să-i încerce într-o acțiune mai îndrăzneață și tot căuta prilejul.

Merse într-o zi la ataman și-i spuse:

— N-ar fi timpul să se mai miște puțin cazacii, atamane?

— Unde să se miște? îi răspunse acesta. I-am făgăduit pace sultanului și nu putem să pornim împotriva turcului sau a tătarului.

Atît îi trebui lui Taras ca să pornească împotriva căpeteniei acestei molatice.

Se sfătui cu un cazac, cu altul, le dădu de băut tuturora, apoi năvăliră în piață, puseră pe tobosari să bată tobele pentru adunarea taberei la sfat, iar cîteva voci din mulțime începură să strige:

— Vrem să-l alungăm pe ataman, care e moale ca o muiere și să alegem un bărbat adevărat să ne conducă.

— Și pe cine vreți să-l alegeți?

— Pe Kukubenko, strigară unii.

— E încă prea tînăr, răspunseră alții. Are caș la gură.

— Ajunci să ne fie ataman Silo.

— Ce mai daȚi-l dracului pe Silo! Fură ca în codru!

— Căreți-l pe Kirdeaga, șopti Taras celor din preajma lui.

— Îi vrem pe Kirdeaga, pe Kirdeaga, se auzi apoi din ce în ce mai tare.

Ajunseră curînd la bătaie, dar pînă la urmă Kirdeaga fu cel ales. Vreo zece cazaci se desprinseră din mulțime și merseră la cortul bătrînului Kirdeaga. Îl luară pe sus în brațe și-l aduseră în piață, cu toată împotrivirea lui.

Întrebară din nou căzăcimea dacă se învoiește cu alegerea lui, iar toții strigară:

— Ne învoim?

Unul dintre mai-marii căzăcimii luă buzduganul și-l dădu atamanului nou ales dar, așa cum era obiceiul, Kirdeaga îl refuză. Refuză și a doua oară, dar a treia oară îl primi, în strigătele de bucurie ale mulțimii. Patru cazaci mai virstnici luară — conform datinei — cîte un pumn de țărînă muiată de ploaie și o puseră în capul atamanului cel nou, iar țărîna noroioasă se prelinse pe obrajii și pe mustățile lui Kirdeaga. Apoi mulțimea se risipi și începu să-l sărbătorească pe noul ataman. Petrecerea, o petrecere cum Ostap și Andrei nu apucaseră încă să vadă, ținu toată noaptea. Abia după ce toate dughenile fură devastate și cînd cazacii căzură istoviți de beție și de dansuri, cheful încetă și întregul Seci căzu într-un somn adînc.

(Va urma)

CE AM VĂZUT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ LA

PAVILIONUL DE MOSTRE

(Urmare din pag. 1-a)

De aceea ni se pare foarte greu să alegem într-o expoziție cuprinzînd peste 20.000 exponate pe acelea care întrunesc calitatea de noutate cu aceea de a fi pe gustul cît mai multor vizitatori (și mai ales vizitatoare). Dar nu numai atît. Selectarea presupune și oarecare risc. S-ar putea ivi o neconcordanță între preferințele noastre și ale cititorilor (citiți mai bine cititoare). Asumîndu-ne însă acest risc, vom trece pe la toate standurile, vom privi cu atenție noutățile și vi le vom descrie la rubricile noastre obișnuite.

Deci, ce am văzut la expoziție...

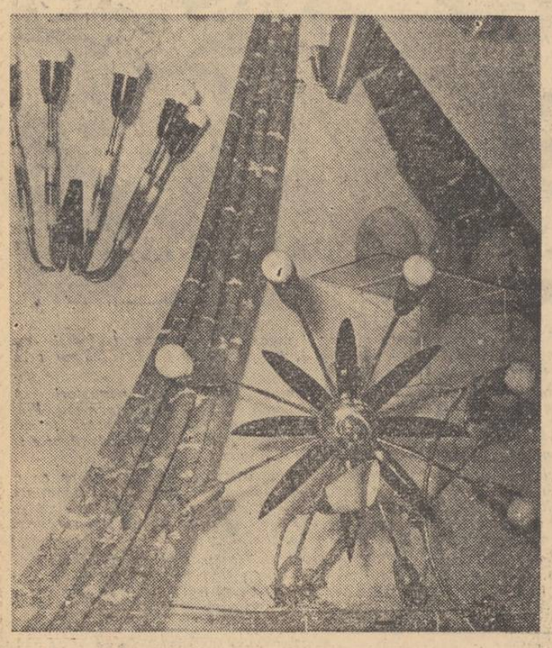

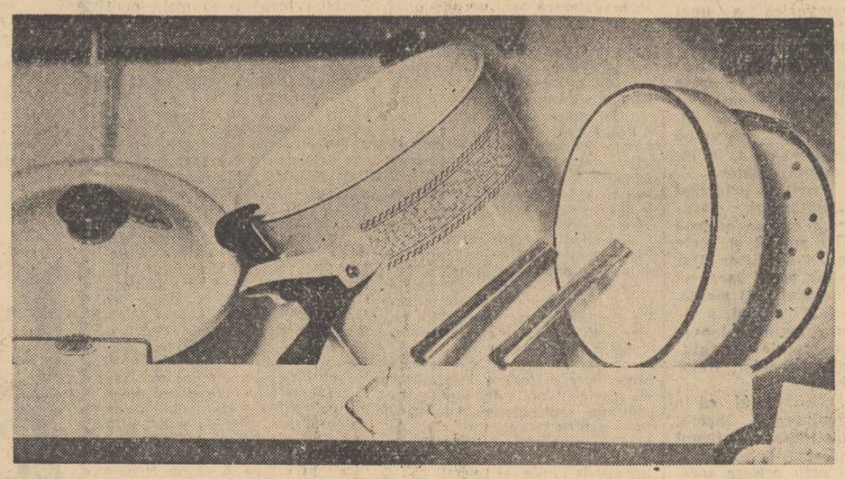

PENTRU CASĂ

O perdea și un covor bine ales se schimbă complet aspectul unei camere. Spunem bine alese, întrucît ne gîndim la nuanțele covorului și ale perdelei, la țesătura potrivită geamului sau mobilei. Unii preferă o dantelă spumoasă, alții un simplu voal care să cadă în falduri moi acoperind transparența geamului. Și unii și alții își vor putea exprima preferințele cînd vor ajunge la standul de perdele și covoare. Vă atragem doar atenția asupra unui material de perdele din fibre sintetice. Are transparența și finețea voalului iar florile mari de aceeași culoare (albă) aruncate din loc în loc, îi dau o notă de eleganță discretă.

Cunoașteți variația de culori și desene la covoarele noastre. Ele nu mai au nevoie de o carte de vizită specială. Să ai însă în casă un covor pe care să calci fără grijă, pe care să-l poți spăla cu apă și săpun ca să-i mențil mereu proaspete culorile, este o înlesnire care va încînta pe orice femeie. Covorul acesta este țesut din fire sintetice la întreprinderile textile din Cisnădie.

Un interior plăcut are nevoie și de o lustră care să se armonizeze mobilei și covorului. Fără îndoială că vă veți opri multă vreme în fața lustrelor și veilleuzelor prezentate de întreprinderea „Bela Breiner" din Timișoara. Brațe subțiri, grațios curbate, închipuind o floare imensă, cu fine petale aurii care se termină în vîrf cu mici clopote roz, bleu sau vernil de sticlă. Lustrele pentru tavan, cele pentru perete cu trei brațe, micile veilleuze de studio produc în luminația de neon irizări în culorile curcubeului. Veți rămîne mai multă vreme aici, dar nu uitați să treceți pe la aparatele de radio, chiar dacă de data asta principalul interesat e soțul... Într-o elegantă cutie de lemn de formă dreptunghiulară este prezentat noul tip de radio „Fantezia". La același stand veți găsi aparatul de radio „Enescu" cu sau fără picup, aparatul „Armonia" cu picup și discotecă sau mobila muzicală „Electronica".

GHIDUL GOSPODINEI

Nici o gospodină nu va afla aici vreo nouă rețetă culinară. Cît va privi însă rafturile cu puzderia de conserve, zeci de cutii cu desenele lor înfățișînd legume fosolită sau carnea preparată în fel și chip, dulcețurile aromate, feluritele sorturi de salam cu mirodenii, lucrate cu o măiestrie de adevărat artist, produsele din lapte în combinații dulci sau picante, pentru cei mici ca și pentru cei mari, apoi preparatele speciale de pește, își va încropi în gînd multe combinații de gustări și menu-uri.

O conservă de legumă va însemna iarna un fel de mîncare, drobul de carne, cașul de carne cu ficat la cuptor, piftia de porc, toba presată, pasta de carne de gîscă în aspic sau limba presată vor fi un „primul fel" foarte gustos. Pastele în tuburi Cibin, Netuș (cremă de șvaițer), Tarlina (șvaițer cu țelină), Crema de Olanda, vor da un gust picant tartinelor pe care mămica le prepară în fiecare dimineața pentru Cornel, pentru Irina și pentru... tăticu.

Cremele de lapte concentrat apreciate de gospodine, fructele congelate (în rîndul cărora au apărut piersicele) vor constitui un desert gustos. Iar la aperitive, sîntem siguri că gospodinele vor aprecia preparatele noi de pește ale întreprinderii I.I.S. Avîntul. În pahare de plastic preparatele se prezintă în toată frumusețea lor... culinară. Scrumbiile marinate cu maioneză, peștele cu maioneză și castraveciori, sardelele marinate vor face deliciul musafirilor și bineînțeles, al dv. la o mică gustare între prieteni. Despre salata de icre sau salate de pește cu sos de lapți vă putem spune că mulți dintre cei care au vizitat standul și-au exprimat dorința de a face o gustare pe loc... Și nu sînt decît cîteva dintr-o serie întreagă de preparate pescărești cu o tradiție creată mai recent sau cu ani în urmă! La toate acestea puteți alege băuturile preferate. În sticle mici sau mai pînteroase, renumitele vinuri medaliate ca și alte soiuri apreciate fac o bună și potrivită tovărășie preparatelor alimentare.

După popasul făcut aici, gospodina va găsi la alt stand înșiruri și la utilajele ei de bucătărie. Pentru laboratorul sacru în care sînt preparate mîncărurile, salatele sau prăjiturile s-au produs cîteva noutăți. O oală specială de fier care se închide ermetic și fierbe sub presiune, scurtează considerabil timpul necesar fierberii unei supe etc. Tigăițele cu cozi demontabile, cutia pentru reziduri care se ridică prin apăsare, rîșnița de cafea în ambalaj plastic, sînt și ele făcute în ajutorul gospodinei. Ca și oala pentru fiert cartofi cu fundul strecurătoare care se introduce într-o cratiță cu apă. Cartofii fierți în oală doar la aburi sînt mult mai gustoși.

După ce am admirat aceste moderne vase de bucătărie produse de „Emailul Roșu" din Mediaș, vom putea să pășim pragul bucătăriei. O gospodină dorește să se intereseze și de alte lucruri. Dar despre toate acestea vom vorbi în cadrul unei alte rubrici.

Noul frigider „Fram"

CE DE JUCĂRII, MĂMICO!

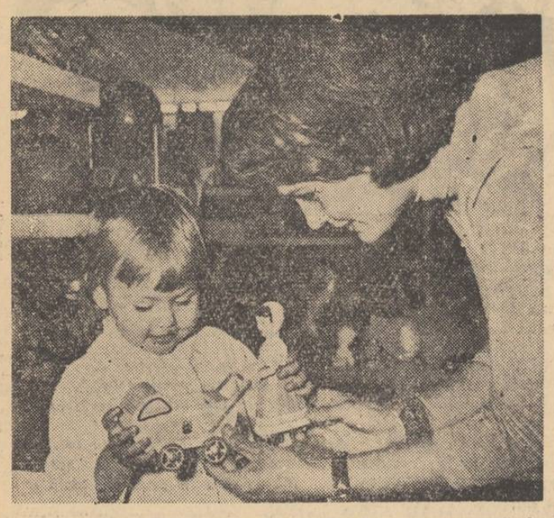

Cu un nas cît un năsturel bombat, fetița cu ochii negri a întins minuțele-i mici dureduliu către formele micuțe de metal, de pluș sau de material plastic. În fața acestui colț al unei lumi în miniatură pupilele s-au dilatat și gurița se rotunjește mereu a mirare. Întrebările curg una după alta iar explicațiile date cu ajutorul ghidului, abia prididesc să-i satisfacă curiozitatea.

— Cățelușul ăsta ce face?

— Se învîrtește parcă în pas de vals, de cîteva ori la stînga, apoi la dreapta și iar...

Ursulețul pe role face niște tumbe atît de nostime încît risul subțirel al fetiței izbucnește fără jenă. Cocoșii în luptă sînt niște caraghioși care se ciocnesc, cățelul acrobat pe sîrmă merge „ca la circ" iar vederea telefonului cu sonerie o face să spună: „mămico, să-i dăm un telefon lui tăticu..."

Un omuleț de aceeași înălțime s-a oprit și el în fața jucăriilor expuse. Ca băiat însă înclinațiile lui au mers către jucării mecanice de altă natură: un vagonet minier, un joc mecanic motocros, sau un microturism cu volan. În schimb amîndoi dovedind același gust pentru animalele din plastic, s-au dezlipit cu greu de bazinul în miniatură pe care plutesc pești, foci și lebede grațioase...

Mămica are de furcă la standul cu jucării. Fetița sau băiatul întind mîna, neînțelegînd sensul opreliștii lîngă asemenea frumuseți. La dulciuri însă consemnul e chiar foarte greu de respectat. Figurile ciocolatii, bomboanele viu colorate, punguțele cu desene sugestive te invită parcă să le iei. Și mama care-ți spune mereu: „Nu se poate, nu ne dă voie nenea... E așa greu să te abții în fața atîtor bunătăți!

Uite, pe pătratele de ciocolată e basmul cu Scufița Roșie iar o cutie întreagă e o mică colecție de animale... „Jucăriile mele" sînt cuburi de ciocolată pe care au fost lipite diverse figuri, punguța cu doi bani are drageuri ca niște mărgele colorate în portocaliu iar bilele albe și zgrunțuroase sînt de fapt niște drageuri cu alune.

Timpul de ședere în fața standului se prelungește prea mult. Mămica e nevoită să spună „hai puișor, să-ți arăt ce pantofi frumoși" sau „hai, să vezi o tocmită pentru tine". Fetița sau băiatul, prinși de mîna ei, pleacă întorcînd mereu capul către minunățiile de basme părăsite cu atîta regret!

Text: Lucia MANOLESCU; fotografii: Aurica CONSTANTINESCU.

PRACTIC—PRACTIC

Ce să vă spunem despre cîteva aparate menite să ușureze mult confortul, să scurteze timpul necesar încălzirii apei, spălării rufelor sau preparării bucatelor? Fără a face o descriere tehnică, vă vom da cîteva amănunte menite a scoate în evidență calitatea lor de a fi prin excelență practice.

Noua mașină de spălat rufe „Alba lux" încălzește apa, spală rufele și le stoarce automat. De forma unei cutii dreptunghiulare, mai mare decît mașina de spălat rufe pe care o cunoaștem, noua mașină spală 4 kg. rufe în 8 minute.

Încălzitorul de apă care poate fi folosit în baie, bucătărie, cabinete medicale, cantine, restaurante, internate, spălătorii, frizerii, asigură încălzirea apei în 30 secunde avînd drept combustibil gazul metan sau gazul petrolier lichefiat.

Radiantul de infraroșii cu gaze are multiple întrebuințări. Limitîndu-ne la cele de uz casnic, vă putem informa că acest aparat simplu, format dintr-un radiator montat pe un stativ telescopic care-i dă mobilitatea, funcționează cu gaze naturale sau lichefiate în butelii, are un consum foarte redus (într-o oră consumă 0,3 m.c. gaz metan și 0,2 kg. gaz lichefiat) și asigură prepararea în trei minute a unui ceai, fierberea în 8 minute a unui litru de lapte, în 2 minute a unui ou moale.

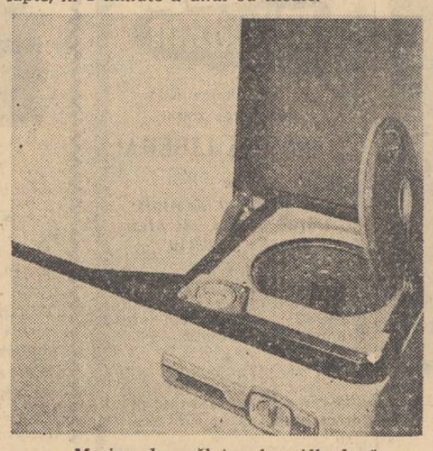

Mașina de spălat rufe „Alba-lux"

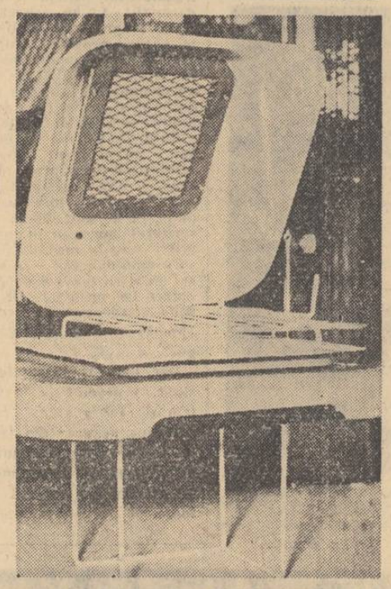

De sus în jos: stand cu băuturi și lichioruri; conserve de pește; radiantul de infraroșii cu gaze.

E bine să știți că...

...cantitatea de lînă fină s-a dublat, iar cea de lînă semifină a fost cu peste 50 la sută mai mare ca în 1955. Acest fapt a contribuit la îmbunătățirea calității stofelor și la creșterea conținutului de lînă din stofele la amestec.

...în prezent 80 la sută din producția de pește provine din două bazine hidrografice principale: Delta și Lunca Dunării. Prin amenajarea apelor interioare, prevăzute în planul de șase ani, se vor obține cantități importante de pește peste cele realizate astăzi.

...industria pielăriei a pregătit 70 de articole noi de marochinărie pentru contractările pentru anul viitor.

...pentru modelele din anul 1961, întreprinderea „Republica" din București a pregătit confecții din blană de miel vopsită în nuanțe noi de roșu, portocaliu, albastru...

NOUTĂȚILE MODEI

Dacă am personifica „Moda" cu pretențiile ei coloristice sau sezoniere, capricioasă în ceea ce privește linia și schimbătoare ca vremea în zilele unei luni de primăvară, obligînd-o să împrumute chipul unei femei tinere și drăguțe, am avea satisfacția să ne distrăm puțin pe seama încurcăturii ei...

— Stimată vizitatoare, ce credeți despre confecțiile pe care tocmai le admirați?

— Drept să vă spun, ne răspunde ea tulburată, cu toate pretențiile pe care mi le cunoașteți, sînt plăcut impresionată de multe modele văzute aici. Îmi plac mantourile cu garnitură de urson la guler, mantoul întreg de urson cu o linie modernă, costumul bărbătesc care încetățenește în moda masculină pantalonul strîmt și fără manșetă...

— Ați văzut noutățile la tricotajele de bumbac?

— Nu, prefer pe cele de lînă!... Era cît pe-aci să plece. La rugămintea noastră fierbinte și-a călcat însă pe inimă.

— Oo... dar costumul acesta e delicios! am auzit-o exclamînd. Costumul ce întrunise o atît de zgomotoasă apreciere este format dintr-o jachetă bleu cu lizieră albă asortată la o fustă albă plisată, amîndouă din tricotaj de bumbac. Într-adevăr, o combinație elegantă și la un preț extrem de convenabil. Am văzut-o zîmbind și în fața unei rochii simple și elegante, unei pijamale albe cu buline bleu, cerînd amănunte asupra unor jachete pentru copii și adulți confecționate din bumbac simplex care imită cu mare finețe antilopa sau asupra dresurilor supraelastice (cio-api-chilot) atît de practice iarna și în excursie.

Alături de tricotajele din bumbac, pe standul rotund se găsesc confecții felurite din fibre sintetice. Fabricile „Adesgo" și „Tricotajul roșu" prezintă cîteva noutăți cărora nici exigența noastră vizitatoare nu le-a găsit cusur.

— Jupoanele?

— Sînt o noutate, i se răspunde. Confecționate dintr-un material nylon dantelat, ele au apret permanent.

— Bluzele sînt frumos colorate dar toate din țesătură transparentă. Mi-ar fi plăcut...

— Există ceva care ar putea fi pe gustul dv.: scampole și jachete de nylon plușate (scămoșate). Preferați pe cele uni sau pe cele înflorate? Privirea i-a rămas pe una din bluzele indicate: o drăgălașă bluză albă cu un desen de flori în roșu și gri. Semn că bluzele erau pe placul ei.

— Au apărut și cămășuțele scurte de nylon. Apoi garnituri complete: combinezon, chilot și cămăși de noapte.

— Îmi place garnitura aceasta din nylon alb imprimat cu buline albastre. După această remarcă, prietena noastră „Moda", ne-a însoțit pe la standurile cu stofe și mătăsuri, pe la pantofi și blănuri.

— Ce ați alege pentru o rochie de seară? am întrebat-o la standul de mătăsuri unde materialele expuse pe o lungime de mulți metri impresionează prin colorit și desene ce dovedesc gust și imaginație.

— Țesăturile acestea de relon electroplușate, ne-a răspuns competentă, arătîndu-ne cîteva materiale imprimate cu flori mai mici sau mai mari, catifelate și strălucitoare pe un fond alb sau roz transparent, lameul alb imprimat sau mătăsurile naturale negre cu fire de efect metalic dispuse în dungi sau buline aurii.

— Dintre desene și culori?

— Foarte greu de ales, dar în orice caz, gusturile cele mai diferite pot fi mulțumite de munca migăloasă a creatoarelor de modele. Cît despre blănurile sintetice, urson imprimat, imitația de blană de leopard sau astrahan, mi se par reușite, a adăugat ea fără a aștepta întrebarea noastră.

Pentru a nu prelungi interviul cu „Moda", vă putem spune că ne-a mărturisit preferințele pentru stofele fantezi, oprindu-se în special la cele cu bucleuri parcă scămoșate (roșu sau verde pe fond negru) și la țesăturile cu mohair, puțin flausate, moi și călduroase produse la Buhuși și Timișoara. În special una din ele, într-o combinație de albastru petrol cu negru și un desen neprecis, parcă făcut în joacă, cu o pensulă muiată cînd într-o culoare, cînd în cealaltă, este foarte frumoasă. La țesăturile de bumbac am observat împreună, că multe desene și combinații de culori sînt îmbinate în dungi simple, sau dungi alternate cu mici desene de puncte, linii, că pe lîngă flori se folosesc drept motive diverse forme geometrice, că picheturile au o contextură — cum se spune în limbaj tehnic — nouă, un fel de semilune așezate simetric (e vorba de pichet alb) iar drept nume noi de țesături am reținut: Otilia, Irina, Daria, Mărgăritar, Clementina, Dorica, Amanda...

Pantofii cu linia lor prelungă și vîrful ascuțit, pe tocuri subțiri și elegante alternează cu pantofii balerin, sandalele mult decupate sau foarte modernul papuc.

O noutate la încălțămintea de damă: încălțămintea vulcanizată cu fețe din piele, gen balerin sau ghetuțe îmblănite, foarte flexibile, ca și sandalele din bou care imită pielea de șarpe. Pentru bărbați, fabrica „Steaua roșie" din Capitală a produs pantofi sport cu fețe din iuft și talpă monolit, practici și durabili.

Și cu aceasta, fără a putea epuiza tot ceea ce prezintă pentru anul viitor industria noastră ușoară, în textile și încălțăminte, am considerat încheiat interviul cu vizitatoarea personificînd „Moda", ale cărei capricii și pretenții au fost puse în încurcătură în fața standurilor expoziției.

Modele prezentate de Întreprinderea „Arta Modei" din Capitală.

NOUTĂȚI COSMETICE

Cosmetica, această artă veche și de mare migală, are o tradiție al cărui început se pierde în vremuri străvechi, cu mii de ani înaintea erei noastre. Femeile din toate vremurile și la toate popoarele au inventat diverse procedee pentru a da feții, părului, unghiilor strălucire și prospețime. Metamorfozate în cursul atîtor sute de ani, primele rețete cosmetice apărute cîndva în vremea frumoasei Cleopatra, au fost perfecționate după ultimele procedee moderne.

Tipul de frumusețe al vestitei Cleopatra, tulburătoare în vremea aceea, e astăzi învechit. Femeia modernă are cu totul alte principii de frumusețe, în pas cu viața și munca ei nouă. Dorința femeii de a fi frumoasă se manifestă însă azi ca și în trecutul îndepărtat.

Sticlele și cutioarele așezate în culcușul lor satinat au forme și mărimi diferite. Gingașele produse destinate înfrumusețării chipului, menținerii sănătății și prospețimii trupului, răspîndesc un miros suav pe care — dată fiind varietatea lor — nu-l poți defini drept un miros anume al unui parfum cunoscut. Cei care le fabrică, au folosit pentru prepararea lor produse de calitate bună iar drept ambalaj cutii, sticle, tuburi de forme și culori cît mai meșteșugit combinate.

Pentru frumusețea ei, a femeii zilelor noastre, au fost fabricate aceste produse pe care le admirăm la expoziție. Pentru ea s-a produs apa de colonie „Santal" cu un miros puțin înțepător, parfumul „Lacrima", mai suav și mai fin, săpunul „Tosca" cu adaos de coldcrem, indicat tenurilor mai sensibile, săpunul „Dermin" cu efect dezodorizant și bacteriostatic, emulsia „Mimoza" cu suc de castraveți atît de recomandat pentru îngrijirea obrazului. Nici el, bărbatul, n-a fost uitat. O cremă de ras „Record" cu adaus de glicerină și anestezină, ca și pasta de dinți „Diadent" îi sînt destinate.

Și nu putem încheia scurta noastră relatare... cosmetică, fără a pomeni de pudra compactă „Carmen". Pudra compactă, foarte apreciată de femei, este în producția românească un preparat din produse gresate cu lanolină și unt de cacao ce se prezintă sub forma unei tablete rotunde într-o cutie albă de polistiren. Cum ea se găsește de acum în magazine, o puteți încerca...

CURIERUL NOSTRU

P. T. — București: Ne scrieți că ați încercat foarte multe lucruri, dar fără folos. Este și normal să se întîmple așa ceva atîta timp cît încercările dv. au mers pe un drum greșit. Un singur lucru, credem noi, că ar trebui încercat: să-l cunoașteți bine pe el, să vedeți încotro se îndreaptă sentimentele lui. Aceasta ar putea să vă folosească cel mai mult în rezolvarea problemei care vă preocupă. Nu credem că vă este prea greu să încercați și mai ales să și realizați acest lucru.

VALI T. — Corabia: La vremea respectivă ați făcut o mare greșeală ale cărei consecințe le suportați acum. Din păcate mai există astfel de oameni, rămășițe ale vechii educații, care încurcă și uneori chiar dăunează altora. În acest caz tatăl dv. a vrut să procedeze foarte bine. Nu trebuia să-l determinați să-și schimbe punctul său de vedere. Mai este însă timp să-și pună în aplicare intențiile sale. Ar fi chiar foarte bine. În ce vă privește, aveți încă suficient timp să urmați altă școală, să vă calificați într-o profesie. În acest an însă, așa ceva n-o să se poată deoarece s-au dat examenele de admitere. Pînă atunci încercați să lucrați tot la vechiul loc de muncă. Pentru moment nu există altă soluție.

P. S.: Sînteți pe punctul de a săvîrși o mare greșeală. Aveți creată o situație foarte bună la care sînteți aproape decisă să renunțați de dragul unor... amintiri din tinerețe. Nu v-ați gîndit oare că vechile visuri nu s-au concretizat și nu au nici o perspectivă de a deveni realitate? Rațiunea și voința dv. trebuie să învingă poznirile de moment ale inimii. Dacă veți urma aceste porniri veți dărîma într-o clipă tot ceea ce ați clădit ani de zile. Nu faceți acest pas greșit în viață. Gîndurile care vă frămîntă acum, care nu vă dau pace, vă vor părăsi cu timpul dacă veți face apel la toată puterea dv. de voință.

Fel de fel

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

Rudenie...

A. de Hertz, poreclit și „Baronul", autorul mai multor comedii acum trei-patru decenii, a ocupat, într-o vreme, postul de director al Teatrului Național din Craiova. După premiera uneia dintre comediile sale, „Mărgelus", se pomenește în casă cu o mulțime de cunoscuți și chiar necunoscuți, grăbiți să-l felicite și mai ales să-l bea. Și în timp ce soția autorului tot căra din cămară și din beci proviziile casei, unul din vizitatori, pe care Herz nici măcar nu-și amintea să-l fi cunoscut, i se adresează pe un ton foarte familiar :

— Ia' spune, baroane dragă, ești cumva rudă cu Herz ăla de-a descoperit undele herziene ?

La care scriitorul, fixindu-l atent prin monoclu pe interlocutor, răspunse prompt, și la fel de familiar :

— Cum să nu, amice ! El e cu undele și eu... (și aici, cu un gest cuprinse pe toți cei ce se înfruptau din bunătățile de pe masă)... eu cu paraziții !

Două telegrame f. f. urgente

G. Ctrje, un excelent actor al scenei ieșene de la începutul veacului, era și un neobosit farsor, punînd la cale tot felul de șotii pe seama colegilor cu care juca. Prin vara lui 1893 făcea, împreună cu alți cîțiva actori, printre care și Ion Montaureanu, fost elev al lui Millo și angajat al Naționalului din București, un turneu prin țară, după închiderea stagiunii. La Brăila, Montaureanu se pomenește cu o telegramă din partea subdirectorului său C. Stănescu, care glăsuia cam așa : „Vino imediat București Stop. Cestiune f.f. urgentă. Stop. Nu se poate rezolvi în absența dumitale". Mîndru nevoie mare, actorul, care obișnuia să se laude cu încrederea pe care i-o dovedea mereu Stăncescu, arată jubilînd colegilor telegrama măgulitoare și cum nu avea de jucat decît un rolișor care putea fi lesne suprimat, se sui în primul tren de Capitală. Odată ajuns, se înființă la teatru, unde află că Stăncescu lipsește din oraș, fiind la băile Govora. Alt tren și Montaureanu sosește la Govora, nerăbdător să afle în ce importantă „cestiune" vrea să-l consulte șeful ierarhic. Cînd, în fine, dădu față cu Stăncescu, acesta-l întrebă, surprins :

— Ce-i cu dumneata ? Ai venit să faci cură ?

Montaureanu, fără să mai întrebe nimic, pricepu că fusese victima unei farse de-a lui Ctrje și se duse glonț la telegraf, expedînd lui Ctrje o telegramă, la fel de f.f. urgentă : „Revin imediat Brăila. Stop. Cestiune f. f. urgentă. Nu se poate rezolvi decît pe spinarea dumitale".

Un succes cu ghinion !

Deși talentat, tînărul actor Cezar Ionescu, coleg de conservator cu Aristide Demetriad, n-a reușit să fie angajat la Naționalul bucureștean după absolvire și cum avea de întreținut o familie numeroasă, s-a văzut nevoit să devină contopist. Dragostea lui pentru scenă îl făcea însă, din cînd în cînd, să alerge după roluri ocazionale, în diferitele formații efemere din primii ani ai veacului nostru. Și iată-l, odată, pe fostul premiant I al clasei lui Nottara, distribuit într-o revistă scrisă de cunoscutul pamfletar Tony Bacalbașa, părintele lui „Moș Teacă". Lui Cezar Ionescu i se încredințase rolul fostului lider liberal Mitiță Sturza. Sceneta lui Bacalbașa era un vehement atac la adresa fostului prim-ministru, atunci în opoziție, iar actorul reușise cu o mască adecvată cu deosebit simț satiric să biciuiască „personalitatea" celui care, printre altele, se cocoțase în postul de secretar perpetuu al Academiei Române, unde avusese grijă să respingă, defăimînd, opera dramatică a lui Caragiale. Succesul revistei și îndeosebi al apariției lui Cezar Ionescu în Sturza, îl îndirji pe acesta și cum reveni la cîrma țării, prima lui grijă fu să suprime umilul post de slujbaș al statului, pe care-l avea Ionescu. Disperat, bietul actor ceru audiență primului ministru, care nici nu se gîndi să-l primească. Atunci, cu ajutorul umoristului Bacalbașa, care se considera „autor moral" al nenorocirii lui Cezărică, ticlui o scrisoare deschisă către Sturza, pe care, bineînțeles, nici o fituică a vremii nu i-o publică, fiindcă, printre altele, finalul scrisorii suna cam așa : „Eu te jucai, domnule prim ministru, și te jucai bine, cu succes ; dar pe urmă mă jucași și dumneata, și mă jucași și mai bine, ce să zic. Așa că, după succesul obținut, îți se cuvine să te consacri scenei, de unde să știi .te asigur, cu mîna pe inimă, n-am să te dau afară, chiar de-oi ajunge în fruntea guvernului. Că vezi dumneata, ai mai mult haz sus pe scenă decît în fotoliul prezidențial".

Dar cum scrisoarea, deși netipărită, ajunse și ea la urechile lui Sturza, sărmanul Cezar Ionescu rămase fără slujbă și pînă în cele din urmă, își făcu seama, victimă a stupidei răzbunări a unui politician care avea să-și sfîrșească cariera la balamuc.

N. RADOMIR

Dickens și teatrul

Celebrul romancier realist britanic al veacului trecut, ale cărui lucrări de seamă sînt citite astăzi cu nespus interes în toate colțurile lumii, traduse în zeci de limbi, a fost un pasionat al teatrului. De-a lungul întregii sale vieți, Dickens a năzuit să se realizeze pe scenă, în calitate de actor și de autor dramatic. Încă de pe la 6—8 ani, copilul care va da literaturii engleze minunata figură a lui David Copperfield, scria scenete și piesete pe care le și interpreta cu o virtuozitate apreciată de cei care aveau ocazia să asiste la „spectacolele" organizate de el. Adolescentul Dickens persevera în ideea de a se dedica scenei, cerînd chiar o audiție la Covent-Garden, pe atunci unul dintre cele mai reputate teatre londoneze, dar se îmbolnăvi și trebui să renunțe la planul de a deveni actor al respectivului teatru.

Dar dragostea pentru teatru a lui Dickens nu s-a manifestat doar sub forma pasiunii actoricești. Scriitorul Dickens a fost preocupat de problemele scenei, dînd la iveală cîteva lucrări dramatice, de predilecție farse și vodeviluri, printre care putem cita „Ciudatul gentleman", „O fi ea soția lui?", „Cocheiele satului", „Jurnalul d-lui Nightingale" etc. piese create în tinerețe, singura lui dramă „Fără gînd ascuns" fiind o lucrare scrisă în preajma morții.

Dacă piesele lui Dickens nu se mai joacă și nu sînt azi decît obiect de studiu pentru istoricii literari și biografii scriitorului, în schimb romanele cele mai populare au fost adesea dramatizate, în Anglia, ca și aiurea, ducînd la prezentarea în imagini scenice convingătoare, a chipurilor de neuitat ale lui Pickwick sau Nicolas Nikleby, David Copperfield sau micuța Doritt, nentru a nu mai insista asupra zecilor de ecranizări care s-au făcut, începînd din epoca filmului mut și pînă astăzi, filmele reușind să lărgească rîndurile celor care prețuiesc farmecul blînd și ironia amuzantă a minunatului povestitor englez al secolului al 19-lea.

Ion DRUMAR

„Republica pionierilor"

Cine n-ar fi dornic să cunoască cel mai frumos loc dintr-o țară, poate cel mai încîntător din lume ?

Așa mă pregătise amicul meu berlinez, pentru vizita proiectată în ace: duminică de sfîrșit de iulie, la Werbelinzee, nu departe de capitala R. D. Germane. Apoi, în tot timpul drumului prin satele străbătute, ori de-a lungul spațioasei autostrade, nici o vorbă în plus despre ținta călătoriei noastre, sfîrșită pe malul lacului cu ape de un verde-opac ca ale mării înainte de furtună, din localitatea Werbelinzee.

Aci, în cel mai atrăgător decor din apropierea Berlinului, a luat naștere, din inițiativa organizației pionierești din R.D.G., prima tabără internațională, denumită sugestiv „Republica pionierilor".

Pavilioanele tuturor țărilor sînt înălțate pe catarge suple, în jurul intrării, dincolo de care îi poți stringe la piept pe puii continentului african, boabe de piper, nu alta, pe drăgălașii coreeni cu priviri totdeauna întrebătoare pe emancipații copii ai Franței, pe cei „teribili" ai Americii, pe frații mai mici ai Zoiei Kosmodemianskaia și, cu cel mai mare drag, pe copiii țării noastre.

Nerăbdarea ne este pusă la grea încercare, deoarece programul duminical liber în întregime, îi reunește pe copii doar la orele de masă. O cercetare a uriașului parc (furtuna ce se anunță exclude explorarea lacului agitat ca o mare) fără un ghid competent poate rămîne infructuoasă. Dar „cicerone" ne va fi un pionier german, intilnit la cabana micilor noștri compatrioți, cu care, după cum ne spune, dorea să-și petreacă timpul liber.

Ne începem investigațiile de la Club, unde animația creată de zburdălnicia virstei ca și de bogăția atracțiilor ne pun în derută. Glasurile și limbile se încrucișează și se amestecă ca pe un uriaș bulevard invadat de automobile cu claxoanele în funcțiune. Păream niște Guliveri neluați însă în seamă de pitici surprinși în plină sărbătoare. În sălile mai liniștite ale clubului zăbovim în fața unor lucrări serioase, migălite acasă și dăruite Republicii lor: macheta vasului „Prieteniei", executată de pionierii din Wismar, cea a trenului electric trecînd prin tunele peste viaducte, prin munți, a altora ; intrăm în sala consacrată sputnicilor, în cea a radiotelegrafiei, trecem apoi în camera spațioasă a jocurilor de unde copiii împrumută pe rînd cutiile cu cuburi, șuruburi și piesele jocurilor mecanice, păpuși și tot ce le poate pofti inima.

În căutarea noastră am trecut și printr-o sală care reunea buchetul celor mai fragede talente : desene în creion, acuarele, picturi în ulei, sculpturi în lemn, mulaje de gips, venite din Bulgaria, Islanda, Canada, Anglia, U.R.S.S., China, Guineea...

Și apoi, după vizitarea postului de radio și televiziune, manevrat tot de pionieri, revenim la cabana copiilor noștri pe care, de data aceasta, îi găsim pregătindu-se pentru masa de prînz.

Bomboanele aduse nu-i încîntă nici pe departe cît bucuria de a vorbi cu cei veniți de acasă. Instructoarea Angela Botoc, și ea un copil dar mai răsărit un pic, întreabă dacă nu cumva sîntem din Baia Mare, unde își duce munca de activistă în cadrul U.T.M.-ului. Instructorul german, Straube, care vorbește romînește cu o atenție vădită, ca în fața unor examinatori, ne laudă pionierii, considerîndu-i disciplinați și cuminți.

Încet, încet, reușim să punem stavilă valurilor de întrebări și să facem cunoștința micilor noștri prieteni : Antal Pongratz, fiul lăcătușului din Tg. Mureș ; Zorica Topa, din Dorohoi, care ne spune cu mîndrie că stă în blocul C.F.R. și că strada lor se lărgește; Mircea Rositka, fiul mecanicului buzoian de la care aflăm impresiile ce i-au tulburat sufletul nevinovat în fața pieselor din muzeul lagărului de concentrare din Ravensbruk, încolțind pe veci în inimă-i tînără revolta și ura față de fascism, bănățeanul Albu Mircea, din com. Lipova, îndrăgostit de geografie, elevul cu cea mai mare medie dintre toți cei veniți în tabără : 9,88 ; Olga Sîrbu fiica maistrului petrolist din Tg. Jiu; Sofia Dinu, care abia trecută de 14 ani nu vrea să se despartă de cravata ei roșie și care ne mărturisește cu sfială că n-a avut media decît 9,78...

Desigur, cu greu te poți rupe de acești copii. Dar ora mesei a sosit și grupa romînă nu vrea să devină codașă. La plecare notăm: prima Republică pionierească internațională : sediul : Werbelinzee (R.D.G.); 1.400 cetățeni, 35 de țări reprezentate Durata (oficială) 16-VII—9-VIII; cea neoficială : permanent. Avusese dreptate amicul berlinez : văzusem cel mai frumos loc din Germania democrată.

Em. VALERIU

GH. CHIRIAC

PE TEME AUTUMNALE

— De ce nu v-ați grăbit ?
— Ba sîntem teribil de grăbiți...

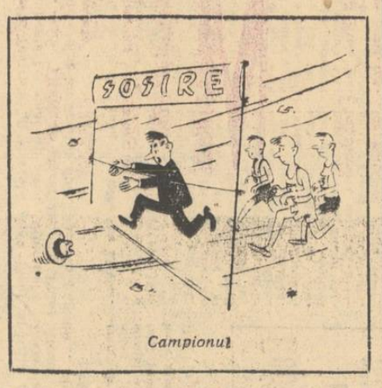

Campionul

— Ce răcoare e !... *— Ce cald e !...*

Unele întreprinderi tergiversează lucrările edilitare puse la sosirea toamnei.

— Ce vreme urîtă !...
— Apropos ! Nu începem instalarea conductelor.

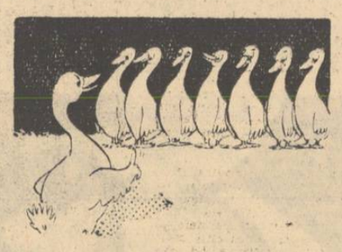

— Drepți ?... De la stînga numără !...

FRED GHENĂDESCU

TOAMNA PRIN MUSTARII

Sezonul mustului sau cetățeanul căruia medicii i-au prescris regim...

— Vezi : mămăliga merge cu pastramă, iar pastrama merge cu must...
— Dar, mă rog frumos, la birou nu merge nimeni ?

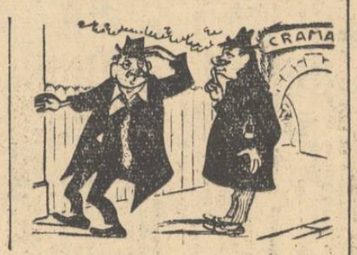

— Nu pomeni că am băut, că n-aș vrea să afle nevastă-mea...

Chestie de gust...

Chestie de must...

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Alo, Marianski Lazne !

Cum l-a învins Ghițescu pe marele maestru Filip

— Persoana căutată nu se află la hotel. Revine abia la prînz.
— Bine, menținem comanda.

După cîteva ore, am avut mai mult noroc. Maestrul TEODOR GHIȚESCU, reprezentantul țării noastre la turneul internațional de la Marianski Lazne (R. S. Cehoslovacă) era la hotel. I-am solicitat amănunte în legătură cu concursul la care participă.

— Turneul are loc într-unul din fostele castele ale Mariei Tereza, ne-a declarat Ghițescu. Între participanți se află un lot „tare" : trei mari maeștri și șapte maeștri internaționali. Pentru a obține norma de maestru sînt necesare șapte puncte...

— Cum a decurs partida cu marele maestru Filip?

— Iat-o :

Și Ghițescu a început să ne dicteze telefonic mutările partidei cîștigate la Filip, care a avut albele.

— 1. d4, Cf6 2. Cf3, g6 3.Ng5 Ng7 4. e3, 0—0 5. C1d2, c5 6. c3, b6 7. Nd3, Nb7 8. 0—0, d5 9. Ce5, Ce4 10. C:e4, d:e4 11. Nc4, c:d4 12. c:d4, Cd7 13. Cg4, Rh8 14. h4 f6 15. Nf4, h5 16. Ch6, De8 17. Db3, Rh7 18. Cf7.

Cu ultima sa mutare Filip creează o amenințare neplăcută Ne6 care ar aduce un avantaj net albului. Ghițescu s-a apărat însă cu siguranță și partida a continuat astfel: 18... e5! 19. Ng3, De7 20. a3 (pentru ca după d:e5 negrul să nu poată răspunde cu Cc5 și să cîștige o figură) b5 !! 21. D:b5, Cb6 22. d:e5, C:c4 23. Cd6, C: e5 24. N:e5, f:e5 25. D:b7 (dacă albul ar fi jucat C:b7 negrul ar fi răspuns Tab8) D: d6 și, după cîteva mutări, marele maestru Filip s-a recunoscut învins.

— Cum au fost celelalte partide?

— In partida cu Pachman am avut un oarecare avantaj dar am dat-o remiză înainte de întrerupere. La dr. Bely am avut poziție cîștigată dar după întrerupere am ratat victoria.

I-am urat maestrului sportului Ghițescu succes și... 7 puncte pentru a primi titlul de maestru internațional.

U. VALUREANU

Rezultate din concursurile republicane de șah

EDIȚIA I (1960—1961). Grupa 6: **Stoian Ion** (Năsăud) — **Nicolescu Dobre** (Buc.) 1-0.

EDIȚIA A II-A (1960—1962): Grupa A : **Rotaru Gh.** (Buc.) — **Paul Diaconescu** (Ploiești) 1-0 ; **P. Diaconescu** — **V. Malcoci** (Cluj) ½—½.

Două partide recente ale campionului mondial

ALB : TAL (U.R.S.S.)
NEGRU : LEHMAN
(R.F. Germană)

1. e4, e5	21. N: f6, D:f6
2. Cf3, Cc6	22. D: d3, D: b2
3. Nb5, a6	23. D:d 5+, Rh8
4. Na4, Cf6	24. Te1, Tad8
5. 0-0, Ne7	25. Tf4, Db4
6. Te1, b5	26. T:f8 +, T: f8
7. Nb3, d6	27. Te6, Df4
8. c3, 0-0	28. T:a6, Dc1+
9. h3, Nb7	29. Rh2, Df4 +
10. d4 e : d4	30. g3, Dc4
11. c: d4, d5	31. Dd2, Cb7
12. e5, Ce4	32. Ta7, Cc5
13. Cc3, Ca5	33. Ce5, Df1
14. Nc2, f5	34. Tf7, Ce6
15. e:f6, N:f6	35. T: f8, C: f8
16. C : e4, d: e4	36. Df4, Ce6
17. N:e4, N:e4	37. Df7, h6
18. T: e4, c5	38. Cg6, Rh7
19. Tg4, c:d4	39. Ce7 și negrul
20. Ng5, d3	cedează.

ALB : PFEIFFER
(R.F. Germană)
NEGRU : TAL (U.R.S.S.)

1. d4, Cf6	18. Ne3, Tfe8
2. Cf3, e6	19. Dd5, Cd4
3. g3, c5	20. N: d4, c: d4,
4. c3, b6	21. Tfd1, Tac 8
5. Ng2, Nb7	22. Td2, Tc5
6. 0-0, Ne7	23. Db3, Tb5
7. d:c5, b:c5	24. Dc2, Db7
8. c4, 0-0	25. Dd3, T:b2
9. Cc3, Ce4	26. Tad1, T: d2
10. C:e4, N:e4	27. T: d2, g6
11. Ce1, N:g2	28. h3, Tc8
12. R:g2, Cc6	29. De2, Tc3
13. Cf3, Db6	30. Td3, Dd5
14. Da4, d5	31. T: c3, d:c3
15. c:d5, e:d5	32. Rh2, c2
16. e4, d:e4	și albul cedează
17. D:e4, Nf6	

Un turneu de șah original

Se poate afirma, fără teamă de a greși, că inventivitatea șahiștilor e cu totul deosebită în ceea ce privește modalitățile de a juca șah. Partide prin corespondență, prin radio, prin telegraf, prin telefon, concursuri de tineret, sătești, de pionieri, întîlniri pe vîrf de munte, în avion, pe fundul mării — cîte și mai cîte forme de joc n-au fost pînă acum născocite ?

Și totuși, departe de a fi epuizate toate modalitățile. Șahiștii din flota maritimă comercială din Sahalin (U.R.S.S.) au avut o inițiativă cu totul deosebită : ei au organizat un concurs prin radio între... echipajele vapoarelor. Concursul a strînit un mare interes, bucurîndu-se de participarea a 24 de... vapoare.

Iată mai jos o partidă jucată în acest original turneu :

Alb : Vaporul „Desna"
Negru : Spărgătorul de gheață „Lenin".

1. e4, Cf6	3. c4, Cb6
2. e5, Cd5	4. d4, d6
5. f4, d:e5	16. D:d4 Cd7
6. f:e5, Cc6	17. Rh1, Nc5
7. Ne3, Nf5	18. Dd3, Dg5
8. Cc3, e6	19. Cb5, Ta e8
9. Ne2, Ne7	20 Nf3, Te3
10. Cf3, 0—0	21. Dd2, Tf6
11. 0—0 f6	22. b4, Ne7
12. Ch4, f:e 5	23. C: c7, Th6
13. C: f5, e:f5	24. Ce6, Dg3
14. d5, Cd4	25. h3, Nd6
15. N:d4, e:d4	26. Rg1, T:h3 !!

și albul cedează căci după Th1+ urmează Dh 2 mat.

Noutăți filatelice

In Uniunea Sovietică a apărut recent emis de Ministerul comunicațiilor, un timbru în valoare de 60 de copeici reprezentîndu-l pe G.N. Minch, epidemiolog și anatomist rus, vestit în lumea specialiștilor prin lucrările sale de studiere a unor boli infecțioase ca ciuma, lepra etc.

★

R D Vietnam a sărbătorit recent cea de a 15-a aniversare a proclamării Republicii Acestei remarcabile aniversări Ministerul comunicațiilor al U.R.S.S. i-a consacrat o serie de mărci poștale. Desenele lor redau imagini din viața Vietnamului democrat. Pe una din valorile seriei se poate vedea un tractor și un peisaj industrial. Cealaltă valoare a seriei înfățișează renumitul templu al literaturii, din Hanoi, monument arhitectonic de seamă din secolul XI, păstrat pînă în zilele noastre. Deasupra indicației valorii este înfățișat un liliac, considerat în Vietnam drept simbol al fericirii.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

LUMINA

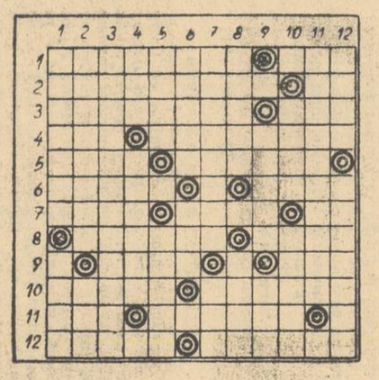

ORIZONTAL : 1) Firul metalic incandescent din becul electric — Cîntec de slavă 2) „Lumină" într-o problemă neclară — Usturoi (reg.) 3) Părtme de lumină — Cel voltaic este o descărcare electrică luminoasă 4) Pronume — Metal argintiu, folosit mult în instalațiile electrice de lumină 5) ...Cassian, autoarea poeziilor „Steaua polară" și „Cețurile" — A răspîndit lumină 6) Anodică — Insulă și fluviu european 7) Traiectorie luminoasă — Lumină clară — Ape ! 8) Luminiță cu fum — Lumina... nopții 9) Afluent al Dunării — Cenușiu 10) Lampa primitivă din trecutul țărănimii sărace, înlocuită acum de becul electric — A se strecura... mai pe la întuneric 11) Prin care nu trece lumina — Plin de rouă 12) Populație antică — Strălucite (fig.).

VERTICAL : 1) Lumină... pe stîlp — Tin... umbră 2) Tehnica producerii și răspîndirii luminii artificiale — Lumină slabă (masc.) 3) Calitatea unui corp de a fi luminos (pl.). 4) Aici — Sentință maximă (pl.), 5) Loc subteran în care se lucrează numai cu lămpi speciale — Luminile boltii cerești 6) Se ocupau de treburile orașului — A brăzda 7) Lumina zilei — Umbră... în văzduh 8) Două puncte (pe o vocală) — Piesă la șah 9) Steaua vieții flecăruia (fig.) — Din cînd în cînd 10) Radical organic — Portițe 11) Poetă română, autoarea poeziei „Tii minte focul?" (2 cuv.) 12) Diminutiv masculin — Pot fi de proiecție, de fotografiat etc.

N. DUNĂREANU

ZILE DE TOAMNA

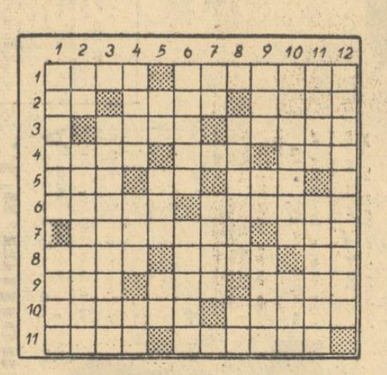

ORIZONTAL : 1) Caracteristica toamnei — Autorul poemelor „Nervi de toamnă" și „Note de toamnă" ; 2) Pronume — Se însilozează împreună cu alte zarzavaturi, de cu toamna — În zilele de toamnă vuiesc de veselia culegătorilor de vii ; 3) ...Jelescu, autorul liedului „Toamna" — Nume bărbătesc 4) Poet ardelean, autorul poeziei „Cîntec de toamnă" — Oraș în Norvegia — Și celelalte 5) Decorul său tomnatic este mai mult posomorît — Cuget! — Comună în munții Apuseni 6) Scriitor progresist brazilian, a scris printre altele „Secerișul roșu" — Regret 7) Sector economic unde se acționează intens toamna — Numeral german 8) ...Pavlikov, personaj din piesa „Nud cu vioară" de N. Coward — Țară arabă — Noru Demetriad 9) Zeitate în mitologia scandinavă — Lipsit de vedere — Riu european 10) Pietre — „Nu mai sînt pe lună...", cîntec tomnatic de Doru Popovici pe versuri de St. O. Iosif 11) Indigeni din Filipine — Multe ne părăsesc toamna.

VERTICAL : 1) Autorul poeziei „Cîntecul toamnei" (Ștefan) — Ptirolită 2) Către — Ogoare prelucrate toamna 3) Neîngrijit 4) De asemenea, întocmai — Fluviu în Maroc — Sodiu 5) Ruteniu — Aspectul copacilor spre sfîrșitul sezonului — Otilia Cazimir 6) „Cînd strugurii se coc", de M. Jora — Cîntecul păsărilor 7) Literă slavonă — Păsăre ce nu pleacă toamna 8) Începe odată cu toamna — In fașe 9) „Primăvara și toamna" de poetul tadjic Mirzo Tursun Zade — Usturoi — Peninsulă în nordul Uniunii Sovietice 10) „...de toamnă", poezie de Demostene Botez — „Atlean", titlul unuia din cele 5 cîntece compuse de Zeno Vancea inspirate din versurile lui Bacovia, în care se zugrăvește în muzică tabloul toamnei 11) Ambarcațiune pentru sport sau plimbări — În floarea vîrstei ; 12) Bardul de la Mircești, autorul poemului „Sfîrșit de toamnă".

Petre IONESCU

POȘTA REBUS

PAUL IANCU — Deva: În jocul dv. „Literare" aveți prea puține definiții și cuvinte în temă. Revedeți jocul din acest punct de vedere.

S. FISCHMAN — București: Unele definiții sînt „trase" pentru a fi în temă, de pildă, prima de la 3 orizontal. Revedeți-le.

LIVIU NOVAC — reg. Timișoara : Îi va veni rîndul. Sînt altele înaintea „Filmului" care-și așteaptă apariția. Ne vom gîndi la propunerea dv. privind organizarea unui concurs rebusistic.

AUREL CHIRIAC — Ploești : Vi s-a răspuns la poșta rebus. „Vinuri" nu poate apare deocamdată deoarece a apărut de curînd un joc intitulat „Hai noroc", pe o temă asemănătoare.

PETRE BACANU — Constanța : are un număr de puncte negre peste limita admisă. Mai reveniți.

N. BABOIE — Bușteni : Citiți răspunsul de mai sus.

A. BIȚENKO-Giurgiu. — Din proprie inițiativă ați prescurtat unele cuvinte într-un mod nu prea fericit. Din casnă, ați făcut casn, etc. Revedeți jocul.

ENE ION-Lupeni.—Se reține.

DAN DANIEL — *București :* Autocaracterizarea făcută jocului trimis de dv. e adevărată : e simplu.

CONST. TEODORU — *raionul Ploești :* V-am ruga să vă îndreptați atenția asupra unor careuri cu o temă precisă, de preferință de actualitate.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

TEATRALA

Rar; Seva; Port; Sală; Clamă; Soață; Sor; Olan; Zece; Ora; Umor; Tar; Neva; Tort; Oală; Alamă; Roată; Cor; Elan; Rece; Eră; Amar.

Intoarcerea

SATIRA ȘI UMOR

ORIZONTAL: Băieții — Act — Amator — Umor — Ride — Inaintea — Ac — RN — L — Ses — National — Di — G — Actor — Mi — Asn — Atelier — Farsă — Ue — O — Rosie — Bilet — Ares — Gag — VI — Și — Ironizat.

FOCURI

ORIZONTAL: Proverb — Balet — Romane — Sodoma — Omar — Scenă — Il — Ma — Aflta — Sine — E — O — Alaca — Den — Tigară — Asbest — Egala — O — Ilie — U — RM — Afuma — Uc — Fiară — Mană — E — So — Soare — Acum — Uco — S — Ada — P — U — Dornic — Aprins — Asaliev — Tintă.

Jocuri distractive

O socoteală curioasă

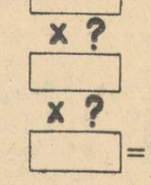

In desen se văd 3 semne de întrebare : în locul lor trebuie să stea cifra pe care trebuie să o ghicim. Șus, la primul semn de întrebare cifra trebuie să stea de două ori una sub alta.

Mai întîi cifra se înmulțește cu ea însăși, produsul este apoi înmulțit cu aceeași cifră. Produsul astfel obținut se înmulțește din nou cu acea cifră. Se totalizează complet produsul (se adună cifrele între ele pînă dau de un total de o singură cifră) și trebuie să obținem aceeași cifră pe care trebuie s-o ghicim.

Cîte chibrituri ?

Cîte chibrituri (cu lungimea medie de 5 cm) sînt necesare pentru a se alcătui din pătrate egale un metru pătrat?

Știți cum ?

Pe o masă s-au aranjat zece monezi așa cum ne arată desenul. Cineva a declarat că poate păstra forma în care sînt aranjate monezile mutînd trei din ele. Știți cum trebuie procedat?

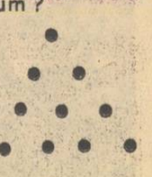

De cîte ori ?

Se dau două numere diferite. Dacă vom scădea din fiecare jumătatea celui mai mic, atunci restul numărului mai mare va fi de trei ori mai mare decît restul numărului mai mic. De cîte ori numărul mai mare era mai mare decît numărul mai mic?

Pătratul misterios

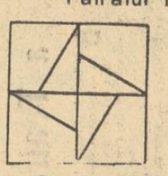

Din părțile pătratului din desenul alăturat formați alte pătrate, dar în fiecare din ele părțile componente trebuie să aibă altă așezare.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 155

UN AUTOMOBIL

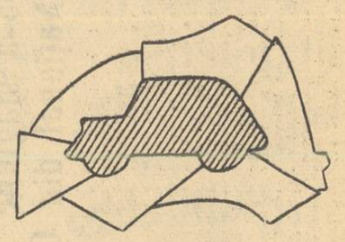

LUNGIMEA TRENULUI

In raport cu primul tren, viteza deplasării călătorului aflat în trenul al doilea va fi egală cu 45+36=81 km. pe oră sau

$$\frac{81000}{60\times60}\ \text{m/sec.} \quad \frac{45}{2}\ \text{m/sec.}$$

Prin urmare, lungimea primului tren este de

$$\frac{45}{2}\times 6 = 135\ \text{m.}$$

INCERCAȚI ! TABLOUL MAGIC

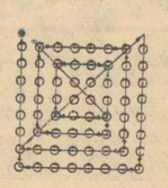

6	8	4	2
2	4	8	6
8	6	2	4
4	2	6	8

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Cadrul nr. 313

Studioul nr. 3 de pe platoul Buftea e ailt de vast încît lăcrimioare poți să încingi pe el un meci de fotbal.

Acum ușile lui s-au închis ermetic. Sîntem într-o cameră a unui elegant apartament din Bucureștii de azi. Un ultim retuș machiajului artistei Ilinca Tomoroveanu, în timp ce pe covor se înseamnă cu creta spațiul pe care aceasta are voie să-l parcurgă (un centimetru în plus ar strica pelicula) și vocea regizorului Marius Teodorescu răsună clar: „Atenție! Pleibec!... Motor! Regizorul-asistent Anton Boldojan expune pentru o secundă în fața aparatului de filmat placheta: „Mîndrie", Cadrul 313, Turnat 1... „Parcă ieri a fost ziua cînd s-a tras primul tur de manivelă, ne spune regizorul Marius Teodorescu. La Bucureștii de azi, locul unde se desfășoară acțiunea filmului „Mîndrie", artiștii Constantin Codrescu, Victor Rebengiuc, Ioana Bulcă, Costel Constantinescu, Gh. Cozorici, Ștefan Ciubotărașu, Geo Barton, Gh. Măruță, Romulus Bărbulescu, Ilinca Tomoroveanu și ceilalți componenți ai echipei artistice au plecat înainte cu două săptămîni de începerea turnării. Era necesar ca ei să-și cunoască operațiile legate de producție".

Pesie citva timp actorii au început să fie cunoscuți, să devină prieteni ai muncitorilor. Împreună cu inginerul N. Kraft, care a fost consilierul tehnic al filmului, mulți dintre harnicii metalurgiști ai Hunedoarei au contribuit ca atmosfera uzinei să fie în film cît mai autentică. Ei și-au dat concursul, fiimînd în scenele de ansamblu.

Silli Ponescu

Lucia Roiz

Repetînd rolul Lysistratei

În culisele Teatrului de Operetă și-au făcut apariția de curînd cîteva preeminente personalități ale... Olimpului! Prezența lor nu trebuie să ne mire cîtuși de puțin. Junona, Palas Atena, Afrodita și alte cîteva vestite eroine au descins doar aici din paginile... librețului noii operete „Lysistrata".

În aceste zile de repetiții intense, interpreții se străduiesc să ajunga la o bună stăpînire a rolurilor. Evident, un efort deosebit îl cere realizarea rolului titular, în vederea căruia repetă cu asiduitate două cunoscute soprane ale teatrului: Sili Popescu și Lucia Roiz. Mărturisirile lor ne-au confirmat acest lucru.

— Ceea ce mă se pare atît de original pentru noua operetă — ne-a spus Sili Popescu — este nu atît faptul că actuagua acestela ne transpune în vechea Atenă în secolul al V-lea înaintea erei noastre, fiindcă și acest fapt poate concura la ineditul operetei. Dar, mai sugestiv și inspirat înaintea de toate mi se pare modul în care compozitorul Ghezze Dendrino și librediștii Nicușor Constantinescu și George Voinescu au reușit să inițiveze pe fondul antichității idea atît de nobilă și actuală a luptei pentru apărarea păcii. Înșiși personajul Lysistrată tinde să întruchipeze aspirațiile cele mai înțr-aripate ale femeii militante de azi. Iată de ce voi interpreta cu plăcere rolul eroinei Lysistrata este, acum 25 de veacuri, a luptat cu bărbătească înflăcărare pentru realizarea visului ei de pace.

— Înțr-adevăr, ca să o înțelegi mai bine pe Lysistrata — ne mărturisește de asemenea Lucia Roic — trebuie să-i cunoști mai întîi faptele-i vrednice. La ele are acea tărie de a aduna în jurul femeile vechi cetăți Atena ca să protesteze împotriva planurilor războinice ale despotului Kleon care, interesat în declanșarea unui conflict militar, trimite bărbații să se sacrifice în războiul purtat pentru cucerirea cetății Theba. Această pornire nesăbuită va lovi și în dragostea puternică dintre sclava Lysistrata și poetul Lycon, ajuns acum comandantul oștii.

Iată de ce consider că noul meu rol este atît de deosebit față de cele susținute pînă acum, dată fiind factura lui dramatică, înalta sa melodieee — totul specifică. Corul din acest I cînd femeile îi încolțesc pe războinicul Kleon, apoi aria Lysistratei din scena templului, duetul în care cei doi îndrăgostiți își mărturisesc sentimentele înaintea căsătoriei, au o muzică caracteristică. De altfel, în mai toată operetă răzbat intonații ale melosului grec, ale muzicii mediteraniene. De aceea, mă voi strădui să redau acest colorit pentru a pune în valoare muzica compozitorului.

D. MIHU

IN STUDIOURI-PE ECRANE

● STUDIOUL cinematografic din Leningrad a terminat de curînd turnarea filmului muzical „Dama de pică", după opera cu același nume de Ceaikovski.

● SCRIITORUL american Mitchell Wilson a făcut o vizită de lungă durată în U.R.S.S. El intenționează să scrie scenariul unui film după romanul său „Întîlnire pe al meridian îndepărtat". Rolurile principale ale acestui film vor fi deținute de doi savanți, unul american și unul rus.

● VITTORIO DE SICA, Sylvia Koscina, Jeanne Valérie și Francis Blanche turnează la Salsomaggiore filmul „Pilulele lui Hercule". „Prepararea" acestor pilule o face regizorul Luciano Salce.

● STUDIOUL Gruzia-Film a terminat recent filmul baletului „Othello", turnat după spectacolul Teatrului de Operă și Balet din Tbilisi. Realizatorul filmului, ca și interpretul principal, e talentatul maestru de balet Vakhang Sabukiani.

● ÎN ITALIA se lucrează în prezent la mai multe filme. În afară de coproducția franco-italiană „Ultimul Wiking" pe care o realizează Giacomo Gentilomo, printre noutățile cinematografice figurează filmele „Scrisorile unei novice" avînd ca interpreți principali pe Pascale Petit și Massino Girotti, „Ris de bucurie", regizat de Mario Monicalli și interpretat de Aga Magnani și Toto, „Esther și regele" de Raul Walsh și Mario Bava etc.

SPECTACOLUL magazin

Un nou autor dramatic

Stagiune de stagiune, pe fagașul dramaturgiei noastre originale apar nume noi. Unul dintre acești noi dramaturgi este Horia Stancu, de profesiune medic, a cărui lucrare, „Înainte de răsăritul soarelui", va constitui prima premieră originală din noua stagiune a Teatrului Național „I. L. Caragiale".

Debutant în dramaturgie, tînărul autor al piesei „Înainte de răsăritul soarelui" nu este și debutant în literatură. El a scris monografii cu caracter critic și note de călătorie. Pentru a face cunoștință cititorilor noștri cu noul autor dramatic, am reținut pe Horia Stancu, într-o pauză a repetițiilor piesei sale, în sala Comedia, solicitîndu-i interviul de față.

— *Cum ați ajuns la scrierea unei piese de teatru?*

— Mi s-a părut deosebit de interesant să abordez un gen literar în care contactul cu publicul e direct și în care răsunetul sentimentelor și ideilor pe care vrei să le transmiți este imediat.

— *Ce v-a determinat să vă opriți asupra acestei teme? Spuneți-ne, vă rugăm, cevа despre munca dv. pentru realizarea personajelor piesei „Înainte de răsăritul soarelui".*

— În literatura noastră dramatică tema influenței imediate a revoluției ruse asupra formării primelor nuclee revoluționare — din care avea să la naștere mai tîrziu partidul comunist, — nu a fost atacată cu singura excepție a unei dramatizări a lui Cezar Petrescu. Am încercat să scriu o piesă despre eroismul simplu al unor oameni simpli. Acest lucru poate să spună ceva și despre personaje. Fiind în care am conceput personajele, faptul că ele nu au nume, cuprinde lor mei o viață proprie, concretă.

— *După cum vedem participați la repetiții. Ce ne puteți spune despre felul cum se desfășoară ele?*

— Am asistat la cîteva din repetițiile conduse de Vlad Mugur. Nu pot spune prea multe despre spectacol, fiindcă o serie de lucruri nu sînt încă deplin contur. Vlad Mugur are o concepție regizorală îndrăzneață, dar în acord cu ideea pe care mi-o făcusem despre spectacol, iar decorurile lui Todie Constantinescu erei că vor fi o surpriză.

Distribuția cuprinde nume consacrate ale scenei noastre, precum și numeroși actori tineri.

N.

Dramaturgul Horia Stancu

Ați știut că...

...în timpul primului război mondial, popularul comic C. Tănase, pe atunci în refugiu la Iași, a deținut rolul Babei Hîrca din vodevilul lui Millo?

...marea actriță de dramă Aristizza Romanescu a cîntat și în operetă, obținînd un mare succes în rolul principal din „Mamzelle Nitouche", în cadrul spectacolelor trupei de operetă din Craiova?

...prima piesă de Molière jucată în românește a fost „Amorul doctor", în traducerea lui Rasly, spectacolul avînd loc în anul 1835 la București, în sala de la Cișmeaua Roșie și în distribuție figurînd printre alții, actorii Societății Filarmonice Eufrosina Vlasto-Popescu, Caliope Caragiale (mama viitorului a lui Ion Luca Caragiale), Elenca Caragiale (soția lui Iorgu Caragiale), Mincu, Rimnicească etc.

Noile filme ale lui Bondarciuk

Serghei Bondarciuk este o vedetă a ecranului sovietic al cărui nume e de mult cunoscut pentru bogata, datorită măiestriei cu care a interpretat numeroase roluri, în numeroase filme sovietice. Dar mai ales pentru calitățile cu totul deosebite ale primului său film realizat în calitate de regizor — **Soarta unui om** — al cărui spectator interpret principal a fost.

În cadrul Festivalului, pe Bondarciuk îl vom revedea în filmul **Serioja** — debutantul marelui premiu de la Karlovy-Vary. Filmul aduce pe ecran o nuvelă a Verei Panova și e realizat de tinerii regizori G. Danielia și I. Talankin. Autorii filmului — dintre care, primul, a debutat ca arhitect și caricaturist, iar al doilea ca actor amator într-o uzină și mai apoi actor profesionist la un teatru de operetă — ne înfățișează cîteva întîmplări ce-l au în centru pe Serioja. Iar Serioja ne apare cu fizionomia micului actor Borea Barhatov al cărui tată de o oră și jumătate (cît ține filmul) e „Bondarciuk".

Serghei Bondarciuk

Tatiana Samoilova pe care o vom revedea pe ecranele noastre, în stagiunea de toamnă

Distribuția fermecătorului film mai cuprinde numele frumoasei Tatiana Skobteva, al inepuizabilului Merkuriev, etc.

Și pentru că am amintit de Bondarciuk și de Festivalul de la Karlovy Vary, să nu uităm că în biografia artistică a popularului actor se înscrie și filmul **Era noapte la Roma** — prezentat la același festival și distins cu acest prilej cu un premiu special al juriului. Filmul e realizat de regizorul italian Roberto Rosellini (fiind o coproducție), după un scenariu scris de binecunoscutul autor dramatic Sergio Amidei. Regizorul povestește un episod din cel de al II-lea război mondial, și anume pățaniile a trei prizonieri de război — un căpitan englez, un aviator american și un sergent rus — care evadează dintr-un lagăr de concentrare german. Alături de Bondarciuk, (în rolul sergentului rus, firește) în film mai apar Giovanna Ralli (din „Bigamul", „Blana de vizon", „Generalul della Rovere"), precum și americanul Peter Baldwin și englezul Leo Genn.

Recent, Bondarciuk a declarat că lucrează la un film inspirat din actualitate, avînd în centru lui, un erou contemporan.

S. K.

Reportaj cu „Băieții veseli"

La Teatrul Tineretului repetițiile cu comedia „Băieții veseli" de Il. Nicolaide sînt pe sfîrșite. În curînd spectatorii vor putea asista la premiera acestui spectacol cu care teatrul își va deschide stagiunea.

Comedia lui Il. Nicolaide are o problematică de tineret și dezbate — prin mijloacele comediei — o problemă majoră, aceea a educației tineretului din fabrici.

Cine sînt băieții veseli? Trei tineri sîrguitori, elemente cu preocupări neobișnuite, care își desfășoară munca pentru că au pornit pe un drum greșit. Manole, Bîscuită și Henț (ei trei băieții veseli) ar fi continuat pe acest drum dacă nu s-ar fi găsit, în mijlocul lor, meșterul Udrea, șeful de brigadă, un comunist cu mare dragoste de oameni. Meșterul Udrea, om cu experiență, știe să se apropie, prin mijloace originale, de sufletul tinerilor, se ocupă de educația lor și, pînă la urmă, reușește să-i aducă pe calea cea bună.

Autorul nu și-a imaginat personajele. Acestea au existat în realitate.

Am pornit la realizarea acestei piese — ne spune autorul — de la... un reportaj. L-am citit în „Scînteia" acum vreo trei ani. Reportaj relata cazuri autentice dintr-o fabrică. Asemenea ziaristului, cunoscusem și eu — în munca mea de documentare prin fabrici — aceleași personaje. De aci ideea și realizarea piesei. Desigur, deosebirea dintre faptele din reportaj și piesă este însemnată. Esența, însă, este aceeași: dragostea pentru tineret a unui încercat comunist și încrederea lui nestrămutată în oameni.

Am urmărit repetițiile comediei lui Nicolaide. De la „lectura la masă", pînă la finisare, am observat că piesa și-a schimbat aspectul inițial. Ce s-a întîmplat? Preocupat prea mult de cei trei „băieți veseli", și de educatorul lor, autorul a neglijat celelalte personaje care au apărut oarecum șterse și schematice. Regizorul a fost observat de regie și mai ales, de titularii acestor roluri care și-au... reclamat și ei, așa cum se întîmplă uneori în teatru, „dreptu'le. Autorul le-a dat dreptate și... greșeala s-a reparat, colaborarea dintre autor și actori dovedindu-se fructuoasă.

— De fapt, ne spune H. Nicolaide — eu am pățit același lucru ca și meșterul Udrea.

— La ce anume ținți vă referiți?

— După cum știți șeful brigăzii, ocupîndu-se prea mult de băieții veseli, l-a neglijat, din punct de vedere profesional, pe ceilalți membri ai brigăzii sale.

— Într-adevăr. Dar și această greșeală s-a observat și... s-a reparat...

— Chiar „băieții veseli" care — devenind elemente cu educație sănătoasă, oameni de nădejde pentru fabrică, au sezisat faptul și l-au „învățat" și ei cite ceva pe meșterul lor.

Miron LIVIU

REFLECTOR

Săpuși

O armată de făpturi mici, cu părul de mătase și obraz nemîșcat, privind cu ochii lor eternu uimiți orașul nostru atît de frumos în rumoarea de culori a toamnei, a poposit de cîtăva vreme la București.

Noaptea, în cutiile de carton unde-și odihnesc obosecla gesturilor făcute cu sfoara, lilipuțanii de cilți și podoaba porumbului vorbesc despre noi. Părinții lor, englezi, finlandezi, rusi și francezi, chinezi sau egipteni, dorm demult și nu le viseză viața lor nocturnă, plină de fantezie. Micul prinț al lui Exupery, rătăcitor printre planetele sale sau în misterioasa țară a lacrimilor, locuiește cîtva timp alături de un Mandarin. Păpușile găsesc, cum vor găsi pînă la urmă și oamenii, o limbă universală, a înțelegerii. Soborul lor este un sobor al păcii. Cum a spus doctorul El Ray, la deschiderea filmului de marionete, aceste ființe de vis ajută să se statornicească înțelegerea pe pămîntul nostru.

După introducerea festivă de la Patria, am văzut două filme cehoslovace de marionete despre care vreau să scriu cîteva rînduri. În deschidere s-a rulat „Cîntecul tractoarelor", opera lui Bob Călinescu, un foarte spiritual act pe peliculă, antrenant și făcut cu gust. Despre producția amintită am mai scris undeva, așa că n-am să mă repet. Să trecem la FAUST și VISUL UNEI NOPȚI DE VARĂ.

Trnka, regizorul comediei realizate după Shakespeare, a folosit comentatorul pentru a povesti ceea ce se și vedea destul. Procedeul este obișnuit și nu supără. Supără abuzul de botanică și dulceața feeriei. Ne-am amintit de Obrazțov și de păpușile sale, de principiile artei păpușerești pe care le recomandăm celor ce urmăresc gala de film cu marionete recitirea acestor pagini foarte interesante ale celebrului minuitor sovietic. Trnka, trebuie spus, a făcut un film prea lung, care obosește în cele din urmă, lucru surprinzător la el, pentru că îl știm ca pe un artist redutabil. Voim să subliniem că adesea nu feeria ajută arta, ci dimpotrivă. Trebuie totuși remarcate cîteva capete foarte reușite, între care Puck place aproape irezistibil.

FAUST, un film foarte scurt, surprinde prin regia modernă și naște pe alocuri întrebări. Folosind chipuri inspirate din arta populară și minuirea păpușarilor de bîlci, neascunzînd stîrile de obiectivul lacom al camerei operatorului, mișcînd foarte mult planurile prin apropiere și depărtare, deși desfășurarea are loc într-un cadru fix: o scenă minusculă cu lămpi la rampă (amănunt de mult gust), realizatorul captează atenția noastră și trebuie aplaudat din toată inima. Prim-planurile, iluminarea fețelor cu reflectorul creează o intensă viață interioară a marionetelor și dă dinamism pelicule, foarte reușite după părerea noastră. Ritmul halucinant și rapid place, iar sfîrșitul foarte inspirat încununează un film ce va întruni multe sufragii. Păcat că nu s-a găsit timpul necesar pentru traducere, pentru că am fost lipsiți de textul comentatorului care ne-ar fi interesat foarte mult.

În încheiere o scurtă INVOCAȚIE:

Mici făpturi fără glas,
Dar poate de aceea cu glas puternic,
Arătați lumii bucuria și speranța,
Înțelepciunea și bunătatea,
Pedepsiți răutatea și șiretenia,
Luați mîinile tuturor oamenilor
Și stringeți-le laolaltă într-o singură mînă
Care să ridice deasupra pămîntului
Măslinul vestitor al liniștii și împăcării...

Eugen BARBU

OASPEȚI DIN R. P. BULGARIA
TRIO OLIMPIA

Trio Olimpia constituie unul dintre numerele de atracție în programul circului bulgar „Aurora", care întreprinde un lung turneu în țara noastră. Cei trei tineri — Agop Nercesesian, Ivan Secherghiev și Dimităr Karaivanov — care alcătuiesc acest trio — oferă spectatorilor un frumos program de muzică ușoară și populară interpretat la muzicuțe de gură. În repertoriul lor figurează 25 de cîntece, dintre care două sînt melodii populare românești.

Trio Olimpia și-a început activitatea în urmă cu trei ani. În acest timp el și-a creiat o largă popularitate. Acest trio poate fi ascultat dese ori la posturile de radio bulgare. Anul trecut, timp de patru luni, același trio a întreprins un turneu în Turcia. Turneul în țara noastră și-l va încheia în luna decembrie cînd circul „Aurora" va prezenta spectacole în Capitală.

În clișeu: Trio Olimpia.

Maestrul George Georgescu în noua stagiune muzicală

Iam întîlnit, zilele trecute, pe artistul poporului George Georgescu, în ajunul plecării sale la Moscova.

— Sînt bucuros că voi participa la festivitățile din capitala Uniunii Sovietice prilejuite de turneul întreprins de Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. — ne-a declarat maestrul George Georgescu. Voi avea, totodată, deosebita plăcere să revăd o seamă de prieteni, personalități din lumea muzicală sovietică, dintre care pe Richter, Oistrah, Haciaturian, Șostakovici, Gauk, Anosov și alții.

— La reîntoarcere?

— După cum știți, la 4 octombrie va avea loc deschiderea oficială a noii stagiuni a Filarmonicii de Stat „George Enescu". Voi dirija — în sala Atelierelor „Grivița Roșie" — un concert simfonic, al cărui program cuprinde lucrarea lui Theodor Rogalski Trei dansuri românești, Rapsodia pentru pian și orchestră de Rahmaninov pe o temă de Paganini, pe care o va interpreta Valentin Gheorghiu, precum și Simfonia a 7-a de Beethoven.

— În noua stagiune ce alte concerte veți dirija?

— În cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, la 29 și 30 octombrie voi dirija un concert la Ateneu, în care solist va fi cunoscutul pianist sovietic Iakov Zak. El va interpreta Concertul pentru pian și orchestră în re minor de Brahms. La 12 și 13 noiembrie voi dirija încă un concert simfonic la Ateneu.

— Alte proiecte?

— Mă pregătesc pentru o serie de turnee pe care le voi întreprinde peste hotare.

— În vederea acestor concerte ce bucăți ați înscris în repertoriu?

— În repertoriul pe care-l pregătesc pentru turneele de peste hotare, figurează, ca piese românești, Suita I-a și Rapsodia I-a de George Enescu și Trei dansuri românești de Theodor Rogalski. Din repertoriul universal voi interpreta, printre altele, Simfonia clasică de Prokofiev, O viață de erou și Don Juan de Richard Strauss, Simfonia a II-a de Brahms, Simfonia în Re major de Haydn.

UN NOU SPECTACOL DE AMATORI

Astagiunea de toamnă a echipelor artistice de amatori.

Brigada artistică a Întreprinderii de exploatare a bazelor sportive pregătește un nou spectacol, „Fabule", în care lucrările lui Krîlov și Anton Pann sînt... adaptate la întîmplările din activitatea întreprinderii.

Una din fabulele lui Krîlov servește drept pretext pentru satirizarea atitudinii de nepăsare a unor panicti de pe bazele sportive, față de avntul obștesc, iar vorba de duh a lui Anton Pann atrage atenția ultor lucratori din cadrul I.E.B.S. asupra disciplinei în muncă. Trebuie menționată și scena în care assamblul artistic constată cu satisfacție că activitatea sa a dat rezultate. De pildă, șoferul N. Haralambie, criticat într-unul din spectacole, și-a revizuit atitudinea profesională.

La reușita programelor artistice contribuie întregul colectiv de artiști amatori, îșl dăruiește cu drag din orele de răgaz pentru ridicarea activității culturale din întreprindere.

Circul Mare din Moscova a sosit în țară

Iată a sosit în țară un grup de artiști ai Circului Mare din Moscova, care vor susține timp de două luni spectacole în Capitală și în alte orașe. Colectivul este alcătuit din slujitori de frunte ai circului moscovit, unii dintre ei fiind artiști ai poporului și artiști emeriți. Programul variat va cuprinde numere din înalta acrobație și echilibristică, o spectaculoasă dresură de lei și tigri și altele. Oaspeții își vor începe turneul în orașul Timișoara.

50 DE ANI DE ACTIVITATE

Cu părul alb, cu tenul ușor bronzat — urmele unui concediu petrecut pe litoral — și cu mersul vioi, maestrul Vasile Brezeanu, artist emerit, arată destul de tînăr ca să intre în categoria oamenilor „fără vîrstă". Ceea ce nu-l împiedică să fie mîndru de vîrsta sa și mai ales de jumătatea de secol pe care a închinat-o teatrului, dedicîndu-i-se cu pasiune și devotament. Vasile Brezeanu este un permanent îndrăgostit de meserie, în așa fel încît și astăzi are „trac" la premiere, îi vibrează glasul și-i strălucesc ochii cînd vorbește despre vreun succes.

Prima întrebare s-a referit inevitabil la începuturile sale artistice.

— Începutul l-am făcut în 1910, fugind de acasă cu o trupă de actori ambulanți. Doi ani am fost „angajat" în trupă, cutreierînd oraș după oraș, după care am debutat la Craiova, pe scena Teatrului Național, în rolul lui Gallus din „Fintina Blanduziei".

— Primul mare succes?

— „Exemporalul", care se juca la fostul teatru „Popular" din București. Am interpretat rolul lui Dumitru Ionescu al II-lea, rol care mi-a adus — pot spune — mari satisfacții morale.

—Deci acesta a fost și rolul preferat?

— Un timp... destul de îndelungat de altfel. Ataeînd însă piesele lui Molière, am jucat cu tot atît de mare plăcere rolul lui Harpagon din „Avarul". În general, toate piesele lui Molière mi-au plăcut.

— Alte piese de care vă amintiți cu plăcere?

— „Revizorul", „Trei surori", „Casa inimilor sfărîmate" și un ultim succes de anul acesta, „O scrisoare pierdută", în care am interpretat rolul lui „nenea" Zaharia Trahanache.

— Cu ce artiști de seamă ai scenei românești ați fost contemporan și coleg?

— Păstrez multe amintiri despre colaborarea cu Maria Filotti, I. Mortun, Al. Critico, Nora Piacentini, Silvia Dumitrescu, Ion Brezeanu, Maria Ciucurescu, Ch. Ciprian, Calboreanu și mai sînt încă mulți.

— Și... intenționați ceva cu aceste amintiri?

— Desigur! Să le așternu pe hîrtie, după ce voi împlini 70 de ani.

— Adică?

— Indiscutabil, ziariștii sînt indiscreți! Adică peste doi ani...

M. A.

Interpret principal și regizor

În cuprinsul actualei stagiuni, Teatrul Național „I. L. Caragiale" va reprezenta dramatizarea romanului „Idiotul", după Dostoievski.

Regia și rolul titular vor fi deținute de artistul emerit Radu Beligan.

Un film despre Țiolkovski

Studioul de filme din Leningrad lucrează în prezent la un nou film documentar de lung metraj intitulat „Marea previziune", despre Konstantin Țiolkovski.

Scenariul este scris de N. Salamanov, care l-a cunoscut pe omul de știință. Filmul va fi terminat înainte de sfîrșitul acestui an.

În film va fi arătat orașul Kaluga, unde Țiolkovski a trăit 43 de ani, oraș care acum îi poartă numele; școala unde a învățat, casa unde a locuit și mormîntul său.

„Spectacolul" în regiunile țării

„Un milion pentru un surîs"

Această este titlul unei spumoase comedii — a dramaturgului sovietic Anatoli Sofronov, — care va vedea lumina rampei în prezima zilei de 7 Noiembrie, pe scena Teatrului de Stat din Orașul Stalin. Trupera în scenă a piesei se bucură de concursul regizorului Sică Alexandrescu, artist al poporului. Rolurile principale vor fi susținute de actorii Virgil Fătu, Victorina Oniceanu, Dumitru Moruzan, artiști emeriți și Jenny Moruzan, artistă emerită.

Cu o lună mai tîrziu ce va reprezenta o altă interesantă lucrare dramatică și anume piesa „Pogoară iarna" de Maxwell Anderson, în regia lui Ioan Simionescu. Distribuția va cuprinde pe dramaturgului sovietic George Gridănașu, Doina Dumitrescu, Alexandru Drăgan și alții.

Tot în cursul acestei stagiuni se vor mai reprezenta la pretenții piesele „Dacă vei fi întrebat" de Dorel Dorian, „Insir'te mărgărite" de Victor Eftimiu și o piesă a unui autor local. De asemenea, din piesele care s-au reluat, „Anii negri" de Aurel Baranga și Nicolae Moraru și „Domnișoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu, urmînd să se mai reia „Mouetier Courage" de Bertolt Brecht, „Nota zero la purtare" de V. Stoenescu și O. Sava și altele.

VICTORINA ONICEANU de la Teatrul de Stat din Orașul Stalin.

A 105-a stagiune a Teatrului Național din Craiova

Bătrîna instituție teatrală olteană se pregătește cu tineresc elan să deschidă cea de-a 105-a stagiune. În timp ce pe scenă, echipa de tehnicieni refacе și împodobește aparatura, în foaiere și săliile de repetiții personalul artistic al teatrului e antrenat în munca febrilă de realizare a primelor spectacole ale viitoarei stagiuni.

În actuala stagiune teatrul craiovean prezintă comedia lirică de tineret „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu, în care vor apare numeroși actori tineri al teatrului, sub îndrumarea colectivului de regie format din Georgeta Tomescu și Nicolae Radu. O altă lucrare originală care va vedea lumina rampei în stagiunii e noua piesă a lui Al. Mirodan „Celebrul 702", direcția de scenă aparținînd lui Radu Miron, iar în distribuție fiind cuprinși un mănunchi de actori valoroși ai tuturor generațiilor din teatrul craiovean, de la artistul poporului Remus Comăneanu, care pășește în cel de-al 54-lea an de rodnică activitate pe această scenă, și pînă la tinerii lui colegi Rodica Tapalaga și Vasile Ichim, care au absolvit Institutul abia anul trecut. Totodată au început repetițiile în vederea prezentării în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, a „Poveștii din Irkutsk" de Arbuzov. Pentru a întregi imaginea de laborator în plină acțiune a teatrului craiovean, adăugăm și faptul că se pregătește concomitent, cu titlul experimental, tragedia lui Corneille „Cidul", în regia lui T. Pentia.

IN CÎTEVA RÎNDURI

A. POP MARȚIAN

artist emerit, apreciat actor al Teatrului Tineretului, va apare, la începutul stagiunii, în rolul Don Salustio de Bazan, din piesa „Ruy Blas" de Victor Hugo.

LUMINIȚA DUMITRESCU

a absolvit cunoscuta școală de coregrafie „Vaganova" din Leningrad, repurtînd un frumos succes în spectacolul de fine de an al școlii, în rolul Tai Hua din baletul „Floarea roșie" de Gliet. Acum tînăra balerina este în așteptarea întîlnirii cu publicul bucureștean.

VAL SANDULESCU

actor al Teatrului Armatei, repetă rolul principal din piesa „Scandaloasa legătură dintre dl. Kettle și d-na Moon" de Priestley, viitoarea premieră a acestui teatru.

MARCELA SASU

de la Teatrul de Stat din Constanța, interpretă luliei din „Surorile Boga", de Horia Lovinescu, va Adînei din piesa „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu, va susține rolul Oxanei din piesa „Sfîrșitul escadrei" de Korneiciuk — viitoarea premieră a acestui teatru.

LUCIAN GEORGE IONESCU

director de scenă al Teatrului de Stat de Operetă, după „Căsătoria secretă", „Medalion Kalmen" și „Don Pasquale" pregătește pentru actuala stagiune opera comică „Elixirul dragostei" de G. Donizetti.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 157 * Sîmbătă 8 octombrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

Un mare eveniment cinematografic

FESTIVALUL FILMULUI SOVIETIC

Această manifestare — pe plan cinematografic — a prieteniei romîno-sovietice s-a deschis cu recenta producție a studioului „Mosfilm" — SERIOJA.

Filmul — cîștigător al premiului „Globul de cristal" la Festivalul de la Karlovy-Vary — este inspirat după o nuvelă a scriitoarei Vera Panova, realizat de regizorii G. Danielia și I. Talankin și interpretat — în rolurile principale — de Borea Barhatov, Irina Skobțeva și Serghei Bondarciuc. Povestește o întîmplare deosebit de importantă din viața lui Serioja — băiețelul cel blond și

Boris Barhatov, interpretul lui „Serioja"

cîrn. Și anume sosirea în casa părintească a unui tată nou (cel adevărat, pe care Serioja l-a iubit cu toată puterea sufletului său, a plecat la război și nu s-a mai întors).

DOAMNA CU CAȚELUL reprezintă de asemenea ecranizarea unei opere literare. Producție a studioului „Lenfilm", noua realizare a reputatului regizor Iosif Heifit aduce pe ecran nuvela cu același nume a lui Cehov, apărută în 1899 în revista „Gîndirea rusă". Este o șăgalnică poveste de dragoste a doi oameni pe care o societate clădită pe înșelăciune și minciună îi silește să trăiască în înșelăciune și minciună.

PĂMÎNT DEȘTELENIT — capodopera de renume mondial a lui Mihail Șolohov, a fost, de asemenea, înregistrată pe peliculă. Tablou atotcuprinzător, de un vibrant dramatism, înfățișînd ecourile Marii Revoluții Socialiste din Octombrie în fumea satului — sau, cu alte cuvinte, evenimentele dramatice din timpul luptei țărănimii muncitoare pentru colectivizarea agriculturii într-o staniță cazăcească — filmul este realizat de Alexandr Ivanov după un scenariu de Iurii Lukin și Feodor Șahmagonov. Dînd viață personajelor principale ale cărții — înzestrate cu atîta autenticitate, cu atîta viață de pana scriitorului recent laureat al premiului „Lenin" — pe ecran apar actorii Piotr Cernov (Davîdov), Evghenii Matveev (Nagulnov), Vladimir Dorofeev (Moș Șciucar), Piotr Glebov (Polovțev), Liudmila Hitiaeva (Luțka).

NOPȚI ALBE — este versiunea cinematografică a zguduitorului roman al lui Feodor Dostoievski. Avînd ca fundal Petersburgul veacului trecut, cu lucirea palidă și fantomatică a nopților lui albe, filmul — ca și cartea — reînvie drama Visătorului, personaj trist și singuratic, ce a cunoscut fericirea doar pentru o clipă. Doar cîteva nopți, cîteva nopți albe, trăite alături de suava Nastenka cea îndrăgostită de un altul.

NORMANDIE-NIEMEN este o coproducție franco-sovietică, realizată după un scenariu care întrunește trei nume celebre în lumea scrisului și a filmului: Konstantin Simonov, Elsa Triolet și Charles Spaak. Regia aparține francezului Jean Dréville, imaginea lui Jacques Natteau iar muzica lui R. Scedrin.

S. K.

• *(Continuare în pag. 8-a)*

ȘAPTĂMÎNA LA O.N.U.

Probleme fundamentale

Și în această săptămînă activitatea sesiunii Adunării Generale s-a concentrat în ședințele plenare în cadrul cărora au continuat atît discuția generală, cît și dezbaterile în legătură cu ordinea de zi.

Toate aceste dezbateri au fost dominate de două probleme: 1) problema reluării contactelor la nivel înalt torpilate de S.U.A.; 2) problema căilor întăririi, O.N.U., a asigurării universalității sale și rolului ce-i revine în promovarea păcii și progresului.

Nici una din ele nu se află propriu zis pe ordinea de zi a sesiunii. Și totuși ele au apărut în cadrul dezbaterilor, prima sub forma unei rezoluții propusă de un grup de țări neutre și a doua în legătură cu problemele discutării reprezentării R.P. Chineze și funcționării secretariatului general. Și de astă dată tonul a fost dat de delegațiile țărilor socialiste și în primul rînd de N. S. Hrușciov care în scrisoarea adresată autorilor rezoluției suscitate și în două magistrale intervenții a ridicat cu vigoare probleme fundamentale de perspectivă pentru viitoarea desfășurare a evenimentelor internaționale. În scrisoarea adresată celor cinci autori ai rezoluției, N. S. Hrușciov a arătat calea, singura cale care poate duce la tratative constructive cinstite și fructuoase în toate problemele: să se renunțe deschis la politica de provocări împotriva U.R.S.S. și a țărilor socialiste, să se renunțe la încercările faimentare de a „trata" de pe poziții de forță.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej întreținîndu-se cu reprezentanți ai noilor state independente care au devenit de curînd membre ale Organizației Națiunilor Unite, la dineul oferit la sediul Misiunii permanente a R. P. Romîne pe lîngă O.N.U.

În magistralele intervenții în fața Adunării Generale, N. S. Hrușciov a scos în evidență concluzii cu care mai devreme sau mai tîrziu vor fi de acord cea mai mare parte a statelor membre: O.N.U. trebuie să cuprindă toate statele, ea trebuie să fie astfel organizată încît să exprime în actele sale voința generală a membrilor săi, a lumii de astăzi și nu a unui bloc de puteri care alcătuiesc trecutul, respectiv a blocului puterilor occidentale.

Țara noastră prin glasul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej s-a pronunțat cu hotărîre pentru rezolvarea reprezentării R. P. Chineze, adresînd participanților la sesiune apelul convingător de a nu permite acțiuni menite să împiedice O.N.U. „să acționeze cu deplinătatea capacităților sale în sensul dorit de popoare"...

În contrast cu asemenea poziții profund constructive, puterile occidentale, în frunte cu S.U.A. au adoptat atitudini menite să submineze O.N.U., să înăsprească „războiul rece". Acest lucru tocmai pentru că în afara unor sloganuri învechite nu au avut de oferit nimic nou.

„Primăvara" d-lui Macmillan

Într-unul din saloanele reprezentanței U.R.S.S. la O.N.U., primul ministru al Angliei, Macmillan, este primit de Nikita Sergheevici Hrușciov.

Pe un ton glumeț, primul ministru al Uniunii Sovietice îi recită cunoscutul vers al lui Pușkin din „Evgheni Oneghin":

— *„Ce-aduce ziua viitoare?"*

Macmillan răspunde prompt și pe același ton, în timp ce arăta cu degetul un tablou agățat pe peretele din fața sa și care reprezintă un fluviu înghețat într-un peisaj de iarnă: „Primăvara!"

Nu știm dacă premierul englez, de dragul promptitudinii, a renunțat să mai controleze valoarea simbolică a răspunsului. În practică însă, de la tribuna O.N.U., atît el cît și colegii săi occidentali nu au pregetat să dea activității lor același sens: prezentarea tabloului înghețat al diplomației „răz-

N. LUPU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

OLTENIA PETROLIFERA

Fenomenul era unul de masă — și se numea exod! Cei care își părăseau pămîntul și casa în alaiurile de jale ale temeilor și copiilor, cei care își adunau tot avutul într-o traistă (atîrnată de un băț ce avea să-l schimbe la oraș, cel mai adesea, cu o cobiliță), cei care luau drumul pribegiei cu sutele, cu miile, an de an, erau oltenii. Despre regiunea lor ajunsese să se spună așa: „Dacă vrei să scapi de un cîine, nu-l omori, trimite-l în Oltenia că moare singur de foame!"

Așa se face că, în urmă cu ani, pe străzile Bucureștiului sau ale altor orașe din țară, puteau fi întîlniți, de cum se despămînțară pînă tîrziu în an, la căderea brumei, țărani olteni încovoiați sub cobilițe, strigînd cît îi ținea gura: „Hai gaz, găzaruu"... „iaurgiuuu"... „zarzavagiuu"... „Pitorescul" acesta al țăranilor în picioarele goale, istoviți de poveri, cu cămășile roase de cobilițe în jurul grumazului, venea să completeze într-un mod dezolant imaginea unei Olteni „eminamente agrare". În Oltenia acelor ani, omul muncitor nu avea de ales decît între munca silnică pe pămîntul boierului, plătită cu un bot de mămăligă și o strachină de corcodușe, sau fuga...

Pe plan social, exodul oltenilor era reflectarea situației economice a uneia dintre cele mai sărace regiuni ale țării.

Paradoxal și totuși explicabil, pămîntul Olteniei era așezat pe o comoară imensă!

Cu deosebirea că munții lor de aur se aflau sub pămînt. Era ca și cum după milioane și milioane de ani de așteptare zadarnică, acești munți s-ar fi retras resemnați în adîncuri, resorbindu-și contururile. Profilurile lor erau profilurile zăcămintelor petrolifere, iar aurul lor — „aurul negru"...

S-a întîmplat însă în anii noștri ceea ce, istoricește, trebuia să se întîmple. Un act simplu și măreț pe care care l-a semnat solemn, în substanța adîncă a pămîntului, sondorul, omul muncii, atunci cînd cu o lovitură de sapă a străpuns primul zăcămînt petrolifer din Oltenia. Din adîncuri a izbucnit descătușat țițeiul, iar la suprafață a fost înălțat — ca pe redute — steagul victoriei. Și tot ca pe front locul a primit numele după cum se botează cotele: Bilteni 1.

Așa s-a născut prima sondă, așa a început în 1902 — la 8 ani de la eliberare — un nou capitol în Cartea Olteniei — Oltenia petroliferă. După prima sondă a venit o a doua, o a treia — sute de sonde și-au repezit ciocul de vultur în măruntaiele pămîntului, sfredelindu-l disecîndu-l, injectînd în el cantități uriașe de ciment, barită, acid clorhidric, hexametafosfat. În subteran, „munții" au fost străpunși pe adîncimi echivalente cu înălțimea celor mai mari munți din Romînia, iar la suprafață, plaiurile golașe ale Biltenilor s-au împlinit cu o pădure de sonde. Această pădure de pomi metalici, cu rădăcinile înfipte la mii de metri sub pămînt, a început apoi să populeze și plaiurile altor sate și comune oltenești.

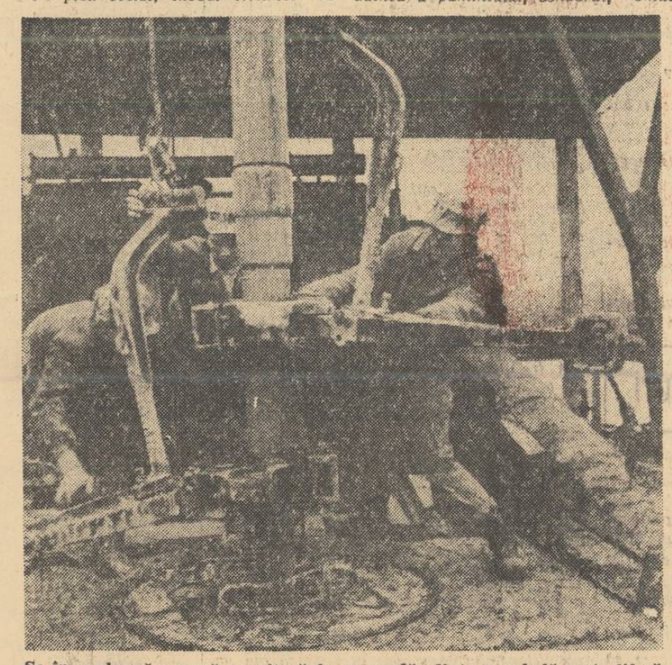

Se înșurubează o nouă garnitură la o sondă dintr-o schelă petroliferă din regiunea Craiova

...Am avut prilejul să vizitez Oltenia petroliferă încă la începuturile ei. Era într-o noapte cînd i-am făcut cunoștința. Atunci, din goana trenului, mi s-a oferit cel mai fantastic decor ce-mi fusese dat să-l văd vreodată. Cerul părea incendiat. Norii treceau unul după altul ca niște cohorte purtătoare de făclii printr-o imensă stepă. Pe pămînt, pădurile desfrunzite păreau să fi fost făcute din pomi de jar. Iar departe, în ceața înroșită a orizontului, se scălda un soare straniu, ca un miez incandescent. Aveam revelația că un electrod uriaș suda la orizont cerul cu pămîntul... Abia mai tîrziu am aflat că jocul acesta fascinant de lumini era provocat de gazele de sondă, care ardeau ziua și noaptea în colosale torțe pentru a nu otrăvi aerul. Într-adevăr, în anii aceia, sondele se săpau atît de repede încît montorii nu puteau ține pasul cu lucrările de instalare a conductelor de gaze spre schele și comune, spre orașe și fabrici! Dar „răsăritul" acela în plină noapte mi-a răsărit

Paul LAMPERT

• *(Continuare în pag. 4-a)*

O ultimă verificare a vetrei cuptorului. Prim-maistrul oțelar Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste, poate anunța începerea încărcării.

CUPTORUL PĂCII

A DAT PRIMA ȘARJĂ

La Combinatul siderurgic din Hunedoara a început să producă cel mai mare cuptor de oțel al țării. Oțelarii care îl deservesc și constructorii care l-au făurit, au hotărît ca primul agregat de acest fel să poarte numele de Cuptorul Păcii.

DE AICI ÎNCEPE ETAPA A II-A. — În continuarea oțelăriei Martin nr. 2, dată în funcțiune cu mai bine de doi ani în urmă, constructorii și-au continuat lucrările, pentru a da viață unui proiect grandios. Este ceea ce numesc ei etapa II-a de dezvoltare a noii oțelării hunedorene.

Numai de cîteva luni, peretele de prefabricate dintre cele două etape a fost dat jos, lăsînd liberă circulația. Acum este mai dificil să-ți dai seama unde a fost hotarul dintre cele două etape. Privind însă mai atent, afli după nuanța ceva mai deschisă a vopselei care îmbracă grinzile masive de metal locul exact de unde începe etapa II-a.

Această etapă reprezintă cea mai glorioasă pagină de pînă acum din istoria siderurgiei românești. Ea înglobează experiența de ani și ani de zile acumulată de proiectanți și constructori, concretizează într-o operă fără seamăn în țara noastră, eroismul cotidian al celor care au dat viață primului cuptor Martin de 400 tone.

MARTORI OCULARI. — Am trăit alături de oțelari și constructori 24 de ore — cele mai hotărîtoare se pare — din viața noului cuptor. De duminică dimineața pînă luni dimineața am fost martorii oculari ai celor mai dificile și în același timp ai celor mai importante lucrări care pregăteau marea victorie. Fiecare minut, fiecare secundă au însemnat în acest interval de timp momente de mare încordare și emoție, clipe în care oamenii și-au pus în valoare toată energia și priceperea lor.

DANSUL — Ce mînă de maestru conducea pașii acestui dans nu ne-am putut da seama. Un asemenea dans neobișnuit nu mai văzusem niciodată și nici nu auzisem povestindu-se. Îl executau în fața ochilor noștri oțelarii, cu siguranța și grația unui balet pe care mintea nu și-l poate imagina. Aproape de flăcările și dogoarea neostoită ce răbufnea prin spațiile lăsate de ușile deschise, siluietele oțelarilor se profilau în continuă mișcare, oferind spectatorului o viziune nemaiîntîlnită. Într-un ritm perfect, oamenii își încăroau lopețile din mormanele de material și le azvîrleau conținutul în vîlvătaia cuptorului, reveneau apoi cu lopețile, repetînd mișcarea cu o perfecțiune ce numai într-un dans poate fi văzută. Mereu în alt loc și de fiecare dată exact în cel în care era necesar, materialul azvîrlit de oțelari acoperea o altă porțiune din vatra cuptorului. Minute în șir nu ne-am putut dezlipi privirea de la acest spectacol uluitor pe care nici un balet adevărat nu i-ar putea șterbi ceva din valoare.

ULTIMUL STRAT — Timp de cîteva zile, oțelarii din schimburile prim-topitorilor Avram Opriș, Paul Orelt și Axente Marian, preluînd cuptorul de la constructori au avut sarcina să execute sudarea vetrei. Este o lucrare de mare tehnicitate, care hotărăște în ultimă instanță soarta cuptorului. Strat după strat, oțelarii au trebuit să așterne în cuptor magnezita protegui-toare. Dansul despre care am vorbit, nu este altceva decît această operație pe cît de grea pe atît de prețioasă. Nici o mașină nu a putut încă să înlocuiască munca aceasta migăloasă.

Duminică la orele 14,30 ultimul strat pentru sudarea vetrei cuptorului este gata. Începe executarea băii de zgură.

În cabina de comandă a mașinii de șarjat. Manevrantul Gh. Colhon

Din uriașa oală se toarnă în lingotiere prima șarjă a noului cuptor.

LA MIEZUL NOPȚII — Locomotivele încep să aducă încărcătura pentru prima șarjă. Fier mărunt, mijlociu, minereu, calcar și fontă solidă, încărcate în troace masive de metal așteaptă acum rînduite în fața ușilor cuptorului.

Este momentul să ne suim în cabina mașinii de șarjat. Se face ultima verificare a vetrei cuptorului. Maiștrii și inginerii s-au suit și ei pe mașina de șarjat care îi duce pînă în dreptul fiecărei uși a cuptorului, apropiindu-i cît se poate de mult de dogoarea care îi întîmpină. Asistăm la o adevărată trecere în revistă a cuptorului. Prim-maistrul Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste își cercetează apoi ceasul. Este miezul nopții. Încărcarea noului cuptor poate începe.

De aici, din cabina de conducere a mașinii de șarjat, operația de încărcare se urmărește cel mai bine. Nu știm însă la ce

Tudor GHEORGHIU

Fotografii: Nicu VASILE

• *(Continuare în pag. 2-a)*

CRONICA STRĂZII

Uituciii

O vizită făcută la Biroul de obiecte găsite în tramvaie din strada Armenească a avut darul să-mi întărească și mai mult îndoielile asupra teoriilor unor psihanaliști privitoare la mecanismul subtil al uitării. Cică „uiți fiindcă vrei să uiți", ești predispus sufletește să uiți — susțin „teoreticienii" în chestiune. Să nu rizi? Cu alte cuvinte — ca să produc imediat un exemplu — pictorul de la Mogoșoaia care s-a repezit deunăzi la București să-și ia de la domiciliu fulgarinul și s-a întors fără el la Casa de Creație unde-și petrece vacanța între șevalet și undiță, roșioară și băloși, „a vrut să-l uite în tramvai?". De ce? S-a încălzit brusc vremea în intervalul de la stația terminus a tramvaiului și pînă la stația autobuzului de Mogoșoaia — exact 20 de metri? Aș! Sau trenciul de care avea musai nevoie, s-a degradat subit în așa hal, încît posesorul lui dezgustat, l-a uitat într-adins în vagon? Sau a avut intenția să-l piardă?

Dacă mi-arde să polemizez cu psihanaliștii în chestiune, i-aș invita să-mi răspundă nu de ce se pierd un nasture sau o batistă, ci lucruri de preț, mai atașate, ca să zic așa, de proprietarul

F. BRUNEA-FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Din sumar:

Fantastic și realitate

SE POT PREPARA CONSERVE DE... VIAȚĂ?

REFLECTOR

„O seară de confort"
de Eugen BARBU

O partidă de șah cu milioane de spectatori

MAGAZIN MEDICAL

— Pofta de mîncare și foamea
— Regimul igienic al școlarului în familie

Cum să ne purtăm în societate
Relațiile între locatari

PUNCTE DE VEDERE
de Dan DEȘLIU

METALURGIȘTI — artiștii amatori

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Limbaj actoricesc...

Nu e vorba chiar de un „argot" actoricesc propriu zis, deși oamenii de teatru, dar în special tehnicienii, întrebuințează cuvinte și expresii pe care „profanii" cu greu le pot înțelege. Există însă unele expresii actoricești care-și au „istoricul" lor, de multe ori nelipsit de interes și care s-au perpetuat de-a lungul anilor, până a fi întrebuințate și de către actori tineri, care, deși le cunosc sensul, nu le cunosc proveniența. Vom desprinde câteva din aceste expresii, mai des uzitate, pentru a le stabili proveniența.

„Ca Haralambie Lecca"

Expresia mai poate fi încă destul de des auzită în conversațiile dintre actori.

— Cum a fost aseară cutare în rolul cutare ?

— Cum să fie? Ca Lecca! Răspunsul vrea să semnifice că actorul despre care s-a interesat colegul său — după părerea interlocutorului — n-a avut succes în interpretarea vreunui rol.

De unde această expresie ?

Scriitorul Haralamb Lecca, poet și dramaturg înamorat de una din marile noastre actrițe, a încercat să joace teatru, însoțind-o prin turnee. Într-un rînd a fost distribuit într-o piesă în care nu apărea decît în ultimul act. E adevărat că personajul n-avea decît o singură scenă, spre sfîrșitul piesei, dar în schimb se vorbea încontinuu de el, fiind descris ca o mare frumusețe bărbătească, elegant și cuceritor. În realitate, scriitorul era departe de a fi o frumusețe; ba s-ar putea spune că dimpotrivă: în plus, haineie, parcă, așa cum se spune, curgeau de pe el. Vine și scena cu pricina. Publicul așteptă să vadă pe bărbatul frumos, a cărui apariție, în piesa respectivă, urma să dezlege conflictul. Mare a fost deziluzia sălii, cînd a apărut Lecca cu o perucă pusă strîmb, mîrț, cu „mărul lui Adam" proeminent și cu o jachetă de împrumut. După un prelung „a..." care însemna maximum de deziluzie, publicul a început să rîdă de „primul amorez" și tot așa a ris pînă la coborîrea cortinei. Se spune că Lecca, reintrînd în cabină, s-a privit îndelung în oglindă și, luminat parcă, a luat o hotărîre: să nu mai facă pe actorul. A fost o reprezentație oarecum „istorică", aceasta pentru că după mai bine de o jumătate de veac, prin expresia citată, se amintește despre pățania lui Haralambie Lecca.

„Rîde Johann"...

Cînd actorii spun că la o comedie „rîde Johann", înseamnă că piesa care nici un haz. Expresia amintește de un vechi tapițer, de origină germană, pe nume Johann, înamorat de teatru și care asista mai la toate repetițiile, făcînd în culise un haz nebun, în special cînd se repetau farsele și vodevilurile de pe vremuri. Dar actorii au observat că de cîte ori se prăpădea de rîs Johann, publicul nu făcea nici un haz, încît cei mai superstițioși, urmărindu-l pe bătrînul tapițer, prevedeau soarta piesei pe care o pregăteau. Superstiția a mers atît de departe încît Iancu Brezeanu care împreună cu Vasile Toneanu tînea trupa într-o vară la „Grădina Bianduziei", opina pentru scoaterea din repetiție a vreunei comedii care se dovedea mult prea pe placul lui Johann...tapițerul, ajuns un fel de barometru al actorilor.

Și astăzi, ca o reminiscență, faptul că la repetiția unei comedii cei din teatru fac prea mult haz, „nu miroase a bine".

„Rață"

Cînd vreun actor spune despre un spectacol că „este rață" înseamnă că, în ciuda preparativelor care au depășit obișnuitul, reprezentația n-a avut nici un succes. Expresia amintește de marele actor Petre Liciu care apărea în „Căsătoria Lizetei" în rolul unui scamator pe care îl interpreta cu accent italienesc. La sfîrșitul piesei, după ce se făcuse atîta caz de minunile scamatorului, Liciu își scotea joben din cap și, pregătindu-se pentru numărul său de „lovitură", spunea: „Și... rizolat... rața". Și, într-adevăr, din joben scamatorul improvizat scotea o rață, pe care, bineînțeles, o purtase tot timpul într-un buzunar al redingotei cu coadă lungă. Publicul se arăta totuși deziluzionat, așteptîndu-se la... o minune și mai mare. Și de atunci actorii întrebuințează expresia „rață" după vreun insucces, sau după un succes modest, deși se sconta un triumf.

Uzitate încă, expresiile acestea, și încă multe altele, sînt totuși pe cale de dispariție.

FIGURI DE CINEAȘTI

H. G. Clouzot

Regizorul francez Henri-Georges Clouzot s-a făcut cunoscut publicului românesc îndeosebi în urma marelui său succes „Salariul groazei". Filmul acesta a reprezentat într-adevăr apogeul carierei lui Clouzot, care de atunci a mai realizat cîteva lucrări mai puțin izbutite.

Născut în 1907, Clouzot urmează, după terminarea liceului, cursurile școlii navale din Brest, pentru a se apuca apoi de ziaristică.

În același timp își încearcă norocul ca autor de comedii ușoare pentru scenă, dialoguri de film și scenarii. Odată ajuns în lumea filmului Clouzot se pasionează pentru munca de regizor, visînd să poată realiza singur un film lucrat în întregime de el.

Pînă atunci însă scrie două scenarii pentru ecran: după romanul lui Steeman, „Șase oameni morți" sau „Ultimul dintre cei șase" cum s-a intitulat filmul și după romanul lui Georges Simenon „Les inconnus dans la maison" (În film, rolul principal a fost interpretat de Raimu).

În 1942 Clouzot realizează primul său film, pentru care scrie singur și dialogurile, adoptînd un roman polițist al lui S. A. Steeman, „Asasinul locuiește la nr. 21".

Cu celălalt film pe care-l turnează în 1943, „Corbul", realizatorul dovedește că posedă un sens precis al atmosferei și deosebit talent în munca cu actorii. Clouzot, vehiculînd aici simboluri, încerca un protest împotriva dictaturii fasciste din Franța acelor ani.

Următorul său film, realizat după scenariul scris de Clouzot împreună cu S. A. Steeman, a luat premiul pentru cea mai bună regie la Festivalul filmului de la Veneția, în 1947. În aparență avînd o intrigă polițistă oarecare, filmul intitulat „Quai des Orfevres" sau „Legitimă apărare" era de fapt un studiu pătrunzător al lumii poliției judiciare franceze. La succesul filmului contribuise și interpretul principal, marele actor L. Jouvet.

Doi ani mai tîrziu Clouzot prezintă publicului transpunerea cinematografică, în epoca modernă de astădată, a cunoscutului roman „Manon Lescaut", încercînd în acest mod o și mai serioasă analiză socială.

Întreaga sa capacitate artistică însă și-o dăruiește din plin filmului pe care l-a realizat ulterior, adoptînd romanul lui Georges Armand, „Salariul groazei". Clouzot povestește aici, cu o forță dramatică deosebit de puternică, drama emigranților proaspăt sosiți în Venezuela, în căutare de lucru.

Verva dialogurilor, inventivitatea în construirea situațiilor, realismul detaliilor și știința deosebită în crearea atmosferei de încordare, precum și admirabila creație a lui Yves Montand au făcut din acest film o operă puternic demascatoare a lumii monopolurilor capitaliste americane.

Clouzot hotărăște să urmeze drumul deschis cu acest din urmă mare film al său, pregătind o nouă realizare care avea drept cadru războiul din Indochina.

Scenariul scris de el a fost însă interzis de cenzura franceză.

Clouzot e nevoit pentru a putea lucra să se refugieze în zona melodramei politiste, realizînd „Les diaboliques", film care-l nemulțumește profund, amintindu-i de prima perioadă a carierei sale de regizor.

Ani de zile după aceea Clouzot încearcă să se inițieze în domeniul picturii și desenului, refuzînd temele proaste care i se ofereau. Nevoit însă să lucreze, acest maestru al conciziunii, al stilului lapidar pur cinematografic își irosește talentul în filme comerciale cu totul neinteresante.

Ion BARNA

Mic dicționar de expresii celebre

CHARIVARI (se pronunță șarivari, fiindcă e un cuvînt care ne vine de la francezi). Îl puteți auzi adesea în gura muzicienilor sau a oamenilor de teatru. Sonoritatea lui bizară și comică face pe mulți care prind cuvintele „după ureche" să-i dea sens de „amestec", de „pestriț", sau alt înțeles fals. E bine de aceea să avem explicația exactă, mai ales că-i și nostimă.

Există pe vremuri în mai multe țări europene obiceiul de „a face muzică" persoanelor a căror purtare amorală nemulțumea tîrgul și mai cu seamă văduvilor și văduvioarelor care repede se recăsătoreau, sau bătrînilor care luau fete tinere, ori viceversa, s.a.m.d. Ce fel de muzică? Se luau cărătiți, tingiri, oale, piulițe și se făceau în fața casei respective un zgomot infernal și bineînțeles discordant. Cu vremea cuvîntul charivari a început să fie aplicat oricărui amestec de urlete, fluierături, zgomot de instrumente, tapaj, sau ceea ce numesc germanii Katzenmusik (muzica mîțelor).

Astăzi termenul e foarte des întrebuințat la adresa unei anumite muzici de jaz, care nu se sfiește să imite sau chiar să recurgă la oale, sticle, tălere și alte obiecte din arsenalul bucătăriilor. Se poate folosi și în sens general de gălăgie confuză și asurzitoare, sau pentru unele scene conjugale cu... „muzică".

CERBER — E clinele cu trei capete, destinat, după mitologia greacă, să păzească porțile infernului și să nu lase cumva să iasă din împărăția lui Pluto sufletele ce desigur aveau toate motivele să dorească să evadeze. De aceea, numele de Cerber e atribuit păzitorilor duri, inflexibili care nu te lasă să te apropii de ceea ce au ei în supraveghere.

În „Cartea Oltului", vorbind de paznicul unui pod, Geo Bogza scrie: „...despre cerberul de pe vremuri, oamenii își aduc aminte cu ironie".

CASUS BELLI. Poate pentru a se ascunde de oamenii simpli, poate pentrucă face parte din terminologia dreptului gînților care de asemenea abundă de cuvinte latinești, expresia aceasta consacrată este alcătuită tot din cuvinte latinești care, grave în fond dar foarte simple înseamnă caz de război și se aplică spre a defini o situație care poate da loc la deschiderea ostilităților. Bunăoară în ajunul războiului din 1914, ministrul de externe de atunci al Angliei (Edward Grey) a declarat în Camera Comunelor că încălcarea independenței Belgiei de către Germania ar constitui pentru Marea Britanie un casus belli. Dar înafară de înțelesul ei juridic expresia mai e folosită (în special sub formă negativă și putintel tronică). De pildă, se vorbește de un incident conjugal care după părerea celui care îl relatează ar putea duce la divorț. Celălalt, mucalit, exclamă neîncrezător: „He, nu-i un ...casus belli !"

I. FLAVIUS și I. BERG

Sarasate și muzica românească

Printre marii artiști care ne-au vizitat odinioară țara, atașîndu-se de frumusețea cîntecului nostru popular și prelucrîndu-l în propriile lor creații, se numără și virtuozul violonist spaniol Pablo de Sarasate. Suava „Mélodie Roumaine" op. 47, aditată de N. Simrock la Leipzig, pe la începutul veacului, piesă inspirată de o doină populară trecută prin filtrul lăutăresc (de unde probabil că și-a notat-o Sarasate în desele sale peregrinări pe la noi) a figurat de multe ori pe afișele concertelor sale.

Nu numai această lucrare dovedește dragostea violonistului pentru poporul romîn, cît mai ales legăturile sufletești stabilite cu publicul nostru, în fața căruia a apărut adeseori, începînd de la vîrsta de 25 de ani pînă cu puțin timp înainte de moarte.

Interesul pentru cunoașterea vieții noastre muzicale s-a vădit în numeroase ocazii (de pildă, Sarasate a participat la concertele simfonice de la Ateneu ale „Societății Filarmonica" condusă de Eduard Wachmann, dînd sugestii de îmbunătățire a ansamblului, a ascultat în 1894 pe violonistul bucureștean Levinger interpretînd Concertul în Re major de Beethoven spre a-i împărtăși din propria-i experiență artistică ș. a.). Dar să urmărim mai îndeaproape firul prieteniei lui Pablo de Sarasate cu poporul și muzica romînească.

În seara zilei de 19 martie 1869 pe scena Teatrului Național din București a apărut celebra artistă Adelina Patti însoțită de Teodor Ritter pianist-compozitor, de Sarasate prim violin de la Conservatorul din Paris, de Marochetti, bariton și de Gallois, organist acompaniator.

Merită să reținem faptul că sora marei Adelina Patti — Carlotta — era vedeta grupului, iar tînărul Sarasate nu reprezenta pe atunci încă nimic în plus față de anonimii Ritter, Gallois și Marochetti.

În anul 1894, Pablo de Sarasate a fost din nou oaspetele Bucureștiului.

Revista „Rominia Musicală" nr. 4 din 1894 — văzînd interesul publicului nostru față de concertele sale — a anunțat înscrieri anticipate la bilete chiar și pentru amatorii din provincie (lucru neobișnuit pe vremea aceea la noi). Periodicele muzicale și ziarele centrale au publicat numeroase informații despre violonist și despre Bertha Marx, pianista acompaniatoare și soția lui Sarasate. Cronicarul muzical al revistei „Rominia Musicală", Constantin M. Cordoneanu, a publicat un amplu și entuziast folieton pe marginea recitalurilor.

În urma acestor concerte, Sarasate a fost definitiv cucerit de publicul bucureștean. Atunci a pătruns în tainele folclorului romînesc, în viața noastră muzicală, în cercul artistic bucureștean. Cu acel prilej s-a născut ideea prelucrării cîntecelor populare din care avea să răsară interesanta „Mélodie Roumaine". A părăsit țara cu gîndul și promisiunea de a ne revedea curînd.

Desi se apropia de 60 de ani și turnele îi oboseau, totuși în zilele de 22 și 27 ianuarie 1902, Pablo de Sarasate și soția sa, pianista Bertha Marx, au concertat iarăși la București. După

Violonistul spaniol Pablo de Sarasate

o magistrală tălmăcire a „Sonatei Kreutzer" de Beethoven și a altor piese de virtuozitate de Bach, Mozart, Saint-Saens etc., Sarasate a interpretat și „Melodia romînească", care „a fost a surprinderea foarte plăcută pentru public — cum remarca cronicarul „Rominiei Musicale" în nr. 3 din 1-14 februarie 1902, p. 21 — mai ales prin delicatețea cu care a fost executată".

Dar violonistul spaniol a concertat în primul deceniu al veacului nostru și la Iași. Iată cum descrie un martor ocular în revista „Curentul familiei" momentul emoționant petrecut în capitala Moldovei: „Sarasate a intrat în scenă. La pian, celebra pianistă Bertha Goldschmidt. Spectatorii privesc pe Sarasate cum ar privi un fenomen. E un bărbat înalt, bine făcut, simpatic, de mare prestanță. Trebuie să fie trecut de 60 de ani și pletele argintii încadrează de minune fața lui brună. Pianista atacă primele acorduri. Sarasate îi face semn să se oprească și cîteva minute se pierde în admirația Teatrului National... La sfîrșitul concertului sala aplaudă. Criticismul ieșean a fost înfrînt. Am prilejul de a intra în culise. Mă învîrtesc în jurul lui Sarasate. Dar Caudella, directorul Conservatorului s-a apropiat de el și-i spune ceva în limba spaniolă. Sarasate îl privește mirat, că și cînd s-ar întreba ce vrea omulețul care stă în fața lui. Caudella scoate o fotografie în care se văd doi adolescenți, cîntînd la vioară. Abia și-a aruncat ochii pe fotografie și Sarasate strigă: „Caudella!!" apoi cade în brațele lui. Sînt amîndoi cu lacrimile în ochi".

Marele violonist spaniol își mai regăsea un coleg din vremea studenției la Conservator, încă un prieten romîn, încă un prilej de legătură sufletească cu poporul nostru.

Viorel COSMA

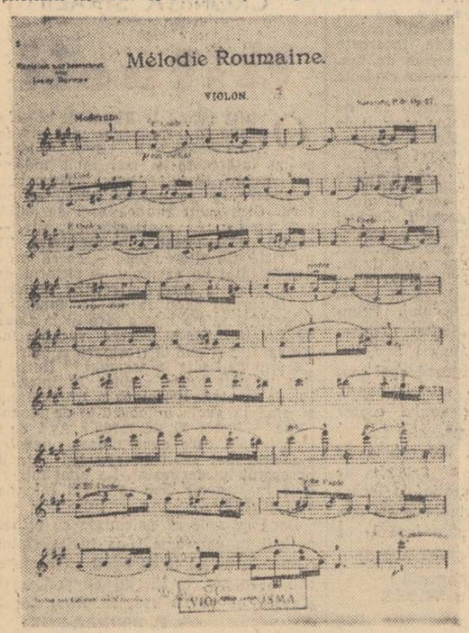

Prima tipăritură a lucrării „Mélodie roumaine", de Sarasate, inspirată din folclorul nostru.

Cuptorul Păcii

(Urmare din pag 1-a)

să ne uităm mai întîi: să urmărim mișcările pline de siguranță ale manevrantului Gh. Colhon sau să fim atenți la troacele care își răstoarnă conținutul în mijlocul flăcărilor din cuptor.

AUTOMATELE AU CUVÎNTUL — Începe ridicarea temperaturii în cuptor. Indicatoarele cadranelor de la postul de comandă oglindesc prin sistemele de automatică complicatele transformări care au loc în cuptor, înștiințînd în fiecare moment pe oțelari cum decurge topirea. Oamenii le înțeleg cuvîntul și acționează cu siguranță deplină.

ÎNTR-UN SCURT RĂGAZ — Noaptea decurge normal. Profităm de un scurt răgaz pentru o convorbire cu ing. N. Kraft, șeful adjunct al oțelăriei. Primim cîteva date elocvente despre noul cuptor. Aflăm, de pildă, că spațiul lui de elaborare și al camerelor regeneratoare echivalează cu volumul unui bloc cu 28 apartamente. Producția anuală a cuptorului va întrece pe cea a întregii oțelării nr. 1 din Hunedoara, dînd mai mult oțel într-un an decît toată siderurgia Romîniei burghezo-moșierești din 1938. Într-o singură șarjă a noului cuptor se pot fabrica aproape 50 de tractoare.

PRIMA PROBĂ — Apropierea zorilor aduce după sine un moment solemn: la orele 5,55 se ia prima probă din cuptor. Peste cîteva minute rezultatele venite de la laborator, sînt trecute în fișa șarjei nr. 4910, prima din istoria cuptorului de 400 tone. Maistrul Aurel Stanciu are de ce să fie mulțumit. Proba este bună.

Dincolo, în hala de turnare, intrarea trenului cu lingotiere anunță și el apropierea momentului mult așteptat. Încep să-și pregătească aparatele de filmare operatorii cinematografiei și ai televiziunii. Pe întreaga platformă se simte o atmosferă de nerăbdare, de emoție.

DIN NOUA RECOLTĂ — Luni orele 7 și 6 minute. Oțelarul Ion Baștea după ce a destupat stihul, se dă cu fluieratul în lături. Începe să curgă întîia șarjă a celui mai mare cuptor de oțel al țării. Oamenii primesc cu ropote de aplauze oțelul din noua recoltă. „Cuptorul păcii" produce.

Tudor GHEORGHIU

UITUCII

(Urmare din pag. 1-a)

lor ? E ceea ce mă nedumerea cînd citeam pe vremuri rubrica „Pierderi" la „Mica Publicitate". Cum se pierde o broșă de briliante, de o imensă valoare, încît păgubașul — mai e nevoie să fie identificat în persoana vreunul moșier sau bancher ? — să promită găsitorului o „bună recompensă" ? Un blancheu de gheață, o cheie, se despart ușor de posesorul lor. Dar un inel de platină cu un briliant de două carate ? Un ceas de aur „Patek"? — și încă „suvenir" pe deasupra ? Asemenea obiecte nu-s vegetative ca nasturii (nu depind de o bicisnică ață) efemere ca blancheurile. Ele făceau parte integrantă din anatomia burghezului. Un inel de asemenea valoare trebuia să dispară cu deget cu tot. Cercelul așișderea, cu organul respectiv. Cît despre broșă, prinsă de-a dreptul pe inimă, ce să mai spun ?

Și încă ceva mă intriga cînd citeam anunțurile cu pricina. Și anume absența unuj amănunt privind locul unde s-a produs pierderea.

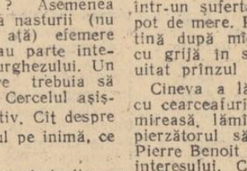

O mănușă poate cădea din buzunar și în... biserică. Un cercel însă ? Un medalion-amintire, o brățară închisă grijuliu cu „patentul"? Avînd în vedere mondanurile burghezo-moșierimii — viața de dancinguri, de chiolhanuri, de adultere — nu-i greu de găsit o explicație a împrejurărilor care i-au deposedat pe „doamna" sau pe „domnul" de prețioasele giuvaericale.

Să ne întoarcem la biroul I.T.B.-ului. Dacă nu l-ați vizitat cu vreun interes personal sau din curiozitate, greu de închipuit ce poate uita un călător într-un tramvai. În intervalul limitat al parcursului ? Cînd nici n-ai avut vreme să uiți. Nu te ține nimeni de vorbă, nu ești adîncit într-o laborioasă partidă de șah. Cu tramvaiul circulă o lume cu rosturi precise. Cetățeanul s-a urcat la stație ca să coboare la fabrică, la birou, la universitate. Alții pleacă la gară sau după vreo tîrgșială. Nu zic, se pot produce unele pierderi. Neînsemnate. O batistă un bloc-notes, un creion... Ai băgat mîna în buzunar să scoți punga și punga a tras ca un magnet, lepădînd pe podea, batista.

Aș ! Vă înșelați. Ca și mine, pînă ieri, vă înșelați. În tramvaie „se uită" cîteva sute de obiecte pe lună. O remarcabilă corectitudine a personalului prezidează la colectarea și depozitarea la biroul din strada Armenească, a lucrurilor găsite pe și sub scaunele vagoanelor. Mănuși ? Batiste ? Și din astea, dar și din altele mai neașteptate.

Am rămas uluit de diversitatea „bazarului". A „uita" o pălărie, tocmai în sezonul ploios, treacă-meargă. Vorba lui Mitică distratul : „nu-i a mea. E a vecinului de scaun". Dar ditai geamantane ? Dar lădițe ? Una era goală, în cealaltă o anvelopă de scrisoare și cîteva ace. Atît. De ce au fost uitate ? Sau cum uiți un lucru pe care-l ții lîngă tine pe care, te pomenești ! te-ai odihnit pe dînsul, la remorcă ? Mai era un coș cu rochii, apoi o mare colecție de poșete sacoșe, plase cu alimente, un bogat stoc de fulare, mănuși, șerviete, pălării, chei, ceasornice, stilouri, galoși, ochelari, ghete, cărți literare și școlare, caiete.

Într-o plasă, o damigeană goală și într-un sufertaș, tocană sleită și compot de mere. Pasagerul s-a dus la cantină după mîncare, a luat-o a pus-o cu grijă în sufertaș și de foame a uitat prinzul în vagon.

Cineva a lăsat pe scaun un pachet cu cearceafuri, altcineva o podoabă de mireasă, lămîiță, voal... Că n-a venit pierzătorul să reclame un roman de Pierre Benoit — nu-i un păcat al... dezinteresului. Chiar și o cheie. Dar o legătură cu chei ?

Am văzut legături de 10 — 12 chei, de la 10 — 12 uși, de la fel de fel de uși — apartament, garderobe, cămară... Păgubașul a preferat să nu intre la domiciliu, să nu deschidă dulapurile, să nu umble la cămară — decît să se adreseze biroului în chestiune. Cum s-a descurcat ? Sau te pomenești, cheile nu mai aveau contingență cu realitatea practică, funcționarea lor se adresa vidului, deveniseră chei fanteziste !

E curios că reclamațiile nu însumează decît vreo 40 la sută din cuantumul pierderilor. Într-un an au fost aduse 3.122 lucruri găsite în tramvaie, din care n-au fost revendicate decît 842.

*

Însemnările acestea nu cată a fi atît o dojană pentru cei care uită sau pierd, ci o laudă pentru cei ce le găsesc și le restituie la cerere, respectiv biroul din strada Armenească. E momentul să menționăm că pictorul și-a regăsit fulgarinul acolo. Carevasăzică, aventura lucrurilor uitate, nu se pierde în mister, ci se încheie într-un birou cu registre și rafturi. E ceea ce m-a autorizat să-mi liniștesc soția, păgubașă temporală a unui manuscris uitat în tramvaiul 3, spunîndu-i să se adreseze biroului în chestiune. I s-a restituit intact — (cum e obiceiul, în genere, la instituția pomenită, cu toate obiectele cetățenilor) — fără o virgulă lipsă.

F. BRUNEA—FOX

VITRINA CU CĂRȚI

ALEXANDRU LUNGU: *Hotar*

La prima sa carte, Alexandru Lungu se dovedește a fi un atent observator al mediului rural. Nuvela „Drum lung" înfățișează existența tristă, în preajma criminalului război anti-sovietic, a lui Costică Lavric, țăran sărac dintr-un sat din nordul Moldovei, care-și vede treptat spulberate toate speranțele într-o viață mai bună.

Cealaltă nuvelă „Hotar", de o întindere mai amplă, relevă un episod contemporan al făuririi gospodăriei colective într-un sat din lunca Prutului. În atenția scriitorului stă figura tînărului medic Ștefan Blîndu. Înconjurat cu dragoste de țăranii muncitori, tînărul medic luptă cu succes împotriva concepțiilor învechite ale unora, împotriva superstițiilor. Dar conflictul nuvelei îmbrățișează și alte aspecte ale realității satului. Împotriva făuririi gospodăriei agricole colective se ridică — pe ascuns — dușmani strecurați în diferite posturi administrative. Pe cale de a fi descoperiți ei recurg la uciderea tînărului medic. Uneltirile lor sînt, în ultimă instanță, dejucate de către țăranii muncitori din sat iar criminalii își primesc dreapta răsplată.

Cartea lui Alexandru Lungu relevă un autor înzestrat cu spirit de observație, atent la reacțiile sufletești ale oamenilor.

De ce trebuie să ai „poză zîmbăreață"

Eu sînt din provincie. Și mai dau din cînd în cînd prin Capitală. Dar nu cumva să credeți că vin în București așa, de florile mărului. Cu treburi. Neamuri în cetatea lui Bucur n-am. Și chiar dac-aș avea, nu m-aș duce pe capul lor, cum fac unii. Se știe care.

Așa că trebuie să trag și eu undeva. Trebuie să pun și eu capul jos, nu ? Ce-mi rămîne de făcut ? Să mă duc la un hotel. E drept ? E drept.

M-am dus la un hotel și am întrebat.

— Îmi dați și mie o cameră?

Hotelierul s-a uitat la mine, m-a măsurat, apoi m-a cîntărit (74 kg. posed) și mi-a zis :

— N-am.

M-am dus la altul. Idem la fel. Ce era să fac ? În gară. Știți cum se doarme în gară ? Nu știți. În gară nu se doarme, se mănîie. Mi-am rezolvat treburile și am plecat la mine, în provincie. După o bucată de vreme, cei de la întreprinderea mea au vrut să mă trimită din nou, în delegație. Am refuzat.

— Nu mă mai duc, m-am săturat de Gara de Nord.

— Ce legătură are Gara de Nord cu deplasarea dumitale ? a făcut șeful meu, mirat.

— Cum n-are legătură ?

Și-i povestesc.

— Dacă ești fraier... Te-nvăț eu o metodă și găsești cameră negreșit.

Așa am acceptat să plec din nou în deplasare. Și-am plecat. Am intrat în primul hotel care mi-a ieșit în cale.

— Bună seara.

— Bună seara.

— Ce mai faci, cum merge treaba ?

— Ce dorești dumneata ?

Am virit mîna în buzunar, am scos buletinul și i l-am înmînat.

— Vă rog o cameră.

Hotelierul, după ce a răsfoit toate paginile, s-a oprit la poză.

— Ești dumneata fotogenic, chiar drăguț, dar iartă-mă, nu mai am nici o cameră.

— Atunci de ce te-ai mai uitat la buletin ?

— Să văd dacă zîmbești.

— Cum să zîmbești pe poza unui buletin? fac eu pe... (nu mai spun pe ce-am făcut). Vrei să mă vezi într-o poză zîmbind ?

Năravuri și moravuri

— Îmi plac oamenii care zîmbesc.

Am scos un teanc de poze din portvizit și am început să-i vîr sub nas una cîte una. Eu cu nevastă-mea. Zîmbesc la ea ! (Se mai întîmplă și de-astea).

I-am arătat hotelierului toate pozele în care zîmbeam.

— Ei, ce zici, îmi dai cameră ?

— Dacă aveai în buletin o poză care să zîmbească la mine, poate că ne înțelegeam.

— Ia stai, nene... bine că mi-am adus aminte. Să vezi dumneata ce poză am la livretul militar... făcută la 8 zile.

Aici e chestia cu metoda, care m-a-nvățat poza. Scot livretul militar și i-l întind. Îl ia, îl desface, și văd că se luminează la față.

— Așa da. Dă dumneata și buletinul.

Îi dau și buletinul. Desface catastiful ăla al lui și...

— Ce norocos ești, domnule. Ești născut într-o zodie bună. Uite că am mai găsit o cameră. Da... poza aia zîmbește trebuia s-o pui în buletin, nu în livretul militar.

— Mai greșește omul.

— Poftim cheia. Camera 36. O cameră grozavă. Baie, apă caldă la orice oră, liniște.

— Ești foarte drăguț.

— Domnule, oamenii care zîmbesc mi-au plăcut întotdeauna.

A trecut în catastiful lui toate datele de pe buletin, am virit cheia în buzunar, mi-a înapoiat buletinul și livretul militar. Le-am controlat. În special livretul. „Poza zîmbește" nu mai era

— Meștere, zic, ia caută dumneata pe-acolo, pe jos, am avut în livretul ăsta două bancnote a 10 lei. Una are seria 970.582, iar cealaltă 994.244. Poate au căzut.

S-a făcut că se apleacă și după ce s-a ridicat mi-a dat bancnotele. Am pornit pe scări în sus. L-am văzut că face mărunt din buze, dar am tăcut.

Ce diferență este între somnul din gară și cel din hotel ! Și visurile sînt plăcute în patul hotelului. Am avut în noaptea aia un vis tehnicolor.

Nicuță TĂNASE

CALEIDOSCOP

Galeria artiștilor noștri de operetă

Nicu Poenaru

Pentru foarte mulți dintre iubitorii de azi ai operetei, numele lui Nicu Poenaru nu spune nimic, fiindcă amintirea acestui excelent cîntăreț de acum peste șaptezeci de ani, s-a pierdut. Și totuși în istoria operetei romînești Nicu Poenaru rămîne o figură marcantă, poate cel dintîi dintre interpreții noștri de operetă care s-a bucurat de o largă popularitate în toată țara, fiind ovaționat de admiratori și înconjurat cu dragoste, tot așa cum generația următoare și-a avut idolul, pe Nicu Leonard, elevul lui Poenaru.

Născut la Ploești în anul 1868, într-o familie care se străduia să-l îndrume către o profesiune „onorabilă", Nicu Poenaru, după ce-și termină studiile liceale la București, în loc să urmeze facultatea de drept, porni cu Millo și trupa lui să colinde țara, jucînd tot felul de rolișoare, de adolescenți sau bătrîni ramoliți. Avea optsprezece ani și era îndrăgostit de teatru. Cu un fizic deosebit de agreabil, bine legat, elegant în mișcări și mai cu seamă cu o față plăcută și ochii expresivi, pătrunzători, Nicu Poenaru se visa interpretînd rolurile de seamă din repertoriul de dramă al vremii, nedînd prea mare preț calităților sale vocale.

După ce-și făcu ucenicia la Millo, în comedii și vodeviluri, înclinațiile sale pentru dramă îl făcură să treacă în trupa, vestită pe atunci, a actorilor Fany Tardini și frații Alecu și Ion Vlădicescu. Acești veterani ai pribegiei actoricești (care mai demult, încă înainte de-a se fi născut Nicu Poenaru, stîrniseră gustul pentru teatru al unui tînăr licean moldovean, pe nume Mihail Eminescu, pe care-l luară cu ei într-un lung colind prin Ardeal, în calitate de sufleur) deveniră acum îndrumătorii artistici ai tînărului Poenaru, încredințîndu-i roluri din ce în ce mai importante. În dramele lui Victor Hugo ca și în melodramele lui Ducange sau D'Ennerry. Se pare însă că unul dintre directori, și anume Ion Vlădicescu, fostul soț al unei mari actrițe a Naționalului craiovean, Raluca Stavrescu, descoperind resursele plăcutei voci de bariton a tînărului angajat, îl sfătui să se ducă la Craiova, unde se pregătea înființarea unei trupe de operetă. Dar Nicu Poenaru, neîncrezător în posibilitățile lui de cîntăreț, preferă să joace mai departe în repertoriul dramatic al Vlădiceștilor și apoi în trupa lui Al. P. Marinescu, alt neobosit cutreierător din vremurile grele ale „cărutelor cu paiațe". Repertoriul lui Marinescu însă nu era doar de dramă și comedie, ci cuprindea și operete, căci dacă soția directorului, Eugenia Ademolo-Marinescu excela în eroinele de dramă, fiica lor, Nora Marinescu, un adevărat copil-minune al operetei de pe vremuri, făcea deliciul publicului în rolurile de subretă din operetele lui Offenbach pe care le juca și cînta cu deosebit talent deși nu avea decît nouă-zece ani, atunci cînd Nicu Poenaru primește primele roluri de operetă. În 1892 la Caracal. Timbrul catifelat, plăcut, de viola, al vocii lui, ca fi talentul cu care știe să scoată la iveală sensurile textelor cîntate îl fixară definitiv în genul operetei.

Chiar din toamna acelui an, este angajat al trupei noi de operetă de la Craiova, pe care o conducea Grigore Gabrielescu, vestit tenor de pe vremuri, care s-a bucurat de imense succes pe scena Scalei din Milano, în nenumăratele turnee prin Europa și chiar peste Ocean. Pierzîndu-și vocea — una dintre cele mai splendide voci de tenor din a doua jumătate a veacului trecut — Gabrielescu investește tot ce agonisise în cariera lui, întemeind în Craiova un teatru stabil de operetă, unde Nicu Poenaru debutează cu rolul lui Adam din „Vînzătorul de păsări". Alături de Poenaru, în formația de operetă apăreau pe lîngă cîntăreți cu renume ca Irina Vlădaia sau tenorul Ion Băjenaru și alți talentați actori craioveni. După ce, interpretînd majoritatea rolurilor centrale din operetele vremii (Sărmanul Jonathan, Pippo din „Mascota", Pichillo din „Pericola" etc.) Nicu Poenaru devine favoritul craiovenilor, lungile turnee ale trupei lui Gabrielescu îl fac renumit în toată țara și chiar peste hotare. Cîțiva ani mai tîrziu, Poenaru este chemat în arsamblul de operetă al Teatrului Național din București, unde cîntă două stagiuni în operete și opere comice, ca „Fiica regimentului" de Donizzeti pentru ca apoi să-și alcătuiască o trupă proprie, dînd spectacole la București. Compania lui de operetă, cuprinzînd multe celebrități ale genului, reușește să cîștige sufragiile publicului din Capitală și din provincie. Nicu Poenaru, fiind la începutul secolului acesta unul dintre principalii favoriți ai iubitorilor de teatru muzical. În cadrul trupei lui debutează mai mulți tineri care aveau să strălucească mai tîrziu, printre care e deajuns să citățm pe Leonard și pe G. Niculescu-Basu.

Interpret plin de farmec și naturalețe, Poenaru era și un bun îndrumător al ansamblului, meticulos, atent la realizarea rolurilor și avînd darul de a entuziasma pe cei din jur, stimulîndu-i și în clipele cele mai dificile. În plină perioadă de maturizare artistică cel care întruchipa cu neuitat meșteșug rolul titular din opera comică „De-aș fi rege" de Adam, e smuls vieții la numai 37 de ani de un stupid accident, neglijat: mușcătura unui cîine turbat. Nicu Poenaru lasă urmașilor amintirea unui înzestrat talent și al unui caracter ales.

Radu MIRON

POȘTA REDACȚIEI

V. NAȘCU — Năsăud : Caricatură nu înseamnă un desen după natură în care se respectă proporțiile. Ei i se permite exagerarea. Dv. însă ați exagerat cam mult, desfigurînd chipurile oamenilor. Trebuie orice lucru făcut cu măsură. De ce să dați altă înfățișare unui personaj pozitiv la fel cu cel pe care îl satirizați ?

ILIE STĂNCULESCU — București : Aveți o „linie" frumoasă în desenele dv. Dar cu atît nu ați rezolvat situația. Este nevoie în primul rînd de o idee pe care o susțineți, de un dialog intenționînd să lucrați desene „fără cuvinte", aveți grijă ca umorul să reiasă cu ușurință din ceea ce executați. Părerea noastră este că trebuie să perseverați. Aveți calități suficiente.

VALENTINA CUCU — Lugoj : Transmitem pe această cale, în numele dv. actorului Iurie Darie, felicitări pentru frumoasa sa realizare din filmul „Băieții noștri".

Fotografii ale actorilor romîni și străini se află de vînzare la librării. Se poate ca în Lugoj să nu fie ?

Ing. M. DARABAN — București : Despre filmul „Valurile Dunării" s-au scris multe articole în presă. Și revista noastră s-a ocupat de acest film care a fost bine apreciat în țară cît și la recentul festival internațional din R.S. Cehoslovacă. A mai scrie acum despre el, după ce a trecut atîta timp și după ce publicul cunoaște atîtea lucruri despre film, nu ni se pare indicat.

S. AVRAM — Rm. Vîlcea : Desigur că în trecut, cînd mijloacele de iluminat erau primitive, incendiile la teatrele luminate cu policandre cu luminări erau frecvente. Așa se explică de ce, într-un interval atît de scurt, au ars pînă în temelie atîtea localuri de teatre din țările apusene. Materialul dv. nu face decît să anunțe asemenea incendii. De altfel, nici nu era nevoie de o dezvoltare mai mare, întrucît asemenea lucruri „senzaționale" la vremea lor, nu mai suscită atenția cititorului contemporan. Vă mulțumim totuși pentru bunăvoință.

MERIDIANE • MERIDIANE • MERIDIANE • MERIDIANE • MERIDIANE • MERIDIANE • MERIDIANE

SĂPTĂMINA LA O.N.U.

(Urmare din pag 1-a)

bciului rece" drept imaginea inocenței și plină de promisiuni a primăverii.

Corespondentul englez Cyril Dum făcea fără să vrea bilanțul acestei diplomații atunci cînd constata că oriunde apare N. S. Hrușciov, lumea se strînge, drumurile se blochează din cauza manifestărilor emoționante ce au loc. „Cît privește apariția pe stradă a d-lui Macmillan, scrie ziaristul englez, nu a avut loc nici o demonstrație, cu excepția unui solitar bussinesman american care și-a pus voluminoasa servietă sub braț și a început să aplaude".

Fiecare cu simpatia care o merită. Bilanțul subliniat de aceste aplauze solitare a fost făcut probabil și în conclavurile secrete ale diplomaților blocului atlantic. Și acest lucru a fost cel mai bine scos în evidență de aventurile pline de surprize ale d-lui Menzies, primul ministru al Australiei.

Cînd dl. Menzies nu știe ce face domnul Menzies

În ziua de 27 septembrie deputatul Calwill, se ridică în parlamentul australian și întreabă pe primul ministru Menzies dacă pleacă la O.N.U., unde sînt atîția șefi de guverne, sau dacă va lăsa ca în asemenea momente importante delegația australiană să fie condusă de Sir Garfield Barwick, care este „incompetent în probleme externe". Domnul Menzies răspunde cu răceală că nu are intenția să meargă la O.N.U. Scurt și cuprinzător! În după-amiaza zilei de 28 septembrie spre surprinderea generală dl. Menzies se urcă la tribună și declară jenat: „Ținînd seama de răspunsul pe care l-am dat ieri, membrii parlamentului au prilejul binemeritat de a rîde cînd vor afla că contrar dorințelor mele anterioare eu propun acum să întreprind o rapidă călătorie la sesiunea Adunării Generale". Hohote de rîs „binemeritate" se aud atît pe băncile opoziției cît și pe băncile guvernamentale. Și ca și cum ar fi descoperit America ale cărei țărmuri nu îi erau vizibile cu o zi înainte, dl. Menzies adăugă:

„Probleme de mare importanță sînt dezbătute acolo și chiar dacă pot aduce doar o mică contribuție la rezolvarea problemelor mondiale, călătoria este justificată". Aceste fiind spuse, Menzies a părăsit sala, lăsînd colegului său Mc Ewen sarcina de a răspunde întrebărilor neplăcute ale opoziției.

În numele ei, deputatul Ward a întrebat: „Cine i-a ordonat primului ministru să vină fuga la O.N.U.? Oare situația lumii occidentale este atît de disperată încît s-a ivit necesitatea de a face apel tocmai la omul care a provocat atîtea eșecuri în politica internațională?"

Occidentul cere „întăriri"

Corespondentul la New York al ziarului londonez „Times" a dat răspunsul la această întrebare pusă în parlamentul australian.

Arătînd motivele pentru care după rostirea discursului său Macmillan și-a amînat plecarea, „Times" subliniază că unul din acestea îl reprezintă faptul că „puternice întăriri occidentale sînt aduse pe calea aerului. Există diferite zvonuri în legătură cu motivele venirii lor. Unul este acela că americanii insistă cu tărie pentru venirea domnului Menzies, care ar putea adăuga puțin foc prezentării punctului de vedere occidental".

Înainte cu o săptămînă se spunea că Macmillan va ține sus „focul" occidentului. Faptul că exact după discursul lui Macmillan s-a pus problema aducerii urgente de întăriri constituie o recunoaștere evidentă a eșecului misiunii lui Macmillan. Și în „foc" au fost aruncate ultimele rezerve: Menzies, regele Hussein al Iordaniei și trimisul franchiștilor fasciști din Spania, marchizul Felix y Lecquerica. Și ultimele rezerve au ars fără a face ca steaua atlantică să strălucească pe firmamentul O.N.U.

„Este limpede — scrie „New York Herald Tribune" despre discursul lui Hussein, — că el nu a vorbit numai în numele țării sale ci și în numele altor țări". Jalnică situație pentru politica occidentală dacă ultima linie a ajuns să fie apărată de Hussein.

Nu din alte motive, dar nici el nu este mai sigur pe tronul său decît au fost regele Faisal în Irak și „republicanul" Li Sin Man. Cît despre „mica contribuție" despre care vorbea domnul Menzies în parlamentul australian, ea s-a dovedit a fi deosebit de meschină. Menzies a fost de fapt chemat pentru a turna gaz peste focul războiului rece, pentru a torpila acțiunile țărilor neutraliste îndreptate în scopul pregătirii întîlnirilor fructuoase la nivel înalt, pentru a face o treabă murdară în care n-au îndrăznit să se compromită fățiș nici Eisenhower, nici Macmillan. Rolurile au fost împărțite în cursul unei întîlniri secrete care a avut loc duminică între Eisenhower, Macmillan și Menzies. Mulți comentatori de la Washington se întrebau duminică ce motive puternice pot determina o asemenea configurație. Doar niciodată, spunea unul, problemele occidentale nu au fost puse la punct într-un asemenea trio: S.U.A., Anglia și... Australia. Că totul s-a redus la o ședință de instructaj a d-lui Menzies la... înalt nivel, a reieșit cu prisosință în cursul zilei de miercuri, cînd domnul Menzies și-a combinat ieșirile calomnioase în spiritul „războiului rece", cu un amendament la rezoluția celor cinci țări neutre prin care țelurile ei erau anulate.

Riposta puternică primită de Menzies din partea premierului Nehru și a altor conducători de delegații ca și înfrîngerea suferită de amendamentul său cînd a fost pus la vot, au acoperit de rușine pe „salvatorul" occidentului, adus de urgență tocmai din Australia. Prin aceasta aprecierile deputatului australian Ward că activitatea diplomatică a d-lui Menzies strălucește prin... eșecuri s-au adeverit cu prisosință.

Bomboko și alții

Dar fauna atlantică nu se limitează numai la atît. Există și echipe de rezervă în culise, care nu pot fi sustse pe tribuna O.N.U.

Se știe că atunci cînd primul ministru al guvernului legal central al Republicii Congo, Lumumba, a cerut să i se creeze condiții pentru a veni în fruntea delegației sale la sesiunea a 15-a a Adunării Generale, secretariatul O.N.U. și-a dat mîna cu Departamentul de Stat și a împiedicat plecarea sa.

Secretariatul O.N.U. nu s-a îngrijit a-i pune la dispoziție mijloacele de transport necesare, iar Departamentul de Stat i-a refuzat viza de intrare.

În schimb s-au găsit mijloace pentru a aduce direct pe culoarele O.N.U. pe omul lui Mobutu, pe nume Bomboko, și pe așa-zisul ministru de externe al lui Chombe. Cum este posibil ca tocmai acești oameni să poată acționa în voie pe culoarele O.N.U., în timp ce nici unul din cei îndreptățiți să ocupe locul de drept al Republicii Congo nu a putut veni? De unde la oare Bomboko banii necesari pentru a-și desfășura activitatea că doar dl. Hammarskjoeld însuși a spus că vistieria Congo-ului este goală? Sînt aceleași fonduri din care se plătesc 8 dolari pe zi oricărei haimanale, gata să poarte o pancartă antisovietică. Desigur Bomboko nu o să defileze pe stradă. El își va conferințe de presă în care anunță că vor fi publicate „documente" compromițătoare pentru Lumumba. Întrebat unde sînt documentele, el răspunde că... a fost informat despre ele prin telefon de Mobutu. El a știut să asigure însă că există documente „care nu provin din surse congoleze" și care vor fi puse în circulație la O.N.U.

Bomboko a evitat să spună sursa dar pentru ziariștii prezenți era evident că ele provin de la fabrica de falsuri a bucătăriei colonialiste. Ziaristul american Joseph Alsop cunoscut pentru legăturile sale cu serviciile de spionaj ale aviației a scris că este vorba de surse americane. Acestea sînt metodele „lumii libere": înșelăciune, calomnie, cumpărarea conștiințelor. Nu este de mirare că în fața unei mișcări istorice de o asemenea amploare toate aceste manevre mărunte par asemenea bîrlogor prădă valurilor atotputernice. Nu este de mirare că diplomații și ziariștii stăpîniți de o asemenea mentalitate nu înțeleg ce se petrece, fac diverse pronosticuri care sînt desmințite.

Este suficient un critic dramatic?

Se fac multe speculații în presa occidentală. Unii comentatori citează diplomați care fac și ei speculații. Aceste speculații privesc o varietate de subiecte, de la problema timpului cît îl va petrece N. S. Hrușciov la New York pînă la problema voturilor. Ei se întreabă: ce urmărește Hrușciov? Ce urmăresc țările socialiste? De aflat nu e greu. Cel mai simplu lucru ar fi să citească cu atenție discursurile exponenților lumii socialiste. Dar ceea ce este ușor de înțeles pentru milioane de oameni simpli pare să fie deosebit de dificil pentru diplomați și comentatori subtili și rafinați. Nărăviți în rele ei se consideră mari experți, numai dacă în loc să citească albul alb, caută să găsească niscaiva substraturi ascunse. Obișnuiți probabil cu textele cercurilor colonialiste și imperialiste care de regulă spun una și înțeleg alta, ei caută să aplice același mecanism de analiză și documentelor lumii noi socialiste. Și aci începe orbirea experților care îi pune mai prejos de cel mai puțin experimentat om în ale diplomației care are în schimb experiența aspră a vieții: muncitorul care își cîștigă pîinea cu brațele sale, negrul care luptă împotriva asupririi, sute de milioane de oameni spoliați de cursa înarmărilor.

Experții occidentali se întreabă: cum se face că Hrușciov în loc să alerge pe culoare după voturi, preferă să vorbească viguros de la tribună fără a menaja susceptibilitățile, spunînd cu curaj lucrurilor pe nume?

El ar putea găsi răspunsul în următorul fapt: timp de ani de zile S.U.A. au fost stăpînii nedisputați ai mecanismului votării în O.N.U. Sute de rezoluții au fost trecute ca la comandă însoțite de un uragan de calomnii anticomuniste, colonialiste. Lumea în schimb a mers mai departe. Socialismul s-a întărit. Imperiul colonial s-a destrămat. Și în fiecare an la O.N.U. la numărătoarea voturilor, mai dispărea o mină proamericană. Astăzi există o situație nouă în O.N.U., nu suficientă însă pentru a reduce cu totul la neputință mașina de vot. Dar viitorul nu îi aparține acestei politici a mașinii de vot. Aceasta este lecția de istorie și morală pe care de la tribuna O.N.U. o dă rafinaților dip'omației burgheze, diplomația lumii noi, socialiste. Noi muncim nu numai pentru prezent ci și pentru viitor, le-a spus N. S. Hrușciov în repetate rînduri ziariștilor.

„Sîntem convinși — a spus N. S. Hrușciov în cuvîntarea sa din 3 octombrie — că aceste semințe vor încolți, vor trece prin piatră, vor ajunge pînă la hrană și va crește copacul falnic, puternic al vieții. Credem în viață și luptăm pentru ea, pentru triumful păcii pe pămînt".

Un redactor șef al unui ziar newyorkez supărat pe faptul că experții săi nu mai sînt în stare să prezică nimic ca lumea, a luat o hotărîre, după el curajoasă. L-a chemat pe cronicarul său dramatic și i-a spus: De astăzi ești trimis la O.N.U. în calitate de comentator de politică externă. Poate vei reuși să prinzi mai bine sensul evenimentelor decît experții mei!

Este oare suficient un cronicar dramatic? Poate că el va fi suficient de calificat pentru a prinde cu ochiul său rutinat drama de-a dreptul cehoviană a unei lumi învechite care se sufocă în propriile sale păienjeniș uri.

Mai ales că după cum ne informează revista americană „Newsweek" diplomația americană pregătește la O.N.U. un act demn de scenele Broadway-ului. „Actuala strategie a lui Ike, scrie „Newsweek", este să se reîntoarcă în Adunarea Generală pentru a ține un nou discurs..." Cînd? „Probabil — adaugă revista — după ce Hrușciov va pleca la Moscova".

Probabil de aceea întreabă mereu cu insistență corespondenții americani cînd pleacă N. S. Hrușciov. Le este teamă de replica adevărului. Vor să aibă ultimul cuvînt în mod fraudulos. Vor cu orice preț un happy-end ca la Hollywood. Și cînd te gîndești că în loc de atîtea subtilități și „strategii" ar fi suficientă o politică sinceră de pace pentru ca happy-end-ul să fie real și nu fraudulos. Se va dovedi desigur și de astă dată că cine nu vrea să învețe de la viață, viața însăși își va asuma sarcina să-i mai administreze o lecție.

N. LUPU

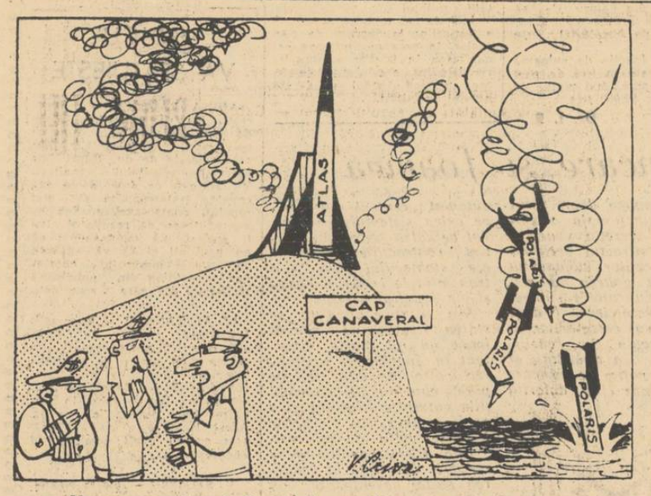

— Ne compromitem! Poate să creadă cineva că am început să punem în aplicare un program de dezarmare.

Desen de Vlad CRIVAȚ

Luna Prieteniei

Corespondență specială telefonică pentru „Magazin"

A început marea sărbătoare a poporului nostru, „Luna Prieteniei Romino-Sovietice". An de an, această tradiție, devenită scumpă oamenilor muncii, constituie un eveniment de seamă al lunii octombrie și al primelor zile din noiembrie.

În săptămîna care a trecut am vizitat cîteva colective din Moscova care se pregătesc intens pentru sărbătorirea Lunii Prieteniei și am avut o scurtă convorbire cu Vladimir Pavlov, secretarul Asociației de Prietenie Sovieto-Română. Îm permit să vă relatez pe scurt cele aflate. Muncitorii de la uzina de rulmenți nr. 1 din Moscova, de la tipografia „Krasnii Proletar", de la Combinatul de construcții nr. 1 se pregătesc pentru manifestările prilejuite de Luna Prieteniei.

La Tbilisi, Chișinău, Riga și Kiev, filialele republicane ale Asociației de Prietenie Sovieto-Romîne pregătesc de asemenea manifestări închinate poporului nostru. La „Uralmașzavod", mare uzină metalurgică din Sverdlovsk, au apărut afișe mari: „Mercuri, 12 octombrie, sînteți invitați cu toții la o seară a filmului romînesc".

În cadrul Lunii Prieteniei colectivele unor institute de învățămînt superior din Uniunea Sovietică se pregătesc să sărbătorească centenarul universității „Al. I. Cuza", din Iași. Profesorii și studenții de la Institutul Pedagogic „Lenin" din Moscova, Institutul Politehnic din Ural și de la Universitatea din Saratov pregătesc comunicări cu privire la activitatea universității din bătrîna cetate ieșeană.

Numeroase cluburi din Moscova și din alte orașe ale Uniunii Sovietice vor prezenta vizitatorilor o interesantă expoziție volantă, intitulată: „Realizările Republicii Populare Romîne în anii regimului de democrație populară". Cunoscute personalități vor ține conferințe, împărtășindu-și impresiile culese în vizitele făcute în țara noastră. Este vorba de Grebnev, redactor șef adjunct al ziarului „Izvestia", Lukanova, vicepreședintă a Asociației de Prietenie Sovieto-Română, Iraclii Andronicov, scriitor și publicist, de artiștii poporului din U.R.S.S. Iurii Zavadski și Ruben Simonov.

Membrii colectivului Asociației de Prietenie Sovieto-Română se pregătesc de asemenea să-i întîmpine pe participanții celor trei trenuri ale prieteniei care sînt așteptați la Moscova. Turiștii romîni vor avea multe surprize. Nevrînd să stric efectul lor, care sper că va fi plăcut, mă mărginesc doar la atît.

Și acum, un scurt mesaj pentru elevii și profesorii Școlii nr. 36 din Drumul Serii:

Dragi prieteni,

Colegii voștri sovietici de la Școala nr. 656 din Moscova se interesează cum stați cu pregătirile pentru participarea la concursul: „Ce știți despre U.R.S.S. — ce știți despre R.P.R.". În nădejdea că pregătirile decurg bine, ei vă urează mult succes.

După cum observați, în Uniunea Sovietică se fac pregătiri intense pentru sărbătorirea Lunii Prieteniei noastre. Nu v-am relatat decît cîteva amănunte. Bine înțeles că numărul manifestărilor este mult mai mare.

Alex. STARK

Moscova, octombrie 1960.

EPISOD AFRICAN

„Da, eu l-am cumpărat pe Ibrahim... În inima Saharei am achitat „nobilului" său stăpîn 37 de sterline și 10 șilingi în franci francezi și el a devenit sclavul meu... Pe o rază de circa 100 de mile de Tumbuctu se cumpără și se vînd încă ființe umane. Sclavia este la ordinea zilei în Sahara și astăzi, la 65 de ani după ce Franța a declarat sclavia în afara legii și la 13 ani după ce francezii au declarat că întreaga populație — albi și negri, slugi și stăpîni — primesc libertate".

(Din declarațiile scriitorului englez Robin Maugham — după o călătorie făcută în Africa, în anul 1959. Declarațiile au apărut în ziarul „Paese Sera". Tara despre care vorbește scriitorul și în care a fost cumpărat Ibrahim este Sudanul francez, actualul stat cunoscut sub numele de Mali).

Domnul Armand Berard, reprezentantul francez la O.N.U., participa zilele trecute la una din ședințele Adunării Generale. După figura sa se putea lesne înțelege că este foarte satisfăcut. Asculta cuvintele călduțe la adresa colonialismului pe care le rosteau unii vorbitori de la tribună și suridea larg, aprobator. Iar cînd un orator ceru să se dea uitării „obsesia colonialismului" și încercă să demonstreze virtuțile regimului colonial, domnul Berard nu se mai putu abține: nu numai că zîmbi larg, dar și aplaudă cu putere. Atmosfera era „senină" și „mișcătoare", cum relata trimisul special al ziarului parizian „Le Monde" și nimic nu lăsa să se întrevadă că va interveni ceva neașteptat...

Președintele Adunării Generale bătu cu ciocănașul în pupitru.

— Are cuvîntul domnul Ahmadou Aw, reprezentantul Republicii Mali.

Un bărbat slab, cu figura ascuțită, cu bărbie dură, se ridică din fotoliul său, situat la marginea sălii. Trecu printre bănci cu pași fermi și, ajuns la tribună, își începu discursul.

— Mulțumim Tunisiei și Ceylonului care au propus acceptarea statului Mali în Organizația Națiunilor Unite...

În sală se stîrni o oarecare rumoare. Domnului Berard îi îngheță zîmbetul pe buze. De ce ore Franța, care alături de Tunisia și Ceylon propusese candidatura statului Mali, nu fusese pomenită de vorbitor?

Ahmadou Aw continuă cu cuvinte biciuitoare:

— Tinem să denunțăm manevrele scandaloase care au avut loc pe culoarele Adunării pentru a impune Franța ca țară care să ceară acceptarea în O.N.U. a statului Mali. Iar Franța a dorit să facă propunerea cu toate că am pus-o în gardă împotriva acestui lucru...

Toată atmosfera „senină" și „mișcătoare" pe care partizanii colonialismului s-au străduit cu mare greutate s-o creeze în ședința Adunării, se spulberă. În sală începu să domnească o atmosferă de tensiune. Reprezentantul fostei colonii, unde încă în urmă cu un an de zile se mai puteau cumpăra negri ca sclavi, nu mai vorbea despre rolul de binefăcători ai colonialiștilor. Demasca, în mod public, de la tribuna înaltului for, manevrele de culise, despre sensul cărora a relatat, a doua zi, mai pe larg, tot corespondentul din New York al ziarului „Le Monde". „S-a arătat în sînul delegației franceze — scria corespondentul — că ar fi supărător de a susține numai primirea Senegalului în O.N.U. de vreme ce în cursul acestor dezbateri există dorința de a face dovada unui maximum de imparțialitate între cele două republici". Așadar după ce au contribuit la dezmembrarea Federației Mali prin despărțirea de ea a Senegalului, pentru că așa convenea intereselor lor, aceste cercuri doreau să pozeze în arbitri și nu ca o parte în litigiu...

Ahmadou Aw continuă rechizitoriul său. Denunță campania concentrată pe care unele ziare de dreapta pariziene o duc contra statului Mali. Trecu apoi la problema algeriană:

— Poziția noastră în problema algeriană este o cauză directă a dezagregării Federației Mali, declară el. Ahmadou Aw ceru independența Algeriei și adăugă că această poziție, este, de fapt, a tuturor țărilor africane.

Domnul Armand Berard se mișcă nervos. Fața îi trăda mînie greu stăpînită. Ascultă mai departe spusele reprezentantului statului Mali.

— Sacrificiile aduse de patrioții algerieni, după sacrificiile patrioților vietnamezi, se află la originea procesului de decolonizare căruia statele africane îi datorează independența. Războiul din Algeria este el singur un motiv suficient de ruptură între Franța și statele africane.

În încheiere, cu glas ferm, șeful delegației Mali anunță că acordurile încheiate între Federația Mali și Franța nu mai sînt considerate valabile de statul Mali, în urma despărțirii federației.

A doua zi, ziarele occidentale au relatat pe larg acest episod calificîndu-l „surpriză", „senzațional", „nemaipomenit" etc. În fond nu fusese vorba decît de un fapt simplu, semnificativ. Reprezentantul fostului sclav Ibrahim refuzase pur și simplu să se plece în fața celui care, amar de vreme, refuzase să-l socotească om.

„FLORICELE"

Imaginile pe care le vedeți alături sînt secvențele unui program al unuia din nenumăratele posturi de televiziune ale Statelor Unite.

Filmul este în plină desfășurare. Acțiunea e din ce în ce mai dramatică. Și în momentul cînd spectatorii cu răsuflarea tăiată așteaptă replica cea mai „importantă" a filmului, care va dezvălui cine este asasinul, rularea filmului se oprește, actrița rămîne împietrită iar pe ecran apar cuvintele: „Dacă vă este foame, consumați floricele".

Aceasta să fie oare replica care dezleagă misterul? Nu, deși misterul aparției acestei inscripții nu este greu de dezlegat. Concernul care plătește prezentarea filmului este interesat în vinderea floricelelor. Și asemenea „floricele" ale televiziunii americane apar de mii și zeci de mii de ori în mijlocul tuturor programelor. O serie de autori de programe au și arătat că deseori pasaje întregi din producțiile lor sînt tăiate, modificate, pentru ca reclama respectivă să se adapteze mai bine, mai atractiv, în cadrul programelor.

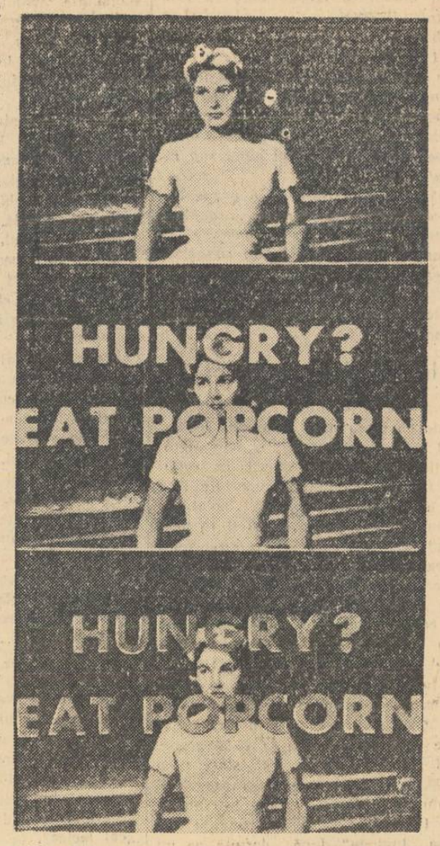

De ce n-a primit „Leul de Aur"

Recent, la Festivalul cinematografic de la Veneția (Italia) a avut loc un scandal relatat pe larg în presă. Filmul „Rocco și frații săi", realizat de regizorul Visconti, urma să fie premiat. Datorită intervenției clerului catolic, acesta nu a fost distins cu medalia „Leul de Aur". Dar clerul catolic nu s-a mulțumit numai cu împiedicarea premierii filmului. El a intervenit și cu... foarfeca. Și în timp ce publicul italian, pe care reclamele îl anunțaseră de existența acestui film, așteaptă cu nerăbdare premiera pe ecrane, cenzorii în prelată au tăiat mai multe secvențe. Astfel că „Rocco și frații săi" a apărut pe ecrane ciuntit de scenele considerate „indecente".

DE PRETUTINDENI

ZIARIȘTII, *fotoreporterii și reporterii ai cinematografiei italiene erau prezenți — cu cîteva zile în urmă pe aerodromul din Ciampino (Roma) pentru a o aștepta pe Greta Garbo a cărei sosire fusese anunțată cu multă vîlvă. Din avionul care aterizează coboră o tînără cu părul roșu care declară cu multă dezinvoltură ziariștilor: „Da, eu sînt Greta Garbo. Sînt fiica profesorului Giuseppe Garbo din Milano".*

Numele adevărat al cunoscutei artiste suedeze este de fapt Margot Gustavson.

●

SOCIETATEA *de tramvaie din Aachen a înmînat într-un cadru solemn un abonament de tramvai gratuit și pe viață, farmacistului Wilhelm Dihmar care timp de 50 de ani fără întrerupere a fost posesorul unui abonament pe toate liniile de tramvai ale orașului. S-a calculat că farmacistul în decurs de cinci decenii a călătorit atît cu tramvaiul, încît ar fi putut înconjura de patru ori globul.*

●

O FIRMĂ *din Salisbury (Rhodezia) avea în lista creditorilor pe un oarecare George Marais care nu-i achitase o datorie de peste 9 lire sterline. Debitorul se mutase de la vechea adresă iar noul său domiciliu era necunoscut. Atunci firma publică un anunț în care oferea o recompensă de 3 lire aceluia care îi va comunica adresa căutată. După cîteva zile la sediul firmei se prezentă un cetățean care comunică adresa căutată și încasă recompensa. Apoi achită în întregime datoria respectivă. Era George Marais.*

●

CONTELE *Badford, unul din cei mai bogați latifundiari din Marea Britanie, a anunțat că se căsătorește cu Nicole Milinais, proprietara unui studio de filme din Franța. Ziua căsătoriei este încă necunoscută pînă în prezent. De ce? Pentru că, înainte de a anunța data căsătoriei, contele așteaptă cele mai avantajoase oferte din partea ziarului căruia îi va acorda dreptul exclusiv de a relata într-o serie de reportaje amănuntele legate de această căsătorie din lumea „mare". Pînă acum contele a primit cîteva oferte. Însă nici una nu-l satisface. După cum se vede Badford, obișnuit cu afacerile, vrea să facă o afacere și din propria sa căsătorie.*

●

„EVADAT" *dintr-o grădină zoologică din regiunea Los Angeles, un elefant de 2 ani și jumătate a fost găsit confortabil instalat, în salonul unui proprietar din împrejurimi, „vizionînd" un spectacol de televiziune.. Discretul pachiderm intrase pe ușa de serviciu în vîrful picioarelor, fără a atinge măcar mobilele și fără a provoca cel mai mic zgomot.*

●

INVĂȚĂTORUL *M. George din Gloucester e un mare colecționar de... purici. El a adunat pînă acum impresionanta cifră de 60.000 purici pe care i-a „capturat" în insulele Britanice. Conservîndu-i cu grijă în alcool în fiole etichetate, cu aceste „specimene" M. George vrea să-și realizeze atlasul de repartiție a puricilor în Marea Britanie. După acest colecționar savant, există 61 varietăți de purici în Anglia.*

●

UN GRUP *de arheologi au descoperit, nu departe de orașul Voronej, o casă de mamut aparținînd ultimei epoci de piatră. Fundația casei este făcută din calupuri de pămînt întărite cu oase de mamut și de alte animale mari, care au trăit pe un vast teritoriu în stepa rece și în zonele cu păduri din Eurasia și America de Nord, acum 20-25.000 de ani.*

●

GUVERNUL *canadian a luat de curînd măsuri severe pentru protejarea turiștilor împotriva urșilor din parcurile naționale. Acești urși care se arată „agresivi" sînt duși într-un loc îndepărtat unde li se pictează partea posterioară cu [illegible]. „Recidiviștii" sînt pedepsiți în același fel a doua oară și apoi îndepărtați din parcuri.*

●

ÎN CASA *tînărului romancier american Herlan Ellison, autorul unor romane inspirate din delicvențele tineretului din S.U.A., s-a găsit cu prilejul unei percheziții făcute pentru stupefiante, un pistol de buzunar, un revolver încărcat, un pumnal și un cuțit. Ellison a declarat că și-a procurat acest „arsenal" cu prilejul adunării materialului de viață pentru romanele sale.*

●

GEOLOGII *din Kazahstan studiază în prezent o gigantică deschizătură în scoarța pămîntului din Munții Altai în partea de vest a Siberiei.*

În urma cercetărilor s-a stabilit că deschizătura s-a format acum 300 milioane de ani. În unele locuri această deschizătură are o lățime de 40 km. Respectiva „cicatrice" a scoarței pămîntului abundă în numeroase depozite de minerale, în special minereuri neferoase și metale rare.

●

INGINERII din Leningrad au construit un vapor-amfibiu care va servi la transportul mărfurilor, direct de la cargouri, la docuri. Noul tip de vas măsoară 19 m. lungime, circulă cu o viteză de 13 km. pe oră (indiferent dacă e pe mare sau pe uscat) și are o capacitate de transport de 60 tone încărcătură.

●

ÎN STICLELE de lapte distribuite de o societate sub control municipal, napolitanii găsesc zilnic șobolani, gărgărițe, sticlă pisată și alte asemenea „atracții". Autorii acestor „glume" sînt reprezentanții unei firme particulare, care au recurs la aceste procedee, din cauza concurenței.

●

ROBERT S. Green din St. Louis a manifestat o grijă „impresionantă" pentru calul său, Wilty, în vîrstă de 23 ani. El i-a lăsat moștenire toată averea sa și a desemnat doi executori testamentari care să vegheze folosirea „judicioasă" a banilor și ca „bătrînul Wilty" să nu ducă lipsă de nimic.

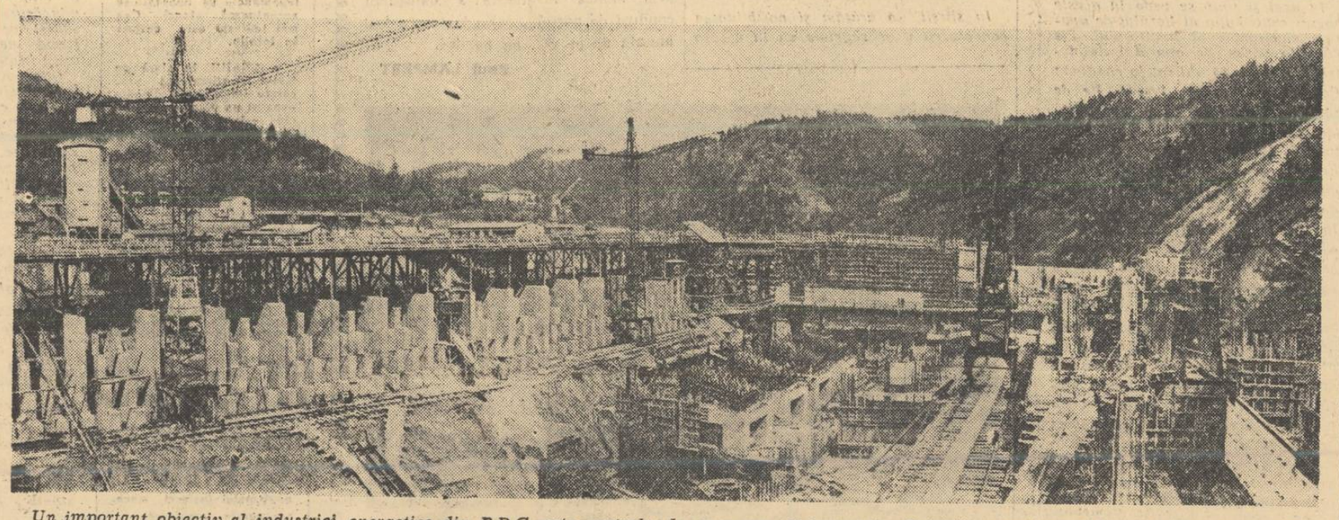

Un important obiectiv al industriei energetice din R.D.G. este centrala de pompare Hohenwarte. Potrivit prevederilor, în anul 1963 va fi dat în exploatare primul agregat, care va funcționa în același timp ca turbină și ca pompă.

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Mașina electronică pentru examinarea creierului

Pînă nu de mult electroencefaloscopul sovietic care e un fel de televizor pentru creier, era considerat ca ultimul cuvînt al științei și tehnicii. Dar descifrarea a ceea ce acest aparat poate să înregistreze într-o singură secundă, cerea o viață de om. Acum această operație se face cu ajutorul unei mașini electronice de calculat care se cuplează cu electroencefaloscopul. Cuplajul celor două aparate oferă posibilități fără precedent pentru studiul proceselor care au loc în creier și pentru detectarea tulburărilor ivite în funcționarea sa.

Totodată s-au înregistrat progrese remarcabile și în ceea ce privește tehnica electroencefaloscopului. Dacă primul tip de aparat poseda 50 canale, adică putea să înregistreze activitatea cerebrală în 50 de puncte, cel de-al doilea dispune de 100 canale iar cel următor va avea probabil 400 canale.

Acum specialiștii își pun problema creării unui aparat care să facă legătura între electroencefaloscop și mașina de calculat. Atunci vor putea fi descoperite legile de corelare a curentilor biologici ai creierului în diverse stadii ale activității nervoase superioare.

Prima experiență de utilizare a mașinilor electronice de calculat în domeniul electrofiziologiei a deschis posibilități noi de cunoaștere a mecanismului activității cerebrale. Aceste metode pot să-și arate utilitatea și în cercetările privind medicina cosmică, fiziologia navigației aeriene, diagnosticul și terapeutica în neuropsihiatrie.

Fantastic și realitate

Se pot prepara conserve de... viață?

• Organe și țesuturi conservate • Frigul și chirurgia grefelor • Astronauții vor fi congelați? • Plante și semințe cu longevitate excepțională

Într-o povestire științifico-fantastică, scriitorul sovietic V. I. Sancenko prezintă pe un savant german, care vrînd să verifice ipoteza sa cu privire la perioadicitatea glaciațiunilor, își „conservă" organismul timp de 18 milenii, cu ajutorul frigului. După ce experimentează pe animale metoda de conservare a vieții prin îngheț, eroul povestirii se hotărăște să adoarmă pentru 18.000 de ani, într-o încăpere „răcită artificial" în interiorul unei galerii săpate sub nisipul pustiului Gobi.

Este într-adevăr posibilă conservarea vieții pentru un timp atît de lung? Datele pe care le vom relata mai jos părăsesc domeniul fantasticului, deși cititorul care nu este inițiat în domeniul proceselor biologice le va considera ca atare. Și totuși, nimic nu este ireal, totu' se bazează pe fapte controlate în mod științific.

Moartea este relativă!

Dacă, deocamdată, conservarea vieții unui organism superior pe o perioadă de milenii este încă imposibilă, există multiple exemple de vietăți microscopice care au putut realiza astfel de recorduri.

Exploratorii sovietici au descoperit recent, în Antarctica, microbi înghețați la o adîncime de 30 metri în calota de gheață. Aceste bacterii au putut fi readuse ușor la viață activă. Cercetările au arătat că ele se aflau în stare de „moarte relativă" de cel puțin 800 de ani. Temperatura joasă reduce procesele vitale, frînează reacțiile chimice și biologice ale corpului, constituind un mijloc de conservare a „vieții latente" Există multe animale care rezistă la îngheț: unele specii de pești și broaște congelate (înghețate) revin la viața normală după dezghețare.

Un cercetător iugoslav a făcut experiențe pe șoareci, cărora le-a scăzut temperatura pînă la —10 și chiar —5, menținîndu-i un timp în această stare. După reîncălzirea animalelor, aceștea s-au comportat absolut normal, devenind chiar mai viguroase decît șoarecii obișnuiți.

Studiile au fost continuate pe hîrciog — o „rudă" bună a șoarecelui. La acest animal s-a putut ajunge pînă la —6°, conservarea lui durînd astfel mai mult de o oră. După reîncălzire, hîrciogii nu prezentau nici o tulburare.

„Conserve" de sînge

În ce privește „conservele" de organe și țesuturi izolate, succesele sînt de pe acum foarte mari. De curînd biologii au reușit să conserve sînge uman după o răcire prealabilă la —195° (cu ajutorul azotului lichid). Prin această metodă, sîngele este prefăcut într-o pulbere de grăunțe roșietice. „Prafu' de sînge" revine la starea lui normală dacă este încălzit, circulînd prin artere și vene ca orice sînge natural. Cercetările au arătat că prin înghețare, globulele roșii din sînge pot fi conservate 2-3 ani, pe cînd prin metodele clasice această conservare nu durează decît cîteva luni. De asemenea, este interesant că deși în corpul omului un globul roșu nu poate trăi mai mult de 2—3 luni, „frigul" îi prelungește viața de aproape 10 ori.

Există și alte țesuturi care pot fi conservate un timp îndelungat prin frig. Sperma taurilor de rasă, foarte utilă pentru însămînțarea artificială a vacilor, nu putea fi conservată prin metodele vechi mai mult de cîteva zile. Zootehnicienii au căutat de aceea procedee noi pentru prelungirea timpului de conservare a acesteia, care să permită o utilizare întensă și îndelungată a reproducătorilor de mare valoare. În ultimii ani savanții sovietici au arătat că prin congelarea spermei la —79 grade C., conservarea se poate prelungi un timp nelimitat. Folosind produse de acest fel, s-au obținut prin însămînțări artificiale procente de fecunditate mai ridicate decît prin alte metode.

Organe de... schimb

La Institutul de medicină experimentală din Moscova, s-a încercat să se conserve prin congelare și organe întregi. Experiențe interesante au fost făcute, de pildă, cu labele unor cîini. Piciorul unor animale a fost amputat și separat de corp timp de 1-2 zile. În acest interval piciorul a fost ținut la gheață într-un frigider special amenajat înainte de a fi „cusut" din nou, el a fost încălzit. Chirurgii i-au suturat apoi cîinelui membrul respectiv și operația a fost încununată de succes. După scurt timp, cîinele își mișca piciorul operat la fel de bine ca cele normale. Tehnica „organelor congelate" deschide mari perspective în chirurgie. Uneori se produc accidente în care mîna sau piciorul omului este tăiată. În mod normal, dacă „coaserea" nu se face imediat, membrul respectiv este pierdut Congelarea permite însă întîrzierea operației și astfel mîna sau piciorul pot fi salvate.

Totodată, prin congelarea organelor, se vor putea folosi în viitor „organe de schimb". Experiențele pe animale au arătat că o inimă de găină congelată la —190 grade C, poate fi conservată luni de zile. Reîncălzită apoi inima reîncepe să bată la fel de regulat ca și înainte.

Îngheț după... dorință

Organele și țesuturile conservate sînt dotate cu proprietăți speciale. Țesutul aflat în organism și țesutul scos afară reacționează în mod diferit la acțiunea frigului. Condițiile suportate fără nici un prejudiciu de țesutul izolat din organism omoară pe cel aflat în interiorul corpului. De aceea organismul întreg nu poate suporta o răcire prea mare. Totuși, în ultimul timp, prin metoda „hibernației" (refrigerație artificială), corpul omului a putut fi răcit chiar pînă la 25-26 grade.

Cel mai nou și mai interesant domeniu în care se preconizează aplicarea „conservării" prin frig este astronautica. Constatîndu-se că se pot răci animale superioare pînă la 25-26 grade, fiind menținute în această stare timp de 20-30 zile, s-a emis ideea congelării omului în vederea zborului interplanetar. În felul acesta, astronauții vor putea „îngheța" după dorință pe un timp anumit, suportînd mai ușor condițiile de zbor în Cosmos. În laboratoarele sovietice se fac în momentul de față experiențe preliminare pe animale superioare, obținîndu-se temperaturi din ce în ce mai coborîte pe durate lungi.

Lotus înflorit după 3000 de ani

În sfîrșit, să arătăm și posibilitatea conservării unor vegetale vii în natură sau prin procedee artificiale. În ultimii ani, au fost făcute numeroase descoperiri de semințe vegetale, care au dovedit o longevitate surprinzătoare. În nord-estul Chinei, pe fundul unui lac secat, au fost găsite multe semințe de lotus care, fiind semănate, au încolțit. Folosind elemente radioactive s-a putut stabili că semințele aveau o vîrstă de cel puțin 830 de ani. În apropierea orașului Tokio cîteva semințe de lotus conservate timp de 3.000 de ani au încolțit în fel de bine ca și cele proaspete.

Semințele de lotus prezintă desigur un record de longevitate. Dar există și alte exemple de semințe cu vitalitate excepțională. În Uniunea Sovietică, cercetătorul T. Bouci a reușit să conserve multe soiuri de semințe, un timp îndelungat prin îngheț. De pildă semințele de plop care în mod normal nu trăiesc decît 2-3 săptămîni, pot fi conservate prin frig 2-3 ani. Plantele obținute cu aceste semințe conservate nu se deosebesc cu nimic de cele normale.

Plantele care trăiesc mai mult de un an (pînă la 6.000 chiar, au organe care rezistă la frig). Rădăcinile, tulpinile subterane (rizomi) tuberculii, bulbii, pot fi conservate în acest fel mult timp.

Iată deci că putem răspunde afirmativ la întrebarea formulată în titlul acestui articol Viața poate fi conservată, iar metodele viitoare vor deschide largi perspective biologiei, chirurgiei, agronomiei și poate și astronauticii...

R. IRIMESCU

Orașul electricității

Va fi într-adevăr un oraș al electricității. Pe acoperișurile caselor sale nu va exista nici un horn iar în case nici o sobă de încălzit.

Noul oraș e în curs de construcție pe Cercul Polar și se numește Mirnîi (Pacific). El este amplasat în Siberia, în apropierea minelor de diamante din Iakuția.

Proiectul acestui oraș destinat minerilor a fost elaborat cînd s-au descoperit filoane de diamante în Iakuția și a început exploatarea lor. Alegerea terenului pentru amplasarea sa a creat la început destule probleme constructorilor.

Locurile fixate trebuiau mereu schimbate deoarece mereu se descoperea că ele ascund bogate filoane diamantifere. Pînă-n cele din urmă, desigur că s-a găsit un teren propriu ridicării acestui oraș, care va fi unic în felul său.

Pentru construirea sa, se folosesc cele mai noi realizări ale tehnicii în acest domeniu. Din punct de vedere al confortului, apartamentele din Mirnîi vor fi superioare chiar celor din Moscova. Ele nu vor avea cuptoare și radiatoare cu apă deoarece peste tot s-a prevăzut încălzirea cu curent electric. Orașul va consuma o cantitate enormă de energie electrică din care 80 la sută va servi pentru încălzit.

Dar de unde va lua o cantitate atît de mare de energie electrică? vă veți întreba desigur. Ea va fi furnizată de o centrală electrică construită special în acest scop pe rîul Vilnî.

Vă facem cunoștință cu o nouă marcă

Cuanta

Cînd spui cuvîntul atelier nu se poate să nu te gîndești la strunguri sau la alte mașini-unelte, nu se poate să nu-ți vină în minte imaginea unor secții în care lucrează ajustori, mecanici sau tinichigii. De data aceasta însă am fost nevoit să-mi schimb cu totul părerea, să-mi modific structural imaginea pe care o aveam formată despre un atelier. Nu pentru că atelierului pe care l-am vizitat zilele trecute la Institutul de Fizică Atomică i-ar lipsi cumva strungurile sau mesele de ajustaj ci din cu totul alte motive.

Recent mutat într-un pavilion nou al Institutului, atelierul de aparate electronice ocupă acum un întreg palier. Secție după secție, întregul atelier oferă în primul moment vizitatorului imaginea unei adevărate uzine, bine înțeles la o scară redusă, de unde nu lipsesc secțiile de mecanică-ajustaj, de mașini-unelte, de bobinaj, vopsitorie sau montaj. O cercetare mai atentă a secțiilor atelierului și scurtul popas printre oamenii care lucrează aici, printre mașinile moderne conduse de ei îți transformă însă imaginea de uzină pe care ți-ai format-o în primul moment, într-una mai curînd de laborator. Acest lucru poate datorită proporțiilor la care sînt reduse atît secțiile cît și mașinile-unelte, poate din cauza luminii date de tuburile fluorescente ce scaldă totul într-o culoare plăcută.

Pentru cercetările Institutului de Fizică Atomică...

Prin anul 1956, cînd atelierul de aparate electronice lua ființă, se cereau în primul rînd acoperite necesitățile de cercetare ale Institutului de Fizică Atomică, Laboratorul de radiochimie și cel de radiații au fost printre primele care au primit aparataj executat de atelierul cel nou. Era vorba atunci de numărătoare electronice de impulsuri. Pe măsură ce cercetările de fizică nucleară ale Institutului s-au dezvoltat, atelierul de aparate electronice a trebuit să răspundă și el unor cereri sporite atît ca volum cît în special ca nivel tehnic. Au urmat aparate electronice din ce în ce mai perfecționate. S-au construit noi tipuri de numărătoare electronice de impulsuri începînd cu cei lenți (6000 impulsuri pe minut) și terminînd cu cei ultrarapizi (60.000.000 impulsuri pe minut). Laboratoarele Institutului au beneficiat, rînd pe rînd de creațiile atelierului de aparate electronice.

Aportul colectivului acestui atelier a devenit și mai însemnat odată cu necesitățile impuse de diferite cercetări ale Institutului, cercetări ce solicitau instalații mari. S-au construit un spectrometru de neutroni cu 250 tuburi și două analizoare de amplitudine cu memorie electrostatică. Acum este pe terminate instalația pentru studiul asimetriei de dezintegrare a mezonilor, instalație cu care cercetătorii laboratorului de raze cosmice vor executa o experiență la fascicolul sincrofazotronului de la Institutul unificat de la Dubna.

Toate aceste instalații construite în atelierul de aparate electronice al Institutului de Fizică Atomică poartă marca: „Cuanta". De cîtva timp această marcă a început să fie cunoscută și solicitată și în afara cetății nucleare românești. Institute de învățămînt superior din întreaga țară, institute de cercetări ale Academiei R. P. Române și institute departamentale au primit numărătoare și debitmetre portabile, circuite de coincidență și voltmetre electronice și alte tipuri de aparate electronice de bază sau instalații pentru experiențe de fizică nucleară purtînd marca „Cuanta".

...și pentru aplicațiile industriale ale radioizotopilor

...Pe traseul conductei de apă potabilă Constanța — Vasile Roaită, se făceau încercări pentru a se putea detecta fisurile care nu permiteau mărirea debitului de apă. Parte din fisuri au fost găsite, dar pentru restul era necesară dezgroparea conductei pe mari lungimi și spargerea învelișului de beton. Intervine utilizarea radioizotopilor și cu ajutorul unui aparat de detecție gen sondă se determină în scurt timp fisurile conductei.

...Blocul de ulei-Teleajen. La un rezervor închis nivelul clorului lichid se măsoară experimental cu ajutorul unui radiometru industrial, și al unei surse de radiații.

...Uzina chimică-Rîșnov. Pentru măsurarea nivelului în coloana de separare a acetilenei s-a montat o sursă de radiații și sînt în curs de instalare două aparate pentru determinarea nivelului maxim și minim.

Sînt numai cîteva dintre aplicațiile din ultima vreme ale radioizotopilor în diverse ramuri industriale, pentru rezolvarea unor probleme în fața cărora metodele clasice nu sînt eficiente. Sînt cîteva din roadele cercetărilor întreprinse de laboratorul de metrologia radiațiilor al Institutului de Fizică Atomică al Academiei R. P. Române.

În același timp se vede în aceste cazuri contribuția atelierului de aparate electronice al Institutului. Fie că este vorba de aparatul de detecție gen sondă utilizat la conducta Constanța — Vasile Roaită, fie de radiometrul industrial de la Teleajen, sau de aparatele „Gamadet" toate poartă marca „Cuanta". Evident, preocuparea pentru introducerea tehnicii noi este o problemă de prim ordin pentru atelier. În afara debitmetrelor portabile construite pînă acum, atelierul crează modelele și pentru numărătoare sau radiometre cu transistori. Drumul de la tema de cercetare găsită într-o întreprindere sau altă pînă la crearea instalației respective de utilizare a radioizotopilor în diverse aplicații, trece neapărat și prin secțiile atelierului de aparate electronice, prin aceste secții cu un aspect de laborator, prin această uzină în miniatură care produce instalații și aparataj de înalt nivel tehnic purtînd marca „CUANTA".

Gh. TODIRAȘ

Oltenia petroliferă

(Urmare din pag. 1-a)

mas și astăzi în minte ca o imagine a răsăritului noii regiuni a Olteniei petrolifere pe harta țării. Producția de țiței a Olteniei a crescut neîncetat.

Firește că elementele cele mai pregnante ale revoluției petrecută în viața Olteniei sînt acelea care se referă la viața oamenilor. Și unul dintre ele îl constituie fără îndoială faptul că, în anii noștri, exodul oltenilor a luat sfîrșit!

Apariția industriei petrolifere, alături de alte ramuri industriale noi a dat populației reazimul material pe care zadarnic l-a căutat odinioară pe drumurile întortochiate și dureroase ale pribegiei. Schela, mina, fabrica sau șantierul, teatrul, biblioteca, cinematograful, apartamentul cu hol, baie, telefon și radio sînt locuri în care tot mai mulți învață să muncească și să trăiască în chip nou. Cine ar mai pleca acum?...

Exodului de altădată i-a luat locul un alt fenomen de masă: calificarea localnicilor — chiar aici, pe pămîntul natal — într-una din numeroasele meserii nou apărute. Faptul că azi se statornicesc localnicii, învățînd o meserie sigură pentru ei și familiile lor, cei obișnuiți din tată în fiu să cutreiere orașele cu garniturile de gaz în spinare, sau cu oastroanele de iaurt, sau cu coșurile de zarzavat, faptul acesta reflectă un proces cu implicații de adevărată revoluționare a vieții.

Acest proces continuă și se adîncește cu fiecare zi. „Momentul" Bilteni se reeditează în tot mai multe exemplare și pe planuri tot mai variate. Pe măsură ce se mai instalează o sondă, se așterne o nouă bucată de drum. Iar drumurile acestea sînt cu totul altele decît cele pe care scîrțîiau a jale roțile carelor cu boi. Fie și pentru motivul că noaptea în sclipirea șinagrilor de becuri, aceste drumuri sînt denumite „căi lactee"...

Este însă timpul ca, acum, să corectăm vechea legendă care spunea că lacteea cale ar fi apărut pe cer pentru a lumina drumul robilor. Astăzi după cum pot s-o adeverească mîile de țărani oltenî care din robi, cum realmente erau, înainte, au devenit oameni liberi — această cale reprezintă pentru ei o cale a vieții noi. Transformarea a avut loc datorită faptului că, prin munca însuflețită a oamenilor conduși de partid, „calea lactee" a fost mutată de pe cer, pe pămînt.

Paul LAMPERT

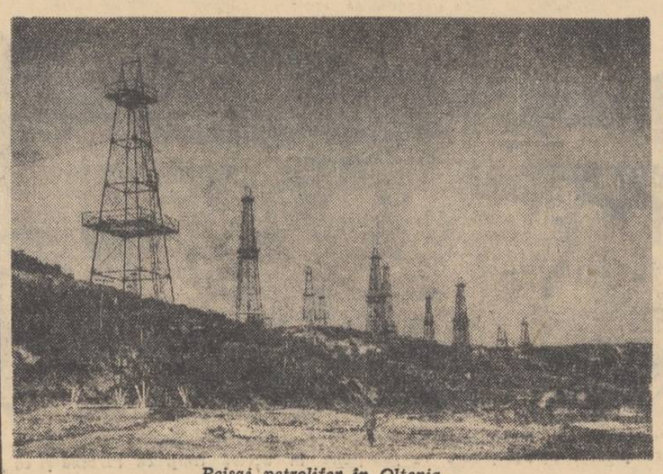

Peisaj petrolifer în Oltenia...

MAGAZIN MEDICAL

Marea Enciclopedie Medicală Sovietică

În prezent se editează în Uniunea Sovietică ediția a II-a a Marii Enciclopedii Medicale, socotită a avea 34 de volume groase, de peste 1.000 de pagini fiecare. Vorbind în termeni editoriali volumul lucrării a fost stabilit la 3.000 de coli de autor. Recent a ieșit de sub tipar volumul al XV-lea.

Prima ediție a Marii Enciclopedii Medicale Sovietice a apărut între anii 1927—1936.

Importanța unei enciclopedii medicale complete ca o sumă a cunoștințelor, noutăților, normelor și realizărilor medicale universale, s-a dovedit și prin aceea că s-a epuizat foarte repede.

De atunci, o dată cu dezvoltarea Statului Sovietic au înflorit și științele, a evoluat forma de organizare sanitară și a progresat uimitor opera de ocrotire a sănătății publice, Uniunea Sovietică fiind recunoscută astăzi ca cel mai înaintat stat din lume.

În 1954 Academia de Științe Medicale a U.R.S.S. împreună cu Editura Medicală de Stat (Medghiz) au primit însărcinarea de a alcătui o nouă lucrare, mai amplă, perfecționată și care să cuprindă ultimele cuceriri medicale.

600 de redactori, împărțiți în 25 secții redacționale, alcătuiți din cei mai iluștri profesori și specialiști au început astfel redactarea noii ediții a Marii Enciclopedii Medicale.

Primul volum a apărut în decembrie 1956 cu un tiraj stabilit inițial la 75.000 exemplare, care însă a fost repede ridicat la 100.000 exemplare.

În curînd abonații din țara noastră se asteaptă să soseacă volumul al XVI-lea.

Aproape fiecare volum cuprinde alături cîte unul sau două discuri de patefon cu imprimări de materiale didactice și instructive medicale (zgomotele inimii și ale plămînilor în diferite boli) și mai multe planșe medicale imprimate astfel ca, cu ajutorul unor ochelari speciali, anexați, să redea figurile în relief (stereoscopic).

Aceste condiții tehnice superioare și mai ales valoarea științifică deosebită pe care o dă Enciclopediei faptul că este redactată de pe pozițiile ideologiei marxist-leniniste, au făcut ca, de pe acum, această vastă operă medicală să se bucure de cea mai înaltă prețuire în lumea întreagă.

Ce știți despre organismul dv.?

• PENTRU multiplele sale mișcări necesare vorbirii, mestecării și înghițirii, limba este deservită de 17 mușchi. Toți acești mușchi pot executa peste 35 de mișcări diferite.

• CÎND inima bate de 70 de ori pe minut (ritmul normal), este activă o treime din timp și în stare de repaus două treimi. Dacă inima se contractă de 100 de ori pe minut, jumătate din timp lucrează iar cealaltă jumătate se odihnește. În sfîrșit, cînd inima bate foarte repede, de 150 de ori pe minut, cum se întîmplă, de pildă, la bolnavi care au febră mare, inima se odihnește numai o treime din timp, iar restul de două treimi lucrează din greu.

• DIN CAUZA marei lor bogății în hemoglobină (80 la sută) globulele roșii conțin cea mai puțină apă (63 la sută) dintre toate celulele corpului.

• ȚESUTUL osos are în totalitatea sa structura mecanică a betonului. Oseina dă elasticitatea osului iar sărurile de calciu rezistența.

• ÎN ZILELE ploioase un om adult inspiră din atmosferă odată cu aerul pînă la 1 litru de apă pe zi.

• SUPRAFAȚA totală a peretelui capilarelor (vasele sanguine cele mai mici din corp) de care depinde intensitatea schimburilor dintre sînge și țesuturi, se poate mări pînă la 250 ori față de valoarea lor, din starea de repaus.

• ALBUMINA poate apare și în mod normal în urină fără să fie vorba de vreo boală. Se produce astfel apariția albuminei în urină după eforturi fizice mari, sport, emoții violente, după băi reci, fără ca rinichiul să prezinte leziuni.

• STOMACUL omului pe nemîncate nu este niciodată complet gol. Stomacul omului sănătos conține întotdeauna o anumită cantitate de lichid. Acest „lichid" al cărui volum în condiții normale nu depășește decît rareori 10 cm³ este un amestec de salivă, mucus și secreție gastrică.

• PRIMUL loc printre substanțele care compun organele corpului omenesc și animal este ocupat de un grup special de substanțe care se caracterizează printr-o greutate moleculară enormă (10.000—200.000) și prin prezența constantă a azotului. Acest grup de substanțe poartă numele de proteine și reprezintă în sens mai restrîns albuminele. Pe baza analizelor s-a stabilit că aceste substanțe conțin aproximativ 50 la sută carbon, 16 la sută azot, 22 la sută oxigen, 7 la sută hidrogen și 1 la sută sulf.

Moleculele de proteine sînt cele mai mari din natură. Ca să ne dăm seama de mărimea lor, e suficient să arătăm că greutatea moleculară a clorurei de sodiu (sarea de bucătărie) este 58, a glucozei (zahărul) 180 etc.

• CANTITATEA firelor de păr variază în funcție de culoarea părului. Persoanele blonde sînt cele mai bogate în fire de păr: aproximativ 140.000; cele brune nu au, în medie, mai mult de 100.000 iar cele roșcovane sînt și mai sărace: 90.000 fire.

Dr. I. R.

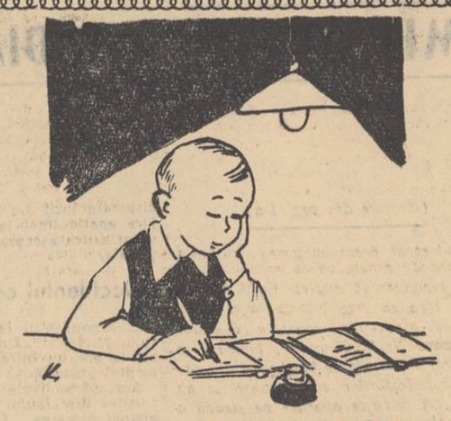

I a început de an școlar

Regimul igienic al școlarului în familie (I)

Principala formă de activitate a copiilor de vîrstă școlară este învățătura, atît în cadrul orelor de școală cît și acasă, în timpul destinat pregătirii lecțiilor.

Dacă în cadrul școlii, timpul destinat învățăturii este judicios repartizat conform programelor de învățămînt, iar sarcina educării și instruirii elevilor revine cadrelor didactice, în mediul familial părinții trebuie să acorde o mare atenție organizării unui regim corect de învățătură a copiilor lor.

Astfel, în afara orelor de clasă, copiii de vîrstă școlară trebuie să rezerve zilnic un număr de ore pentru învățătură. Regimul de învățătură acasă nu-și va atinge însă scopul decît numai dacă este organizat rațional, dacă se respectă cerințele igienice de bază. Munca intelectuală pe care o destășoară elevii acasă are drept scop pregătirea lecțiilor pentru a obține un randament cît mai bun la învățătură, pentru a-și însuși materia predată în orele de clasă. Uneori însă, se produc greșeli, datorită unei incorecte organizări de către părinți a regimului de învățătură al copiilor lor, greșeli care influențează atît asupra randamentului la învățătura cît și asupra sănătății elevului.

Astfel, la începutul școlii, pe motiv că „mai e timp" unii copii nu-și pregătesc conștiincios și regulat lecțiile zilnice, le amînă de azi pe mîine. Materia se adună, se aglomerează și spre sfîrșitul trimestrului copilul se pregătește „în asalt", lucrează un număr foarte mare de ore, chiar și noaptea, doarme insuficient. Datorită acestei activități cerebrale intense și nerațional organizate, se poate produce însă surmenajul intelectual. Pot apărea dureri de cap, ameteli, somn agitat sau insomnie, greutate în însușirea lecțiilor, care desigur că au efecte dăunătoare asupra sănătății și dezvoltării școlarului.

Alteori, pregătirea lecțiilor cu toate că are loc zilnic, se face la întîmplare înainte de masă, seara înainte de culcare etc. și nu în ore special rezervate. Fără a mai vorbi de slabele rezultate la învățătură ale unui astfel de „sistem", este important de știut că un asemenea mod neorganizat și nerațional de muncă influențează defavorabil asupra sănătății copilului.

Iată de ce, principala sarcină a părinților la început de an școlar, în ceea ce privește organizarea în familie a pregătirii lecțiilor copilului, este aceea privind timpul și durata acestei activități.

O dată cu începerea școlii și a orelor de clasă, trebuie să începeă și pregătirea zilnică a lecțiilor acasă. Durata unei asemenea activități variază însă desigur în funcție de vîrsta școlarului. Astfel, pentru elevii din clasa I, această durată poate începe de la o oră ajungînd progresiv la 2—2½ ore pentru cei din clasa a IV-a. Începînd cu clasa a V-a, durata pregătirii lecțiilor poate începe de la 2½—3 ore, crescînd treptat pînă la 4—4½ ore în clasa a VII-a.

O altă problemă importantă este aceea referitoare la timpul cînd trebuie să-și pregătească elevul lecțiile acasă. Desigur că aceasta depinde în primul rînd de timpul cînd copilul are programul școlar. Astfel, dacă elevul are școala dimineața, pregătirea lecțiilor trebuie efectuată după amiază. Nu se va permite copilului însă să-și facă lecțiile imediat după masă. După masa de prînz, este necesar ca elevul să se odihnească cel puțin o oră, în care timp se poate juca, poate sta la aer liber sau se poate plimba. Timpul cel mai potrivit pentru pregătirea lecțiilor acasă, la elevii care au școală dimineața este între orele 15—19.

Dacă elevul are școală după amiază pregătirea lecțiilor trebuie făcută dimineața după ce copilul s-a spălat și a luat micul dejun. În acest caz cele mai potrivite ore sînt între 8—12.

În nici un caz nu se va permite copilului să-și pregătească lecțiile seara, după ora 20, deoarece pe de o parte din pricina oboselii va pierde mult timp cu ele și nu le va face corect, iar pe de altă parte copilul se va culca tîrziu, ceea ce este foarte dăunător sănătății acestuia.

Înainte de a-și începe pregătirea lecțiilor școlarul trebuie obișnuit să aerisească bine camera, deoarece aerul proaspăt stimulează procesele activității mintale. În sfîrșit, este necesar ca în timpul pregătirii lecțiilor, la fiecare 45—50 de minute, școlarul să facă o scurtă pauză de 10—15 minute. În acest timp e bine ca școlarul să facă aerisirea camerei și el însuși să iasă puțin la aer curat. Aceste pauze au drept scop de a preîntîmpina obosirea sistemului nervos al copilului și contribuie la refacerea forțelor organismului.

V. P.

Pofta de mîncare și foamea

Despre pofta de mîncare, această senzație plăcută, legată de necesitatea de a se alimenta a organismului, s-au scris nenumărate cărți și articole.

Pe bună dreptate. Scăderea, modificarea sau dispariția poftei de mîncare au o mare însemnătate în diagnosticul unor boli sau în urmărirea efectului unor tratamente.

Ce este, în fond, pofta de mîncare și ce este foamea? Între aceste două noțiuni există o diferență atît cantitativă cît și calitativă. Pentru a înțelege acest lucru trebuie unele lămuriri.

În trecut, pofta de mîncare se explica doar prin starea funcțională a stomacului, secreția sucului gastric, contracția peristatică a pereților stomacului o dată cu golirea lui etc. Această explicație s-a dovedit însă insuficientă o dată cu progresul cercetărilor în acest domeniu. S-a văzut, bunăoară, că apariția și dispariția poftei de mîncare are loc chiar cînd, datorită

unei operații, stomacul este îndepărtat în întregime.

Astăzi, mecanismul declanșării și dezvoltării poftei de mîncare este explicat în știință de pe pozițiile învățăturii marelui fiziolog I. P. Pavlov despre „centrul nutriției". O excitație moderată a acestui centru nervos produce poftă de mîncare, iar o excitație puternică a acestui centru produce foamea. Aceasta este diferența cantitativă.

Diferența calitativă dintre pofta de mîncare și foame constă în aceea că pofta de mîncare se poate manifesta în mod selectiv, numai față de anumite alimente sau mîncăruri (gustoase, apetisante) pe cînd foamea reflectă necesitatea față de orice hrană.

Dacă pofta de mîncare și foamea sînt semnele subiective ale excitării „centrului nutriției" care sînt semnele lor obiective? Reacția de deplasare, de întindere a mîinii către hrană, reacție de secreție a glandelor salivare și stomacale și scurtarea peristaltică a tubului digestiv, gastro-intestinal. S-a dovedit, apoi, că aceste reacții produc o primă cantitate abundentă de suc gastric care apoi este susținută de excitația pe care însăși alimentele o provoacă în gură și în stomac.

Dar cine produce excitația „centrului nutriției", care după cum am văzut declanșează pofta de mîncare și foamea? „Stîngele flămînd", sărăcit de substanțele nutritive necesare existenței și activității organismului excită în mod automat „centrul nutriției", pe calea sistemului nervos. Tot pe calea sistemului nervos contracțiile periodice ale stomacului gol sînt transmise la creier și excită și ele „centrul nutriției".

Așa se și explică de ce starea sistemului nervos joacă un rol foarte important în apariția și susținerea poftei de mîncare. De pildă, cine nu știe că emoțiile puternice negative cum ar fi spaima sau un necaz îndbușe pofta de mîncare.

Iată cîteva condiții nefavorabile care duc la scăderea poftei de mîncare: un mediu neplăcut sau neobișnuit în care mîncăm; mese la ore neregulate; distragerea atenției de la mîncare prin diverse ocupații (cititul în timpul mesei) sau preocupări în afara mesei: uniformitatea felurilor de mîncare, mese negustoase și lipsite de vitamine, în special de vitamina B1.

Lipsa poftei de mîncare, denumită anorexie, ca și consumul mărit de alimente, polifagie, sau o poftă de mîncare nenaturală, denumită parorexie, cînd bolnavul manifestă tendința de a consuma substanțe nealimentare (cretă, var, cărbune, petrol etc), sînt însă cauzate de anumite boli a căror cunoaștere este utilă.

Dr. V. IVANOV

Interesant și util de știut

• ÎN TIMPUL unui efort mare pulsul devine mai mult decît dublu (de la 70 — normal, la 160 pe minut); cantitatea de sînge care trece prin inimă crește de șase ori (de la 6 litri — în repaus la 37 litri pe minut) iar aerul inspirat crește de zece ori (de la 6 litri pe minut în repaos la 64 litri).

• OBOSEALA mare, lucru paradoxal, nu poate fi urmată de un somn odihnitor. Somnul în asemenea cazuri nu este adînc și nu aduce îndepărtarea oboselii, individul se deșteaptă deseori mai obosit decît la culcare. Poziția lungită în pat nu este favorabilă oamenilor obosiți. Se pare că toate fenomenele de oboseală se accentuează atunci. Cea mai indicată este odihna în fotoliu.

• CEAIUL în afară de faptul că stimulează procesele intelectuale, poate avea și un efect deprimant cînd este prea concentrat. În schimb în asemenea cazuri, atenția crește.

• SAVANTUL sovietic D. K. Iasikov a reușit să scurteze timpul de consolidare a fracturilor printr-o alimentație adecuată. Se recomandă astfel bolnavilor cu fractură alimente bogate în calciu, potasiu și fosfor, „făină de oase", vitamine A, B, C, (produse lactate, în special brînză de vaci, legume, fructe, untură de pește etc.).

• ABUZUL administrării de calciu poate duce la efecte contrare, adică la demineralizare, fiindcă în aceste cazuri calciul luat se elimină sub formă de fosfat de calciu, împrumutînd din economia organismului fosforul necesar pentru combinare.

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

ADINA RADESCU — București: Nu vă neliniștiți, boala de care suferiți este astăzi pe deplin vindecabilă. Din cele relatate de dv. totuși ne surprinde rezultatul analizei. Vă sfătuim ca înainte de începerea tratamentului să mai repetați odată analiza. Sub eventualitatea că rezultatul va fi același, vă recomandăm să nu neglijați și să vă adresați de urgență medicului specialist dermatolog din policlinica teritorială de care aparțineți.

N. ALEXANDRU — București: Într-adevăr situația dv. necesită o strictă supraveghere din partea unui medic de specialitate. Institutului de stomatologie din Calea Plevnei ar putea să vă fie de folos în stabilirea unui diagnostic precis. Acest lucru este cu atît mai ușor cu cît aveți domiciliul în București.

V. STOLERU — Piatra Neamț: Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri ce le faceți în legătură cu continutul revistei noastre. Vă asigurăm că și pe viitor ne vom strădui să satisfacem exigențele cititorilor noștri. În legătură cu boala de care suferiți vă sfătuim să păstrați cu strictețe indicația de a evita pe cît posibil eforturile fizice. Controlul periodic la medicul din policlinica teritorială de care aparțineți este absolut necesar. În felul acesta veți putea obține cele mai corespunzătoare sfaturi.

ARDELEAN ILIE — com. Aleșd — reg. Oradea: Vă comunicăm că v-am răspuns și la prima dv. scrisoare. Dacă nu ați primit scrisoarea noastră aceasta înseamnă probabil că adresa nu a fost exact indicată. Cazul dv. presupune un examen clinic amănunțit efectuat de un medic specialist O.R.L. De aceea vă sfătuim să vă prezentați la Cluj la medicul care v-a operat. El este cel mai în măsură să vă poată da indicațiile cele mai corespunzătoare.

Chimioprofilaxia tuberculozei

Administrarea hidrazidei în scopul prevenirii îmbolnăvirilor tuberculoase poartă denumirea de chimio-profilaxia tuberculozei. Este o metodă introdusă anul acesta de către Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale în cadrul eforturilor pentru combaterea judicioasă și eficace a endemiei tuberculoase.

Astăzi, cînd vindecarea tuberculozei este o problemă rezolvată, prevenirea îmbolnăvirii constituie o completare obligatorie și plină de promisiuni, pe calea „eradicării", a stîrpirii molimei tuberculoase.

Cercetările din ultimii ani au arătat că administrarea H.I.N. după injecția cu bacilul Koch împiedică apariția bolii.

Aplicarea acestor cunoștințe prețioase în practica medicală a dus la introducerea chimio-profilaxiei.

Metoda se practică în primul rînd la copiii și adolescenții recent infectați. Aceștia se recunosc cu ajutorul reacției tuberculinice. Se știe că de mai mulți ani I.D.R. (intradermo-reacția la tuberculină) se execută sistematic tuturor elevilor la începutul anului școlar și periodic tinerilor din întreprinderi și instituții. Cu ajutorul acestei probe biologice extrem de prețioase, se recunosc cei recent infectați, cei în primejdie de a se îmbolnăvi de tuberculoză. Părinții, responsabilii cu asigurări sociale din instituții și întreprinderi sînt chemați să sprijine activ chimio-profilaxia indicată de medicii școlari și din întreprinderi.

Instrucțiunile prevăd administrarea tabletelor hidrazidei pe gură în 2 sau 3 doze zilnice, după masă. Tabletele n-au gust, sînt mici, se suportă ușor, nu dau nici un fel de accidente, fiind bine suportate.

Durata unei cure chimio-profilactice este de 6 pînă la 12 luni. În unele cazuri se recomandă asocierea vaccinării antituberculoase cu vaccinul BCG, de asemenea metodă de uz curent, cu rezultate bune în profilaxia tuberculozei.

În afară de categoriile copiilor și tinerilor recent infectați, chimio-profilaxia se mai recomandă persoanelor adulte care trec prin stări de slăbire a rezistenței datorită diabetului, silicozei, a afecțiunilor în general sau în mod cu totul special în urma unor tratamente (ca preparatele cortizonice, ACTH administrate fără protecție antibiotică) ce predispun la tuberculoză.

Dr. A. ȘAIM

Două puncte...

Așa dar, sînt în joc două puncte: nu unul, unul și jumătate sau și treisferturi, ci — băgați bine de seamă — două puncte întregi!

— Ei, și? zice, zîmbind, cetățeanul neavizat. Ce-i cu punctele astea! Îți dă careva ceva pe ele?

— Vai de mine, tovarășe, cum poți să vorbești așa? Știi dumneata ce vasăzică două puncte?

— Tocmai, că nu știu, de-aia întreb.

— Atunci fă bine și-ascultă, ca să te dumirești! Două puncte înseamnă adesea un pas spre vîrful clasamentului, o bezea de adio codașilor, un aconto, asupra titlului de campioni! Două puncte — tonic miraculos pentru etapa următoare, sperietoare pentru adversari, prilej de comentarii pentru specialiști și de bună dispoziție pe toată săptămîna pentru suporteri! Două puncte...

— Bine, frate — mă întrerupe dumnealui — o fi cum zici, da' eu tot nu mă dumiresc: ce folos îți aduc punctele astea — ție sau mie sau nevestii-mi? Uite, să zicem că echipa favorită a cîștigat meciul și alea două puncte. Bravos, felicitări — da-i vorba, ce-ți iese de-aici?

— Ah, ce prozaic mod de a pune problema! Dumneata n-ai fost niciodată la fotbal?

— Nu, n-am fost, că nici nu-mi place.

— Dacă n-ai fost, de unde știi că nu-ți place?

— Uite-așa: nu-mi place și gata! Eu sînt om serios, familist — n-am timp de-așa ceva!

— Să ai dumneata atîția de-un leu, cîți oameni serioși se-adună în fiecare duminică pe stadion! În primul rînd, chiar jucătorii: tot unul și unul, băieți voinici și simpatici — mai mare dragul să te uiți la ei — îndeosebi în viața de toate zilele.. Pe teren, uneori, se cam schimbă situația.

— Zău? Păi, de ce?

— Ți-am spus din capul locului: două puncte! Cînd vine vorba de puncte — atunci, gata, s-a isprăvit! Adio, maniere — adio, demnitate, bun simț, mamă, tată, frați și surori! Se apropie unul cu mîngîia? Arde-l la glezne, bagă-i un cot în șale, pune-i o piedică „hoață", să-i piară pofta să marcheze! Ce-are face că, în particular, aveți relații civilizate, ba chiar amicale? Aici toate astea nu mai contează, aici e vorba de două puncte, pricepi dumneata?

— Vezi-ți de treabă, neicușorule, ce socoteală o mai fi și asta? După mintea mea, așa ceva e mardeală curată!

— O fi — dar vezi că-s două puncte la mijloc! Dar parcă numai pe teren? Să vezi dumneata ce-i în tribune, cîți oameni în toată firea încep să strige dintr-odată, de zici că se rupe ceva în ei: hent, bă, tolomacule, hent, minca-ți-ai fluierul!

— Ce-i aia, hent?

— Adică — a pus unul mîna pe minge.

PUNCTE DE VEDERE

— Da, de ce să nu pună?

— Pentru că fotbalul, mă-nțelegi, se joacă mai ales cu picioarele...

— Aha! Și, cum ziceai că fac ăi din tribună?

— Cum îți spun, sînt unii care huiduie pînă se-nvinețesc, spun măscări, azvîrle cu mere pe teren...

— Ei, gata, m-am lămurit: ăștia-s derbedei, huligani, — trebuie să-i ducă la miliție!

— Mă rog, aici ai dreptate! Dar, vezi că nu-s numai de-ăștia; sînt și oameni de treabă care-și pierd cumpătul și fac, nu chiar așa, dar cam pe-aproape...

— Ei, aș! Să vezi și să nu crezi!

— Da, da, ce ți se pare curios? Asta se cheamă competiție, campionat, luptă pentru puncte!

— Bravos, halal să le fie! Să tot aștepte pînă m-oi duce eu să casc gura la așa ceva! Numai — un lucru tot nu-l înțeleg: ce se întîmplă pînă la urmă cu punctele astea?

— Adică ce să se ntîmple?

— Frate dragă, eu așa am apucat, că fiecare lucru pe care-l face omul trebuie să aibe un rost. Spre bine sau spre rău — asta-i altă poveste — dar, vorba-i, nu-l face de florile mărului. Ei, punctele astea, cui folosesc? Are cineva ceva de pe urma lor? Țin de foame, de sete, de cald sau de urît? Poți să le pui în ramă și să te uiți așa, din cînd în cînd, la ele? Au vreo importanță pentru economia națională? Moare cineva fără ele?

— La drept vorbind — nu!

— Păi, atunci, de ce se zbuciumă atîta omenire pentru așa ceva?

— Stai să vezi, de fapt nu pentru ele: pentru fotbal, care-i un joc foarte frumos, dacă l-ai vedea și-ar place și dumitale!

— Mersi, nu mehatirisesc! Da știu că le răsucești, neicușorule! Mă năucești de cap cu două puncte ale dumitale, ca să-mi spui acu că nu de ele-i vorba, ci de fotbal... Mă rog, fotbal ori puncte — nu-i tot aia?

— Nu, nici pomeneală!

— Atunci, ce caută împreună? De ce le tot amesteci?

...Ridic din umeri, a neputință. Cetățeanul mă privește sever — e om serios, muncitor, are doi băieți la Facultate — și zice, pufnind pe nări cam cu năduf:

— Mie să-mi spui precis: ori fotbal, ori puncte. Încolo — vorbă multă, sărăcia omului! Salutare! Și se duce grăbit după treburi.

Dan DEȘLIU

P. S. — N-am mai apucat să-i comunic prin viu grai cetățeanului „neavizat" opinia mea în această chestiune, așa că i-o transmit mai jos oarecum telegrafic: întrucît sportul este un mijloc și nu un scop în sine, sînt pentru fotbal, împotriva brutalităților, a goanei după puncte și victorii „cu orice preț"

D. D.

VARIETĂȚI

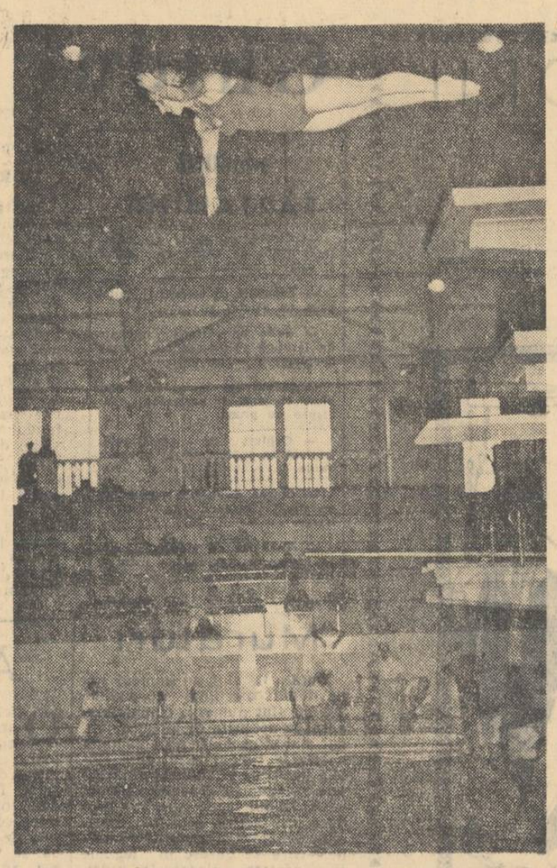

La Moscova, înotătorii sovietici și-au mutat activitatea competițională din aer liber la bazinele acoperite. Iat-o în fotografia noastră pe o săritoare sovietică executînd o spectaculoasă săritură de la trambulină cu prilejul unui recent concurs desfășurat la Moscova.

Fără comentarii

● CEL mai mic arbitru de fotbal din lume se află în Brazilia. Numele lui este Herminio Marques, iar înălțimea: 1 metru fix. Spectatorii sînt de părere că Marques este întotdeauna la... înălțimea sarcinilor sale.

● FLOYD PATERSON, campion mondial de box la toate categoriile a anunțat că va face un turneu prin Europa, oprindu-se pentru meciuri de exibiție la Paris, Londra, Roma etc. Desigur că Patterson a cerut ca pe lista acestor orașe să nu figureze și Stockholm...

● PE O PLAJĂ în apropierea orașului Roma a fost salvat de la înec un cetățean. După identificarea lui, s-a constatat că este vorba de... campionul Europei la salvări de la înec, Cucinello. Pentru lămurirea cititorilor săi, ziarele au menționat și cauza accidentului: campionului i se făcuse rău...

● LA TORONTO, în Canada, autoritățile au hotărît ca meciurile de catch să fie interzise în zilele de duminică, asimilîndu-le prin lege cu spectacolele de music-hall care sînt suspendate duminicile...

O propunere interesantă

● Ziarul francez „l'Equipe" propune includerea în programul Jocurilor Olimpice a tuturor disciplinelor sportive practicate în prezent (inclusiv voleiul, handbalul, planorismul, parașutismul). Bineînțeles că o Olimpiadă cu aproape 30 de sporturi desfășurate concomitent, ar fi aproape irealizabilă deoarece același ziar sugerează organizarea a trei serii de jocuri olimpice:

1. Jocurile olimpice de vară cu atletism, natație, canotaj, ciclism, parașutism, planorism, polo pe apă, tir, călărie.

2. Jocurile olimpice de primăvară sau toamnă cuprinzînd sporturile de echipă: fotbal, baschet, volei, handbal și sporturi de sală: box, scrima, gimnastică, lupte, etc.

3. Jocurile olimpice de iarnă, aceste jocuri ar urma să fie găzduite în trei orașe diferite.

O propunere interesantă ca idee dar care nu va putea fi realizată decît începînd din 1968.

„Prefer să nu vorbesc..."

Campionul mondial de box la categoria grea, Floyd Patterson, care se află în prezent în Marea Britanie, a fost invitat săptămîna trecută să răspundă la întrebările unui reporter în cadrul unei emisiuni televizate. Patterson a vorbit timp de 30 de minute despre sport, familia și planurile sale de viitor. Momentul cel mai dificil a fost însă atunci cînd pugilistul american a fost rugat să vorbească despre situația negrilor din S.U.A. „Știu foarte multe lucruri în această problemă — a răspuns dînsul — dar prefer să nu vorbesc despre ele".

Stupoare în studioul londonez de televiziune! Era în joc prestigiul „aliaților" de peste Ocean. Și pentru a șterge impresia lăsată de cuvintele campionului negru, reporterul s-a grăbit să adauge: „După cum vedeți, Patterson știe să eschiveze întrebările dificile la televiziune ca și loviturilor în ring".

Oare motivul să fie numai acesta sau Floyd Patterson, avînd în minte exemplul altor cetățeni de culoare din Statele Unite s-a temut să nu fie cumva linșat la înapoiere pentru „îndrăzneala" de a spune adevărul?

Antrenor pentru o zi

Aldo Olivieri, celebrul portar al „Squadrei Azzura" campioană mondială în 1938 este în momentul de față somer și recordmanul antrenorilor italieni în ce privește durata de angajare la un club. După multe peregrinări Olivieri a reușit la începutul acestui sezon să obțină postul de antrenor la echipa „Verona". Dar „il bravo allenatore" (vrednicul antrenor) cum îi spuneau cei din Verona, nici n-a apucat să-și aducă bagajele pentru că el a fost concediat după primul meci de campionat jucat (și pierdut) de echipa sa contra echipei Palermo. Conducerea clubului i-a reproșat că nu a pregătit suficient de bine jucătorii!...

SATIRĂ ȘI UMOR LA FOTBAL

Satira și umorul
amici nedespărțiți
la orice meci de fotbal,
mereu sînt nelipsiți.
Ei vin pe stadioane
cu-n scop al lor precis:
aspecte, subiecte,
motive noi de scris.
Și, iată-le-n tribună.
Nu le-a șuris norocul.
Măi, măi ce disciplină,
toți își respectă locul!
Dar iată că apare
mușatul de-undeva
și se-așează fantos . . .
. . . pe locul altuia.
Se bucură satira
și-și spune-n gîndul său:
„Vezi! N-am venit de geaba
acesta-i omul meu!"
În schimb, umorul tace.
Privește-ngîndurat.
Cît o să mai aștepte?
Cum stă el supărat.
apare titularul,
și-n văzul tuturor
Mușatul se ridică!
Ce șursă de umor!
Acum amicii noștri
coboară pe gazon
să caute motive
Și-alături de balon.
Un jucător cu mingea
Țîșnește în viteză
Dar e lovit de-un altul.
— O mică paranteză —
Satira, intervine.
(A constatat păcatul!)
Dar și umorul vede,
cum vine vinovatul
și plin de politețe,
cu zîmbetul pe buze
spre cel lovit se-ndreaptă
și-l roagă să îl scuze...
Își dau acuma mîna,
Nu-i un motiv de ceartă!
Dar fluieră arbitrul.
El e sever, nu iartă.
Acordă lovitură
de-afară din careu.
Dar huiduie tribuna.
Eh, arbitraju-i greu.
Pe loc se răzgîndește
și fantos ca un leu
la mîngea, trece tușa
. . . și-o pune în careu.
E unsprezece metri!
Tăcerea e adîncă.
(Umorul n-are pace
condeiul îl mănîncă)
Se potrivește mîngea,
atent din cale afară
Și cînd se trage șutul...
...se trage peste bară.
Satira jubilează:
„Ai meu e jucătorul!"
„Ba e al meu!" răspunde
și sare-n sus umorul
Se-ncinge o dispută
căci nu-i deloc ușor
Să-i dai calificarea:
Satiră sau umor?

S. MARIAN

Unde este Red Star?

Misterul unei dispariții

Începutul sezonului fotbalistic din Franța a oferit pasionaților acestui sport o surpriză puțin obișnuită. Dintre echipele care-și disputau în cadrul Diviziei B titlul și implicit dreptul de a promova în prima categorie nu mai figura formația Red Star.

Cum se explică brusca și misterioasa dispariție a Red Star-ului? Foarte simplu: clubul Red Star a fost desființat.

Desființarea acestei echipe a fost decretată de federația franceză deoarece conducerea ei a fost prinsă (pentru a întrebuința un termen de specialitate)... în ofsaid. Pentru a fi mai expliciți se cuvine să arătăm că un emisar al conducerii Red Star-ului „l-a rugat" pe Somlay, portarul echipei Nantes ca în meciul pe care-l va juca împotriva lui Red Star să fie ceva mai puțin atent și să lase un gol două în plus pentru a ușura sarcina înaintașilor adverși.

Conducătorii fotbalului francez au prins însă firele afacerii și... n-au suflat o vorbuliță astfel încît Red Star a continuat să joace și etapa următoare.

Știți, se întîmplă ca cineva să fie în ofsaid și să (te faci că) nu vezi! Mai cu seamă că afaceriștii din conducerea clubului profesionist Red Star nu erau prinși pentru prima dată cu mîța-n sac. În iunie 1955 l-au mituit pe Shoenze, portarul echipei Troyes pentru ca în meciul împotriva lui Red Star, acest apărător să fie... indulgent. Aflîndu-se despre această întîmplare Federația Franceză a luat, în 1955, cele mai drastice măsuri pe care un afacerist le ia împotriva altuia: a suspendat pe termen de 3 ani pe... președintele clubului Red Star și pe viață pe antrenorul Charles Nicolas. Nu se știe cum s-a descurcat președintele dar „cinstitul" antrenor a dus-o mult mai greu. A trebuit omul să renunțe de a mai antrena echipa Red Star în mod oficial și a început să o antreneze neoficial.

Acum însă, în 1960, situația era mult mai gravă: în fața acestei grosolane încălcări a luptei și spiritului sportiv de care luase cunoștință și opinia publică, federația a luat o măsură mult mai drastică: a hotărît... să se schimbe conducerea echipei Red Star.

Opinia publică a rămas însă în continuare indignată în fața acestei sancțiuni blînde ce se aplică unor înrăiți afaceriști ai sportului. Și în fața acestei situații, pentru a ascunde probabil și alte matrapazlîcuri (unul din conducătorii Red Star-ului a declarat doar în mod public cu cea mai dezinvoltă candoare „și alții au măsluit și năsluiesc"), federația franceză de fotbal a decretat desființarea pur și simplu a clubului Red Star. Dar dacă clubul acesta a fost sacrificat pe altarul intereselor oculte ale bussinesmenilor sportului, nu înseamnă că afacerismul e mort în sportul capitalist.

Viteza mingilor

Puțină lume știe că o minge de fotbal „zboară" atunci cînd este expediată cu putere cu o viteză de 50 km. pe oră, iar după executarea unei lovituri de pedeapsă atinge chiar viteza de 85 km. pe oră. Mult mai mare este însă viteza mingii de tenis care poate să ajungă pînă la 135 km. pe oră. În cursul unui meci între doi tenismani de clasă mondială, viteza mingii ajunge chiar la 200 km. pe oră.

Recordul vitezei îl deține însă mingea de golf — 320 km. pe oră. În cursul zborului ei, mica minge în greutate de 45 grame capătă forma unui ou.

BREVIAR

● După două luni de tratament în spitalul din Montpellier unde a fost internat în urma gravului accident suferit în Turul Franței cunoscutul campion francez Roger Riviere s-a reîntors la St. Etienne, orașul său natal. El are o atrofie a mușchilor membrelor inferioare și nu poate merge decît în cîrje. Sînt foarte puține speranțe ca Riviere să mai poată redeveni alergător ciclist. Recordmanul mondial al orei este aproape un infirm. El și-a exprimat dorința de a i se da un serviciu la Federația de ciclism pentru a rămîne și pe mai departe în lumea sportului care a fost singura pasiune a vieții sale.

● Un amănunt neștiut pînă acum. Atletul neozeelandez Peter Snell, neașteptatul învingător al probei olimpice de 800 m. plat a alergat la Roma pentru a doua oară în viața lui pe o pistă de zgură. La el acasă s-a antrenat numai pe cîmp și pe străzi pavate cu piatră cubică.

● Fabrica de biciclete Bianchi (înființată acum 75 de ani) din Italia pentru care a alergat mulți ani Fausto Coppi, a comunicat că nu mai are posibilitatea să subvenționeze o echipă de cicliști și se retrage din competiții. Această hotărîre este motivată de concurența firmelor extrasportive care au acaparat ciclismul italian.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 1400.

DISCUȚIE CU MIHAI FLAMAROPOL

Despre viitorul sezon de hochei pe gheață

Început de octombrie, cu zile însorite, în care plimbarea ți-o faci tot numai în haină. Dar chiar așa, sportul de sezon care bate la ușă e hocheiul pe gheață. Curînd pe luciul gheții vor începe să alerge hocheiștii, gonind pucul înaintea lor. Și dacă decorul nu este hibernal, dacă puteai vedea curînd de tot hochei pe gheață fără să fie neapărat obligatoriu ca în jur să fie totul troienit de zăpadă sau gerul să facă să crape și pietrele, e numai pentru că ne stă la îndemînă acum cochetul patinoar artificial din parcul „23 August".

Pentru discuția noastră de astăzi ne-am ales un interlocutor deopotrivă de priceput și de îndrăgostit de hochei pe gheață. E vorba de maestrul sportului Mihai Flamaropol, fost internațional de fotbal și de hochei pe gheață, care atunci cînd, ca jucător, a fost să decidă cărei dintre aceste două discipline sportive, care l-au consacrat deopotrivă, îi acordă întîietatea, a ales ultima. Mihai Flamaropol e astăzi antrenor de hochei pe gheață (membru și în colegiul central al antrenorilor) la „Știința" București.

— *Ce ne va aduce viitorul sezon de hochei?* — l-am întrebat pentru început pe interlocutorul nostru.

— Multe, deopotrivă de bune și de interesante.

— *Le puteți împărtăși și pentru cititorii revistei „Magazin"?*

— Le stau cu plăcere la dispoziție...

Și interlocutorul nostru a intrat în temă fără să mai aștepte o întrebare.

— Recent a avut loc o consfătuire pe țară cu antrenorii de hochei, în fața cărora am prezentat un referat. În principal s-a făcut analiza jocurilor prestate de echipele ce ne-au vizitat, ca și cîntărirea valorilor și metodelor de joc etalate. Concluzia a fost că „Torpedo"-Gorki (care s-a clasat pe locul III în campionatul unional al U.R.S.S.) are cea mai bună metodă de joc și că aceasta trebuie să stea la baza orientării noastre. Legat de aceasta s-a hotărît (ca și la fotbal), unificarea metodelor de antrenament pentru realizarea unei concepții unitare de joc în următorii doi ani.

— *Ce schimbare substanțială va aduce aceasta?*

— În hochei se tinde spre realizarea în principal a unui joc colectiv, cu pase multiple, în special în zona de atac, pentru demarcarea echipei adverse. Or, noi realizăm acțiuni individuale și nu colective, așa cum procedează toate marile echipe. Schimbarea ce urmează să se producă e posibilă în primul rînd pentru că patinoarul oferă condiții optime pentru pregătirea corespunzătoare. În plus, avem și oamenii necesari. Mă gîndesc îndeosebi, la valoroasa pepinieră care este Miercurea Ciuc, care anul dă elemente talentate. Din cea mai proaspătă promoție, cea a anului trecut, s-au consacrat: frații Szabo, Biro, Koloman, Cazan, Văcaru, Ianovici etc. Dar pe lîngă cei de la Miercurea Ciuc există, datorită patinoarului artificial de la București, un lot de juniori foarte talentați și valoroși dintre care merită citați: Barbu, Boldescu, Florescu, Suliman, Colceriu (fratele voleistei Sonia Colceriu), Neamu etc. Ei s-au făcut cunoscuți îndeosebi în stagiunea trecută, cînd au jucat sub culorile echipei „Constructorul".

Pe lîngă aceștia există o nouă „generație" a speranțelor hocheiului nostru, copii între 13-15 ani, care au început practicarea hocheiului anul trecut dovedindu-se, de asemenea, foarte talentați, Patraulea, Mihăilescu, Ruxandoiu, Marinescu, Ivănescu, Virgil, Stan etc., despre care sînt sigur se va vorbi elogios într-un viitor apropiat. Cu toți jucătorii tineri s-a urmărit și se urmărește adoptarea concepției moderne a jocului de hochei.

— *Pe linia progresului înregistrat anul trecut, ce se propune anul acesta pentru hocheiul nostru?*

— În progres anul trecut, față de anii precedenți, jucătorii noștri fruntași au arătat, totuși, o serie de lipsuri la patinaj, în conducerea pucului în maximum de viteză, la loviturile cu corpul și în special în precizia trimiterii pasei și a preluării ei. Se va insista deci pentru înlăturarea acestor deficiențe, ceea ce se poate realiza (ca și la fotbal, pe care vedeți că-l citez din nou!) prin îmbunătățirea tehnicii individuale.

— *Ce ne puteți spune despre sezonul competițional?*

— Sezonul competițional va începe luna viitoare, cu campionatele regionale. Așa cum s-a hotărît pentru anul acesta primii doi clasați în campionatele regionale vor intra în turneul final, care se va disputa (tur-retur) în Capitală. Schimbarea aceasta a sistemului competițional mi se pare salutară, căci ea oferă posibilitatea unui număr mai mare de jocuri echipelor noastre (care au nevoe de aceasta!) după cum oferă prilejul echipelor din categoriile inferioare să se întîlnească cu cele fruntașe, să învețe deci din acest contact. În același timp, campionatul va fi „o paradă" a tuturor jucătorilor, a tuturor echipelor, ceea ce va permite și descoperirea unor tineri și talentați jucători pentru mărirea lotului de jucători fruntași.

Pentru sezonul internațional se mai duc discuții pentru perfectarea unora dintre întîlniri. Se poate afirma însă, în linii mari, că anul acesta vor fi cu mult mai multe întîlniri internaționale decît în anii precedenți, ceea ce va face să sporească interesul și valoarea viitorului sezon prin aportul (calitativ, spectacular și de învățăminte) ce-l aduc asemenea întîlniri.

— *Pe ce lot de jucători se contează pentru întîlnirile internaționale?*

— În vederile federației sînt 25 de jucători care vor urma un program de pregătiri speciale. Din acest lot fac parte, printre alții: Czaka, Varga, Stafie, Ionescu, frații Szabo, Biro, Ferenczi, Ianovici etc. Adică cei mai buni jucători ce s-au impus anul trecut. Nu este însă exclus ca noul sezon să facă necesare noi promovări în acest loc.

— *Pentru pregătirea viitoarelor cadre ce va aduce viitorul sezon?*

— În perioada vacanței școlare — din luna ianuarie — va funcționa un centru de copii pentru învățarea hocheiului, la care vor fi admiși și aleși să participe copii între 12-16 ani. Ne-am fixat asupra acestor vîrste folosind experiența țărilor fruntașe în hocheiul mondial: U.R.S.S. și Canada. În aceste țări copiii încep să patineze la vîrsta de 6 ani, iar la 12 ani li se pune crosa în mînă.

★

Cum vedeți, iubiți cititori, construirea patinoarului artificial din Capitală ne permite să facem discuții strict actuale despre hochei pe gheață în zile însorite de toamnă și să așteptăm primele jocuri fără să spunem (ca în atîția și atîția ani din urmă): „numai vremea să permită să înghețe pista patinoarului..." Și mai permite același patinoar să se facă rapizi pași înainte, să crească mereu noi cadre valoroase, să se îmbunătățească continuu clasa hocheiștilor noștri, să se vorbească din ce în ce mai elogios despre hocheiul nostru.

I. BOCIOACĂ

Fără cuvinte de laudă...

Desen de Gh. CHIRIAC

Fault...

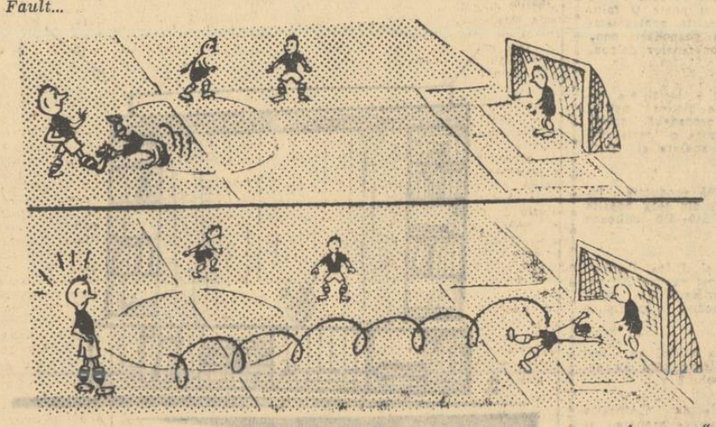

...în careu"

Desen de Gh. BADEA

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații: Beca RIND

Taras Bulba îl vizită pe noul ataman chiar a doua zi după alegere și, împreună, se consfătuiră asupra mijlocului de a-i urni pe zaporojeni și de a-i atrage spre o nouă faptă de arme. La vreun ceas după aceea începură să bată tobele pentru adunarea cazacilor.

Ce s-a întîmplat? Pentru ce a sunat adunarea? se întrebau, nedumeriți, cazacii, cărora le mai rătăceau încă prin cap aburii chefului din noaptea precedentă.

După ce se adunară, veni în mijlocul lor atamanul și le vorbi cam așa:

— Iată, fraților, ce vreau să vă spun: se zice — și voi o știți cel mai bine — că mulți zaporojeni s-au îndatorat pînă peste cap la cîrciumari. Pe urmă, știți prea bine că avem o sumedenie de flăcăi care nu și-au încercat încă puterile în război. Este oare cu putință aceasta? Ce fel de cazac o fi acela care nu s-a luptat încă cu un păgîn? Ce să mai vorbesc de starea în care se află biserica noastră de aici, din Seci — fără nici o podoabă de preț. Dar voi știți la fel de bine că noi am făgăduit pace sultanului și că nu putem să începem războiul. Ar fi un mare păcat, căci am

jurat după legea noastră. Totuși, cu biata mea minte, eu socot să trimitem pe cazacii tineri cu luntrile, să mai scotocească și să mai fumulească niteluș țărmurile Anatoliei. Ei, ce spun domniile voastre?

Așa le vorbi atamanul. Și de îndată, din toate părțile, răsunară glasuri de încuviințare.

— Du-ne, să mergem cu toții!

Ceea ce, ca să fim drepți, întrecea intențiile atamanului. De aceea el le arătă că n-ar fi bine să pornească cu toții, dacă nu de altceva, dar lipsind cu toții de acasă, ar putea năvăli în acele locuri tătarii.

Se înțeleseră pînă la urmă și începură pregătirile. Malul fluviului se înegri de oameni, care dreseră și unseră cu smoală bărcile.

În toiul acestor trebi trase la țărm un pod plutitor, pe care se aflau mai mulți cazaci aproape dezbrăcați sau în haine zdrențuite, încît nu știură dacă fuseseră striviți în vreo bătaie, ori veneau de la vreun chef strașnic,

la care își băuseră și hainele de pe ei. Aflară curînd pățania acelor cazaci. Spuseră că veneau din Ucraina, unde se întîmplau lucruri care ar trebui să facă să fiarbă sîngele oricărui cazac.

— Acolo nici sfintele biserici nu mai sînt ale noastre, spuse unul. Iată, fraților, ce se petrece în Ucraina. Și voi stați aici și petreceți...

— Ia-n stați puțin — îi întrerupse atamanul, cumpănit cum era el. Dar voi, dracul să-l ia pe tatăl vostru, ce-ați făcut, ce-ați păzit acolo? N-ați avut săbii?

— Să vă fi văzut pe voi față-n față cu cincizeci de mii de leși!

— Dar atamanul vostru, polcovnicii voștri unde au fost? Ce-au făcut ei?

— Află, atamane, că hatmanul nostru a fost fript de viu la Varșoviа. Vorbele acestea îndîrjiră la culme pe zaporojeni. Ținură sfat frunțașii

cei mai vîrstnici și hotărîră cu toții să pornească împotriva Poloniei, pentru a răzbuna toate aceste nelegiuiri.

Apoi Kirdeaga îi adună din nou pe cazaci și le vorbi despre felul cum trebuie să se poarte în luptă, după care toată tabăra se puse pe treabă. Nu mai puteai găsi acum vreun cazac beat. Cînd terminară pregătirile, convoiul căzăcesc porni la drum. Iar după o bucată de vreme ținuturile poloneze căzură pradă groazei.

— Vin cazacii! ...Vin cazacii!...

Cei care puteau să se salveze prin fugă, fugeau. Alții luau armele în mîini și căutau să se împotrivească. În timpul acesta cavaleria căzăcească înainta fără grabă, pentru a-și cruța caii, iar cazacii pedeștri urmau de aproape convoiul de care. Înaintau numai noaptea, iar ziua se odihneau,

alegîndu-și pentru popas locuri pustii sau ascunzișul pădurilor. Noaptea, cădeau ca fulgerul peste așezările omenești.

La o lună după începutul campaniei, bătrînul Taras avu mulțumirea să vadă că cei doi fii ai lui deveniseră niște luptători strașnici. Ostap, mai ales, era parcă născut pentru fapte mari. Devenise aprig și neînfricat ca un leu.

Nici Andrei nu se arăta mai prejos, dar mezinul părea să găsească în tureșul luptelor alte desfătări — parcă se afla în mijlocul unui ospăț, îl îmbăta muzica gloanțelor și a săbiilor.

Și iată că zaporojenii hotărîră să atace orașul Dubno, unde auziseră că se află ascunsă o foarte bogată visterie și că există locuitori înstăriți.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

CARNET PEDAGOGIC

Sanda are dreptate

La cîteva zile după începerea anului școlar un număr de copii — din diferite clase — au trebuit să treacă de la școala noastră la o altă școală din apropiere. Această dispoziție a fost dată pentru că ținîndu-se seama de motive obiective, acolo unde a fost cazul, s-a făcut o nouă delimitare a circumscripțiilor școlare. În consecință, copiii care locuiesc pe anumite străzi revin de drept noii școli elementare construită de curînd în cartier. Lucrurile par simple. Din păcate însă...

★

— Bine, tovarășe director, de ce-mi muți mie copilul la altă școală? Ce, nu-ți plac ochii lui?

— Ba îmi plac, căci mie îmi plac ochii tuturor copiilor, dar dumneata locuiești pe o stradă care nu mai aparține de noi, ci de noua școală elementară care...

— Aha! probabil că ăsta e motivul! Pe al meu vreți să-l dați la o școală elementară, nu vreți să-l mai țineți aici, la dumneavoastră, unde este o școală medie. Eu însă, aici vreau să fie, la o școală medie.

— Nu înțeleg ce importanță are dacă copilul dv. care este în clasa a III-a învață la o școală medie sau la una elementară. Oriunde ar fi, el învață aceeași materie iar profesorii sînt la fel de bine calificați, fie că ei predau la o școală, fie că predau la alta. Din punctul acesta de vedere nu aveți a vă plînge, iar în plus, noua școală vă este mult mai aproape.

— Ce mă interesează pe mine că e mai aproape. Eu vreau să fie la o școală medie.

— Asta are timp de la VIII-a în sus. Atunci dacă vrea vine iar la noi, dă examen de admitere și dacă reușește, va fi la mediu.

— Păi tocmai asta este. Vreți să scăpați de unii copii, iar celor pe care îi păstrați aici le veți asigura locurile în clasa a VIII-a.

— Cum susțineți una ca asta? Știți bine că se dă un examen de admitere la care...

— Da, da, la care pe elevii școlii îi veți proteja cu siguranță.

— Chiar să vrem asta, tovarășe, nu putem, căci știe toată lumea că în acest caz comisia de examinare este formată din profesori străini de școala la care se dă examenul. Așa că...

— Lasă, tovarășe director, vrei să scapi de copilul meu și gata.

— În primul rînd știți bine că nu pleacă din școala noastră numai copilul dv., ci un număr mai mare de copii.

— Ei bine, mă duc la raion... vă reclam... Am să aranjez eu... dar pînă una alta, Sanda n-o să se ducă la altă școală.

— Regret, dar noi aici n-o mai putem primi.

Și tatăl Sandei s-a dus la raion. Cei în drept i-au spus aceleași lucruri pe care i le spusese și directorul școlii.

— Lasă, tovarășe, mă duc eu la minister...

Și convins că „copilul lui" trebuie să învețe numai la o școală medie, și-a oprit pînă la „rezolvarea problemei" fetița acasă.

★

Învățătoarea cea nouă a venit de vreo două ori pe teren să vadă de ce copilul absentează. Nu l-a găsit pe tătucu acasă, în schimb a stat mult de vorbă cu Sanda. Sandei îi părea rău că nu merge la școală, dar tătucu zicea în fiecare zi:

— Lasă... mîine, mîine voi aranja eu... și zilele treceau.

Într-o zi Sanda i-a spus bunicii cu care rămăsese acasă:

— Bunică, eu mă duc azi la școală. Și s-a dus. Cînd s-a întors era fericită, dar ți era cam frică să-i spună lui tătucu. Totuși, și-a luat inima în dinți și i-a spus:

— Tătucule, eu am fost azi la școală. E tare frumoasă! E nouă, curată... și învățătoarea e tot așa de bună ca cea de la școala cealaltă. Știi, tătucule... eu cred că toate școlile sînt bune, și mie îmi place la școală...

Tătucu n-a răspuns nimic. A oftat. Îi era rușine să-i spună fetiței că ea are dreptate...

Lili PLAIU

ACCESORII

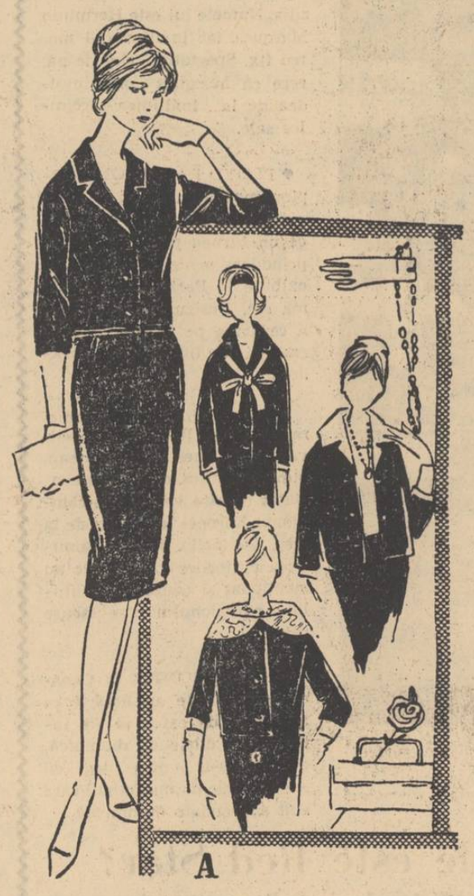

A

B

O femeie se „îmbracă bine" nu numai cînd își face rochii costisitoare sau își alege modele „ieșite din comun". Adevărata eleganță constă în bunul gust, în fanteziu și inventivitatea cu care știm să asortăm „accesoriile", să le variem după necesitate.

Iată, de pildă, un taior negru, de persan (Desenul A) Este croit supiu în talie și se poate purta oricînd, în orice împrejurare.

Vreți să mergeți într-o vizită? Pe sub guler, înodați o fundă din satin roz.

Vreți să mergeți la teatru? Purtați sub jachetă o bluză albă din pichet, frumos scrobită, cu guler mare.

Vreți să dansați într-o seară? O bluză din lame auriu, cu un guler larg răsfrînt pe deasupra, dă ansamblului un maxim de eleganță.

Puteți să dăm unei rochii simple (pe care vă sfătuim s-o aveți întotdeauna în garderobă dv. — din stofă neagră sau din jerseu, de pildă un aspect nou și atrăgător (Desenul B).

...O floare înfiptă grațios în cordonul drapat în talie; ...Un cordon din piele aurie, un colier din mărgele multicolore, două clipsuri mari fixate în decolteu, un cordon de mătase colorată, minuși și năframa într-un ton contrastant. Toate acestea fac dintr-o rochie mai veche una nouă, cu care vă puteți mîndri.

Cum să ne purtăm în societate

Relațiile între locatari

Portarul blocului în care locuiesc, în afara nenumăratelor sale îndeletniciri o mai are și pe aceea de a urca zilnic sute de trepte în mod inutil după liftul tremebabil înțepenit la al 8-lea sau la al 6-lea etaj; zilnic, aproape, și mai totdeauna după ce gospodinele de la etajele inferioare și-au terminat deretecatul casnic și și-au măturat și balcoanele, locatara de la 5-lea începe să-și scuture și să-și bată covoarele ridicînd trîmbe dese de praf în curtea interioară: locatarul de la al 3-lea își desfășoară calitățile de grădinar amator, cu predilecție către orele 6 după amiază, trecătorii și vecinul de la al 2-lea „beneficiari" ai acestui dus suplimentar și nedorit, protestează vehement, dar zadarnic: pasiunea grădinăritului este mai puternică decît obligația de a respecta o normă elementară de bună conduită cetățenească. Curtea de serviciu a blocului, se știe, este rezervată scuturatului covoarelor; totuși, unii locatari, trecînd cu o suverană indiferență peste prezența vizibilă, a gurii de gunoi, aruncă cu dezinvoltură rezidurile domestice peste balcoane și ferestre și deseori și peste frînghiile cu rufe puse la uscat. Oare de ce unii chiriași își aruncă mucurile de țigări pe scările blocului? De ce, la orele rezervate odihnei, ei dau drumul, la maximum, aparatului de radio sau își bat covoarele? De ce nu-și educă copiii să nu tropăie și să nu se joace de-a v-ați ascunselea, tocmai în aceste ore?

E ora 2 din noapte. La vecinul meu de apartament s-a spart cheful. Dar musafirii, bine dispuși, ies în grup și continuă, cu glas tare, o conversație începută, unii din ei fredonînd aceeași melodie care, cu două ore înainte, mă amețise și mă împiedecase să adorm. În fapt de zi, două locatare, trimise în prealabil cu zgomot ușa de la intrare, au început o vehementă „discuție de principiu": cine este astăzi „dejurnă" la spălatul băii?

Alte aspecte: în ziua fixată pentru plata întreținerii și a combustibilului, numai o parte din locatari achită sumele cuvenite. Rezultat: peste cîteva zile liftul nu mai funcționează, lumina de pe scări este oprită, la baie nu mai avem apă caldă, iar, în lunile de iarnă, nu mai avem nici căldură. „Fluturașii" din vitrina holului principal al blocului se înmulțesc cu numele restanțierilor. Apelurile tot mai presante ale administratorului încep să fie subliniate cu creionul roșu și albastru. Zadarnic. Restanțierii știu că alții vor plăti oalele sparte și că cei ce plătesc, cei care respectă normele unei bune conviețuiri, nu vor răbda multă vreme această situație. Într-o bună zi, liftul funcționează din nou, apa caldă curge iarăși, iar rău platnicii își rid în barbă.

Am mai putea înmulți exemplele, dar ne vom opri aici. Știm, pe de altă parte, că această situație, că aceste neajunsuri, nu sînt generale, că locatarii blocurilor se străduiesc să se arate într-adevăr cetățeni conștiincioși și grijulii față de bunul obștesc și de tihna colectivului în care trăiesc. Credem însă că nu greșim încadrînd la rubrica noastră și acest subiect atît de spinos. Omul bine crescut începe prin a se respecta pe sine însuși și, vrînd să fie respectat de semenii săi, îi respectă, la rîndul său. Pentru aceasta nu are nevoie să știe pe de rost nu știu cîte reguli ale „manierelor elegante", ci să-și facă, din respectarea obligațiilor sale cetățenești o regulă de conduită călăuzindu-se după preceptele bunului simț. De acest lucru, credem, ar face bine să țină seama și acei locatari ai unor blocuri care, ori de cîte ori găsesc prilejul, se plîng de neajunsurile despre care am pomenit mai sus, dar care nu înțeleg, la rîndul lor, să se achite de această elementară obligație cetățenească — respectul pentru ceilalți locatari.

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ciorbă de sfeclă cu smîntînă; rasol de carne cu hrean și salată; porumb fiert.

— Papanași cu smîntînă; șnițel pane cu salată; struguri.

— Supă de cartofi; mîncare de fasolică cu smîntînă; mere coapte.

— Salată de vinete; rosti umplute cu orez și parmezan; pandișpan cu prune.

— Ochiuri cu mămăliguță; friptură la cuptor-salată; pepene verde.

— Ciorbă de fasole verde cu smîntînă; muscă de vinete; fructe.

— Tocănița cu ciuperci; pui la frigare cu mujdei de usturoi; fructe.

Murături

Murăturile sînt un aliment nelipsit din casa unei gospodine. Ele nu sînt numai o completare, aproape nelipsită de la un dejun, dar sînt și necesare organismului nostru în timpul iernii cînd sîntem lipsiți de vitaminele din fructele și legumele crude din timpul verii. Acidul lactic care se produce prin acrire, este foarte prielnic sănătății și ajută ca vitaminele care se găsesc în legume să-și păstreze valoarea lor nutritivă. Murăturile se pot prepara în mai multe feluri. Mai jos vă indicăm cîteva din ele.

MURĂTURI ASORTATE

Aceste murături asortate se compun de obicei din: castraveți, pătlăgele verzi, pepeni mici verzi, ardei lungi, conopidă, etc. Se aleg legume proaspăt culese, neatinse de brumă, sănătoase. Se spală în multe ape și se așează în borcane mari de 10—15 litri, sau dacă se întrebuințează mai mult în mici butoiașe. Printre ele putem adăuga morcovi tăiați în felioare subțiri și păstăi de fasole verde sau tucără opărite înainte. Avem grijă ca în fundul vasului să punem foi de vișin, de țelină, usturoi și puțin hrean. Aceste mirodenii ajută la conservarea legumelor și în același timp împiedică înmulțirea lor.

După ce ați așezat cît se poate de des legumele în borcan, punem la suprafață din nou un strat de conopidă, peste care turnăm saramura. Saramura se face de obicei din sare grunjoasă. Pentru a vedea dacă este destul de potrivită, putem să o încercăm cu un ou. Atunci cînd oul se ridică la suprafața soluției saramura este bună.

ARDEI UMPLUȚI CU VARZĂ

Pentru ardei umpluți cu varză este bine să întrebuințăm nu numai ardei grași verzi dar și roșii. Ca și pentru celelalte conserve ei trebuie să fie proaspeți și cît se poate de sănătoși. La umplerea ardeilor nu întrebuințăm numai varză albă tocată mărunt dar și morcovi, păstîrnac, rădăcină de țelină, pătrunjel, toate tăiate subțiri ca fideaua. După aceea le amestecăm cu sare, după gust, și le ținem puțin timp să și lase zeama lor. Luăm ardeii care au fost curățați de codițe și semințe și îi umplem bine cu acest amestec de legume. Îi așezăm unul lîngă altul în borcane mari de 10-15 litri peste care adăugăm o parte din zeama rezultată de la legumele stoarse și saramura, caldă.

ALBIREA RUFELOR

Oricît de bine și de regulat ar fi spălate rufele albe, cu timpul ele capătă o culoare mai gălbuie, datorită urmelor de săpun din timpul călcatului. De aceea, odată sau de două ori pe an, este bine ca, după ce au fost limpezite și înainte de a fi date în albăstreală, să se țină în apă rece la care s-a adăugat un pahar mare (circa 250 grame) cu apă de clor (socotit la 50 l de apă). Se lasă rufele să stea astfel aproximativ 30 minute, se spală cu multă apă, apoi cu apă în care s-a adăugat din nou sodă de rufe (250 grame în 50 l apă), după care se limpezesc. Aceste spălări după clorare, sînt necesare pentru îndepărtarea urmelor de clor, dăunătoare țesăturilor.

Dacă avem la dispoziție clorură de var sub formă de praf a.b este recomandabil să se prepare apa de clor în felul următor: se dizolvă 100 grame de clorură de var în cca. 400 cc. apă sărată și separat 100 gr. sodă de rufe în 300 cc. apă; se amestecă cca. 1/2 oră cele două soluții la rece și se lasă peste noapte să se limpezească. Se trage lichidul limpede, se strecoară printr-o pînză deasă, astfel ca particelele de praf și spumă albă să nu treacă în soluția limpede. Soluția astfel obținută are aceleași proprietăți ca apa de clor (hipocloritul de sodiu), fiind însă de două ori mai slabă. Din această soluție se folosește pentru albirea rufelor de bumbac 2 pahare mari la 50 l apă, procedîndu-se în rest ca și în cazul folosirii apei de clor. La rufele albe este necesară azurarea (albăstreala) după fierbere, după care ele se storc și se pun la uscat.

Curierul nostru

IL. S. — Orașul Stalin: În prezent nu există o școală sau un institut de cosmetică ale cărot cursuri să le urmați. Din informațiile noastre știm că se va deschide un institut de cosmetică medicală în ale cărei atribuții intră și pregătirea de specialiști în acest domeniu. Noi vom anunța deschiderea acestui institut și atunci veți putea afla și date amănunțite despre cele ce vă interesează pe dv.

ILEANA SZ. — Cluj: Am primit de la dv. două scrisori în același timp. Amele cuprind diferite rețete care — la prima vedere — par a fi interesante. Va trebui însă ca specialiștii noștri în problema să le vadă pentru a-și da seama de valoarea lor. În caz că va fi posibil vom și publica o parte din aceste rețete.

N. C. — Iași: Apreciem foarte mult seriozitatea și bunele intenții ale dv. Ceea ce va propuneți este într-adevăr foarte frumos. Dar credeți oare că reușita depinde numai de dv.? Noi credem că nu. Oricîte eforturi veți depune, orice veți face, rezultatele vor fi egale cu zero, dacă nu va exista o cît de mică dorință și din partea ei de a se schimba. Aici este de fapt cheia problemei. Va trebui să aveți multă răbdare, să-i dați unele lecții și exemple care s-o pună pe gînduri, s-o aducă la realitate. Mai sînt desigur și alții care au procedat ca ea și care desigur nu au ajuns la rezultate prea bune. Puneți-o în fața unor astfel de exemple care vorbesc de la sine și care pot s-o determine să se gîndească mai mult la ceea ce face.

ELENA C. — București: Într-adevăr, această atitudine este foarte contrariantă pentru dv. Probabil că nu sînt nici ei hotărîți ce să facă și desigur le este teamă să nu se întîmple ceva neplăcut. Nu trebuie de aceea să vă faceți prea multe probleme. Esențialul constă în a-i convinge să aibă încredere deplină în dv. Atunci desigur că se vor mai liniști. Noi sîntem de părere că este bine să vă vedeți cu prietenul dv., să cimentați legăturile de prietenie care s-au înfiripat, fără a depăși însă limitele admise. Cu timpul, prin comportarea dv. îi veți determina cu siguranță să se poarte altfel.

NINA D. — Piatra Neamț: Perioada prin care treceți acum pare să fie foarte liniștită, după ultimele discuții pe care le-ați avut cu el. Cu ocazia călătoriei la București, se pare că și-a schimbat complet felul de a fi. Acest lucru este posibil. El este acum plecat. Nu sîntem de părere să începeți vreo acțiune în lipsa lui. După ce va veni înapoi și veți mai convietui împreună veți vedea ce aveți de făcut. Noi credem că atunci va fi foarte bine. Nu ne îndoim că și dv. vă veți comporta atent și-i veți cultiva dragostea față de casă, de familie.

ȘTEFAN D. — Hunedoara: După cîte am înțeles noi, aveți acum 22 de ani. Faptul că de cîțiva ani munciți și învățați singur v-a maturizat și mai mult. La această vîrstă și cu experiența dv. de viață, sîntem convinși că puteți aprecia la justa lui valoare lucrul pe care vreți să-l înfăptuiți. De aceea credem că puteți acționa. Luați-vă singur această răspundere. Nu vă neglijați însă studiile. Continuați să munciți și să învățați la fel de bine și chiar mai bine ca înainte. Aceasta are de fapt importanță pentru însuși viitorul dv.

Sfaturi cosmetice

N. P. BUCUREȘTI: Pentru creșterea genelor puteți folosi uleiul de ricin proaspăt, cu care vă periați genele pornind de la rădăcină spre vîrf. Pentru întărirea și creșterea unghiilor este necesar ca zilnic timp de 10 minute să le țineți în untdelemn călduț.

MIHAELA: În cazul tenului dvs. este necesar ca seara și dimineața să vă ștergeți obrazul cu următoarea loțiune: alaun 1 g., camfor 1 g., acid salicilic 1 g, alcool de 70 grade, 50 g, apă 50 g. Pentru transpirația de la subsuori recomandabil este să aplicați după ce v-ați spălat cu apă și săpun preparatul „Odorono" pe care îl găsiți în comerț. Aplicarea Odoronului o veți face la 2—3 zile odată. Pentru transpirația mîinilor veți aplica loțiunea cu formol 10 g, mentol 1 g, apă 90 g. Apoi veți pudra cu următorul amestec: oxid de zinc 10 g, tanin 10 g, licopodiu 10 g, talc 20 g.

V. S. BUCUREȘTI: Pentru îngrijirea tenului dv. ar fi bine să vă ungeți cu crema de noapte Vals. Soluția pentru menținerea ondulațiilor poate fi folosită și în cazul unui păr uscat. Pentru atenuarea ridurilor de pe frunte este necesar să vă ungeți zilnic fruntea cu crema de mai sus printr-un masaj ușor timp de 5 minute. Mișcările masajului vor fi publicate în unul din numerele viitoare. O condiție esențială este însă ca dv. să nu încretiți fruntea deoarece contracțiile repetate au dus la ridarea ei. Soluția pentru creșterea sprîncenelor nu dăunează. În ceea ce privesc nodurile de la picioare dacă nu este vorba de monturi, deoarece nu sînteți explicită, cu timpul, prin purtarea unei încălțăminte comode vor dispare. Uleiul de ricin este preferabil să fie aplicat cu o periuță, în cazul în care nu v-o puteți procura puteți să-l aplicați și cu un tampon de vată. Timpul de folosire este destul de îndelungat poate ajunge și la 2—3 luni.

MARIANA M. — BUCUREȘTI: Romul folosit pentru loțiunea respectivă este cel care se găsește în comerț (nu esență). Aceste tratamente sînt de durată și nu pot da rezultate pe moment așa cum doriți dv.

T. C. — IAȘI: Cred că nu este cazul ca să fiți atît de disperată deoarece este normal ca după 3 ani de suferință tenul să se resimtă. Folosirea unor preparate bune nu dăunează, ele putînd fi utilizate fără nici o grijă, nenorocirea este că în general femeile sînt gata oricînd să asculte sfaturile tuturor prietenelor aplicînd diverse produse cosmetice care ori conțin substanțe toxice, ori nu se potrivesc tenului respectiv. În cazul dv. veți loționa părțile grase cu următoarea loțiune: acid boric 0,50 g, acid salicilic 0,50 g, camfor 0,50 g, tinctura benzoe 5 g, alcool 30 g, apă 65 g. Portiunile unde tenul este uscat le veți unge cu crema Magnolia de noapte.

CARMEN — BUCUREȘTI: Loțiunea de castraveți se prepară astfel: se storc castraveții, iar la sucul obținut, de exemplu la 200 g. se adaugă 50 g. alcool. Se macerează 24 ore și se filtrează. Dv. nu-mi specificați dacă aveți un ten gras, normal sau uscat, deoarece în cazul în care tenul este gras puteți adăuga la cantitatea de mai sus încă 15 g. alcool. Cu această loțiune vă ștergeți seara înainte de culcare.

TALUGIANU — IAȘI: Lăptișorul de mătcă se încorporează în orice cremă grasă hrănitoare cu lanolină sau fără. Proporția fiind de 1 g. lăptișor la 50 g. cremă.

Anca BOGDAN

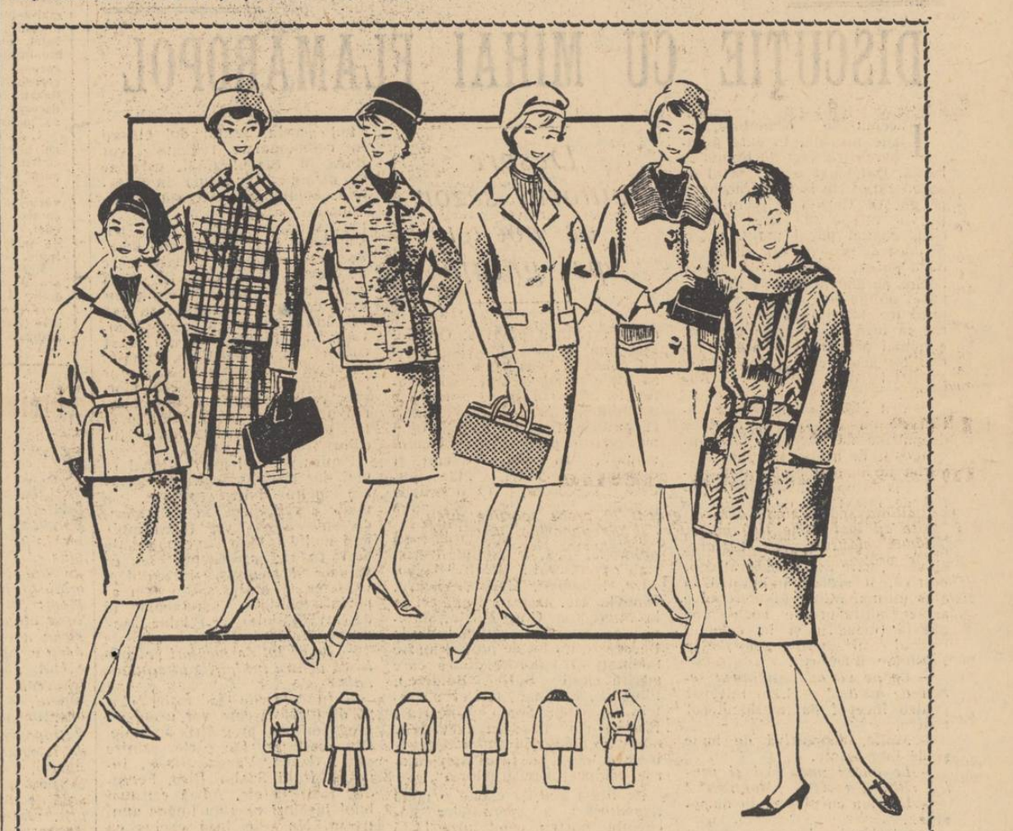

TAIOARE

De la stînga la dreapta:

— Taior sport din stofă cu desen. Jacheta lungă, cu mineca raglan, este prinsă în talie de un cordon legat.

— Taior tinerețesc din stofă ecossaise. Jacheta are linia dreaptă, iar fusta în cute duble.

— Taior sport, din stofă tweed, încheiat la un rînd. Un guler puțin decoltat și patru buzunare aplicate completează acest model.

— Taior cu linie clasică ușor ajustat la doi nasturi.

— Taior fantezi cu jacheta dreaptă. Gulerul și clapele buzunarelor din tricot (patent).

— Taior sport cu jacheta lungă și buzunare mari aplicate. La gît o eșarfă bogată, completează acest taior de toamnă.

Desene de Raia SOLOMONICA

Micul constructor

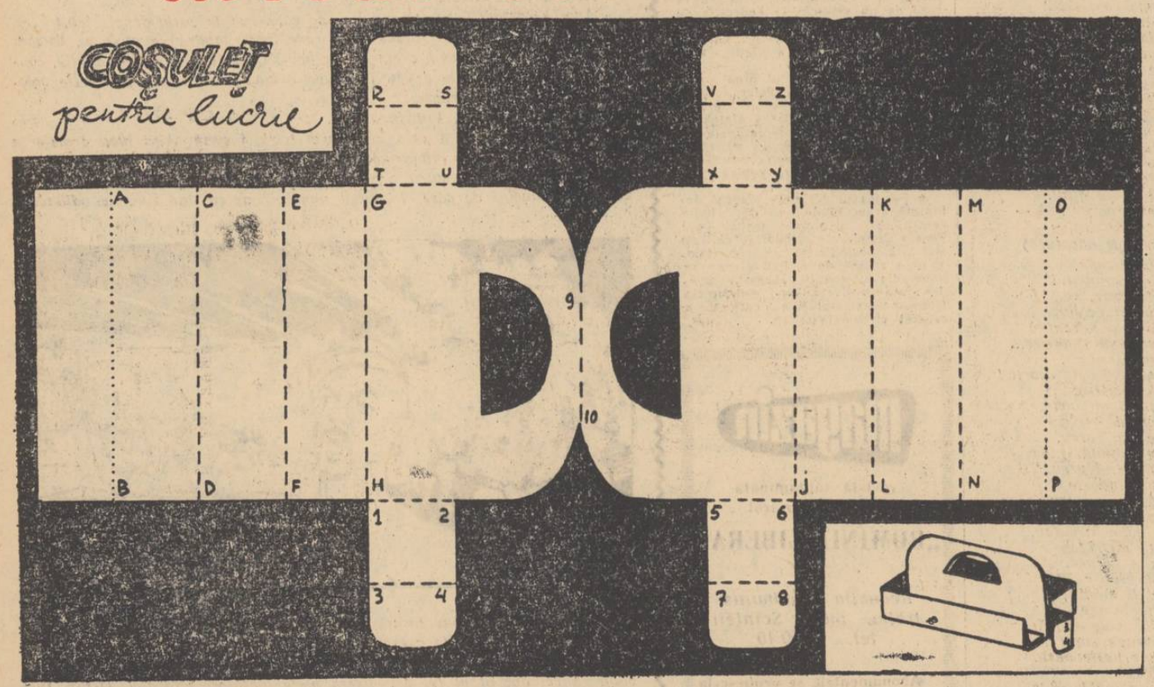

Puteți oferi daruri mămichii nu numai cu un anume prilej. Lucrați-i, de pildă, un coș pentru lucru, în care să-și pună ace, ață, lînă, lucrul de mînă etc. Cum? Foarte simplu!

Reproduceți desenul nostru pe carton, mărind cu atenție de 4 ori fiecare dimensiune. Decupați, apoi îndoiți în afară pe linia 9-10. Indoiți pe liniile G-H, E-F, C-D înăuntru, iar pe linia A-B în afară. Indoiți apoi și pe liniile R-S, T-U, 1-2, 3-4, tot înăuntru. Aripile R-S și 3-4 introduceți-le în deschizăturile lăsate de A-B în mijloc cu C-D, formînd o cutiuță. Procedați la fel și cu partea cealaltă a desenului. Cînd totul e gata, lipiți cei doi pereți ai coșului unul de altul. Cadoul e gata, oferiți-l mamei.

Dacă îl faceți de dimensiunile desenului de față, atunci va ieși un coșuleț de lucru pentru... păpușe. Încercați și astfel.

Ați știut că...

...în ultimii 10 ani (1951-1960) producția tricotajelor din bumbac pentru copii a crescut de circa 7 ori?

...pe aceeași perioadă ponderea articolelor pentru copii în producția industriei de tricotaje a ajuns la 48,4 la sută?

...în 1960 fabricile de confecții produc pentru copii de aproape 10 ori mai mult ca în 1951?

...la fabrica „Viscofil" din Popești-Leordeni a început pentru prima oară în țară producția celofanului din viscoză? Acest celofan înlocuiește cu succes pe cel din import și poate fi folosit atît în industrie pentru ambalaj, cît și în gospodării pentru acoperirea borcanelor de conserve.

...în industria pielăriei s-a introdus fabricarea pieilor pentru mănuși după procedeul crom-nappa, care asigură o rezistență îmbunătățită la spălare și purtare?

...în anul 1965 producția totală de țesături din țara noastră va ajunge la 540—550 milioane m.p.?

...la cel de-al II-lea Pavilion de mostre au fost expuse 200 noi modele de imprimeuri de bumbac în 7—8 poziții coloristice fiecare?

...în industria sticlei au fost realizate candelabre care au aspectul portelanului?

...în campania de vinificație din acest an, se va prepara și vin „Malaga", un vin roșu de desert?

BIBLIOTECA

...poate fi făcută la baza ferestrei (desenul nr. 1) din 1-2 rafturi simple și nu prea adînci sau — dacă spațiul permite și nu poate fi folosit pentru altceva mai important — în jurul ferestrei (desenul nr. 2), încadrînd-o complet. Lemnăria poate fi făcută chiar și din brad ars cu lampa de benzină iar perdelițele laterale din creton în culori care să se armonizeze cu zugrăveala odăii. Important este să nu se ia din suprafața geamurilor deoarece se reduce lumina în cameră iar deschiderea și închiderea ferestrei să se facă ușor, fără nici o stînjenire.

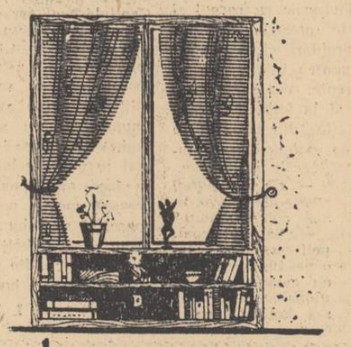

1

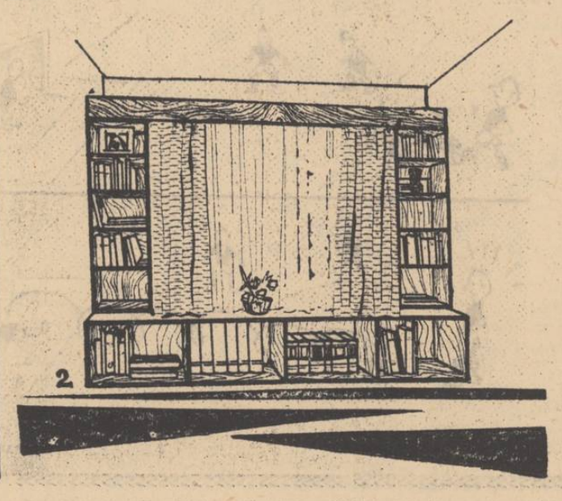

2

Răspundem cititoarelor

M. M. — București a vopsit o stofă de lînă albă în roșu și deși culoarea e frumoasă are pe întinsul ei multe locuri mai închise. Doreste deci s-o decoloreze pentru a putea s-o revopseasă. Această operație se poate executa cu apă oxigenată, punînd 20—50 c.c. apă oxigenată și 20 gr. sodă la 1 litru apă. Se ține materialul 10—15 minute la 40—50 grade C., apoi se lasă peste noapte în bae. După albire, materialul se spală bine. Avantajul principal al decolorării cu apă oxigenată constă în faptul că materialul nu se degradează.

I. L. — Oravița și-a pătat o pelerină de ploaie — din material sintetic alb — cu parfum. Aceste pete sînt în general greu de scos, de pe orice fel de material. Încercați, în orice caz, să o decolorați cu apă oxigenată, din moment ce procedeul cu apă și săpun, spuneți că nu a dat rezultate.

MADALINA S. ar dori să știe în ce fel trebuie călcat materialul tergal, recent aparut, întrucît nu a reușit să execute bine această operație, nici cu fierul încins, nici cu cel rece. Cunoscîndu-se faptul că operația de călcare a tergalului trebuie executată la temperatură ridicată și sub presiune, industria ușoară a dat pe piață materialul gata confecționat (fuste și pantaloni) la care dunga și pliseurile au fost executate la mașini speciale. Cum materialul are proprietatea de a nu se șifona nu vedem deci motivul de ce trebuie călcat și în condițiuni casnice. Ca atare nici apretarea nu o veți putea realiza cu succes. Cînd confecția va necesita curățire, vă sfătuim s-o predați uneia din unitățile întreprinderii „Luceafărul" din Capitală, care posedă instalații speciale de călcare a tergalului.

GOMBO MIKLOȘI: Pentru a împiedica mucegăirea borcanelor cu conserve trebuie să avem grijă ca atunci cînd le preparăm să le fierbem și să le legăm foarte bine. Pentru ca zarzavaturile de iarnă să nu mucegăiască, trebuie să fim atenți ca atunci cînd le punem în nisip, nisipul să fie bine uscat. Pentru ca pereții pivniței să nu mucegăiască trebuie să o aerisim foarte des. Dacă însă am constatat că avem igrasie, nu este bine să păstrăm nimic în ea, întrucît totul va mucegăi. În legătură cu diferitele prăjituri făcute din griș am publicat rețete de mai multe ori în revista noastră „Magazin".

S. GEORGESCU — București ne roagă să completăm sfaturile noastre de scoatere a petelor, cu indicația de scoatere a petelor de cerneală de pe caiete. Precizăm că posibilitatea de întăturare a acestor pete este numai de pe hîrtie albă. Produs special pentru acest scop nu se mai fabrică în prezent. Dacă e vorba de cerneală pastă, urmele se șterg destul de bine cu acetonă. Dacă e vorba de cerneală obișnuită se poate încerca o decolorare cu clor.

Fel de fel

Uriași și pitici

Oricît ar părea de curios, dimensiunile oamenilor cunosc variațiuni foarte mari. Dacă greutatea unui om normal este de 70—80 kg. există totuși persoane care cîntăresc de 3—4 ori mai mult! Se citează cazul a doi frați, dintre care unul cîntărea 233 kg., iar altul 240 kg. Se spune că acesta din urmă, vrînd să încalece într-o zi, a doborît calul sub greutatea sa, animalul murind pe loc. Uriașul avea 285 kg. Edward Bright, un alt englez, cîntărea 298 kg., iar recordul îl deținea un scoțian care avea 317 kg. (de aproape cinci ori greutatea normală).

Există de asemenea recorduri de greutate mică. Cei mai mulți „pitici" nu cîntăresc mai mult de 20 kg. Unii chiar erau și mai ușori. Greutatea lui Lucius, căruia împăratul Lucius i-a făcut statuia, avea doar 8 kg.

În ce privește înălțimea, cel mai înalt om cunoscut pînă azi a fost rusul Mahnov, de 285 cm. După el se situează turcul Kaianus (283 cm) și americanul Robert Wodlow (mort în 1940) care avea 270 cm. Se cunosc relativ mulți oameni care aveau între 200 și 250 cm. înălțime. În țara noastră a trăit în jurul anului 1930 un gigant, Gogea Mitu, de 224 cm.

Această tulburare a dezvoltării cuprinde și femeile, dar mult mai rar. În literatura științifică sînt cunoscute cazurile Mariannei Wedde de 265 cm. și uriașa Lady Amma de 235 cm.

Între aceste limite record și statura cea mai mică, există numeroase forme de trecere: există chiar populații întregi, cum ar fi pigmeii din pădurile Ituri (Africa) a căror înălțime la maturitate variază între 120 și 150 cm.

În istorie au rămas celebri și mulți pitici. Marele savant francez Buffon a studiat un pitic de 37 de ani, „înalt" de 43 cm. Este cel mai mic... pitic cunoscut. Mai „mari" au fost: Paulina de 54 cm, Bebé (sec. XVII) de 70 cm, regina Mab, care avea la 19 ani 70 cm. și mulți alții. Pentru a avea un termen de comparație, amintim că un copil nou-născut are în medie 50 cm. lungime și 3 kg. greutate.

Spre deosebire de „uriași", care mor de cele mai multe ori la o vîrstă tînără, piticii pot ajunge la o vîrstă înaintată. Este elocvent cazul piticului Borulatvschi, de 72 cm., care a trăit 98 de ani.

Multă vreme, chiar oamenii de știință au privit apariția „uriașilor" și a piticilor ca simple curiozități ale naturii. O dată cu progresul științelor biologice, s-a demonstrat că aceste tulburări sînt în legătură cu îmbolnăvirea unor glande cu secreție internă. Rolul principal îl joacă hipofiza, a cărei funcționare în exces duce la gigantism, iar deficitul de secreție, la oprirea în dezvoltare.

Lapte și produse lactate din... plante

Știați că laptele nu este produsul exclusiv al animalelor mamifere? Aproape jumătate din populația globului terestru bea laptele obținut din plante. Acesta este și el destul de hrănitor și uneori mai bun la gust decît laptele de vacă.

Principala sursă de unde se obține laptele „vegetal" o constituie sămînța diferitelor plante: sucul de cocos sau de palmier sau soia. În China, Japonia, India și diferite țări de la tropice, laptele se consumă exclusiv din aceste plante. În China, unde suprafețe mari sînt ocupate de culturi de soia, întreaga cantitate de lapte și produse lactate se prepară din soia. Frișca, untul, brînza dulce, smîntîna și laptele acru — preparate din soia — sînt foarte gustoase.

Foarte răspîndit este și laptele de cocos. Acesta nu este altceva decît sămînța „lichidă" a palmierului de cocos. Cît timp fructul nu este încă copt, nuca de cocos este plină cu lichidul-lapte, a cărui cantitate scade apoi. Sucul acestor nuci tinere se bea în toate țările din regiunile tropicale.

În sfîrșit, citîm ca o curiozitate faptul că în pădurile Guatemalei se află patria arborelui cunoscut sub numele de „arborele-vacă". Seva sa are un gust specific, foarte asemănător cu laptele de vacă și este folosită în mod curent de localnici pentru hrănirea copiilor.

Oase din... piele

Se știe că oasele și dinții omului — sau animalelor — nu apar în organism în forma lor definitivă, ci se formează treptat, prin osificarea unor țesuturi moi. Aceasta a permis oamenilor de știință să reediteze în laborator procesul osificării și în ultimă analiză să obțină oase artificiale, a căror structură nu se deosebește cu nimic de a celor formate pe cale naturală.

Astfel, prin tratarea țesuturilor vii — cum ar fi pielea de vițel sau de delfin — cu diferite substanțe anorganice cercetătorii au reușit să le transforme în oase care însă, deocamdată, au dimensiuni microscopice.

Această metodă de transformare a țesuturilor moi în țesuturi osoase va avea întrebuințări practice în medicină. Nu-i exclus că într-un viitor apropiat fracturile de oase cu pierdere de substanță să poată fi sudate cu ajutorul unor lombouri de piele care, prin depunerea anumitor substanțe, se vor osifica unind trainic fragmentele fracturilor.

4500 sportivi într-o singură uzină

La ultima spartachiadă, care a grupat 10 probe sportive diferite au luat parte 4500 muncitori și funcționari ai uzinei de tampi electrice din Moscova. Spartachiada s-a desfășurat chiar pe propriul lor stadion, construit de muncitorii uzinei în timpul simbetelor comuniste. Stadionul posedă terenuri de tenis, pistă pentru curse, terenuri de fotbal, de volei, de basket și locuri pentru 3000 spectatori.

Cele 19 secții sportive ale uzinei și-au sporit anul trecut mult numărul membrilor. În aceste secții se antrenează cu continuitate 2000 persoane, în marea lor majoritate tineri, care progresează cu rapiditate. Dar nici cei mai vîrstnici nu sînt lăsați să vegeteze. Pentru ei s-au organizat secții de natație, vînătoare, pescuit, etc.

Secția de camping și alpinism a uzinei desfășoară o activitate deosebit de intensă. Numai în ultimele 6 luni au participat 2000 de persoane la excursiile organizate în Altai, în Carelia de Nord, în regiunea lacului Baikal și în Pamir.

Moscova numără acum 800.000 sportivi, iar pînă la sfîrșitul anului vor fi un milion. Cifra nu surprinde pe nimeni dacă te gîndești că numai într-o singură uzină sînt 4500 sportivi.

Ce știți despre originea eschimoșilor?

U.R.S.S. este un stat multinațional. Pe teritoriul ei trăiesc peste 100 de naționalități și naționalități, care alcătuiesc toate împreună marea familie a popoarelor frățești. Multe din aceste naționalități, naționalități și grupuri naționale nu au avut în trecut o scriere a lor proprie. După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie au fost create scrieri în limbile chirghiză, karakalpacă, abhază, udeghe etc.

Oamenii de știință sovietici continuă cercetări în domeniul limbilor diferitelor naționalități ce trăiesc pe întinsul țării. În aceste zile se pregătește de plecare o expediție a secției din Leningrad a Institutului de lingvistică al Academiei de Științe a U.R.S.S.

În legătură cu această expediție șeful ei, Gheorghi Menovșcikov, a declarat:

Expediția noastră este formată din 3 grupe, fiecare avînd de îndeplinit sarcini speciale. Grupul pe care îl voi conduce nemijlocit va pleca în Ciukotka pentru a studia dialectele limbii eschimoșilor. Aceste dialecte sînt mult deosebite unele de celelalte în ce privește gramatica, lexicul și fonetica. Studiile lingvistice se efectuează în scopul stabilirii gradului de înrudire dintre aceste dialecte. Eschimoșii populează în afară de peninsula Ciukotka și Alasca, insulele Canadei, Groenlanda. Deși pe aceste ultime trei teritorii numărul eschimoșilor este mai mare, noi sîntem de părere că inițial în perioadele istorice îndepărtate, patria eschimoșilor a fost Ciukotka de unde ei s-au răspîndit în America de nord și prin insulele Canadei în Groenlanda.

Cercetările vaste etnografice, lingvistice și arheologice vor trebui să stabilească legături genetice nu numai între eschimoșii care trăiesc pe teritoriul sovietic dar și cu eschimoșii din alte regiuni ale Europei sau America. Materialul pe care l-am cules în ce privește dialectele eschimoșilor din Asia va fi folosit pentru întocmirea unor dicționare și gramatici comparative.

Expediția noastră va dura 5 luni — a spus în încheiere G. Menovșcikov. Vom călători cu avionul, cu sănii trase de reni sau de câini.

O enciclopedie pentru copii

52 academicieni, 146 doctori în științe și profesori și 139 scriitori și ziariști din Uniunea Sovietică colaborează la alcătuirea unei enciclopedii pentru copii de a cărei editare, sistematizare și redactare răspunde Alexei Markușevici de la Academia de Științe Pedagogice a U.R.S.S. iar peste 100 specialiști lucrează la ilustrarea lucrării.

Această enciclopedie care cuprinde cunoștințe din toate domeniile oferă o documentare excepțională. Cele 5 volume apărute pînă acum sînt destinate geologiei, geodeziei, lumii stelelor, faunei și florei. Un volum următor va face cunoscute copiilor istoria lumii de la începuturile ei pînă în timpurile noastre, iar volumul III va încînta pe copiii amatori de pictură, sculptură și muzică. Ultimele două cărți sînt rezervate Uniunii Sovietice și țărilor străine.

Această cuprinzătoare enciclopedie a fost primită cu mult interes. Mărturie stau cele 400.000 exemplare ale primei ediții care s-au epuizat fulgerător cît și numeroasele cereri de a se scoate tiraje suplimentare. Acum se proiectează o nouă ediție, de 1 milion de exemplare. 20.000 exemplare din fiecare volum sînt trimise în alte țări.

FRED GHENADESCU

PE TEREN

— Ce de inspectori! Crezi că au descoperit la vie ceva necinstit?
— Dimpotrivă, au descoperit un must de cinste!...

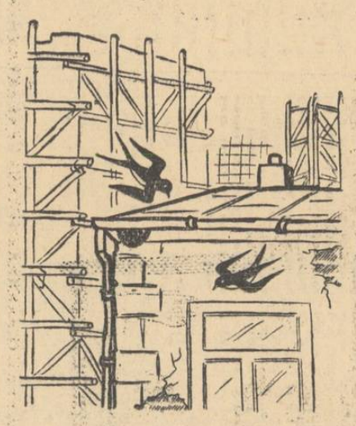

PROIECTE

— Și la primăvară, cum ne întoarcem, ne construim un cuib nou.
— Sigur, ca să fim și noi în rîndul oamenilor.

G BADEA

— De ce nu ești atent? Nu vezi că îți cad boabele din coș?...

E. ARNO

Fără cuvinte.

— Cînd pleacă ultimul tren?

GH CHIRIAC

Unii cetățeni așteaptă de la I.A.L. să le facă orice reparație mărunță.

— Cred că îmi faceți reparația, că mă plouă în cap...

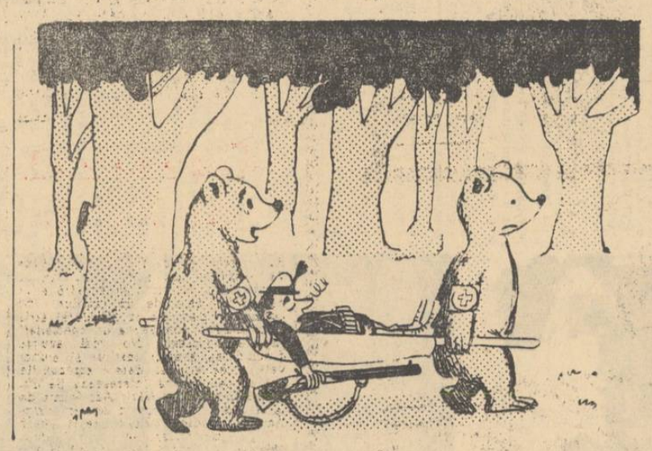

ÎNTRE URȘI

— Ce ți-e și cu vînătorii ăștia care suferă de inimă!...

V. TIMOC

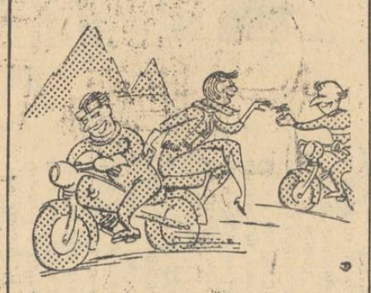

— De cînd ți-am împlinit dorința cumpărînd motocicletă, iubito, te simt mereu aproape de mine.

CORNEL TABACU

D-ALE MODEI

— Curioasă stradă! De cînd ne plimbăm n-am întîlnit pe nimeni...

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

EDIȚIA I-a, SEMI FINALE

GRUPA A. **Ismail Noman** (Constanța) — **Botezatu Năstase** (Sinaia) 0—1; **Ad. Lepădatu** (Ocna Mureș — **N. Botezatu** 0—1.

GRUPA C. **Florian Pittiș** (Buc.) — **N. Popescu** (Buc.) 0—1; **A. Georgescu** (Buc.) — **N. Popescu** ½—½; **P. Popescu** (Buc.) — **N. Popescu** ½—½.

GRUPA F. **București Teanu Tib.** (Criscior) — **Chionea Liviu** (Buc.) 0—1;

GRUPA D. **Stan V. Gh.** (Răzvad) — **Bredan Ion** (Petroșani) 0—1; **N. Moarcăș** (Or. Stalin) — **Bredan I.** 0—1; **Stan V. Gh.** — **Moarcăș N.** 1—0; **Mustățea Ștefan** (Buc.) — **Stan V. Gh.** 0—1;

EDIȚIA a II-a, SFERTURI DE FINALA

GRUPA 3 **Dan Nestor** (Buc.) **Gabriel P. Gheorghiu** (Buc.) 1—0;

GRUPA 5 **Vișan Ion** (Devesel) — **Gabriel Gheorghiu** (Buc.) 0—1;

GRUPA 19 — **R. Feuerstein** (Ludoș) — **I. Frasiniuc** (Dumbrăveni) 1—0;

GRUPA 24 **Trandaf N.** (Berca) — **V. Petrovici** (Buc.) 0—1; **Bidiu Valeriu** (Com. Manoleasa) — **N. Trandaf** 0—1;

GRUPA 26 **Fotopolls C.** (Deva) — **Schatz Werner** (Tîncăbești) 1—0; **W. Schatz** — **Ad. Chiloflinschi** (Or. Stalin) 1—0;

GRUPA 28 **Strănulu Gh.** (Com. Talpa) — **Dan Alex.** (Buc.) 1—0;

GRUPA 29 **Olaru Viase** (Scărișoara) — **I. Călinescu** (Verești) — 1—0.

GRUPA 40 **Popescu Ianuarie Dan** (Galați) **Toader Ion** (comuna Mineci) 1—0; **Măsgros Ion** (Iași) — **Popescu I. Dan** 0—1;

Partidă de șah cu milioane de spectatori

Marele maestru belgian O'Kelly a luat parte la numeroase concursuri internaționale de șah, între care și la turneul disputat cu cîțiva ani în urmă la București. Partidele sale sînt urmărite adeseori de mulți spectatori, de zeci sau sute de amatori de șah. În vara aceasta, el a jucat însă cu jucătorul german Kieningen din Dusseldorf o partidă care a fost urmărită de milioane de spectatori. Nu-i nici o greșeală, de milioane de spectatori! Explicația acestei cifre impresionante constă în aceea că partida s-a jucat cu figuri vii, cum se vede în fotografia de mai jos, și a fost transmisă de posturile de televiziune!

La Moscova a apărut o carte a maestrului internațional de șah Vladimir Alatortev, consacrată analizei multilaterale a artei șahului.

În cele cinci capitole ale cărții sale Alatortev examinează amănunțit diferite probleme de tactică și strategie. Cercurile de specialitate consideră că lucrarea lui Alatortev va stîrni ample discuții creatoare în rîndul șahiștilor.

★

Studioul de filme „Mosfilm" a început turnarea filmului artistic închinat remarcabilului șahist rus, fost campion al lumii Alexandr Alehin. Autorul scenariului este marele maestru internațional A. Iexandr Kotov, regia o semnează E. Vișinski. Rolul lui Alehin este interpretat de Boris Livanov, artist al Teatrului „M.H.A.T." din Moscova.

★

În anul 1868 într-o revistă de specialitate din Rusia a fost publicată o însemnare interesantă intitulată „Spre știința jucătorilor de șah". Un matematician german din acea vreme, mare amator de șah, Richard Schurig a determinat cifra care reprezintă numărul de poziții pe care le pot ocupa cele 32 de figuri pe tabla de șah. Această cifră este de 7534 octilioane, 686312 septilioane, 361.225 sextilioane, 327.00 cvintilioane ceea ce scris în cifre (fără litere) arată în felul următor:

7.534.686.312.361.225.327.000.000.-000.000.000.000.000.000.000.000.000.

Adică un număr cu 52 de cifre.

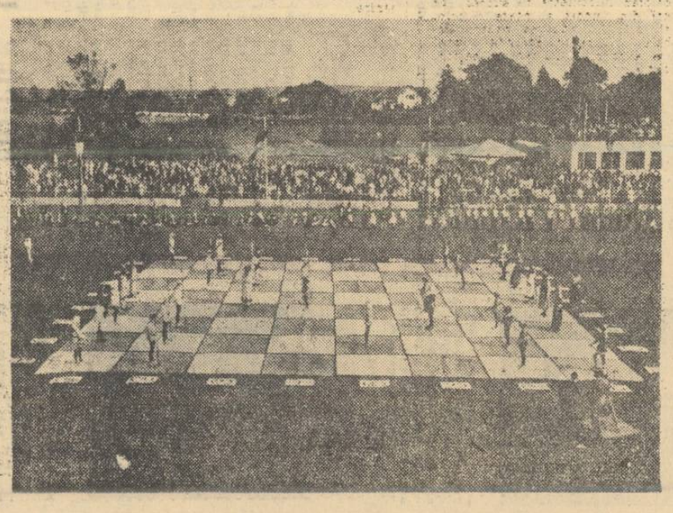

Comentariu consacrat campionatelor mondiale universitare de șah

Revista franceză „Les Lettres Françaises" a publicat de curînd, în cadrul rubricii sale de șah, un comentariu consacrat campionatelor mondiale universitare care au avut loc la Leningrad. Între jucătorii participanți pe care-i remarcă revista pentru performanțele lor, alături de Spasski (U.R.S.S.), și Kupka (R. S. Cehoslovacă) se află și tînărul reprezentant al țării noastre FLORIN GHEORGHIU.

REBUS-magazin

ÎN VITEZĂ

ORIZONTAL: 1) Iute... — ...ca șoimul! 2) Incet... — ...ca melcul! (pl). 3) Iuți — „Capitol" al unei curse cicliste. 4) Pasăre mică ce se hrănește cu semințe de in — Salcîm. 5) Sigur — Nume feminin — Varietate de struguri. 6) Lovit din viteză — Slalom redus 7) Și la trap și la galop! — Iute! 8) Iute în mișcări — Pronume — Partea de sus a piciorului calului. 9) Numărul lor pe minut exprimă viteza de rotație — Aparut. 10) Fuga... proverbială! 11) Viteze! 12) Lin! — Fiul lui Esop — Avionul care a uimit lumea prin mărimea și viteza sa.

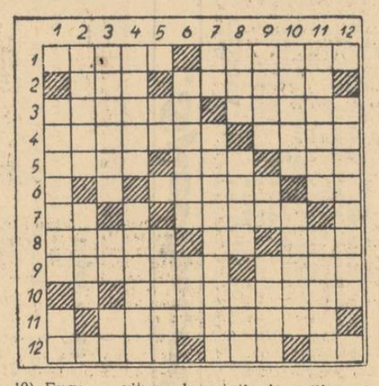

VERTICAL: 1) Venit ca glonțul ...înapoi! — Interjecție din viteza ...trăsurii! 2) Incet-încet — Dud. 3) A iuți! — R. — Cesiu. 4) Unul care nu se mișcă de loc ...— ...și unul care aleargă deștul de greu. 5) Vine ...cu viteza luminii! — Astfel. 6) Iuteală — Diminutiv feminin. 7) Apă în Italia — Dispozitiv de legătură prin care se transmite viteza de rotație la osiile autovehiculului. 8) Articol — Operă de Verdi — Face muzica! 9) Distanță — În metri — pe care se face cea mai cunoscută alergare de viteză în atletism — Pronume — ...și prenume. 10) A pătrunde cu viteză spre... poarta de fotbal. — Incet, încet. 11) Stare în care viteza e nulă — Casca... de veselie. 12) Alergătoare legendară; pe care a întrecut-o numai Hipomene, cu ajutorul merelor de aur.

A. MARINICA

Primul...

ORIZONTAL: 1) Prima lună de vară (pop) — Arbori cu frunzele zimțate 2) Primăvara în mai multe exemplare! 3) Primii asistenți la nașteri — Scriitor sud-american, autorul nuvelei „Prima zi de grevă" 4) Acompaniază primadona la recital — Radu Petrescu — Primii într-un domeniu oarecare 5) Riu în Germania — Prima sportivă care a sărit 1,86 m. în înălțime — În gînd 6) Materie primă pentru salată! — Autorul volumului de versuri intitulat „Primele iubiri" 7) Pronume — Sînt — Posesiv — Marcă de automobile 8) Pauză între prima și a doua parte a unei reprezentații — Aleg ultimele litere! 9) Prima, ca apropiere de pămînt, este Proxima Centauri — Fluviu în Portugalia 10) A corecta o primă înregistrare greșită în contabilitate — Este cunoscut din războiul Troiei 11) Produs metalic — Oficiul Național de Turism 12) Nume arab — Nu este prima!

VERTICAL: 1) Primii în sport — A se opri 2) În primul rînd — Scriitor francez, autorul romanului „Prima lovitură" 3) „Primul nume" de I. Liksta-nov și „Prima iubire" de N. Atarov — Lipsiți de vitalitate 4) Oraș în Anglia — Entuziaști a-flați în primele rînduri 5) Pumnal cu lamă lungă — Scriitor romîn contemporan, autorul nuvelei „Primii pași" 6) Grad în marina militară — Localitate în Danemarca 7) Ca la 4 orizontal — În cursele de cai, ajuns la potou după primul sosit — Și (fr.) 8) Ultima și prima vocală din alfabet — Instrument de calculat în primele luni de școală — Tulpina cerealelor 9) Vîn după primii — Literă arabă 10) Formațiune geologică — Intre primul și ultimul! — Localitate în Venezuela 11) Construcție pe malul mării — Scriitor sovietic, autorul romanului „Primele bucurii" 12) Fiica lui Cadmus — „Prima ..." roman de scriitorul sovietic N. Atarov.

Dan LAURENȚIU

Jocuri distractive

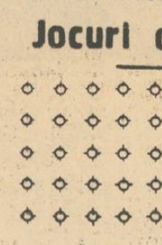

Cinci pătrate egale

UnițI 25 de cercuri într-o linie în așa fel încît să obțineți cinci pătrate egale.

Înotătorul și barca

Un înotător a sărit dintr-o barcă, dusă de curentul apei, a înotat un timp împotriva curentului, apoi s-a întors și a ajuns barca din urmă. Pentru ce i-a trebuit mai mult timp: pentru a înota împotriva curentului sau pentru a ajunge barca? Se presupune că el a înotat tot timpul în același ritm.

Ce literă?

Împărțiți desenul în trei părți și din combinarea lor va apare o literă. Ce literă?

Cu ce viteză?

Un cal a tras o căruță goală o jumătate din drum și a mers cu o viteză de 12 km. pe oră. Restul drumului l-a făcut cu căruța încărcată, mer-gînd cu o viteză de 4 km. pe oră.

Cu ce viteză constantă (medie) ar fi trebuit să meargă calul pentru a străbate drumul în același timp?

5 × 4

Perforați o coală de carton astfel încît să se obțină 49 de orificii mici la distanțe egale (să rezulte un pătrat cu 7 rînduri a 7 orificii). În 10 orificii introduceți cîte un punct negru așa cum vă arată desenul alăturat. Vă cerem să scoateți 3 chibrituri, indiferent care, și să le introduceți în alte orificii ale cartonului, astfel ca să se formeze 5 rînduri a cîte 4 puncte fiecare.

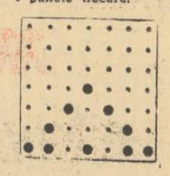

Cîntare cu arc

Cineva posedă cîteva cîntare cu arc, care fiecare poate cîntări maximum 5 kg. Cum putem cîntări o bară a cărei greutate apreciată din ochi este de 15—20 kg, folosindu-ne numai de cîntare cu arc?

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 156

ȘTIȚI CUM?

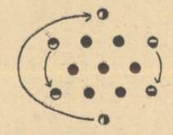

CITE CHIBRITURI?

Vor fi necesare 840 de chibrituri. Spre convingere, încercați!

O SOCOTEALA CURIOASA

7
7
49
7
343
7
2401 = 7

2+4+0+1 = 7

DE CITE ORI?

De două ori. Dacă vom nota cu litera m jumătatea numărului mai mic, restul numărului mai mic va fi tot m, iar restul numărului mare 3 m. Atunci numărul mic este m+m=2 m, iar numărul mare de 3 m+m=4 m. Deci numărul mare este de 4 m de 2 m=2 ori mai mare decît cel mic.

PATRATUL MISTERIOS

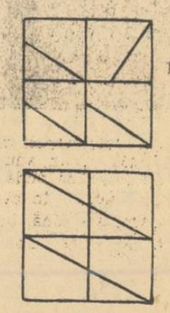

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Spectacole romînești peste hotare

După „O lună de confort" de Ben. Dumitrescu și Ștefan Iureș, Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești a prezentat în a doua premieră: „Vecini de apartament" de Gheraskina, interpretată de N. N. Matei, Neli Nicolau-Stelănescu, Corado Nestianu, Lelia Pascu, Astra Dan, Traian Dănceanu, Ion Pascu, Mircea Cruceanu; Luiza Derdian — Marcoci, Kiki Mușatescu, Sergiu Demetriad. Prima de haz, tratînd o problemă de actualitate, comedia sovietică s-a bucurat de o bună primire din partea spectatorilor. A treia premieră are loc simbăta aceasta, cu piesa lui Eqor Rannet, „Fiul rătăcitor".

TINERI ACTORI
din echipa de amatori la Teatrul „C. Nottara"

Aurel Cioranu, în rolul „Catindatului" din filmul „D-ale carnavalului."

Este vorba de actorul Aurel Cioranu, interpretul simpaticului Barbarossa, școlarul mereu întîrziat din „Nota zero la purtare" de Virgil Stoenescu și O. Sava.

Cu nu prea mulți ani în urmă, Aurel Cioranu era funcționar la un ministeriu dar pentru el nu exista bucurie mai mare decît aceea a după amiezelor petrecute la căminul cultural „Ilie Pintilie". Era interpretul rolurilor de dramă din spectacolele prezentate de echipa de amatori.

— Ai talent, îi spunea adeseori instructorul artistic Dorel Platon, ar trebui să te înscrii la Institutul de teatru.

— Acesta e și visul meu, să devin actor.

Și într-o bună zi a urmat sfaturile instructorului său artistic.

— Mi-a fost ușor. Ucenicia făcută în echipa de amatori m-a ajutat mult să fac primii pași spre înțelegerea ariei actoricești, mi-a mărturisit Aurel Cioranu. Apoi, la Institutul de Cinematografie și Teatru, am avut profesor pe actorul Marcel Anghelescu. Și dacă cunosc ceva din meșteșugul teatrului, în primul rînd lui îi datoresc. — Al vreun gen preferat ? — M-a întrebat într-o zi profesorul meu. — Desigur, voi interpreta numai roluri de dramă. — Perfect, vei juca în drame, roluri de... comedie.

— ?!?

— La început am dorit și eu să joc dramă, dar treptat mi-am dat seama că nu sînt făcut pentru acest gen. Și cu cît înaintam în vîrstă, cu atît mă simțeam mai bine, mi-a răspuns profesorul meu.

Și Aurel Cioranu, în numai cîțiva ani de cînd joacă pe scena Teatrului „C. Nottara", a trecut ușor de la servitul și mincinosul Fluturică Bombaș din „Patriotica Romînă" de Mircea Ștefănescu la plinul de haz, dar cinstitul Arieșanu din „Mincinosul" de Goldoni — de la întreprinzătorul Ghenadi din „În căutarea bucuriei" de V. Rozov, la sufletul ales al lui Stelică Fotea din „Ferestre deschise" de Paul Everac.

Pe palmaresul său artistic, Aurel Cioranu are înscrise în afara rolurilor din teatru — dintre care, pentru acela al lui Stiopa Barăbaș din „Ulița fericiri" de Printev a luat premiu pentru interpretarea lui unul din Concursurile tinerilor actor — și succese în domeniul filmului. A jucat în „Erupția", „Doi vecini", „D-ale carnavalului", iar acum interpretează unul din rolurile principale de comedie din filmul „Aproape de soare".

N-a uitat însă pe artiștii amatori. Multe din clipele sale de răgaz și le petrece în mijlocul lor. A pus în scenă diferite spectacole chiar la căminul cultural unde a făcut primii pași în teatru.

Sandu MARIAN

In studiouri — pe ecrane

● **ULTIMUL** film al lui Yves Montand se intitulează „Miliardarul" și e realizat cu Marilyn Monroe, în regia lui George Cukor.

● **ROMANUL** lui Constantin Paustowski, „Poveste nordică" este în curs de ecranizare. În rolurile principale vor apare Oleg Strijenov (Paul Bestujev) Valentin Zubkov (Tibonov) și Eva Murnilțe (Ana Iakobson).

● **„COSMOMOLA"** — este titlul filmului la care lucrează studioul „Bielorusfilm". Filmul reunește, într-o relatare cinematografică închegată, cîteva nuvele despre viața tineretului comsomolist.

● **E. HEMINGWAY** și **Orson Welles** vor colabora, primul ca scenarist iar al doilea ca regizor, la un mare film despre toreadori. Personajul principal al filmului va fi celebrul toreador Antonio Ordonez.

● **UN COLECTIV** de creație format din cineaști polonezi și lucrînd sub conducerea renumitului regizor Aleksandr Ford va începe turnarea filmului inspirat din „Cîntecul lui David". Scenariul noului film este relatarea în limbaj cinematografic a insemnărilor miculni băiat David Seracevlat, care a murit în ghetoul din orașul Lodz în anii ocupației fasciste.

Creația originală de operă, operetă și balete și problema muzicii ușoare
în centrul preocupări'or Uniunii Compozitorilor

L-am găsit pe maestrul Alfred Mendelsohn, secretar al Uniunii Compozitorilor din R.P.R., în biroul său de lucru, preocupat de unele acțiuni ale instituției. Venisem de altfel pentru a-l ruga să ne vorbească despre activitatea și preocupările recente ale Uniunii Compozitorilor.

— *In anul acesta, în centrul preocupărilor noastre, vor sta cîteva probleme pe care le considerăm de prima importanță în etapa actuală de dezvoltare a muzicii romînești: problema creației originale de operă, operete și balete precum și problema muzicii ușoare. În privința acestor probleme un cuvînt important cred că-l are chiar cuvîntul, adică textul, adică creația literară, adică dramaturgia noastră, poezia noastră, umorul și satira, fantezia și în primul rînd legătura cu viața, atît a compozitorilor, cît și a scriitorilor. Proiectăm întîlniri între compozitori și poeți, regizori de operă și de operetă, solicitînd un interes sporit din partea instituțiilor respective pentru realizarea acestor țeluri ale noastre.*

— Ce alte acțiuni mai aveți în vedere?

— *Vom intensifica legăturile cu masele pe mai multe căi. Chiar deunăzi am făcut o interesantă vizită la fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej" cu un grup de circa 30 de compozitori, critici și muzicologi care au vizitat toate atelierele, au stat de vorbă cu muncitorii, interesîndu-se îndeaproape de activitatea cultural-muzicală ce se desfășoară aci. Am inițiat, cu acest prilej, un lectorat muzical la fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej", invitînd totodată la seciul Uniunii noastre corul întreprinderii.*

Festivalul filmului sovietic

(Urmare din pag. 1-a)

Autorii filmului înfățișează spectatorilor povestea plină de peripeții a formării escadrilei franceze „Normandie Niemen". Filmul debutează în anul 1942, an în care Europa se zbate în ghiarele morții. Fugind de regimul Pétain, curaioșii aviatori ai escadrilei „Normandie" se adăpostesc în Uniunea Sovietică și de-aici, călări de piloții sovietici, luptă eroic pînă la victoria finală împotriva dușmanului comun: fascismul.

MICIMAN PANIN este un film pasionant despre viața „dublă" a frumosului ofițer tarist — Panin. Reprezentant nemilos al „ordinei" tariste — în aparență — el este de fapt un vajnic și neînfricat luptător al cauzei poporului, care nu odată își riscă viața în slujba libertății. În rolul dificil al micimanului Panin — „omul cu două fețe", apare actorul „V. Tihonov. Filmul este realizat la studioul „Mosfilm" după scenariul semnat de S. Lunghin și I. Nusinov, de către regizorul M. Sveițer și operatorul T. Lebeșev.

S. K.

Pe de altă parte trebuie să subliniez faptul că în fiecare martie, se desfășoară activitatea de cenacluri a Uniunii în care sînt prezentate și discutate lucrările noi ale compozitorilor, precum și creația universală contemporană din diferite țări. Trebuie să amintesc că vom fine un contact mai strîns cu compozitorii din țările prietene.

Maestrul Alfred Mendelsohn ne-a vorbit apoi despre pregătirile intense ale compozitorilor în cinstea Lunii prieteniei romîno-sovietice.

Referindu-se la activitatea pe care o depune în calitate de compozitor, ne-a spus :

— *Actualmente lucrez la un studiu în domeniul armoniei, pe care sper să-l termin pînă la sfîrșitul anului. Am terminat un trio pentru vioară, violoncel și pian și lucrez totodată la orchestrarea simfoniei a 7-a.*

N. SANDU

REFLECTOR
O seară de confort...

În schimbul unei Luni de confort, teatrul Giulești ne-a oferit o seară de confort. Să mă explic. Mai întîi un cuvînt bun despre teatru. Trăind o sumă de ani prin preajma lui, adică la doi pași de Giulești, am asistat o bună parte la viața lui. Ce-i viața unui teatru? Viața unui teatru cuprinde multe lacrimi, multe bucurii, multe victorii și multe înfrîngeri. Se adună cîteva inimi laolaltă și bat o vreme sau mai mult timp împreună. Cîte unii o mai iau razna. Există tentația să se piece mai la centru, pentru că, vedeți bine, aici venea un public special, un public care a devenit de cincisprezece ani, publicul cel mai pretențios. Guvernanții de odinioară — iar o spun, dar n-am ce să fac — se gîndeau cît privea cultura la oamenii muncii de la noi, ca la niște ostrogoți. Domniile lor, nu le-ar fi murit mulți înainte, se detectau. Un import masiv de piese în doi peri aduceau în standuri mamiferele de lux, cum spunea un răposat și ministru fără portofoliu. Pentru ceferiștii de la trenuri, niște comedioare cu bătăi bustean burtă și-atît. Poporrrr-ul credeau dumnezeilor, gusatili, se detectează cu timpenii. Uite că n-a fost adevărat.

Pe Giulești, lîngă noroaiele și zgura podului Grant, s-a ridicat un teatru arătos, refăcut de cîteva ori pentru ca să devină cît mai confortabil și ușite au fost deschise lui Shakespeare, lui Brecht, lui Eduardo de Filippo și altora. Ciumăfaia comediografelor de prost gust a fost potolită de la deșirea actorilor și în frunte cu o femeie, directoarea teatrului, o echipă foarte omogenă și harnică de actori slujește Thaliei, cu cinste, de ani de zile.

Trecînd la chestiune, să spunem un cuvînt despre colegii mei de breaslă : Ștefan Iureș și Ben Dumitrescu, recenți dramaturgi. I-am văzut pe amîndoi în seara premierei și deși știu că piesa lor s-o mai jucat mi s-a părut de neînțeles emoția care i-a obligat (semn bun de modestie) să nici nu iasă la rampă.

Luînd înălțime modestă, avînd adică ambiția de a prezenta onorabil cîțiva studenți și muncitori din zilele noastre, autorii au închegat o comedie foarte vie (putea să fie și mai vie dacă regizorul Horea Popescu ar fi dinamizat mai mult scena dansului — foarte lentă și explicativă) punctată cu un umor de bună calitate. Conflictul rămîne la suprafață — e vorba de reeducarea unui egoist prin călirea la proba de oțel — după cum la suprafață și neexplicate rămîn alte lucruri, cum ar fi dragostea dintre Maria și Filip (autorii au fost sfîșiați cu Dana Comnea, neoferindu-i un text mai suculent) sau tergiversarea căsătoriei Terezei, din motive rămase misterioase pentru noi. Dar la atîtea personaje adunate la un loc, pretențiile trebuie să fie mai modeste. O reușită certă mi se pare Constanța Antipa, jucat cu vervă și autenticitate de către Ștefan Bănică. Studentul chiulangiu și smecher, dar inimă de aur, la o adică, glumețul, animatorul, omul cu ghitara din care nu prea cîntă — de ce? — a găsit în interpretul ajutat de poantele autorilor, o transfigurare fericită. Aplauzele la scenă deschisă au fost cu mult meritate.

Vreau să remarc aici pe Cornel Vulpe, un actor de multă finețe, despre care se va mai scrie mult. Cu un joc discret, cu un umor amărui și cu tîrîsm, el trebuia de multă vreme teatrului nostru.

În încheiere, alături de sincerul și din inimă: Bravo! o observație foarte justă, făcută la fața locului de către colegul meu Radu Popescu, pe care mi-o însușesc și o supun autorilor: există un pericol în dramaturgia noastră de a se rămîne în materie de comic la comicul de limbă, adică la acele găselnițe foarte fericite uneori, dar numai atît.

Cu acestea spuse, trimitem pe toată lumea la Giulești, pentru a gusta o comedie ce va face, după părerea noastră, o serie lungă.

Eugen BARBU

Repertoriul Teatrului Național I. L. Caragiale

Pentru actuala stagiune au mai fost înscrise în repertoriul Teatrului Național „I. L. Caragiale" piesele „Flori vii" de N. Popoșia (în regia lui Al. Finți), „Avarul" de Molière (în regia lui Sica Alexandrescu) și „Milionarii" de Ion Istrati (regia Lia Niculescu).

Noi opere românești

Compozitorul clujean Todor Jalea, autorul valoroasei opere „Neamul Șoimărești" — reprezentată recent și în Capitală de către ansamblul Operei de Stat din Cluj, lucrează în prezent la o nouă operă. Scrisă într-un act, această operă — a cărei acțiune începe înainte de 23 August, înfățișează un episod eroic din lupta partizanilor din țara noastră împotriva armatelor fasciste. Noua operă romînească, al cărei libretist este Corneliu Rusu și Pompiliu Gîlmeanu — va intra în repertoriul în această stagiune la Opera de Stat cîrjeană.

Același compozitor are în proiect compunerea muzicii pentru o altă operă și anume pentru „Nopțile tăcerii", după piesa scriitorului clujean Teodor Buescan.

„Bătălia de la Maraton"

Participanții la Olimpiada de la Roma au putut urmări pe ecran adevărata cursă de la Maraton. Este vorba de producția italiană „Bătălia de la Maraton", care prezintă tentele petrecute în anul 500 î.e.n. într-un film spectaculos.

„Leul din castel"

...este premiera inaugurală a stagiunii Teatrului Maghiar din Cluj. Având ca autor pe scriitorul clujean Mehers György, această comedie satirică este pusă în scenă de regizoral Farkas Istvăn, de la Teatrul de Stat din Satu-Mare și de regizorul Szabo Jozsef, de la Teatrul Maghiar din Cluj.

Repertoriul teatrului clujean mai cuprinde piesele „O chestiune personală" de Alexandr Stein, „Cîrn galben" de Bíro Layos, „Centrul înaintaș a murit în zori" de August Cuzzani, „Intrigă și iubire" de Schiller, precum și două lucrări dramatice originale.

„Opriți, tobele"

Un nou film, cu un puternic mesaj de pace, se turnează în Franța sub regia lui G. Lautner. Filmul se numește „Opriți tobele". Într-un rol principal apare cunoscutul actor francez Bernard Blier.

Scenă din piesa „Indoiala", în interpretarea ansamblului de artiști amatori al uzinelor „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii,

Metalurgiști, artiști amatori

Pe scena frumosului „Palat al Culturii" din orașul Cîmpia Turzii, cucerește binemeritate aplauze — alături de brigada artistică de agitație și de celelalte formații de amatori — și echipa de teatru a uzinelor „Industria Sîrmei". Formată din muncitori, tehniciени și funcționari din uzină și înființată de regizorul Gheorghe Racoți, această echipă a reprezentat pînă acum piesele „Platon Krecet" de Al. Corneiciuc, „O zi de odihnă" de Rafaev, „Într-un ceas bun" de V. Rozov, „Omul" care a văzut moartea" de Victor Eftimiu etc.

În prezent, echipa de teatru face ultimele repetiții cu piesa într-un act „Indoiala" de Ernest Maftei. Distribuția acestei piese cuprinde pe artiștii amatori, Ioan Bolgărădean, muncitor la secția bare trase, Ioan Szekely, elev la școala profesională a uzinei, Maria Haiduc, muncitoare, Iosif Spaniol, controlor de calitate etc. Această piesă va fi în mai prezentată și în sălile din raionul Turda. — De asemenea, se află în repertoriul acestei echipe de teatru piesa lui Aurel Baranga „Mielul turbat" și comedia sovietică „O dragoste nu-i de glumit".

Se montează baletul „Spărgătorul de nuci"

Unul dintre evenimentele deosebite ale stagiunii Operei îl va constitui montarea baletului „Spărgătorul de nuci". Interesul cu care publicul întîmpină acest spectacol este cu atît mai mare cu cît cunoscuta lucrare a lui Ceaikovski urmează să vadă, pentru prima oară în țara noastră, lumina rampei. O vizită făcută teatrului ne-a prins în curent cu un amănunt interesant: direcția de scenă a noului spectacol a fost încredințată unei tinere maestre de balet: Tilde Urseanu. Publicul o cunoaște. Ea a montat pe scena Operei baletele „Călin" și „La plajă". Acum am întîlnit-o din nou în fotoliul regizorului.

— Mă încearcă sentimentul unei adevărate bucurii — ne mărturisește Tilde Urseanu — la gîndul că am prilejul să montez pe prima scenă muzicală a țării un balet pentru copii. Au trecut multi ani de cînd Ceaikovski a scris în 1891, odată cu opera „Yolanthe", și ultimul său balet care a fost prezentat pentru prima oară în ultimul deceniu al secolului trecut. Desigur că astăzi nu poate decît să ne bucure faptul că teatrul nostru, ajungînd la acea măiestrie cerută de baletul academic, a putut trece de la montarea „Lacului lebedelor" la cea a „Spărgătorului de nuci". De altfel, întreaga creație de balet a lui Ceaikovski solicită interpreților virtuozitate, dată fiind bogăția ei artistică și de idei. Marelui compozitor îi revine meritul de a fi primul care a adus baletul la acea dezvoltare simfonică, cu desfășurări ample în care muzica nu mai este un simplu divertisment, ci un element principal care condiționează desfășurarea dramatică a spectacolului coregrafic. Acest lucru îl reflectă și baletul „Spărgătorul de nuci" realizat după povestirea cu același titlu a scriitorului german Hoffman.

— Ce ne puteți spune despre montarea baletului?

— În primul rînd nă voi strădui să aprofundez muzica marelui compozitor care transformă acest balet într-un adevărat poem al copilăriei, nemaiîntîlnit pînă acum în literatura muzicală. Istoricul genezei lui nu este lipsit de interes. Având o mare pasiune față de creația muzicală pentru cei mici, Ceaikovski le-a dedicat numeroase lucrări cum sînt cele cuprinse în „Albumul pentru copii", „Dimineața de iarnă", „Păpușa bolnavă", „Mersul soldățiilor de lemn", „Cîntec de leagăn", „Baba Iaga" etc., melodii care de altfel își au corespondențe în actul întîi al baletului „Spărgătorul de nuci". Vom porni montarea noastră de la feeria prilejuită de sărbătorirea pomului de iarnă în care lumea copilăriei apare atît de bogată în impresii. Totuși, nu laturea feerică a visului Mașenci cu jucăriile care devin vietăți ne va preocupa în primul rînd, ci însuși universul acesta delicat cu problemele copilăriei și adolescenței. Subliniem: vrem să realizăm un spectacol pentru copii și de aceea vom căuta ca montarea să se adreseze psihologiei copilului de azi.

— Dar balerinii cum s-au acomodat cu rolurile de... copii?

— De minune... Ie-au îndrăgit atît de mult încît unora în repetiție au ajuns să-și spună pe numele eroilor: „Ulite-o pe Mașa!" sau „pe Spărgătorul de nuci".

— Și cine sînt acestia ?

— Păi, în Mașa apar Irinel Liciu și Alexa Dumitrache, iar în Spărgătorul de nuci Gh. Coloveiciu și Eugen Mărcui. Alături de ei, repetă și alți balerini: Gelu Barbu, Ileana Iliescu, Simona Ștefănescu, Marta Herțeg Horvath, Rodica Istrate etc. Cu toții așteaptă întîlnirea cu publicul bucureștean.

M. DAMIAN

IN CÎTEVA RÎNDURI

MIȘU FOTINO,

artist emerit, care a interpretat cu succes pe Zablon din piesa „Anii neuitați" de Aurel Baranga și N. Moraru și pe Butnaru din piesa „Nota zero la purtare" de Virgil Stoenescu și Octavian Sava, va susține rolul Cetățeanului turmentat din comedia lui I. L. Caragiale „O scrisoare pierdută", pe scena Teatrului de Stat din Orașul Stalin.

MARIA GOIA

soprană la Teatrul Muzical „Gheorghe Dima" din Orașul Stalin, care a obținut un frumos succes în „Fidelio" de Beethoven, va apare luna viitoare în opera „Lakme" de Delibes.

ȘTEFAN BĂNICĂ,

tînăr actor al Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giulești, a jucat în „Aristocrații" și „Doi tineri din Verona". Azi face parte din colectivul artistic al comediei „O lună de confort", ultima premieră a teatrului.

LIA MARCUȘ-ANCA,

apreciata soprană a Operei din Cluj, Gilda din „Rinoletto", Rosina din „Bărbierul din Sevilla". Felice din „Cei patru bădărani", Elvira din „Don Juan" — va juca în „Vînătorul de păsări" și „Logodna la mînăstire", viitoare premiere ale Operei din Cluj.

BIMBO MARCULESCU

cunoscutul comic care a apărut cu succes în operetele „Lăsați-mă să cînt" și „Văduva veselă" pregătește rolul Taraxion din „Linistrata" și Abatelo din „Elixirul dragostei". — vîjoare premiere ale Teatrului de Stat de Operetă.

1. — Scenă din „Micimanchin Panin"; 2. — Cadru din filmul „Nopți albe"; 3. — Scenă din „Normandie-Niemen"; 4. — Scenă din „Pămînt desțelenit"; 5. — Secvență din „Doamna cu cățelul".

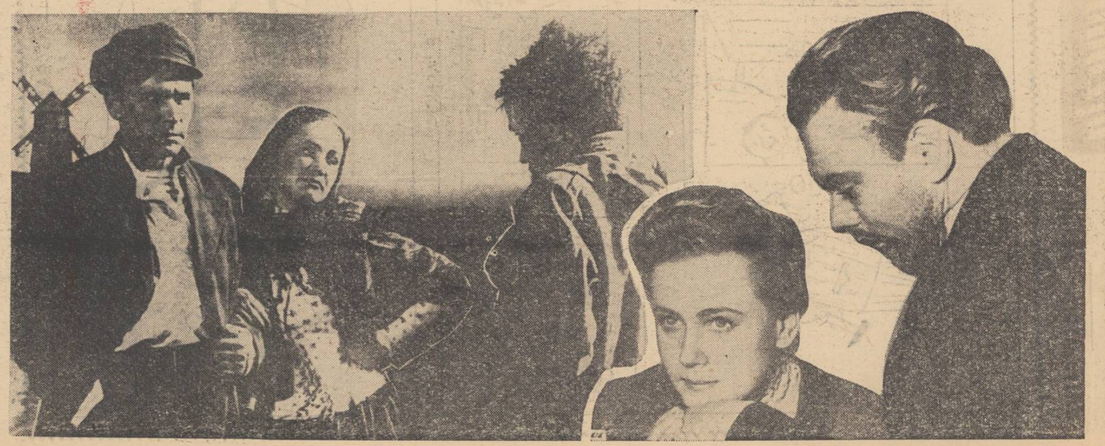

„Spectacolul" în regiunile țării

CRAIOVA

În timp ce păpușarii fac ultimele repetiții cu „Harap Alb", iar la Filarmonica se pregătește concertul de deschidere care va fi dirijat de Victor Golescu și se va bucura de concursul artistului emerit Vladimir Orlov, Laureat al Premiului de Stat, colectivul Teatrului Național din Craiova a prezentat zilele trecute cea-dintîi premieră a noii stagiuni în orașul Strehaia, reședința raionului cu același nume. Este vorba de spectacolul cu piesa „Șoimii de dragoste" de Virgil Stoenescu, pusă în scenă de regizorii Georgeta Tomescu și Nicolae Radu, acesta din urmă deținînd și unul din rolurile principale. Din distribuție mai fac parte Iancu Geantă în rolul lui Marin Ursu, Elena Suliman — Clinciu în rolul Dorinei, Rodica Radu în rolul Cristinei Stancu, Paula Culițza, Petre Ilieescu — Anatin, Andrei Burlacu, Tudor Visan, Mircea Hadîrcă, Pavel Ciuș și alții.

Pe scena de acasă, colectivul Teatrului Național din Craiova repetă de asemenea piesele „Ciudu" și „Povestiri din Irkutk", pusă în scenă prima de regizorul Tiberiu Pentia, iar cea de a doua de Valentina Balogh.

Din repertoriul noii stagiuni a Naționalului craiovean mai fac parte piesele „Inșir-te mărgărite", „Veltone", „Femeia îndărătnică", „Matei Millo", „Ecoul îndepărtat" și altele.

I. BECHERU

PITEȘTI

Teatrul de Stat „Al. Davila" din Pitești, care și-a deschis stagiunea cu piesa fraților N. și S. Holban „Apă vie", a prezentat pînă acum în premieră și alte două piese înscrise în repertoriul stagiunii 1960—1961: „Din prea multă dragoste" și „Casa din str. Cosbuc 10".

Într-un stadiu avansat cu repetițiile se află și piesele „Nila tobosara" de A. Sașinschi, „Revizorul" de N. V. Gogol și „Vinovați fără vină" de N. Ostrovski.

TURDA

Un „Musafir picat din cer" este piesa cu care Teatrul de Stat din Turda și-a inaugurat noua stagiune. Scrisă cu vervă de scriitorul timișorean Sandor Karoly, această comedie — în interpretarea actorilor Constantin Miron, Aurelia Păunescu, Puiu Negru, Eugen Ursache și alții — s-a bucurat de un frumos succes.

Cea de-a doua premieră a constituit-o piesa „Inșir-te mărgărite" de Victor Eftimiu, pusă în scenă de regizoral Vintilă Rădulescu, după care va urma comedia lui Victor Ioa Pope „Tache, Ianke și Cadîr". În cinstea zilei de 7 Noiembrie se va reprezenta — în premieră pe țară — emoționanta dramă a scriitorului sovietic S. Golovanovski „Ecoul îndepărtat". Pe scena teatrului turdean vor mai vedea în curînd rampei în actuala stagiune piesele: Școala calomniei" a clasicului englez Sheridan, lucrarea dramatică originală „Răsvel lui Bogdan" de Ernest Maftei, compoziția dramatică a lui A. L. Jelezbulski „Imilii și obidiți" după celebrul roman al lui Dostoievski, „Victimele lui Scapin" de Molière și „Fintina Blanduziei" de Vasile Alecsandri.

M. S.

Scenă din spectacolul cu piesa „Musafir picat din cer", la Teatrul de Stat din Turda

ORAȘUL STALIN

Mirandolina se intitulează baletul ce va fi reprezentat în actuala stagiune la Teatrul Muzical „Gheorghe Dima" din Orașul Stalin. Pus în scenă de maestra de balet Mercedes Pavelici, acest balet va avea în frunte distribuției pe primii balerini Viorica Popescu și Alexandru Vasiliu.

GALAȚI

După reprezentarea cu succes a piesei „Ecaterina Teodoroiu" de Nicolae Tăutu (în regia lui Ion Bologa) Teatrul de Stat din Galați pregătește o nouă premieră. Este vorba de piesa „Prometeu încătușat" de Eschil, în regia lui Cornelia Zdrehuș. Rolurile principale au fost încredințate lui Ion Nicin, Victoria Dinu, Ion Vesta, Gina Patachi, Alla Tăutu.

În repertoriul Teatrului de Stat din Galați, a fost înscrisă și piesa „Tinara mireasă" de Chlebnikov, după Fadeev. Pentru punerea în scenă a acestui spectacol a fost solicitat regizorul Vlad Mugur.

CLUJ

„Siciliana", noua lucrare dramatică a lui Aurel Baranga, va vedea lumina rampei în această stagiune pe scena Teatrului Național din Cluj.

Tot la acest teatru — care a reprezentat piesa lui R. Nash „Omul care aduce ploaie", în regia artistică a lui Mihai Raicu de la Teatrul „C. Nottara" din Capitală, figurează în actualul repertoriu piesele „Antoniu și Cleopatra" de W. Shakespeare, „Surorile Boga" de Horia Lovinescu și altele.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 158 * Simbătă 15 octombrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

REFLECTOR
SPECTACOL DE MARE VIRTUOZITATE
de Eugen BARBU

Acasă la...
MIHAIL SORBUL

FAPTUL DIVERS în secolul XXI
Reportaj de Cik DAMADIAN

MAGAZIN MEDICAL
Regimul igienic al școlarului în familie

Povestea cărții

PUNCTE DE VEDERE
de Dan Deșliu

CÎMPIA TURZII
ORAȘUL METALURGIȘTILOR

Temperatura a ajuns la 1450 de grade. Flăcările galben-violete încing, într-un brîu de foc, imensul cuptor. Ignac Petho, maistrul oțelar care a obținut cel mai înalt indice la producția de oțel, controlează cu multă atenție injectoarele, care trebuie să funcționeze cît mai regulat, pentru ca șarja să fie omogenă, de bună calitate. În cuptor, a zărit la un moment dat o baltă de oțel, care trebuie neapărat sfărîmată. Cu îndemînare, maistrul oțelar toarnă var ars, apoi bauxită. Alături, topitorii din echipa sa îl ajută cu mișcări sigure, precise.

În curînd, noua șarjă va fi elaborată. Oțelul incandescent va aluneca spre hala de turnare, unde îl așteaptă cochilele gata pregătite.

O nouă șarjă... Ca Ignac Petho mai sînt însă la uzinele „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii și alți oțelari pricepuți, care lucrează cu rivnă. 544 șarje rapide au elaborat ei în opt luni de zile, la cuptorul Siemens-Martin. Un adevărat record au obținut ei și în ce privește prelungirea vieții cuptorului Siemens-Martin între două reparații generale: în loc de 450 șarje, cît prevede norma, ei au dat — între două reparații generale — 718 șarje!

Cine sînt oțelarii? Pricepuții maiștri Cornel Bencza și Iosif Uțiu, prim-topitorul Mihai Blaj, apoi Grigore Pantea, Ioan Hiriza. Laminoriștii, ca și cei de la secția de bare trase, de la cabluri, de la secția de cuie și din celelalte secții, nu se lasă nici ei mai prejos. Numai harnicii muncitori de la laminoare au înscris în acest an, pe răbojul realizărilor — pînă la finele lunii septembrie — o cifră însemnată: 7.040 tone de laminate peste plan.

Noul bloc de locuințe dat nu de mult în folosință pe str. 6 Martie din Cîmpia Turzii

Oțelarul fruntaș Grigore Pantea

Ochiul strungarului Fülöp

Strungarul Alexandru Fülöp este membru în Comitetul raional P.M.R. Turda. Nimic neobișnuit, veți zice. Și totuși, odinioară, pe vremea capitaliștilor, Fülöp o ducea în întreprindere rău de tot. Într-o zi, în timp ce reteza niște materiale cu cuțitul de strung, i s-a rupt lama cuțitului, care i-a sărit în ochi. A trebuit să i se scoată ochiul și să i se pună altul, de sticlă. Așa se petreceau lucrurile pe atunci, cînd protecția muncii era o noțiune necunoscută la Cîmpia Turzii. Azi, nu există strungar fără ochelari de protecție, iar pentru strungurile expuse — din care sar așchiile — sînt prevăzute ecrane de protecție.

Multe s-au mai schimbat însă aci, la „Industria Sîrmei"; dintr-o întreprindere, unde se lucra cu mijloace rudimentare, s-a ridicat — în anii noștri o mare uzină. S-a construit aici complexul oțelărie-laminoare, cu hale mari, luminoase și utilaje de mare productivitate. A fost ridicată o fabrică de cabluri, pe locul celei distruse de hitleriști; au fost construite hale moderne, în care lucrează muncitorii trăgătoriilor de oțel. S-a amplificat și sistematizat secția de electrozi de sudură, s-a construit o nouă centrală termică și o stație electrică de conexiuni. În sfîrșit, s-a dat în folosință una din cele mai mari construcții din uzină: secția de bare trase.

A sporit și numărul sortimentelor, producîndu-se — în afara profilelor laminate speciale, electrozi de sudură, bare trase, sîrme de carde, sîrme speciale pentru autocamioane, cabluri izolate în vinilin, sîrme zincate pentru suspensia firelor de troleibuși... Marca fabricii, emblema uzinelor „Industria Sîrmei" înscrisă pe noile produse, a devenit tot mai bine cunoscută în întreaga țară...

Sala de operații din modernul bloc chirurgical, construit pe lîngă spitalul din Cîmpia Turzii

„Cine știe meserie, cîștigă"

Toată vara, în fiecare săptămînă, în glastrele de pe birourile centrale și din secții, au apărut buchete de flori. Gracioasele gladiole, garoafele, daliile și celelalte flori multicolore, au adus — în ambianța de lucru — mesajul parfumat al naturii. Odată cu sosirea

Mircea SCRIPCA
Fotografii: I. MICLEA

• *(Continuare în pag. 4-a)*

In cadrul „Lunii Prieteniei Romino-Sovietice" a sosit în țara noastră cunoscuta cîntăreață, mezzoprana Zara Doluhanova, artistă a poporului din R.S.F.S.R. și din R.S.S. Armeană. În cadrul recitalurilor pe care artista le-a susținut la București și Cluj, publicul romînesc a întîmpinat-o cu căldură pentru arta ei desăvîrșită.

LUNA MARII PRIETENII

UNIIMEMK

Cele 8 litere din titlu sînt inițialele unui renumit institut — cunoscut nu numai în Uniunea Sovietică, ci în întreaga Europă și în America. Dar mai întîi să descifrăm cele 8 inițiale, iată-le „INSTITUTUL UNIONAL DE CERCETARI ȘTIINȚIFICE ÎN DOMENIUL CULTURILOR OLEAGINOASE — KRASNODAR". Cunoscînd deci despre ce este vorba, să intrăm în subiect.

Istoria institutului amintit este foarte bogată și interesantă. Funcționînd ca o simplă școală, înființată la începutul acestui secol de către virfurile căzăcimii din Cuban — școală menită să pregătească cadre pentru agricultură — în anii puterii sovietice, mai precis în anul 1924, se pune baza unei stațiuni experimentale pentru cercetarea și ameliorarea culturilor uleioase ca apoi, în 1932, să se transforme într-un institut de cercetări, dotat cu tot ce e necesar: cadre, utilaj, laboratoare, cîmp de experiență etc.

De ani de zile, specialiștii sovietici din agricultură fac cercetări cu rezultate fructuoase pentru ameliorarea și ridicarea productivității unor culturi, printre care și a florii soarelui. Problema creării de noi sorturi de floarea soarelui, bogate în conținut de ulei, rezistente la boli, secetă și dăunători — iată de fapt direcția principală a activității Institutului din Krasnodar și a academicianului Pustovoi.

În îndelungata lui activitate (lucrează de 52 de ani în cadrul stațiunii și apoi a institutului de cercetări), acad. Pustovoi a reușit să creeze sorturi de floarea soarelui ce au uimit pe mulți cercetători și oameni de știință de peste hotare. Pe vremea cînd și-a început activitatea, floarea soarelui nu dădea mai mult de 25—27% ulei. An de an, prin muncă perseverentă, folosind învățătura miciurinistă și a altor savanți ruși, Pustovoi a creat noi sorturi de floarea soarelui, cu bogat conținut de ulei. Sortul creat de el ocupă în Uniunea Sovietică peste 3 mil ha, și produce circa 90% din întreaga cantitate de floarea soarelui. Numai prin ridicarea conținutului în ulei, sortul creat de Pustovoi aduce un venit anual de peste 1,4 miliarde ruble. Conținutul în ulei a fost ridicat pînă la 52%. E de-a dreptul un record mondial! Nu există în lume alt sort superior.

★

Vizitînd institutul din Krasnodar am avut posibilitatea să vedem și cîmpul de experiență al acad. Pustovoi. Era spre sfîrșitul lunii iunie, dar floarea soarelui crescuse mare, cu tulpina groasă și cu o „pălărie" ce promitea o bună producție.

Am vizitat cîmpul experimental cu mult interes, fiind bucuroși că putem vedea rezultatele muncii îndelungate ale unuia dintre cei mai de seamă cercetători sovietici. Totuși, ne părea rău că se apropia timpul de plecare și nu-l văzusem pe acad. Pustovoi, care era plecat la Moscova, la o consfătuire. Spre bucuria noastră, acad. Pustovoi sosise în acea zi și aflînd că are oaspeți, cu toți cei 75 de ani ai săi, a ținut să vină să stea de vorbă cu noi. Tipul omului sovietic — modest, simplu, deschis și prietenos — acad. Pustovoi ne-a vorbit pe larg despre munca colaboratorilor săi, a institutului, „uitînd" tot timpul să amintească despre contribuția sa. Ne vorbea cu multă căldură despre prietenii lui din Romînia și din Bulgaria, Ungaria și China, de numeroși cunoscuți dintr-o serie de țări, cu care poartă corespondență, despre numeroși cercetători din toată lumea care vizitează institutul.

Apoi ne-a vorbit despre însemnătatea uleiului de floarea soarelui pentru lupta împotriva arterosclerozei. Pe baza cercetărilor făcute de unele institute medicale din Uniunea Sovietică, s-a descoperit că uleiul de floarea soarelui combate cu mult succes această boală a organismului omenesc, ajutînd la funcționarea normală a sistemului circulatoriu.

Vizita la institut și discuția cu omul de știință cunoscut în toată lumea, sînt momente de neuitat pentru noi.

N. GAVRILESCU

Simonov despre Ceapaev, Esenin, Maiakovski...

E greu să-ți închipui pe Simonov omul, pe Simonov cel din viața de toate zilele, după ce l-ai văzut la teatru sau pe ecran. Energicul Petru și blazatul Protasov sînt caractere atît de opuse, încît ți se pare aproape de necrezut că sub masca grimei și a gesturilor împrumutate se ascunde unul și același actor. În realitate, atunci cînd părăsește studioul sau scena, Simonov este Simonov, adică un om cu făptură masivă de „bogatîr" și suflet candid de adolescent, șfios, amabil, sincer, calm, cu ochi luminoși, cu privire blîndă. Pe scurt, un rus mare și bun care ne-a amintit de Ivan Gora din „Pîinea" lui Alexei Tolstoi.

Recitind în ajunul convorbirii o monografie despre N. K. Simonov apărută cu aproape zece ani în urmă în tălmăcire românească încerc să obțin din gura artistului însăși confirmarea faptelor relatate în carte. Dar Simonov îmi răspunde reținut, evident stînjenit, cu un aer care lasă să se înțeleagă că este nepotrivit să-ți faci un merit din faptul că ai cunoscut în tinerețe, mai mult printr-o întîmplare, oameni care aveau să devină celebri.

— E drept că l-ați cunoscut pe Ceapaev?

— Prea mult spus „cunoscut", rectifică cu modestie Simonov.

— Cum așa, doar se știe că sînteți născuți amîndoi în Samara...

— Într-adevăr. În copilărie îl vedeam pe Ceapaev aproape în fiecare zi fiindcă locuiam pe aceiași stradă. Dar nu pot spune că l-am cunoscut îndeaproape fiindcă între noi doi era o diferență de vîrstă de vreo cincisprezece ani. Mai tîrziu întîmplarea a făcut să apar episodic în filmul „Ceapaev" în rolul comandantului de pluton Iiharev.

— Dar pe Esenin l-ați cunoscut mai bine?

— Ceva mai bine. Nu mai țin minte prin ce an ființa la Petrograd un cenaclu în casa lui Hodotov. Un cenaclu asemănător aceluia pe care-l descrie Alexei Tolstoi în „Calvarul". Puteai găsi acolo toate „ismele" — cubiști, imagiști, impresioniști, expresioniști, futuriști. Deseori venea și Esenin care prin „țărănile" sale, prin franchețe și comunicativitate făcea o notă aparte de clanul snobilor care simulau estetismul superior și rafinamentul subtil. Esenin ne citea versuri calm, firesc, fără patetism de circumstanță. Scria cu mare ușurință așa încît deseori la sfîrșitul unei ședințe de cenaclu începea să citească poezii compuse în aceiași seară cu creionul pe șervețelele de masă.

— Dar pe Maiakovski vi-l amintiți?

— Amintirile mele despre Maiakovski se leagă de două evenimente. Eram adolescent cînd pe străzile Petrogradului și-au făcut apariția niște aparate care astăzi nu mai uimesc pe nimeni dar care atunci au făcut mare vîlvă în oraș. Erau proiectoarele și cămerele unei echipe de filmare. Zilnic se strîngeau în jurul lor sute de curioși, care uneori intrau și în figurație iar în mijlocul lor putea fi văzut un bărbat cu două capete mai înalt decît toată mulțimea. Era Vladimir Maiakovski, care filma în ecranizarea unui roman de Jack London: „Martin Eden". Filmul a rulat mai tîrziu sub titlul „Omul nu este născut pentru bani", dar din cîte știu pînă astăzi s-au păstrat doar cîteva fotografii. Mai tîrziu l-am ascultat pe Maiakovski vorbind la „Casa culturii artistice" — există pe vremuri o astfel de instituție peste drum de Isakievski Sobor — și la Academia de Arte Plastice pe care am urmat-o și eu o vreme.

— Mai pictați și astăzi?

— Da, în timpul liber pictez, sculptez, desenez, îmi spune Simonov zîmbind satisfăcut probabil din cauza răspunsului afirmativ pe care poate să mi-l dea sau de plăcerea îndeletnicirii rezervată clipelor de răgaz.

N. SIMONOV în rolul lui Protasov din „Cadavrul viu"

— Vă plac așadar artele plastice. Dar între teatru și film aveți vreo preferință?

Simonov rămîne pe gînduri privindu-și o clipă mîinile mari, degetele expresive care-mi amintesc de Fedia Protasov.

— Greu de răspuns. Ca să existe filme bune trebuie să existe și scenarii corespunzătoare. În lipsa unor scenarii potrivite se recurge deseori la ecranizări. Eu însumi am participat la cîteva. Nu zic că nu sînt utile dar părerea mea este că trebuie făcute cu discernămînt și reținere. Deseori ecranizările după marile opere chiar și cele mai reușite, ajung să răspundă părinților lor, respectiv creatorilor care le-au inspirat, cu ingratitudine... Din romanul „Petru I" al lui Tolstoi au fost suprimate din necesități cinematografice episoade extrem de interesante. Așișderea și din „Tăunul" din care s-ar fi putut face cel puțin trei filme. Așa că prefer o piesă scrisă și concepută ca atare pentru scenă unei „ecranizări". Dacă există scenarii bune, anume pentru film, lucrurile se schimbă...

Boris BUZILA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Săptămîna la O.N.U.

O procedură... neprocedurală

Deși în această săptămînă au început să-și desfășoare din plin activitatea toate comitetele Adunării Generale (cu excepția comitetului politic), atenția observatorilor a fost atrasă în primul rînd de cele ce se petreceau în ședințele plenare ale Adunării Generale.

Lista vorbitorilor în cadrul declarațiilor generale a fost aproape epuizată. O caracteristică a declarațiilor generale o reprezintă faptul că deobicei ele ridică problemele principale, exprimă pozițiile delegațiilor dar nu reprezintă o dezbatere în fond a problemelor de pe ordinea de zi. Această dezbatere urmează în principiu imediat după încheierea declarațiilor generale. Ținînd seama de faptul că de obicei ordinea de zi a Adunării Generale este încărcată, există procedura ca nu toate punctele de pe ordinea de zi să fie discutate direct în plenara Adunării Generale, ci numai cele mai importante și urgente, urmînd ca celelalte să fie repartizate în funcție de importanța și specificul lor, diferitelor comitete, începînd cu comitetul politic (nr. 1).

Săptămîna aceasta a fost dominată de lupta dusă în Adunarea Generală pentru a asigura ca sesiunea să pună în centrul preocupărilor sale problemele cele mai urgente și mai importante și să le dezbată în Adunarea Generală. Statele Unite și celelalte puteri atlantice au pus în acțiune toate mijloacele ce le aveau la dispoziție înspre împingerea problemelor principale, urgente, în discuția comitetelor și în promovarea spre discutarea în plenara Adunării Generale tocmai a acelor probleme menite să intensifice încordarea și amestecul O.N.U. în treburile interne ale altor țări. Tactica a fost deci următoarea: 1) trecerea pe planul doi a problemelor dezarmării, lichidării sistemului colonial, tocmai ca urmare a identificării S.U.A. cu politica cursei înarmărilor și cu menținerea sistemului colonial; 2) ocuparea zgomotoasă a scenei Adunării Generale cu acțiuni în spiritul războiului rece, menite să abată atenția de la politica lipsită de propuneri constructive a puterilor occidentale.

În aplicarea acestei tactici, puterile blocului Atlantic s-au folosit: de actualele rînduieli din O.N.U. care permit încălcarea regulilor de procedură și a Cartei în folosul blocului occidental, precum și de pasivitatea unor delegații, de șantajul și presiunile în culise.

Dacă însă în problema dezarmării cercurile agresive, folosindu-se de mijloacele arătate mai sus, au reușit să obțină un vot favorabil, în problema lichidării sistemului colonial ele au suferit o înfrîngere usturătoare, propunerea U.R.S.S. de a se discuta această problemă în plenara Adunării Generale fiind adoptată în unanimitate.

Cele ce s-au petrecut în această săptămînă constituie încă un argument viu *împotriva* actualei situații din O.N.U. și în favoarea luării de măsuri menite să asigure activitatea acesteia în conformitate cu năzuințele lumii contemporane.

Șefii de state și guverne părăsesc New-York-ul

Ultimii șefi de state și guverne au părăsit New York-ul. „Plecarea domnului Hrușciov — spunea comentatorul postului de radio Paris — a făcut ca New York-ul să-și piardă din atracția sa".

De ce au plecat șefii de state și guverne? Vorbind în Adunarea Generală cu puțin înainte de a părăsi New York-ul, N. S. Hrușciov a răspuns la această întrebare: *„Faptul că majoritatea șefilor de state și guverne care veniseră la Adunarea Generală a O.N.U. s-au întors deja în țările lor iar alții intenționează să plece, dovedește că ei nu manifestă*

N. LUPU

• *(Continuare în pag. 3-a)*

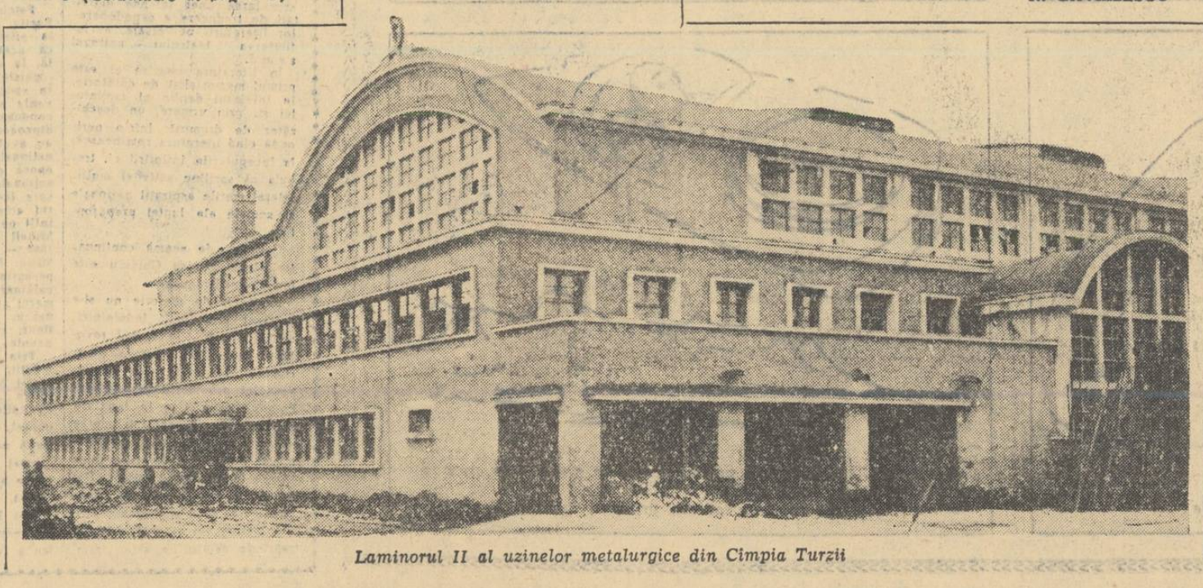

Laminorul II al uzinelor metalurgice din Cîmpia Turzii

POSTA REDACȚIEI

D. RALEA — Mangalia: Să nu vă surprindă că revenim asupra răspunsului dat anterior tot în cadrul acestei rubrici, dar o scrisoare primită de la un cititor ne-a determinat să facem o completare. După cum vă spuneam, romanul „Familia lui Zvonariov" nu a apărut încă în traducere românească. Cititorul nostru, Andrei A. Ivanovski, din București, ne anunță însă că a lucrat la traducerea românului care este o continuare a cunoscutului roman-epopeie în două volume, „Port-Arthur" de A. N. Stepanov tradus tot de cel care ne-a scris. E o informație pentru care îi mulțumim.

ED. RADU — București: Ați avut, credem, prilejul să vedeți publicată fotografia scriitei profesate. Articolul despre activitatea ei îl așteptăm pentru mai târziu când tânăra scriită își va îmbogăți palmaresul artistic.

Dr. V. P. — București: Așteptăm să ne scrieți pe teme care interesează un număr mare de cititori. Subiectul abordat de dv. nu este unul din cele care atrag în mod deosebit atenția.

L. CĂTĂLINA și H. ALBERTINA. — București: Vreți să plecați în Cosmos cu „prima ocazie"? Dorința dv. nu surprinde. Dacă ea ar fi fost exprimată cu cîțiva ani înainte, poate. E posibil însă să mai așteptați un timp care, după spusele specialiștilor, nu va fi de lungă durată.

GH. FRĂȚEA — Pitești: Dacă doriți să publicați piesa de teatru, adresați-vă unei edituri, dacă doriți ca ea să fie mai întîi jucată, adresați-vă unui teatru. Bunăoară teatrului din localitate.

CLARA T. — București: Dacă în casa în care locuiți aveți asemenea pelteleguri, cel mai nimerit lucru este să vă adresați comisiei de împăciuire a raionului respectiv, ca prim mijloc de acționare pe cale legală. Dacă lucrurile vor evolua în sens mai rău, nu vă rămîne decît să vă adresați justiției.

STELIAN ROSCA — Hîrsova: Nu publicăm povești și încă de dimensiunile celei ce ne-ați trimis-o. Mai bine ora dacă vă adresați unei publicații pentru copii. Nu-i vorbă că nici acum nu este timpul trecut.

GR. VELISCOIU — Calafat: Plății chirie ce v-a fost stabilită. Cît despre sîcanele ce încearcă să vi le facă proprietarul și fiul său cu scopul de a le plăti o chirie mai mare, nu trebuie să vă faceți nici o grijă. Legea vă apără.

MARIUS MARGINEANU — Hunedoara: Este posibilă transferarea soției dv. în localitatea unde lucrați. Pentru aceasta este nevoie însă de asentimentul sfaturilor populare Suceava și Hunedoara. Scrieți-ne ce ați făcut pentru a nu mai locui în blocul 2, al celibatarilor...

ACASĂ LA...
Mihail Sorbul

MIHAIL SORBUL

de I. ISER

Am scris despre teatru și pentru teatru. Am vorbit despre oameni și pentru ei. Aproape șase decenii. I-a fost dat scenei românești să fie martoră, o dată cu premiera „Letopiseților" și a comediei tragice „Patima roșie" la nașterea unui dramaturg de viguros talent. Au urmat „Dezertorul", „Prăpastia", „Coriolan Secundus".

La ora cînd scriem aceste rînduri, „Dezertorul" e în repetiție la Național. După aproape jumătate de secol, de cînd a fost așternută pe hîrtie, piesa „Dezertorul", va dezvălui din nou spectatorilor mesajul umanitar al teatrului lui Mihail Sorbul.

L-am găsit pe scriitor acasă, alături de soția sa, răsfoind un vechi album cu reproduceri de artă. L-a bucurat că „Magazinul" dorește să vorbească cu dînsul.

Glumind, mă pofțește să iau loc:

— Simbătă de dimineață, nevasta îmi spune întotdeauna: „aleargă la chioșc și adu-mi „Magazinul" că se vinde".

Devine apoi grav.

— Începuturile mele literare?, — îmi repetă scriitorul întrebarea, încercînd să facă puțină ordine pe masa de lucru. Mulțișoară vreme s-a scurs de atunci. Deși se spune, sau s-a spus, că rominul e născut poet, eu am început prin a scrie proză. Și iată cum. Cînd eram într-a patra primară m-am îmbolnăvit de pojar și am fost izolat într-o cameră sub supravegherea unei îngrijitoare. Ca să mă distreze, dînsa mi-a povestit fel de fel de basme. Însănătoșindu-mă, am scos un fel de revistă pe patru pagini de caiet cu titlul „Viitorul" în care am povestit unul din basmele îngrijitoarei mele. Dacă aceasta poate fi socotit un „început literar", atunci rămîne stabilit că el datează cam de prin 1893.

— Ce spuneau cititorii acestei prime reviste literare?

— Bine spus, prima. Pentru că viața mea a fost străinită de două pasiuni: să mă fac actor și să scot reviste. Cît despre „Viitorul", l-am vîndut pe patru pensițe simple și una rondă.

În clasa a III-a de liceu am scos o altă revistă la șapirograf, apoi „Aurora", „Între culise" etc. Apoi am scris la reviste.

— Despre teatru, nu?

— Bineînțeles. Pînă într-o zi cînd am hotărît să scriu eu însumi teatru. Aveam vreo 19-20 de ani. Vedeam în jurul meu viața inutilă a unor tineri spilcuiți, frînturiți, secături și evident, sentimentali nevoie mare. Am vrut să-i vadă lumea într-o piesă. Și am scris-o. Se numește „Eroii noștri". Piesa n-a avut nici un succes de librărie și nici nu mai țin minte dacă am prezentat-o Teatrului Național. Pe urmă a venit „Patima roșie"...

— Această comedie tragică cum ați intitulat „Patima roșie" v-a impus în teatrul românesc...

Scriitorul tace îngîndurat. Îi urmăresc privirea și observ, pe un perete, lîngă frumosul portret semnat de Corneliu Baba, afișul primei reprezentații a „Patimei roșii"; 7 martie 1916.

— Mi-amintesc că rolul Tofanei am vrut să-l încredințez mai întîi unei artiste cu renume, Tina Barbu, care însă m-a refuzat. După premieră o văd că vine cu păreri de rău: „De ce nu mi-ai spus d-le Sorbul că ai o asemenea piesă?" Dar să revenim. Directorul general, Mavrodin i-a spus lui Nottara să se ocupe de Elvira Popescu care juca pe Tofana. Data premierei se apropia. Rolul nou îi dădea de furcă Elvirei. Disperat, Nottara i-a spus artistei: „Elviro dragă, vrei eu, bărbat, să te învăț cum face o femeie cînd e îndrăgostită?"

— Se spune că spectacolul a avut un mare succes. Un ziar al vremii își intitula cronica: „O premieră, o mare premieră". Tudor Arghezi își începea chiar un articol de fond cu cuvintele: „Să-mi ierte cititorii că azi nu voi vorbi de politică, ci de Mihail Sorbul".

— E mult de atunci. Adevărul e că Elvira Popescu și-a cîștigat atunci reputația de „mare speranță" a teatrului. O mare creație a avut atunci și Ion Brezeanu în Șbilț. De altfel, biografia literară a lui Șbilț nu este lipsită de interes. Personajul este combinat din trăsăturile a patru oameni care au existat aevea. Mi-amintesc și acum de pedagogul unei școli la care am învățat. Își vînduse licența pentru a bea. Al doilea, fratele unui profesor, om erudit, vorbea perfect latinește și mereu spunea „trebuie să fac și eu ceva". Anii treceau și el, bineînțeles, nu făcea nimic. Al treilea, unul Brațu, venea la Capșa. Era brutal, vorbea tare și avea obiceiul să repeadă omul. O dată, un poet iritat de glasul său gălăgios, i-a strigat: „Mai benocleză-ți glasul!". Tii, mi-am spus, uite o replică. Și am trecut-o în piesă.

După o mică pauză Mihail Sorbul adaugă zîmbind:

— În general cred că eroilor pieselor mele li se pot găsi corespondențe în viață. Și să știi cînd personajele par spectatorului luate din viață, piesa va trece prin vreme, mereu contemporană, adică actuală. Apoi mai e replica. Tehnica ei e foarte dificilă. Se învață ca o meserie. „Coriolan Secundus", de pildă, l-am scris în trei ani. Și te bucuri cînd truda găsește prețuire la spectatori. De pildă, m-am simțit tare bine după premiera comediei „Coriolan Secundus". S-a rîs atît de mult, au fost atîtea aplauze la scenă deschisă încît am plecat acasă, la Lugoj, nespus de fericit. După atîtea drame, izbutisem — spre decepția unora — să fac pe spectatori să rîdă cu hohote. Dar fericirea a fost de scurtă durată. Cînd m-am reîntors la București, am aflat că prefectul de poliție, generalul Nicoleanu, mă amenințase în public, iar „Curentul" mă recomanda călduros Comenduirii Pieței. Pe seama piesei s-a iscat și o interpelare în Parlament. Mă acuzau de ateism și imoralitate, pentru că unul din eroii mei, Coriolan Strafalogeo era ateu și avea metehna să aibă cu orice preț un copil, fie el conceput chiar din vina... nevesti-sii".

Încerc să-l fac să povestească cîte ceva despre proza lui. Scriitorul e însă laconic la acest capitol. Îmi amintește totuși de două volume de schițe și nuvele, de cîteva fabule și de trei romane: „O iubești"? „Adevărul și numai adevărul" și „Mingîierile panterei" (aceasta din urmă o repovestire a piesei „Prăpastia").

— De obicei — îmi spune scriitorul — se dramatizează romanul, eu am procedat însă invers, întrucît nu mi-a plăcut cum arăta piesa. Romanul l-am scris mai mult la îndemnul lui Rebreanu, Aristică — cum îi spuneam eu, după numele unuia din eroii săi.

— Ați fost buni prieteni?

— Un scriitor are prilejul să lege multe prietenii și cu cît prestigiul său crește, dacă... crește, pricinuiește cîte o dată și mai multe „neprietenii". Printre prieteniile care au durat pînă la sfîrșit, citez cu pietate pe poetul Mihail Săulescu, mort pe front la începutul primului război și pe Liviu Rebreanu mort acum 16 ani, și care ar împlini, dacă ar trăi, 75 de ani la 27 noiembrie. Rar om de suflet ca dînsul...

Simt în glasul lui Sorbul cum tremură durerea amintirii. Poposește cu privirea pe fotografiile din album, unde se află mulți prieteni ce nu mai sînt. Îl văd covîrșit de amintiri.

Și-am înțeles că într-o asemenea clipă se cuvine să nu-l stînjenesc cu prezența mea.

Alexandru MILCOVEANU

Simonov despre Ceapaev, Esenin, Maiakovski ..

(Urmare din pag. 1-a)

— Totuși, „Petru I" a fost un film mare și aș fi bucuros să ne povestiți unele episoade din timpul filmării.

— Dar ce aș putea să vă spun, îmi întoarce vorba Simonov. Simt iarăși aceiași stînjeneală de mai înainte.

Regizorul Petrov este un artist de talent; a făcut de curînd „Duelul" pe care probabil l-ați văzut. Bănuiesc însă că te interesează ca ziarist amănunte anecdotice. Ei bine, au fost cîteva. În scena cînd Petru își îmbrățișează copilul am folosit de fapt alternativ vreo șase prunci... Gestul meu trebuia să fie smucit, precipitat, aproape brutal, iar copilul se speria, începea să plîngă... și rata filmarea. Pînă la urmă, după multă caznă unul din cei șase a reacționat... după dorința regizorului. Ce să-ți mai spun; că am purtat niște cisme mari, tare incomode, că am mîncat o puțină întreagă de castraveți pînă ce mi-a izbutit secvența în care împăratul mușcă cu poftă dintr-o murătură. Cam asta a fost.

— În ce piesă veți apare în noua stagiune la Leningrad, în afară de „Cadavrul viu"?

— În „Flori vii" de Nikolai Pogodin, piesă inspirată din actualitate; e vorba de nașterea brigăzilor comuniste de muncă. Interpretez rolul unui muncitor bătrîn.

— Proiecte, dorințe?

— De altfel, le-am mai spus și altor gazetari care m-au întrebat. Aș vrea să interpretez ceva din repertoriul shakespearian; poate „Regele Lear".

— Ce impresie v-a făcut publicul nostru?

— Amabil, receptiv, entuziast. Nu voi uita, la plecare să arunc un bănuț după datină, fiindcă sincer vorbind aș mai vrea să revin în Rominia. Mă bucur că turneul nostru a coincis cu tradiționala „Lună a prieteniei". Aportul colectivului leningrădean se încadrează astfel în nobila acțiune de apropiere și bună cunoaștere a popoarelor noastre.

Boris BUZILA

Student la 14 ani

Eugen Gutnikov, în vîrstă de 14 ani, și-a sărbătorit recent aniversarea. În același timp el a luat examenul de admitere la Facultatea de Fizico-Matematici de la Universitatea din Odesa, cu care prilej a primit calificativul EXCELENT. Gutnikov a fost admis în ciuda faptului că vîrsta obișnuită pentru admitere în învățămîntul superior este de 17 ani.

Acest copil a început să învețe la școală la vîrsta de 4 ani, în loc de 7. El i-a impresionat pe toți cu abilitatea sa în tratarea cifrelor.

Dragostea sa pentru fizică și matematică este combinată cu dragostea pasionată pentru muzică. El urmează în același timp Facultatea de Fizico-Matematici și Școala de muzică de 7 ani, clasa de pian.

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

FAMILIA STRAUSS ȘI MUZICA ROMÎNEASCA

În veacul al 19-lea muzica ușoară românească a înregistrat cu valsul „Valurile Dunării" de Ion Ivanovici unul din cele mai răsunătoare succese. Șeful muzicii regimentului 8 linie din Galați rivaliza — după numărul edițiilor de valsuri — cu Johann Strauss. Prin muzica lui Ivanovici, autorul „Liliacului" și-a conturat mai bine imaginea sa asupra talentului poporului nostru. Legăturile familiei Strauss cu muzica rom. nească datează din prima jumătate a veacului trecut.

În anul 1844, Johann Strauss și-a alcătuit la Viena o orchestră proprie. Unele neînțelegeri familiare și chiar divergențe politice, l-au determinat pe tînărul muzician să refuze colaborarea cu tatăl său, Johann Strauss senior. Dorința de afirmare l-a determinat să cutreiere Europa în lungi turnee pentru a-și dobîndi prestigiul artistic necesar eclipsării părintelui său. După cum ne informează ziarul „Albina Românească" nr. 6 din 18 ianuarie 1848, formația lui Johann Strauss — fiul e fost oaspetele Capitalei în preajma anului revoluționar. „Pe cînd părintele farmeca capitala Austriei — glăsuiește autorul notei ziarului iesean, intitulată „Strauss" — fiul încîntă acum popoarele de la obîrșia pînă la gura Dunării. Orchestra sa, din 30 de artiști, prin valuri, contradanse, compuse pe teme romîne au făcut la București să salte în 19 dec. cu pămîntul pe toți locuitorii. Peste puțin, d. Strauss se așteaptă la Iași, unde între altele, ni încredințează, că va suna un horaval". Nu am găsit confirmarea vreunui concert în capitala Moldovei.

Nota ziarului „Albina Românească" dovedește nu numai entuziasmul bucureștenilor la arcușul lui Johann Strauss, cît mai ales interesul compozitorului pentru folclorul nostru. De aceea apare explicabilă introducerea sa în repertoriul formației sale a unui vals romînesc ce folosea în introducere o horă moldovenească.

Iată la ce lucrare facem alugie. În anul 1882, Scariat P. Scheletti — fratele compozitorului romantei „Ce te legeni codrule" — a avut ocazia să audă la Viena, în interpretarea orchestrei lui Johann Strauss valsul romînesc „Grangurul". Redăm întocmai rîndurile pe care ni le-a lăsat compozitorul Emil Scariat Scheletti: „De la Karlsbad — istorisea tatăl meu — am hotărît să pe întoarcem în țară prin Viena, ca să-i arăt mamei voastre acest vechi și fermecător oraș, pe care ea nu-l cunoștea. Aci, după vizitarea principalelor monumente, ne-am dus la „Prater" unde cînta faimoasa orchestră a lui Johann Strauss. A fost una din acele plăceri estetice care nu pot fi uitate. Un ansamblu atît de perfect și o interpretare atît de desăvîrșită, în acest gen de muzică, n-am mai avut prilejul să aud. Vă puteți închipui care ne-a fost surpriza cînd, deodată, am auzit răsunînd primele note din „Hora" cu care începe introducerea la valsul „Grangurul" al fratelui meu George. Cîntat de orchestra lui Johann Strauss, în atmosfera Vienei, orașul de bastină al valsului, ni s-a părut mai frumos ca niciodată! Dar ce m-a bucurat îndeosebi a fost sentimentul că „Grangurul" a figurat cu toată cinstea alături de divinele valsuri ale lui Johann Strauss. Și dacă judecata mea — ca frate și romîn — putea păcătui prin subiectivitate, publicul vienez mi-a întărit-o prin aplauzele călduroase ce i le-a dăruit".

Este greu de stabilit decomandată legătura lui Strauss cu Scheletti. Răscolind manuscrisele compozitorului nostru am descoperit partiturile autografe pentru orchestră mică ale valsurilor „Künstlerleben" „Königslieder" și „Flugschriften" de Johann Strauss aranjate de George Scheletti pentru formația de cameră ce o conducea la Iași. N-ar fi exclus că muzicianul nostru să-l fi cunoscut personal la Viena întrucît George Scheletti și-a făcut studiile în capitala Austriei între anii 1867—1870.

Exact în aceeași perioadă s-a cimentat prietenia dintre Johann Strauss și marele nostru muzicolog, Eusebie Mandicevschi. Numeroase scrisori și articole ale lui Eusebie Mandicevschi referitoare la Schani (cum îl numeau pe Strauss în intimitate) vorbesc despre legăturile strînse ale celor doi muzicieni. Dacă există un studiu serios asupra „regelui valsului", fără îndoială că schița biografică a muzicologului nostru publicată în „Allgemeine Deutsche Biographie" trebuie citată la loc de frunte. A fost cel mai frumos omagiu adus de Mandicevschi acestui „genial compozitor de muzică de dans" — cum l-a numit el. Melodiile sale înveseleau, înălțau, încîntau pe tineri și pe bătrîni, pe săraci ca și pe cei bogați deopotrivă, fiindcă" — scria Mandicevschi — erau expresia sufletului poporului din vremea lor... Cunoscîndu-l îndeaproape, făcînd împreună excursii prin împrejurimile Vienei, corectîndu-i lucrările și dîndu-i prețioase sfaturi componistice, Eusebie Mandicevschi i-a rămas unul din cei mai sinceri și devotați prieteni.

La moartea lui Johann Strauss, presa noastră i-a consacrat ample necrologe. Interesante sînt mărturiile lui Scarlat Kossinski, colaborator al revistei „România Musicală" și membru al „Societății filarmonice" din Focșani (1899), care aduce unele mărturii „după cunoștințele mele personale" întrucît „am trăit un timp îndelungat la Viena unde mă aflam ca student la Politehnică".

O vizită care a făcut mare senzație la București și Brăila, a fost aceea a fiului lui Johann Strauss, în 1902. În fruntea unei formații de 42 de instrumentiști, Johann Strauss junior a concertat miercuri 9 octombrie 1902 la Ateneu, iar cîteva zile mai tîrziu la Brăila. Bineînțeles, valsurile tatălui său au constituit miezul programului. Cronicarul muzical al „Românici Musicale" J. Schorr, îl critică sever pe tînărul Strauss țintindu-ar fi trebuit ca „valsurile să fi fost mai puține la număr și să fi alternat cu bucăți ceva mai serioase" întrucît „același ritm, același tact de trei pătrimi, a ajuns fireste să cauzeze după oarecare timp, plictiseala multora din spectatori". Despre execuție, însă, exclamă admirativ: „Ce-i drept, cam rar o astfel de interpretare mlădioasă, o astfel de nuanțare fină și exactă a fiecărei măsuri a valsului".

Dar și fratele autorului „Voevodului țiganilor", nu mai puțin virtuozul Eduard Strauss, a fost legat de muzica românească.

Este binecunoscută prietenia sa cu Ciprian Porumbescu, cînd la balul societății studențești „Romînia Jună", la Viena, a interpretat în 1880 valsul acestuia „Camelii". Cîtva timp mai tîrziu, Eduard Strauss a orchestrat o altă lucrare românească — „În anul 1895 — scria artistul poporului Tiberiu Brediceanu — am compus valsul „Rîndunica", prima mea compoziție cîntată și la un bal din Viena al societății studențești „Romînia Jună" în anul 1898 de orchestra și sub conducerea lui Eduard Strauss". Se vede că legăturile muzicianului austriac cu tinerii noștri l-a determinat să proiecteze însoțirea la București, ca pianist acompaniator, al cîntăreței Materna (după cum anunța „Rominia Musicală" din 1892 și. 1895). Din păcate proiectul nu s-a realizat pînă la urmă.

Viorel COSMA

Figuri celebre ale literaturii universale

ELECTRA

Cumpărul blestem al neamului Atrizilor, pe care l-a cules din vechile legende grecești Homer pentru a-l transmite, prin epopeile sale generațiilor viitoare, cunoaște o figură luminoasă — pe Electra, fiica lui Agamemnon și a Clytemnestrei. Dar faptul că, în cîntarile homerice personajul ei nu e prezent, a dus pe cercetători la concluzia că poeții tragici ai Eladei au simțit nevoie, în povestea înfricoșătoare a unei familii sortită de destin să se ucidă, generație de generație, ca răzbunare a crimei strămoșului Atreu, să introducă chipul curat și voluntar al surorii lui Oreste, cea care-l va sprijini în îndeplinirea datoriei. Și astfel, cei trei uriași ai tragediei grecești Eschil, Sofocle și Euripide, conturează figura Electrei, în piesele „Coeforele", a primului și „Electra", tragedii cu același titlu la ceilalți doi. De remarcat însă, că în timp ce la Eschil Electra este purtătoarea unei hotărîri a fatalității, personajul se umanizează la Sofocle, devenind o ființă plină de sentimente și dornică de viață, pentru ca, în fine, la Euripide, unde personajul Electrei apare în două tragedii „Oreste" și „Electra", eroina să piardă cu totul aspectul statuar, transformată fiind de dramaturg într-o ființă simplă, sora devotată și ilică îngrozită de criminala purtare a celei ce a născut-o. Autorul latin Attilius, face o adaptare a tragediilor grecești, din care se inspiră și fratele lui Cicero, autor diletant care a scris o „Electră", una din cele patru tragedii pe care le-a „comis" în numai șaisprezece zile.

În epoca Renașterii, una dintre cele mai interesante reeditări a temei Electrei se datorează scriitorului maghiar Péter Bornemisza care scrie la mijlocul veacului al 16-lea o versiune a tragediei lui Sofocle, transpunînd în ambianță maghiară caracterele și evenimentele. Dramatismul și forța de sugestie a acțiunii fac ca piesa să-și păstreze și azi viabilitatea, fiind încă menținută în repertoriile teatrelor ungare. În secolul al XVIII-lea, francezul Crébillon realizează o „Electră" remarcabilă prin caracterul robust, violent, pătimaș al eroinei, după ce transcrierile franceze anterioare, ale unor Lazare de Baïf (sec. XVI) sau Pradon (sec. XVII) uscaseră personajul central, inecîndu-l în convenționalul și retorism.

După ce epoca romantică dă uitării legendele grecești, în secolul XX renasc, printre alte figuri, și cea a Electrei, în mai multe opere literare, în deosebi de teatru, ca și în muzică. Astfel, scriitorul spaniol Benito Perez Galdos scrie o „Electră" sub influența vădită a dramaturgiei ibseniene, iar poetul german Hugo von Hoffmanstahl o tragedie în versuri, „Electra", care vădește tendințele simboliste ale autorului. Această versiune a servit de libret lui Richard Strauss, a cărui operă „Electra" s-a cîntat pentru prima oară în 1909 pe scena Operei din Dresda. Pînă la el, eroina mitului antic mai inspirase și alți compozitori preclasici ca Lemoyne, Gossec, Gretry, sau Haeffner, lucrările lor neputînd rezista timpului.

Scriitorii anglosaxoni contemporani au utilizat legenda Atrizilor, fie în variante care păstrează climatul Greciei antice, ca Robert Turney sau Robinson Jeffers, fie dînd o variantă modernă a vechii teme, ca americanul Eugene O'Neill, a cărui trilogie „Din jale s-a întrupat Electra" încearcă să dea o interpretare freudiană evenimentelor care duc la tragicul sfîrșit al unei familii, eidoma celei a lui Agamemnon și a Clytemnestrei.

În antichitatea greco-romană sculptorii reprezentau foarte des scene ale tragediei Atrizilor, iar cîteva dintre cele mai interesante grupuri care au rămas intacte pînă în zilele noastre sînt cele descoperite la Herculanum, reprezentînd pe Electra și fratele ei Oreste — aflat azi la muzeul din Neapole — în grupul celebrului erou, de la muzeul național din Roma. De asemenea, scene cuprinzînd pe Electra s-au găsit desenate pe vase grecești și romane, și chiar gravate pe fețele unor străvechi medalii și monede. Pictorii au reluat figura Electrei, în diferite tablouri, dintre care citîm „Oreste adormit în brațele Electrei" de Picot etc.

N. RADOMIR

Literatura de călătorie

Vestitori ai revoluției de la 1848

Mișcarea de la 1821, deși înfrîntă, a dat avînt forțelor sociale care năzuiau spre libertate și progres. Un an mai tîrziu, în 1822, spiritele luminate din Principate publică constituția „cărvunarilor", care proclama între altele: domnie constituțională în care domnul să fie ajutat de un sfat, libertatea muncii și a individului, egalitatea cetățenilor în fața legii, etc. — principii de-a dreptul revoluționare pentru starea de spirit din Țările Române.

În vederea atingerii acestor teluri Dinicu Golescu nu precupețește nici un efort. Face traduceri cu caracter moralizator, desfășoară o vie activitate de animator cultural. Și să nu uităm opera sa „Însemnare a călătoriei mele"... — vibrantă pledoarie pe care literatura noastră din acea epocă o oferă în direcția afirmării unui avansat ideal cetățenesc.

Încă din timpul șederii la Brașov, Dinicu Golescu ia parte la ședințele Societății literare, fondate în acel oraș. Societatea își reia ședințele la București în 1827 militînd pentru un program din care nu lipseau deziderate cutezătoare, 1). înființarea în fiecare județ a unei școli primare; 2) crearea unor ziare românești în limba română; 3) stimularea unei intense activități de traducere a capodoperelor literaturii universale; 4) înființarea teatrului național s.a.m.d.

În literatura noastră el este primul memorialist de călătorie, în înțelesul deplin al cuvîntului și, prin urmare, un deschizător de drumuri, într-o perioadă cînd literatura românească, la începuturile înfloririi ei, trebuia să sprijine activ și multilateral marile aspirații naționale și sociale ale luptei prepașoptiste.

Cel mai de seamă continuator al lui Dinicu Golescu este Ion Codru Drăgușanu.

Institutor de meserie nu și-a profesat prea mult îndeletnicirea didactică. În timpul revoluției de la 1848 a fost, se pare, comisar de propagandă al guvernului provizoriu în județul Prahova și a stat în legătură cu Bălcescu. După înfrîngerea mișcării revoluționare este expulzat din Muntenia și se reîntoarce în Făgărașul natal. Dar o parte prețioasă a existenței sale se consumase înainte, între 1835 și 1844 cînd întreprinde călătoriile sale prin Europa și cînd redactează, într-o primă formă, memorialul său „Peregrinul transilvan".

Față de Dinicu Golescu, boierul ce-și critica propria clasă pentru setea ei de avuție, dar care credea, în mod utopic, într-o organizare economică superioară a Occidentului, ale cărei instituții liberale îl umpleau de admirație, I. Codru Drăgușanu dînd în vileag întreaga decreptitudine a orînduirii feudale denunță cu sarcasm și cruda realitate a „democrației" burgheze. În epistolele despre Franța lui Ludovic-Filip sau despre Anglia, demascarea vieții parazitare e realizată incisiv, cu înțelegerea pătrunzătoare a mecanismului exploatării. Ca patriot, Drăgușanu a deplîns starea poporului nostru și a supus clasele dominante de la noi și de aiurea unui aspru rechizitoriu. Peregrinul transilvan este o carte umanistă cu sensul acelui umanism care prefațe sentimentele vagi în gest inovator. Ea este parte integrantă din tezaurul moștenirii noastre culturale nu numai pentru critica stărilor sociale din timpul autorului, ci și pentru faptul că în ea figura un program de inițiative sociale și culturale în care erau sintetizate năzuințele progresiste ale călătorului ardelean.

H. ZALIS

George Petculescu — actorul pantofar

Pentru lupta dîrză pe care a dat-o cu oficialitățile, pentru suferințele îndurate, care au mers pînă la sacrificiul vieții, — această pentru ca să înființeze teatrul în limba română în Transilvania și Banat — se cuvine să schițăm măcar figura lui George August Petcu, care și-a spus Petculescu, de la a cărui moarte au trecut șaptezeci de ani.

Petculescu, născut în 1852 la Reșița, după ce a urmat școala primară la Lugoj, a intrat ca ucenic, ajungînd apoi calfă, la atelierul de pantofărie al „maistorului Pera" din Lugoj. În epoca tinereții sale Transilvania era străbătută de turnee conduse de actori de frunte de dincoace de munți, turnee care au avut o mare însemnătate națională și culturală, într-o epocă de cumplită oprimare națională. Petculescu, atras spre teatru, și-a părăsit atelierul aciuindu-se, probabil, mai întîi pe lîngă trupa condusă de Mihail Pascaly — această prin 1869 — apoi în trupa lui Matei Millo. Nu este exclus ca prin peregrinările cu aceste „păsări călătoare" el să fi împărtășit amarul cu pribeagul Mihail Eminescu, în vremea aceasta sufleur, copietor de roluri și, la nevoie, și actor.

Prin 1870 Petculescu trece munții, se pare cu trupa lui Matei Millo, și-și începe cariera de „om de teatru, mai întîi ca lipitor de afișe, apoi ca figurant, în sfîrșit ca actor. După patru ani, Petculescu, îndrumat desigur de Millo, ajunge să interpreteze roluri de seamă.

Dar Petculescu nu renunțase la meseria de cizmar doar pentru a face carieră actoricească; el năzuia să înghebeze o trupă de teatru permanentă în Transilvania și Banat. Lucrul nu era de fel ușor: o mai încercaseră și alții înainte dar fără izbîndă. Piedicele erau multiple dar dintre ele două păreau de netrecut: politica de opresiune dusă de imperiul cezaro-crăiesc împotriva popoarelor conlocuitoare și mijloacele materiale destul de importante de care avea nevoie.

În 1878 Petculescu, căruia i s-au alăturat cîțiva tineri, animați de același ideal, își organizase trupa, după un plan care dovedea îndrăzneală și un netăgăduit spirit organizator. După amînări i s-a acordat dreptul să dea spectacole „în orașele Ungariei cu excepția capitalei Budapesta". Autorizația trebuia reînnoită an de an și ea se da cu mari întîrzieri, ceea ce a avut darul să dezorganizeze cumplit bugetul trupei. Este interesant de constatat — se vede aceasta din arhiva rămasă, — că Petculescu înțelegea să încheie contracte în regulă cu fiecare angajat, că în buget era prevăzut un „fond de pensie", ajutoare pentru confecționarea costumelor, plata deplasărilor. Pentru a ridica prestigiul actorilor, într-o vreme cînd ei erau disprețuiți de către clasa conducătoare, contractele sale prevedeau, ca o condiție de rămînere în trupă, că „morala în casă, pe scenă și în societate sînt foarte vigu. ros impuse tuturor în genere".

Și George Petculescu a izbutit să fie, timp de mai bine de zece ani, conducătorul primei trupe permanente de teatru din Transilvania și Banat. Repertoriul său a fost alcătuit în special din piese de Vasile Alecsandri, Costache Negruzzi, Matei Millo. Este de observat că nu numai romînii dar și ungurii frecventau spectacolele date de trupa lui Petculescu. Totuși încasările nu puteau acoperi nici măcar nevoile stîlt de mici ale actorilor. Cămătarii le-au sechestrat garderoba și recuzitele, autoritățile le-au pus fel de fel de piedici, — între altele nerecunoscînd calitatea actorilor, pe care-i socoteau cîte odată simpli vagabonzi.

Lipsit de orice subvenție, părăsit pînă și de unii actori care nu mai puteau îndura mizeria, — începînd din 1885 Petculescu nu și-a mai putut organiza trupa; totuși el a mai jucat încă vreo cîțiva ani pînă cînd tuberculoza l-a răpus. Mormîntul său se află la cimitirul din Lugoj.

Adevărul, a spus George Petculescu scriindu-și panegiricul pe o fotografie: „Fost-am directorul primei Societăți de Teatru Romîn din Ungaria și Transilvania, petrecînd o viață amară de la 1870 pînă la finea vieții mele".

Actorul — pantofar, cum i s-a spus în Petculescu, credea în menirea educativă și socială a teatrului în limba romînă în provinciile romînești înrobite de imperiul habsburgic. În slujba acestei meniri s-a străduit Petculescu — brav luptător pentru existența teatrului nostru.

Numele său merită să figureze în istoria teatrului romînesc.

Ioan MASSOFF

Faptul divers în secolul XXI

Reportaj de CIK DAMADIAN

LA ȘCOALĂ

— Dar te rog să bagi mașina electronică în buzunar!...

— Vă rog să mă iertați, dar mai am astăzi încă două ședințe, una la Melbourne și una la San Francisco.

— Bunicule, ce înseamnă război?
— Război? Trebuie să căutăm în enciclopedie!

— Tăticule, cîți kilometri pe oră făceau în antichitate cînd mergeau oamenii pe șosea?
— Nu știu precis, dar în orice caz, probabil sub 1000 km. pe oră!

Săptămîna la O.N.U.

(Urmare din pag. 1-a)

probabil încredere în actuala sesiune și nu speră că ea se va ocupa într-adevăr de o problemă atît de arzătoare cum este problema dezarmării generale și complete".

Iată tocmai ce au dorit cercurile agresive prin împingerea acestei probleme vitale pe planul doi. Ei nu au putut împiedica sosirea la această sesiune a unui mare număr de șefi de state și guverne. Au căutat atunci să torpileze activitatea lor.

Cînd sirenele sună la... unison

Se știe că dintre toate organele oficiale americane, cea mai activă „contribuție" la activitatea șefilor de state și guverne a avut-o... poliția newyorkeză. Mii de polițiști, bastoane de cauciuc, împrejmuiri și apoi sirene care sunau înfiorător toată ziua, au pus la grea încercare nervii locuitorilor orașului.

„Nici nu mai știi cînd sună sirenele pentru că trece un demnitar și cînd sună pentru că a izbucnit un incendiu", exclama disperat locatarul unui bloc înalt din apropierea O.N.U.-ului. Acum el poate fi liniștit. Sirenele New York-ului sună la unison. Se poate ști cînd e un incendiu. Dar viața e plină de paradoxuri. Liniștea relativă de care beneficiază în clipele de față newyorkezii trebuie să constituie un semnal de avertisment pentru toți cei interesați în soarta păcii. Acest detaliu citadin avertizează că șefii de guverne și de state au părăsit New York-ul, că sesiunea a 15-a a O.N.U. nu a îndreptățit nădejdile puse în ea în ceea ce privește problema dezarmării, că pe culoarele vaste și pe alocuri întunecoase ale imensei clădiri de pe East River, voiajorii cazelor de armament au deschis lista noilor comenzi.

Dar dacă sirenele poliției sună la unison, nu același lucru se poate spune despre conducătorii ei.

Primarul New York-ului, Robert Wagner, a avut pînă acum trei ciocniri violente cu șeful poliției, Kennedy, în legătură cu felul cum acesta din urmă s-a comportat cu subalternii săi în timpul cînd la New York se aflau șefii de state și guverne. „Ori îți ceri scuze, ori o pățești" i-a strigat primarul lui Kennedy. „Eu sînt primar, eu sînt stăpînul aci".

Dar Kennedy a spus că nici nu are de gînd să facă acest lucru. Wagner a și pregătit demiterea lui, dar conflictul a luat un aspect diplomatic. Departamentul de Stat a intervenit și a cerut ca demiterea omului care a avut „sarcini speciale" cu prilejul sesiunii să fie suspendată întrucît „va crea o impresie urîtă" și va da loc la interpretări. Pînă și candidatul democrat la președinție, Kennedy (este vorba doar de o asemănare de nume) a cerut primarului Wagner să nu demită pe polițistul Kennedy deoarece acest lucru va afecta șansele sale în alegeri (Wagner este democrat).

Iată ce proporții a luat scandalul din sînul poliției! Ținînd seama de „interesele diplomatice" ale S.U.A. și de „interesele electorale" ale partidului democrat, este evident că și în sînul conducerii poliției newyorkeze „sirenele" vor începe să cînte la unison.

Din păcate niciunul din personajele suspuse ale celor două partide cu candidați la prezidență nu-și pune întrebarea în ce măsură interesele S.U.A. sînt cu adevărat afectate de performanțele nedemne ale diplomației americane la actuala sesiune.

Interese electorale și multe altele

Dar nu numai interesele diplomatice ci și cele electorale sînt afectate. Timp de cîteva săptămîni americanii au putut asculta de la tribuna Adunării Generale, la conferințe de presă organizate sau improvizate, la posturile de televiziune, pe Nikita Sergheevici Hrușciov. Oamenii au cîntărit, au comparat pozițiile, declarațiile care sînt făcute de o parte și de alta (mai ales că în S.U.A. este în plină desfășurare campania electorală). Concluziile nu au lipsit. Ele iau diferite forme de manifestare și demonstrează că cel mai important rezultat al primelor săptămîni ale acestei sesiuni nu sînt voturile pe care le mai poate pune în mișcare binecunoscuta mașină americană, ci drumul constant, irezistibil și irezistibil, pe care și-l fac ideile adevărului, spre conștiința opiniei publice, inclusiv a opiniei publice americane. Acest fapt își găsește diferite forme de manifestare.

Corespondenții străini, printre care și Don Iddon de la „Daily Mail" (Londra) constată dezgustul alegătorilor americani față de felul cum se desfășoară actuala campanie electorală calificată de el „jalnică și neinspirată". (Ambele partide se întrec în promovarea politicii „războiului rece"). În Greenwich Village, unul din cartierele New York-ului, pictorul Malcolm Newman, declara unui ziarist după ce l-a ascultat pe N. S. Hrușciov: „Aș dori mult ca el să fie de fapt candidat în alegerile prezidențiale: el este infinit mai bun decît candidații pe care îi avem acum".

Într-o dimineață, la reprezentanța sovietică din Park Avenue, doi muncitori negri însoțiți de fiica unuia din ei în vîrstă de 13 ani, au solicitat o întrevedere cu N. S. Hrușciov.

Muncitorii i-au povestit lui Nikita Sergheevici despre viața lor, au arătat că negrii luptă în S.U.A. pentru drepturi electorale și că această luptă are loc în condiții inegale.

Luîndu-și rămas bun, muncitorii americani au spus emoționați:

— „Înțelegem că trebuie să ne luăm rămas bun de la dv-oastră, domnule președinte, pentru că sînteți foarte ocupat. Dar credeți-ne nu am vrea să plecăm și știm că mii de oameni ar fi fericiți să fie în locul nostru. Mulți oameni din America vă iubesc și vă stimează profund".

Asemenea fapte, ca și întîlnirile pe care tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, ca și alți conducători ai țărilor socialiste le-au avut cu diferiți exponenți ai opiniei publice americane, au confirmat că acțiunile delegației S.U.A. la O.N.U. care împiedică dezvoltarea colaborării sincere între popoare nu exprimă năzuințele poporului american.

Despre ce se vorbește la O. N. U.

Astfel își intitulează reportajul trimis de la New York, Robert Stephens, corespondentul săptămînalului englez „Observer". Nu este însă vorba despre ce se vorbește în Adunare sau în comitetele Adunării. „Acestea, scrie Robert Stephens, sînt problemele discutate la infinit în salonul delegaților și la barurile presei..."

Care sînt? Iată-le, așa cum sînt relatate de corespondentul englez: „a lăsat oare domnul Macmillan poarta deschisă pentru o conferință la nivel înalt în primăvară? Sîntem oare mai aproape de o nouă destindere sau de convorbiri serioase în problema dezarmării?"

Într-adevăr, acestea sînt problemele Preocuparea tuturor față de ele, urgența lor, nu pot fi estompate de victoriile „a la Pyrrhus" (expresie folosită chiar de ziarul „Observer") obținute de mașina de vot americană în problema dezarmării. Și subrezenia lor este oglindită de răsturnarea lor în dezbaterea ce a urmat imediat în problema lichidării colonialismului.

Faptul că mașina de vot a fost folosită la această sesiune pentru a bloca orice inițiativă constructivă, fie că ea a venit din partea țărilor socialiste, fie că ea a venit din partea țărilor neutre (rezoluția celor 5 cu privire la o întîlnire U.R.S.S.—S.U.A. la nivel înalt) reprezintă după părerea lui Robert Stephens „un sprijin dat argumentelor rușilor că o minoritate occidentală domină în mod nejust O.N.U....".

Lăsînd și el la o parte fluctuația voturilor și analizînd pozițiile morale deținute de promotorii diferitelor curente manifestate în cadrul sesiunii, corespondentul ziarului francez „l'Express", Jean Daniel, se alătură concluziilor de mai sus, mergînd chiar mai departe:

„Într-adevăr, scrie el, în timpul acestei sesiuni vidul occidental este de-a dreptul catastrofal".

Am citat un englez și un francez. Să nu credeți însă că observatorii americani sînt feriți de asemenea concluzii. Harrison Salysbury de la „New York Times" scrie: *Un lucru poate fi spus cu toată siguranța. Domnul Hrușciov nu va pleca înapoi la Moscova cu mîna goală".*

Majoritatea comentatorilor subliniază că U.R.S.S. și celelalte țări socialiste au ridicat la această sesiune probleme importante care au avut un puternic ecou. A devenit evident că diplomația americană exercită o frînă în calea soluționării acestor probleme.

De asemenea, au fost luate în considerare noi acțiuni menite să scoată din impas soluționarea problemei dezarmării, ca și a altor probleme. La conferința de presă cu ziariștii acreditați la O.N.U., N. S. Hrușciov a subliniat necesitatea unei sesiuni extraordinare a Adunării Generale în problema dezarmării și a arătat totodată că în cadrul convorbirilor cu primul ministru al Angliei s-a discutat posibilitatea unei conferințe la nivel înalt, după alegerile din S.U.A., cînd se va putea ști mai bine cine vorbește cu adevărat și coerent în numele guvernului S.U.A. Corespondentul ziarului londonez „Times" scrie că „amîndoi interlocutorii speră că un nou început va putea fi făcut o dată ce un nou președinte american va fi inscăunat".

Lupta deci continuă indiferent de manevrele pe care le întreprind cercurile agresive la O.N.U. Coborînd din mașina care-l aducea de la una din ultimele ședințe ale Adunării Generale la care asista, N. S. Hrușciov declara ziariștilor:

„Dacă popoarele își vor ridica glasul și vor determina guvernele să înceapă dezarmarea nu în vorbe ci în realitate, nu va fi război. Dacă popoarele nu vor exercita presiuni, guvernele occidentale nu vor începe dezarmarea".

În aceste cuvinte este exprimat cît se poate de clar sensul bătăliilor viitoare pentru pace și dezarmare. Cu cît popoarele vor lupta mai activ, cu atît mai fructuoase vor fi tratativele.

N. LUPU

„Cuvîntările conducătorilor țărilor socialiste m-au mișcat"

Interviu cu pictorul american Rokwell Kent

Corespondență telefonică din Moscova

— Da, cu multă plăcere... Dacă este vorba pentru Romînia... Peste o oră deci...

În telefon se aude vocea unui om foarte volubil. Rokwell Kent în vizită în U.R.S.S., este de acord să dea un interviu.

N-am avut prilejul să-l cunosc pe Rokwell Kent la București. Știam că este un om mai în vîrstă. Cînd mi-a deschis însă ușa am rămas surprins. Nu-mi venea să cred că mă aflam în fața unui om care numără 78 de ani.

— De obicei în interviuri urările se fac la urmă. Aș dori însă de la bun început să transmit cele mai calde urări gazdelor de la Institutul Romîn pentru Relații Culturale cu Străinătatea, tuturor celor pe care i-am cunoscut la București și mai ales confraților mei cu care am avut multe convorbiri interesante.

Discuția continuă pe teme la ordinea zilei.

— În zilele noastre politica trece înainte de toate — afirmă Rokwell Kent — chiar și pentru un artist. Asta o spun pentru pseudo-oamenii de artă, care-și făuresc „ateliere în ceruri", nevrînd să se uite pe pămînt.

— Ce părere aveți despre cuvîntările rostite la O.N.U. de N. S. Hrușciov, Gheorghiu-Dej și de ceilalți conducători ai statelor socialiste?

— Eram acasă în Statele Unite, le-am ascultat cu multă atenție și, o spun cu toată sinceritatea, m-au mișcat. Cum să nu te răscolească cuvinte care vorbesc despre pace! Fiecare american este convins de justețea acestor cuvîntări și cred că fiecare cetățean cinstit al țării mele a fost indignat de atitudinea oficialităților.

Eu la viața mea am făcut multe, am fost și docher, și acum sînt președinte de onoare al sindicatului docherilor din porturile Oceanului Pacific. Declar cu toată răspunderea că atitudinea autorităților americane, care au folosit cele cîteva elemente declasate ce mai există printre docherii din porturile Atlanticului, este complect nelalocul ei. Sînt american, îmi iubesc țara și, oricît m-ar durea, sînt de o părere cu cei care susțin la O.N.U. schimbarea sediului O.N.U.-ului.

În timp ce vorbește, Rokwell Kent desenează: peisaje, peisaje și iar peisaje.

— Este genul meu preferat. Pictorii așa ziși moderni nu mă prea apreciază.

— Ce părere aveți despre arta abstractă? — îl întreb.

— Arta abstractă este... nimic și ce poți vorbi despre „nimic"? M-am transformat și în teoretician. Nu știu dacă teoria este bună, dar așa e, cum am spus eu. După părerea mea, arta este un limbaj internațional și, fiind internațional, trebuie să-l înțeleagă toți. Arta abstractă nu este înțeleasă de nimeni. Atunci ce fel de artă este asta — mă întreb eu? Spre marele meu regret însă, cercurile oficiale din America sprijină arta abstractă, ruptă de viață. Probabil că pseudo arta asta nu-i deranjează. Noul director al Expoziției „Carnegie" din New York a declarat fățiș: „Atîta timp cît sînt eu aici, arta abstractă va fi singura artă pe care o voi admite aici. Nu mă interesează părerea vizitatorilor". Rokwell Kent dă cu tristețe din cap. Într-adevăr o situație nu prea de invidiat pentru artiștii penelului, pentru cei care găsesc în viața de zi cu zi, în tot ceea ce-l înconjoară, obiectul artei.

— În America însă — conchide Kent — tot mai mulți oameni se reîntorc spre arta realistă. Viitorul, viața, frumosul nu pot fi denigrate. Sînt fericit la gîndul că în Uniunea Sovietică, în Romînia, oamenii cei mulți nu vor admite niciodată în expozițiile lor tablouri care să nu exprime nimic. Pictura românească, atît cea nouă cît și cea veche, m-a încîntat. De altfel, am nenumărate reproduceri de valoare ale pictorilor romîni. În clipele de odihnă le admir mult, din ele mă inspir, pur și simplu.

Rokwell Kent închide ochii... Poate că-l revin în minte minunatele peisaje de la noi, locurile unde trăiesc oamenii care luptă pentru victoria noului în viață și în artă.

— Vreau să călătoresc în Nord — răspunde Rokwell Kent la întrebarea în legătură cu planurile sale. Îmi place albul. Să nu credeți că acum, la bătrînețe — și eu, ca și Grigorescu al dv., am intrat într-o perioadă albă — îmi spune rizînd pictorul. Pur și simplu, iubesc întinderile înzăpezite.

Discuția noastră a continuat pînă seara tîrziu. Moscova fremăta de viață. De la fereastra hotelului, Rokwell Kent privea jos în stradă, urmărind cu privirea oamenii, oamenii pe care îi iubește atît de mult, cărora și-a închinat întreaga sa viață de artist. Un artist al omenirii.

Al. STARK

Moscova, octombrie 1960

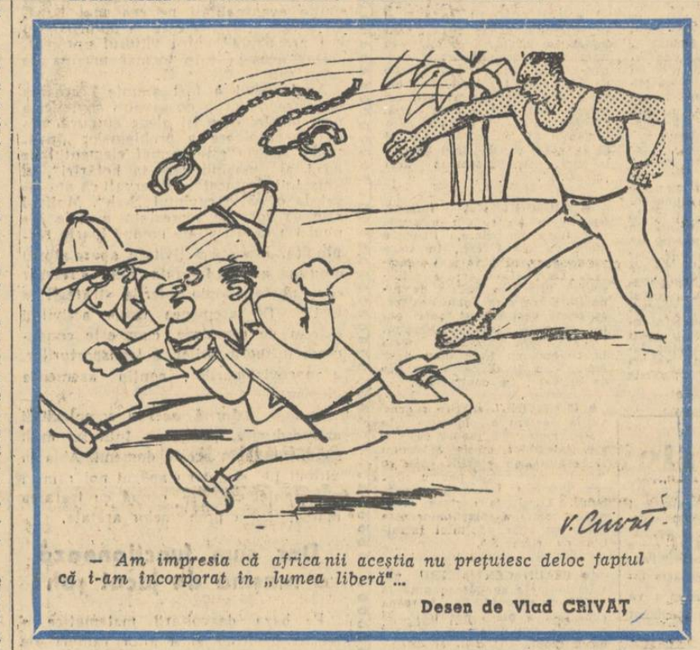

— Am impresia că africanii aceștia nu prețuiesc deloc faptul că i-am încorporat în „lumea liberă"...

Desen de Vlad CRIVAT

Poliția dă sfaturi părinților...

Oernsköldsvik. Enköping. Stockholm. Nume de localități din Suedia. Există între ele, desigur, multe deosebiri după cum, firește, și multe lucruri asemănătoare. Un lucru însă, precis, că le este caracteristic lor ca și altor așezări din Suedia. Dar nu numai din Suedia, ci și din alte multe state capitaliste. E vorba de fenomenul îngrijorător al intensificării criminalității în rîndul tineretului.

Ziarele din Occident publică tot mai dese informații și comentarii cu privire la întinderea tot mai mare pe care o ia această plagă socială.

Citîm la întîmplare. În curtea unei case din Oernsköldsvik a fost găsit în stare de inconștiență un băiat în vîrstă de 16 ani. El fusese atacat și stîlcit în bătăi de o bandă de tineri...

Într-un cartier periferic din Stockholm, un grup de trei tineri, toți cam de 16 ani, au atacat fără nici un motiv un bărbat de 45 de ani, au început să-l lovească cu un obiect de fier, iar după ce l-au doborît la pămînt au început să-l calce în picioare. Apoi, huliganii au atacat și pe tatăl victimei, un bătrîn de 70 de ani. L-au bătut, l-au călcat în picioare Bătrînul a rămas orb în urma loviturilor primite...

Cu cîteva zile în urmă, tot la Stockholm. Într-o noapte, toate beciurile poliției din capitala țării au fost umplute pînă la refuz de delicvenți și tineri criminali. Cei mai mulți dintre ei minori în stare de ebrietate, au fost arestați după ce au întreprins acțiuni violente dintre cele mai grave...

Toate acestea, relatate de ziarul „Die Tat" reflectă o stare de lucruri care nu este specifică numai Suediei ci și altor state în care mai domnesc relațiile capitaliste.

În Statele Unite criminalitatea a atins proporții înspăimîntătoare în rîndul tineretului. Cauzele sînt bine cunoscute. Ele țin, în primul rînd, însăși de orînduirea capitalistă. Este vorba de educația ce se dă tinerilor, în școală sau în familie. E vorba de condițiile de viață tot mai spinoase pentru zeci și zeci de milioane de oameni. Șomajul, goana după o slujbă, nesiguranța zilei de mîine, mizeriile cotidiene, intoxicarea cu fel de fel de tipărituri abjecte, care exaltă asasinatul, jaful și cuprind de-a dreptul instrucțiuni pentru săvîrșirea crimelor, avalanșa de filme avînd același caracter, contribuie din plin la otrăvirea unor generații de tineri, din care foarte mulți se dedau alcoolismului și actelor criminale.

Ni s-a părut semnificativă, în acest sens, atitudinea pe care a luat-o conducerea poliției din Houston (Texas). Aceasta a editat de curînd 12 reguli „pentru a face din copilul tău un bun delicvent"...

Spicuim mai jos cîteva din „regulile" pe care polițiștii din Houston le recomandă părinților pentru a le aplica copiilor lor:

— Nu-i dați nici un fel de educație spirituală. Cînd va avea 21 de ani „și-o va alege singur";

— Să nu-i spuneți niciodată: nu-i bine! Ar putea face un complex de culpabilitate. Mai tîrziu, cînd va fi arestat pentru furt de automobile, copilul va fi convins că societatea îl persecută;

— Lăsați-l să citească orice. Sterilizați-i vasele dar lăsați-i mintea să se hrănească cu murdării;

— Cînd va fi un pierde vară, declarați-i imediat că n-ați putut niciodată face nimic din el;

— Pregătiți-vă pentru o viață dureroasă O veți avea.

Aceasta nu-i o glumă sinistră a polițiștilor din Houston, ci oglinda unei mentalități viciate, urmarea caracteristică unei orînduiri în care stăpîn este sacul cu bani.

Costisitori musafirii...

În orașul vest-german Kaiserlautern se află cea mai mare garnizoană militară a N.A.T.O. din Europa. Militarii „atlantici" și în primul rînd americani, provoacă multe pagube localității și mai multe necazuri locuitorilor săi.

Primarul general din Kaiserlautern, Walter Sommer, s-a adresat recent Ministerului de război vest-german, cerîndu-i o subvenție de 3 milioane mărci pentru a putea face față situației în care a fost adus orașul de musafirii săi nepoftiți. „Fața orașului — scria el în cererea înaintată ministerului — a fost schimbată de soldații americani nu prea fermi în ce privește morala și disciplina... Suma pe care americanii o cheltuiesc pentru a încuraja viața de noapte și prostituția nu acoperă pagubele pe care le pricinuiesc...".

(În paranteză fie zis Ministerul condus de Herr Strauss, n-a dat curs cererii primarului din Kaiserlautern).

Paraziți în sos tomat...

La Saint-Tropez, pe Riviera franceză, există un „club al milionarilor" cu plajă și vile proprii, la care au acces numai cei ale căror venituri anuale se scriu cu șase zerouri în coadă.

Una din distracțiile obișnuite ale membrilor acestui club este organizarea unor bătălii cu... roșii, frișcă și spaghete (conform maximei: „cu cît mai mulți bani, cu atît mai puțin spirit!").

Milionarul Jean Castel (pe care-l vedeți în fotografie) a cheltuit — socotit în banii noștri — suma de 810.000 lei pentru achiziționarea „muniției". După ce bătălia s-a sfîrșit, snobii s-au tăvălit în nisip și înainte de a se arunca în valurile mării, au făcut un duș cu... vin roșu...

Și cînd te gîndești că nu departe de locul de distracție al acestor paraziți, de pildă în Sicilia, spre a cita doar un exemplu, există sute și mii de oameni de la a căror masă lipsesc chiar și spaghetele, tradiționala mîncare a italienilor și ai căror copii nici nu știu măcar ce înseamnă cuvîntul frișcă!...

DE PRETUTINDENI

LA NOVOSIBIRSK se înființează un institut pentru studiul străfundurilor pămîntului. Savanții sovietici afirmă că într-un viitor apropiat pămîntul va putea fi forat la zeci de kilometri adîncime.

●

LA COPENHAGA un cățel a provocat un grav accident de automobil. În timp ce se afla la volan, iar cățelul „cuminte" lîngă ea, conducătoarea automobilului a simțit că cineva o apasă cu putere pe piciorul care se afla tocmai pe accelerator. Astfel mașina își luă o viteză neprevăzută și se produse un accident în care au avut de suferit toți călătorii din automobil, exceptînd cățelul.

●

LA CONCURSUL internațional al discului care a avut loc la Valencia (Spania) juriul a acordat Premiul I discului cuprinzînd cantata „Aleksandr Nevshi" de Serghei Prokofiev în execuția corului și orchestrei simfonice a Radioteleviziunii sovietice, sub conducerea lui S. Samosud.

●

RECENT, renumitul cîntăreț și militant pe tărîm social Paul Robeson, care a concertat în R.D.G., a fost distins cu ordinul „Steaua prieteniei între popoare". Cu prilejul vizitei sale în R.D.G. Paul Robeson a primit și titlul de „doctor honoris causa" al Universității Humboldt din Berlin și cel de membru corespondent al Academiei de artă din R.D.G.

●

DUPĂ OBSERVAȚIILE unor savanți englezi, racii au două sisteme de alarmă. Unul funcționează la schimbările de flux și reflux, celălalt la schimbările de zi și noapte. La începutul refluxului și la începutul nopții racii rămîn nemișcați pe mal.

●

ASOCIAȚIA celibatarilor din Anglia, înființată în luna mai, a trecut după numai cîteva luni printr-o adevărată criză: președintele ei s-a însurat. „Singurătatea nu are viitor", a declarat el, după demisia sa, membrilor asociației revoltați de această trădare.

●

SETEA nepotolită este mult mai primejdioasă decît foamea neastîmpărată. Acest lucru îndeobște cunoscut a fost dovedit în urma unor experiențe interesante. La această experiență ce a avut loc în Sahara au luat parte opt europeni și doi arabi din Sahara. Cei zece oameni, repartizați cîte doi într-un cort la o temperatură medie de 50 grade C au primit în prima zi o cantitate mică de apă. În zilele următoare nu li s-a dat nimic de băut. Fiecare dintre ei a slăbit zilnic aproximativ cu șase kg. În cea de a treia zi șase europeni și cei doi arabi au trebuit să primească asistență medicală care era pregătită. Ceilalți doi europeni au mai rezistat 24 de ore.

●

POTRIVIT unei recente decizii, în trenurile belgiene va fi interzisă folosirea radiourilor portative cu tranzistori pe care le au asupra lor unii călători. Direcțiunea căilor ferate belgiene motivează această decizie printr-o ordonanță guvernamentală din 1885, adică înainte de inventarea radioului — în care se arată că în trenurile belgiene sînt interzise cîntatul, țipetele și incomodarea sub orice formă a călătorilor.

●

CONSERVATORUL din Praga a păsit în cel de-al 150-lea an de existență. Festivitățile cu prilejul împlinirii a 150 de ani de activitate vor avea loc în luna mai 1961. Conservatorul din Praga în care au învățat, printre alții, A. Dvorak, Vitezlav Novak, Joseph Suk, Oskar Nedbal, a fost la înființarea sa primul institut de artă de acest tip din Europa centrală.

●

LA MOSCOVA a început de curînd construcția unei aerogări uriașe, care va putea deservi 3200 călători pe oră. Clădirea principală cu un etaj se va întinde pe o suprafață de 20.000 m.p. și va cuprinde o sală de așteptare, un restaurant, un cinematograf și alte servicii. Construcția centrală va avea în dreapta și în stînga ei două clădiri de cîte 11 etaje din beton armat, aluminiu, ceramică și sticlă. Una din ele va adăposti serviciile aeronautice, iar, cealaltă un hotel. O clădire specială va fi rezervată serviciilor pentru helicoptere.

●

O EXPEDIȚIE științifică sovietică a descoperit în sudul Italiei, în marea Tireniană, un vulcan submarin. Craterul acestui vulcan e situat la o adîncime de 180 m. iar baza sa la aproape 400 m.

Expediția oceanografică care a efectuat cercetări de ansamblu în Mediterana, în cadrul programului Anului Geofizic Internațional, s-a întors la Odessa după o călătorie de 80 de zile.

●

LA INSTITUTUL de petrochimie din Azerbaidjan s-a construit o sondă electronică destinată explorării puțurilor de petrol recent forate. Foarte precisă, cu această sondă explorarea unui puț se face de 5 ori mai repede ca pînă acum. Cu vechile sonde, pentru a se obține date precise, operația trebuia repetată de 5—6 ori. Cu noua sondă, se obține din primul sondaj o imagine exactă a gurii puțului.

●

ÎN ARMENIA a fost terminat recent primul atlas geografic al republicii. Cele 150 hărți pe care le cuprinde înfățișează structura geologică și hidrologică a țării, clima sa, condițiile agro-climatice, solul, flora, fauna etc. Atlasul evocă de asemenea istoria țării de la Urartu pînă-n zilele noastre.

●

DEȘI S.U.A. dețin 63 la sută din producția mondială de whisky, aceasta nu ajunge pentru consumul intern. Conform unei statistici, americanii beau 80 la sută din tot whisky-ul produs în întreaga lume. Drept care trei sferturi din whisky-ul distilat în Anglia (al doilea producător mondial al acestei băuturi) este exportat în Statele Unite.

●

PREFECTURA poliției din Paris a ajuns la concluzia că amenzile percepute conducătorilor auto pentru încălcarea dispozițiilor privitoare la parcarea vehiculelor aduc mai multe complicații decît merită sumele încasate. S-a constatat că pentru încasarea acestor amenzi este nevoie de 44 de operații birocratice și 12 funcționari.

MAGAZIN MEDICAL

AEROFAGIA

Printre tulburările de stomac, balonările și eructațiile (răgâielile) ocupă un loc important. Într-adevăr, mulți se plîng că nu mai pot mînca, că au o senzație de prea plin, că sînt nevoiți să dea drumul cordonului în timpul meselor, dar, mai ales, că au eructații ce survin în salve zgomotoase.

Aerofagia — adică înghițirea de aer — provoacă un întreg cortegiu de simptome. Ea se produce, în special, în timpul înghițirii alimentelor, lichidelor și a deglutiției involuntare, adică a „înghițitului în sec". Din cauza unei hipersensibilități gastrice, pe baza unor excitații nervoase, aerul înghițit este expulzat foarte curînd. Se poate produce și un spasm al pilorului care împiedicînd eliminarea aerului în intestin, acesta va căuta să scape pe gură, fortînd orificiul cardiei (deschizătura inferioară a esofagului).

Cum se combate această tulburare? Numai după ce ne-am convins că nu există vreo afecțiune gastro-intestinală sau hepatică (ficat) care necesită tratamentul respectiv, vom căuta să remediem aerofagia cu următoarele: Știind că nu prezintă vreo gravitate, cu puțină voință și educație putem împiedica aceste eructații. În primul rînd, este o problemă de educație a deglutiției. Înghițirea aerului poate fi înlăturată ținînd între dinți un port-țigaret, o țigară de mentol. Toate acestea sînt făcute în scopul ca gura să rămînă întredeschisă și nu închisă. În felul acesta nu se va produce mișcarea de înghițire care mijlocește pătrunderea aerului în stomac.

De multe ori, în caz de balonare, culcarea pe abdomen favorizează eliminarea gazelor și totul reintră în ordine.

Se obțin rezultate foarte bune cu largactil, fenergan, nervatil CIF sau cu un sedativ cum e Pasiflorel sau Sedonal CIF.

Dr. I. HARAS

Viermii intestinali

Foarte multe din turburările pe care le acuză bolnavul, venit la consultație, sînt deseori datorite viermilor intestinali.

Ce sînt viermii sau paraziții intestinali?

După cum le spune și numele, sînt viețuitoare care trăiesc „parazitar" în intestinele omului sau animalelor, adică își iau hrana gata pregătită din organismul gazdei, sau se hrănesc cu sînge pe care îl iau provocînd răniri pe peretele tubului digestiv.

Paraziții sînt periculoși prin faptul că lipsesc organismul gazdei de o parte din materialul necesar hrănirii acestuia, prin consumarea unei cantități de sînge, precum și prin provocarea rănilor tubului digestiv, răniri care permite pătrunderea în țesutul gazdei a o serie de microbi intestinali.

Pe lîngă acestea, paraziții au și un rol toxic prin substanțele otrăvitoare, ce le elimină în continutul intestinului și care sînt absorbite apoi de organismul omului.

Formele și mărimile acestor paraziți sînt variate; astfel unii nu pot fi observați decît cu microscopul, de exemplu: Lamblia. Alții au mărimi de cîțiva centimetri, de exemplu (ascarizii — limbricii) sau milimetri, de exemplu oxiurii, și putînd ajunge la 10—12 metri, cum sînt teniile (panglicile).

Acești paraziți se răspîndesc fie direct, fie prin forme de rezistență, chisturi sau ouă, care intrînd în organism dau naștere la un nou viermе, fie că au nevoie de o „gazdă intermediară" în care ou suferă o transformare, care va deveni astfel infectant pentru om.

Semnele îmbolnăvirii sînt variate și de obicei în directă legătură cu intensitatea parazitării, astfel: anemie, oboseală, turburări de digestie, dureri abdominale, vărsături, diaree, turburări nervoase ca: spasme, dureri de cap, convulsii, mîncărimi de nas și anale.

Putem preveni îmbolnăvirea? Da! Respectînd regulile elementare de higienă ca: să nu se bea apă nefiartă din lacuri, bălți sau orice sursă îndoielnică, să nu se consume fructe sau zarzavaturi nespălate, a se spăla mîinile cu apă și săpun ori de cîte ori te așezi la masă, a folosi closetul în mod cît mai higienic, a nu consuma carne de vită tăiată clandestin, a nu răspîndi gunoiul ori unde, a deparazita îmbrăcămintea și păstra o higienă personală cît mai riguroasă la persoanele parazitate cu oxiuri, respectarea controlului periodic a personalului ce lucrează în sectorul alimentar.

Ținînd cont că medicamentele anti parazitare sînt destul de toxice, nu faceți tratamentul singuri, ci sub controlul și îndrumarea medicului, respectați întocmai indicațiile de viață și regim ale acestuia, repetați tratamentul de cîte ori este nevoie și veți avea asigurat și rezultatul bun al tratamentului.

Dr. Valentin TOMESCU

Actualități

PLASTIA INTESTINALĂ ÎN UROLOGIE

Chirurgii sovietici au înlocuit parțial sau total ureterul (organ care leagă rinichiul de vezica urinară) cu un segment de intestin subțire. Această plastie intestinală a fost practicată la bolnavii cu diferite boli de rinichi (hidronefroze, calculi renali recidivanți etc.). Rezultatele operatorii imediate și îndepărtate au fost foarte bune.

TRATAMENTUL BOLII HIPERTONICE

Prof. dr. A. E. Cerneavski a construit un aparat de hidroaeroionizare pentru tratamentul bolii hipertonice. Tratamentul se aplică în special în stațiunile balneo climaterice și constă din inspirația aerului ionizat cu aparatul prof. dr. Cernevski. Hidroaeroionizarea are o influență favorabilă asupra sistemului nervos central și asupra aparatului cardio-vascular. Bolnavii își recapătă somnul și liniștea, iar tensiunea arterială scade apreciabil.

IODUL RADIOACTIV ÎN DIAGNOSTICUL ȘI TRATAMENTUL UNOR BOLI CARDIO-VASCULARE

Izotopii radioactivi ai iodului sînt azi din ce în ce mai utilizați în diagnosticul și tratamentul unor boli cardio-vasculare. Iodul radioactiv se folosește în scopuri diagnostice pentru examinarea circulației sanguine în cavitățile inimii și în vasele periferice. Determinîndu-se gradul de absorbție al iodului radioactiv, s-a putut determina starea funcțională a aparatului cardiovascular. Cardiologii sovietici au constatat că în primul stadiu al bolii hipertonice absorbția iodului de către glanda tiroidă este la limita superioară a valorilor normale: în stadiul doi există o tendință la diminuare, iar în stadiul trei, absorbția iodului este scăzută la majoritatea bolnavilor. Iodul radioactiv a fost utilizat de asemenea în diagnosticul diferențial al unor boli de inimă.

Unele forme de insuficiență cardiovasculară și unele forme grave de angină pectorală au fost tratate cu succes cu iod radioactiv.

Dr. N. C.

Un joc instructiv-distractiv

Dăm, în cele ce urmează 10 citate ale unor filozofi, scriitori, medici, despre importanța exercițiilor fizice în viața omului. Personalitățile alese de noi sînt: Avicenna, Aristotel, Platon, Hippocrat, Celsius, Voltaire, Tolstoi, Pavlov, Bogomolet, Parhon. Citatele de mai jos nu sînt puse însă în ordinea de mai sus.

Vă propunem să găsiți singuri cine este autorul fiecărui citat.

1. „Pentru prelungirea vieții este necesar un mod de viață cumpătat, o gimnastică judicioasă, aer proaspăt și plimbări".

2. „Mișcarea este viața".

3. „Gimnastica este o parte integrantă a medicinei".

4. „Omul care practică moderat și la timp exercițiile fizice, nu are nevoie de nici un tratament pentru îndepărtarea vreunei boli".

5. „Activitatea intelectuală sedentară, fără mișcare și fără muncă fizică, este un chin curat".

6. Noi ne scurtăm viața prin lipsa noastră de cumpătare, prin lipsa de ordine, prin atitudinea inadmisibilă față de propriul organism".

7. „Nimic nu-l istovește și nu-l subminează mai mult pe om decît inactivitatea fizică prelungită".

8. „În lupta împotriva stagnării sîngelui în organism, gimnastica și masajul sînt de cea mai mare utilitate. Ziua trebuie să începă și să se încheie cu ele. Cele 10—12 minute de gimnastică zilnică nu numai că dau vigoarea organismului pentru toată ziua, ci prelungesc viața cu mulți ani".

9. „Nimeni nu moare cu un organism care funcționează în cele mai bune condiții. Cu privire la tratamentul profilactic și preventiv al fenomenelor de îmbătrînire, în primul rînd trebuie să avem în vedere igiena muncii...".

10. „Trîndăvia provoacă o istovire prematură, iar munca — o tinerețe prelungită".

Răspunsul exact privind al cui este fiecare din citatele de mai sus, îl găsiți în această pagină.

Din toate citatele se degajă însă un punct de vedere comun, între medicii antici și academicienii contemporani, filozofii, scriitorii, etc. Ați sesizat: calea spre sănătate, forță și viață lungă nu poate fi concepută fără exerciții fizice!

Ce știți despre organismul dv.?

● FIECARE om posedă un apendice cecal, care uneori inflamîndu-se necesită un tratament chirurgical (apendicita). Apendicele cecal are forma unui „vierme" de grosimea unui creion și o lungime de 7—10 cm. El este o... rămășiță de organ, vădită mărturie că strămoșii noștri posedau în stadiul de mamifere inferioare un apendice mult mai mare. Rolul apendicelui în organismul uman nu este cunoscut. Scoaterea lui nu provoacă nici un fel de tulburări. La unele mamifere actuale, ca de pildă la rozătoare, în apendicele cecal are loc un proces energic de digerare a substanțelor nutritive.

● MADUVA oaselor este o „fabrică" importantă de elemente sanguine. În copilărie toate oasele conțin măduvă roșie (adică activă). De la vîrsta de 7 ani ea este înlocuită în oasele lungi cu grăsime și se păstrează numai în oasele plate și sub formă de mici focare în oasele lungi. În măduva oaselor se formează în primul rînd globulele roșii. În condiții normale, formarea globulelor roșii se face exclusiv în acest organ. Tot în măduvă sînt „fabricate" unele tipuri de globule albe, celule speciale („celule gigant") ș.a.

● IN CREIER există un centru special al setei. Dorîți să știți unde se află? În lobul temporal-sfenoidal. Dovada o constituie faptul că prin rănirea accidentală a acestei regiuni cerebrale, cel atins începe de urgență să sufere de o sete cumplită.

● CONȚINUTUL în apă al organismului scade cu cît înaintăm în vîrstă. Astfel, în timp ce embrionul uman conține inițial 94 la sută apă (la vîrsta de 1½ luni), în ultima lună dinaintea nașterii conține doar 88,9 la sută apă. Copilul mic 69 la sută, adolescentul 65 la sută, adultul 62 la sută, iar bătrînul sub 60 la sută. Apa înseamnă deci „tinerețe".

● MUȘCHII sînt formați, fiecare în parte, din nenumărate fibre musculare, firișoare lungi cu cîțiva cm., în stare să se scurteze cînd sînt excitate. Cum arată aceste firișoare? Priviți o bucată de carne friartă care se poate desface, se poate destrăma și veți putea constata prezența fibrelor. Fiecare fibră musculară este în contact cu fibra unui nerv motor care îi aduce comenzile de mișcare, de contractare.

● INTESTINUL subțire și gros au la naștere o lungime de 2,5—3 metri. În raport cu vîrsta, intestinul crește și unii cercetători au stabilit chiar o formulă matematică pentru aflarea lungimii totale a intestinului. Astfel, la talia adultului înmulțită cu cifra 5,5.

● PE UN CENTIMETRU pătrat de piele se găsesc pînă la 40.000 de microbi. Pe întreaga suprafață a pielii pot trăi 85 milioane sau chiar un miliard de microbi.

● PRIN mersul pe bicicletă un om puternic poate efectua un travaliu de 1200 kilogram. metri pe minut timp de mai multe ore; 1800 kg.m. pe minut timp de o oră și 2400 kg.m. pe minut timp de cîteva secunde.

● FOAMEA poate fi combătută cu apă. „Profesioniștii foamei", prin consumarea de apă, puteau să nu mănînce pînă la 50 de zile. În schimb, ingerarea de hrană uscată, fără apă, duce la moarte în cîteva zile.

Răspunsurile la jocul instructiv-distractiv

1. Hippocrat — 2. Voltaire — 3. Platon — 4. Avicenna — 5. Tolstoi — 6. Pavlov — 7. Aristotel — 8. Bogomolet — 9. Parhon — 10. Celsius.

Medicul vă sfătuiește

O.T. — București: Măsurile pe care le-ați luat sînt foarte bune. Continuați duș rece, sport, vizionînd spectacole și citiți cît mai multe cărți bune. Ca tratament ajutător vă recomandăm ser neurotonic 10 fiole, Viplex, Cutacid. Nu vă descurajați dacă la început veți avea încă unele mici neajunsuri.

PURNU MARGARETA — Timișoara: Mai mult ca probabil suferiți de o deviere de sept. Pentru a confirma presupunerea noastră este necesar să vă prezentați în consult la un medic specialist O.R.L. Dacă diagnosticul va corespunde, defectul se poate corecta ușor printr-o mică intervenție chirurgicală.

GINO BRUNO: Este de la sine înțeles că cel mai eficace mijloc de lăsare a fumatului este voința. Ne miră faptul că faceți afirmația că sînteți un om cu „voință de oțel" și că totuși n-ați reușit pînă astăzi să renunțați la acest obicei. Vă recomandăm să faceți de două ori pe zi gargară cu soluție foarte diluată de nitrat de argint la recomandarea medicului.

I. IONESCU: Desigur că boala dv. beneficiază de un tratament chirurgical. Rezultatele obținute sînt dintre cele mai bune în marea majoritate a cazurilor. Operația este simplă și ea poate fi executată în orice serviciu de oftalmologie. Pentru a stabili însă dacă este indicată operația e necesar a vă prezenta la un medic specialist în boli de ochi.

ALINA — 40 ani: Suferința pe care o aveți este trecătoare. În orice caz un control endocrinologic ar putea să fie util.

NICU BÎCLEA: Contra mătreții vă recomandăm următoarea soluție care se aplică frictionînd pielea capului în fiecare seară, timp de două săptămîni, apoi de trei ori și în sfîrșit odată pe săptămînă, timp de mai multe luni.

Rp. Rezorcină	8 gr.
Ac. salicilic	2,50 gr.
Biclorură Hg	0,20 gr.
Ol. ricin	7 gr.
Alcool 90 grade	250 gr.

IOANA — București: Într-adevăr savanta sovietică prof. dr. Antonina Subladze a preparat un vaccin împotriva sclerozei în plăci.

Regimul igienic al școlarului în familie

Anul școlar pune în fața părinților sarcina organizării unui regim rațional de viață și de muncă al copiilor lor de virstă școlară.

Astfel, pregătirea lecțiilor acasă zilnic, totdeauna la aceleași ore, cu respectarea pauzelor necesare recreerii, previne surmenajul și asigură un randament sporit la învățătură. În același timp este însă necesar ca părinții să organizeze și condițiile de pregătire a lecțiilor acasă. Organizarea pregătirii lecțiilor într-un cadru liniștit, plăcut și ordonat ușurează efortul intelectual al copiilor și le menține sănătatea.

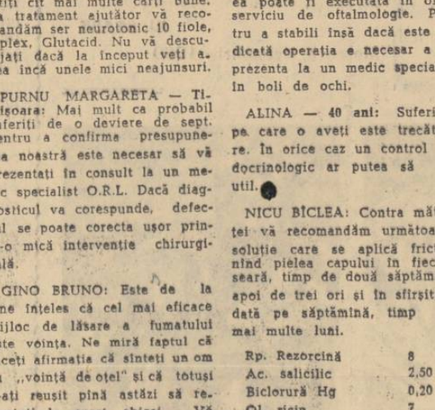

Ce este necesar în acest scop?

În primul rînd părinții trebuie să asigure copilului „colțișorul său" pentru învățat, adică locul de lucru al copilului acasă. Sînt suficiente în acest scop o masă și un scaun potrivite înălțimii copilului, precum și un raft sau un dulap pentru cărți și caiete. Masa la care copilul își face lecțiile nu trebuie folosită în alte scopuri, iar copilul va fi obișnuit să-și țină aici, în perfectă ordine, cărțile, caietele, rechizitele școlare.

Una din cele mai importante condiții pentru dezvoltarea normală a scheletului copiilor este ținuta lor corectă în timpul scrisului sau al cititului. Iată de ce este necesar ca masa la care copilul își pregătește lecțiile să fie potrivită înălțimii sale. Dacă, de pildă, masa este prea joasă față de scaun, din cauză că școlarul e obligat în timpul scrisului sau cititului să se aplece prea mult, se produce cu timpul strîmbarea coloanei vertebrale în jos, ca o cocoașă.

Dacă masa este însă prea înaltă, se produce ridicarea umărului drept și lăsarea în jos a celui sting, ceea ce duce de asemenea la strîmbarea coloanei vertebrale.

„Colțișorul" copilului trebuie să fie bine luminat. Lumina de la geam sau de la lampă trebuie să-i vină copilului din stînga. Dacă lumina vine din dreapta, mîna umbrește cartea sau caietul și astfel se produce obosirea ochilor și slăbirea vederii.

Pentru a asigura sănătatea copilului de virstă școlară ca și sporul la învățătură, părinții trebuie să aibă grijă de a organiza alternarea rațională a muncii intelectuale cu sport, gimnastică și muncă fizică. Sportul, gimnastica și plimbările în aer liber, reconfortează și călesc organismul copilului și-i întăresc sistemul nervos. De asemenea, munca fizică recreează sistemul nervos, contribuind totodată la educarea copilului în spiritul dragostei față de muncă. Este bine ca părinții să asigure zilnic pentru copiii lor ore în care să stea la aer liber. Astfel, școlarii mai mici vor sta la aer liber cel puțin 3—3½ ore zilnic, iar cei mai mari 2—2½ ore. În acest timp se pot organiza jocuri, sporturi sau o muncă fizică după puterile copilului. Munca fizică pe care o fac copiii trebuie însă să fie în raport cu forța lor, deoarece un efort prea mare îi obosește, ceea ce se răsfrînge asupra randamentului la învățătură, făcînd să le scadă atenția sau să aibă o influență dăunătoare asupra dezvoltării lor. Unui școlar de 7—9 ani i se poate cere să-și facă singur patul, să ajute la grădinărit sau unele treburi casnice ușoare. Cei de 10—12 ani pot să lucreze în grădina de zarzavat sau de flori, să îngrijească de animalele domestice, iarna să curețe de zăpadă potecile etc.

Un alt aspect important al organizării regimului de viață, muncă și odihnă al școlarului în familie este asigurarea orelor necesare somnului. Somnul redă organismului energia fizică și nervoasă cheltuită în timpul zilei, pregătindu-l pentru activitatea de a doua zi. Desigur că orele de somn variază în funcție de vîrsta școlarului. Astfel, la 7 ani sînt necesare 12 ore de somn pe zi, între 8—10 ani—11½ ore, la 11 ani—11 ore, la 12 ani—10½ ore, iar între 13—15 ani — 10—9½ ore.

Importantă este însă, în același timp, obișnuirea școlarului cu ore fixe de somn. Obișnuința de a adormi în fiecare seară la aceleași ore asigură un somn profund și odihnitor, iar dimineața, de asemenea, copiii trebuie obișnuiți să se trezească la ore fixe.

V. P.

Mașini care pot juca șah!...

Campionul mondial de șah a fost învins de o mașină electronică! Într-un meci de neuitat, creațiu oamenilor de știință a reușit să triumfe pentru prima dată asupra celui mai bun jucător de șah. Mașina a mai jucat înainte cu campionul mondial încă 93 de partide, pe care le-a pierdut, învățînd însă în acest timp tactica și strategia maestrului și, depășindu-l în cele din urmă".

Vom putea întîlni vreodată într-un ziar o asemenea știre?

Există mașini de jucat șah? Vor putea ele să învingă un jucător uman?

La toate aceste întrebări se poate răspunde afirmativ...

Tehnica mașinilor electronice de calculat a progresat atît de rapid, încît astăzi există deja mașini de jucat șah și este neîndoielnic faptul că într-un viitor destul de apropiat ele vor putea face față oricărui adversar... (cu condiția ca acest adversar să nu fie tot o mașină electronică).

Contrazice această afirmație faptul incontestabil al superiorității creierului omenesc, față de orice mașină? Nu, căci mașinile nu vor putea întrece creierul decît pe porțiuni limitate, neputînd ajunge la complexitatea și versatilitatea acestui produs suprem al evoluției vieții pe Pămînt.

Se mai pune însă o întrebare. Oamenii de știință nu au oare nimic mai bun de făcut decît să creeze mașini de jucat șah? Este șahul o preocupare care să merite asemenea eforturi din partea reprezentanților științei și tehnicii? Nu ar fi mai nimerit să se creeze mașini pentru rezolvarea unor probleme mai importante care să ușureze munca unui mare număr de oameni, care să aducă societății mai multe foloase?

Putem fi însă liniștiți. Lipsa de importanță a mașinilor de jucat șah este numai aparentă. Adevărul este că „mașina de jucat șah" reprezintă doar un simbol.

Administratori, consilieri, directori... Iată cîteva profesiuni în activitatea cărora mașinile electronice încă nu s-au „amestecat" pînă în prezent. Era greu de crezut că o mașină ar putea „cîntări" o situație, ar putea face apel la experiență, ar putea judeca acțiunile unui adversar, ar putea alege din mai multe eventualități pe cea mai bună. În sfîrșit, „mașina care ia hotărîri" nu era prevăzută pentru viitorul apropiat.

Dar aceasta este tocmai mașina de jucat șah.

Anul trecut a fost anunțată crearea de către un grup de savanți sovietici a unei mașini care își alege singură modul de rezolvare a problemelor „învățînd". Acesta este tocmai elementul de bază al „mașinii care ia hotărîri", al „mașinii de jucat". Observați că am lăsat la o parte cuvîntul „șah". Motivul este că *jocurile* reprezintă modele ale unui tip de activitate umană foarte răspîndită. Această activitate apare atunci cînd ne aflăm în fața unui adversar care poate adopta diferite strategii și tactici. De asemenea unele activități extrem de complexe, cum este conducerea întreprinderilor, a transporturilor, a aprovizionărilor, conțin asemenea elemente.

Tocmai datorită acestei complexități extraordinare, știința a întîrziat mult să pătrundă în aceste domenii. Abia în ultimii 10—15 ani au apărut noi ramuri ale științei care se ocupă cu tratarea matematică a problemelor arătate.

Dar cum funcționează o mașină de jucat șah?

Pe baza dezvoltării matematice a teoriei jocurilor și a altor ramuri ale matematicilor aplicate, în combinație cu progresele cele mai recente din domeniul mașinilor de calculat electronice se poate porni la conceperea unei „mașini de jucat șah".

Astfel în mașina electronică ce „învață" a colectivului de savanți sovietici din Riga se introduc formule de bază ce urmează a fi folosite, iar apoi problemele. Mașina aplică formulele singură, memorînd mersul calculelor și reținînd metodele care s-au dovedit favorabile. Această mașină deci „învață din experiență". Iată deci încă o calitate, imediat aplicată la mașina de jucat șah.

Capacitatea de „memorizare" a mașinilor electronice de calculat va fi folosită pentru înmagazinarea atît a experienței proprii, cît și a experienței străine. Astfel mașina de jucat șah va înregistra mai întîi partidele celebre. Tactica ei va fi determinată de valoarea pieselor și de poziția lor, precum și de prevederea desfășurării ulterioare a jocului.

În sfîrșit, mașina de jucat șah va prezenta un avantaj tipic al calității ei de mașină: rapiditatea și precizia.

Într-un meci de șah învinge acela care este capabil să joace mai bine și mai repede ca adversarul. „Mai bine" înseamnă printre altele posibilitatea de a prevedea mersul partidei pentru fiecare variantă posibilă, funcțiune care se potrivește de minune mașinii de calculat, cu posibilitățile sale de calcul rapid, de înmagazinare și de comparație rapidă a rezultatelor.

Bazați pe aceste realități, oamenii de știință au pornit la realizarea unor „mașini de jucat șah" capabile să mecanizeze munca într-un sector extrem de complex al muncii intelectuale. În acest sector activitatea era pur „meșteșugărească" cu toate că consecințe de importanță considerabilă puteau cauza pierderi imense. Pînă acum luarea de hotărîri în „jocurile" reale depindea strict de talentul individilor respectivi, nu existau nici măcar reguli precise.

Progresele recente ale matematicii și ale mașinilor electronice de calculat au ajuns să ne facă să întrevedem posibilitatea de a mecaniza un domeniu superior și extrem de complex al activității intelectuale.

Ing. A. NEGREA

„Untură de pește" din rechini

Produsul natural în care se găsește vitamina D este uleiul de ficat de morun (untură de pește). Deși untura extrasă din ficatul de morun este cea mai cunoscută și mai utilizată în medicină, totuși ea nu este cea mai bogată în vitamine. Ficatul peștilor Hipogeossus vulgaris și ficatul de rechin, sînt mult mai bogate în cele două vitamine decît morunul.

Untura de pește „clasică" poate fi astfel înlocuită cu uleiul de rechin. S-a calculat că de la un singur rechin se poate extrage între 400 și 1200 litri de ulei cuprinde de 20 de ori mai multe vitamine decît untura de pește folosită pînă acum.

Alcool din neghină

Neghina este după cum se știe, o buruiană larg răspîndită în semănăturile de primăvară. Deși se bucura de faima rea pînă de curînd, agronomii din Kiev au încercat să o folosească în scopuri industriale. Productivitatea mare a neghinei, boabele ei mari și bogate în amidon au permis folosirea seminției, separate din recolta cerealelor de primăvară, la fabricarea alcoolului. Deși toxică, în stare naturală, acest lucru nu a influențat calitatea produsului obținut.

Specialistul sovietic A. G. Doiarenco, afirmă că este foarte posibilă crearea unor noi soiuri de neghină care prin productivitatea lor mare și bogăția lor în amidon, să concureze alte plante folosite pînă acum ca materie primă pentru fabricarea alcoolului.

În afară de aceasta, se pune problema creării unei neghine lipsită de substanțe toxice (alcaloizi) care să poată fi folosită în industria alimentară.

În sfîrșit, chiar substanțele toxice (alcaloizii) și-ar putea găsi utilizări interesante în medicină pentru tratamentul unor boli.

Grupul de agronomi sovietici care lucrează în prezent la crearea soiurilor noi de neghină, speră să aducă în viitor, pe această cale, rezolvarea unor importante probleme agricole.

Oxibicilina, o nouă penicilină cu acțiune prelungită

După cum se știe, penicilina „clasică" prezintă un mare dezavantaj: eliminarea ei rapidă din organism. Din acest motiv, injecțiile de penicilină trebuie repetate la intervale mici, de 3—4 ori în 24 de ore.

Pentru remedierea acestei situații, oamenii de știință au căutat mereu noi... descendenți ai penicilinei, a căror acțiune în organism să fie cît mai prelungită. Recent, în Uniunea Sovietică, savantul F. K. Suhomlinov a preparat o nouă penicilină cu acțiune prelungită denumită oxibicilină.

Injectarea intramusculară odată a 600.000 unități de oxibicilină, o menține în organism timp de 2—3 zile, în timp ce penicilina clasică nu persistă în corp decît cîteva ore. Pe de altă parte oxibicilina nu produce dureri locale, ca penicilina, fiind foarte ușor suportată de bolnav.

Determinîndu-se toxicitatea oxibicilinei pe șoareci albi s-a constatat că ea este mai puțin toxică decît penicilina.

Activitatea geologică... a microbilor

De curînd a avut loc la Moscova, la Institutul de Microbiologie al Academiei de Științe a U.R.S.S. o consfătuire privind activitatea geologică a microorganismelor.

Un deosebit interes prezintă cercetările unui grup de savanți sub conducerea lui K. B. Asirov și M. V. Gasanov care au arătat rolul bacteriilor în modificarea apelor petrolifere și posibilitatea intensificării extracției de petrol prin metoda „infectării" zăcămîntului.

Referatul geologului G. A. Moghilevski a arătat că microbii pot fi folosiți ca „indicatori" pentru prospectarea zăcămintelor de petrol și gaze.

În sfîrșit, studiile lui B. V. Perfiliev au precizat metode ingenioase pentru stabilirea rolului microorganismelor în formarea minereurilor de fier și mangan.

Știința amuzantă

Da sau nu?

Răspundeți la întrebările de mai jos prin „DA" sau prin „NU". Confruntați apoi răspunsurile dv. cu cele publicate la sfîrșitul rubricii, unde veți găsi și explicațiile necesare.

1. Balena este cel mai mare dintre pești? Da! — Nu!

2. Este adevărat că orașele Pompei, Herculaneum și Stabiae au fost îngropate în cenușa vulcanului Etna în anul 76 e.n.? Da! — Nu!

3. Sînt instrumente muzicale la care se cîntă cu ambele mîini ajutate de picioare? Da! — Nu!

4. Un erou al lui Jules Verne, Paganel, vedea foarte bine pe întuneric. Există într-adevăr oameni care văd pe întuneric? Da! — Nu!

5. În comparație cu o lampă de 50 wați, de același voltaj, o lampă de 100 wați are o rezistență mai mare? Da! — Nu!

6. Există vre-un loc pe globul pămîntesc unde busola arată cu ambele capete spre nord? Da! — Nu!

7. Puteți găsi vreo legătură „chimică" între cartofii prăjiți și gulerele scrobite? Da! — Nu!

8. Scrisul chinezesc se citește de la dreapta spre stînga? Da! — Nu!

9. Există vreo deosebire între „evaporare" și „volatilizare"? Da! — Nu!

10. Dintre cele trei ordine ale coloanelor grecești cel ionic este ornamental cel mai simplu? Da! — Nu!

Răspunsuri

1. Nu! (Balena nu este pește ci mamifer).
2. Nu! (Au fost îngropate de Vezuviu).
3. Da! (Orga, pianul, harpa, armoniul).
4. Da! (Ei se numesc nictalopi).
5. Nu! (Are o rezistență mai mică).
6. Da! (La Polul Sud).
7. Da! (Cînd prăjim cartofii, din cauza marei călduri, amidonul de la suprafața lor se transformă în dextrină — un fel de substanță cleioasă, care lipește grăuntele de amidon unindu-le într-o coajă rumenă. La fel, cînd călcăm rufele cu fierul fierbinte, amidonul din cauză căldurii se transformă în dextrină. Pe suprafața rufelor sau a gulerelor se face astfel o coajă tare, asemănătoare coajei cartofilor prăjiți).
8. Nu! (De sus în jos).
9. Da! (Lichidele se „evaporează" iar solidele se „volatilizează").
10. Nu! (Cel mai simplu este ordinul doric).

CÎMPIA TURZII
ORAȘUL METALURGIȘTILOR

(Urmare din pag. 1-a)

foamnei s-au ivit și crizantemele, aduse de nea Aurel Florea, florarul uzinei.

Flori au fost aduse și în sala în care s-a desfășurat, nu de mult, originalul concurs „Cine știe meserie, cîștigă", organizat de către Comitetul U.T.M. pe uzină între tinerii oțelari și laboranți. Concursul a produs un viu entuziasm printre sutele de participanți, examinați de un juriu de specialiști în frunte cu ing. Gheorghe Sîrbu, tehnologul șef al uzinei. Întrebările, bine chibzuite, au ținut să pună în valoare cunoștințele teoretice și practice ale concurenților. Tinerii au putut învăța pe loc lucruri noi, utile pentru meseria lor. Rezultatul final: oțelarii au întrunit 1290 puncte, iar laminoriștii 1220 puncte. Primilor clasați li s-au distribuit premii...

De fapt, cine știe meserie cîștigă nu numai la acest instructiv concurs, ci și altminteri. Fruntașii în producție, acei care stăpînesc bine meseria, se bucură de stima și prețuirea tovarășilor lor de muncă. Tocmai de aceea, aci, la „Industria Sîrmei", se pune un accent deosebit pe calificare, pe ridicarea nivelului profesional. Numai puțin de 1400 cursanți sînt înscriși în prezent la cursurile de „minim tehnic". 263 elevi frecventează cele 10 cursuri de calificare din uzină, 409 muncitori și tehnicieni sînt înscriși la cursurile serale și fără frecvență ale școlii melii locale, iar 45 muncitori au fost trimiși în acest an la Politehnică, la București, Cluj și Timișoara.

Rapsodia I-a de Enescu...

Sunetele sirenei răsună prelung, ducînd pînă departe vestea că schimbul de lucru și-a terminat programul. Dar viața clocotitoare a uzinei nu se oprește; în locul oțelarilor, laminoriștilor sau cablorilor care și-au terminat lucrul, au intrat alții, cu forțe proaspete...

În fața celor care ies din schimb, se desprind mai multe drumuri. Unii o pornesc spre casă, în Orașul Muncitoresc, sau în colonia „Ecaterina Teodoroiu". Alții trec pragul magazinelor bine aprovizionate, pentru diferite mărunțișuri. Sînt destui care se opresc la librărie pentru a-și alege o nouă carte. Pe mulți însă îi atrag sălile „Palatului cultural", terenurile de sport, cinematograful...

Pășim alături de oțelarii Gheorghe Mureșan și Mihai Giurgiu. Aceștia, împreună cu maistrul laminorist Ion Mărginean, cu inginerul Teofil Moldovan și cu alții, s-au mutat în noul bloc cu 3 etaje construit pe strada 6 Martie. E cel mai frumos bloc din Cîmpia Turzii. Vizitîndu-l, aflăm că în orașul metalurgiștilor s-au construit pînă acum 61 blocuri cu 643 apartamente, un „bloc al tineretului" cu 120 locatari, 103 locuințe individuale cu împrumut de la stat, plus numeroase locuințe ridicate cu mijloace proprii. Alte 3 blocuri cu cîte 16 apartamente vor fi date în folosință încă în acest an.

Tot aci, în Cîmpia Turzii, s-a construit o școală medie cu 16 clase, o creșă și un cămin de zi, un bloc chirurgical modern pe lîngă spitalul uzinal, cu 100 paturi. O fabrică de pîine modernă, numeroase magazine de produse alimentare și industriale, unități de deservire ale cooperației meșteșugărești stau la dispoziția populației din oraș. Nu de mult s-a deschis un nou centru de desfacere a cărnii, un magazin „Aprozar" și s-au montat frigidere în 5 magazine alimentare. În spatele școlii medii, zeci de tineri au amenajat un frumos „Parc al tineretii". Modern este și stadionul local, unde duminica este încurajată echipa locală.

Să-i însoțim însă și pe aceștia spre „Palatul cultural". Cu ani în urmă, bună parte dintre ei stăteau la poarta uzinei în opinci, cu cioareci groși de dimie și căciuli mițoase trase pe urechi; azi, ei își clădesc case noi, își fac mobilă la comandă, iar timpul liber și-l petrec în sala de lectură, în fața tablei de șah, sau în sala de cinematograf. Muncitoarea Viorica Duca de la secția cabluri, electricianul Cornel Crișan, economistul Ion Vasing, se îndreaptă spre repetiție, la cor, unde îi așteaptă alți 97 membri ai corului mixt al uzinei. (Anul trecut, acest cor a cîștigat premiul III pe țară la cel de al 5-lea concurs al formațiilor artistice de amatori). Alți muncitori, tehnicieni și funcționari repetă în echipa de teatru, fac parte din brigada artistică de agitație, din orchestra de muzică populară sau din cea de muzică ușoară, exersează în echipa de dansuri (echipa aceasta a jucat în filmul romînesc „Cazul Lakatos"), ori activează în cercurile de balet, pian, vioară, pictură, foto-amatori etc.

Și „Palatul cultural" se... deplasează în uzină. Orchestrele de pe lîngă acest for artistic-cultural cîntă deseori pentru fruntașii din diferite secții. În cadrul emisiunii „Cu microfonul prin uzină" sînt popularizate cele mai noi lucruri din întreprindere. Nu lipsesc nici informările politice, recenziile de cărți, serile-ghicitoare. S-a deschis recent și cercul „Prietenii muzicii", în primă audiție fiind Rapsodia I-a de George Enescu...

În viitorii 6 ani...

O seamă de detalii tehnice ni le-a furnizat, cu amabilitate, ing. Carol Herti, directorul tehnic al uzinei. Pe acesta l-am găsit în biroul său, examinînd planul de măsuri tehnico-organizatorice privitor la ridicarea nivelului tehnic al producției, plan care a și început să capete viață.

La rugămintea noastră, directorul tehnic al uzinei ne-a vorbit și despre luminoasele perspective ale „Industriei Sîrmei":

— Proiectele noastre pentru viitorii 6 ani sînt în curs de definitivare. Ceea ce vă pot spune deocamdată, este că orașul nostru, Cîmpia Turzii, va deveni — prin dezvoltarea multilaterală a uzinei — un important centru producător de oțeluri de calitate, — oțeluri aliate, oțeluri de rulmenți și oțeluri de scule, menite să satisfacă nevoile industriei constructoare de mașini. Vom avea, așadar, de înfăptuit lucruri măreț aci, în orașul metalurgiștilor...

Mircea SCRIPCA

Struguri rezistenți la...—25°

Realizatorii acestei performanțe sînt savanții de la stațiunea climatică Moscova care au descoperit un mijloc de a modifica natura plantelor, de a le adapta la diferite condiții de viață.

Pentru a mări rezistența plantelor la frig savanții au făcut o experiență interesantă. Drept „cobai" a fost ales un strugure negru. În condiții normale acesta îngheață la —40 grade. Prin procedeul de călire progresivă el a ajuns să reziste la o temperatură de... —253 grade. Și acum pe scurt cum a decurs experiența.

S-a luat planta în starea de creștere în care se găsește în timpul verii și a fost pusă în stare de repaus artificial, creîndu-se în acest scop condițiile din anotimpul de toamnă. Creșterea ei s-a întrerupt și rezistența la frig a crescut din ce în ce mai mult. Puțin cîte puțin s-a coborît apoi temperatura atmosferei ambiante. S-a ajuns astfel la un punct cînd strugurele și-a pierdut sensibilitatea la temperaturile cele mai scăzute.

Observațiile microscopice au permis să se tragă concluzia că gheața nu se formează în interiorul celulelor plantei ci între celule. Aceasta e rezultatul căl

Varietăți

Un sportiv adevărat

Pentru Törsten Tegner, directorul și redactorul ziarului suedez de sport „Idrotsbladet" ultima ediție a Jocurilor Olimpice de la Roma a reprezentat ceea de a 15-a Olimpiadă la care a luat parte. Înapoiat în patrie, Tegner a început să scrie impresiile sale de la Roma.

„Pentru mine — scrie dînsul — nu există nici o îndoială că cel mai mare sportiv al celei de a XVII-a ediții a Jocurilor Olimpice este halterofilul sovietic Iuri Vlasov. El a întrunit toate calitățile care trebuie să caracterizeze pe un sportiv. Forța — pentru că aceasta este specialitatea lui, dezvoltarea armonioasă — în așa fel încît nu poate fi remarcată nici o trăsătură neregulată a feței sale, inteligență și amabilitate. Acest inginer, care cunoaște cîteva limbi străine — este un sportiv adevărat".

Pentru ce abandonează atletismul Michel Macquet

La cîteva zile după ce a aruncat 83,02 m., stabilind astfel un nou record al Franței și cea de a doua performanță mondială la aruncarea suliței, cunoscutul atlet francez Michel Macquet care a vizitat de cîteva ori și țara noastră, a anunțat că se retrage din activitatea competițională. După cum scrie ziarul „Combat", într-o declarație făcută reprezentanților presei, Macquet a arătat motivele care l-au îndemnat să ia această hotărîre: „Dacă aș avea mai mult timp să mă antrenez — a spus dînsul — adică dacă situația mea materială mi-ar oferi această posibilitate, sînt sigur că aș putea doborî recordul mondial. Am hotărît însă să abandonez atletismul dar intenționez să continui să mă antrenez atunci cînd voi avea această posibilitate. Trebuie să mă gîndesc înainte de toate la familia mea".

Proces la Paramaribo

La ultima ediție a Jocurilor Olimpice de vară de la Roma, colonia olandeză Surinam, situată în America de Sud, a fost reprezentată de... un singur sportiv. Nici nu se putea aștepta de altfel la mai mult în urma rîndurilor colonialiste care domnesc în această țară. Dar chiar și acest unic sportiv, atletul Wim Esseyas, nu s-a putut prezenta la startul probei de 800 m. plat unde a fost învins. Victoriosul este antrenorul lui, care „uitînd" să-i comunice schimbarea orei de desfășurare a cursei l-a lăsat pe Esseyas să doarmă liniștit în timp ce pe pistă întrecerea era în toi.

Înapoiat la Paramaribo, Wim Esseyas l-a dat în judecată pe antrenorul lui sub acuzația de „nedreptate morală". În plîngerea pe care a înaintat-o tribunalului, atletul a arătat că „singurul lucru pe care l-a făcut la Roma a fost acela că a purtat drapelul țării sale".

Nu ar mira însă pe nimeni ca autoritățile colonialiste olandeze să considere chiar și acest lucru... prea mult.

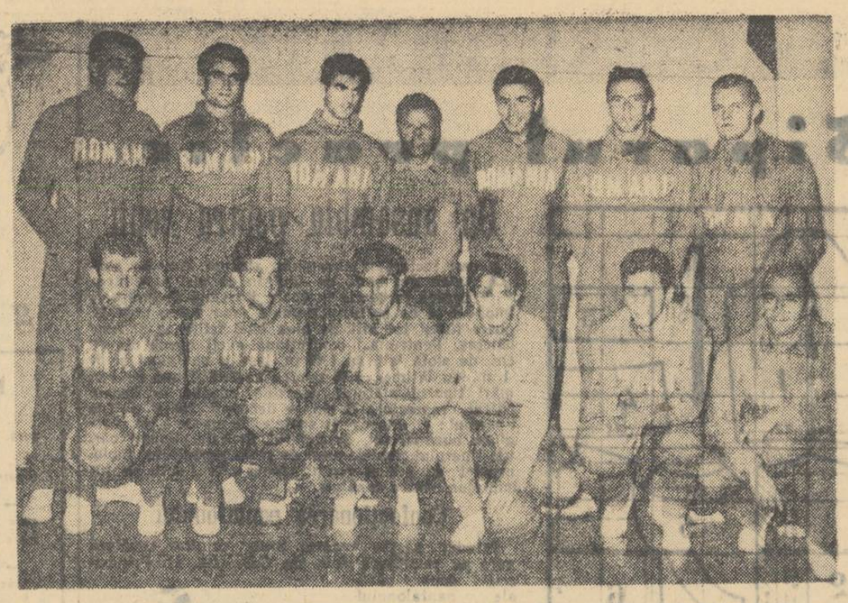

Lotul reprezentativ de volei al R.P.R. Sus, de la stînga la dreapta: Derzei, Corbeanu, Rusescu, antrenorul Nicolae Sotir, Roman, H. Nicolau, Miculescu; jos: Păunoiu, Pavel, Drăgan, Cherechețiu, Fierăru, Mihăilescu.

Fotografia: Ionel DAVID

Voleibaliștii romîni în Brazilia

Antrenorul Nicolae Sotir despre a IV-a ediție a campionatului mondial masculin de volei

În clipa cînd cititi aceste rînduri, voleibaliștii noștri se află la mii de kilometri de patrie, în Brazilia, unde vor lua parte la a patra ediție a campionatului mondial masculin de volei.

Împreună cu călătoria făcută acum cîțiva ani în R.P. Chineză, aceasta este cea mai lungă deplasare a voleibaliștilor noștri. Ei alcătuiesc a doua echipă de sportivi romîni care evoluează în America de Sud (începutul l-au făcut cu 30 de ani în urmă fotbaliștii, care în 1930, la Montevideo, în Uruguay, au luat parte la primul campionat mondial de fotbal). Pentru aceasta, ei s-au pregătit cu atenție, dorind să cucerească și simpatia spectatorilor brazilieni.

Pentru a cunoaște o serie de amănunte privind participarea reprezentativei noastre la această ediție a mondialelor, ne-am adresat antrenorului NICOLAE SOTIR, care s-a ocupat de pregătirile jucătorilor noștri.

— *În primul rînd*, ne-a declarat el, *deși numărul țărilor participante pare să fie mai mic decît la Paris, această ediție a mondialelor cred că va fi mai grea decît ultima. De ce? Mă bazez pe saltul valoric pe care l-au făcut nu numai reprezentativele, care de regulă și-au disputat primul loc în marile competiții, ci și de cele care pînă acum erau pe planul secund, ceea ce a dus la creșterea valorii voleiului în lume. Lucrul a fost dovedit nu numai de „Cupa continentelor" disputată în toamna anului trecut la Paris, ci și de nenumăratele competiții internaționale (campionatele europene, campionatele Americii de Sud, Jocurile Pan-Americane, Pan-Asiatice, Pan-Arabe etc), care au avut loc în intervalul de patru ani de la ultimele campionate mondiale (Paris, 1956) și pînă la actuala ediție.*

— Care vor fi principalii protagoniști în întrecerea masculină?

— *Se detașează în special trei echipe: în primul rînd formația Uniunii Sovietice, care după încercări și tatonări de ani de zile are actualmente o formație foarte bine pregătită și dotată cu o putere de luptă extraordinară. Apoi, echipa Cehoslovaciei, actuala deținătoare a titlului, care a dominat voleiul mondial în ultimii cinci ani. Fără falsă modestie, socotesc printre principalele protagoniste și echipa Romîniei. Un mare semn de întrebare este însă formația S.U.A., care din 1956 n-a mai apărut în Europa. Se știe doar că a cîștigat ultimele două ediții ale Jocurilor Pan-Americane. Întrecînd de fiecare dată cu 3—0, în finală, echipa Braziliei. Adversari redutabili pot fi și reprezentativele Poloniei, Bulgariei, Ungariei, Franței și chiar formația țării gazdă. După părerea mea, va învinge echipa cu lotul cel mai omogen și care se va putea adapta cît mai bine și climei, și diferenței orare. Din acest punct de vedere noi sîntem oarecum avantajați, deoarece beneficiind de invitația Federației de volei din statul Minas Gerais sosim în Brazilia exact cu două săptămîni înaintea campionatului mondial — timp suficient pentru aclimatizare. Pînă la 29 octombrie, ziua disputării primului joc în seriile preliminare, ne vom întîlni cu voleibaliștii brazilieni în orașele Rio de Janeiro, Belo Horizonte, São Paolo, Porto Allegre ș.a. De altfel, meciurile preliminare vor avea loc în alte orașe, la Rio de Janeiro disputîndu-se numai cele două turnee finale: masculin și feminin.*

— V-am ruga să ne spuneți cîteva cuvinte despre pregătirile sportivilor noștri.

— *Avem de apărat un frumos prestigiu al voleiului masculin romînesc și de aceea pregătirile au fost intense. În primul rînd s-a urmărit omogenitatea echipei și o pregătire fizică. În acest scop a fost urmat un program special, care a avut ca țel prezentarea jucătorilor și a echipei în formă maximă la campionat. Pregătirea n-a fost forțată la verificările făcute pe parcurs, ci a urmărit o linie ascendentă. Contăm pe omogenitatea lotului nostru, în care cei 12 sînt de valori apropiate. Meciurile disputate săptămîna trecută la Cluj, cu reprezentativa Poloniei, au dovedit că cele preconizate de noi s-au înfăptuit: oaspeții au cedat cu același scor, 1—3, și în fața primei echipe, și în meciul cu jucătorii care au fost mai puțin folosiți în primul meci.*

— După campionatul mondial echipa noastră va mai evolua în alte țări?

— *Sîntem invitați de Federația franceză de volei la a doua ediție a „Cupei capitalelor", competiție dotată cu „Trofeul Martini". Amintesc că prima ediție disputată acum doi ani, a fost cîștigată de echipa orașului București.*

— Și cînd vom putea sta de vorbă despre ce a fost la actuala ediție a campionatelor mondiale?

— *După 26 noiembrie, data înapoierii în țară!*

— Atunci, în numele cititorilor revistei „Magazin" vă urez drum bun și succes.

M. ALEXANDRU

„Analiza" meciului

Povestea spune c-ar fi fost
Un meci de fotbal într-o zi...
Desigur, că de n-ar fi fost
Atunci, nici nu s-ar povesti.
În meciu-acesta din poveste
ca și în viață s-a-ntîmplat:
mai slabii au pierdut partida,
iar cei mai buni au cîștigat!
Iată însă că învinșii
n-au recunoscut păcatul
Și-au analizat tot meciul
să găsească vinovatul.
Prima-ncepe apărarea:
— Rog echipa să m-asculte
vinovați sînt adversarii
...s-au lăcomit la goluri multe!
— Vă vorbesc eu, inter stingo:
Am pierdut ocazii rare
minge-ar fi intrat în plasă,
dacă... poarta n-avea bare.
— Eu ca stoper cer cuvîntul
și-aș vrea toți să mă susțină,
Nu ne-aplaudat „tribuna",
deci... „tribuna" e de vină!
— Să nu-mi spuneți inter dreapta
de n-o spun cu tot curajul...
Voi v-ascundeți după deget,
vinovat e arbitrajul!
Se ridică antrenorul
și își potrivește tonul:
— Am găsit! Mingea-i rotundă,
vinovat e deci... balonul!
Dintr-un colț sărmana minge,
ia cuvîntul, fără veste...
(Să nu vă surprindă faptul
căci povestea e... poveste!)
— Ce să spun, aveți dreptate
mă dezumflu de rușine!
Recunosc, sînt vinovată...
...fiindcă nu știți fotbal bine!
Și aș sta tot dezumflată
dacă n-ați fi o-ntîmplare...
Că echipa că aceasta
Sînt din ce în ce mai rare!...

În loc de morală

Faptul cam acesta este!
Însă mingea din păcate
a vorbit doar în poveste...
...de-ar vorbi și-n realitate!

Sandu MARIAN

Cele 20 de medalii olimpice ale d-lui Maurice Herzog

Cine n-a auzit de Paavo Nurmi, de Jessie Owens, de Emil Zatopek, de Vladimir Kut? Acești adevărați eroi ai Jocurilor Olimpice au izbutit mai mult decît visul suprem al oricărui sportiv: ei au cucerit mai multe medalii olimpice de aur în cadrul aceleiași ediții ale acestor însemnate întreceri.

Lor era cît pe ce să li se adauge numele unui anume domn, Maurice Herzog, din Franța, care a făgăduit că la J. O. din Roma (1960) va putea etala 20 de medalii. Da! Ați citit bine! E drept că n-a făgăduit omul 20 de medalii exact ci a lăsat să se înțeleagă în „modesta" sa declarație că n-ar fi exclus să se mai adauge în plus una-două. Dar pentru 20 de medalii și-ar fi pus și mîna-n foc.

Desigur că se naște întrebarea cine o fi oare acest monsieur Maurice Herzog de care nimeni n-a auzit pînă acuma că ar fi vreun gimnast sau călăreț îndemînatec, vreun luptător sau boxer puternic, ori vreun atlet sau înotător rapid. În aceste condiții cum să-și închipuiască oare d-l Maurice vitrina sa cu trofee sportive cu nici mai mult nici mai puțin de 20 de medalii? Foarte simplu: persoana în chestiune este secretarul de stat al guvernului francez pentru problemele tineretului și sportului, și cu jovialitate, domnia sa a anunțat înaintea Jocurilor Olimpice că delegația franceză la întoarcerea de la Roma îi va aduce în somptuosul său birou o duzină și trei sferturi din prețioasele trofee ce vor răsplăti pe învingătorii disputelor din străvechiul oraș. Numai că socoteala de acasă nu s-a potrivit cîtuși de puțin cu cea de la Roma, de unde sportivii francezi s-au întors destul de modest, depunînd pe prea încăpătoarea tavă a lui monsieur Herzog doar patru medalii, din care nici una nu avea reflexe galben-aurii.

Ce să-i faci? Asta a fost situația. Boxul, sport unde se împlineau 24 de ani de cînd înnul francez nu a mai răsunat la solemnitatea de premiere, ciclismul — unde sovieticul Kapitonov și italienii au dominat net, floreta, unde trăgătorii sovietici au rezolvat între ei supremația mondială, călăria unde francezii au cedat pasul, ca și multe alte sporturi în care ministrul sportului francez a fost convins că-i vor aduce o visterie de medalii, s-au dovedit pînă la urmă tot atîtea surse de necazuri pentru uluitul demnitar.

Unde sînt cele 20 de medalii? Ne îndoim că altcineva decît puțin modestul domn Herzog a crezut măcar o clipă această nemaipomenită laudăroșenie. Sportul francez a ieșit cu prestigiul serios șifonat după Jocurile Olimpice desfășurate la Roma. Pasul înapoi al sportului francez rezidă în însăși tragedia tineretului francez, a cărui floare este ucisă în lupta împotriva poporului algerian, în sîngele de care-l varsă acest tineret pentru ca Franța domnului Herzog să poată așupri și alte popoare coloniale. Dar domnul Herzog nu poate înțelege de bună seamă așa ceva.

„Salvarea" sportului american

În Statele Unite funcționează de multă vreme o „Asociație a hipnotizatorilor". De curînd, membrii asociației și-au aruncat privirile și asupra sportului. Sute de mii de afișe expediate în cluburile sportive din toate statele S.U.A. oferă serviciile hipnotizatorilor pentru... salvarea sportului american din ghiarele regresului. După cîte se pare numărul celor care se lasă înșelați crește din zi în zi. Despre acest lucru a relatat doctorul Harold Rosen în revista „A.M.A. News", organ al lui American Medical Association.

Dr. Rosen, care a întreprins o anchetă îndelungată în lumea sportului american a ajuns la concluzia că la multe cluburi se experimentează în secret metodele hipnozei. El a numit chiar pe un jucător de baschet al universității Seattle care a fost hipnotizat cu șase ore înaintea meciului precum și întreaga echipă de natație a aceleiași universități care, înaintea concursurilor, se supune unei ședințe colective de hipnoză.

Iată concluziile acestui specialist:

„Nu există nimic care să poată justifica folosirea hipnozei nici chiar dacă prin aceasta se ajunge la o creștere a randamentului sportivilor. Hipnoza este la fel de dăunătoare ca și dopingul. Ea produce tulburări în echilibrul sufletesc al oamenilor care ajung neurastenici".

— Tiii! Iar era să marcheze fundașul... Ce e de făcut?
— Eu zic să pui la apărare trei înaintași. Aia sigur nu marchează!...

Desen de Fred GHENADESCU

PUNCTE DE VEDERE

Școala învingătorilor

O notiță mai mult decît laconică ne-a informat la începutul săptămînii că vice-campionul olimpic Valerii Brumel a trecut ștacheta ridicată la 2,19 m. Evenimentul s-a petrecut în Lugansk, centru muncitoresc important nod de cale ferată, al cărui nume evocă glorioase fapte de arme ale ostașilor sovietici în Marele Război pentru Apărarea Patriei.

Discreția fermecătoare a unicului nostru ziar de specialitate ne-a privat și de această dată de orice amănunte suplimentare, deși e vorba, după cum se menționează, de un nou record european la săritura în înălțime. Într-o singură lună de la încheierea Jocurilor Olimpice, tînărul atlet sovietic a corectat de două ori performanța compatriotului său Stepanov, apropiindu-se astfel la numai 3 cm. de fabulosul record al lui John Thomas.

Acum patru ani, în timpul Olimpiadei de la Melbourne, puțini auziseră de Valerii Brumel — chiar în cercurile sportive din U.R.S.S. De altfel, se pare că pe atunci sfrijuitul student leningrădean nu practica atletismul decît în mod cu totul sporadic, ca un divertisment de vacanță. La un moment dat, cineva — desigur un specialist — i-a explicat că merită să ia această distracție mai în serios. Și cînd oamenii sovietici se ocupă în mod serios de ceva...

Cu două olimpiade în urmă (Helsinki, 1952) nici un săritor din marea țară prietenă nu atinsese încă 2 m. recordul U.R.S.S. fiind, la acea dată, mai slăb decît recordul țării noastre. Imediat după Helsinki, antrenorii atleților cu secera și ciocanul pe treningurile purpurii, au decis că e timpul să se ia lucrurile mai în serios... Ce a urmat, se știe.

În cîțiva ani — fenomen unic în istoria probei — apare un mănunchi de săritori sovietici peste doi metri, unii dintre ei avîntîndu-se chiar mult mai sus, în preajma cifrei de 2,10. Kașkarov, Sitkin, Stepanov — sînt printre deschizătorii de drum. Recordul U.R.S.S. devine rapid cel mai bun din Europa, iar în 1958, prin Stepanov — primul din lume! Stupoare dincolo de ocean, zîmbete sceptice, explicații cu tălpi descîntate, noduri în papură, ș.a.m.d. Anul trecut apare „fenomenul" Thomas. S.U.A. își recapătă recordul, cu care se obișnuiseră de patru decenii cum s-au obișnuit cu statul Hawai — „bossii" atletismului american respiră ușurați, considerînd titlul olimpic în buzunarele lor. Roma 1960 avea să însemne însă lovitura de grație pentru mitul invincibilității americane la înălțime bărbați. Cei care la Helsinki „nu existau" la această probă, luaseră între timp lucrurile foarte în serios! La Melbourne — ei dăduseră un ușor „avertisment" în privința resurselor nebănuite de care dispun. Ulterior, în 1958—59, U.R.S.S. a fost singura țară din lume în care șase atleți au sărit peste 2,10 în același sezon. Stepanov, Kaskarov, Boișov, Sitkin, Savlakadze, Brumel, sînt urmați la mică distanță de o adevărată pleiadă de tineri talente. Recordul mondial al lui Stepanov, triumful lui Savlakadze și Brumel la Olimpiadă, noile performanțe ale recordmenului Europei — toate acestea reprezintă, în fond, succesul unei școli și nu loviturile de teatru ale nu știu cărui individ excepțional.

E greu să presupui cît de repede își va reveni Thomas din „șocul" pe care se zice că i l-ar fi provocat înfrîngerea de la Roma, după cum e greu de spus dacă Brumel va mai modifica sau nu de multe ori recordul european. Un lucru, însă, mi se pare cert: în cîțiva ani școala sovietică de „înălțime" va decide în mod radical în favoarea sa duelul cu vedetele transoceanice, dovedindu-se cu prisosință cea mai puternică din istoria probei.

Acest proces — uimitor, pentru unii, de necrezut, pentru alții, revoluționar în esență — nu se limitează la atletism. Iată, de pildă, tenisul de masă. Debutanți pe arena internațională acum 4—5 ani, echipierii U.R.S.S. învinș duminica trecută cu 8—1 formația Suediei, locul doi la ultimele „moadiale"! Iar cine i-a văzut recent, la Floreasca, pe Averin și mai ales pe Balașaite (12 ani), în cadrul meciului de juniori R.P.R. — U.R.S.S., va mărturisi că n-ar fi surprins să întîlnească aceste nume printre capii de serie ai viitoarelor campionate ale lumii. Pur și simplu sovieticii au hotărît să se ocupe serios și de problema tenisului de masă...

Dan DEȘLIU

FIGURI DE MARI CAMPIONI SOVIETICI

Sportul sovietic a repurtat succese atît de numeroase și uluitoare prin strălucirea lor, la Jocurile Olimpice și în alte competiții de mare anvergură, încît nici cronicarul specializat nici statisticianul nu ar putea să decidă care dintre ele sînt mai valoroase, sau ce sportiv merită mai multe elogii. De la Evghenii Grișin, patinatorul cel mai rapid din lume, pînă la Iuri Vlasov, un adevărat hercule, anul acesta a consacrat o întreagă pleiadă de formidabili campioni produși de cea mai puternică și mai avansată mișcare sportivă din lume. Unii dintre ei au izbîndit acolo unde se aștepta mai puțin dovedind pe cît de multiple planuri se afirmă sportivii sovietici.

Un călăreț înnăscut

De mic copil lui Serghei Filatov i-au plăcut caii. Roibii nărăvași îl mai trînteau cîteodată dar el nu se temea: la 8 ani Serghei era călăreț în toată regula. Cine s-ar fi gîndit însă că băiețașul neastîmpărat din Lisiie Gori va ajunge într-o zi chiar în Piazza Siena din Roma, îmbrăcat în frac și cu țilindru, cu medalia de aur la gît, călare pe un armăsar falnic. Dar ce nu poate face omul cînd îi este drag de ceva. De cai Serioja nu s-a despărțit niciodată. În 1943 cînd împlinise 17 ani a intrat ca voluntar la școala de cavalerie din Tambov. După absolvire a rămas să slujească în armată. De atunci Filatov și-a consacrat tot timpul liber sportului hipic. La început a concurat în probele de obstacole, apoi s-a pasionat pentru „dighitovka" — renumitele exerciții hipice cu sabia ale dighiților. Prin 1953, aflîndu-se la Rostov, a descoperit frumusețea dresajului de înaltă școală. Antrenorul Nikolai Sidko, fost de mai multe ori campion al țării, l-a inițiat în taina acestei pretențioase discipline în care se cere mai ales multă, foarte multă răbdare. Filatov a lucrat însă cu pasiunea caracteristică și din 1957 a cucerit de patru ori la rînd titlul de campion al U.R.S.S. Antrenamentele pentru Olimpiadă au fost intense: sute de ore petrecute în manej cu calul Absint, concursuri peste concursuri în țară și peste hotare. Se clasează al doilea la Wiessbaden și St. Gall. Apoi în Piazza Siena din Roma în fața unui juriu format din cei mai mari experți în materie de călărie, Filatov îl conduce magistral pe „Absint" ale cărui „piaffuri" uimesc asistența. Este interesant că acordarea medaliei de aur în marele premiu de dresaj s-a făcut numai după vizionarea unui film care a redat „cu încetinitorul" fiecare mișcare a complicatelor exerciții executate în manej. Filatov și Absint au fost de departe cei mai buni. Nimeni nu avea de obiectat ceva. La 8 septembrie cînd s-a făcut premierea, colonelul suedez Saint Cyr, campion olimpic la Helsinki și Melbourne, a venit și l-a felicitat pe Filatov. Acesta i-a răspuns cu modestie: „Nu este numai meritul meu: victoria aceasta o datorez în bună parte lucrătorilor din sovhozul Lugov din Kazahstan care l-au format pe Absint, minunatul cal ce l-ați admirat aici".

„Căpitan la 15 ani"

Timir Pineghin, campionul olimpic de iachting, nu a crescut — cum s-ar putea crede — pe malul mării sau al oceanului, ci într-un sat din împrejurimile Moscovei, la marginea unui crîng de mesteceni. Rîul lăuza și apoi în timpul anilor de școală, lacul artificial Kliazma erau singurele ape pe care le vedea Timir. În serile de vară copilul rămînea ore întregi pe malul lacului privind bărcile cu pînze care spinteau valurile albastre. Visa să ajungă căpitan pe o navă, să colinde mările și oceanele. Timir n-a devenit marinar, dar căpitan tot a ajuns și nu unul de rînd, ci un căpitan de care vorbește toată lumea. Pînă la vreo 14 ani Timir s-a mulțumit să privească și să se joace cu bărcuțele pe care și le făcea singur din coji de copac. Apoi într-o bună zi Pavel Leontiev, un entuziast al sportului cu pînze, i-a încredințat lui Timir un iacht micuț, fără pasageri, ca să se plimbe pe lac. Copilul nu s-a mai deslipit de atunci de „vaporul" său. După cîteva luni devenise un veritabil timonier și la regatele Moscovei cîștigă cursa dotată cu premiul „Căpitan la 15 ani", apoi de trei ori la rînd titlul de campion al orașului. Pe orice vreme, în orișice sezon, Pineghin nu înceta să se antreneze. Era curajos și rezistent. Chiar pe ambarcațiuni de calitate inferioară Timir își învingea adversarii. La regatele din 1951 — avea pe atunci 24 ani — la bordul fragilei „Neva", pe un timp cu vînt și ploaie, Pineghin întrece celebra „Sarada", cel mai rapid iacht din Moscova din acea vreme. În 1953 îl cunoaște pe matelotul Feodor Sutkov, care concurase pe iachturile de clasa „Star".

Impresionat de îndemînarea acestuia, Pineghin îi propune să formeze un echipaj. Șapte ani au trecut de atunci și de tot atîtea ori Pineghin și Sutkov, nedespărțiți, au fost campioni ai țării la iachturile „Star". A venit și anul 1960. În golful Neapole cei mai buni canoteuri din lume se întrec la regatele olimpice. Pineghin concurează pe iachtul „Tornado" (numele unui ciclon de pe coastele apusene ale Africii). În cele șapte zile de concurs, „Tornado" a sosit de cinci ori primul. Pineghin l-a condus cu mînă sigură spre victorie.

I. GOGA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații: Beca RIND

Garnizoana din Dubno era puternică, iar orașul era bine întărit cu fortificații și metereze. Locuitorii se apărau cu disperare. Pînă și femeile puseseră mîna pe arme sau aruncau de sus de pe metereze, în capul năvălitorilor, pietre, oale, smoală încinsă și saci cu nisip. Cazacii încercuiră orașul — nu prea le plăcea lor bătaia asta de asediu — și se resfirară prin satele de prin împrejurimi, dînd foc ogoarelor și desființînd astfel orice posibilitate de aprovizionare a orașului.

Inactivitatea începu totuși să-i plictisească pe cazaci, mai cu seamă pe cei tineri. Mai sosiră curînd în tabără și alți cazaci, vreo patru mii de oameni, printre care și polcul lui Taras.

În seara aceea, Andrii nu se retrase în cortul său odată cu ceilalți cazaci. Simțea un fel de apăsare care-l trăgea către cer liber, către cerul

înstelat. Rămase să privească luminițele orașului, care sclipeau nu prea departe...

Stîpi astfel cu fața la stele, cînd simți deodată, ca prin vis, că în preajma lui se află o arătare, un soi de fantomă. Se ridică, duse mîna la pușcă și întrebă cu vocea tremurătoare:

— Cine ești? Spune repede, că dacă nu te ucid! Fantoma îi făcu semn să se liniștească, iar Andrii își dădu seama, după părul lung, după gîtul și forma pieptului, că fantoma era, în realitate, o femeie. O privi îndelung și recunoscu în ea pe frumoasa tătăroaică, care slujea pe fiica voievodului din Kovno, întîlnită cu doi ani în urmă la Kiev.

Tătăroaica îi povesti lui Andrii că stăpîna-sa trăiește de mai multă vreme la Dubno împreună cu tatăl ei, care este acum voievod în acest oraș. De două zile frumoasa ei stăpînă n-a mai mîncat nimic. De mult nu mai există o bucățică de pîine în Dubno. Stăpîna-sa l-a zărit pe el,

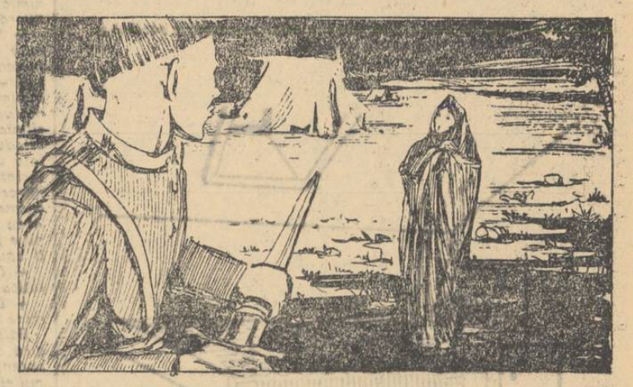

pe Andrii, de sus, de pe meterezele orașului și a trimis-o aici, în taina nopții, să-l găsească și să-l roage în genunchi să-i trimită niște pîine pentru bătrîna ei mamă.

— Dar cum ai ajuns pînă aici? o întrebă Andrii.

— Pe un drum subpămîntean, pe care-l știu și pe care ți-l arăt și tie, dacă juri că n-ai să mă trădezi.

— Să mergem, să pornim de îndată! se înflăcără Andrii, a cărui minte și ale cărui simțuri se aprinseră la povestirile tătăroaicei.

— Mergem, dar nu uita să iei pîine.

— Bine, voi lua. Așteaptă-mă aici. Culcă-te în căruța asta pînă mă-ntorc.

Merse apoi în tabără, făcu rost de-ale mîncării, își încărcă spinarea și porni s-o întîlnească pe slujnica domniței. O găsi pe aceasta abia mai sufletînd de frică și porniră împreună printre cazacii adormiți. Treceră și pe lîngă Bulba, care zărindu-și mezinul cu o femeie lîngă el, îl amenință:

— Am să-ți rup oasele cînd am să mă scol!

Apoi adormi din nou.

Cei doi porniră mai departe și ajunseră lîngă un pîrîiaș, care curgea zglobiu aproape de zidul cetății.

Trecură pîrîul pe un trunchi de arbore și atinseră un mal ripos, acoperit cu buruieni. Într-o văgăună se afla un tuțiș de trestie. Fata înlătură niște vreascuri puse acolo și dădură peste un gîrlici din pămînt, cît gura unui cuptor. Întîi se strecură prin gaură tătăroaica, apoi Andrii se încovoie și el cum putu și, trăgînd după el sacii cu alimente, se tupilă în întunericul de nepătruns.

Înainta cu greu, sub greutatea sacilor, prin hrubă îngustă și întunecoasă. După puțină vreme începu să mijească un firicel de lumină și găsiră un ogaș pe care îșta îl lăsase aprins acolo. Intrară apoi în niște catacombe, care semănau cu cele pe care Andrii le văzuse la Kiev. Umezeala pătrunsese peste tot. Ajunseră pînă la urmă în fața unei uși de fier. Fața bătu de cîteva ori în ea și se auzi peste cîteva clipe zgomot de chei. Le deschise un călugăr, care-i conduse apoi sus, pe o scară îngustă și

ajunseră sub bolțile unei biserici. În fața unui altar era îngenunchiat un preot. Mai departe stăteau îngenunchiate niște femei, iar rezemați de coloane și pilaștri, cîțiva bărbați.

Tătăroaica nu-l lăsă prea mult pe cazac să privească, ci-l scoase afară din biserică și ajunseră într-o piață largă. Începeau să apară semnele zorilor. În piață și pe ulițele pe care merse, Andrii văzu peste tot victimele înfiorătoare ale foametei. Unii păreau morți, alții numai adormiți, cu trupuri veștede și priviri uscate.

— Dacă ați terminat hrana, dacă moartea a început să vă secere în asemenea măsură, de ce nu predați orașul? o întrebă Andrii pe tătăroaică.

— Voievodul ar fi făcut-o dacă nu primea o scrisoare adusă de un șoim, în care polcovnicul din Budjana îl vestește că vine în ajutorul orașului cu un polc puternic.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Cum pot fi folosite cupoanele

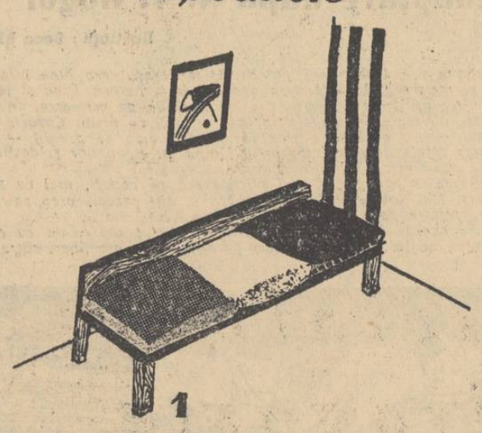

1) Dintr-un cupon de 50 cm. lat de 90 cm. din mătase în mai multe culori, confecționați cîteva perniță pentru o bancheță netapisată.

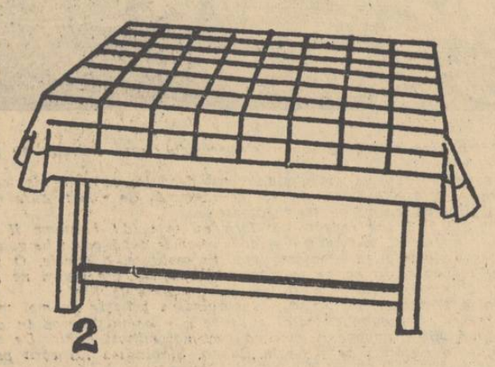

2) O față de masă dintr-un material în carouri, bordisită cu olandină într-o singură culoare.

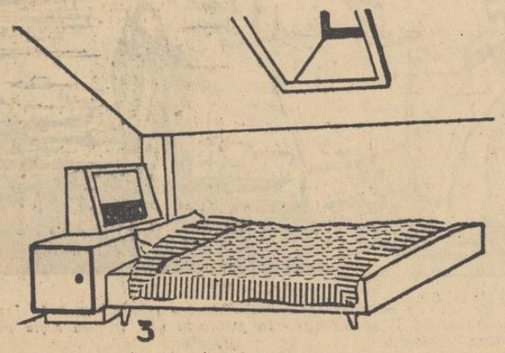

3) Iată și un pled din „Sibir" imprimat, bordisit cu o dublă fîșie de rips sau poplină.

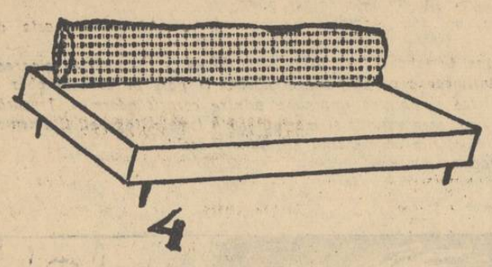

4) Confecționați o față de pernă dreptunghiulară dintr-un cupon de 1 m. x 90 cm. lat. În ea puteți ține peste zi pernele pe care dormiți noaptea.

Părinți și copii

MARIAN

Reveneam, cu zile în urmă, din concediu. Toamna nu sosise încă. Pe malul mării ziua fusese caldă, aurie, cum sînt zilele în miez de vară. Cald era și în trenul cenușiu care ne aducea înapoi, spre Capitală. Obișnuiți cu răcoarea brizelor de la malul mării, în compartimentele de deplin populate, oamenii se sufocau.

Aveam locul de lîngă ușă, pe bancheta unui astfel de suprancălzit compartiment. Alături de mine călătorea o pereche de îndrăgostiți, în fața mea o mamă încă foarte tînără, cu o fată de vreo 15-16 ani, iar lîngă fereastră o familie în componența ei clasică: tata, mama și copilul. Tata: 30-32 de ani, avea o față cumsecade, împodobită cu doi ochi vioi și buni și un nas cam borcănat. Era ars de soare și purta o cămașă cu pătrățele. Mama — drăguță, tînără, cu părul adunat pe creștet într-o agrafă albă. Avea dulceața și moliciunea unui pui de căprioară. Nu părea să fi stat la soare. Copilul, după toate aparențele stăpîn absolut în existența părinților lui, tiran acceptat și ascultat cu supunere, să fi avut 5—6 ani. Era grăsuț, ras în cap, cu un nas împunător, moștenit, după toate aparențele, de la blîndul lui tată. Era puțin știrb, vorbea sistit și era încotoșmănat ca în toiul iernii. Îl chema Marian.

În gară se auzi un țignal scurt și binecunoscut. Trenul — pufăind solemn — se urni, majestuos. În aceeași clipă, tatăl închise geamul, se asigură că ușa spre culoar e perfect ferecată, iar mama înfășură capul cel ras al lui Marian cu o basma roșie cu picățele. Rezultatul produse, la început, hazul general.

— Știți, ne temem de curent. De mic l-am îmbrăcat așa gros, că părea tare debil, săracul, deși s-a născut de 4 chile jumătate și n-a suferit niciodată de nimic... Dar așa... preventiv... să nu răcească cumva...

— Mi-e foame, mi-e foame, mi-e foame!... izbucni deodată încotoșmănatul Marian, însoțind țipătul cu gestul. Adică subliniind imperativul vorbirii cu pumni mărunți dar energici, distribuiți ritmic în nasul cel borcănat al blîndului său tată. Iar tatăl, în fața unui asemenea atac, zîmbea încîntat, deși ușor stînjenit de mirarea cu care era primită o asemenea atitudine a fiului său. Avea aerul că ne întreabă: cum, nu e grozav copilul ăsta? Mama, îi spunea, calmă:

— Ce faci Marian? Îl bați pe tătucu?

— Da' ce, el nu mă bate pe mine?

Băiatul avea, pasă-mi-te, o logică de fier, care, după toate aparențele stîrnea entuziasmul familiei sale, așa că nimeni nu-l lămuri pe băiat despre necesitatea de a-și respecta părintele. (Străinii aflați în compartiment nu îndrăzneau, firește, să se amestece).

— Voi n-auziți că mi-e foame? Ce dracu!

— Păi abia ai mîncat, puiule, tngăimă, timid, mama.

— El și? Dacă așa vreau eu!...

— Dă-i, dragă, copilului să mănînce! Dacă vrea el! Ce naiba ești și tu așa rea? Hai, Marian, la mine-n brațe. Las-o în pace pe mamă-ta că nu te iubește, nu vezi! Hai la tătucuțu tău să-ți dea el papițică...

Copilul se transferă dintr-un loc într-altul. Jignită, mama se întoarse cu spatele la noul cuplu, părînd a nu-l băga în seamă.

În acest timp, cineva dintre toți care ne sufocam în aerul încins și închis, încercă, timid, să întredeschidă ușa.

Urmă un zbierăt din partea lui Marian din care apa curgea șiroaie și niște proteste vehemente din partea părinților lui. Furam taxați de egoiști, de inumani, de sadici. Iar ușa fu lerecata cu și mai mare strășnicie, așa încît nimeni nu se încumetă să se refugieze pe culoar.

După acest mic incident, mașina mobilă fu instalată cu dichis, așternută cu ultimul număr din „Sportul popular", pe care se depuseră cîteva roșii, niște brînză foarte umedă, niște șuițe cu mușlar și cîteva piersici. Marian făcu din toate un umestec curgător, care se împroșca din belșug pe hainele, pe ițcurile și pe... fețele celor din jur.

— Marian, ce faci, scumpule, nu vezi c-ai stropit-o pe tanti?

— Și ce dacă?...

— Păi te vede șeful de gară și cheamă barza și barza te duce înapoi!

— Unde? întrebă candid Marian, deloc speriat.

— ?!...

Era o întrebare la care firește, nimeni nu putu răspunde, așa că Marian conchise, dezamăgit:

— Sînteți niște proști! Nu știți nimic!

Apoi hotărî pesemne să răzbune măcar ignoranța mamei. Își alese pe dată arma — o roșie de toată frumusețea — și-i țintî ochiul drept. Mama se feri, iar proiectilul — adică zeama abundentă, stacojie și însoțită de simburi — se îndreptă cu vehemență spre fruntea tatălui. O parte excedentară ajunse pe trenci-ul mamei și pe un tablou înfățișînd Predealul iarna...

Cu iuțeala fulgerului, în fața ochilor noștri mirați și în fața ochilor lui Marian, speriați, apăru o curea impunătoare, desprinsă de la brîul „rănitului" ce părea a fi făcut o baie copioasă de bulion.

— Stai că-ți arăt eu ție!

Și în ciuda protestelor vii ale mamei, Marian primi peste față, peste ochi, peste mîini, peste pulpe, o ploaie usturătoare de lovituri.

— Hai, iubițel, nu mai plînge! Hai la mama-n brațe! Nu vezi ce tată hain ai? Of, doamne! Că m-am săturat de el pînă-n gît!

Ploaia de lovituri paterne fu urmată de o ploaie de sărutări venind din partea mamei, satisfăcută pare-se, că în acest fel își putea lua revanșa pentru calificativul de mamă denaturată primit mai adineauri din partea consortului.

Numai că Marian se scuturâ. Nu primi să fie alintat:

— Ia mai lăsați-mă în pace! protestă furios, prinire sughițuri. Ce, ce sînt eu? Așa faceți mereu! Ba mă pupați, ba mă bateți? Da' ce sînt eu?... Las' că v-arăt eu vouă!... Să mă fac eu mare că plec de la voi!... N-am nevoie de voi!... Las'că v-arăt eu vouă!...

Călătoria a mai durat un timp. Nu era deloc plictisitoare. Dar nici amuzantă. Căci asistam cu toții la un proces foarte dureros, care a început, desigur, cu ani în urmă, cu cinci ani în urmă. Adică de cînd e Marian pe lume. Și o să dureze oare cît? Pînă cînd?

Cînd își vor da seama părinții lui Marian — ca și părinții altor alți Mariani — de adevărul dureros că o asemenea nefastă educație face din fiul lor un copil nesuferit și foarte greu de suportat pentru cei din jur. Că o asemenea nefastă educație, produce cu timpul — lucru și mai dureros și cu și mai grave consecințe — un om nefolositor societății și greu de recuperat în viitor?...

Sperăm că nu mai e mult pînă atunci. Cu cît mai devreme, cu atît mai bine!

Simona CHIRIȚESCU

Tiparul practic

Un ansamblu pentru copii

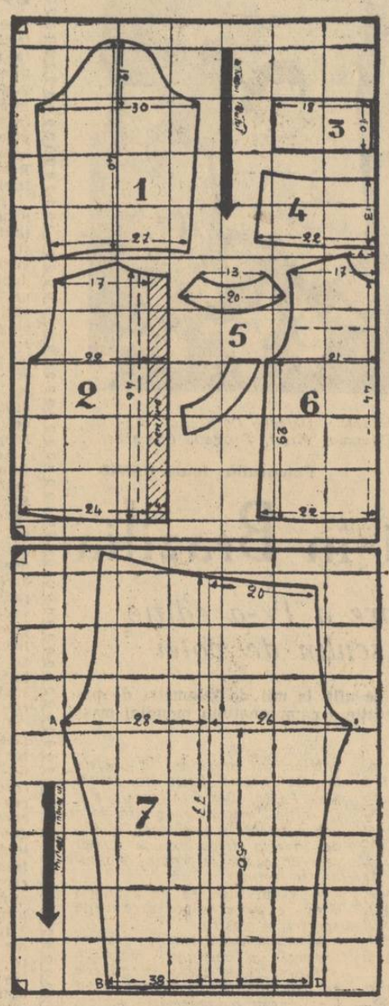

Acest încîntător ansamblu, alcătuit dintr-un pantalon din stofă de lînă în carouri și dintr-o cazacă încheiată în spate din stofă de lînă unită, împodobită cu aplicații brodate (sau galon brodat), poate folosi tot atît de bine unei fetițe ca și unui băiețaș. Pentru a-l confecționa aveți nevoie de 90 cm. de stofă lată de 1,40 m. pentru pantaloni și de 1 m. cu lățimea 1,40 pentru cazacă. După ce veți mări tiparul alăturat, folosind schema — fiecare pătrat reprezintă 10 cm. — decupați toate părțile tiparului: 1) mîneca, 2) spatele, 3) manșeta, 4) marginea buzunarului, 5) gulerul, 6) fața. Puneți părțile tiparului pantalonului pe stofa așezată în dublu, prindeți cu ace și croiți, lăsînd cîte 1 cm. de jur împrejur pentru cusături.

Confecționarea pantalonului

Prindeți părțile fiecărui picior printr-o cusătură care să reunească A.B. de C.D. (fig. 1). Prindeți

cele două părți ale pantalonului prin cusătura dintre picioare (avînd grijă să le executați pe dos). (fig. 2). Faceți un mic tiv în partea de sus a pantalonului ca să treceți un elastic. La capătul fiecărei părți a pantalonului, jos, aplicați un extrafor. Faceți apoi manșeta pantalonului, punctînd-o din loc în loc, tot pe dos. Se calcă formîndu-se dunga pantalonului.

Confecționarea cazacei

La partea de jos a cazacei se fixează un bie, care va forma un buzunar, apoi la distanța de 3 cm. de margine se coase și se întoarce pe verso făcîndu-se tiv. Se așează această margine formînd buzunar în partea din față a cazacei, făcîndu-se o cusătură în partea de jos (fig 4) întoarceți buzunarul pe partea din față. Se presează bine cu fierul. Se închele fața și spatele cazacei unîndu-se prin cusătura de la umăr și lateral; în cusăturile părților laterale prindeți și buzunarele.

Atențiune: va trebui să lăsați 5 cm. în plus în partea de jos a spatelui cazacei pentru tiv, astfel ca spatele și fața să aibă aceiași dimensiune. Așezați partea de deasupra și cea de dedesubt a gulerului, parte peste parte punctîndu-se pe marginea exterioară. Se revine apoi întărîndu-se prin înseilătură (fig. 6). Se așează cele două părți ale gulerului parte peste parte, dîndu-se semn unui bie (fig. 7) pe care îl veți întoarce t'vîndu-l (fig. 8). Se închele mînecile, lăsîndu-se cîte 3 cm. liber în partea de jos. Pregătiți manșeta. Fronsați ușor partea de jos a mînecii pînă la încheietura mîinii, mai puțin 2 cm. pentru aplicarea nasturilor. Se fixează una din marginile manșetei de partea de jos a mînecii, parte peste parte și se întoarce celălalt capăt prin tiv făcut pe dos. Se prinde mîneca în răscroitură, astfel încît mijlocul mînecii să corespundă în fir drept cu cusătura umărului. Cazaca apoi se garnisește cu aplicații. Se face tivul spatelui, butonierele și se coș nasturii.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Spanac cu crochete de griș; friptură de porc la cuptor; struguri.

— Omletă de mănătărci; ghiveci călugăresc; compot de prune.

— Sote de fasole cu smîntînă; mîncare de gutui cu carne; plăcintă de mere.

— Ciorbă de zarzavat cu ou; macaroane cu carne-salată; pere.

— Varză nemțească prăjită; mîncare de țelină cu carne; mere în aluat.

— Ciorbă de perișoare; rasol cu sos alb-legume; compot.

— Budincă franțuzească; limbă cu măsline; prăjitură cu struguri.

Rețete cerute de cititoare

SALATA DE CIUPERCI

Se curăță ciupercile, se spală și se fierb în apa în care am adăugat puțin oțet. După ce s-au muiat, le strecurăm, le lăsăm să se răcească și le tăiem felii subțiri. Le punem într-o salatieră, iar peste ele turnăm oțet și untdelemn, puțină sare, piper, ceapă mărunt tăiată, mărar. Această salată o putem servi și cu un sos subțire de maionează sau cu unul de muștar în care am pus și o lingură de smîntînă. Sosul de muștar se face dintr-un gălbenuș de ou fiert tare, unul moale pe care le frecăm cu sare și untdelemn ca la o maionează obișnuită. În această compoziție adăugăm 1-2 lingurițe de muștar, după gust, iar la sfîrșit o lingură de smîntînă. Nu trebuie să uităm să punem și puțină verdeață.

CLATITE CU CIUPERCI

Se prepară clătite foarte subțiri pe care le umplem cu un sote din ciuperci făcut în unt. Soteul se prepară în mod obișnuit, foarte scăzut iar pentru a-l da un gust mai plăcut, îl punem și puțin piper.

PRAJITURA PENTRU O ZI (DIPLOMAT)

Cantități pentru 6 persoane: 200 g pișcoturi de șampanie, un pahar cu apă, 2 pahărele mici de rom, 500 g piersici, struguri sau afine, 1 pahar zahăr pudră. Pișcoturile se moaie unul cîte unul în apa amestecată cu rom. Apoi se așează un rînd de pișcoturi, pe fundul și marginile unei forme de tort. Pe deasupra se așează cca. un sfert din fructele spălate, curățite de coajă și pudrate cu zahăr. Se alternează rîndurile de fructe cu cele de pișcoturi mulate. Se termină cu pișcoturi peste care se așează o farfurioară și o greutate. Se ține la rece cel puțin o oră. Înainte de a se servi prăjitura se scoate din formă. Se garnisește cu frișcă.

Ați știut că...

...în acest trimestru urmează a fi date în funcțiune două secții noi de rafinare continuă a uleiului comestibil (la fabricile „Filimon Sîrbu" din București și „Interindustrial"-Oradea), cu ajutorul cărora întreaga cantitate de ulei comestibil ce se livrează magazinelor va fi rafinat?

...pentru anul 1965 se prevede ca producția totală de încălțăminte din țara noastră să ajungă la 45 milioane perechi?

...în primele nouă luni ale anului 1960, fabricile de zahăr au produs, peste plan, circa 45.000 tone zahăr?

...în acest an se va produce aproape de 4 ori mai mult suc de roșii ca anul trecut? Pentru asigurarea capacităților de producție necesare au fost montate două linii continue de fabricat suc de roșii la „Valea Roșie" și „Zagna Vădeni".

...Laboratorul central al Ministerului Industriilor Bunurilor de Consum, a elaborat o carteală de culori pentru țesături plușate, care conține circa 30 nuanțe?

...între anii 1958—1960 fabricile de încălțăminte au fost înzestrate cu 28 benzi rulante de producție indigenă, ceea ce a contribuit la creșterea producției și îmbunătățirea calității produselor?

IARNA ÎN CASĂ

A) Un halat din diftină pepit. Se poate purta cu sau fără cordon. Din răscroiala mînecilor, ca să fie cît mai suplu, pornește o cută dublă.

B) Halat de interior din relon imprimat. O platcă rotundă cu un volănaș prin care se trasează o panglică de catifea.

C) Pijama de interior din finet imprimat. Pantaloni din catifea.

PARDESIE

De la stînga la dreapta:

— Pardesiu fantezi din stofă uni. Are o platcă lungă, accentuată prin tighele, sub care pardesiul este ușor încrețit.

— Pardesiu din stofă ecossaise, cu mîneca raglan și linia evazată. Se închide la două rînduri de nasturi și are două buzunare mari aplicate.

— Pardesiu scurt cu fustă, un gen foarte modern în acest sezon

— Pardesiu sport din pluș-cort (catifea reiată). Are guler și revere mari, iar lărgimea lui este prinsă de un cordon legat.

— Pardesiu fantezi. Din tăietura care pornește din umăr se formează buzunarul. Un cordon de piele în culoarea nopeurilor se trasează prin această tăietură.

Desene de Raia SOLOMONICA

CURIERUL NOSTRU

V. GH. — Baia Mare: Neînțelegerile despre care ne scrieți nu sînt de natură să ducă la consecințe prea grave. Sînt neînțelegeri care apar deseori într-o căsnicie, dar care trec ușor dacă nu li se dă o prea mare importanță și mai ales dacă soții sînt amîndoi mai maleabili. Se cere din partea amîndurora mai multă înțelegere. Trebuie să-i explicați că școala pe care o faceți este în interesul familiei, că după terminarea școlii veți avea condiții mai bune de viață, că aveți obligația să creați aceste noi condiții în interesul familiei dv. Aveți amîndoi mari obligații față de copii și nu trebuie să vă purtați astfel unul față de altul.

MIHAELA — Vulcan: Sînteți tînără și este cazul ca să porniți într-adevăr pe un nou drum în viață. Cel pe care l-ați ales inițial nu a dat rezultatele dorite. Nu trebuie să vă faceți nici o vină din aceasta. A fost un concurs nefericit de împrejurări. Ar fi bine să discutați cu mama dv. și să o rugați să vă sprijine în acțiunea pe care intenționați s-o începeți. Primele luni va fi ceva mai greu. Nu vă temeți însă. Mai bine acum decît mai tîrziu.

S. M. — Timișoara: Lucrul la care vă referiți dv. nu merită prea multă atenție. Ar fi bine, pentru mai multă liniște în familie, ca acele fotografii să fie distruse. Chiar dacă ele vor fi păstrate nu trebuie să vă faceți din aceasta o problemă în viață. Este un fapt mărunt, nesemnificativ. Din păcate însă pentru dv. acest fapt a început să vă preocupe atît de mult, încît nu vă dă liniște. Aproape că ați căpătat o obsesie. Din acest motiv, cel mai bine ar fi să fie distruse. Discutați împreună și sîntem convinși că vă va înțelege.

MIRANDOLINA — Botoșani: Situația dv. este destul de complicată și o rezolvare este greu de întrevăzut la ora actuală. Noi credem că cel mai bine ar fi să vă reîntoarceți la părinți, să continuați a locui cu ei, fără însă a relua legăturile cu fostul soț. Acesta nu mai prezintă nici o garanție că ar putea reveni pe drumul cel bun. Dv. nu aveți puterea și experiența necesară pentru a-l ajuta să se îndrepte. Lăsați în grija colectivității rezolvarea acestei probleme. În scrisoarea dv. ne scrieți că aveți în perspectivă crearea unei situații noi, mai bune. Așa se pare într-adevăr. Certitudini prea multe nu sînt însă nici în această privință. Va trebui de aceea să mai așteptați, să mai verificați o serie de lucruri. Ar fi păcat să căzeți într-o nouă greșeală.

IOAN U. — Bicaz: În prezent nu avem un specialist care să vă dea sfaturi competente în problema care vă interesează. Imediat ce va fi posibil vom publica cele ce ne-ați cerut. Trebuie să recunoașteți și dv. că așa ceva se găsește mai greu.

La masă

Îl îndeamnă la mîncare
Ziua-ntreagă, fiecare:
Pui de borangic, bălai
Strînși în sita cu mălai,
Porumbeii-n hulubar
Cîte joi în calendar
Și-alte păsări adunate
Ciugulesc de săturate
Grîul, jos, de caldarîm...

Nu la masă cu tacîm,
Cum stă, fără bob de dinte,
Cu ștergarul dinainte
Așteptînd cam încurcat,
Fiind vorba de-ntărcat
Să-i strecoare, de furiș,
Rasă lingura cu grîș
Și-apoi o-mbucătură
De ou moale și fiertură...

Rîde puiul, nu e rea,
Inc-o porție mai vrea!

Mai prînzesc cu el, aici
Un șir lung de rîndunici.
Albul gîtului, la ele,
Nu sînt oare, șervețele?

V. DIMA

COAFURI

Vă prezentăm cîteva pieptănături simple, suple, cu onduleuri largi, adecvate părului scurt.

Sfaturi cosmetice

Pentru a menține pielea mîinilor suplă și catifelată este necesar să luăm o serie de măsuri de protecție. Astfel, persoanele care lucrează în laboratoare, uzine, fabrici etc. vor putea preîntîmpina neajunsurile provocate de contactul cu diferitele substanțe chimice, folosind diverse procedee în funcție de acțiunea substanțelor respective. Cei care lucrează cu grăsimi sau uleiuri vor spăla mîinile după terminarea lucrului cu benzină sau petrol pentru a le degresa.

După aceea le vor spăla cu apă și săpun frecîndu-le cu o perie aspră și le vor unge cu o cremă pe bază de stegrat. Iată formula unei astfel de creme cu care se pot unge mîinile în toate cazurile: stearină 20 g, glicerină 30 g, amoniac 8 g, apă 140 g, borax 1 g. Persoanele care sînt obligate să lucreze cu sodă sau cu acizi își vor unge mîinile înainte de începerea lucrului cu pomezi grase care mărește puterea de apărare a pielii (lanolină 10 g vaselină pură 10 g, ulei de parafină uz intern 10 g).

După terminarea lucrului, mîinile se vor spăla cu o soluție de oțet diluat, apoi cu apă și săpun și se vor unge cu o cremă pe bază de stearat sau cu glicerolat de amidon pe care îl putem procura de la farmacie sau îl putem prepara din 7 g. amidon, 7 g. apă și 93 g. glicerină. Persoanele care se ocupă cu diverse îndeletniciri casnice ca spălatul vaselor, curățatul legumelor, spălatul rufelor trebuie să se preocupe în mod deosebit de îngrijirea mîinilor deoarece în caz contrar, mîinile se pătează iar pielea se înăspresțe și chiar se crapă.

De aceea după terminarea gătitului își vor spăla mîinile cu apă și săpun. În cazul în care sînt pătate le vom freca cu un tampon de vată îmbibat într-o soluție de sare de lămîie și la sfîrșit le vom unge cu o soluție de glicerină amestecată în părți egale cu apă și puțină zeamă de lămîie.

Dacă dorim ca mîinile să își păstreze suplețea le putem unge cu această soluție chiar de mai multe ori pe zi. După spălatul rufelor și a vaselor cu apă cu sodă vom clăti mîinile cu o soluție de acid boric (3%) apoi le vom unge cu o cremă grasă ca spre exemplu cea indicată mai sus sau cu o soluție de glicerină. Seara, după aplicarea cremei este recomandabil să se îmbrace mănuși pentru a ușura pătrunderea cremei în piele. Pentru albirea pielei mîinilor se poate folosi următoarea pastă: făină de în 5 g, miere de albine 15 g, talc 10 g, săpun praf 15 g, pudră de iris 3 g, glicerină 8 g.

În îngrijirea mîinilor nu trebuie neglijate unghiile, care nu vor fi lăsate prea lungi deoarece pe de o parte ne încomodează în timpul lucrului iar pe de altă parte sînt mereu expuse ruperii. Cînd unghiile sînt moi și se rup cu ușurință, se recomandă ca după spălarea mîinilor cu apă și săpun să se aplice peste unghii o soluție apoasă de alaun 1 — 2% sau să se introducă zilnic timp de 10 minute în untdelemn călduț.

Anca BOGDAN

POVESTEA CARȚII

Ce aspect avea prima carte din lume? Din ce material era confecționată? Cu ce era scrisă? Greu de spus. Este sigur că prima carte nu semăna de loc cu cea de azi. Se presupune că ea avea picioare și mîini, știa să vorbească și chiar să... cînte. Era, cu alte cuvinte, o carte vie — omul-carte. În acele vremuri îndepărtate cînd omul nu știa nici să citească nici să scrie, legendele, legile și credințele mitologice erau păstrate pe cale orală. Oamenii mureau, dar legendele supraviețuiau. De aceea le și numim legende, pentru că formau legătura de la un om la altul. În Grecia antică erau transmise astfel „Iliada" și „Odiseia". A trecut mult timp pînă cînd ele au fost scrise.

De la lutul ars la papirus

Printre cele mai vechi „cărți" se numără tablele de scris din lut ars, folosite de babilonieni și asirieni. Egiptenii întrebuințau mai ales papirusul, pe cînd în India, locul acestora îl țineau legături de frunze de palmieri. Papirusul era obținut dintr-un soi de papură (Cyperus papirus) ce creștea în Delta Nilului. Egiptenii tăiau în bucăți măduva tulpinii de papirus, o încheiau și făceau din ea suluri.

Primele cărți de formă dreptunghiulară au fost confecționate, acum 3000 de ani, în China, din mănunchiuri de lemn de bambus. Textul era săpat. Volumul unei astfel de cărți, era desigur considerabil.

Și pielea animalelor sînt bune

În jurul anului 1400 î.e.n. începe să apară un nou material pentru scris cărți — pergamentul, lucrat din piei de animale. Acest material a fost perfecționat mai tîrziu (în secolul III î.e.n.) în regatul elenist Pergam, de unde și denumirea de „pergament". Alături de pergament, se mai folosea și o hîrtie specială făcută din coajă de copaci, fibre de dud și de bambus. Astfel arăta prima hîrtie apărută acum 2000 de ani în China. Secretul fabricării hîrtiei a fost mult timp păstrat de chinezi. În secolul VIII î.e.n. prizonierii de război chinezi au adus acest secret în Turkestan. La Bagdad, s-a înființat, în anul 794, prima fabrică de hîrtie. Prin intermediul arabilor arta aceasta a ajuns în Europa, unde s-a fabricat pentru întîia oară hîrtie la Fabriano în Italia.

Răspîndirea în lume a hîrtiei a însemnat o adevărată revoluție în istoria culturii, căci acum omenirea dobîndea un material de scris ușor de obținut și cu adevărat ieftin.

Primele cărți moderne

În 1276, în orașul Meinz, Iohan Hentsgfleisch Gutenberg scoate prima carte tipărită. La început cărțile erau tipărite fără inițiale, pe care le desena pe urmă, cu vopsele, un copist. Primele cărți nu aveau de asemenea nici coperte. Odată cu dezvoltarea industriei tipografice s-a ivit necesitatea ca ele să atragă cît mai mult atenția celor interesați. De aceea, au început să apară coperte din ce în ce mai frumoase, cu titluri lungi de 5-6 rînduri, cuprinzînd cît mai multe amănunte asupra cărților. În ce privește numerotarea paginilor și „tabla de materii" ele au fost introduse abia în secolul al XVI-lea.

Pe ce se va scrie mîine?

Străbătînd secolele, mereu în căutarea perfecțiunii, omul a descoperit materiale de scris din ce în ce mai bune. De la piatra și lutul ars care constituie primele „foi de scris" pînă la hîrtie, omul a utilizat în stare naturală diverse preparate, scoarța de copac, frunzele, papirusul, pergamentul...

Se poate întîmpla ca și hîrtia, atît de răspîndită și comună astăzi să devie cîndva o piesă de muzeu. Banda de magnetofon, care pînă acum înregistra numai vocea și sunetele, este pe cale să înregistreze și imaginile și culorile. În felul acesta, bibliotecile viitorului vor putea folosi imprimate pe bandă de magnetofon, cărți, atlase, reproduceri ale pictorilor celebri, etc.

Pe ce se va scrie mîine? O întrebare la care va răspunde viitorul!

R. IRIMESCU

Piscicultura în filatelie

Pentru prima oară poșta R.P.R. emite o serie de mărci consacrată pisciculturii. Cele 7 mărci poștale care alcătuiesc noua serie sînt interesante și atrăgătoare. În desenele lor sînt redați peștii cei mai importanți din punct de vedere economic din apele noastre. Iată o scurtă descriere a mărcilor și imaginile lor: 10 bani — reprezintă crapul; 20 bani — are ca subiect șalăul; 40 bani — înfățișează calcanul; 55 bani — scrumbia de Dunăre; 1 leu — somnul; 1,20 lei — cega și 1,60 lei — morunul.

Mărcile sînt imprimate în patru culori în același sistem ca emisiunile „Păsări cîntătoare" și „Festival Teatre Păpuși", astfel încît peștii sînt redați în culori naturale. Nominalul total al celor 7 valori este de 5,05 lei.

V. TIMOC

PENTRU MAI MULTĂ SIGURANȚĂ

— Ca să fiți mulțumit, spuneți-mi cum să vă servesc
— PĂȚITUL: — Cu... bocșiș.

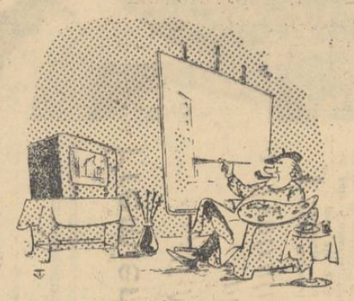

— Să mai spună cineva că n-am... contact cu terenul!...

FRED GHENADESCU

— Ți-e vaca bolnavă? Vin imediat!
— Nu-i vacă, e taur.
— Aha! Trimit agentul imediat

ION DRĂGAN

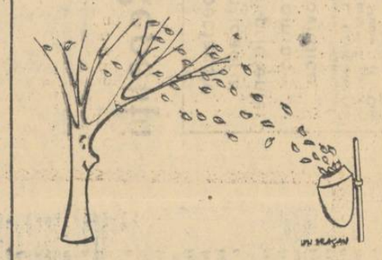

Un exemplu demn de urmat!

MATTY ASLAN

Fără cuvinte

ST. MUNTEANU

— E campion olimpic?
— Nu. A adus un scenariu pentru desen animat.

— Este adevărat că nu vii cînd te sună decît bolnavii care ți-au făcut cadouri mari?
— Ce intriganți!... Am venit chiar și la unul care nu mi-a dat decît niște pîrliți de ciorapi...

C. CIOSU

— Nu-ți mai face inimă rea, dragă, asta se întîmplă o dată la o sută de ani!...

S. NOVAC

— Bine, tovarășe, eu ți-am cerut un cățel și dumneata mi-arăți un elefant?
— Pardon, am înțeles greșit, am crezut că doriți o... pisicuță...

E. ARNO

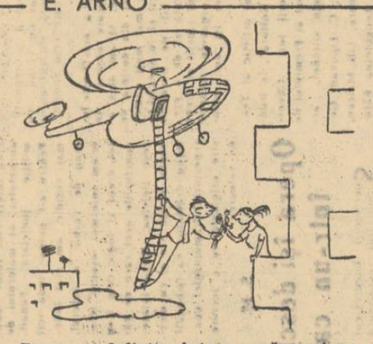

Romeo și Julietta, într-o nouă versiune

Fără cuvinte

G. ROLEA

Zinaida Kirienko, talentata actriță, cunoscută publicului nostru din filmul „Pe Donul liniștit" poate fi revăzută pe ecranele noastre în noua producție sovietică „Departe de patrie".

Scurt Interviu cu Valentin Gheorghiu

— Vă rugăm să ne vorbiți despre activitatea dv. în noua stagiune muzicală.

— După cum știți, am cîntat în cadrul concertului Filarmonicii de Stat „George Enescu" dirijat de maestrul George Georgescu, ce a avut loc zilele trecute în sala Ateneului. Grivița Roșie". Acum, mă pregătesc pentru un recital Schumann și totodată pentru un recital de lieduri pe care-l voi da, în premieră cu Dan Iordăchescu, în noua sală a Radioteleviziunii.

— *Ce program va conține acest recital?*

— În afara unor lieduri de Schumann, Schubert și Brahms, voi executa, în primă audiție, un ciclu de lieduri compuse de mine, pe versurile marelui nostru poet Tudor Arghezi.

— *Alte proiecte?*

— În cursul lunii aprilie voi susține, împreună cu Ștefan Gheorghiu, un recital de muzică românească: George Enescu, Mihail Jora, Mircea Chirilae, Alfred Mendelsohn. De asemenea voi interpreta împreună cu Ștefan Gheorghiu și Radu Aldulescu, lucrări de Beethoven, Schubert, Șostakovici. Am totodată în pregătire un recital Chopin.

N. SANDU

Un film cu interpreți ...neobișnuiți

În primul rînd, să vă facem cunoștință: filmul se numește „Dușmani invizibili", este realizat de studioul cinematografic „Alexandru Saha", iar interpreții — microbi și viruși — sînt atît de minusculi, încît nu pot fi măsurați decît în milimicroni. Cu asemenea interpretare, trebuie să recunoaștem foarte puțin simpatică, era firesc ca și condițiile de pregătire ale filmului să fie neobișnuite.

Platoul de filmare a fost... Institutul de Inframicrobiologie, iar aparatul de filmat avea în loc de obiectiv, unul din cele mai moderne microscoape. Pentru a putea filma problema științifică de mare actualitate a microbilor și virusilor, colectivul format din regizoarea Dona Barta, operatorul Victor Popescu, inginerul Alex. Gaspar, dr. Marius Iancovescu — îndrumat de slaturile pretioase ale academ. prof. dr. Șt. S. Nicolau — a trebuit să pătrundă în universul microscopic. Ei au învățat filele îngălbenite de ani și totuși prezente în actualitate ale titanilor medicinii umane și au repetat, în fața aparatului de filmat, unele experiențe care au dus la epocalele descoperiri științifice ale lui Pasteur, Koch și savantului rus I. D. Ivanovski.

Vești de la Teatrul Tineretului

Conducerea Teatrului Tineretului face intense pregătiri pentru îmbogățirea repertoriului actualei stagiuni. Pe lîngă piesele anunțate și care au intrat în repetiție, spectatorii vor putea vedea pe scena acestui teatru piesa sovietică „Începutul vieții" de C. Finn, care tratează cu multă poezie și patos romantic munca dragostea și prietenia în mediul tineretului sovietic.

„Pasărea albastră" de Maeterlinck — o altă piesă ce se va reprezenta pe scena acestui teatru, este o feerie filozofică a literaturii romantice universale. Iar „Dacă ne vede lumea împreună", fascinți.

de Claude Bal, dezvăluie dragostea nefericită a unei tinere fete albe și a unui negru și demască cu multă vigoare gașcrimnările rasiale din S.U.A.

Pentru pionieri, Teatrul Tineretului va pune în scenă piesa originală „Expresul de noapte" de Lida Golea, o piesă cu un conținut valoros și educativ. În condițiile grele din perioada celui de-al doilea război mondial, doi tineri de 15 ani izbutesc, prin acțiunile lor inteligente, îndrăznețe și eroice, să contribuie la victoria luptei conduse de comuniști împotriva cotropitorilor fasciști.

Un program de selecțiuni...

...din opere și operete a fost pregătit de către Teatrul de Stat din Oradea, care va fi prezentat atît la sediu cît și în orașele și satele regiunii. Programul cuprinde selecțiuni din: „Silvia", „Căpitanul cumpărat pe tutun", „Lăsați-mă să cînt", „Voevodul țiganilor", „Carmen" etc.

SPECTACOLUL magazin

Premiere • Repetiții • Premiere • Repetiții

„CÎND SCAPĂTĂ LUNA", premiera de astă seară a Teatrului Național „I. L. Caragiale"

Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta astă seară în sala Comedia, prima lucrare dramatică originală, în actuala stagiune, „Cînd scapătă luna", de Horia Slancu.

Piesa are ca temă însuflețita Marii Revoluții Socialiste din Octombrie asupra primelor grupe de revoluționari români — cuoscuți sub numele de „maximaliști". Acțiunea se desfășoară în iarna anului 1917, la Iași, capitala de refugiu a burghezo-moșierimii, într-o vreme cînd o jumătate a țării era ocupată de armata invadatoare, cealaltă zbătîndu-se într-o la fel de neagră mizerie, greul suportîndu-l poporul care murea de gloanțe pe fronturi și de boli și de foamete în spatele frontului. În acest întuneric apăsător s-a aprins o scînteie de speranță: scînteia Marii Revoluții care a mobilizat, în proporții necunoscute pînă atunci, nemulțumirile maselor românești.

Acțiunea piesei se desfășoară în jurul dragostei a doi tineri — ea soră de caritate, el ofițer mobilizat. Dar dragostea lor nu poate fi împlinită, întrucît tînărul — patriot — va fi executat de către forțele reacționare, trădătoare.

Distribuția poemului dramatic în opt tablouri, „Cînd scapătă luna", cuprinde pe: artiștii poporului Ion Finteșteanu, artista emerită Tanți Cocea, artiștii emeriți Marcel Angăelescu, artiștii Silvia Popovici, Gheorghe Cozorici, Ileana Iordache, Elisabeta Preda, Maria Negrea, C. Rauțchi, N. Grigore-Bălănescu, N. Pereanu, Fifi Mihailovici, Fifi Harand, Elisa Plopeanu, Ariana Olteanu, P. Pătrașcu, C. Giura, Costache Diamandi, Mircea Cojan, Grigore Pavel, Constantin Stănescu, Gabriel Florea, George Sîrbu.

Piesa este pusă în scenă de regizorul Vlad Mugur.

Spectacole în cadrul Lunii prieteniei româno-sovietice

Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta, în sălile Studio și Comedia, piesele: „Tragedia optimistă" de Vs. Visnevski, în regia lui Vlad Mugur, „Inviere", după romanul cu același nume de A. Arbuzov, în regia lui Radu Beligan; „Cei din urmă" de Maxim Gorki, în regia lui Ion Cojau; „A treia, Paletica" de N. Popodin în regia lui Moni Ghelerter; „Sălbaticii", de S. Mihailov, în regia lui Radu Beligan.

O NOUĂ PREMIERĂ A TEATRULUI ARMATEI

„Cînd înfloresc migdalii"

La Teatrul Armatei se repetă în regia lui Sirrce Avram „Cînd înfloresc migdalii" de Angela Niculescu — Piatăr.

Piesa — scrisă după cartea „Zilele vieții noastre" — oglindește o pagină emoționantă din viața comuniștilor italieni din perioada anilor 1928—1950.

Rolul principal feminin — Marina — prin figura careia autoarea a redat trăsăturile formate în anii construcției de lupătoare comunistă în locul fostei mișcări imputriva fascismului — va fi interpretat de artista Liliana Tomescu.

O nouă piesă sovietică pe scena Teatru ui Național

Teatrul Național „I. L. Caragiale" a înscris în repertoriul actualei stagiuni nouă piesă a lui Alex. Korneiciuk, intitulată „Deasupra Niprului", inspirată din realitățile contemporane sovietice.

Zi de repetiții la Teatrul Armatei

Actorii de pe scenă se străduiesc să redea cît mai fidel episoadele din lupta împotriva fascismului, în timpul războiului civil din Spania. Se repetă „Nopți în Madrid".

În mijlocul lor, un regizor foarte tînăr — Andrei Brădeanu, nu lasă nici o replică necontrolată cu rigurozitate.

Într-o pauză m-am apropiat de regizor.

— Deși acțiunea se petrece cu mai în urmă — i-am întrebat — se poate vorbi de o actualitate a „Coloanei a V-a" ?

— Fertilă-mă dacă vă răspund cu o întrebare: Care ideeal de libertate al poporului poate fi trecut cadrul general implinit în tratatele de istorie contemporană?

— Nu.

— Revenind la piesa lui Ernest Hemingway, scriitor american, pot spune că una din confirmările solidarității internaționale în numele nobilei idei de libertate a dat-o războiul civil din Spania. Printre nenumăratii luptători veniți de pretutindeni să apere cauza dreaptă a poporului spaniol se afla și Hemingway. În mijlocul Madridului asediat de rebeli. Hemingway a scris „Coloana a V-a". Două cum este și firesc, poziția scriitorului față de faptele care compun acțiunea povestit. Un caz judiciar, o simplă anchetă, dar ce laborint întortocheat, cîte peripeții, de cîtă muncă și pricepere a fost nevoie pentru a se putea dezlega firele încurcate și a se face lumină...

Intr-o pauză a repetiției lor am stat de vorbă cu Ștefan Berciu, tînărul autor al piesei, care ne-a spus următoarele:

— „Cine a ucis?" este lucrarea cu care pășesc în dramaturgie. Mi-am ales ca cest subiect din dorința de a arăta și mai mult oamenilor muncii și în special tineretului cît de necesară este vigilența și de a prezenta modul cinstit și deplin în care organele noastre anchetatoare își duc munca.

Colectivul artistic al Teatrului „C. Nottara", în frunte cu actorii Ion Gheorghiu, laureat al Premiului de Stat, Neamțu Ottonel, artist emerit, C. Lipovan, George Crișmaru, Lili Maican, M. Badiu, Leopoldina Bălănuță, Ion Anghel ca și regizorul de scenă Marius Popescu s-au străduit și au izbutit să imprime spectacolului ritmul dinamic necesar desfășurării acțiunii.

Actorul Ion Gheorghiu a adăugat:

— Este pentru prima oară cînd interpretez rolul unui anchetator, al maiorului de miliție judiciară Panait. Pentru a-l putea reda cît mai veridic, am stat îndelung de vorbă cu autorul, m-am informat asupra felului drept și logic cum trag concluziile acei care ne păzesc liniștea. Piesa interesantă, scrisă viu și cu mesteșug dramatic, va îmbogăți repertoriul dramaturgiei noastre originale cu o lucrare de valoare.

S. M.

Opera își deschide stagiunea într-un cadru festiv

Spectatorii bucureșteni vor trăi astă-seară o emoționantă revedere: ei se vor întîlni cu artiștii Teatrului de Operă și Balet care, reîntorși recent din turneul de la Moscova, inaugurează noua stagiune a primei noastre case muzicale. Dar mai înainte ca gongul să anunțe solemn evenimentul, un fapt e viu în atenția dirijorului Mihai Brediceanu, director al teatrului.

— Deschiderea noii stagiuni a Teatrului de Operă și Balet — ne declară dînsul — coincide cu marele eveniment care este Luna prieteniei româno-sovietice. Pentru noi, care încă mai avem în inimi impresiile puternicei emoții prilejuită de înfiltrarea cu publicul moscovit, această sîmbătoare tradițională ne bucură în mod deosebit. Deschidem stagiunea cu opera romînească „Răscoala" de Gh. Dumitrescu, care s-a bucurat de o entuziastă primire în cadrul turneului de la Moscova. Ca un omagiu adus sărbătorii prieteniei româno-sovietice, Teatrul de Operă și Balet va prezenta în această perioadă pe scena sa creșteva montări cu lucrări reprezentative, aparținînd operei ruse cum sînt: „Evgheni Oneghin" și „Dama de pică" de Ceaikovski, „Rusalka" de Dargomîjski și baletul „Căldărușa de aramă" de Glier. De asemenea, vom reliua în prima parte a stagiunii operele: „Ioan Vodă cel Cumplit" și „Maeștrii cîntăreți din Nürenberg".

— Ce alte manifestări festive vor mai avea loc pe scena Operei în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice ?

— În primul rînd voi aminti de vizitele celor doi soliști de frunte ai vestitului „Balșoi Teatr" din Moscova care vor apărea în cîteva dintre spectacolele noastre: Irina Arhipova, laureată a Concursului internațional de la Varșovia, care a fost partenera celebrului tenor Sergiu del Monaco cu prilejul turneului acestuia în Uniunea Sovietică, va susține rolurile titulare din „Aida" și „Carmen", iar în timp ce basul Ivan Petrov va apare în „Faust" (Mefisto") și în „Bărbierul din Sevilla" (Don Basilio). Tot în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, colectivul teatrului nostru a pregătit și două spectacole-medalioane : unul dedicat marelui compozitor Ceaikovski, altul avînd ca temă „Creația rusă și sovietică de operă și balet". Deasemenea, mai pregătim și un spectacol-medalion cu lucrări inspirate de creația de operă și balet".

Medalionul Ceaikovski cuprinde lieduri ale compozitorului, precum și fragmente din operele : „Evgheni Oneghin", „Dama de pică", „Mazepa", „Fecioara din Orleans", „Yolantha", „Opricinicul" și din cele trei balete ale sale. Celălalt spectacol-medalion care are ca temă „Creația rusă și sovietică de operă și balet" însumînd cheia numeroase fragmente din operele: „Ivan Susanin", „Cneazul Igor", „Boris Godunov", „Logodnica țarului", „Tînăra gardă", „Familia lui Taras", etc. precum și fragmente din baletele „Romeo și Julieta", „Căldărușa de aramă", „Spartak", etc. Medaliunul Ceaikovski l-am și prezentat la Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa", urmînd ca mîine să-l susținem la Casa Prieteniei Romîno-Sovietice. Celălalt spectacol-medalion îl vom prezenta la uzinele „23 August". Toate acestea vor avea loc paralel cu prelegerile ce le facem în vederea montării noilor spectacole ale stagiunii.

M. DAMIAN

REFLECTOR

Spectacol de mare virtuozitate

Cine n-a văzut Lacul lebedelor la Bulșoi Teatr, — se știe — a pierdut multă din viață.

Nu e o vorbă gratuită. Aida — de scena aceluiași teatru — într-o montare excepțională, obține un succes extraordinar pentru că interpreții sînt excepționali.

Dar nu despre aceste două spectacole vreau să scriu. O să vă spun, fără a lungi introducerea, că am văzut păpușile lui Obraztov. Am plecat de la București în plină desfășurare a festivalului marionetelor și regăsirea micului univers — într-o sală intimă și caldă din Moscova, mi-a făcut o plăcere deosebită. După Arghezi e greu să mai vinzi ceva nou cititorului, dar să încercăm.

Concertul este un spectacol de mare virtuozitate a păpușarilor și se joacă aici, nici mai mult, nici mai puțin de... 20 de ani !! Stați cu noi în totalitu și asistați...

La 7,30 punct se trag perdelele de la intrări și în fața unei cortine în miniatură, acoperind scena și ea minusculă, apare dirijorul. Pînă atunci mecanici-păpuși au pornit reflectoarele și se aude o bătaie în pupitru.

Pe nesimțite mirajul ne fură — uverturа anunță sonor, caricatura interpretării, de un comic irezistibil. Ar trebui să vedeți ticnirea de mulțumire a dirijorului, făcută la aplauze năvălitoare și părăsirea locului de comandă, cu grije să nu se calce pe o treaptă în plus. Un prezentator pisicher anunță numerele: corul farmaciștilor — un violonist bătrîn, o cîntăreață de coloratură, un bas care înghite cuvintele, o discuză de muzică occidentală, o orchestră de țigani, un scamator etc.

Păpușile stîrnesc risul de la apariție, dar ce se întîmplă după aceea, e de nedescris. Corul farmaciștilor (aproape 40 de păpuși) recomandă vitaminele într-o capelă ironică, pe glasuri — 40 de fizionomii fixe — apoi o mișcare și simultană simplă a falcilor (ceea ce ucide senzația de încremenire) și comicul este uluitor. Aici risul n-a fost obținut de exagerarea ochilor sau a gurii ci de contrastul static-dinamic.

Concertul dat de un violoncelist ramolit care cîntă „Rugăciunile" lui și un pianist pedant, n-are stridențe. Capetele păpușilor stilizează tipurile respective. Risul e provocat prin scîrțîituri fals al unei coarde și prin mișcarea măruntă a acompaniatorului care-și trage mereu mînecile.

Cîntăreața de coloratură are două capace de lemn, deasupra ochilor rimelați. Cînd le ia o notă în sus, pleoapele se ridică și gîtul subțire ieșe dintre umeri ca o șfoară. Ni se caricaturizează melodia care e executată cu dexteritate, de unde efectul gras.

Basul cărunt are o gură de leu bătrîn și înghite sfîrșitul cuvintelor. Aici umorul a fost săvîrșit cu dalturi în profil — viorile gîtului uscat, arată exacerbarea coardelor vocale. Recolta sonoră, atîtori de disperare fizică a interpretului, naște risul cel mai sănătos.

Dansatorul de tango care-și aruncă partenera pe spate și o învîrtește ca pe o gramadă de rufe, prestidigitatorul scoțînd foc din jobeni și prinzînd mînuși din aer, rămîn pentru noi un mister al minuirii.

Finalul spectacolului e de retinut. Comperul strînge la rampă păpușile-interpret și publicul e salutat. O cadere în gol și marionetele dispar. În locul lor, cîteva mîini colosale se ridică: mîinile oamenilor! Electul este de neîncercis. Obișnuiți cu dimensiunile reduse ale actorilor de lemn, tresărim la apariția poamelor meștere, devenite o secundă, gigantice.

Ne ridicam fără să vrem în picioare și strigăm în gura mare:

Bravo !

1 Moscova, octombrie 1960

Eugen BARBU

REVEDERE

Pentru tînărul regizor I. G. Ruxu de la Teatrul de Stat din Bacău, sosirea-în țara noastră a colectivului Teatrului Academic de Dramă „A. S. Puskin" din Leningrad a avut o semnificație deosebită. Studiind la Institutul de teatru din Leningrad, pe care l-a absolvit în anul 1958, regizorul I. G. Ruxu avea o nesupusă dorință de a revedă jucînd pe excelențiii reprezentanți ai artei sovietice, dar mai mult, să se întîlnească cu acel care l-a făst profesor drag și îndrumător: artistul poporului Leonid Sergheevici Vivien, regizor artistic principal al Teatrului „A. S. Puskin".

— Revederea cu profesorul meu o aștept cu nerăbdare și cu emoție — ne-a mărturisit I. G. Ruxu.

Întîlnirea colectivului Teatrului de Stat din Bacău, s-a desfășurat în cadrul unei festivități intre cele două colective, prilejuită astfel de Teatrului „A. S. Puskin" s-au arătat bucuroși să împărtășească artiștilor Teatrului de Stat din Bacău unele aspecte din munca și realizările lor. Cu acest prilej tînărul regizor I. G. Ruxu s-a întrețînut îndeaproape cu fostul său profesor de la institutul de Teatru din Leningrad, a povestit cu insuflețire artistului poporului L. Vivien, cum își desfășoară activitatea de regizor artistic la Teatrul de Stat din Bacău, vorbindu-i pe larg despre unele dintre piesele pe care le-a pus în scenă: „Azilul de noapte" de M. Gorki, „Dacă vei fi întrebat" de Dorel Dorian, „Năpasta" de I. L. Caragiale", „Un milion pentru un surîs" de A. Sofronov și „Vlaicu și feciorii săi" de Lucia Demetrius.

— În acest timp ce prezentați spectatorilor piesele tenii?

— Spectacolele cu piesele „Apă vie" de Nicolae și Sorin Holban, „Intrigă și iubire" de Fr. Schiller, „Omul cu mîrțoaga" de G. Ciprian și „Casa din strada Cocoș 16" de Fl. Vasiliu.

— Ce premiere sînt în pregătire?

— La ora actuală se repetă „Nilă Toboșarul" de A. Salinski, în regia lui Ovidiu Georgescu. Rolurile principale au fost încredințate actorilor: Eva Cristian, Constantin Zărnescu, Dem Psata, Dem. Niculescu etc. Tot în regia lui Ovidiu Georgescu au mai început repetițiile și pentru punerea în scenă a comediei „Revizorul" de Gogol. Rolul lui Hlestakov va fi interpretat de actorul Constantin Zărnescu, iar în celelalte roluri vor apărea Elefteriе Mihalache, Tell Barbu, Gogu Lascu, Ion Focșa și alții.

În prima parte a noii stagiuni vom mai prezenta în premieră și piesele „În căutarea extraordinarului" de I. D. Șerban și „Vinovați fără vină" de Ostrovski.

— În încheiere, vă rugăm să ne spuneți cîteva cuvinte despre secția de estradă.

— Colectivul secției de estradă a teatrului nostru prezintă deocamdată revista „Una caldă, una rece". În scurt timp își va îmbogăți repertoriul cu două noi spectacole. Este vorba de revista „Sînt în al 7-lea cer" (texte Hary Negrin, muzică Il. Mălineanu și Emanoil Ionescu) și comedia muzicală sovietică „Cu dragostea nu-i de glumit" de Dihoviciali, M. Slobotkoi și N. Bogoslovski. Comedia „Cu dragostea nu-i de glumit" a și intrat în repetiție în regia lui Paul Socrate Mateescu.

Ion POPOVICI

Noua stagiune în sală proprie

O dată cu deschiderea noii stagiuni, secția de estradă a Teatrului de Stat din Ploești își desfășoară activitatea într-o sală proprie, amenajată prin grija statului popular regional. Sala are o capacitate de peste 300 de locuri și dispune de cabine confortabile pentru actori.

Paralel cu spectacolele de la sediu, estrada ploieșteană va continua să se deplaseze în sate. Astfel, în prezent colectivul acestui teatru se găsește în raionul Cricov, unde prezintă un spectacol inspirat din realitățile acestui raion.

La sediu urmează să se prezinte concertul-spectacol „Ghicitori pe portative", precum și revista „De la mine din Ploești", a cărei premieră a avut loc în noul an. Ambele spectacole sînt îmbogățite cu cîntece noi, originale și texte legate de actualitate interpretate de Alexe Marcovici, Tanti Grigoriu, Gratiela Chițu, Dorin Ionescu, Dinu Argeșel, Juju Munteanu, Elisabeta Ivan, Adrian Nicolau și alții.

Scenă din piesa „Din prea multă dragoste", de Climent Tacev, în interpretarea artiștilor Teatrului de Stat din Ploești

Tablou! „Femeile au cuvîntul" din revista „De la mine, din Ploești" în interpretarea ansamblului de estradă al Teatrului de Stat din Ploești

Activitatea Teatrului de Stat din Pitești

Pregătirile Teatrului din Sibiu

La jumătatea lunii octombrie Teatrul de Stat din Sibiu își deschide stagiunea cu piesa „Cu ferestrele deschise" de Paul Everac.

Același teatru pregătește în premieră „Școala femeilor" de Molière. Rolul principal va fi deținut de Vasile Brezeanu, artist emerit. Tot el deține și regia piesei a cărei premieră va avea loc în cursul lunii noiembrie.

A treia piesă în pregătire la Teatrul de Stat din Sibiu este „Băieții veseli", comedie în 3 acte de H. Nicolaide.

Teatrul „Țăndărică" și-a deschis stagiunea

Veste bună pentru cei mici. Teatrul „Țăndărică" și-a redicat micuța cortină, vestind că eroii lor dragi — păpușile și marionetele — îi vor conduce din nou în lumea basmelor.

Mai mult, chiar de la începutul stagiunii, „Țăndărică, Păcală, cocoșelul din „Punguța cu doi bani" și ceilalți eroi au un nou prieten, pe „Micul print". Noul oaspete al Teatriului „Țăndărică" trece printr-o numedenie de peripeții care desigur că vor amuza și vor interesa pe micuții spectatori.

Spectacolul „Micul print", dramatizare de Letiția Gitză, după A. de Saint-Exupéry este pus în scenă de Radu Penciulescu, scenografia de St. Hablinsky. Din distribuție fac parte: R. Zola, Antigona Papazicopol, Dorina Tănăsescu și în reprezentațiile Victor Rebenciuc de la Teatrul Municipal.

Noutăți pe scenele din Timișoara

După serii consecutive publicul timișorean a fost prezent, în mare număr, la spectacolele în premieră prezentate de Teatrul de Stat și Opera de Stat cu prilejul deschiderii noii stagiuni. Teatrul de Stat și-a inaugurat actuala stagiune cu piesa „Pazzacaglia" de Titus Popovici, prin care s-a adus pe scenă problema altitudinii intelectualului față de realitatea socialistă a timpului său, relevînd necesitatea înțelegerii de către acesta a forțelor progresului, necesitatea participării la noua operă de construcție — singura sale a desăvîrșirii sale. Această idee de bază a fost dezvăluită publicului cu multă forță artistică de Gh. Leahu, artist emerit, în rolul profesorului, reușind să transmită spectatorilor emoțiile, sentimentele omului care a găsit drumul adevărului. La reușita spectacolului au contribuit și tinerii actori Gilda Marinescu și Laurențiu Azimioară — la primul lui rol mare, interpretînd pe Cneazul Igor, a fost o adevărată revelație pentru public, atît prin posibilitățile sale vocale admirabile, cît și prin jocul de scenă, plin de nerv, de iscusință actoricească. Spectacolul a fost reușit și prin grația interpretării și a vocii solistei Marieta Grebinișan, de asemenea absolventă a Institutului din Leningrad, precum și a celorlalți cîntăreți valoroși ca : Francisc Dinier, Marius Șola, Ila Macarie, Silvia Ivan, etc. Calitatea spectacolului a fost ridicată și de concepția coregrafică țesută cu multă artă de tînărul maestru de balet Iuliu Marpozan, (el însuși dansator) care, folosi elemente valoroase ca Maria Fabian, Toma Nectara, Vasile Fonta, etc, etc, și întregul corp de balet. La despre dirijorul Lucian. Surlaș nu putem spune decît că a fost la înălțimea prieteriilor și talentului său bine cunoscut. Concepția regizorală a lui Paneit V. Coltescu, artist emerit, laureat al Premiului de Stat, a fost deosebit de apreciată de publicul spectator.

Premieră la Teatrul de Stat din Orașul Stalin

După premierele „Scrisori de drugoste" de Virgil Stănescu și „Doamna nevăzută" de Calderon de la Barca, Teatrul de Stat din Orașul Stalin prezintă un nou spectacol în premieră. Este vorba de comedia lui I. L. Caragiale „O scrisoare pierdută", pusă în scenă de artistul poporului, regizorul Șerban Alexandrescu, de la Teatrul Național „I. L. Caragiale".

Distribuția acestei piese cuprinde pe artistul emerit Mișu Fotino (cetățeanul turmentat), artistul emerit Dem. Moruzan (Farfuridi), artiștii Ion Neleanu (Tipătescu), Emil Siriținovici (Cațavencu), Victorina Oniceanu (Zoe), Emil Ciogolea (Brînzovenescu), Boris Gavlitchi (Pristanda), Ion Simine (Dandanache), Teofil Călliman (Trahanache).

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

STELA SIMONETTI,

artistă emerită și laureată a Premiului de Stat, care apare cu succes pe scena Operei de Stat din Cluj în operele „Tannhäuser", „Cei patru bădărani", „Dama de pică", „Kneazul Igor", va juca pe aceiași scenă în operele „Lohengrin" și „Turandot".

MARIA BUEZ

de la Teatrul Muzical „Gh. Dima" din Orașul Stalin, care a obținut un deosebit succes interpretînd pe Gilda din opera „Rigoletto" de Verdi, pe Rosina din „Bărbierul din Sevilla" de Rossini, — va susține rolul titular din opera „Lakmé" de Leo Delibes, una din vîlioarele premiere ale acestui teatru.

MICHAELA BOTEZ

solistă a Teatrului de Operă și Balet, laureată a Concursului internațional de la Moscova și Vercelli (Italia) înapoindu-se de curînd din Uniunea Sovietică a fost invitată să cînte, în actuala stagiune, la Kiev, în „Aida", „Trubadurul" și „Carmen".

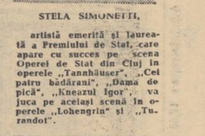

RODICA SUCIU-STOENESCU

artistă a Teatrului Municipal, care s-a relevat cu unul din tinerele elemente lirelante, va interpreta rolul Mariei, unul din personajele principale din piesa „Intoarcerea", de Mihai Beniuc.

SIMION NEGRILĂ

de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești, este cunoscutorilor din interpretarea reușită a rolurilor din piesele „Kăzeșii lui Bogdan", „Iată-mă-aș bun" „Nevestele vesele din Windsor" și „O lună de concurs".

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 159 * Sîmbătă 22 octombrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

ȘTIINȚA ȘI PRODUCȚIA

Tehnica și tehnologia modernă în industria noastră siderurgică

Introducerea tehnicii și tehnologiei moderne este unul din obiectivele de seamă ale planului șesenal. În institutele de cercetări, în laboratoare, în marile întreprinderi, chiar la locul de producție, se depun eforturi serioase în vederea atingerii acestui obiectiv.

Iată cîteva realizări obținute de către cercetătorii Institutului de cercetări metalurgice și miniere, care urmăresc asigurarea cu materii prime a industriei noastre siderurgice.

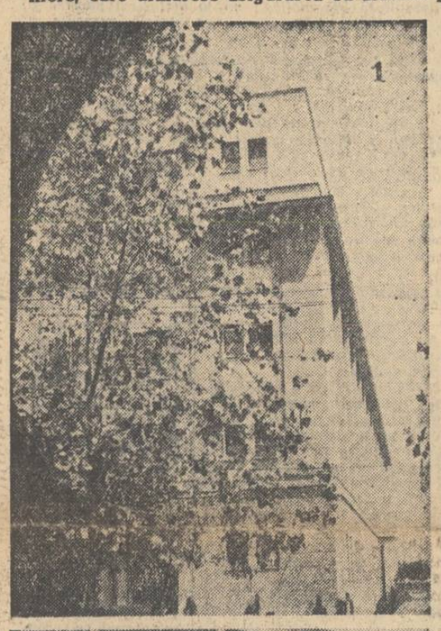

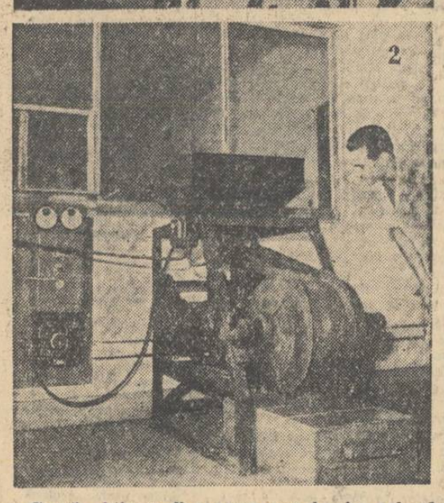

Ca să obținem fier avem nevoie, în primul rînd, de două materii prime de bază: minereu de fier și cocs.

La I.C.E.M. — Institutul de cercetări metalurgice și miniere, (fotografia nr. 1), care dispune la marginea Capitalei de stații pilot și de zeci de laboratoare s-au rezolvat însemnate probleme privind ridicarea nivelului tehnic al industriei noastre miniere și metalurgice.

*

Natura n-a fost chiar atît de darnică cu minereuri bogate în fier pe care să le luăm ca atare și să le prelucrăm în furnale. Ar însemna să reducem și să topim enorme cantități de rocă, să cheltuim energie înaltă și să obținem metal puțin. Pentru a corecta această lipsă a materiei și pentru a face procesul siderurgic cît mai economic, colectivele Institutului au studiat posibilitățile de a îmbogăți minereurile, de a le face să conțină un procent mai mare de fier cu ajutorul metodelor de preparare gravitaționale și magnetice. Aceste metode se aplică în funcție de compoziția chimică a minereului, a procentului de fier conținut în minereul brut și a rentabilității economice. În fotografia nr. 2 iată-l pe inginerul Ioan Iacoban lucrînd la un separator magnetic de laborator cu tamburi, pentru separări pe cale uscată.

*

Oare minereurile silicioase de fier sărace de care dispunem în cantități apreciabile nu vor putea fi valorificate economicos? Cercetătorii noștri sînt pe cale de a da un răspuns afirmativ. Ei au construit această instalație-pilot, (clișeul nr. 3) cu cuptor rotativ, în care minereul este încălzit pînă la temperatura de reducere a oxizilor de fier. Se obțin așa numitele lupe de fier, al căror conținut este de aproximativ 90 la sută fier metalic. Ele pot fi introduse direct în cuptoarele de oțel.

*

Furnalele țării sînt cele mai mari consumatoare de cocs. Cu cîțiva ani în urmă, la o instalație de un milion de ori mai mică ca cea de la cocseria din

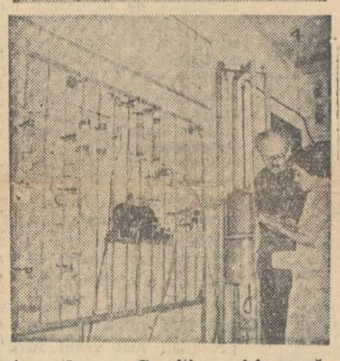

Al. PLAIEȘU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Din sumar:

Cronica străzii

VĂ CUNOAȘTEȚI CARTIERUL?
de F. BRUNEA-FOX

Ereditatea în mîinile biologilor

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

Scandal în lumea filmului occidental: BRIGITTE BARDOT A ÎNCERCAT SĂ SE SINUCIDĂ!

MODA
Haine din urson

O subretă se destăinuie:
VALI NICULESCU

PUNCTE DE VEDERE
de Dan DEȘLIU

REFLECTOR
de Eugen BARBU

Chipuri noi pe ecran: Ilinca Tomoroveanu, cu care faceți cunoștință azi, este protagonista noului film românesc „Mîndrie", care se turnează în regia lui Marius Teodorescu. Ilinca Tomoroveanu este studentă în anul I al Institutului de Teatru. Ea este la primul ei rol. A mai făcut figurație în filmul „Darclée" — și acesta în fază de finisare.

„CALEA BELȘUGULUI"

Mare este nerăbdarea atunci cînd mergi prin locuri mai puțin umblate, să participi, alături de oamenii pe care abia i-ai cunoscut, la munci ce nu-ți stau la îndemînă în fiecare zi.

Așa ni s-a întîmplat și nouă. Fusesem invitați la cules de vie. Aveam toate motivele să ne bucurăm, mai ales că și „timpul probabil" se anunța favorabil unor asemenea preocupări. Plecarea din București s-a făcut sub cele mai bune auspicii, atît de transport, cît și de timp. Numai că aproape de destinație aversele locale anunțate în „timpul probabil" au început să se dezlănțuie. Mai precis, ploua cu găleata. Gîndiți-vă la necazul nostru. Bănuiam de acum și supărarea gazdelor. Numai că în această direcție ne cam înșelam.

Ajunși la destinație, am fost primiți cu foarte mare bucurie. Și nu cred că bucuria o provocasem atît noi, cît ploaia ce continua să cadă. Cele 280 ha. ale gospodăriei colective, însămînțate de pe acum cu grîu, aveau nevoie de această ploaie. Am luat parte și noi, așa cum am putut, la această bucurie, dar gîndul ne fugea tot la strugurii ce nu-i mai puteam culege din cauza... ploii. Am adunat în schimb cîteva impresii despre colectiviștii care ne-au invitat la sediul gospodăriei să asistăm la o discuție tot pe problema... culesului viei.

Pînă la sediu, ulițele comunei purtau din plin amprenta ploii. Cu toate acestea, sala de ședințe s-a dovedit neîncăpătoare pentru cei ce participau la discuție. Se aflau acolo brigadieri, șefi de echipă, colectiviști. Președintele colectivei, Gh. Stroe, face o precizare și o informare: precizează că are loc o ședință de lucru și nu o adunare generală și totodată informează pe cei prezenți despre recoltele obținute la grîu, porumb, ce însilozări s-au făcut, etc. Totodată aduce o serie de critici unor colectiviști. În partea a doua a informării pune în discuția colectiviștilor o serie de măsuri propuse de consiliul de conducere al gospodăriei, privind buna desfășurare a culesului de pe cele 320 ha. cu viță de vie. Discuțiile au început fără nici-un fel de invitație. S-a discutat precis și la subiect.

Să-l fi auzit pe brigadierul Gh. Bratu cu cîtă pasiune vorbea despre bogăția ce abia așteaptă să fie culeasă din vii! Peste 10.000 kg. struguri la ha., la atît se ridică cu aproximație recolta de struguri ce o vor stringe. Și nu numai că el s-a angajat, în numele întregii brigăzi, să depună toate eforturile pentru valorificarea acestei bogății, dar va ajuta și alte brigăzi.

Cît despre brigadierul Boboc Marin, ce să mai discutăm? El fusese criticat că îi cam cocolește pe tineri, uitînd să-i tragă la răspundere. Cînd a luat cuvîntul, primele vorbe pe care le-a rostit au fost acestea: „Nu am avut fericirea să scap de critică". De ce s-a întîmplat acest lucru, a explicat-o chiar el: „Eu sînt și brigadier și șef de echipă", deci muncește de unul singur. Nu știu de ce, dar înfățișarea acestui brigadier, puțintel la statură, cu părul nins, vorbă domoală și deschisă, ne-a reținut în mod deosebit atenția. Sîntem siguri că, cu acest fel deschis de purtare, brigadierul Boboc Marin va reuși să facă din cărăușul Lică, precum și din tineri ca Vilcu Vasile, Moldoveanu și alții, oameni muncitori și destoinici, fiindu-le un bun exemplu în această direcție. Și atunci se va putea spune într-adevăr că brigadierul Boboc se îngrijește de oamenii din brigadă, așa cum se îngrijește cloșca de puii ei. Numai să nu fie el și cloșcă și pui, așa cum se cam întîmplă acum.

Diferit de vorbitorul dinainte, șeful de echipă C-tin Moldoveanu este mult mai înalt și mai repezit la vorbă. El susține propunerea să se dea la cules pe porțiuni și pe parcele și să se efectueze un control din partea brigadierilor asupra felului cum se face culesul, dacă strugurii sînt

Gh. CONSTANTINESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

...deci nu am putut scăpa de un grup de colectiviști, pînă nu l-am fotografiat

Întîlnire cu

Ilya Ehrenburg

Corespondență specială din Moscova

Pe Ilya Ehrenburg este greu să-l găsești la Moscova. Atunci cînd nu este ocupat cu diversele activități obștești, Ilya Ehrenburg scrie. Scrie din zori și pînă-n noapte.

Recent a apărut în revista „Novîi Mir" primul volum al ciclului de portrete intitulat: „Oameni — ani — viață". Nu voi face acum o recenzie, dar un singur lucru aș dori să spun: sînt pagini emoționante.

Vă închipuiți deci, cît de mare mi-a fost bucuria cînd am aflat că marele scriitor sovietic va avea o întîlnire cu tineretul din Moscova. Aveam posibilitatea să particip la un mare interviu colectiv. Așa după cum se obișnuește, vorbitorilor li se trimit bilețele cu întrebări și, așa cum e firesc, urmează răspunsurile.

În acea seară, în sala arhiplină, în care nu era nici un loc liber, nici măcar pe pervazurile ferestrelor, Ilya Ehrenburg a răspuns la întrebări, a citit fragmente din volumul II al cărții sale. Mi-au rămas întipărite primele cuvinte ale lui Ilya Grigorevici: **„Memoriile trebuie scrise cu gîndul la viitor...".** Acesta este, în adevăr, spiritul în care sînt scrise rîndurile înflăcărate despre

Scriitorul Ilya Ehrenburg

Maiakovski și Fadeev, despre Alexei Tolstoi și Serghei Esenin. Ele sînt pătrunse de vioiciune, spirit, tinerețe, de optimism, încredere și dragoste pentru om, pentru măreața epocă pe care o trăiește omenirea începînd din 1917.

„Există oameni care rămîn tineri pentru totdeauna — își citește Ehrenburg manuscrisul. Acesta este Maiakovski. Nu-mi pot închipui existența statuilor ridicate în memoria marelui poet. Statuile rămîn

Al. STARK

• *(Continuare în pag. 4-a)*

ÎNTR-O TOAMNĂ LA CAREI

— Da, punctul acesta vestic de pe hartă, orășelul Carei trebuie eliberat cu orice preț chiar mîine 25 octombrie 1944. Și această misiune revine regimentului nostru...

Prin lumina lăptoasă ce pătrundea de afară, abia puteam desluși chipurile ofițerilor. La o măsuță de campanie stătea comandantul, maiorul care vorbea. Ceilalți ofițeri ascultau parcă indiferenți. Din cînd în cînd, cîte unul însemna ceva în carnet.

Eu eram agent. Făceam parte din grupul 18 cercetare al diviziei a 18-a infanterie. Adusesem un plic comandantului. După ce aveam să mă odihnesc o clipă, aveam să încalec din nou pe Uragan. Așa-i zicea murgului meu. Și dă-l bice, băiatule, înapoi la grup. Numai că Uragan al meu, care se afla în spatele bordeiului, ciulea din urechi și bătea nervos din copite. Sus, pe cer, bîzîia un bondar cu cruce neagră. Era avionul observator al artileriei hitleriste. Trebuia s-o iau din loc cît mai era avionul sus. Altfel m-apuca bombardamentul. Insfîrșit, am luat plicul, am încălecat și dii... călușule.

Și uite așa, asta era misiunea noastră de agenți. Duceam și aduceam plicuri de la o unitate la alta. Se întîmpla însă cîteodată ca dușmanul să nu ne lase în pace. Atunci îl luam de gît și-l bușeam de pămînt de nu se vedea. Așa s-a întîmplat la 12 octombrie, cînd treceam prin satul Feiurdeni cu grupa călare. Ne-am pomenit cu o companie hitleristă care tocmai se pregătea să cantoneze. Atunci, comandantul nostru, sergentul Boeriu Nicolae a zis:

— Hei, frăților, aminăm cu un ceas derby-ul (așa botezase el marșul nostru călare) că-i păcat să nu punem mîna pe dușmani...

Și a avut dreptate. Noi, 10 români, am capturat 96 de hitlerești. I-am dus frumușel plocon la divizie. De atunci, grupa noastră era cunoscută peste tot.

La o acțiune de urmărire, în ziua de 15 octombrie, tot așa, sergentul nostru s-a infiltrat cu toată grupa în satul Unguraș și a pus pe fugă o companie de pionieri hitleriști. Avea el o tactică specială: intram noaptea călare, pe furiș, în tabăra dușmanilor, trăgeam cîteva serii din automate, și dușmanii, buimaci de somn, începeau să se bată între ei pe întuneric, ca bezmeticii, ca turcii cînd cu Vlad Țepeș. Așa s-a întîmplat și la Unguraș, în fața Careior Mari. Cînd s-a făcut ziuă, am găsit trei lăzi cu mine magnetice cît lipitile de mari, lîngă cele două poduri de pe Someș. Se vedea cît de colo că dușmanii se pregăteau să le arunce în aer, ca să întîrzie astfel înaintarea noastră și a sovieticilor.

În zorii zilei de 25 octombrie am intrat în Carei. Era ultimul colțișor din pămîntul patriei eliberat de sub cizma hitleristă. Sus, pe cea mai înaltă clădire, unduia ca semn al eliberării, steagul nostru tricolor. Atunci l-am văzut pe sergentul nostru ștergîndu-și o lacrimă.

— Plîngi, don'sergent?

— De bucurie, măi frate..

La ora 10, au început bombardamentele. Bondarul cu cruce neagră dispăruse de pe cer. Matematic, la această oră, în fiecare zi, trăgeau hitleriștii. Schijele șuierau pe lîngă noi. Înfigeam adînc pinteiul în burțile cailor și ne răspîndeam ca potîrnichile.

A doua zi, am trecut hotarul țării. La

Traian UBA

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Prin U.R.S.S.

După cum ne spunea secretarul organizației de bază (el ținea locul președintelui) colhozul „Kirov" (ca și colhozul „Stalin") este din toate punctele de vedere un colhoz mijlociu: atît ca suprafață (are peste 4.500 ha. teren agricol din care 3.500 ha. pentru însămînțări) cît și ca venit general. Principala direcție a celor două colhozuri este cultura cerealelor și zootehnia — iar ca ramuri ajutătoare pomicultura, viticultura și grădinăritul.

In vizită la milionarii din colhozurile „Kirov" și „Stalin"

Mecanizarea + agrotehnica = recolte bogate

Da. Chiar acesta e „secretul" colhozului milionar „Kirov". Pe cele cca. 2500 ha. semănate cu grîu, porumb, floarea soarelui, sfeclă de zahăr, etc. lucrează 36 tractoare, 16 combaine cerealiere pentru recoltatul sfeclei, floarea soarelui și porumbului și alte mașini și inventar agricol — toate proprietatea colhozului, cumpărate de la stat. Colhozul mai dispune de 18 autocamioane, mașini mici etc. precum și de instalații electrice.

Cu asemenea tehnică, colhozul a reușit ca, în linii generale, să rezolve problema mecanizării semănatului, întreținerii culturilor și recoltării. Asta, ca să zic așa, e o latură a problemei. Cealaltă latură este problema agrotehnicii contemporane, folosirea și aplicarea cuceririlor științei și a experienței înaintate în agricultură. Colhoznicii nu se prezintă mai prejos nici la acest capitol. Gospodăria lor e organizată după toate regulile științei. Rotația culturilor, ogoarele adînci, îngrășarea terenului, folosirea semințelor de soi productiv etc. — toate acestea au intrat de mult în practica muncii colhoznicilor. Numai perdelele de protecție ce împart terenul colhozului „Kirov" în cîteva parcele mari ocupă 100 ha. I Colhoznicii folosesc sămînță de grîu aclimatizat raionului (grîul fără țepi — Bezostraia 1) care a dat în 1959 peste 3.200 kg la ha. în medie de pe cele 730 ha. semănate cu grîu. Sau să luăm cultura de floarea soarelui. În 1960, pe cele 200 ha. semănate cu această cultură s-a folosit numai sămînță produsă de acad. Pustovoi. — bogată în conținut de ulei (trebuie să remarc aici în paranteză că floarea soarelui de pe cele 200 ha. ale colhozului „Kirov" nu era cu nimic mai prejos decît floarea soarelui din Institutul unde lucrează acad. Pustovoi). Colhozul cultivă de puțin timp sfecla de zahăr. Aceasta — ne spunea secretarul organizației de partid — e o cultură cu totul nouă pentru noi. Cu toate acestea, în 1958 au obținut 35.700 kg. sfeclă la ha. iar în acest an recolta era evaluată la peste 40.000 kg. la ha. Recolte mari

N. GAVRILESCU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Pagini de luptă din istoria clasei muncitoare

40 de ani de la greva generală din 1920

În istoria luptelor purtate de eroica noastră clasă muncitoare împotriva regimului burghezo-moșieresc de cruntă exploatare și asuprire, un loc de seamă îl ocupă greva generală din octombrie 1920.

Grea era viața muncitorilor în acea vreme. Cu un salariu de foamete care nu le ajungea să-și astîmpere nevoile lor minime și ale familiilor lor, muncitorii erau nevoiți să lucreze pînă la istovire pentru îmbogățirea exploatatorilor capitaliști. Trăiau vesnic în nesiguranța zilei de mîine. În orice zi, oricare muncitor se putea trezi în stradă, pradă șomajului. Majoritatea familiilor de muncitori trăiau în cocioabe și bordee, de asemenea cea mai mare parte dintre ei erau neștiutori de carte.

Exploatarea, mizeria și suferințele maselor largi ale poporului s-au accentuat și mai mult ca urmare a asuncării Romîniei în primul război mondial imperialist. Adîncirea crizei economice și politice de după război, influența covîrșitoare a victoriei Marii Revoluții Socialiste au dus la un avînt de luptă al proletariatului din Romînia, nemaicunoscut încă.

Clasa muncitoare din Romînia vedea în triumful revoluției socialiste din Rusia, triumful întregului proletariat mondial, căci Rusia a devenit „din coloana vertebrală a reacțiunii europene, coloana vertebrală a progresului social, a unei noi orînduiri sociale în care puterea se află în mîinile celor ce muncesc".

Intensificarea activității grupurilor comuniste în rîndurile muncitorilor a constituit de asemenea un puternic impuls dat activității revoluționare a proletariatului.

În tot cursul anilor 1918, 1919 și 1920, au loc puternice acțiuni revoluționare, greve și demonstrații muncitorești, mișcări și răscoale ale soldaților, acțiuni ale țăranilor.

Ceea ce caracterizează acțiunile de luptă ale clasei muncitoare în această perioadă este că acestea capătă un tot mai pronunțat caracter politic. Pe lîngă revendicările economice, muncitorii luptă pentru recunoașterea dreptului de organizare, recunoașterea comitetelor de întreprinderi. Crește solidaritatea frățească cu Rusia Sovietică, proletariatul din țara noastră se ridică cu hotărîre împotriva politicii criminale intervenționiste, antisovietice a burgheziei și moșierimii.

Greva generală a ceferiștilor din 1919, grevele din Valea Jiului, greva petroliștilor din Valea Prahovei, grevele muncitorilor de la Arsenalul Armatei din București, din Galați, Brăila și din alte centre au constituit preludiul unor mari mișcări.

În primăvara anului 1920, valul luptelor muncitorești crește și mai impetuos. A avut loc o nouă grevă generală a ceferiștilor, greva de lungă durată a metalurgiștilor din București, valul de greve de la R.M.S. greva tipografilor.

Caracterul politic al marilor lupte greviste din acest timp a permis grupurilor comuniste să promoveze tot mai insistent ideea transformării grevelor generale locale într-o grevă generală pe țară. Ea a fost repede îmbrățișată de muncitorimea din toate colțurile țării.

Secțiunea din Iași a Partidului socialist și Comisia Sindicatelor din Iași, unde comuniștii au avut o influență puternică, au lansat un manifest în care arătau că revendicările muncitorimii ceferiste nu sînt satisfăcute, că la R.M.S. se lucrează sub teroarea agenților provocatori, a armatei și poliției. „Oricare ar fi jertfele și oricît de grea lupta, ne-am hotărît: Trăiască greva generală! O grevă cum încă n-a știut-o nici n-a simțit-o clasa stăpînitoare pînă acum".

Valul de greve care a cuprins întreaga țară în cursul anului 1920, maturizarea politică a grupurilor comuniste, care în această perioadă pregăteau activ clasa muncitoare pentru greva generală, au demonstrat că a început o etapă hotărîtoare în procesul dezvoltării conștiinței de clasă a proletariatului romîn.

Lozinca „Grevă generală", cuprinsese întreaga clasă muncitoare. Sub presiunea maselor, Consiliul General al Partidului socialist și al Sindicatelor în care predominau elementele oportuniste potrivnice năzuințelor maselor, a trebuit să accepte la 10 octombrie 1920 întocmirea unui memoriu către guvern în care figurau revendicări de bază ca: respectarea dreptului de asociere, recunoașterea delegaților și a consiliilor muncitorești în toate întreprinderile, retragerea armatei din fabrici, suspendarea aplicării legii care interzicea grevele, desființarea efectivă și completă a stării de asediu și cenzurii etc.

Guvernul a respins memoriul de revendicări trecînd la măsuri de represalii. Drept răspuns, muncitorimea din întreaga țară, într-o atmosferă de puternic avînt de luptă, a intrat în grevă la 20 octombrie. La București, în toate fabricile și atelierele, muncitorii au părăsit lucrul. În tot timpul grevei, în Moldova n-a circulat nici un tren condus de mecanici civili.

La Galați, relatează un participant la greva generală, „cu cîteva zile înainte de grevă, erau întruniri în centrul orașului; se țipăreau manifeste. În ziua începerii grevei, muncitorii au baricadat străzile spre port, făcînd imposibil accesul jandarmilor".

Au intrat în grevă și muncitorii de la Timișoara, Turnu Severin. În Valea Jiului nici un miner n-a trecut pragul puțului. Uniunile muncitorilor mineri — filiala Vulcan — au înaintat conducerii minelor o cerere cuprinzînd revendicările lor politice și economice, aceleași cu ale grevei generale. Peste 400.000 de muncitori din toate regiunile țării au luat parte la această grevă politică și economică.

În fața declanșării grevei generale, guvernul recurge la mobilizarea în armată a multor greviști, publicînd și un comunicat în care se sublinia că, dacă muncitorii nu vor relua lucrul, vor fi trimiși spre judecată în fața instanțelor militare. Greviștii nu s-au lăsat intimidați de manevrele guvernului. Noaptea, cînd jandarmii au fost trimiși să aducă cu forța pe muncitori la lucru, au găsit cartierele muncitorești pustii, deși oportuniștii au lansat lozinca demobilizatoare: „Stați acasă cu mîinile încrucișate".

Dar lipsiți de organizare temeinică și de orientare ideologică clară, neavînd un detașament centralizat de avangardă, consecvent revoluționar în conducerea grevei, muncitorii au fost nevoiți să reia în scurt timp lucrul.

Greva generală din 1920 a convins clasa muncitoare să vadă că vechiul partid socialist, dominat de oportunism, este incapabil să se situeze în fruntea maselor muncitoare, să le organizeze și să le conducă la luptă. De aceea, învățămîntul cel mai prețios tras de clasa muncitoare din experiența grevei generale, a fost acela că făurirea unui partid de tip nou, înarmat cu învățătura marxist-leninistă, este o necesitate urgentă și imperioasă pentru ea.

Astfel, în focul marilor lupte de clasă din anii 1918—1920 și al avîntului revoluționar produs în țara noastră de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, s-a creat — în mai 1921 — Partidul Comunist din Romînia, care a condus ferm și hotărît poporul nostru la doborîrea regimului burghezo-moșieresc, la instaurarea dictaturii proletariatului și construirea noii orînduiri socialiste.

Au trecut 40 de ani. Transformări uriașe au avut loc în viața și în felul de trai al poporului nostru muncitor, adevăratul stăpîn al țării și al bogățiilor ei.

Pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, însuflețitorul program de dezvoltare a forțelor de producție și de ridicare a nivelului de trai al populației, elaborat de Congresul al III-lea P.M.R., confirmă înțelepciunea și caracterul științific al politicii partidului, faptul că numai sub conducerea partidului de avangardă al clasei muncitoare, construcția socialistă se poate înfăptui cu succes, iar cauza clasei muncitoare poate triumfa. Oamenii muncii își consacră întreaga lor putere de muncă, energia creatoare, inițiativa, talentul și priceperea lor pentru realizarea acestui program luminos.

CONSTANTIN NOTTARA — UN MARE ACTOR

S-au împlinit, zilele trecute, douăzeci și cinci de ani de la moartea lui Constantin Nottara. În acest sfert de veac fața teatrului romînesc s-a schimbat: altul îi este repertoriul, altul felul de joc al actorilor, dar, în special, s-au schimbat spectatorii. Însuși rostul teatrului nostru este astăzi altul, — el constituind, în primul rînd, un mijloc de educare în spiritul ideilor înaintate ale epocii noastre.

Și totuși, amintirea lui Constantin Nottara este vie printre noi — chiar printre cei din noua generație care, îndemnați în spre respectul a tot ceea ce a fost valoros în trecut, se interesează de viața și activitatea marelui actor.

De unde această evlavie pentru memoria lui Nottara? El a fost, într-adevăr, un mare actor al timpului său, posesorul unui bogat arsenal de efecte scenice, înzestrat cu un meșteșug actoricesc care mergea pînă la virtuozitate. A jucat un repertoriu foarte variat — într-o vreme cînd „specializarea" nu era cu putință, căci, din lipsa publicului, afișul se schimba cu repeziciune. Nottara a jucat pe Horațiu din „Fîntîna Blanduziei" a lui Vasile Alecsandri dar și pe Tipătescu și pe Chiriac din piesele lui I. L. Caragiale, — pe Hamlet din capodopera lui Shakespeare, dar și pe Oedipus, rolul titular al capodoperei lui Sofocle — a jucat pe Vlaicu Vodă din drama istorică a lui Alexandru Davila și pe Ștefan cel Mare din „Apus de soare" a lui Barbu Delavrancea — a interpretat pe Lear în care a făcut o mare creație, rămasă cu adevărat în istoria teatrului nostru, după cum același actor era un nelipsit erou al melodramelor și farselor de pe vremuri. Cum era și firesc, n-a excelat în toate aceste roluri, atît de deosebite, dar rîvna și puterea de muncă nu i-au lipsit niciodată, într-un timp cînd repertoriul săptămînal nu se întocmea ca astăzi, cu menajamente pentru actori, și cînd se întîmpla deseori ca același actor să trebuiască să joace roluri întinse și de răspundere, seară de seară.

Omul n-a cunoscut odihnă: tînăr de tot, Nottara a preluat rolurile lui Mihail Pascaly iar apoi pe cele ale lui Grigore Manolescu — marele actor mort de timpuriu. Vreme îndelungată n-a părăsit teatrul, decît pentru ca, istovit, să se ducă acasă să se culce în odaia modestă din strada Aristide Briand de astăzi, odaie înțesată cu cărți care poartă însemnări doveditoare de meditații îndelungi deasupra filelor. La intrarea acestei case o placă de marmură, așezată recent, amintește trecătorilor de străduința actorului pentru progresul teatrului nostru, după cum casa-muzeu din Bulevardul Dacia, unde Nottara a trăit ultimii ani, atrage mulți vizitatori.

Național, Davila a apreciat evoluția marelui talent a lui Nottara, cu care a rămas prieten pînă la sfîrșit.

Nottara a fost și regizor și ani îndelungați profesor la conservator — calități care l-au desemnat ca adevărat îndrumător al unor generații întregi de actori. S-ar putea spune că toți actorii noștri de seamă, de la sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului nostru, au fost elevi ai lui Nottara; sînt unii, ca de pildă maestrul Gheorghe Storin, care fac și astăzi fala teatrului nostru. Marele tragedian de origină romînă, Edouard de Max, care a ilustrat scena Comediei Franceze, mărturisește că a învățat mai mult de la Nottara decît de la oricine. Exercițiile lui Nottara „de articulație și pronunțare", aplicate cu o neostenită răbdare, au reparat multe dicțiuni defectuoase, au pus în mișcare mecanisme mușchiulare inerte ale gurii, — potrivit îndemnului profesorului, repetat deseori la curs și notat de către un ucenic studios: „Măi omule! Vocea ta-i uniformă, ca sunetul unui clopot: bang, bang, bang! Plictisește, oricît ar fi de sonoră! Mai modulează-ți glasul, s-auzim și clopotele: tanga, — langa — tinghi — linghi, și p-ăla mititelul: cling—cling — cling..."

Preamărind memoria lui Nottara, nu trebuie de fel să tindem la o imitare a artei sale, mai ales că unele plăci cu înregistrări ale vocii sale ar putea induce astăzi în eroare. Să studiem arta sa și să prelu㠄 ceea ce e mai valoros și ce se potrivește cu sensibilitatea noastră de astăzi.

Ioan MASSOFF

MARI GENII ALE VÎRSTEI MICI

Bernard Shaw spunea că omul ar trebui să trăiască 300 de ani pentru a putea crea ceva desăvîrșit. Înainte de a ajunge la această vîrstă — spunea marele dramaturg englez — oamenii sînt doar niște ucenici. Totuși, dacă răsfoim filele istoriei, vedem că au existat nenumărate cazuri de creatori care au dat la iveală opere importante la o vîrstă fragedă.

Recordul copiilor precoci îl deține, fără îndoială, muzica. Iar dintre toți compozitorii geniali, Mozart este exemplul cel mai surprinzător de „copil minune". La 4 ani improviza la pian, la șase ani era protagonistul turneului întreprins de tatăl său, iar la 7 ani cînta concerte la clavecin și vioară din repertoriul marilor maeștri. Primele compoziții importante — oratorii și o operă comică — au fost create la 10 ani.

Beethoven, „muzicianul muzicienilor", cînta la clavecin în public la 8 ani, devenea organistul curții la 12 ani și publica primele 3 sonate la 13 ani. Wagner s-a manifestat de timpuriu, dar nu în muzică, ci în literatură. Avînd un talent teatral înnăscut, compunea de la 11 ani tragedii în maniera greacă și shakeasperiană.

Unul din caracterele grupului de compozitori romantici Weber, Schubert, Schuman, Mendelsohn Bartholdy și Chopin a fost înzbucnirea timpurie a genialui lor muzical. Mendelsohn compunea de la 10 ani, iar celebra lui uvertură, „Visul unei nopți de vară", a fost scrisă la 17 ani.

Brahms, ultimul mare romantic german al secolului al XIX-lea, dădea concerte de pian la 14 ani. La aceeași vîrstă, Liszt entuziasma mulțimile prin interpretările sale excepționale în turneele prin Europa. Celebrul compozitor rus Glazunov a fost și el un copil precoce. La 14 ani, fiind abia în liceu, era preocupat de compoziție, iar la 16 ani scria prima sa simfonie.

În literatură, cel mai celebru copil precoce a fost Victor Hugo, care traducea din Tacit la 8 ani și „gîndea" în versuri înainte de a învăța să scrie. La 12 ani Hugo scrisese mai multe romane și tragedii. Rimbaud, a cărui operă poetică a fost desăvîrșită la 17 ani, este un alt copil-poet genial. Pic de la Mirandola, enciclopedistul Renașterii, care „știa tot ce se poate ști și cîte ceva în plus", a scris încă în copilărie poezii și lucrări filozofice. Bacon dinește opera sa principală „Novum Organum" la 15 ani.

Artele plastice oferă și ele numeroase exemple de copii celebri. Rafael Sanzio, Leonardo da Vinci și Filippo Lippi pictau și desenau din cea mai fragedă copilărie.

În sfîrșit, știința este de asemenea reprezentată prin cîțiva „copii minune". Filozoful și matematicianul francez Pascal a descoperit principii ale geometriei și ale algebrei pe cînd avea doar 12 ani. Un alt matematician celebru, Evariste Galais, mort la 21 de ani, a creat lucrări importante în primele clase elementare. Dintre naturaliști, merită citați Jacques-Henri Fabre, care la 9 ani a inventat o metodă de clasificare a ciupercilor și Camille Flammarion, care la 7 ani a scris un tratat de astronomie. Arheologul german Schliemmann a avut, la opt ani, o intuiție genială, afirmînd că Troia și Micene, din cărțile homerice, au existat în realitate. El le-a descoperit apoi la maturitate. Champollion, care a descifrat hieroglifele egiptene, a „descifrat" și alfabetul pe cînd avea 5 ani. El a învățat să citească singur, comparînd un fragment pe care îl știa pe dinafară, cu textul tipărit.

Lista „marilor genii ale vîrstei mici" este desigur mult mai lungă. Am dat doar cîteva exemple, care dovedesc pe deplin că Bernard Shaw n-a avut dreptate. Talentul și geniul, pot izbucni la cea mai fragedă vîrstă!

E. R.

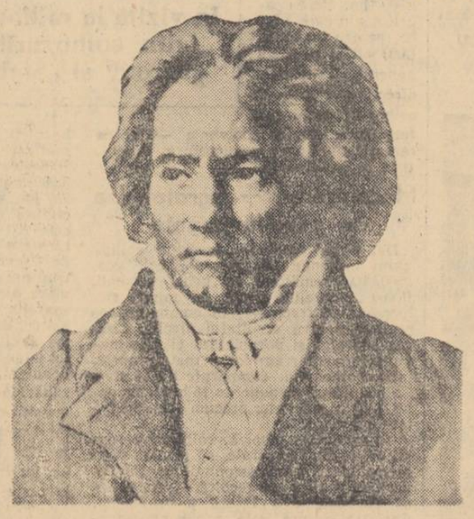

Ludwig van Beethoven

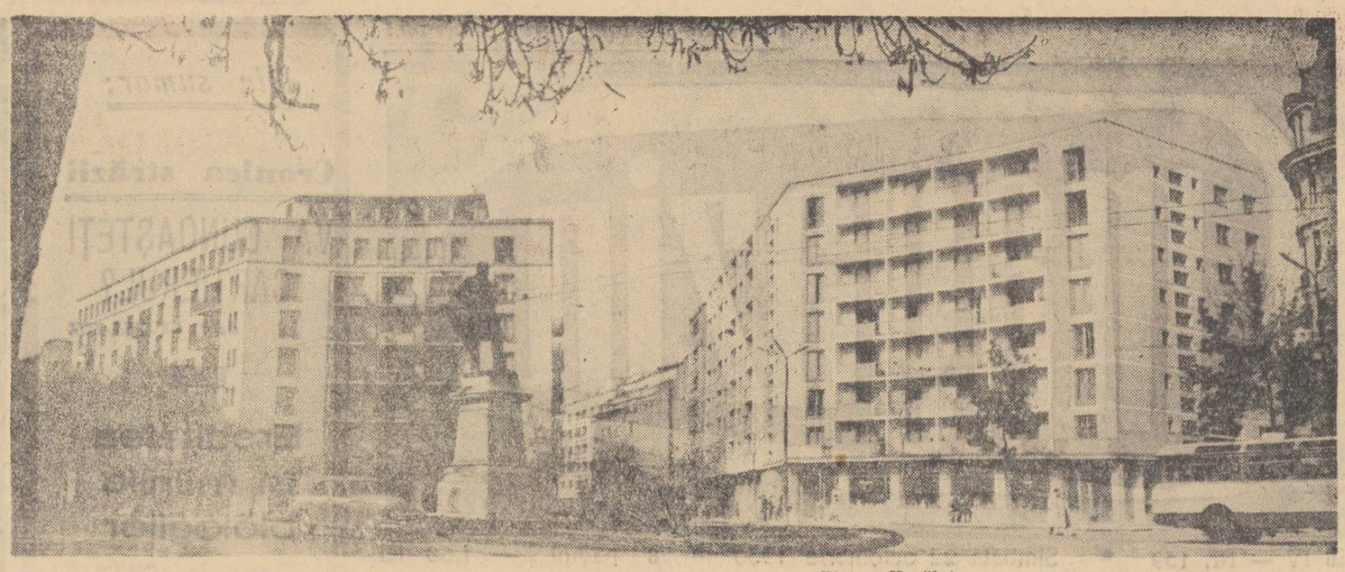

Piața Kogălniceanu așa cum arată azi

„Calea belșugului"

(Urmare din pag. 1-a)

sortați pe calități, etc. Are în schimb un „necaz": în brigada lui sînt prea multe colectiviste în vîrstă. Cine va căra strugurii ce-i vor culege acestea? este întrebarea la care așteaptă răspuns. Și acesta este aflat de toți cei prezenți: tineretul din brigadă va ajuta la căratul strugurilor culeși de cei vîrstnici. Cuvintele președintelui sînt primite cu satisfacție de cei în vîrstă și după cît se pare nu-i nemulțumește nici pe cei tineri.

Am redat doar cîteva spicuiri din discuțiile purtate în această ședință. Fie că s-a discutat despre felul cum vor trebui strînși cît mai repede strugurii, despre culesul cu prioritate a strugurilor aflați în via căzută pe jos, despre cărăușii care încearcă să confunde bunul gospodăriei cu al lor personal, în toate aceste cazuri preocuparea era una singură: grija pentru avutul colectivului. Și dacă la unii dintre colectiviști această grijă nu se află încă pe prim plan, ei au fost aduși la realitate, arătîndu-li-se prin fapte că gospodăria colectivă este aceea care aduce belșugul în casele lor.

Iată dar cum de la cules de vie am ajuns să asistăm la o ședință despre belșug. Vizitînd apoi sectorul zootehnic, grădina de zarzavat, livada, hambarele pline cu porumb, (aci n-am putut scăpa de un grup de colectiviști pînă nu i-am fotografiat), ne-am dat seama că într-adevăr au despre ce discuta și chibzui gospodarii colectivei. ...În drum spre casă ne-am gîndit tot timpul la acești oameni harnici, la discuțiile pasionante ce le-au purtat punîndu-ne următoarea întrebare: Oare tot așa ar fi discutat și s-ar fi purtat și cu ani în urmă în curtea boierului la care munceau?

Uitasem să vă spunem că am fost oaspeții gospodăriei colective „Calea belșugului" din comuna Cîmpineanca, raionul Focșani.

Gh. CONSTANTINESCU

Știința și producția

(Urmare din pag. 1-a)

Hunedoara (vezi cîișeul nr. 4) inginerul Ilie Barbu și colaboratorii săi au cercetat posibilitățile de a cocsifica cărbunii energetici. Pe baza studiilor făcute aici și la Calan s-a construit o instalație de semicocsificare în pat fluidizat, mult mai simplă și mai modernă ca concepție decît vechile baterii de semi-cocsificare, realizîndu-se totodată economii de investiții de zeci de milioane lei.

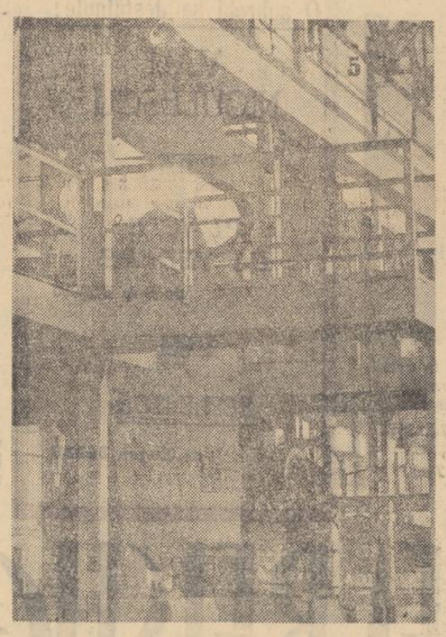

★

Oțelurile, în mod obișnuit, se obțin în cuptoare Martin sau electrice. Cea mai rapidă și economicoasă metodă de obținere a oțelului direct din fontă lichidă este însă aplicarea unui procedeu mai vechi în condiții noi: elaborarea oțelului în convertizoare cu insuflare de oxigen la suprafață. Procesul durează doar 20—40 de minute, de 7—8 ori mai puțin ca în cuptoarele Martin. Metoda a fost studiată la convertizor (fotografia 5) de către un colectiv al I.C.E.M.-ului.

Al. PLAIEȘU

CALEIDOSCOP

Scuter — taxi!

Pentru a parcurge pe jos numeroasele alei ale Expoziției Economiei Naționale a U.R.S.S. sînt necesare... mai multe zile! În acest an, pentru a da posibilitate vizitatorilor să cerceteze Expoziția în întregime și într-un timp mai scurt, au fost introduse niște originale mijloace de transport. Este vorba de scutere taxiuri, foarte agreate de vizitatori; în această măsură sînt folosite, pe traseele de acces și care înconjoară Expoziția, autobuzele deschise fabricate la uzina din Riga.

Radiosemnale de la Soare

De la Pămînt la Soare sînt în medie 149.500 de mii de km. Savanții au recepționat de curînd radiosemnale trimise către Soare după 16 minute și 40 secunde.

Se presupune de aici că radiosemnalele nu s-au reflectat de suprafața vizibilă a Soarelui ci de coroana sa. Este posibil a recepționa semnale radio reflectate de stele! Savanții răspund afirmativ, dar vor trebui așteptate nu mai puțin de 8 ani.

Troleibuz cu... remorcă!

Remorcile, pînă în prezent folosite doar la tramvaie, unde sînt ghidate de șine, au fost introduse și la troleibuz. În compensarea dificultăților de manevrare, apare numărul mare de pasageri transportați precum și o utilizare mai judicioasă a motoarelor electrice. Astfel la uzina Sokolniki a fost realizat un troleibuz de o construcție cu totul nouă: două vagoane au fost unite într-un singur compartiment putînd asigura transportul a 220 persoane. Cuplarea s-a obținut printr-un „burduf" și o platformă rotativă interioară, cu o bună stabilitate.

Pasagerii trec dintr-un vagon în celălalt, pe platforma rotundă, și apoi pot coborî. Pentru dirijarea mașinii sînt folosite elemente automatizate și ecartul de viteză este corespunzător lungimii vehiculului; noului troleibuz i se prevăd perspective deosebite de răspîndire.

CRONICA STRĂZII

Vă cunoașteți cartierul?

Nu vă întreb dacă-l recunoașteți *acuma, după strașnica vrăjitorie executată de magicienii urbanistice bucureștene. Nu vă întreb dacă vă cunoașteți Capitala în care locuiți, cu care vă făliți. Dacă aș vrea să fiu malițios, v-aș supune la un examen „cine știe cîștigă", despre strada d-voastră, ei da, numai despre stradă. Ca să vă prind în flagrant delict, de... neștiință. Ca să demonstrez, nu-i o noutate — că există bucureșteni nefamiliarizați nu cu ditai orașul, nu cu raionul căruia aparțin, ci cu propria lor stradă.*

Subsemnatul bunăoară, Am păți-o urît cu un vecin de cvartal, om tînăr, locatar al unui bloc nou, care m-a supus unui „test". Punîndu-mi sub ochi o fotografie cu străzi și case, m-a invitat să-i răspund ce raion sau ce cartier bucureștean înfățișează.

Mă mîndresc că sînt dintre bucureștenii care cunosc bine Capitala. Zeci de ani am bătut-o în lung și în lat. I-am explorat periferiile și suburbanele; am apucat mahalalele încă în fașă; am asistat la ieșirea lor din nebuloasă și la treptata lor dezvoltare urbanistică; m-am maturizat paralel cu fundăturile devenite ulițe, cu ulițele ajunse străzi, cu străzile crescute bulevarde.

Ci iată-mă, stînd cu vițelul la poartă nouă înaintea unei poze cu străzi și case, peisaj destul de cuprinzător ca să nu semene cu altul la fel, ca atunci cînd fragmentele sînt prea sumare. Avînd adăugătelea semnalmentele sale... antropometrice distincte, o fizionomie precis conturată și dacă vreți chiar semne particulare. În cele din urmă m-am dat bătut. Nu reușisem s-o identific. Fotografia reprezenta pur și simplu... cartierul unde locuiesc. Respectiv Piața Kogălniceanu.

O fi fost defectuoasă fotografia? Așa! Perfectă. Se deosebeau toate trăsăturile familiare: strada pe unde circul de patru ori pe zi, micul square unde mă opresc adesea să-mi leg șireturile de la pantofi biserica veche cu grădină și, o ironie, se distinge chiar blocul unde sălășluiesc de cîțiva ani! Și dacă mi-ar fi dat prin minte să-mi pun ochelarii, cu siguranță identifi-cam pe energicul administrator așteptîndu-și la ușă locatarii rău platnici ca să încaseze cota de întreținere.

Așadar, examenul a dovedit că nu-mi cunosc cartierul. Că nu-l cunosc în ansamblu. Posedam cîteva indicații topografice ce s-au infiltrat în memorie, mecanic, zi de zi și an de an, funcționînd automat, ele reprezentînd punctele de reper ale unei panorame retrașate pe plan secund.

— Ei? — m-a tachinat examinatorul.

— E ceva nou în aspectul cartierului, care m-a derutat, vecine. Dar mă întreb dacă dumneata, care ești tînăr și care trăiești din plin și constructiv acest nou (te-am întîlnit de multe ori cu tîrnăcopul pe umeri în drum spre vreo treabă de interes obștesc: demolări, săpări de pomi, mai știu eu ce), — mă întreb dacă ai putință să înregistrezi procesul vertiginos al transformărilor de cîțiva ani încoace? Vezi, bucureșteanul prins în febra acțiunii ce modifică pe zi ce trece fizionomia orașului, nici nu are răgazul să urmărească ritmul în care se succed metamorfozele urbanistice. Fie în cartierul său de baștină (al cărui proces de năpîrlire petrecut cotidian sub ochii săi îi automatizează de la o vreme facultatea uimirii), dar mai ales cînd se abate întîmplător în alte cartiere, el poate constata că proverbialul „s-a realizat peste noapte", a devenit un miracol curent.

În răstimpul de la o trecere la alta prin vreun sector, deunăzi încă huruit de mastticația gargantuescă a elevatorului, în imaginea terenului viran s-a și operat o schimbare. Deja trebuie înlocuită pe retina ce o înregistrase fugitiv prin meterezul de papură în faza sa inițială, haotică. Schelării și încbrăcat cîteva din cele șase sau opt etaje în devenire, ca peste alt interval cetățeanul din Vitan brodindu-se în Floreasca sau în Griviței, în Tei, sau în inima Capitalei, să se minuneze zărind la fereastra blocului terminat și șclivisit, între glastre cu petunii, un obrăjor bucălat de copil surîzînd orașului trepidant.

Cînd s-a operat năzdrăvănia? Participînd îndeaproape la prefacerile ce se efectuează, bucureșteanul abia cînd imaginile vor fi pe deplin conturate în spațiu și în timp, le va putea cuprinde în ansamblul lor, într-un tablou văzut în perspectivă, cum se spune în pictură și arhitectură. Atunci să te văd dacă ai să recunoști, în fotografia asta a dumitale ceva ce a supraviețuit în imaginea nouă a cartierului de mîine, atunci finisat.

★

„Testul" vecinului mi-a fost stimulent. Am reluat în explorare cartierul, pe îndelete, cum citești cu luare aminte o carte frunzărită înainte.

Am abandonat pasul mare, pasul grăbit al reporterului care te depărtează de prilejuri și amănunt.

Am parcurs agale cartierul, m-am uitat la case, la blocurile noi, la marile magazine de tot soiul deschise în cartier, m-am uitat la oameni, am stat de vorbă cu cetățeni.

M-am oprit înaintea schelelor înălțate peste zaplazul de stuf de unde răsună ciocanul zidarului potrivind cărămizile imobilelor în devenire;

Am pîndit la ușa unei prăvălii plinea din brațele mamei și am inspectat cu un ochi gurmand plasa cu bunătăți alimentare cumpărate de gospodină la unul din cele două vaste magazine cu „autodeservire" înființate vara asta;

Am zgîit ochii la telefonistul cocoțat pe un perete și care conversa afară, cu nu știu ce planetă;

Am surts turiștilor din autocar care arătau cu degetul spre statuia lui Kogălniceanu. Probabil cereau explicații și m-am gîndit că inițiativa luată de sfatul popular de a organiza vizitarea de către... bucureșteni — muncitori, funcționari, elevi — a cartierelor Capitalei este excelentă. Sînt edificat acuma. Pot răspunde, cred cu brio vecinului meu. Și mai mult: să-i spun eu cîte apartamente are blocul cel mai nou din Colea Pleșnei, unde poate găsi „lăptișor de matcă" și dacă panaceul ăsta nu-l interesează încă, unde-i crama cu roze de Tohani. M-am dus acasă și am scris „titlul viitoarei cronici: „Călătorie în jurul unei statui"...

F. BRUNEA-FOX

POȘTA REDACȚIEI

ACHS GUNTHER — Timișoara: Nimic mai simplu: adresați-vă rectoratului Universității „C. I. Parhon" din București, Bulevardul 6 Martie 64.

TOMA ERDOS — Brad: Apreciem la dv. entuziasmul cu care vă croiți planurile de acțiune, preocupările multiple etc., etc. Părerea noastră este că fără a abandona încercările literare, să începeți de pe acum a vă pregăti serios pentru maturitate fiindcă examenul, acuș-acuș bate la ușă. Cercul de iubitori ai „Magazinului" nu trebuie conceput în felul în care-l gîndiți dv. E prea complicat. Am dori ca, atunci cînd vă aflați vreo cîțiva prieteni care ne citiți publicația, să așterneți pe hîrtie observațiile și propunerile dv. și să ni le trimiteți.

Vom ține seama de sugestiile făcute în ultima scrisoare și vă anunțăm că vom inaugura o rubrică „Magazin literar".

MIRCEA CIUNEL — București: Scrisoarea primită de noi cuprinde unele neclarități. De ce nu ați promovat la examenele din sesiunea septembrie 1960? Cu cine ați vorbit în situația dv.?

ANA MOLNAR — Bistrița: Nu rezultă din cele scrise la cel fel de laborator lucrați pentru a vă putea da sugestiile dorite. Răspundeți-ne.

D. ANGHEL — București: Versurile scrise, după cum însăși dv. o declarați, „sub influența unei stări sufletești negative" (de natură sentimentală) nu sînt lipsite de muzicalitate, de corectitudine. Se pune însă întrebarea: oare numai cu atît trebuie să se prezinte o poezie în fața cititorului? Nu sînt alte probleme, de natură majoră, care să vă inspire? Ne-ați spus că aceste poezii le-ați îngropat printre alte hîrtii și că dînd recent de ele, (fiind însă într-o altă dispoziție) v-ați gîndit să ni le trimiteți. Nu e rău. Dar era mai bine dacă le înlocuiați cu altele, scrise în starea de bună dispoziție în care vă aflați în prezent. E timpul trecut oare?

GEORGE EMIL CRUȚESCU — București: Ce bine este cînd cineva se pricepe la mai multe! Bunăoară dv. ne spuneți că vă pricepeți să scrieți în genul umoristic și să compuneți chiar și versuri... serioase. Poezia „Îți amintești", arată că „posedați" ceva talent, dar acest lucru este insuficient. Mai avem nevoie și de alte probe...

THEREZA GRILL — Arad: Știm că așteptați un răspuns foarte simplu de la noi, în legătură cu planurile dv. Răspunsul este: „Se poate!".

ION SUTOIU — Orașul Stalin: Aveți dreptate: Erevan nu Așhabad.

Gemenele Anca și Mălina

Așadar tradiția nu s-a dezmințit!

O dată cu ruginiul pal, care a prins să pasteleze natura, mii de fețe vesele, arătîndu-și tot optimismul tinereții, au reîntîlnit, sau au întîlnit emoționați pentru prima oară, amfiteatrele, laboratoarele, sălile de curs.

Un nou an universitar

În noianul de mlădițe ce-și plămădesc viitorul în condiții așa cum nici nu încerca să viseze studentul din trecut, am întîlnit pe surorile gemene Anca și Mălina Calangiu. Nu mi-am oprit privirea asupra lor numai pentru că sînt cele mai bune studente din anul II — limbi clasice — Facultatea de filologie din cadrul Universității „C. I. Parhon", sau că sînt U.T.M.-iste evidențiate, sau că se află în fruntea acțiunilor obștești, ori că îmbină armonios munca profesională cu sportul, ci și pentru că ele sînt exemplul tipic al studentului nou, crescut și educat într-un spirit nou, studentul care se pregătește cu conștiinciozitate să devină intelectualul legat de avîntul nemaiîntîlnit pînă astăzi, al vieții noastre.

Biografia, scurta biografie (au doar 18 ani), a surorilor Calangiu, este pătrunsă de inedit.

La surorile Anca și Mălina identitatea nu o poți atribui numai fizicului (asemănarea lor este cu adevărat izbitoare), dar și preocupărilor, talentului, pasiunilor. Amîndouă în aceeași grupă; amîndouă la aceiași secție; amîndouă obțin numai medii de 10; amîndouă înscrise pe panoul de onoare; amîndouă jucătoare de volei în echipa „Universitatea"; amîndouă prețuite și iubite de cadrele didactice și colegi, pentru întreaga lor activitate. Sînt însă și anumite „supărări". Cum să le deosebești? Care e Anca și care e Mălina? Problema nu o poți rezolva ușor și dacă — facem o indiscreție — le încurcă și mama lor atunci...? „Supărări" ce sînt primite cu zîmbet. Și cum zîmbetul este menit să alunge supărarea, ne încadrăm în masa veselă a studenților și zîmbim.

Care-i Anca și care-i Mălina?

Indiferent care ar fi, amîndouă sînt exponentele unei generații care a ștanțat pe cetatea științei, ce vor s-o cucerească, atitea și atitea fapte încadrate în ritmul victorios al mersului nostru spre culmi.

Cornel TABACU

Surorile gemene Anca și Mălina Calangiu

Cuba și Statele Unite

Corespondență specială din New-York

Unul din momentele cele mai impresionante ale actualei sesiuni, atît de bogate în afirmarea noii situații din lume, s-a petrecut fără îndoială la 26 septembrie. Timp de patru ore delegați, observatori, ziariști au urmărit cu cea mai mare atenție pe omul de talie mijlocie cu o mică barbă care îi încadrează fața tînără și energică, îmbrăcat în uniforma militară de culoarea plaiurilor natale. Cu pasiune el a pledat cauza micii sale țări, pe care amatorii de comparații o asemănau cu un David modern care înfruntă noul Goliat. Cînd a terminat de vorbit primul ministru cuban Fidel Castro, fiindcă la el ne referim, delegațiile țărilor socialiste cărora li s-au alăturat multe delegații din țările Asiei și Africii l-au salutat cu căldură. La masa delegației americane era liniște : fețele erau încruntate.

In ședința de a doua zi reprezentantul permanent american la O.N.U., ambasadorul Wadsworth, a anunțat că Statele Unite vor răspunde la afirmațiile premierului cuban. Apoi masiv și greoi a plecat de la tribună. Au trecut aproape trei săptămîni de atunci. De abia simbătă 15 octombrie, adică după plecarea tuturor personalităților, a fost dat publicității acest așa-numit răspuns. Dar oricît ai cerceta cele două pagini de ziar pe care le ocupă, nu poți să nu ajungi la concluzia că cei care s-au supărat pe adevăr se mențin în declarația lor pe linia de a rămîne cu spatele la el.

Această declarație de luptă împotriva guvernului cuban, este ea însăși din momentul publicării, un comentar poate involuntar, dar nu mai puțin evident asupra intereselor care au prevalat la întocmirea ei. In cercurile O.N.U. acestei declarații i se atribuie următoarele două semnificații. Prima: Statele Unite nu s-au încumetat s-o dea publicității în timpul cît la sesiune erau prezenți șefii delegațiilor țărilor socialiste și ai țărilor neutre afro-asiatice. A doua: declarația constituie un semnal pentru a începe lupta finală cu revoluția cubană. Din informațiile sosite la New York se cunoaște că la bazele din Guatemala se pregătește o agresiune armată, iar în Spania se recrutează în grabă fasciști pentru a lua parte la o debarcare în Cuba. Intre timp în Statele Unite campania împotriva Cubei a ajuns la paroxism.

Declarația americană vrea să creeze aparența că ar răspunde punct cu punct cuvîntării lui Fidel Castro. Se mizează pe faptul că textul complet al acestei cuvîntări e cunoscut aici doar de cei care au asistat la ședința Adunării Generale din 26 septembrie sau au acces la procesele verbale oficiale ale O.N.U.

Pentru a arăta cum e substituit adevărul în acea declarație să dăm cîteva exemple, deși lista lor ar putea fi prelungită după numărul de fraze cuprinse în textul american.

Referindu-se la concesionarea la începutul secolului a teritoriului bazei de la Guantamano, declarația afirmă categoric că ea a fost efectuată de comun acord în urma unor negocieri pe baza egalității părților. Cum au stat lucrurile însă în realitate? In anul 1909 după războiul ispano-american, cînd în Cuba se aflau trupe americane, Congresul Statelor Unite a adoptat așa numitul amendament Platt care prevedea ca Adunarea Constituantă să alăture Constituției o anexă prevăzînd crearea de baze și depozite de cărbune american pe teritoriul Cubei. In caz contrar trupele americane nu vor fi retrase.

In declarație se slăvește atitudinea guvernului S.U.A. față de Cuba, rezultatele economice ale așa-numitei colaborări americano-cubane. Iată însă cîteva cifre oficiale asupra situației economice a Cubei în momentul cînd guvernul revoluționar a venit la putere: 600.000 șomeri, 200.000 de familii fără nici un petec de pămînt în timp ce un singur monopol american exploata 200.000 de hectare; jumătate din populație nu cunoștea lumina electrică; 95 la sută din populație, din cauza mizeriei, suferea de diferite maladii; 37,5 la sută erau analfabeți, 70 la sută din copiii de vîrstă școlară nu aveau învățători. Premierul Fidel Castro declara: „Cuba era o colonie în care cel care comanda era ambasadorul S.U.A... bineînțeles că pentru președintele S.U.A., ceea ce am făcut noi pentru popor înseamnă o trădare. Fără îndoială el n-ar gîndi așa, dacă în loc să fim credincioși poporului, noi am fi dat dovadă de loialitate față de marile monopoluri care exploatau țara... Numai în perioada 1950—1960 monopolurile americane au realizat din Cuba un miliard de dolari".

Declarația americană nu face economie de atacuri violente la adresa Cubei, și ca de obicei cînd un popor luptă pentru interesele sale i se pune calificativul de comunizat. Statele Unite nu pot nega că de pe teritoriul lor avioane au pornit să bombardeze, să incendieze, să mitralieze teritoriul cuban. Dar ele recunosc numai 5 din 60 de zboruri și invocă, lucru de neînchipuit prin absurditatea lui, că le e greu să controleze aeroporturile de pe teritoriul lor. In concepția autorilor declarației S.U.A. aceștia n-au comis nici o agresiune împotriva Cubei.

Nimeni nu poate contesta că declarația americană se caracterizează prin lungime. Dar sensul ei a fost exprimat mult mai concret încă înainte de apariția ei. La sfîrșitul lunii septembrie, într-un interviu acordat revistei „U. S. News and World Report", amiralul A. Burke șeful operațiunilor navale declara: „Dacă Cuba va încerca să-și reia baza de la Guantamano vom lupta. Marina noastră, adică cea americană, nu e preocupată numai de baza de la Guantamano, ci de ansamblul situației din Cuba".

Declarația americană are și un merit care nu poate fi contestat. E drept că autorii ei n-au dorit așa ceva Ea va deschide însă ochii acelor care mai aveau nevoie de o dovadă în plus asupra felului în care Statele Unite privesc lupta pentru independența națională a popoarelor care secole sau decenii au fost martirizate de colonialism.

„Incorporating" și lipsa de simț al veneratiei la Charles Dickens

Începînd de acum două zile, „Daily Mail" — cel mai de dreapta dintre cotidianele conservatoare britanice — nu se mai cheamă „Daily Mail". Titlul complet este: „Daily Mail Incorporating the News Chronicle" („Daily Mail încorporînd pe News Chronicle").

„Incorporating" este un termen relativ nou în istoria jurnalismului, (se practică doar de cîteva decenii). Dar în el sînt incluse cele mai multe dintre elementele noțiunii de „libertate a presei" în lumea legată de marile capitaluri. Explicația lui „Incorporating" a dat-o și lordul Rothermere, președintele lui „Associated News Papers Ltd" care a înghițit „New Chronicle" — organul Partidului liberal, anexîndu-l la conservatorul „Daily Mail" ca și ediția de seară „The Star" atașată la „Evening News". Lordul spunea: „Dispariția ca ziare separate a celor două cotidiene este rezultatul cheltuielilor crescînde ale producției moderne". Avem aici, cum spuneam, o explicație foarte limpede. Prin hotărîrea implacabilă a unui Trust puternic două ziare ale liberalilor s-au transformat peste noapte în conservatoare. Dar dacă întîmplarea este departe de a fi fără precedent într-o lume în care concentrarea capitalurilor are ca manifestare și concentrarea presei, ea își îmbogățește totuși în cazul de față tîlcurile grație unui amănunt desprins din istorie. „News Chronicle" fusese creat în urmă cu peste 100 de ani ca ziar „radical", exprimînd opiniile cercurilor avansate ale intelectualității britanice. Și începuturile lui sînt legate de numele lui Charles Dickens. Prilej de meditații și de interesante concluzii pentru cel ce reia paginile ziaristului Dickens. Căci acesta a întrevăzut lucid vremurile definite de termenul „Incorporating" și și-a exprimat în felul lui „elogiul" pentru cei ce pregăteau aceste vremuri. Ca fost reporter parlamentar, Dickens se plîngea că nu reușește să venereze instituțiile „libere" ale lumii în care trăia. „Poate din pricina vreunei imperfecte dezvoltări a simțului de veneratie nu-mi amintesc să mă fi topit vreodată sau să fi fost mișcat pînă la lacrimi la vederea unui corp legislativ. Am suportat Camera Comunelor bărbățește, iar în Camera lorzilor nu m-am simțit cuprins de nici o altă slăbiciune în afara somnului. Am fost martor la alegeri parlamentare și indiferent ce partid cîștiga alegerile, nu m-am simțit niciodată împins să strig urale la adresa liderilor membri ai parlamentului". Aceiași lipsă de simț al veneratiei îl determina pe Dickens zugrăvind aspecte ale presei din țara sa sau din America să găsească pentru ziare titluri ca „Șantajistul din New York", „Pungașul" etc. și să sublinieze entuziasmul cu care acestea laudă felul cum se apără „marile principii ale libertății opiniei, rupîndu-se mîini și picioare". Pe Dickens nu l-ar fi surprins desigur prea mult să vadă și acest aspect caracteristic al „libertății opiniei" pe care-l implică înghițirea ziarelor de către marile trusturi. In schimb, poate că s-ar fi oprit la un alt aspect. Acela al libertății depline de a rămîne șomeri de pe urma acestei operații de „Incorporating", libertate acordată celor peste 3400 de salariați de la defunctele „News Chronicle" și „The Star", dintre care peste 300 de ziariști. Și atunci, gîndindu-se la minciuna care e camuflată în lumea trusturilor sub cuvîntul „libertate", ar fi redeschis „Martin Chuzzlewit" la pagina unde, încă cu foarte multe decenii în urmă scria: „Libertatea" își trage gluga peste ochi și recunoaște asuprirea în tot ce are ea mai josnic, ca pe sora ei".

L. SĂRĂȚEANU

Un cîntec nou al vechei sirene

Desen de V. TIMOC

Mărturii despre „misiunea civilizatorie" a colonialismului britanic

„De peste o sută de ani țelul nostru a fost de a aduce la independență teritoriile dependente de peste mări". Această frază a rostit-o, fără măcar să clipească primul ministru al Marii Britanii, în cuvîntarea pronunțată la O.N.U. La numai cîteva zile după acest discurs, agențiile de presă ofereau opiniei publice o serie de proaspete mărturii despre „misiunea civilizatorie" a colonialismului britanic atît de elogiat de Macmillan.

Erau știri transmise din Rhodezia de sud care relatau despre noi represiuni armate ale autorităților colonialiste împotriva populației africane. Urmărind să înăbușe mișcarea de eliberare națională care devine din ce în ce mai activă și în această parte a Africii, autoritățile colonialiste au masat în cartierele africane ale orașelor Salisbury, Bulawayo și Gwelo — unde acțiunile de masă împotriva colonialiștilor au crescut în ultima vreme — 2000 de soldați din rîndurile unităților europene, înarmați pînă în dinți și având ordinul să tragă la cea mai mică mișcare. 95 de africani au fost uciși în ultimul timp, se arăta într-o declarație recentă a Partidului național-democrat din Rhodezia de sud, în cursul încercărilor autorităților colonialiste de a-i determina prin teroare pe africani să renunțe la revendicările lor legitime pentru acordarea drepturilor democratice și a independenței.

...A independenței spre care, pretinde Macmillan, sînt aduse de 100 de ani colониile britanice...

Dar să întoarcem filele istoriei, nu cu o sută, ci doar cu vreo 70 și ceva de ani în urmă pînă la vremea cînd unul din primii „civilizatori" britanici ai acestor teritorii africane a pus piciorul pe locurile unde se află azi Federația Rhodezia — Nyassaland. Numele său era Cecil Rhodes și visul ce-l nutrea era să întemeieze un imperiu britanic de-a lungul întregii Africi, de la Capul Bunei Speranțe pînă la Cairo. Lipsit de orice scrupule, brutal și meșter în intrigi și perfidie, el a lăsat drept moștenire colониilor cărora le-a pus bază, numele său, populației acestora, lanțurile, mizeria și teroarea, iar marii finanțe britanice, profiturile stoarse de atunci și pînă azi de companiile monopoliste dintre care cîteva le-a întemeiat el însuși.

Ar fi greu de povestit aici tot ce au pătimit popoarele acestui teritoriu african de cînd zbirii săi colonialiști îi tot „aduc la... independență". Vom încerca însă să marcăm prin cîteva cifre și fapte unele etape ale acestui drum. Lăsînd la o parte cronologia, să ne oprim întîi asupra unui fapt relativ recent: întemeierea Federației în 1953, prin unirea impusă de metropolă, prin sălbatice presiuni, a celor trei teritorii: Rhodezia de nord, Nyassaland și Rhodezia de sud. Primele două erau pînă la acea dată „protectorate" britanice administrate de Ministerul Coloniilor de la Londra, prin guvernatori numiți de acesta. Rhodezia de sud avea un statut de colonie care chipurile se „autoadministrează". (Aceste forme de administrare colonialistă s-au menținut și după întemeierea Federației). Trei ani au durat manevrele colonialiștilor pînă au obținut unificarea, atît de puternică a fost rezistența popoarelor acestor teritorii, așa, încătușate cum erau, împotriva „federalizării", al cărei scop era să ușureze treaba colonialiștilor în exploatarea celor 7 milioane de africani reduși la o stare de semi-sclavie.

In Rhodezia de sud care se „auto-administrează" există un parlament compus exclusiv din albi, deși populația albă a acestui teritoriu trece cu puțin de 200.000 de oameni, față de peste 2 milioane de negri africani. Explicația acestei situații rezidă în următoarele cîteva date : în 1938 dispuneau de drept de vot în toată țara 40 de africani; cu zece ani mai tîrziu 350, iar în 1958 numărul negrilor înscriși pe listele electorale a „crescut" la... 550 ! Situația e similară și în celelalte două teritorii cu singura excepție că numărul albilor din care sînt recrutați cei ce conduc treburiile obștești este și mai redus față de acela al populației autohtone. 70.000 de albi la 2.250.000 africani în Rhodezia de nord și circa 20.000 de albi la 2.750.000 africani în Nyassaland.

In zadar ai căuta în acest fapte și date (și n-am pomenit decît puține din ele) vreo urmă a pretinsului țel, pomenit de Macmillan la O.N.U. Popoarele celor două Rhodezii și al Nyassalandului, la fel ca și popoarele celorlalte teritorii aflate încă sub jug colonial, se îndreaptă într-adevăr spre independență. Dar înfruntînd pe colonialiști și obstacolele prin care aceștia încearcă să le bareze drumul.

A. STANCIU

Se știe că unealta colonialiștilor din Congo, Mobutu, a organizat un așa-zis guvern de „tehnicieni". In fotografie se poate vedea sprijinul de care se bucură acest guvern. Vicepreședintele „guvernului", Albert Ndele, e bătut de populație, pe străzile orașului Leopoldville.

PSIHIATRII AU DE LUCRU!

In țările occidentale psihiatrii o duc din ce în ce mai bine. In fiecare zi noi clienți bat la ușile lor. Că nu-i pot ajuta cu mare lucru aceasta nu are importanță. Onorariile cresc necontenit. Și, bineînțeles, în cîrdășie cu farmaciștii și cu directorii spitalelor particulare, psihiatrii prescriu tot felul de tratamente, care de care mai complicate și mai costisitoare.

Și, cu toate acestea, numărul suferinzilor de tulburări nervoase crește, crește necontenit. Aproximativ 10 la sută din populația Europei occidentale și a Americii de Nord este afectată de tulburări psihice. Această cifră a fost comunicată de către un comitet de specialiști pentru sănătatea publică din cadrul Organizației Mondiale a Sănătății, cu prilejul unui congres care a avut loc la Geneva. Cu același prilej s-a aflat că cei mai mulți psihiatrii funcționează în Canada, Izrael, Suedia și S.U.A.

Care sînt cauzele acestor fenomene ? Nu este greu de ghicit că la baza lor se află greutățile vieții. Șomajul, represiunile economice și politice, nesiguranța în ziua de mîine, lipsa perspectivelor de viitor, iată, pe scurt, cîteva numai din cauzele care concură la creșterea numărului de bolnavi mintali. La toate acestea se mai adaugă însă și acțiunea altor factori care influențează viața psihică a indivizilor. Ne referim la „cultura" difuzată prin intermediul presei, radioului, televiziunii, cinematografului și, în vremea din urmă, prin intermediul discurilor.

Elogiul deșănțat al crimei, făcut prin toate mijloacele, cu o perseverență aproape diabolică, nu întîrzie să-și producă efectele. Filmele și cărțile care proslăvesc uciderea, jaful, violențele — sub toate aspectele lor — sînt puse în cantități masive la dispoziția publicului, și mai cu seamă a tineretului. Bineînțeles că toate acestea provoacă seria de dezechilibrări mintale, mai mult sau mai puțin vizibile, cu mai puține sau mai multe efecte.

In ultima vreme, după cum spuneam, această campanie de îndobitocire s-a intensificat și s-a îmbogățit cu metoda difuzării unor scene macabre cu ajutorul... discului. Ziarul „Neue Rhein Zeitung" dădea următoarea definiție acestei metode de infiltrare a groazei în creierul oamenilor : „Tîmpenie macabră și pe discuri". După cum arată acest ziar „prin aceste discuri se apelează la nivelul cel mai scăzut al instinctelor celor mai josnice".

In ce constă această metodă ? Ziarul arată o întîmplare care în America a constituit subiectul unui text de muzică ușoară : pe o stradă cu o circulație intensă un om este călcat de o mașină și rănit mortal. El mai are doar atîta putere încît să-i spună primului om care-i vine în ajutor : „Spuneți, vă rog, soției mele Laura că o iubesc". Pe placă este înregistrat zgomotul străzii, apoi scîrțîitul brusc al unor frîne de automobil, țipătul unui om și apoi vocea înecată a muribundului...

Un alt exemplu. O mașină se ciocnește, în plină viteză, cu un tren. Se aud frînele, o izbitură puternică, geamuri sparte etc. In acea clipă un om își dă sufletul iar cîntăreața se amuză de faptul că „Jonas al ei s-a așezat la volan fără ochelari și în stare de ebrietate". Să nu vă închipuiți însă nici o clipă că discul a fost făcut la cererea autorităților în vederea vreunei campanii împotriva celor ce nu conduc cu prudență mașina. El face parte din acea „serie neagră" a producțiilor „artistice" de groază.

SĂPTĂMÎNA

„Liniște"

Un diplomat american cu servieta doldora de însemnări, documente și proiecte de rezoluții privea cu satisfacție în jurul său în timp ce își lua luni cafeaua în salonul delegaților de la etajul întîi al clădirii Adunării Generale a O.N.U. Zărind pe unul din corespondenții occidentali care tocmai trecea prin apropierea sa îi făcu cu ochiul și-i spuse plin de ușurare :

— „In sfîrșit liniște".

Corespondentul răspunse evaziv, profesional, fără să se angajeze :

— „Se pare că da.."

Asemenea multor confrați întru diplomație, personajul de mai sus și-a dorit mult această liniște. Ce-i drept, în Adunarea Generală discuțiile au fost aprinse, lupta ascuțită, doar era vorba de problema păcii, de viața a sute de milioane de oameni.

Dar neavînd asemenea preocupări este lesne de înțeles pentru ce diplomatul respectiv și-a pierdut tihna. Nu putea savura cafeaua, nu se putea deda cu voluptatea lucătorului de cărți sforăriilor de culise în timp ce trebuia să se întrebe în fiecare moment, dimineața, la prînz și seara : „ce surpriză ne pregătește Hrușciov, ce acțiune va întreprinde, cum vom putea răspunde ?" Dar dacă interlocutorul său ocazional l-a răspuns : „se pare că va fi liniște" ziaristul american, Joseph Alsop presimțind parcă această remarcă, a strigat cu ascuțime în New York Herald Tribune : „Nu ! Nu va fi liniște !" Eroziunea pozițiilor generale occidentale, avertizează Alsop, continuă. Și ceea ce s-a întîmplat la O. N. U. este floare la ureche pe lîngă ce se întîmplă în afara lui". In afara O.N.U., subliniază Joseph Alsop, procesul de eroziune este mult mai grav decît pe East-River (sediul O.N.U. — N.N.).

Adevărul brutal este că procesul de erozione acționează acum puternic în toate regiunile lumii".

Miercuri după amiază 12.000 de moscoviți ascultau cu atenție bilanțul făcut de N. S. Hrușciov, primei etape a lucrărilor Adunării Generale. Ampla analiză prezentată de primul ministru al U.R.S.S. arată că nici pe viitor forțele păcii nu vor da răgaz forțelor războiului. „Liniște" în sensul dorit de agresori, de a-și vedea în „liniște" de treaba lor necurată, nu va fi.

Spectacolul

Probabil că luni cei doi candidați la președinția S.U.A. și-au băut cafeaua într-o stare de spirit asemănătoare celei a diplomatului amintit la început. Trecuți pe planul doi de activitatea neobosită la sesiune a lui N. S. Hrușciov, și de importanța problemelor dezbătute la O.N.U. după plecarea șefilor de guverne ei au recucerit cu multă gălăgie primul plan al televiziunii și al ziarelor de tiraj : discuții Nixon — Kennedy în contradictoriu din aceeași sală din săli diferite, și de la distanțe diferite.

Și cu cît distanțele și camerele în care stau cei doi candidați sînt mai diferite, cu atît mai nediferențiate apar pozițiile lor politice. Situația a ajuns atît de încurcată încît unul din consilierii lui Kennedy, profesorul Arthur Schlesinger a fost nevoit să publice o broșură cu tema : „Este vreo diferență între Nixon și Kennedy ?".

Corespondentul ziarului „L'Express" după ce a privit timp de o oră la televiziune una din discuțiile în contradictoriu dintre Nixon și Kennedy a scris următoarele despre această problemă a diferențierii dintre candidați : „Din cele 60 de minute cît a durat discuția, circa 20 de minute au fost consacrate următoarei probleme : Cine a pierdut China și Cuba ? Politica administrației republicane sau politica administrației democrate ? Kennedy a răspuns : republicanii sînt de vină.

Nixon a răspuns : democrații sînt de vină.

Nici unul dintre ei, adaugă martorul ocular francez, nu s-a întrebat dacă China și Cuba sînt obiecte care pot fi „cîștigate" sau „pierdute", nimeni din ei nu și-a pus întrebarea dacă nu cumva în aceste două state există popoare care s-au dovedit capabile de a se ridica la acțiune...".

Ziariștii americani care nu stau la televiziune să urmărească acest spectacol electoral ce caracterizează în general cuvîntările de politică externă ale candidaților, ziariștii care bat străzile și birourile în căutarea pulsului Americii, găsesc cu totul alte preocupări în rîndurile americanilor.

Un anume Celestino Duran din Colorado, care lucrează la căile ferate, „slujbă pe care o va pierde în curînd", după cum subliniază ziaristul Warren Rogers, a refuzat „să discute politică". „Eu sînt pentru partidul democrat — a spus el — și de aceea voi vota pentru Kennedy, dar nu știu... Cineva ar trebui să facă ceva în problema muncii. Am mulți copii, patru fete le-am măritat, trei din copiii mei locuiesc la mine. Am o fată de 18 ani care nu poate găsi de lucru".

Jose Elfido Viril din aceeași regiune exclamă : „Eisenhower a luat impozite de la popor și mulți oameni nu capătă în schimb niciodată de lucru".

„Tema de recesiune — iată punctul unu de pe ordinea de zi a preocupărilor" scrie Warren Rogers după ce a străbătut 4.000 de mile de la Vestul la Estul Statelor Unite.

Dar nu departe de biroul său din New York, pe o uliță mică, îngustă, cunoscută în întreaga lume, suflă același vînt al îngrijorării : Wall Street.

„Uită-te la el" — spunea un vizitator al bursei unui comentator economic referindu-se la mulțimea agenților de bursă ce priveau în această săptămînă cu înfrigurare, ecranul luminos care anunță evoluția acțiunilor.

— „Privesc la ecran transfigurați de parcă ar urmări un pasionant program de televiziune".

— „Păi mai de grabă de aci vor afla rezultatul alegerilor și nu de la televiziune", explică comentatorul economic.

„Profesioniștii Wall-Street-ului, scrie analistul bursei, Donald Rogers, fac tot ce le stă în putință pentru a împiedica prăbușirea preției. Și ei fac acest lucru din motive personale și nu pentru că sînt atît de mult în favoarea lui Nixon..." Prăbușirea prețiilor ar însemna și prăbușirea sigură a lui Nixon.

Donald Rogers scrie mai departe :

„In repetate rînduri se aude în Wall Street întrebarea : de ce nu cheamă republicanii, atît timp cît mai sînt la putere, pe cei de la Pentagon, ca să le ordone o și mai mare accelerare a plasării contractelor militare astfel încît economia să fie pompată în sus înainte de alegeri ? Răspunsul — adaugă Donald Rogers — este simplu : chiar și acum este prea tîrziu". Alegeri + șomaj + recesiune = Statele Unite 1960. Ba nu ! Am omis să mai adaog ceva fără de care tabloul nu ar fi complet : cursa înarmărilor. Totul miroase a vechi. Aceeași senzație a avut-o și ziaristul burghez francez Jean Daniel care reintors în Europa de la sesiunea O.N.U. consemna următoarele în chip de bilanț : „In sfîrșit, am văzut la O.N.U. născîndu-se o lume care ne scapă, care este pe cale de a ne exclude și în fața căreia preocupările pariziene apar tragic de anacronice".

Poșta „europeană"

Cu alte cuvinte nu numai America alegerilor televizate ci și Europa occidentală văzută de la „poalele" turnului Eiffel apare „tragic de anacronică". De ce ?

O scenă semnificativă s-a petrecut acum cîtva timp în biroul cancelarului Adenauer, care dă răspuns și la această întrebare. Convorbirile dintre el și primul ministru al Franței, Debré erau în plină desfășurare și nu se putea spune deloc că atmosfera era „caldă". Debré căuta să asigure pe cancelar că de fapt Franța sprijină necondiționat NATO în ciuda proiectelor franceze de „renovare" a acesteia. In acel moment convorbirea a fost întreruptă de un mesager care a adus o telegramă transmisă de ambasada vest-germană din Paris în care se afirma că generalul de Gaulle pronunțase tocmai un discurs cuprinzînd „referiri batjocoritoare" la adresa NATO. „Bătrînul", cum i se spune lui Adenauer în cercurile atlantice, a explodat de furie în fața lui Debré și a scos din sertar o scrisoare secretă ce i-o trimisese Eisenhower, și despre existența căreia partea franceză nu cunoștea nimic, în care se amenința că dacă Franța va continua să turbure liniștea din sînul NATO, Statele Unite își vor „reconsidera" angajamentele luate. Această ciocnire a declanșat un schimb de telegrame între Paris și Bonn și în cele din urmă Debré cu documente în mînă l-a calmat pe „bătrîn" demonstrîndu-i că „afirmațiile" ambasadei vest-germane erau înșelătoare.

Important nu este faptul dacă de Gaulle a spus sau nu a spus lucrurile care l-au înfuriat pe cancelar. Important este însuși faptul că un asemenea episod a putut avea loc. El ilustrează gradul de tensiune atins în relațiile dintre Bonn și Paris. Tensiunea este provocată de lupta pentru dominație în Europa occidentală care se dă între Franța, Germania Federală și Anglia și care ia forma ciocnirilor în legătură cu promovarea a diferite formule de accelerare a înarmării cu arme nucleare și cu arme racheta. Franța se pronunță pentru măsuri care să ducă la constituirea unei grupări armate a Europei occidentale dominată de „forța de șoc" independentă franceză. Germania occidentală sprijinită de S.U.A. se pronunță pentru formula integrării totale a forțelor armate europene în sînul NATO, în care cadru speră să dețină rolul principal. Iar Anglia mizează pe certurile dintre Franța și Germania occidentală pentru a pune la punct o colaborare militară anglo-vest-germană în schimbul sprijinirii de către Adenauer a intereselor economice engleze pe continent. Ca urmare între Paris, Bonn și Londra volumul poștei diplomatice a luat o amploare deosebită. De Gaulle i-a trimis o scrisoare lui Adenauer, „bătrînul" i-a răspuns, iar Macmillan i-a scris și lui de Gaulle și lui Adenauer.

Comentatorii fac diferite speculații în legătură cu cele cuprinse în aceste scrisori. Unii spun că se vorbește despre o înțelegere interoccidentală pentru aplanarea divergențelor. Alții despre o înțelegere est-vest la nivel înalt în problema germană. Purtătorii de cuvînt fac precizări sau dezmint anumite speculații. In acest timp la Washington, în birourile Departamentului de Stat se pun la punct planuri pe zece ani cu privire la supraîncărcarea Europei occidentale cu rachete „Polaris". Cum să nu-i apară tragic de anacronică ziaristului francez Jean Daniel agitația aceasta a umbrelor unei lumi muribunde pe fondul unei lumi noi care umple orizontul cu realizări și propuneri în slujba omului, pe fondul avîntului atotputernic al lumii socialiste, al mișcării de eliberare ?

Un orator care nu mai știe să vorbească

In sala mică și întunecoasă a unei clădiri de pe o insulă turcească, un om scund este întrebat de tribunalul care îl judecă dacă are ceva de spus. Corespondentul ziarului „Times" aflat de față scrie : „D-nul Menderes, unul din cei mai elocvenți oratori ai fostului regim se dovedea incapabil astăzi să formuleze cîteva cuvinte". In fața judecății istoriei i-a pierit graiul. O scenă simbolică. Ea vorbește despre răspunderile pe care și le asumă cei care nesocotesc năzuințele popoarelor. Calea lui Menderes, „arhi-atlanticul" ca și cea a lui Li Sin Man, Feisal, Kișî ca să-i numim numai pe cîțiva din ultimii căzuți, se dovedește falimentară.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

„Institutul unional de documentare științifică și tehnică" de la Moscova, un gigant al documentării, difuzează săptămînal „informații express" din peste 50 de ramuri. Aici sînt prelucrate peste 11.000 de publicații științifico-tehnice și citeva mii de cărți în 65 de limbi din 95 de țări. Institutul are un activ de 15.000 de colaboratori voluntari, printre care 41 academicieni și 70 membri corespondenți ai Academiei. 1.500 doctori și peste 600 candidați în științe sînt colaboratorii institutului. Institutul are în U.R.S.S. 150.000 de abonați, iar materialele documentare sînt difuzate în 62 de țări.

●

OPERELE lui Julius Fucik au apărut în afară de patria lui, Cehoslovacia, în 31 de țări ale lumii și în 77 de limbi.

●

CHARLIE Chaplin a devenit bunic. Recent s-a născut prima sa nepoată, Stephane, copilul fiului său Sydney.

●

IN NICIUN fel nu se putea scuza Kenneth Dougherty din statul New York cînd se afla în fața judecătorului în urma unei abateri la regulile circulației : a circulat cu viteză nereglementară pe o șosea națională. Spre stupefacția tuturor a recunoscut în tribunal că numitul a fost unul din acela care au fixat tăbliile indicatoare pe șoseaua respectivă.

●

LA WASHINGTON s-a aflat secretul pentru care un număr mare de funcționari ai Departamentului de stat cer să fie trimiși cu diferite misiuni în India. Diplomații își vînd acolo la prețuri mari automobilele al căror import e interzis în acea țară, precum și alte obiecte de lux care nu se găsesc în India. Pe această cale, emisarii Departamentului de stat cîștigă sume serioase pe care nu puteau pune mîna stînd la Washington.

●

CONFORM unei statistici alcătuite de meteorologii suedezi, vara lui 1960 a fost cea mai ploioasă vară în Suedia, înregistrată în ultimii 175 de ani.

●

LA LEDVIȚA (R. S. Cehoslovacă) a început construirea celei mai mari fabrici de înobilare a cărbunelui din lume. Totodată aici urmează să fie construită o puternică termocentrală care va folosi cărbune inferior. Ambele construcții vor fi date în exploatare în cursul anului 1964.

●

POTRIVIT unei știri transmise de agenția telegrafică din Portugalia, o orchestră a folosit nu de mult sunetele instrumentelor sale pentru a alunga o haită de lupi. Faptul cel mai nostim din întîmplarea relatată este acela că muzicienii au executat tot timpul exclusiv melodii occidentale excentrice.

●

FEMEILE din Somalia vor reduce la jumătate — de la 14 m. la 7 — materialul folosit la confecționarea veșmîntului lor tradițional. Aceasta, pentru a permite tinerei republici africane să facă economii la importurile de țesături.

●

S-A AFLAT că după expirarea mandatului președintelui Eisenhower, actualul secretar de presă al Casei Albe, James Hagerty, va prelua postul de șef al serviciului de propagandă al unei mari firme de băuturi din S.U.A. E probabil că în această funcțiune va fi expus la mai puține riscuri decît cele ce le-a întîmpinat, de pildă în Japonia, datorită slujbei sale actuale...

●

UN PARAȘUTIST egiptean, cu cîteva clipe după ce a sărit din avion — în timp ce cădea cu o viteză de 600 km. spre piramida Keops — s-a autofotografiat. Aparatul care s-a declanșat automat, era fixat pe vîrful cismei sale.

●

RECENT s-a vîndut prin licitație o scrisoare a lui Vincent van Gogh, în care marele pictor se adresa fratelui său cu următoarele rînduri : „Theo, dacă e posibil, trimite-mi ceva bani. Chiar și 5 franci...".

●

SAVANȚI din Hamburg au sesizat că înălțimea medie a oamenilor a crescut cu 7-10 cm. în ultimii șapte ani. După cum au constatat savanții, astăzi, un băiat de zece ani este cu 10-14 cm. mai înalt în comparație cu înălțimea unui băiat de aceeași vîrstă de acum 80 de ani. Copiii de 5 ani, astăzi sînt în medie cu 5 cm. mai înalți și cu 2 kg. mai grei decît cei din anul 1900.

●

IN COMUNA Sanguigno, situată pe malul rîului Po, s-au găsit niște broaște uriașe. Greutatea lor variază între 7-8 kg. și emit sunete asemănătoare cu lătratul cîinilor.

●

COMERCIANȚII din Hongkong caută să-și cîștige clientela cu ajutorul unor reclame neobișnuite. Iată cîteva dintre acestea : „Oțetul nostru pișcă mai tare decît limba avocaților". „Cursele noastre pentru șobolani lucrează întocmai ca cleveteliile soacrei dv.". „Berea noastră constituie un deliciu pentru gură și o surpriză pentru stomac. Să nu comunicați adresa noastră decît celor mai buni prieteni ai dv."...

●

O REUNIUNE de familie puțin obișnuită a avut loc recent la Dunkerque. S-au adunat cele șapte generații ale familiei Remaux. Din partea celei mai tinere generații au venit 5 copii, 39 nepoți și 11 strănepoți. Pentru ca rudele să se poată recunoaște între ele, fiecare generație a purtat o insignă de o anumită culoare.

La această modestă reuniune au luat parte peste 500 persoane.

●

CHIMIA metalurgică sovietică s-a îmbogățit cu un nou oțel care prezintă însușiri deosebit de prețioase : rezistă la temperaturi înalte (4000), e ușor de sudat și nu este expus la coroziune.

Noul oțel va avea o întrebuințare mare în construcția elementelor sudate, pentru cazanele supuse unor temperaturi și presiuni ridicate.

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Noutăți tehnice

8 mașini pe una

Cum sînt transportate noile mașini ? In vederea acestui scop inginerii cehoslovaci au construit o platformă dublă, cu etaj, care permite transportul de către o autoplatformă, a 8 mașini ușoare.

Ore diferite la același ceas

Este cunoscut faptul că, datorită mișcării Pămîntului, aceluiaș moment îi corespund ore diferite în diverse puncte ale globului. Această situație poate provoca dificultăți în cadrul convorbirilor telefonice intercontinentale. În Uniunea Sovietică, al cărui imens teritoriu se întinde pe două continente, această problemă a fost rezolvată de inginerul A. Karkarașvili din Direcția Poștelor și Telecomunicațiilor Tbilisi.

În localul Poștei din Tbilisi — în sala telefoanelor — au fost instalate mai multe ceasuri electrice speciale, care în afara orei locale indică și ora existentă în acel moment în diverse orașe ale globului. Acest lucru se realizează prin existența pe ecranele ceasurilor a unui al doilea cadran, care se rotește în sens invers acelor, arătînd ora în respectivele orașe (vezi fig.).

Ereditatea în mîinile biologilor

● *Plante și animale „după dorință"* ● *Bombardamente... pașnice dirijează ereditatea* ● *Microbii bolilor vor fi îmblînziți ?* ● *Imposibilul devine posibil !*

Orice organism viu, plantă sau animal, posedă o însușire extraordinară, care a constituit mult timp o enigmă și care este denumită cu un cuvînt : ereditate. Datorită acestei proprietăți, viețuitoarele de orice fel transmit urmașilor ca „moștenire vie" caracterele pe care le-au dobîndit în cursul evoluției lor pe pămînt.

Savanții sovietici, în frunte cu I. V. Miciurin și T. D. Lîsenko au arătat pentru prima oară că multe din „caracterele" apărute la părinți sub influența naturală a mediului, sau provocate în mod artificial, se pot transmite urmașilor. In Uniunea Sovietică au fost create nenumărate soiuri noi de plante și animale prin „selecție artificială". Pe această cale, a obținut I. V. Miciurin soiul de pere „Surogat de zahăr" sau soiul de măr „Paradox". Prin transformarea cerealelor de primăvară s-au obținut grînele de toamnă foarte rezistente la ger. Au fost create găini care ouă pînă la 360—370 de ouă într-un an, rase de vaci cu o producție record de 16.000 litri de lapte pe an (rasa Kostroma), cai — atleți care pun în mișcare încărcături de 22—23.000 kg. și multe asemenea „minuni".

„Alba ca zăpada" și ereditatea

Cercetările din ultimii ani au demonstrat că există noi posibilități de a transforma ereditatea. Oamenii de știință sînt pe cale să identifice natura chimică a substanțelor care transmit „moștenirea ereditară". Descifrarea acestui „cod biologic" a dat de pe acum rezultate extrem de interesante.

Biologii din întreaga lume acordă în prezent o atenție deosebită unor substanțe aflate în nucleii celulelor — acizii nucleici. Doi dintre acești acizi, în mod special, acidul ribonucleic (ARN) și acidul dezoxiribonucleic (A.D.N.) joacă un rol foarte important în ereditate. Substanțele cunoscute sub aceste inițiale — A.R.N. și A.D.N., sînt un fel de „matrițe", un fel de „prese de imprimat" pentru moleculele de albumină ale organismului. Acționînd asupra lor se pot produce modificări ale eredității care se transmit tuturor generațiilor de urmași.

Cunoscută este în această privință experiența savantului francez Jacques Benoit. Acesta a injectat unor rațe cu pene de culoare deschisă (rasa Pekin), A.D.N. extras din nucleul celulelor unor rațe cu pene de culoare închisă (rasa Khaki). Rezultatul? Rațele de rasă Pekin au dobîndit unele caractere ale rațelor Khaki. A fost obținută astfel o nouă rasă denumită „Alba ca zăpada", cu caractere intermediare între cele două rase. Culoarea penelor, forma și culoarea ciocului, aspectul capului, poziția corpului și chiar mersul, au suferit modificări vădite în acest sens.

„Alba ca zăpada" a dat naștere multor generații de urmași care au păstrat noile caractere.

Formarea „tiparelor" noi

Pleînd de la considerentul că acizii nucleici intră în structura tuturor celulelor, „cărămizile" miniaturale care alcătuiesc materia vie, oamenii de știință din Uniunea Sovietică și din alte țări au încercat să modifice ereditatea prin transplantări de țesuturi celulare. Savantul sovietic P. M. Sopikov a studiat această problemă începînd din anul 1948. El a dovedit în experiențele făcute cu păsări și iepuri de casă că șingele ca și diferite extrase, de țesuturi ale corpului (organe și glande) „schimbate" între ființe cu ereditate diferită, duc la noi specii de animale.

Intr-o serie de experiențe s-a injectat găinilor de rasă Leghorn, sînge de la găini aparținînd rasei Australop. In urma transfuziilor de sînge, la „primitori" s-a observat creșterea cantității de globule roșii și hemoglobină, intensificarea reproducerii, creșterea producției de ouă și a vitalității.

La pui noii rase s-au observat modificări în coloritul penajului, a solzilor de pe picioare, a ciocului, a ochilor. Ouăle găinilor de experiență prezentau culori diferite ale cojii — de la alb și alb-roz la roz.

Ulterior, descendenții produși au fost selecționați pentru fixarea și îmbunătățirea caracterelor utile dobîndite. Astfel au fost fixate proprietăți de mare importanță economică, obținîndu-se grupe de rasă cu greutate mare (pentru carne și ouă) și anume găini albe de Leningrad, negre pestrițe și negre.

Noua metodă propusă de savantul P. M. Sopikov a fost confirmată și de experiențele altor cercetători.

Implantînd țesuturi străine (sînge integral, globule albe, globule roșii etc.) s-au introdus de fapt, în organismul „primitorului", albumine și componentele lor A.D.N., A.R.N., precum și alte substanțe organice specifice. Substanțele „donatorului" acționează reciproc cu cele ale „primitorului", de pildă, acizii nucleici. Se formează astfel „tipare" noi.

Radiațiile în dirijarea eredității

Acizii nucleici, A.D.N. și A.R.N., nu dețin însă „monopolul" în fenomenele ereditării. Există desigur și alte substanțe chimice, încă necunoscute. Astfel se explică și faptul că uneori se obțin rezultate mai bune prin injectarea unor țesuturi decît a acizilor puri.

Există de asemenea și alte metode ingenioase prin care s-a reușit modificarea ereditării. Se știe că radiațiile atomice atacă în special celulele reproductive. Acest fenomen este responsabil de marele număr de diformități și degenerări existente la urmașii victimelor de la Hiroșima și Nagasaki. Același fenomen poate fi foarte util dacă este utilizat în mod științific de biologi.

Bombardamentele „pașnice", dirijate, cu iradiații radioactive (mai ales raze gama) provoacă modificări „în salt" ale ereditării, așa-numite mutații. Iau naștere astfel noi specii, cu alte însușiri excepționale. Biologii ne pot servi ca rezultat al acestor iradiații noi varietăți de grîu, în sau orz, superioare celor „clasice". De remarcat, că aceste noi varietăți selecționate au fost obținute în 18 luni, pe cînd prin metodele vechi ar fi fost nevoie în acest scop de 5 pînă la 10 ani.

Prin iradierea pomilor fructiferi s-au obținut lăstari care rezistă la frig, cocotieri care suportă seceta și varietăți diferite de fructe, cu modificări de formă și culoare neașteptate. In cultura florilor s-au creat specii dintre cele mai bizare — crizanteme cu miros de trandafiri, lalele de formă asemănătoare garoafelor etc.

Spre o nouă natură vie...

In lumea microorganismelor, modificarea ereditării prin iradiere a dat rezultate cu totul surprinzătoare. Savanții sovietici au obținut astfel varietăți active și superactive de ciuperci microscopice și bacterii — producătoare de substanțe antibiotice.

Mulți microbi patogeni — „periculoși" pentru om, au fost transformați în specii inofensive sau chiar utile organismului. Nu este departe ziua, cînd microbii vor fi „reeducați", pentru a acționa în favoarea omului.

Tot astfel, vom putea obține „după dorință", plantele și animalele cele mai utile. Biologii vor „construi" o nouă natură vie, dirijînd flora și fauna, de la culoarea florii bumbacului, pînă la lungimea fibrelor lui; de la conținutul în zahăr al strugurilor pînă la coacerea precoce a grîului; de la numărul de ouă pe care le poate face o găină, pînă la sporirea optimă a producției de grăsime a porcilor.

Cu un cuvînt, folosind sistematic și pe scară largă metodele de dirijare a ereditării, omul va putea acționa mai bine asupra naturii vii.

E. ROȘIANU

Intîlnire cu Ilya Ehrenburg

(Urmare din pag. I-a)

pe loc. Maiakovski merge înainte împreună cu noi".

Sala ascultă încordată. Ilya Ehrenburg povestește despre anii războiului, despre Kiev-ul în ruine, despre plaga groaznică a antisemitismului, care a fost împrăștiat în lume de hidra fascistă, vorbește despre anii grei prin care au trecut cu dîrzenie și curaj zecile de milioane de oameni sovietici.

In aplauzele entuziaste ale tuturor, Ehrenburg încheie acest capitol al însemnărilor sale: **„Vechii romani aveau un proverb „Ubi bene, ibi patria" (unde e bine, acolo este și patria). Pentru oamenii sovietici, cu tot respectul pe care-l au pentru antichitate, proverbul acesta nu poate găsi nici un răsunet în inimi. Au fost ani grei și ne-am îndrăgit și mai mult patria. Patria este și acolo unde uneori poate că nu e bine, dar unde știm că va fi bine și unde lupți pentru o viață minunată".**

Ilya Ehrenburg răspunde la întrebări :

— Cartea mea va avea probabil 6 volume. Nu știu cînd o voi termina.

Răspunsurile sînt scurte și laconice atunci cînd este vorba despre propria-i activitate.

— Mă întrebați cum scriu ? Scriu din păcate destul de neeconomicos. Nu trec la pagina următoare, pînă nu finisez la maximum cele scrise. Nu pot face planurile amănunțite ale romanelor. Eroii mei, odată născuți, își cer dreptul la viață. Ei nu pot acționa numai așa, cum doresc eu. Aș fi vrut ca Mado și Serghei, personajele mele din „Furtuna" să fie fericiți împreună. N-am putut însă minți...

Din sală se aude o voce: „Explicați-ne mai bine".

— Sînt un mare amator de grădinărit. Am văzut odată într-o revistă cîteva flori care m-au încîntat. Eram convins că aveam de-a face cu o fotografie în culori. Cînd colo, jos era semnătura unui pictor. Ei bine, acesta era un neadevăr în artă. Nu știu dacă m-ați înțeles, însă un lucru e clar : trebuie să luptăm totdeauna pentru adevăr. Și literatura noastră trebuie să o facă, cu atît mai mult cu cît fiind o literatură nouă, a unei societăți cum n-a mai fost pe pămînt.

— Ce doriți să aveți?

Ehrenburg se gîndește o clipă :

— Veți spune poate că rostesc cuvinte generale. Din păcate, unii le întrebuințează prea mult și fără rost, devalorizîndu-le. Doresc din toată inima ca în viață arta să-și croiască un drum larg. Fără artă nu se poate. Și pentru ca arta să urce spre culmi, trebuie pace. Eu personal fac tot ce-mi stă în puteri pentru victoria artei, pentru pace.

Intîlnirea cu Ilya Ehrenburg a lăsat — sînt convins de asta — o amintire ce nu se va stinge ușor.

Da, au fost momente de neuitat.

Al. STARK

Intr-o toamnă la Carei

(Urmare din pag. I-a)

graniță, Boeriu a descălecat, a sărutat pămîntul cu brumă pe el ca argintul și apoi am pornit în urmărirea hitleriștilor.

Pe seară, am primit misiune de cercetare. Se auzea că dușmanului i-au sosit întăriri cu tancuri. Am pornit doar trei: sergentul, caporalul Iliuț și eu. Caii ni i-am lăsat la marginea unui făget.

Apoi tîrîș, pe coate, am străbătut păduricea. Dincolo, într-o groapă, un pîndar hitlerist. Sergentul nostru a ridicat un deget. Asta însemna că pornește el singur înainte. Noi doi ne-am pregătit armele. Dar nu era nevoie de ele. Dintr-un salt, Boeriu i-a sărit în spate pîndarului, în groapă. Am auzit un horcăit, apoi s-a lăsat liniște. Am dat să ne apropiem. El ne-a făcut semn să stăm pe loc.

Telefonul din groapa pîndarului a sunat scurt. Boeriu nu știa germana, ca să răspundă. Dar caporalul Iliuț Ernest o înțelegea. Pînă să ajungă Iliuț la groapă, telefonul a tăcut. Deodată, în amurg, s-a ridicat o rachetă luminoasă, însoțită de rafale de trasoare. Gloanțele băzîiau ca viespile pe lîngă noi.

Dar n-a apucat să facă douăzeci de pași și s-a prăvălit. Am făcut cale întoarsă. Iliuț fusese lovit și el în umăr. L-am apucat pe sergent de subsuori și l-am tîrît pînă într-un șanț. Aici l-am luat în spinare și am pornit în goană, spre pădure, în urma lui Iliuț.

— Mai repede, scrîșnea sergentul, mai repede... Vin tancuri din dreapta, chiar pe direcția diviziei noastre...

Din stînga, ne-au primit iarăși cu foc. Ne descoperiseră. Am ajuns la cai. L-am ajutat pe sergent să-nșalce. Ceea ce am văzut, m-a făcut să mă cutremur. Vestonul sergentului era ciuruit de gloanțe, în dreptul stomacului. Cu sforțări supraomenești, s-a urcat în șa. Cînd să pornim, o nouă rafală a împinzit pădurea. Uragan al meu s-a prăvălit. Și calul lui Iliuț a fost lovit la un picior.

— Fugiți, don' sergent și raportați — l-am îndemnat — venim și noi pe jos. Sîntem teferi.

Boeriu a țîșnit ca un fulger. Spusesem și eu așa, gîndind că poate va scăpa măcar el. Am pornit și noi pe jos, în pas alergător, printre arbori. Uragan rămăsese acolo lungit, privind cerul printre copaci. O lacrimă îi înghețase pe orbită.

Cînd am ajuns la comandant, am aflat că Boeriu fusese evacuat de urgență la spitalul de campanie din Carei. Izbutise să raporteze situația, apoi se prăvălise de pe cal. Cinci gloanțe îi perforaseră stomacul și intestinele.

In noaptea care a urmat am respins atacul tancurilor dușmane.

A doua zi, am aflat că sergentul Boeriu murise în drum spre spital. L-am înmormîntat la graniță, în pămîntul patriei, acolo unde descălecase și sărutase țărîna poleită cu argintul toamnei.

De atunci au trecut șaisprezece ani. Dar ori de cîte ori privesc pe hartă punctul acela depărtat, orașul Carei, știu că acolo se află sergentul Boeriu Nicolae, ca o santinelă la hotarul țării noastre libere pentru care și-a dat viața.

Traian UBA

MAGAZIN MEDICAL

Carnetul psihologului

Tulburările de vorbire sînt vindecabile

Termenii de specialitate : logopedie (știința care se ocupă cu studierea și tratarea tulburărilor de vorbire) și logoped (specialist în reeducarea vorbirii) au apărut în vocabularul curent abia în anii regimului democrat-popular.

Aceasta nu se datorește faptului că în trecut n-ar fi existat în țara noastră logopați (bolnavi cu tulburări ale vorbirii) ci împrejurării că nu funcționa nici un fel de instituție organizată pentru a le veni în ajutor. Rețeaua de logopedie care funcționează în cadrul serviciilor de neurologie și psihiatrie infantilă este în întregime o creație a regimului democrat-popular.

Astfel, au căpătat mijloace de a se trata și vindeca o categorie de bolnavi care în trecut erau siliți să-și tîrască imfirmitatea de-a lungul întregii vieți, fiind uneori un obiect de amuzamente pe cît de crude pe atît de ieftine pentru cei din jur.

Tulburările de vorbire includ

o arie largă de aspecte de la simplele modificări mecanice ale sunetelor (șișîiala) pînă la pierderea completă a vorbirii. Spre deosebire de alte tulburări cu caracter neurologic, în tulburările de vorbire medicamentele joacă un rol secundar, sarcina principală revenind tratamentului logopedic de reeducare a vorbirii.

Vorbirea este prezentă numai la om. Orice tulburare a vorbirii se reflectă în însuși viața socială a omului, împiedicînd încadrarea sa optimă în societate. Teama permanentă că nu va putea vorbi corect, că va necesita un efort deosebit pentru a se face înțeles de cei din jur, că va da unora prilej de amuzament, creează la logopat o profundă descurajare ce-și pune adeseori amprenta pe întreaga sa comportare. Apare tendința de a se izola de colectiv. Copilul sau tînărul evită pe cît le stă în putință comunicarea cu cei din jur pentru a nu fi siliți să-și expună infirmitatea. Ei devin bănuitori, văd pretutindeni o posibilitate de a fi batjocoriți, pierd interesul pentru activitate, încredorea în ei înșiși. Logopații le este caracteristică pe plan psihic o stare depresivă permanentă și accentuată. Ei ajung la ideea că boala de care suferă nu are vindecare și că vor fi siliți să-i suporte povara întreaga viață.

Și totuși nu este așa ! Descurajarea și pesimismul în domeniul tulburărilor de vorbire sînt departe de a fi justificate. Ceea ce nu știu încă mulți logopați este faptul că tulburările de vorbire sînt de cele mai multe ori vindecabile sau pot fi serios ameliorate mai ales dacă bolnavul este prezentat logopedului de timpuriu și dacă urmează cu regularitate tratamentul.

In deosebi trebuie privite cu toată seriozitatea logopațiile apărute la copii, deoarece ele pot împiedica însăși dezvoltarea personalității copilului.

Logopedia (la constituirea și dezvoltarea căreia știința sovietică a adus o contribuție fundamentală caracterizată prin bogăția, originalitatea și eficiența metodelor de reeducare) oferă posibilități variate de tratament, îmbinînd ședințele individuale și colective de reeducare cu exercițiile efectuate de pacient, psihoterapia, cultura fizica medicală etc. Reușita tratamentului redă pacienților liniștea sufletească, îndepărtează neîncrederea în sine, descurajarea, îi permite să-și desfășoare activitatea în condiții normale.

Răspunzînd cererii exprimate în scrisorile unor cititori, vom înfățișa în articolele următoare cîteva aspecte ale tulburărilor de vorbire, tratamentul și profilaxia lor.

Sen ALEXANDRU

Medicina sportivă

Febra și apatia startului

Orice sportiv, fie el chiar începător, a simțit înaintea concursului o stare de emoție specifică, care se mărește pe măsura apropierii startului.

Această stare a preocupat îndeaproape cercetătorii care au reușit să precizeze științific natura și intensitatea modificărilor fiziologice ce au loc în organismul sportivului în perioada premergătoare startului.

Iată cîteva din cele mai interesante date culese de profesorul sovietic A. N. Krestovnicov :

— La schiori, în starea premergătoare startului, pulsul se accelerează cu 12—24 bătăi pe minut față de cel constatat în stare de liniște. Tensiunea arterială maximă se ridică la 10-25 mm a coloanei de mercur.

— La sportivii parașutiști cu o experiență de minimum 10 sărituri din avion, în ziua probei pulsul se accelerează cu 10-20 bătăi pe minut față de datele inițiale. Starea de emotivitate se mai reflectă și în mișcări și vorbire. La sportivii parașutiști mai calificați, pulsul se accelerează mai puțin iar emoțiile nu sînt exteriorizate. Aceștia dau dovadă de mai multă stăpînire de sine.

După cum arată cercetările prof. A. N. Krestovnicov și ale colaboratorilor săi, aceste modificări ale activității nervoase, ale sistemului cardio-vascular și respirator, în perioada premergătoare startului, sînt manifestarea pregătirii fizice pentru efortul muscular.

In cele mai multe cazuri această stare este un fenomen pozitiv ca rezultat al adaptării organismului pentru un efort deosebit pe care urmează să-l depună.

Totuși, cînd emoția sportivului e prea mare, posibilitățile funcționale și prin urmare realizările sportive scad. Intr-adevăr, se constată o excitație exagerată a mișcărilor, vorbirii, schimbarea dispoziției, tremuratul corpului, mîinilor și picioarelor, abundența transpirației și alte modificări. Această stare a fost denumită pe bună dreptate „frigurile startului".

*

Uneori se constată însă la unii sportivi un fenomen contrariu — o stare de depresiune denumită „apatia startului". Aceasta este exprimată printr-o indiferență și chiar absență a dorinței de a lua parte la concurs, adinamie și slăbiciune. Cauza este scăderea excitabilității scoarței cerebrale și predominanța proceselor de inhibiție.

Antrenamentele și pregătirea științifică a sportivului pot înlătura stările nedorite.

*

Incălzirea sportivului înaintea concursului este de cea mai mare importanță pentru că mărește capacitatea funcțională a organismului și realizează o mai bună corelație între forma mișcării și sistemul nervos central.

Incălzirea alergătorului pe distanțe scurte (sprinterul) ca și a săritorului diferă mult de incălzirea alergătorului pe distanțe mari (fondistul). Sprinterii fac cîteva alergări energice chiar înaintea startului, ceea ce nu este necesar fondiștilor. In incălzirea cărora predomină exercițiile executate într-un tempo mai lent.

*

Durata incălzirii și repausul înainte de start au o foarte mare importanță. Astfel, de exemplu, pentru sporturile de viteză ca și pentru sărituri, incălzirea se face cît mai aproape de momentul pornirii.

Cine n-a văzut bunăoară cum se comportă campioana noastră mondială la săritura în înălțime și cîștigătoarea detașată a medaliei de aur la Olimpiadă, Iolanda Balaș, înaintea fiecărei sărituri de concurs : incălzirea continuă și între sărituri și este clar că ea dă o mare importanță acestei probe.

Incălzirea sportivului înaintea concursului este de cea mai mare importanță pentru că mărește capacitatea funcțională a organismului și realizează o mai bună corelație între forma mișcării și sistemul nervos central.

Incălzirea alergătorului pe distanțe scurte (sprinterul) ca și a săritorului diferă mult de incălzirea alergătorului pe distanțe mari (fondistul). Sprinterii fac cîteva alergări energice chiar înaintea startului, ceea ce nu este necesar fondiștilor. In incălzirea cărora predomină exercițiile executate într-un tempo mai lent.

*

Durata incălzirii și repausul înainte de start au o foarte mare importanță. Astfel, de exemplu, pentru sporturile de viteză ca și pentru sărituri, incălzirea se face cît mai aproape de momentul pornirii.

Cine n-a văzut bunăoară cum se comportă campioana noastră mondială la săritura în înălțime și cîștigătoarea detașată a medaliei de aur la Olimpiadă, Iolanda Balaș, înaintea fiecărei sărituri de concurs : incălzirea continuă și între sărituri și este clar că ea dă o mare importanță acestei probe.

Pericolul abuzului de examene radiologice

In condițiile tehnice moderne, prin perfecționarea aparaturii și acumularea unei experiențe valoroase de către specialiști, diagnosticul afecțiunilor pulmonului, ale tubului digestiv, ale oaselor și articulațiilor, ale ficatului, rinichiului, arterelor, venelor, și chiar ale cordului etc., nu poate fi stabilit cu precizie decît utilizînd, pe lîngă celelalte metode clinice și de laborator, și radioscopia sau radiografia.

In ultimul deceniu a început a fi aplicată radio-cinematografia — adică filmarea în mișcare a organelor mobile din corpul omenesc, pentru a se obține rezultate optime în diagnosticul unor boli mai complexe (la stomac, intestin, artere, pulmon, cord etc).

Folosirea prea frecventă și chiar abuzivă a razelor X la individul bolnav de diverse afecțiuni cronice, cu evoluție îndelungată, (tuberculoză pulmonară, cancerul diferitelor organe abdominale, boli de inimă, ulcer, de stomac etc.) a provocat acumularea unei cantități nocive de radiații ionizate, la unii oameni, determinînd mărirea absolută și relativă a numărului de îmbolnăviri de diverse anemii, leucemii, unele forme de cancer, unele forme de boli cutanate, etc.

Poluarea aerului atmosferic al planetei noastre cu substanțe radioactive în anii postbelici, ca urmare a experiențelor nucleare, a contribuit la încărcarea suplimentară a organismului uman cu aceste radiații ionizante.

S-a constatat că se poate evita parțial acest efect vătămător al razelor Röntgen, folosindu-se în toate cazurile indicate, radiografia în locul radioscopiei, întrucît doza primită de bolnav este redusă de zeci de ori în radiografie.

La copii abuzul de examene radiologice este și mai vătămător, deoarece țesuturile organismului în creștere sînt mai sensibile la radiațiile Röntgen, decît cele ale adultului, iar efectul nociv al acestora poate apare mulți ani după iradiere.

S-au publicat de unii autori cazuri de copii iradiați frecvent pentru unele boli cu evoluție îndelungată și care au terminat prin a se îmbolnăvi de leucemii grave.

Rezultă din cele de mai sus:

1) Să nu insistăm cerînd a ni se face o examinare radiologică, dacă medicul nu o recomandă.

2) Să fim convinși că examinarea radiologică trebuie efectuată după recomandarea medicală, care indică ce anume regiune sau organ trebuie investigat, scurtînd astfel timpul de expunere la raze X.

3) Să evităm repetarea prea frecventă a examinărilor radiologice în boli cronice, consultînd clinicianul asupra necesității efectuării acestui examen radiologic.

4) Mamele să nu solicite din proprie inițiativă examene radiologice pentru copii, la orice semn de îmbolnăvire a acestora, ci să consulte medicul pediatru care va recomanda oportunitatea examenului radiologic.

5) Examinările radiologice să fie efectuate de medici specialiști, competenți, care folosind o tehnică adecuată, scurtează timpul de iradiere, diminuînd sau înlăturînd astfel efectele nocive.

Dr. Z. FRUCHTER

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

● **PE VREMURI, indienii acordau în tratamentul bolilor, o importanță mai mare decît celorlalte măsuri medicale exercițiilor de respirație. Metoda gimnasticii respiratorii se bucură și azi de un loc de seamă în terapeutică, bunăoară**

în prevenirea stazei pulmonare post-operatorii, în scăderea tensiunei arteriale etc.

Explicația constă în oxigenarea mai bună a singelui și deci a țesăturilor, în îmbunătățirea circulației singelui și în stimularea metabolismului.

● **IATĂ cîteva nume ilustre de vegetarieni: Pitagora, Platon, Aristotel, Democrit, Leonardo da Vinci, Descartes, Tolstoi, Bernard Shaw etc.**

● **SUBSTANȚELE albuminoide de natură animală pot fi înlocuite cu cele de natură vegetală fără ca aceasta să dăuneze organismului. Vegetarienii trebuie însă să-și asigure o diversitate suficientă a rației alimentare. Aceasta e bine de știut acum cînd se fac pregătirile de iarnă.**

● **A ÎNCEPUT sezonul nucilor și al alunelor proaspete.**

Știți că alunele, ca și nucile, conțin o cantitate însemnată de grăsime ? In 100 grame de nuci se găsesc 58,5 g. grăsime iar în 100 grame de alune și mai mult: 62,6 grame. Dacă la cele de mai sus am adăuga și conținutul bogat în substanțe albuminoide și zaharuri al alunelor și nucilor, vom înțelege de ce ele sînt atît de recomandate.

● **TOAMNA bogată în fructe ne dă ghes să aducem aminte cititorilor despre utilitatea „zilelor de descărcare" pe bază de fructe. Astfel de zile de curățare și descărcare a organismului se recomandă mai ales obezilor și persoanelor între 35—40 de ani, predispuse spre îngrășare. Pentru aceasta de 1—2 ori pe săptămînă, cel ce vrea să scadă în greutate să consume doar: 1.5 kg. mere și o jumătate de pahar de cafea dimineața și seara.**

ȘTIAȚI CĂ...

...în organismul adultului se găsește 1 kg. de calciu din care 0,9 la sută e reprezentat prin calciu osos ?

...omul posedă 2.000.000 glande sudoripare, ceea ce ar corespunde cu jumătate de rinichi ?

...corneea — geamul ochiului — trebuie să fie mereu umezită de lichidul lacrimal, altfel se usucă?

...zilnic sînt distruse 200—300 miliarde de globule roșii și tot atîtea apar din nou ?

...elefantul, calul, cerbul, șobolanul nu posedă bășica fierei ? Numărul glandelor din stomac este de 35.000.000 ?

Cura de struguri

Datorită proprietăților nutritive deosebite, strugurii sînt foarte apreciați, atît ca aliment, cît și ca mijloc de tratament. Cura de struguri, ca mijloc ajutător în tratamentul anumitor boli, a fost cunoscută încă de medicii antici greco-romani și arabi.

Datele științifice existente privind compoziția chimică a strugurilor arată că aceasta nu este numai complexă, ci și foarte diferită în raport cu varietatea, stadiul de coacere, condițiile climatice și de sol în care cresc strugurii și chiar felul în care sînt cultivați. Astfel, în ceea ce privește conținutul în zahăr — mai exact în glucoză și fructoză — variația este cuprinsă între 10—33 la sută. In medie se apreciază că strugurii conțin 17 la sută zahăr.

Ca urmare a unui procent de zahăr atît de ridicat, strugurii sînt un aliment energetic important. Un kilogram de struguri dă peste 700 de calorii. In comparație cu alte fructe dulci, iată procentul de zahăr

în grame conținut de 100 grame de fructe și caloriile corespunzătoare :

	Zahăr	Calorii
Mere	13,3 grame	59 calorii
Pere	13,6 grame	59 calorii
Cireși	16,0 grame	72 calorii
Piersici	14,2 grame	65 calorii
Prune	16,8 grame	76 calorii
Căpșuni	7,8 grame	45 calorii
Mure	8,6 grame	43 calorii
Afine	16,6 grame	74 calorii
Pepene galben	5,4 grame	30 calorii
Pepene verde	4,1 grame	16 calorii
Portocale	12,6 grame	61 calorii
Struguri	17,7 grame	79 calorii

Strugurii conțin, de asemenea, în cantități mici, toate sărurile minerale necesare unui metabolism normal : sodiu, potasiu, calciu, magneziu, fier, aluminiu, mangan etc. Sub aspect medical, o mare însemnătate curativă au sărurile de fier (0,007—0,049 la sută). De asemenea, celuloza și substanțele pectice (0,1—0,3 la sută) ce se găsesc îndeosebi în coajă și în sîmburii de struguri, au un rol coagulant și antihemoragic și ajută mult mișcărilor peristaltice ale intestinului.

Proprietățile nutritive și curative și care nu sînt decît o parte din bogăția strugurilor — explică efectele curei de struguri.

Astfel, s-a constatat că persoanele care fac cură de struguri. — după tehnica pe care o vom descrie mai jos — au un metabolism mai activ.

Cel mai mult se activează schimburile hidrominerale.

Datorită cantității mari de apă din struguri (70—80 la sută) precum și datorită sărurilor de potasiu și calciu, crește cantitatea de urină eliminată și odată cu ea se curăță organismul de produsele toxice de dezasimilație.

In plus, creșterea diurezei, o scădere impresionantă a edemelor, îmbunătățirea stării generale, dispariția palpitațiilor și a giftielilor, îmbunătățirea somnului și a poftei de mîncare. De aici, folosirea curei de struguri în unele boli cardio-vasculare și ale rinichilor.

Cura de struguri normalizează funcția secretorie a stomacului și combate constipația cînd este datorită lenevirii intestinelor. De aceea ea nu este recomandată de medic în cazurile de enterită sau enterocardită acută sau cronică.

Cu mult succes se folosește cura de struguri în întărirea bolnavilor istoviți. Apoi în tratamentul unor boli de ficat : hepatită cronică, ciroză hepatică și stază hepatică de natură circulatorie.

De asemenea, efecte bune are cura de struguri în formele cronice (nu acute !) ale tuberculozei pulmonare, în bronșitele cronice, în catarele faringiene etc.

O veritabilă cură de struguri, completă, trebuie făcută numai cu recomandarea medicului, pentru că — după cum am și văzut — în unele boli cura de struguri poate dăuna. In afara enteritelor, enterocolitelor și formelor acute ale tuberculozei pulmonare sau altor boli acute pleuro-pulmonare, cura de struguri mai este interzisă și în diabetul zaharat, obezitate, idiosincrazie la struguri, unele boli ale gurii (stomatită, gingivită, etc.).

Pentru cură se folosesc struguri bine copți și proaspeți, spălați bine cu apă călduță.

Cura se poate face atît cu must cît și cu boabe. In care caz însă cojițele și sîmburii nu trebuie înghițiți. Cantitatea zilnică este pînă la 2 kg. de struguri, sau 1200 grame must. La această cantitate se aplică însă treptat și nu dintr-odată. De obicei în primele 3 zile se recomandă a se mînca 3x200 grame de struguri. Deci, la început, circa 500—600 grame de struguri pe zi. Cea mai bună împărțire în timpul primelor 3 zile este următoarea :

— prima porție de 200 grame struguri se va lua pe nemîncate cu 1½ oră înaintea micului dejun ;

— a doua porție de 200 grame struguri se va lua la ora 12, cu două ore înainte prînzului ;

— cea de a treia porție de 200 grame struguri se va lua la ora 17.

In a patra zi de cură cantitatea de struguri crește la 1 kg. pe zi. Iar din a șaptea zi de cură putem ajunge la 1½—2 kg. struguri pe zi. Cura de struguri durează 3—4 săptămîni.

In timpul curei de struguri bolnavul va evita mîncărurile grase, sărate, produsele lactate acidulate, legumele crude și o cantitate mai mare de alte fructe pentru a nu „deranja stomacul".

Dr. V. IVANOV

Prin U.R.S.S.

(Urmare din pag. I-a)

la ha. au obținut colhoznicii la porumb, orz și alte culturi.

Zootehnia = ramura aducătoare de milioane

Colhozul „Stalin", ca și colhozul „Kirov", are un puternic sector zootehnic. De fapt acest sector este — cred — latura tare a celor două colhozuri. Nu vreau să plictisesc cititorul cu cifre, dar am să dau totuși cîteva, pentru că ele sînt foarte semnificative. Colhozul „Kirov" are 1950 vite mari, din care 635 vaci cu lapte — sau ceea ce ar reveni la 16 vaci la 100 ha. In 1959 producția de lapte pe cap de vacă era de 3200 l. ceea ce nu e deloc rău. Ferma de porci numără peste 4.200 capete, iar cea de păsări 60.000 — din care 40.000 sînt rațe (aici trebuie să remarc critica sau mai bine zis autocritica pe care și-o fac secretarul organizației de partid și membrii consiliului de conducere pentru faptul că n-au folosit toate posibilitățile pentru mărirea numărului de păsări. Scopul lor este de a atinge cît de curînd cifra de 100.000 de păsări. După cum se vede, pentru un singur colhoz cifra nu e chiar atît de mică ! Colhozul „Stalin" are azi 712 vaci (în treacăt trebuie spus că în 1950 avea numai 196 vaci cu lapte) care dau o producție de aproape 2800 l. lapte pe cap de vacă.

Spuneam mai sus că sectorul zootehnic este latura „tare" (că să mă exprim cu cuvintele unui tovarăș cu care am fost în colhoz) a colhozurilor „Stalin" și „Kirov". De ce ? Am să explic mai departe. Cititorul cunoaște desigur multe din realizările în domeniul mecanizării lucrărilor în zootehnie. Insă trebuie să recunoaștem că în acest domeniu abia acum se „deșteleînește" pămîntul. An de an apar noi mașini, mecanisme, aparate și instalații mecanice, electrice și pneumatice cu ajutorul cărora procesele de muncă din zootehnie se modernizează, se mecanizează. Ceea ce am văzut însă în colhozul „Stalin" este ceea ce numim cu adevărat mecanizarea muncilor în zootehnie. E vorba de așa numitul sistem carusel pentru muls. Inchipuiți-vă o bandă rulantă în formă de cerc, cu circonferința de cca. 50 m., despărțită în 20 de părți. In fiecare despărțitură poate intra o vacă. Banda se învîrte continuu, făcînd o rotație în 7—8 minute. Două ușă — una lîngă alta — servesc pentru intrarea și ieșirea vacilor. Deci vaca intră pe o ușă, iar după 7 minute iese pe cealaltă și încă gata mulsă.

La intrarea vacii pe Carusel — este luată în primire de către o fată care „îi face toaleta" — adică îi spală și șterge ugerul. Apa vine pe conductă — și încă călduță. O a doua fată așează aparatul pneumatic de muls, iar a treia se găsește la ieșire pentru a scoate aparatul și a-l agăța de suport (apoi procesul continuă). Aparatul pneumatic de muls pompează laptele într-un rezervor de sticlă, unde se adună laptele fiecărei vaci. Rezervorul este gradat — așa că-l avem și măsurat. In mijlocul clădirii se află un mare rezervor, unde e adunat laptele care vine pe conducte, după care e trimis la subsol pentru filtrat, etc.

Avantajul acestei instalații — după cum ne explică brigadierul fermei zootehnice — este

SPORT magazin

MARI CAMPIONI SOVIETICI

Piotr Bolotnikov

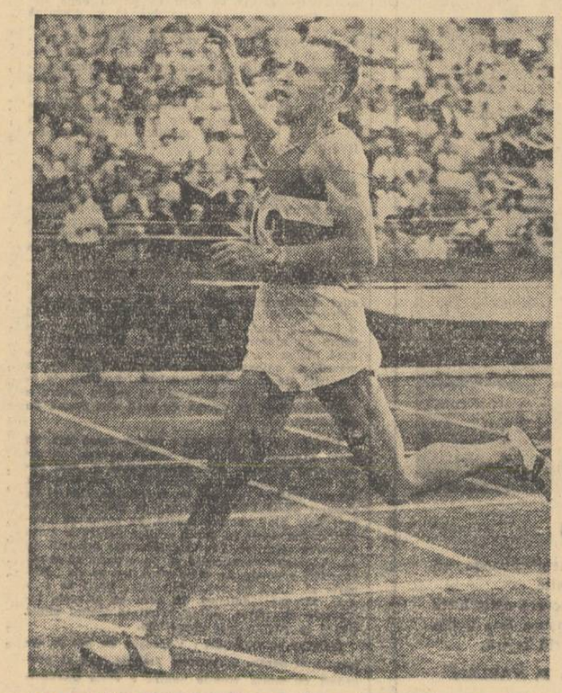

De cîteva zile s-a consacrat un nou mare campion, care și-a înscris numele cu litere de aur în istoria sportului: PIOTR BOLOTNIKOV. Fondistul sovietic era și pînă acum un nume cu rezonanță în atletismul mondial, în care s-a impus în ultimii trei ani, fiind și printre cîștigătorii „medaliei de aur" la J. O. de la Roma. Dar cea mai proaspătă performanță a lui este direct senzațională. Piotr Bolotnikov a urcat pe înaltul piedestal pe care Emil Zatopek și Vladimir Kut, doi titani ai alergărilor de fond au situat recordul mondial al probei de 10.000 m. plat.

Despre Piotr Bolotnikov a început să se vorbească cu mai multă insistență în preajma toamnei lui 1957. În Uniunea Sovietică se disputau întrecerile finale ale celei de a 37-a ediții a campionatelor unionale de atletism la care luau parte 1236 de participanți. Nici una din edițiile precedente, cu toată strălucirea avută, nu consacrase atîtea nume noi. Reputați campioni erau depășiți și chiar marele Vladimir Kut se dovedise a nu fi invincibil. Cîștigase proba de 5000 m. plat, dar la 10.000 metri — pe distanța lui favorită — pe „oarecare" Bolotnikov, cum scriau ziarele vremii, a sosit înaintea lui.

La puțin timp după această victorie, la un interval de numai vreo 2—3 săptămîni, Piotr Bolotnikov a fost oaspetele Capitalei noastre, participînd la Campionatele internaționale de atletism ale R.P.R. Prezența la start a atletului, care recent învinsese pe marele Kut, a suscitat un deosebit interes și tribunele erau numai ochi cînd s-a aliniat la startul probei de 10.000 metri. Se întîmpla aceasta într-o zi cînd vremea nu ținea nici cu atleții, nici cu spectatorii. Ploua torențial și sufla un vînt năprasnic. Dar Bolotnikov, luptînd cu multă tenacitate, și-a făcut un debut de mare campion pe pista stadionului Republicii, care a consacrat atîți campioni, cîștigînd cu timpul de 29'09"8/10.

Pregătire și voință! Cu aceste două atribute ce nu-l părăsesc niciodată, Bolotnikov pornește mai departe, hotărît să ajungă la cea mai înaltă culme, a recordului mondial.

În octombrie 1957 spectatorii noștri, care l-au urmărit pe Bolotnikov ca pe o bună și apreciată cunoștință, îl găsesc pe stadionul olimpic de la Melbourne însoțindu-l și ajutîndu-l pe Vladimir Kut în asaltul împotriva recordului mondial al lui Pirie la 5000 metri (13:36,8). Kut rupe firul la sosire stabilind un excepțional record mondial (13:35,0) iar Bolotnikov îi secondează. La o săptămînă, la Genova, cuplul Kut — Bolotnikov se avîntă într-o încercare de doborîre a recordului mondial la 10.000 metri (28:30,4). Kut face o cursă excepțională pe o pistă greu practicabilă, inundată de o ploaie torențială ce se abătuse asupra Genovei. Recordul (tot al lui Kut) rămîne însă în picioare, cu toate că timpul realizat de Kut — în condițiile pistei — este excepțional: 29:10.4. La 33 secunde îl urmează Bolotnikov. „Piotr" avea atunci 27 de ani.

Să mergem în continuare pe urmele carierei lui Bolotnikov, a aceluia care avea să devină într-o zi demnul urmaș al lui Kut și succesorul lui glorios în palmaresul recordului mondial al probei. Iată-l în 1958 campion al Uniunii Sovietice, cu timpul de 29.06.8/10. În 1959, la finalele ediției a II-a a Spartachiadei popoarelor din U.R.S.S. la care s-au întrecut 10.000 finaliști din 35 milioane de participanți, Bolotnikov cîștigă cursa de 10.000 metri în 29.03 — cel mai bun rezultat mondial al sezonului. Adaugă acestui succes și victoria la 5.000 m. (13.52.8).

Voința și perseverența îl duc mai departe. 1960. În iulie la Moscova, în cadrul marelui concurs atletic preolimpic „Memorialul fraților Znamenski", reușește timpul de 28:58,2, dar e învins de Artiniuk (U.R.S.S.), care aleargă în 28.58. În aceeași lună, pe o căldură toridă, campionatele unionale îi aduc însă titlurile la 5000 m. și 10.000 m., pentru că la startul marilor probe Bolotnikov se aliniază în cea mai bună formă. Iată și Roma Jocurilor Olimpice. Bolotnikov nu se dezminte. Urcă steagul Uniunii Sovietice pe cel mai înalt catarg, cîștigînd medalia de aur la 10.000 metri, după o cursă în care ziarele scriu: Bolotnikov — demn urmaș al lui Kut. Cu timpul de 28:32,2 el stabilește un nou record olimpic, înlocuindu-l pe cel realizat de Vladimir Kut la J. O. de la Melbourne (28:45,6). Visul lui Piotr Bolotnikov, pe care-l animă mereu voința și pregătirea lui, e mai îndrăznet: încercarea de record mondial. Iată-l acum în prima zi a campionatelor de atletism pe echipe, ale U.R.S.S. ediția anului 1960. Bolotnikov pornește pentru a treia oară în acest an într-o tentativă de întrecere a recordului mondial. Pornește puternic din start, treptat se desprinde de pluton și aleargă tot timpul de unul singur. Timpii intermediari ce-i realizează sînt superiori celor cu care Kut a stabilit recordul lui mondial în septembrie 1956. Ultimii 400 de metri Bolotnikov se lansează într-un sprint extraordinar și stabilește timpul final de 28·18,8, cu 11,6 secunde mai bun decît cel al marelui lui predecesor.

Voință, perseverență pregătire. Cu ele Piotr Bolotnikov a ajuns pe culmea recordului mondial la care a visat atît. Un record mondial demn de un purtător al înaltei distincții „Ordinul Lenin", cu care statul sovietic l-a răsplătit după Jocurile Olimpice de la Roma.

I. BOCIOACA

Călătorie sportivă spre Lună

Uriașele cuceriri ale științei sovietice au făcut să se apropie cu pași repezi ziua cînd oamenii vor ateriza pe Lună. Un amator de sport din Austria a avut ideea de a calcula cam cît timp le-ar trebui unor sportivi pentru ca să parcurgă distanța care separă planeta noastră de Lună. Și iată constatările lui:

Un atlet, care ar merge cu o viteză constantă de 5 km. pe oră, va avea nevoie de 8 ani și 280 de zile; un ciclist cu 30 km. pe oră va străbate distanța într-un an, 168 zile și 8 ore; un automobilist cu 200 km. pe oră va ajunge în timpul de 160 zile iar unui aviator sportiv al cărui aparat va atinge viteza de 800 km. pe oră îi vor ajunge numai 20 de zile și 8 ore.

Bine înțeles toate aceste performanțe pălesc în fața acelela obținute de echipajul unei rachete care va ateriza pe Lună la numai 13 ore și 40 minute după decolarea de pe Pămînt.

PUNCTE DE VEDERE

DAR NOI?

Ziarele anunță aproape cotidian noi recorduri europene și mondiale, la atletism. Numai în ultimele zece zile am înregistrat trei performanțe excepționale obținute de atleții bătrînului continent.

Curtoazia impune pe prim plan numele campioanei olimpice la 80 m. garduri, Irina Press. În cadrul campionatului unional de atletism pe echipe, numai 28 de puncte au despărțit-o pe fiinăra recordmană de granița celor 5.000 de puncte la pentatlon, ceea ce ar echivala, în definitiv, cu dublul aceleiași cifre la proba masculină — decatlonul. Amănunt notabil, performanța a fost realizată în condiții atmosferice cu totul defavorabile.

Tot de la Kiev, însă cu patru zile mai devreme, ne-a sosit vestea uimitoarei curse contratimp a lui Piotr Bolotnikov, care a parcurs 25 de ture a 400 m. cu o medie de 67,5 sec. — ceea ce mi se pare de-a dreptul fantastic!

În fine, la Berlin, cu prilejul meciului atletic R.D.G. — Anglia, colosul englez Arthur Rowe a adăugat 29 cm. celei mai bune performanțe obținute de un european la aruncarea greutății. Rowe este primul atlet european care depășește granița celor 19 m. — anunțîndu-se astfel drept un concurent de temut pentru „așii" de peste ocean.

În fața acestei avalanșe de rezultate senzaționale, îți vine pe buze tot mai insistent o întrebare legitimă: „Dar noi?".

Răspunsul nu-l tocmai îmbucurător...

Dacă la probele feminine situația este, în genere, acceptabilă, tabela recordurilor la bărbați oferă un spectacol dezolant. La sprint sîntem în urmă cu vreo 15 ani — și asta nu numai pentru că performantele lui Moina se pregătesc să anverseze această vîrstă venerabilă. Într-adevăr, dacă prin 1946—1947 se puteau cîștiga concursuri de talie mondială cu 10,4 și 21,3, astăzi așa ceva ar fi mai complicat... Dar, după cum se știe, sprinterii noștri continuă să se amuze în preajma celor 11 sec. pe suta de metri, ceea ce egalează... cea mai bună performanță feminină pe clasica distanță!

La 400 m., recordul lui Wiessenmayer (47,5) egalat de Sudrigean și Savel, este inferior celui european cu aproape 2 secunde. Într-o cursă pe distanța respectivă, asta echivalează cu circa 15 metri...

Despre ștafete — să nu mai vorbim.

Singura situație onorabilă la capitolul alergări o consemnăm la demifond, prin prezența excelentului Zoltan Vamoș, locul V. la J. O., dublu campion balcanic pentru a doua oară consecutiv Timpurile sale, pe ambele distanțe, sînt mai mult decît satisfăcătoare.

La sărituri și aruncări lucrurile stau destul de prost.

La triplu — recordul nostru e cu aproape 2 m. sub cel european (și mondial, totodată) al polonezului Schmidt. La lungime am rămas în urmă cu aproape 1 m., la prăjină cu 25 cm., la înălțime cu 14 cm.

Decalajul e și mai accentuat la aruncări: 9 metri la disc, vreo 6 la ciocan, 5 la suliță, aproape 2 m. la greutate. De menționat că mai toate aceste cifre maximale sînt la mare diferență de ceea ce se realizează astăzi, în mod obișnuit de către atleții noștri fruntași. Bizim, de pildă, nu și-a reconfirmat niciodată peste hotare aruncarea record din 1959. Cei 4,42 m. realizați de Szabo la prăjină reprezintă încă un vis inaccesibil pentru săritorii noștri, la ora actuală. Cînd se sare, cu chiu cu vai, 4,20 — presa consemnează cifra ca pe un eveniment!

Aceste comparații sumare sînt deajuns pentru a ilustra, dacă mai era nevoie — situația absolut nesatisfăcătoare care domnește de la o vreme în atletismul nostru masculin. Principala răspundere o poartă federația de resort extrem de încîntată, pare-se, de unele succese izolate și neconsistente. Este oare admisibil — de exemplu — ca după victoria categorică la Balcaniada de anul trecut, să ne clasăm la Atena pe locul al treilea, fiind depășiți de atleții iugoslavi la un scor astronomic? Este oare normal ca după Olimpiadă să nu se mai organizeze nici o competiție internă cu participare internațională, pînă la sfîrșitul sezonului?

Mi se pare că nu.

Este timpul ca această stare de lucruri să se schimbe pe ici pe colo — și anume, în părțile esențiale?

Mi se pare că da.

Dan DEȘLIU

Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți

Trei meciuri pentru un singur titlu

După ce mexicanul Joe Becerra a abandonat titlul mondial de box la categoria cocoș, între marii afaceriști din culisele boxului profesionist a început o adevărată bătălie revendicînd fiecare dreptul de a organiza meciul pentru titlul rămas vacant. Un impresar englez a perfectat întîlnirea Halimi (Franța) — Gyiroy (Anglia). Americanii susțin însă că Sanchez și Joffre sînt singurii îndreptățiți la acest titlu iar italienii propun un meci la Cagliari între reprezentanții lor, Pietro Rollo și mexicanul Dina. Fiecare cu campionatul său mondial. Comentînd aceste manevre cronicarul ziarului „l'Equipe", Raymond Mayer recunoaște că în boxul profesionist domnește în momentul de față o totală anarhie.

Boxul în antichitate

Începuturile boxului se pierd în negura timpurilor. În capitolul 26 al „Dialogului Zeilor" celebrul scriitor Luchianos arată că Hermes l-a deosebit pe Poliux de fratele său Castor după chipul desfigurat de lovituri. Cu 3000 de ani în urmă pugilatul era predat în gimnaziile din Atena, Rhodos, Egina, Teba, de profesori ilustri. Bineînțeles că pe vremea aceea pugiliștii ignorau mănușile de protecție din zilele noastre. Ei își încingeau mîinile cu cureluse de piele prevăzute cu plăci metalice pentru a face loviturile mai eficace. Lupta nu avea o durată fixă și se întrerupea numai pentru a permite adversarilor să se steargă de sudoarea și de sîngele care îi acoperea. Pugiliștii preferau adesea moartea decît să abandoneze.

Într-o lucrare a lui Pausanias este descrisă lupta tragică dintre Crevgas și Damoxenos la Jocurile Nemeice: „Ziua era pe sfîrșite și cei doi atleți nu erau încă epuizați. Juriul a decis atunci ca fiecare să dea la rîndul său o lovitură în orice parte a corpului fără ca celălalt să se apere. Sorții au fost favorabili lui Crevgas din Epidamos. El îl lovi pe adversarul său la tîmplă, dar nu tîntise prea bine și pumnul îi atinse pe Damoxenos din Siracuza deasupra ochiului stîng. Cu chipul însîngerat Damoxenos rămase totuși în picioare și ceru adversarului său să ridice brațul în sus. Cu degetele întinse el îi dete o lovitură între coaste atît de violentă încît mîna pătrunse în corpul sărmanului Crevgas. Beat de succes Damoxenos trase afară mărunțaiele adversarului său și le aruncă afară pe pămînt. Judecătorii îl descalificară pe Damoxenos nu pentru moartea lui Crevgas, ci pentru că violase înțelegerea: scotînd afară mărunțaiele victimei, el dăduse o a doua lovitură".

Ceasul lui Jean Robic

Pînă în urmă cu cîțiva ani Jean Robic era unul din așii ciclismului profesionist francez. După ce însă „steaua" i-a apus, numele lui a fost dat uitării. Ce făcea Robic, cum își cîștiga existența, nimeni nu știa cu precizie.

Luna trecută, printr-o întîmplare, Jean Robic a fost din nou amintit de presa occidentală după ce un locuitor al micului orășel Jullonville, situat pe tărmul Mării Nordului, a găsit pe plajă, printre alte obiecte aruncate de reflux, un ceas de mînă. Pe capac el a putut citi: „Amintire din Turul Franței 1947. Jean Robic".

După cum relatează ziarul „La Tribune de Geneve" Jean Robic a „pierdut" acest ceas în cursul unui turneu pe care l-a făcut la Jullonville cu un circ ambulant. Ceasul a fost una din puținele amintiri care i-au mai rămas fostului ciclist din cariera sa sportivă. Și el a fost atît de dezgustat de actuala lui viață încît nu a pregetat să și-l scoată de pe mînă și să-l arunce în mare.

Acum Jean Robic continuă să colinde micile orășele ale Franței în trupa circului ambulant. Ceasul i-a fost restituit dar nu există nici o certitudine că nu va încerca să se descotorosească din nou de el.

Majoritatea titlurilor olimpice ale S.U.A. au fost cîștigate de sportivii de culoare — oameni asupra cărora apasă oprimarea rasială în patria lor.

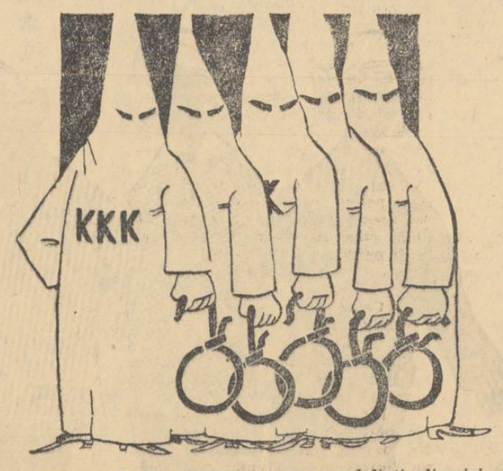

La aeroport, în așteptarea unor medaliați olimpici ai S.U.A.

Desen de N. CLAUDIU

„Marii americani" la Olimpiadă și acasă...

Numeroși specialiști în sport din S.U.A. printre care și președintele Comitetului Olimpic Internațional, Avery Brundage, nu fac un secret din faptul că marea majoritate a succeselor internaționale repurtate de Statele Unite se datoresc sportivilor de culoare care trăiesc în această țară. La fel s-a petrecut și la Jocurile Olimpice de vară de la Roma. Atunci cînd s-a făcut bilanțul întrecerilor, ziarele din S.U.A. l-au numit pe sportivii negri „mari americani". Ele s-au întrecut în laude la adresa lor, publicînd la loc de frunte fotografiile și performanțele lor.

Se pare însă că ziarele americane au „uitat" să relateze și unele aspecte privind viața particulară a acestor sportivi de culoare. Sarcina aceasta și-a asumat-o însă ziarul „Afro-American", organ al negrilor din S.U.A. După cum arată ziarul, atunci cînd sportivii de culoare obțin succese la Jocurile Olimpice ei sînt numiți „mari americani". Cînd se înapoiază însă acasă „marii americani" se lovesc de cea mai crîntă discriminare rasială. „Tot ceea ce doresc familiile acestor sportivi în patrie — subliniază ziarul „Afro-American" — este ca dînșii să aibă posibilitatea să urmeze școlile din apropierea caselor lor, să discute cu cine vor fără ca să fie expuși represaliilor, să locuiască în acele cartiere care le sînt interzise acum, să primească servicii potrivit calificării lor profesionale".

Toate acestea sînt însă interzise „marilor americani". Ei sînt foarte buni pentru ca să reprezinte culorile sportive ale S.U.A., peste hotare, dar nedemni pentru o viață onorabilă în „țara tuturor libertăților".

Consolini se retrage

Adolfo Consolini, cunoscutul discobol italian, de patru ori participant la Jocurile Olimpice (medalia de aur în 1948 la Londra) a anunțat recent că se retrage din activitatea competițională. Consolini are acum 44 de ani. El a început să practice atletismul la vîrsta de 19 ani ca săritor la lungime. Apoi s-a specializat în aruncarea discului. În 1941 a bătut recordul mondial cu 53,56 m. și l-a corectat de încă două ori în 1946 — 54,23 și 1948 — 55,33 m. Cea mai bună performanță a sa datează din 1955 (avea atunci 39 ani) — 56,98 (record european). Anul acesta Consolini a realizat 55,56! De 15 ori campion al Italiei el a fost campion olimpic și al Europei (de 3 ori). În afară de atletism Consolini a avut și o altă pasiune: cinematograful. El a interpretat cu succes rolul unui muncitor în filmul „Cronica amanților săraci".

Simfonie pentru 12 goluri...

La Londra, o cunoscută casă de discuri face afaceri strălucite prin difuzarea ultimei „creații" a așa zisului compozitor Eddie Warner. Mister Warner, ale cărui legături cu sportul se rezumă la locul pe care îl ocupă cu regularitate în tribune atunci cînd se desfășoară un meci de fotbal, a găsit de cuviință să închine acestui sport o „operă muzicală". Și cum în asemenea împrejurări el este lovit deseori de... muza inspirației, Eddie Warner a scris o „Simfonie pentru 12 goluri și două lovituri de pedeapsă"!

Anumiți critici englezi subliniază că noua „creație muzicală" a lui Eddie Warner se bucură de succes îndeosebi în rîndurile suporterilor echipelor aflate la coada clasamentului.

Ca să aibe și ei o consolare...

Din jurnalul unui fluier

● Azi am ieșit din fabrică. Ne-au ambalat frumos, în cutii de cîte o duzină de bucăți. Mă uit în jurul meu. Semăn leit cu alte 11 fluiere surori. Mă gîndesc totuși ce destine diferite va avea fiecare dintre noi. Unul va opri cu glasul lui metalic, pe distrații care trec strada pe „roșu", altul va nimeri la un copil și va tulbura zilnic somnul vecinilor, altul... Dar eu? Eu ce voi ajunge? De emotie mi se taie glasul. Aoleu! Nu!! Să nu mi se taie glasul, că nu mai ajung nimic!

● Pfiiii! (Asta însemnează „ura" pe limba noastră, adică pe fluierește). Ce credeți că am ajuns? Fluier de arbitru de fotbal! Cine mai e ca mine? Vă dați seama de importanța mea? La glasul meu vor sta locului 22 de jucători și vor tresălta 50.000 inimi de suporteri, cărora le voi coborî tensiunea cu o simplă vocaliză. E mai frumos decît în visul meu! Abia aștept să-mi încep serviciul...

● După amiază îmi încep activitatea. Mi s-a spus că e de lucru, nu glumă. Cică va trebui să intervin din minut în minut, timp de o oră și jumătate. Încep să mă îndoiesc că am nimerit tocmai bine. Dar poate că sînt exagerări...

● Într-adevăr, au fost exagerări. Ca să nu răgușesc din prima zi, arbitrul la care am intrat pe schemă, mi-a fixat program redus: m-a folosit la o fază din două. Adică la două greșeli identice, eu fluieram numai o dată și anume la cea comisă mai în centrul terenului. La infracțiunile din careu, mi se dădea brusc concediu de odihnă. În schimb, arbitrul, săracul, începea munca:

— „Vasăzică hențul s-a comis la 0,50 m. în interiorul careului! Bun! Acordăm o bonificație de 30 la sută, plus 20 la sută reducere, plus 10 la sută scutire..."

Și nu se lăsa de contabilitate normată, pînă nu-i scotea din careu. Cu ocazia asta am observat că în tribune am cîteva mii de surori. Cînd nu fluier eu, fluieră ele. Cred că-l un fel de diviziune a muncii. Îmi place!

● Nu-mi place! În viața mea au început să apară confuzii. Azi, la a doua ieșire a mea în public, am observat că arbitrul, prietenul și colaboratorul meu, a refuzat să-mi dea cuvîntul, deși unuia dintre atacanți i s-a pus o piedică de a rămas lat.

Am aflat pe urmă că i-a aplicat legea avantajului, deși eu am văzut că l-a aplicat comprese.

După meci l-am șuierat la ureche:

— Psst! Ia ascultă! De ce ai aplicat legea avantajului? Că doar nu mai putea să marchezе... a rămas jos.

— Da, dar după 2—3 etape își revine și mai joacă... Ce, a terminat cu fotbalul?

Într-adevăr, amicul meu arbitrează în perspectivă.

● Învăț mereu cuvinte noi. De exemplu: zid! La început credeam că din cînd în cînd echipele întrerup meciul și încep și ele să construiască apartamente. Pînă la urmă m-am dumirit. Dar cum e cu cei nouă metri la care trebuie să stea zidul, de cel care execută lovitura? Aici e.aici! Amicul meu arbitrul, îți măsoară cu pași. Dar ei (vai, să nu afle vreodată ce scriu despre el) e mic și gras... Pasul lui măsoară 0,60 m. Deci, 9 metri de-ai lui sînt de fapt 5,40 m. Mă gîndesc ce s-ar fi făcut el să fie vînzător de textile și să facă astfel. Lua de la 6 luni la doi ani. Tot e mai bine să fii arbitru. Spui că ăsta-i metraj din nastere și cu asta ai scăpat de belea...

● Azi am mai învățat ceva: arbitraj în compensație. Caut să-mi amintesc de la ce s-a pornit. Una din echipe a marcat un gol din ofsaid: 1—0! Arbitrul a numărat fluierăturile din tribune: 32.516 și ½... (½ era unul care ar fi vrut să fluiere și el dar nu putea, că unul din fața lui minca o lămîie) și și-a dat seama că a greșit acordînd golul. Atunci a început COMPENSAȚIA!... Comitea un hent echipa care primise golul? Tot ea executa lovitura de pedeapsă. Comitea un fault echipa condusă? Era eliminat de pe teren cel lovit. Adică arbitraj invers. Tot mergînd înainte cu inversările, mă așteptam ca, la un moment dat, jucătorii să alerge cu capu-n jos și picioarele în sus, spectatorii să stea cu spatele, echipele să schimbe tricourile între ele, cifrele de la tabela de marcaj să se mute una în locul celeilalte și la sfîrșitul meciului să se dea lovitura de începere. De la un astfel de arbitraj m.a apucat și durerea de cap. Ca să-mi treacă, o să iau un carbocif... Na, că m-am molipsit și eu de înversări...

● Amicul meu arbitrul e un tip răbdător. La meciul de azi a dat unuia 8 (opt) avertismente pentru joc periculos. Dădea mereu avertismente, fără să se plictisească. În schimb, cel loviți se cam plictiseau și din cînd în cînd ieșeau de pe teren să se amuze cu doctorul care-i mai distra cu un bandaj, cu o frecție... Pe unul l-a distrat cu puțin ghips. Lumea striga: — Dă-l afară! Nu vezi că-l cotonogește pe toți?! El însă nu l-a eliminat. De ce să-l elimine? Și așa, cei loviți (vreo trei) ieșiseră din joc. Dacă-l scotea și pe ăsta, meciul n-ar mai fi fost întreg, ci trei sferturi. Și ar fi rămas și terenul aproape viran. Nu?

● Pentru arbitrajul de mai sus, amicul meu a fost criticat în presă și suspendat pe 6 (șase) etape. Nu mai înțeleg nimic! O să cer să fiu reprofilat: prefer să fiu fluier de copii, care să se joace toată ziua cu mine. E o viață mai liniștită și mai fără răspundere. Mai bine să enervez 3—4 vecini, decît 30—40.000 spectatori...

P. conf. Fred FIREA

INSTANTANEE

La meciul de fotbal Dinamo — Rapid, unii jucători au oprit adesea mingea cu mîinile.

— Dragul meu, ziceai că mă duci la fotbal, dar văd că aici se joacă handbal.

ARBITRUL: — De ce-l ții de mînă?
— Să-l felicit i...

Fără cuvinte

Desene de Gh. CHIRIAC

magazin

revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Ilustrații: Beca RIND

Condus de tînăra tătăroaică, Andrii ajunse în fața unei case frumoase în stil italian. Urcară la colul de sus și pătrunseră într-o cameră întunecoasă. Prin ușa întredeschisă, Andrii zări silueta zveltă a unei femei, cu o coadă bogată care-i cădea peste brațul ridicat. Îmbiat de tătăroaică, cazacul trecu pragul ușii și rămase pironit de uimire și emoție în fața frumuseței tinerei fete. O frumusețe pe deplin înflorită — cu mult schimbată față de aceea a fetei pe care o cunoscuse la Kiev. Și fața nu-și putu ascunde surprinderea văzînd înaintea ei, în locul seminaristului căruța abia îi mijiseră mustățile acolo la Kiev, un bărbat de o remarcabilă frumusețe, viguros și plin de viață.

Îl primi cu gingășie și-i mulțumi că l-a ascultat chemarea. Înflăcărat de chipul și de zîmbetul fetei, cazacul, plin de fericire, îi declară totală supunere:

— O, crăiasă, spune-mi ce dorești, poruncește-mi și te voi asculta. Tot ce este al meu îți aparține.

— Cavalere, îi răspunse tînăra crăiasă poloneză, nu căuta să te înșeli, înșelîndu-mă și pe mine. Știu care îți este datoria și chemarea. Tatăl tău, tovarășii tăi de luptă, patria ta, te cheamă. Sîntem dușmani.

— Nu-mi pasă de tatăl, de tovarășii, de patria mea! strigă Andrii. Nu mai am pe nimeni pe lume decît pe tine. Patria mea ești tu.

Fata, emoționată de declarația înflăcărată a tînărului cazac, i se aruncă în brațe cu un elan nestăvilit, iar buzele lor se apropiară.

În clipa aceea intră în fugă în cameră tătăroaica, care strigă cu bucurie:

— Sîntem salvați! Au intrat în oraș ai noștri. Au adus pîine și făină.

În tabără căzăcească domnea zarvă și agitație. Se aflase că trupele poloneze pătrunseseră în oraș deoarece podul Pereiaslavski, care-și avea tabăra la una din porțile laterale ale orașului, se lăsase surprins și mărcărit, deoarece toți cazacii fuseseră beți morți în noaptea aceea. Pînă să prindă de veste și să le vină în ajutor podurile învecinate, polonezii își făcuseră drum și intraseră în celate.

După ce se mai potoli zarva, conducătorii căzăcimii țineră sfat și hotărîră să asculte vorbele pline de înțelepciune ale atamanului lor, Kukubenko. Acesta porunci ca polcurile căzăcești să se împartă în trei detașamente și să ocupe cele trei drumuri de acces spre oraș, pentru a împiedica astfel orice posibilitate de aprovizionare a asediaților.

În mijlocul pregătirilor de mutare a taberei bătrînul Bulba primi vestea că fiul lui, Andrii, mezinul, se află în celate, că a îmbrăcat straie leșești și a intrat să lupte în rîndurile dușmanului, împotriva proprilor săi frați. Ca o lovitură de moarte fu vestea aceasta pentru Taras. Dar n-avu multă vreme să-și căineze soarta, că se auzi zvon de luptă. Leși, îmbrăcați în zale strălucitoare și în mîndre straie de luptă, ieșiseră la porțile cetății și se pregăteau să-i atace pe cazacii care asediau cetatea.

Mai întîi ieșiră husarii călări, apoi veneau ostașii îmbrăcați în zale, pe urmă lăncierii, ostașii cu coifuri de aramă și în cele din urmă șleahticii. Cazacii nu le dădură răgaz polonezilor să se rînduiască pentru

luptă, ci atacară în iureș din toate părțile. Începu o învălmășeală în care căzură mulți morți și de o parte și de alta. Printre polonezi se distingea cu deosebire un tînăr cavaler, înalt ca un plop. Ucisese un mare număr de cazaci, tăiase multe capete și doborîse cu un glonte în tîmplă pe viteazul cazac Cobita. Izbit de vitejia și înfățișarea semeață a războinicului polonez, însuși atamanul Kukubenko îl atinu calea. Cînd îi veni aproape, descărcă un glonte înspre tînărul cavaler. Glontele îl dobori pe cavaler, care mai încercă încă, așa rănit de moarte, să mai lovească cu sabia în dușmanul său. Apucînd cu amîndouă mîinile paloșul său cel greu, Kukubenko îl repezi cu putere în capul celui rănit și-l spintecă. Un cazac fu ispitit de podoabele celui ucis și despuiă mortul. Îl lună pumnalul împodobit cu nestemate, îi desfăcu punga plină cu galbeni de la brîu și descoperi în ea o șuviță de păr de fată, păstrată acolo ca talisman și amintire. N-apucă însă să-și termine cazacul prădăciunea, că din spate veni

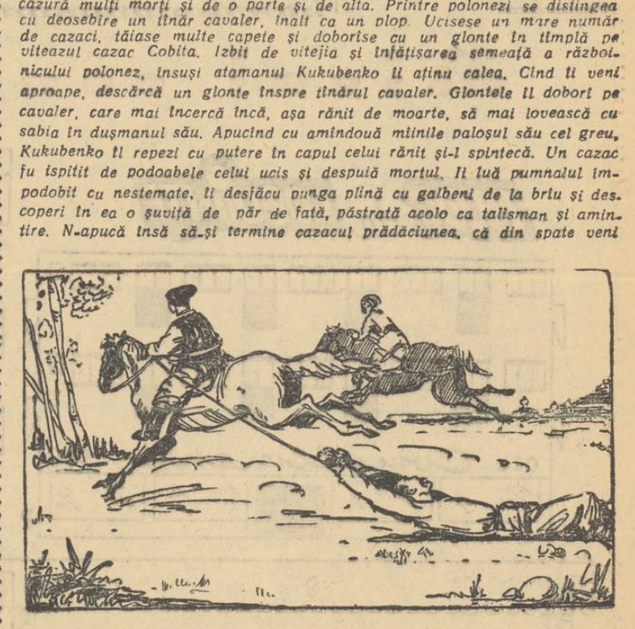

ca o furtună un polonez și cu o lovitură îi tăie capul aplecat al cazacului. Dar nici polonezul nu avu o soartă mai bună. Ca un uliu se repezi asupra lui, fiul cel mare al lui Bulba, Ostap. Aruncă lațul și-l prinse ostatec pe polonez, pe care-l legă apoi de mîini și de picioare, prinzînd capătul sforii de șaua calului și pornind peste cîmp, spre tabăra lui, pentru a duce acolo vestea că atamanul lor a fost ucis în luptă.

Aflînd această veste, cazacii din polcul Umanski hotărîră să-și aleagă ca ataman chiar pe Ostap.

Cazacii se aruncară acum cu puteri înzecite asupra dușmanului lor, pe care-l goniră din nou în cetate. Se lăsase seara și merseră cu toții, obosiți frînți, la culcare. Numai Taras nu putea dormi — tot gîndindu-se și socotind că vestea pe care o primise despre fiul său Andrii, o fi doar vreo născocire.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Măriuca ascultă de povață...

Dacă ați vedeă-o pe Măriuca, ați îndrăgi-o din prima clipă și v-ar deveni și mai dragă pe măsură ce-ați cunoaște-o mai mult. Are cam un an și jumătate, e vioaie și inteligentă, și mai are o fețișoară tare mobilă care își schimbă mereu expresia. Nu vorbește încă, dar gesturile și privirile suplinesc ideea nearticulată. Vorbindu-i, n-ai nici un moment sentimentul că nu te înțelege sau că n-o înțelegi.

Dragostea și preocuparea părinților pentru Măriuca se resfrîng din felul cum o cresc, din felul cum arată. Durdulie cum e, cînd o vezi scălpînd de curățenie într-o rochiță sau alta, cu o bonetică albă ca spuma, zîmbești involuntar ca în fața unei bucurii.

Undeva în aceeași curte, mai la o parte, o pisică își crește două odrasle, pe care le însoțește la fiecare pas, ca o mamă bună. Pentru Măriuca spectacolul e fără de pereche. Dacă ar putea, și-ar petrece ziua întreagă lîngă pisoi, folosindu-i ca jucării vii, sau măcar privindu-i. Dar voie să se apropie de pisoi n-are...

Pentru vîrsta ei, credem, nu e rău. Ba e chiar bine. Dar pentru a o feri de contactul cu pisica, Măriuca este învățată să nu-i tubească, să-i ocărească și chiar să-i lovească.

Măriuca a făcut „buf!" în curte. De vină e atunci... pisica. Și mama, sau bunica o învață pe fetiță :

— Pisica e de vină! Na, na pisica. Ceartă pisica!

Aceeași idee de a pedepsi cu bătaia pe cineva sau ceva ce i-a provocat o neplăcere este cultivată permanent în mintea fetiței.

Părinți și copii

Măriuca a scăpat păpușa din mînă...

— Păpușa e de vină! Na! na păpușe!

Și așa mereu, cînd se lovește sau cînd i se întîmplă orice altceva în universul său „mare".

Dădăcit mereu, copilul a prins „lecția". O vezi repezindu-se spre pisoi, spre găini, sau spre ursulețul de cîrpă, oprindu-se la cîțiva pași, cu capul întins înainte, cu brațele spre spate, cu fețișoara încruntată, ocărînd :

— Na, na, na...

După care, tare mulțumită rîde de isprava ei.

Pentru că scena are — la prima vedere — ceva de amuzament în ea, pentru mamă sau bunică — după împrejurare — ea a devenit „piesă" de spectacol.

Vine în vizită o rudă sau un prieten. Măriuca e în centrul atenției și nu pe nedrept. Pentru că e frumușică, desghețată, curățică... Dar ai casei (deh, părinții!) vor ca Măriuca să arate ce știe și atunci o invită :

— Măriuca, ia ceartă tu pisica! Ceart-o!

Îndemnul se repetă pînă ce copilul începe să-și joace „rolul" cu tot dichisul: fuga către obiectul „vinovat", poziția de luptă, apoi acel na, na, na, după care izbucnește triumfător rîsul ei. Aici se asociază de obicei rîsetele și aprecierile oaspeților și cîte un „Minca-o-ar mama pe ea, ce deșteaptă este!".

Și totuși genul acesta de educație nu are darul să facă din Măriuca un copil bun.

Fetița, învățată să se „răcorească" bătînd animalele și cîrtindu-și jucăriile, a aplicat mereu învățătura, pînă într-o zi, cînd s-a produs ceva.., afară din program.

Măriuca n-a mai ascultat de îndemnul nimănui, ci numai de o pornire a ei și într-un moment de ciudă, a ridicat mînuța la bunică și a strigat : na, na, na!...

Bunica s-a încruntat puțin, ca și mama ce se afla alături. Au izbucnit apoi ambele în rîs, și au spus fetiței pe ton mai mult de mîngîiere decît de imputare :

— Bați pe mama mare? Nu-i frumos...

Cu acesta „incidentul" a fost considerat lichidat și chiar în aceeași zi, ca și în zilele următoare, n-au lipsit îndemnurile: Ia cearta tu cățelul sau păpușa sau altceva! Iar Măriuca, cum v-am spus, ascultă de povață...

Pe Măriuca, mama și bunica o iubesc nespus de mult și-i poartă de grijă în toate, de arată ca o păpușică plină de viață. Dar oare aceasta-i totul? Crezînd că fac bine, ambele modelează caracterul fetiței spre un drum greșit. Ea crește cu această deprindere care s-ar putea să n-o mai părăsească toată viața. Bine ar fi de aceea ca de pe acum cei care o cresc să ia aminte și să găsească alte soluții pentru rezolvarea necazurilor actuale ale fetiței, de altminteri cu adevărat bună, deșteaptă și plină de farmec.

A. MARINESCU

HAINE DIN URSON (modele cerute de cititoare)

De la stînga la dreapta :

1. O combinație de stofă cu urson : haina simplă, șapte optimi, iar gulerul foarte bogat și manșetele care ies de sub mîneci, din urson; căutați să asortați și fusta la culoare.
2. Haină cu linia evazată mult spre tiv; gîtul simplu, înalt, iar mîneca bogat croită, strînsă într-o manșetă.
3. Haină lucrată sport, cu buzunare aplicate, închisă la patru nasturi.
4. La această haină se remarcă croiala semi-chimono, cu pliețiii ușor încrețiți și manșetele largi și înalte.
5. Foarte tinerească, această haină, mai scurtă decît fusta — se poartă strînsă în talie cu cordon; mînușa este foarte largă, aproape de talie, iar la gît are o eșarfă lejeră.

Desene de B. VARLAM

Ghidul gospodinei

MENIU DIETETIC

— Supă de griș; perișoare de carne cu sos; compot de prune.

— Budincă de zarzavat; rasol de vacă; griș cu mere.

— Salată de zarzavaturi crude; mămăliguță cu griș și brînză de vaci; fructe.

— Supă cu zdrențe de ou; viței înăbușit cu morcovi, prăjitură cu fructe.

— Cartofi cu brînză; mîncare de conopidă cu carne; compot.

— Morcovi sote; musaca de dovlecei cu orez; fructe.

— Budincă de carne la bain-marie; pui fript dietetic, ruladă de mere.

Astăzi ne vom ocupa de pregătirea alimentelor pentru bolnavii de stomac. Dieta nu înseamnă o restricție alimentară, ci un anumit mod de a prepara mîncărurile, astfel încît bolnavul să le poată consuma fără să aducă vreun prejudiciu boalei, iar în același timp să se hrănească. Pentru a veni în ajutorul gospodinelor, dăm mai jos cîteva rețete care se pot suporta în general în afecțiunile de stomac.

PERIȘOARE DE CARNE CU SOS

CANTITĂȚI: 125 g. carne de vacă, puțină franzelă (2—3 felii) 1 ou, sare după gust. Dăm carnea prin mașină de 2—3 ori împreună cu pîinea muiată în apă călduță. Această compoziție o amestecăm cu 1 ou, puțină sare și facem din ea perișoare mici pe care le fierbem în zeamă de zarzavat sau apă sărată 20 de minute. Cînd sînt gata le servim cu un sos de roșii sau de lămîie.

MUSACA DE DOVLECEI ȘI OREZ

Luăm carnea, pe care am spălat-o bine și o dăm prin mașină de 2—3 ori. Alegem un dovlecel, nu prea mare, îl curățăm și îl tăiem felii rotunde. Într-o cratiță punem puțină grăsime — unt sau untdelemn — adăugăm un strat de orez, curățat și spălat peste care așezăm feliile de dovlecel, carnea și puțină sare. Deasupra turnăm apă pînă cînd se acoperă și lăsăm totul să fiarbă înăbușit pînă devine moale. Trebuie să fim atenți ca din cînd în cînd să mai punem puțină apă. Se poate face și la bain-marie.

Stofa cu tricotajul...

...se completează minunat mai ales în confecționarea jachetelor, bluzelor mai groase, jerseurilor și a altor vestminte apropiate acestora.

În toate schițele pe care le dăm în această pagină sînt combinații de stofă — în general în dungi, carouri mici etc. — cu gulere, manșete și diverse borduri pe la buzunare, margini etc. din tricotaj. Merge foarte bine și invers; un pulover, jerseu, tricou etc. cu manșetele și marginile mai roase capătă imediat alt aspect dacă cu o stofă potrivită îi facem un guleraș, manșete și ceva borduri noi. Să nu uităm nici nasturii; aceștia să fie îmbrăcați în stofa garniturii.

Pălării de sezon

1. Pălărie cu calota înaltă puțin șifonată garnisită deasupra borului.
2. Pălărie înaltă cu garnitură de fundă pe calotă.
3. Pălărie din balonseide cu calota încrețită pe o bantă care imită un cordon.
4. Pălărie de toamnă cu o garnitură veselă de eșarfe de două culori înodate împreună.
5. Pălărie înaltă avînd ca garnitură un cordon de altă culoare trasat prin butoniere.
6. Beretă sport din material în dungi sau tricou care formează joc de dungi.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

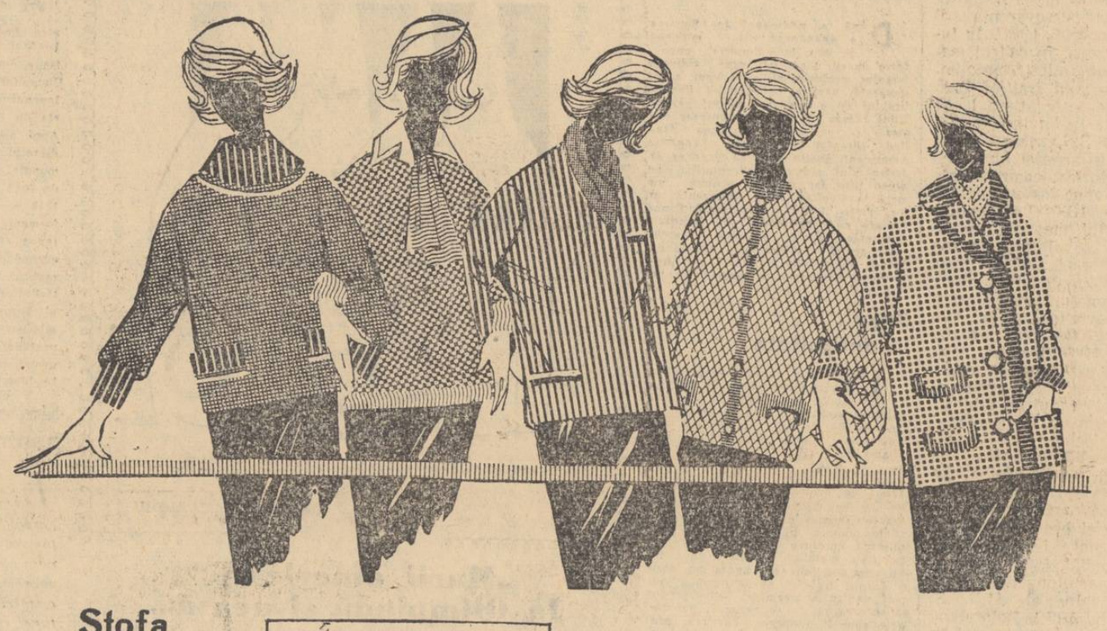

Curierul nostru

MARA R. — Suceava : Ne bucură faptul că articolul „Mămica mi-a spus" v-a folosit în activitatea dv. Vom ține seama de propunerile dv. și vom mai publica materiale de acest fel. Așteptăm să ne comunicați rezultatele pe care le veți obține. La rubrica „Sfaturi cosmetice" veți primi răspuns la întrebarea pe care ne-ați adresat-o.

DELIA — Craiova: Lucrurile care s-au petrecut în ultimul timp v-au schimbat complet felul de viață, v-au făcut să vă simțiți mult mai bine ca înainte. Din păcate însă aceasta este doar o mulțumire trecătoare. Din motivele arătate chiar de dv. această nouă relație de prietenie nu are nici o perspectivă. Diferența este mult prea mare. Peste cîțiva ani — destul de puțini la număr — vă veți afla în situația de a vă căuta iar un rost în viață. Credeți oare că merită pentru cîțiva ani de presupusă mulțumire să inițiați orice posibilitate de a vă crea în viitor un cămin fericit? Noi credem că nu. Desigur că nici situația actuală nu are rost să fie menținută. Dar în viața dv. nu pot să existe decît aceste două alternative la care vă referiți. Aveți suficient timp pentru a vă crea o situație nouă care să corespundă din toate punctele de vedere. De aceea noi sîntem de părere să nu vă grăbiți în luarea unei hotăriri definitive.

H. R. — Cluj : Aveți perfectă dreptate cînd vă întrebați : „Îmi pun eu probleme acolo unde ele nu există?" Într-adevăr, dv. vă puneți în mod inutil o serie de probleme deși lucrurile sînt destul de simple. Este vorba doar de o cunoștință întîmplătoare făcută într-o stațiune de odihnă. Nu ați avut timp să vă cunoașteți, nu știți aproape nimic unul despre altul. Acum, așa ceva va fi și mai greu dată fiind distanța care vă desparte. Noi credem că această relație începută întîmplător nu are nici o perspectivă în astfel de condiții și că deci nu este cazul să vă faceți probleme.

EUGENIA LUCA, str. Ciric nr. 17 A — Iași : Vă publicăm adresa, așa cum v-am promis, pentru a putea face schimb de vederi cu tinerii din țară. La rubrica de sfaturi practice, veți găsi răspuns la întrebarea dv.

RODICA — Dej : Am primit cu multă bucurie propunerile dv. În numerele următoare ale revistei noastre veți întîlni multe din dorințele dv.

MODESTA — Făget : Materialul la care vă referiți dv. a fost prezentat la cel de-al II-lea pavilion de mostre din Capitală. Cu acest prilej noi am scris în pagina noastră care sînt calitățile materialului respectiv. Din informațiile noastre acest material va apare în comerț în cursul lunii viitoare și va avea aproape același preț ca și cel vechi.

N. P. — București : Pentru motive bine întemeiate se poate schimba și prenumele. Faceți o cerere la sfatul popular al raionului în care domiciliați, la care atașați declarațiile ambilor părinți precum că doresc să schimbe prenumele copilului, certificatul de naștere (copia legalizată), certificatele de naștere ale părinților și certificatul lor de căsătorie.

Știați că...

...în comparație cu anul 1955, în 1960 producția de unt și brînzeturi este de peste două ori mai mare?

...în trimestrul IV al acestui an, fabrica „Țesătoriile Reunite" din Capitală, va produce de 5 ori mai multe țesături sintetice ca în aceeași perioadă a anului trecut? La această fabrică a început în aceste zile producția unor noi țesături din fire sintetice pentru cămăși bărbătești.

...prin mutarea a 20 mașini circulare de tricotat, capacitatea de producție a fabricii „Adesgo" la ciorapi fără dungă a crescut cu 180.000 perechi pe an?

...la secția de tricotaje a fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Capitală a început producția unor tricotaje din bumbac, cu o contextură specială, care le face apte pentru îmbrăcăminte exterioară?

...în acest an se vor produce peste trei milioane borcane de conserve cu deschidere tip „Omnia"? Se vor fabrica atît conserve de legume sterilizate cît și conserve de fructe ambalate în aceste borcane.

SFATURI COSMETICE

P. C. BOTOȘANI : Uscăciunea pielii se datorește și faptului că fiind bolnavă de stomac nu mîncați grăsimi suficiente. În ceea ce privește spălatul cu lapte este chiar foarte indicat. Într-adevăr, păstrarea cremei pe obraz și în cursul nopții, în general, nu este recomandabilă, însă în cazul tenurilor excesiv de uscate nu constituie o greșeală. De cîte ori aveți posibilitatea este necesar să vă ungeți, iar stratul de cremă să fie cît mai gros. Vă indic o cremă care este ușor de preparat și pe care o puteți folosi din abundență : lanolină 10 g, ulei de măsline 10 g, vaselină pură 10 g, apă 10 g. Frecați la rece lanolina cu apa apoi adăugați vaselina și la urmă uleiul de măsline. Cînd este gata adăugați un flacon de Vitamina A + D² și ½ flacon de Vitamina F. Fața o veți curăța tot cu crema de mai sus, dar fără vitamine. Veți proceda în felul următor : vă ungeți cu cremă, vă ștergeți apoi cu un tampon de vată, vă spălați apoi obrazul cu apă simplă și apoi vă ungeți din nou cu crema cu vitamine. Pentru mîini preparați-vă următoarea cremă cu care vă ungeți după fiecare spălat pe mîini : stearină 40 g, glicerină 60 g, apă 280 g, amoniac 16 g, borax 2 g. Se topește stearina într-un vas, în alt vas se încălzește apa cu glicerină și boraxul; cînd începe să fiarbă se adaugă amoniacul și se toarnă peste stearină, se mai ține pe foc pînă se îngroașă ca o smîntînă. Se amestecă pînă la răcire. În ceea ce privește cura de morcovi este foarte bine că ați făcut-o. Într-adevăr se recomandă și la obezi însă fără să mai mănînce în ziua respectivă alteeva.

MARY — BUCUREȘTI : În cazul tenului dvs. este necesar să vă ungeți obrazul timp de o lună cu crema de noapte „Maria". Porțiunea din jurul ochilor o veți unge cu o altă cremă de noapte „Magnolia". După o lună veți întrerupe crema Maria și veți continua să aplicați pe toată fața crema Magnolia. Nu cred că faceți bine spălîndu-vă obrazul cu apă caldă și săpun — deoarece apa caldă moleșește țesuturile iar abuzul de săpun usucă prea tare pielea. În locul apei și săpunului curățați-vă obrazul cu emulsia „Mimoza". Odată pe lună ar fi bine să vă faceți o baie de abur după care vă stoarceți punctele negre cu ajutorul unui tifon steril. Dezinfectați apoi pielea cu o soluție alcoolică și aplicați o mască de gălbenuș de ou amestecat cu cîte o linguriță de lămîie și untdelemn. Profitați de ocazie cît mai sînt castraveții și roșiile pentru a vă șterge fața cu zeamă de roșii sau zeamă de castraveți.

GRETA — BUCUREȘTI : Pentru tenul dvs. în locul săpunului vă puteți curăța obrazul cu următoarea loțiune : acid salicilic 0,50 g, acid boric 0,50 g, camfor 1 g, alcool 35 g, apă 65 g. Cu această loțiune îmbibați un tampon de vată și vă ștergeți obrazul seara înainte de culcare. Schimbați vata pînă rămîne curată. Pe obraz nu aplicați crema decît în jurul ochilor pentru a evita formarea ridurilor. Pentru înlăturarea grăsimii de pe abdomen este necesar pe de o parte să faceți exerciții speciale de gimnastică iar pe de altă parte să țineți un regim alimentar lipsit de grăsimi, făinoase, dulciuri. În ceea ce privește picioarele ați putea obține rezultate făcînd zilnic masaj în părțile mai dezvoltate.

ILDIKO — ORADEA : Vopseaua de păr se folosește și pentru sprîncene. Trebuie însă să procedați cu multă atenție pentru a evita murdărirea pielii din jurul sprîncenelor.

Anca BOGDAN

PRACTIC

PENTRU CĂMARA D-VOASTRĂ

O cămară mică, îngustă și înaltă (fig. nr. 1) poate fi folosită mai bine dacă îi facem înăuntru dispozitivul cu discuri rotative care este schițat cu cote (fig. nr. 2). Jos un raft solid, bine rezemat pe șipci bătute în pereți (laterali și în fund) la cca. 20 cm. de podea. În centru o bară metalică sau de lemn, plină sau țeavă, însă foarte rezistentă. Jos bara va avea un cap metalic rotunjit (gen jumătate de bilă) rezemat pe o șaibă metalică cu o scobitură în care să intre perfect rotunjitura de jos a barei. Această șaibă va fi prinsă cu trei șuruburi în centrul raftului. Sus, bara va fi numai ghidată de o altă șaibă mai groasă (minimum 1,5-2 cm.) avînd o gaură în care să intre ușor bara; și această șaibă se va fixa sus tot în trei șuruburi lungi și bine strînse.

Pe bară, la distanțe inegale, se montează 4-6 discuri din panel sau alt material rezistent, cu atît mai solid cu cît diametrul e mai mare.

La margine în 4 puncte diametral opuse se fac găuri de circa 2 cm. prin care se trec vergele de lemn care după instalare se fixează cu cîte un cuiu lung (sau mai bine cu un șurub) care vine lateral în grosimea discului. O mică bordură laterală se face din sîrmă de alamă sau fier moale prinsă de cele 4 vergele.

Astfel prin învîrtirea întregului dispozitiv putem pune și lua ceea ce ne trebuie fără să scoatem tot ce e în față ca să putem ajunge în fund. Bineînțeles datele și cotele arătate pot fi modificate în funcție de mărimea cămării și de necesități. În orice caz calitatea și dimensionarea materialelor este în raport direct cu mărimea întregii instalații și mai ales diametrul discului. Este bine ca în rotunjitura șaibei de jos să se pice din cînd în cînd puțin ulei sau gaz. Ca să ajungem bine la discurile de sus este foarte utilă o scăriță (fig. nr. 3). De altfel aceasta este un fel de mică mobilă universală fiind atît scăriță prin tragerea afară a părții de jos, cît și măsuță de joacă pentru copii. Sertarul lateral este și el foarte util, în el încăpînd lucrurile de făcut ghetele...

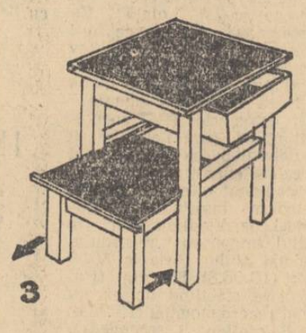

3

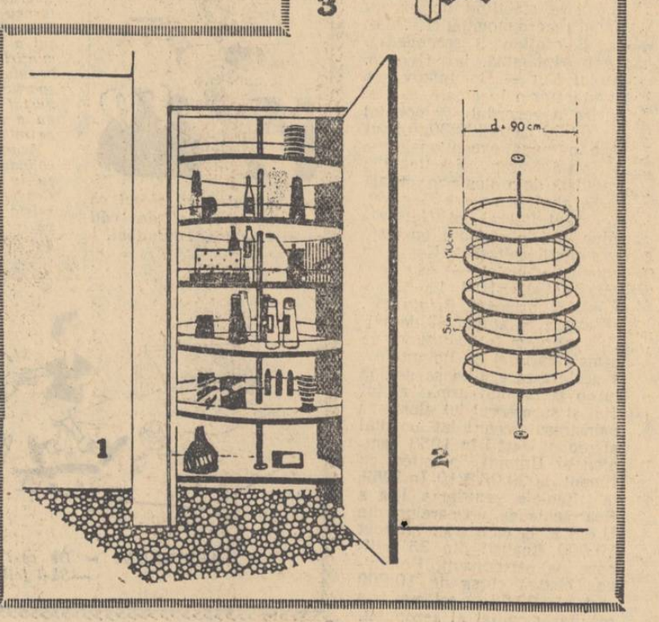

4

Micul constructor

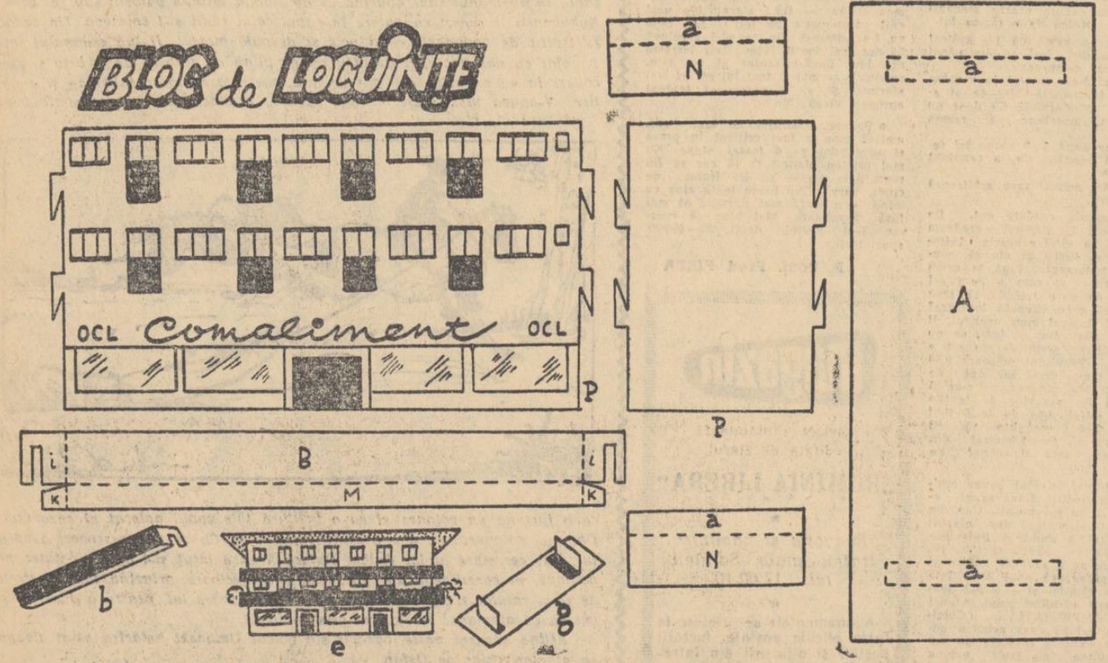

Reproduceți desenele de față mărind de două ori toate dimensiunile date. Pereții — P și P în desen — sînt unii lungi, alții înguști. Pentru un bloc faceți cîte doi pereți lungi și doi scurți, ce se îmbină doi cîte doi, alternativ, prin dinții care sînt prevăzuți pe margini. Faceți două balcoane după desenul B, îndoiți pe liniile punctate — piesa ieșe ca în desenul b — lipiți aripioarele K de baza aripioarelor i. Balconul se atașează la fațadă cu aripile I fixate pe dinții laterali ai peretelui, ca niște ochelari.

Decupați aripioarele a N. și acoperișul A. Lipiți aripioarele aN pe dreptunghiurile punctate aa, cum se vede în desenul g. Aripioarele N se introduc în „cutia" blocului. Colorați acoperișul cu roșu, iar balcoanele cu galben, roz sau albastru. Iată blocul gata în desenul e.

Puteți face și mai mult blocuri, aranjîndu-le într-un cartier întreg.

Fel de fel

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

Fără o „pădure medievală"...

La jumătatea lunii director al Teatrului Național din București în 1888, Caragiale angajează cîțiva actori care se afirmaseră pe scenele provinciei, promițîndu-le roluri de seamă din repertoriul universal. Așa, de pildă, unui societar al scenei craiovene, i-a făgăduit rolul regelui Lear din binecunoscuta tragedie shakespeariană. La repetiții însă, Caragiale, care obișnuia să urmărească frecvent munca regizorului Gusty cu actorii, constată cu tristețe că noul angajat, de altminteri valoros, nu „merge" pentru Lear, cum se spune în limbaj teatral. Nevrînd însă să-l jignească pe actor și pentru ca să nu i se reproșeze că nu și-a ținut angajamentul, Caragiale găsi o soluție „diplomatică". Venind într-o zi la repetiție, urcă liniștit pe scenă, se așeză călare pe cușca sufleurului și, după ce convenise cu regizorul, chemă pe Francisco, bătrînul recuziter italian al Naționalului de pe vremuri:

— La ascultă măi Francisco avem o pădure medievală ? *Bietul om holbă niște ochi cît cepele :*

— Ma che e una padure medievala ?

— Cum ??? Tu nu știi ce e o pădure medievală, Francisco?, *se miră foarte, directorul, cu aerul cel mai serios de pe lume.* Atunci ce fel de meserie pricepi ? Saloane medievale, cu stîlpi și ogive avem ?

— Avem, siguro, signiore direttore...

— Dar jețuri și îmbrăcăminte medievală ?, *continuă aspru, Caragiale.*

— Avem, siguro..., *îngăimă bietul Francisco.*

— Păi atunci, cum n-avem o pădure medievală ? Să mi-o faci imediat, auzi ?

— Nu pot, signore direttore... nu pot, *se văicări disperat recuziterul.*

— Nu poți ? Atunci află, regizore — *și-i făcu lui Gusty cu ochiul, fără să-l observe actorii care asistau la scenă* — că nici eu nu pot înfățișa „Regele Lear" fără pădure medievală...

Și piesa se scoase astfel din repetiții.

Motanii negri

Înainte de a fi răpus, în plină tinerețe, de cancer, Grigore Manolescu făcu un ultim turneu prin Moldova, cu cîteva din piesele în care triumfase, printre care și melodrama italienească „Moartea civilă". La Piatra Neamț, trenul în care soseau actorii e întîmpinat de Crețu, un inimos organizator de spectacole, care împlinea în orășel toate funcțiile „artistice" : casier de bilete, controlor la intrare și recuziter. Văzîndu-l, Manolescu îi dă cuvenitele instrucțiuni pentru spectacolul de seară, indicîndu-i, printre altele, că are nevoie de niște mătănii negre. Aflînd, Crețu porni să facă tot ce-i indicase maestrul. Și seara la spectacol, în cabină, interpretul lui Corrado Almini se pomenește cu Crețu, care intră disperat, abia sufland, cu un coș mare în mînă, și cu fața plină de zgîrieturi.

— Ce ți s-a întîmplat, nene Crețule ?, *îl întrebă îngrijorat actorul.*

— Ia cu afurisiții ceia de motani negri pe care l-ați cerut pentru teatru... Am cutreerat toate maidanele, m-am cățărat și pe coperișuri și pînă la urmă, abia n-am făcut nimic... (*Și desvelind coșul din brațe înfățișă două pisici speriate negre ca pana corbului*). Doar unu-i motan, cealaltă-i mîță.. Dar eu gîndesc că merge și ea, că doar de pe scenă nu se vede ! *Încheie necăjit rugător bietul om care înțelesese în loc de mătănii negre, motani negri...*

O improvizație de-a lui Maximilian

Pe vremea cînd triumfa în compania de operete Grigoriu, V. Maximilian, al cărui umor era foarte apreciat de colegi, repeta rolul unui medic japonez în opereta „Dama în roșu" de Winterberg. Printre parteneri, în afara tenorului Leonard, era și comicul Gogu Carussy, care tocmai pe atunci — cam prin 1911 — era îndrăgostit de o coristă mult mai tînără decît el și ofta ca un adolescent. În textul pe care avea să-l spună Maximilian era o frază, fără nici o importanță pentru desfășurarea acțiunii, care suna astfel : „Karasaki a descris baccilul amorului și de aceia..." *La premieră însă, spiritualul actor și-a permis, de dragul calamburului, să „adapteze" fraza la situația pe care nu numai colegii, dar și parte din public o cunoștea. Și zise :* „Carussachi a descris baccilul amorului și de aceia amorezîndu-se, s-a baccelit...", *stîrnind o ilaritate de nedescris și în sală și, mai ales, pe scenă, unde se aflau și Gogu Carussy și juna „care nu răspundea la amoarea lui".*

N. RADOMIR

ULCIORUL „BELȘUG"

Fotografia de mai sus prezintă lucrarea cunoscutului maestru aurar sovietic Vahan Hațagordzian, ulciorul „Belșug" — din filigram. Artistul amator a lucrat doi ani la el, pregătindu-l și dedicîndu-l celei de a 40-a aniversări a Armeniei Sovietice. Ulciorul are 60 de centimetri în înălțime și 35 de centimetri în lățime, iar greutatea de 4 kilograme.

Cele 25 de lucrări create de talentatul artist în ultimii 15 ani se află acum atît în Armenia, cît și în muzeele Moscovei și Leningradului. Dintre acestea este ulciorul „Vasburakan", închinat celei de a 40-a aniversări a Revoluției Socialiste din Octombrie, care a fost expus și la Expoziția Mondială de la Bruxelles. Tot dintre acestea este „Vaporul păcii" (se află la Muzeul Revoluției din Moscova), o cupă închinată realizărilor din Armenia Sovietică în 30 de ani (cupa se află la Muzeul Culturii Orientale din Moscova), o altă cupă (se află la Ermitajul din Leningrad) și altele.

Vahan Hațagordzian, cu toată vîrsta sa de 80 de ani, lucrează, cu tot elanul său creator, la noi obiecte de artă.

Un tezaur la îndemîna tuturor

A trecut de mult vremea celor care pîndeau în miez de noapte apariția unor misterioase flăcări albastre, în nădejdea descoperirii cine știe cărei averi îngropate în adîncurile pămîntului. Căutători de comori — în adevăratul sens al cuvîntului — găsim însă și astăzi. Căci pe drept pot fi numiți astfel arheologii, oamenii care cu răbdare și pricepere caută fără încetare urmele trecutului și nu odată, descoperirile lor sînt adevărate comori — prin valoarea lor artistică sau prin importanța ce o reprezintă pentru studiu. Vrînd parcă să ilustreze acest lucru, conducerea muzeului „Vasile Pîrvan" din Constanța a luat nu de mult inițiativa deschiderii unei noi săli — a tezaurului. Această sală cuprinde dintre obiectele descoperite în ultimii ani, pe cele mai valoroase, din toate punctele de vedere.

Iată într-una din ele cîteva podoabe — brățări, coliere din marmură și scoici mediteraniene. Sînt obiecte pe care le-au purtat acum 6—7000 de ani locuitorii din părțile Mangaliei și Limanului. Unelte făcute dintr-o rocă rară, obiecte de olărie ornamentată pe care le-au folosit în îndepărtata epocă neolitică populațiile străvechi ale Dobrogei, acolo unde astăzi se află localitățile Limanu, Cernavodă, Baia, Mangalia, și-au găsit și ele loc în această sală prin valoarea incontestabilă pe care o reprezintă pentru cunoașterea trecutului.

Atenția numismaticilor — dar nu numai a lor — e fără îndoială atrasă și de o foarte bogată colecție de monete pontice autonome. În vitrinele destinate acestui sector se găsesc expuse primele semne premonetare de schimb — vîrfuri de săgeată, mici roți cu patru spițe, datînd din secolul VI—V înaintea erei noastre — drahme arhaice de argint purtînd pe ele inscripția I.S.T.R.I. (Istria) din secolul V, înaintea erei noastre, oboli — monete subdivizionare, ceva mai mici decît un bob de porumb, drahme din epoca elenistică dinaintea erei noastre. Putem admira monetele bătute de regii sciți din Dobrogea în secolele IV—II înaintea erei noastre, monetele autonave de argint din Callatis (Mangalia) din secolul IV înaintea erei noastre, din vremea lui Alexandru Macedon și alte asemenea dovezi prețioase ale civilizațiilor care s-au perindat în vechime în această parte a țării.

Dar despre oamenii din veacurile trecute au rămas ca mărturie nu numai monetele. Multe lucruri ne pot destăinui despre viața și obiceiurile lor, mormintele, pe care săpăturile arheologilor le scot mereu la iveală iată, de pildă, într-una din vitrine conținutul bogat al unui mormînt aparținînd secolului III al erei noastre și descoperit nu de mult în orașul Constanța : o casetă de lemn cu broască și cheie de bronz, resturi din scîndurile sicriului, monete din timpul împăratului Aurelian și — ceea ce impresionează îndeosebi — un mic pieptene, alături de părul împletit în codițe, ceea ce dovedește că în mormîntul respectiv a fost îngropată o femeie.

Pe lîngă alte numeroase obiecte — podoabe și cercei de aur, vase de sticlă — descoperite în alte morminte antice, un interes deosebit îl prezintă tezaurul găsit lîngă Mangalia și datînd din secolul IV—III înaintea erei noastre. El cuprinde o pereche de cercei, reprezentînd căprioare în lanț, lucrate cu finețe, un medalion purtînd pe el chipul unei femei și alte numeroase obiecte de aur, executate cu multă migală și măiestrie artistică.

Prețiosul inventar al acestei săli e îmbogățit și de o serie de piese sculpturale de mare valoare : statuetele de bronz ale lui Zeus, Hermes și Afrodita, un cap de femeie, un capitel cu pilastru descoperit la edificiul cu mozaic, toate sculptate de mîna unor adevărați artiști.

Sonia MARCARIAN

ȘAH • ȘAH

Orașul șahului

LEIPZIG (prin telefon). — A denumi în aceste zile Leipzigul oraș al șahului nu-i de loc o exagerare. Întrecerea olimpică, expoziția mondială „Șahul în decursul anilor", diferitele congrese ale problemiștilor, jucătorilor prin corespondență etc. — fac ca Leipzigul să atragă, ca un magnet, atenția șahiștilor din întreaga lume. Semnificativ pentru interesul pe care l-a stîrnit această importantă competiție șahistă este faptul că nu mai puțin de 200 ziare, reviste, agenții de presă și posturi de radio din întreaga lume și-au trimis aici corespondenți care relatează zilnic desfășurarea turneului.

Organizarea Olimpiadei este excepțională. În ciuda problemelor grele pe care le pune dirijarea unei competiții cu echipe din 40 de țări, șahiștii din R.D. Germană au reușit să creeze condiții optime de joc și odihnă pentru toți participanții. Iată un amănunt semnificativ: la Ringmesshaus, unde se desfășoară Olimpiada, fiecare echipă are la dispoziție cîte o cameră specială pentru odihnă ! Se cuvine arătat că toate cele 80 de partide care au loc într-o rundă sînt demonstrate pe panouri mari pe care le urmăresc, zilnic, nu mai puțin de 10.000 de spectatori !

Jucătorii romîni au început concursul puțin crispați, — împrejurare la care și-a spus desigur cuvîntul participarea destul de rară la competițiile internaționale de mare anvergură. În meciul cu S.U.A., Ghițescu, la prima masă, a făcut o greșeală încă la primele mutări, permițîndu-i lui Fisher să cîștige regina la mutarea 14. Radovici, la rîndul său, a ratat cîștigul la Donald Byrne, la care avea poziție superioară, astfel că meciul cu S.U.A. pe care trebuia să-l terminăm cei puțin la egalitate, l-am pierdut cu 1—3. În runda a II-a, jucătorii noștri au jucat ceva mai relaxat și am cîștigat o întîlnire foarte importantă pentru calificarea în finală: R.P. Romînă — R. F. Germană 2½—1½. Puteam cîștiga mai net; Drimer, în formă bună și învingător în runda I al fostului campion mondial la juniori Lombardi, a dat remiză partida cu maestrul internațional vest-german Darga într-o poziție superioară. Menționăm că un corespondent al revistei „ȘAHUL IN U.R.S.S." l-a solicitat lui Drimer să comenteze pentru publicația sovietică partida sa cu Lombardi. Pentru a se califica în finală echipa noastră trebuia să se claseze pe primele trei locuri în semifinală, locuri pentru care mai candidează în primul rînd S.U.A., R.F. Germană, Spania și Cuba. Vor reuși șahiștii noștri să intre în finală ? Să sperăm că da.

Programul concursului prevede disputarea zilnică a unei runde — după amiaza — urmînd ca partidele întrerupte să fie continuate în dimineața următoare. Aceasta înseamnă că jucătorii care întrerup seara partidele după cinci ore de joc și efectuarea a 40 de mutări consacră apoi analizelor multe ore din somnul lor de noapte. Dacă mai punem la socoteală că apare zilnic un buletin de presă cuprinzînd toate partidele și că fiecare echipă le analizează pentru a cunoaște mai bine jocul viitorilor adversari și a afla eventualele inovații teoretice — trebuie să recunoaștem că întrecerile olimpice solicită fiecărui participant un efort deosebit de susținut.

După cum este și de așteptat, cei mai mulți spectatori sînt lîngă panourile de demonstrare a partidelor jucate de șahiștii sovietici. O echipă cu nume atît de sonore este de altfel imposibil să nu atragă luarea aminte. În runda a II-a multi spectatori analizau pe șahurile de buzunar partida dintre fostul campion al lumii Mihail Botvinik și tînărul jucător indian Manuel Aaron. Va reuși oare Aaron să repete performanța din prima rundă, cînd l-a învins pe excampionul mondial, olandezul Max Euwe ? Botvinik a jucat însă sigur și l-a învins pe indian, fără drept de apel.

Prima săptămînă a turneului a dovedit că actuala ediție a Olimpiadei — a XIV-a — își atinge pe deplin scopul: ea slujește întăririi prieteniei dintre popoare și dezvoltării artei șahiste.

Iată acum partida cîștigată de Mititelu (cu albele) la Pfeiffer (R. F. Germană).

1. d4, d5	30. a5, Thc8
2. c4, c6	31. Rd2, g6
3. Cf3, Cf6	32. Tf3, Ce7
4. Cc3, d:c4	33. Te1, Rd7
5. a4, Nf5	34. g4, Tc6
6. Ch4, Nc8	35. Th3, Tbc8
7. e4, e5	36. Nd4, Tc2 +
8. N:c4, e:d4	37. Rd3, h5
9. e5, Cd5	38. g:h5, g:h5
10. D:d4, Ne7	39. T:h5, T8c4
11. Cf3, Cb6	40. Ne5, Cf5
12. D:d8+, N:d8	41. Th7+, Rc6
13. Nb3, Ca6	42. Tc7+, Rb5
14. Ne3, Ne6	43. Tb7+, Rc6
15. N:a6, f:e6	44. Tb6+, Rd7
16. Cd4, Rd7	45. Te2, T:e2
17. Td1, Cd5	46. R:e2, Cd4+
18. C:d5, c:d5	47. N:d4, T:d4
19. Cb5, Cb4	48. Rf3 și, în ciuda rezistenței îndîrjite a lui Pfeiffer pînă la mutarea 70, Mititelu a cîștigat cu siguranță finalul de turnuri în care a avut un pion în plus.
20. Re2, Cc6	
21. f4, a6	
22. Cd6, Ne7	
23. Cc4, Taf8	
24. Thf1, Rc8 !	
25. Cd6+, N:d6	
26. e:d6, Rd7	
27. Nc5, b6	
28. N:b6, R:d6	
29. Tc1, Tb8	

Rezultate din concursurile republicane de șah prin corespondență

EDIȚIA 1960—1962

GRUPA 2 : *Oprescu Marin* (București) — *Bălan Constantin* (Petroșani) 1-0 ; *Bălan Constantin* — *Puiu Rădulică* (București) 0-1 ; ing. *Anton Aurel* (Bocșa Romînă) — *Vasilescu Șerban* (Tulcea) 1-0.

GRUPA 3 : *Czontaș Bendeguz* (Turda) — *Preda Nicolae* (Ploești) 0-1.

GRUPA 10. *Popa Vasile* (București) — *Ghionea Liviu* (București) 0-1.

GRUPA 11 : *Mucileanu Vasile* (comuna Vlădeni-Iași) — *Mitrea Niculae* (Brazi) remiză.

GRUPA 14 : *Ianculescu Petre* (Piscu Vechi-Craiova) — *Roșianu Ioan* (Arad) 1-0.

EDIȚIA 1960—1961

GRUPA „B" : dr. *V. Malcoci* (Cluj) — *I. Tepeneag* (București) 1-0

GRUPA „C" : *Kugel Sigismund* (Brad) — *Engel H.* (Arad) remiză.

GH. CHIRIAC

„I-au plăcut ochii ei..."

E. ARNO

Fără cuvinte

ST. MUNTEANU

— Aiurea... ce colectiv ? Ajungem noi și singuri la cabană, mai repede ca ei...

UMOR ȘAHIST

UN OSPATAR

Et joacă bine și atent,
făcînd o amplă analiză;
dar cum e practic și prudent,
se mulțumește cu... remiză.

UN AVAR

Îi place să cîștige, dar
cu o condiție expresă:
să-nvingă orice adversar,
fără să-i dea măcar o... piesă.

UN PSIHIATRU

În analizele ce face,
nu-l depășește unul,
iar dintre piese-l satisface
în special... nebunul.

UN SCRIITOR

El joacă numai izolat
și e nespus de taciturn;
de cîte ori e asaltat,
salvarea lui este în... turn.

UNUL CARE FACE EXCES DE ZEL

„Calul" nu-l interesează
și e foarte natural:
după felul cum lucrează,
dînsul... sare peste cal.

Mircea CODRESCU

S. NOVAC

— Uite, îl sărută mama pe tăticu să știi că azi a luat chenzina !...

G. BADEA

PRUDENȚĂ

Echipele de fotbal intră pe teren !...

FRED GHENADESCU

GESTIONARUL TATĂ

— Un moment ! Nu-i iau fără inventar !...

C. BRÎNDAȘU

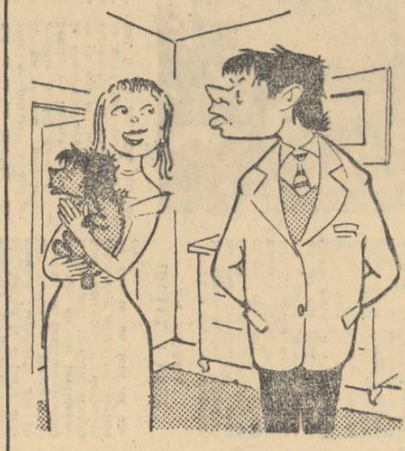

— Unde l-ai tuns așa ?
— Cum unde ? La frizerul meu !!

V. CRIVĂȚ

— Este nemaipomenit, dragă : atîția bărbați și nu se găsește unul să ofere loc unei femei !

NELL COBAR

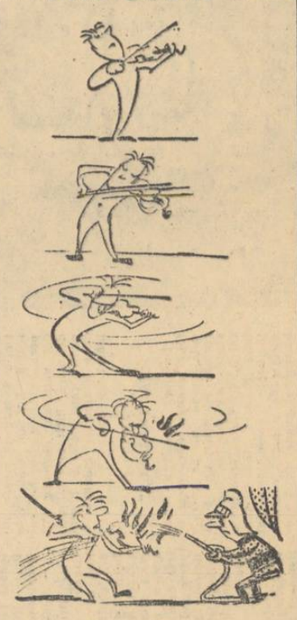

Ritm înflăcărat

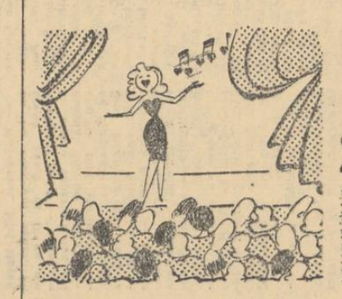

Un cîntec de dragoste...

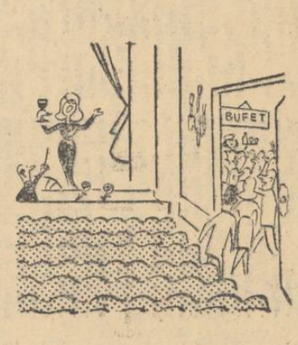

Un cîntec de pahar...

REBUS-magazin

Strelka, Belka și ceilalți

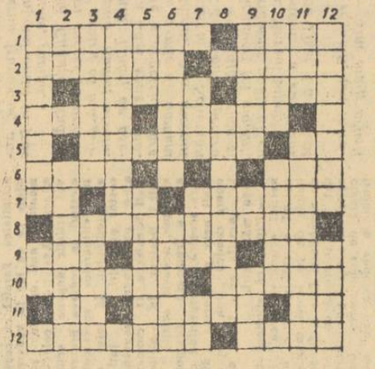

ORIZONTAL : 1) După ce a făcut în Cosmos de 18 ori înconjurul pămîntului s.a întors cu bine înapoi — Femele în vîrstă 2) „Cîinele care latră și nu mușcă" — Joc în care cîinele e reprezentat printr-un „ic" întors și niște „inele". 3) Dintele tematic. — Fire pentru țesut și împletit. 4) Mică plantă cu frunze comestibile — Primul călător în Cosmos. 5) Glandă cu secreție internă — Bubico la mijloc. 6) A popularizat filmul „Cîinele grănicerului" — Cap de centaur. 7) Posesiv — Măsură — Cîini dresați. 8) A împărți în două. 9) Cîinos — Oameni căsătoriți — Oraș în Norvegia. 10) Înmulțit cu o mie — E apărată de cîini. 11) Nu-i în car, da-i în căruță și în teleguță ! — A angaja (reg.) — Riu în Nigeria. 12) Taie frunze la cîini — Cîine de vînătoare.

VERTICAL : 1) Un pantalon „judecat" de un cîine ! — Radu Ionescu ! 2) La orice cățel — Ochii lui zdrențăroși, dar frumoși". 3) Spui „Cîinele soldatului" — „Nu... un cîine-i scurt de coadă !" 4) Operație de stîrpire a cîinilor vagabonzi. 5) Cîmp semănat — A face albie de cîini. 6) Autorul fabulelor „Lupul între cîini", „Cîinele și lapa", „Cîinele", etc. — Un dușman al cîinelui... 7) Instrument muzical popular — Donat — Apucă. 8) Expresie intraductibilă. 9) Partenera lui Strelka — Cap de cățel — Interjecție de alungat cîini. 10) Cu greu — Reproduceai un text. 11) Brînza din burduful de cîine (masc.) — Un alt călător prin spațiu. 12) Sînt descoperiți cu ajutorul cîinilor dresați — Pe fruntea învingătorilor.

N. CORNEA

POȘTA REBUS

DOREL VASILOVICI — *raionul Rădăuți:* Numărul maxim de puncte negre într-un careu reprezintă 15% din totalul pătratelor negre. Într-un careu 10/10 de pildă, numărul maxim de puncte negre este de 15.

AUREL VANCEA — *Cluj :* Vă rugăm să ne iertați că vă răspundem cu întîrziere. Al doilea cuvînt de la 7 vertical este incorect. Am dori deasemenea să schimbați și primul cuvînt de la 11 vertical. Oricum nu este în temă. Revedeți jocul.

MIRCEA CHENEREȘ — *Sighișoara :* Jocul „Lumină" se reține.

NICOLAE PETCU — *Timișoara :* Am primit soluțiile.

L. S. — *Bacău :* Sînt corecte.

SIN NICU — *București :* Lucrați jocul pe dimensiuni mai reduse.

ION MOLDOVEANU — *București :* „Anatomică" are prea puține cuvinte în temă, iar „Cal sau... at în careu" nu intră în profilul rubricii noastre.

GEOGRAFIE

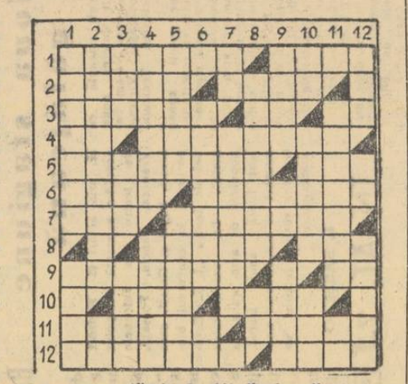

ORIZONTAL : 1) Creierul și inima Uniunii Sovietice — Fluviu în Siberia. 2) Principală formă de producție în comun, în special în agricultură — Capitala unei republici unionale. 3) Oraș în R.S.F.S.R. — Egor Garanin — Titan. 4) N — Cele 15 republici din U.R.S.S. 5) Cei ce aderă — Literă grecească. 6) Oraș în R.S.F.S.R. — Strămoșii georgienilor. 7) Aceea — Nordică. 8)... Miliutin, autorul operetei „Zarvă între fete" — Diminutiv feminin. 9) Variat — Pronume. 10) Sute de m^2. — Alt fluviu siberian, cîntat într-un frumos vals. 11) Tipărit și răspîndit — Metal exploatat încă din epoca de bronz la poalele Pamirului. 12) Broatec (reg.) — Aceștia.

VERTICAL : 1) Grandioasă — Alt metal descoperit și prelucrat la poalele Caucazului. 2) E determinată de modul de producție — Afirmație. 3) Nu merge — Diminutiv feminin — Profan. 4) Pauză ce determină ritmul versului — Locuință la nomazii din Asia centrală. 5) Cărămizi semicilindrice — R.S.S.A. ... Mongolă. 6) Zăpezi — Pronume. 7) Aleksei Korșunov — Minioasă (fig.). 8. Alt fluviu siberian — în metropolă. 9) A uni (fig.) — În patrie ! — Fluviu în Transcaucaz. 10) Eră — Nume feminin întîlnit în partea de sud a Asiei Centrale — Foarte plin. 11) Cafete — Marin Teodorescu. 12) Tai și Botvinik — În Taimir ! — Munți înalți în sudul Siberiei (Piscul Lenin — 7.130 m.).

Julietta FLOREA

TEATRALĂ

Pentru a afla numele dramaturgului a cărei piesă „Cînd scapătă luna" a fost recent prezentată în premieră de Teatrul Național „I. L. Caragiale" vă propunem următoarele definiții :

1) Mai mic decît un ocean ; 2) Animal nordic : 3) Fluviu european ; 4) Pasăre ; 5) Bătrîn ; 6) Diminutiv feminin.

Prin schimbarea inițialelor cuvintelor obținute, veți obține altele conform semnificațiilor de mai jos :

1) Condiment indispensabil în mîncare ; 2) Față ; 3) Culoare (fem.) ; 4) Pom fructifer ; 5) Adăpost pentru rufe : 6) Numeral.

Inițialele cuvintelor noi obținute vă vor da numele dramaturgului.

Elena PREDA

Jocuri distractive

11 pătrate

„Fațada" acestei case este construită din 11 chibrituri. Încercați, prin mutarea a numai două chibrituri să obțineți 11 pătrate.

În părți egale

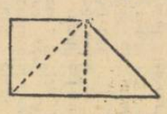

Acest trapez prezentat mai sus este format din trei triunghiuri isoscele egale. Vă invităm să împărțiți acest trapez în patru trapeze dreptunghiulare perfect identice. Știți cum trebuie să faceți acest lucru ?

Din nouă puncte

Nouă puncte au fost unite între ele prin 16 legături așa cum se vede în desenul alăturat. Puteți să uniți aceste nouă puncte prin 20 de legături ?

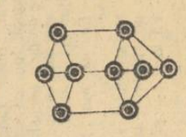

Pronostic

Dacă la ora 12 noaptea plouă, credeți că peste 72 de ore o să fie frumos, și soare?

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 158

RAMA DE DOMINO

Pietrele trebuie aranjate astfel: latura de sus (de la stînga la dreapta) 4—3, 3—3, 3—1, 1—1, 1—4, 4—6, 6—0. Latura din dreapta (de sus în jos) 0—2, 2—4, 4—4, 4—5, 5—5, 5—1, 1—2. Latura de jos (de la dreapta la stînga) 2—3, 3—5, 5—0, 0—3, 3—6, 6—2, 2—2. Latura din stînga (de jos în sus): 2—5, 5—6, 6—6, 6—1, 1—0, 0—0, 0—4.

NUMAR SCHIMBATOR

9

O MINA DE AJUTOR

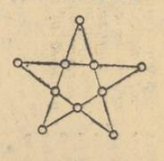

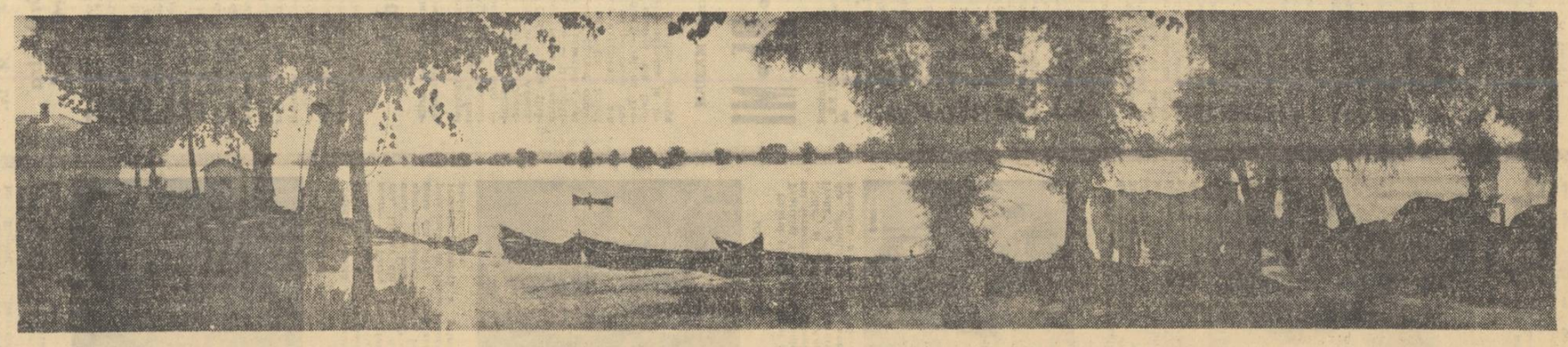

Peisaj din Delta Dunării

Fotografia: Nicu VASILE

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Film și poezie

Undeva, prin Hunedoara, nu un om sau două sătuce să cerceteze, în amănuntime, orașul, să viziteze noile și impunătoarele construcții și să stea ore întregi de vorbă cu muncitorii... Omul acesta era artistul emerit Ștefan Ciubotărașu. Turnase ore de-a rîndul în noul film romînesc „Mîndrie", acolo, în inima Hunedoarei, la Combinatul Siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej", susținînd rolul secretarului de partid Mureșan, pentru ca apoi să se întrețină prietenește cu secretarul organizației de partid al marelui Combinat. Într-altă zi a poposit în mijlocul a numeroși muncitori, în rîndul cărora se afla și Eroul Muncii Socialiste Ștefan Tripșa. Așa după cum ne-a mărturisit, sfătuindu-se la Hunedoara, actorul Ștefan Ciubotărașu a fost cuprins de o emoție profundă. Fusese aci în 1952, cînd orașul de abia făcuse ochi... Acum, în 1960, a găsit un oraș impunător, un mare centru industrial. Totul l-a produs o impresie deosebită și l-a făcut să simtă nevoia de a reda într-o formă poetică toate constatările sale. Și a scris versuri, închinînd Hunedoarei și oamenilor ei un număr de 25 de poezii. Așa s-a făcut că zilele trecute, în fața micului ecran, în cadrul emisiunii „Un actor... la poarta Combinatului siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej", a apărut artistul emerit Ștefan Ciubotărașu pentru a citi telespectatorilor din versurile sale... În poeziile „Furnalul 5", „Filmînd lîngă cuptoare", „Orașul nou", „Secretarul de partid", „Oameni", sau „Cîntec vetrii", artistul și-a exprimat puternicele simțăminte pe care le-a încercat trăind în mijlocul muncitorilor din Hunedoara cu prilejul turnării exterioarelor noului film romînesc „Mîndrie".

— Aceasta mea pentru poezie am căpătat-o încă de pe vremea cînd mă găseam pe băncile Conservatorului din Iași și unde dascălii îmi era profesorul și poetul Mihail Codreanu, — ne-a mărturisit artistul emerit Ștefan Ciubotărașu. Acum, cînd țara înflorește de la un capăt la celălalt, versurile mă îmbie mai mult ca oricînd. Am adunat un bogat material și pregătesc o plachetă care va cuprinde însemnările mele din timpul călătoriilor efectuate în orașele patriei.

S. N.

Concerte — lecții pentru elevi și studenți

Conducerea Filarmonicii de Stat „George Enescu" a inițiat, odată cu deschiderea noii stagiuni muzicale, o serie de interesante acțiuni. Printre acestea se numără organizarea unor cicluri și concerte-lecții pentru elevi și studenți.

În sala Studio va începe duminică 23 octombrie, ciclul de concerte-lecții pentru elevi cu temă: „Muzica despre copii și pentru copii". El va continua timp de două luni de două săptămîni.

Pe de altă parte, a fost inițiat un ciclu de concerte de muzică de cameră, care de asemenea va funcționa din două în două săptămîni.

Ciclul de concerte-lecții pentru studenți funcționează la Casa de cultură a studenților „Grigore Preoteasa".

„INVIEREA" PE ECRAN

Studiourile Mosfilm încrucișează în adaptarea cinematografică a romanului lui L. Tolstoi „Învierea", după scenariu al lui E. Gabrilovici. Interpreta Katiei Maslova va fi Tamara Semina, studentă în ultimul an al Institutului de cinematografie. Rolul lui Nehliudov a fost încredințat actorului de teatru M. E. Matveev.

După 6 luni

În cadrul schimbului artistic dintre artiștii de circ mai multor țări, un grup de artiști ai Circului nostru de Stat au jucat în reprezentațiile cu caracter internațional la Circul de Stat maghiar pe perioada aprilie—octombrie.

Artiștii noștri de circ, dintre care o parte s-au înapoiat în Capitală, s-au bucurat la Budapesta de un deosebit succes. Bebe și Lidia Dumitrescu au prezentat interesante numere de jonglerie acrobată, far îrina și A. Rosman au entuziasmat publicul maghiar prin numere de călărie de înaltă școală și dresuri de cal.

Înapoiați de curînd în Capitală, artiștii de mai sus și-au reluat activitatea în cadrul Circului de Stat din București.

Caietele lui RADU BELIGAN

Artistul poporului al U.R.S.S., regizorul V. Toporcov, în cabina lui Radu Beligan, după spectacolul „Revizorul", jucat de colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale" la Moscova.

Premiere

„Dezertorul"

de Mihail Sorbul

Teatrul Național „I. L. Caragiale" prezintă marți 25 octombrie, în sala Studio, o nouă premieră: *„Dezertorul"*, de Mihail Sorbul.

Piesa reprezintă un episod dramatic din viața mahalalei bucureștene, în primele zile de ocupație ale orașului de către trupele cotropitoare germane în primul război mondial.

Direcția de scenă aparține lui Miron Nicolescu.

Din distribuția piesei fac parte artiștii emeriți Silvia Dumitrescu-Timică, Niki Atanasiu, Marcel Anghelescu, Toma Dumitriu, actorii Simona Bondoc, Cosma Brașoveanu, Gh. Popovici-Poenaru.

S. N.

B. B. a încercat să se sinucidă!

Scandal în lumea filmului occidental

În căutarea marii aventuri, la Cannes, pentru a fi „văzută" la festivalul cinematografic ce avea loc acolo. Și a reușit să se facă văzută. Au urmat fotografii, interviuri, invitații. Și mult doritul angajament. La început, evident, a făcut figurație, apoi a primit și cîteva roluri. Au urmat apoi

„MARILE MANEVRE"

E vorba de celebrul film al lui René Clair, în care Brigitte Bardot a avut prezența să joace un rol mărunțel, dar remarcat. E vorba însă și de marile manevre ale presei occidentale, care a sesizat de la început că Brigitte — ce arăta a nu avea prea multe prejudecăți și, în plus, poseda o voie — intrase, o atrăgea într-un vacarm necruțător. Brigitte Bardot devenise — pentru un timpuriu deruiat de la adevăratul sens al vieții — un mit al „ajungerii", al succesului al fericirii. Ca orice mit, începtase de a mai fi un om. Era un instrument docil în mîna unei prese de scandal.

Dar Brigitte a vrut să redevină om. S-a măritat din dragoste cu un actor tînăr, cu Jacques Charrier și i-a născut pe Nicolas.

Dar mitul e greoiul a fost dezamăgită. Ce haz ar mai putea avea B. B. în rol de... mamă? Și a făcut-o. Într-un ultimul ei film intitulat (parcă nu întîmplător) „A-devărul" — și realizat de regizorul H. G. Clouzot — Brigitte dovedea că posedă reale însușiri de actriță (atît de mediocre pînă la acest film, de regizorii precedenți). Și pentru ca mașina infernală să meargă mai departe, s-a pus la cale — pe baza unor fapte, autentice, furnizate, neîndoios, de actriță — o uluitoare, o ucigătoare campanie de presă în jurul noului film, a cărui giorului el a interpretilor să. Lăsînd la o parte evenimentele importante ale zilei, ziarele și revistele au pus ne desfătau lansînd cele mai abjecte presupuneri în jurul turnării acestui film. Fotografii, declarații echivoce, insinuări perfide au dus la un fapt de necrezut:

IDOLUL A VRUT SĂ MOARĂ

După o clipă de stupoare, la auzul vestei, directorii ziarelor occidentale și-au frecat palmele. Brigitte le oferea cel mai senzațional material cu putință! Mai ales că idolul nu murise. Că a zăcut un timp la spital. Și că, pînă una alta, faptul poate fi comentat în fel și chip.

Acum, B. B. e pe cale de a se însănătoși. Angrenajul diabolic merge mai departe. Căci în timpul în care B. B. se mai afla la spital, gazetarii — în cete mari — au primit ordin de la patronii lor, să nu părăsească împrejurimile spitalului. Mașinile veneau și plecau într-una. Era un du-te vino permanent. La un moment dat vacarmul devenise atît de mare, încît medicul șef, pentru care idolul B. B. era doar o simplă bolnavă, a lansat un apel:

„LĂSAȚI-O SĂ TRAIASCĂ"

Desigur, apelul a rămas fără rezultat. Căci jocul odată pornit nu se oprește cu una cu două. Ce se va alege din Brigitte, din mitul B. B.? Nu se știe. Într-o lume în care pînă și simțămintele oamenilor sînt dictate de o presă aservită banuiul și goanei după senzații, te poți aștepta la orice!

S. K.

Brigitte Bardot și soțul ei, Jacques Charrier

Ima Sumak la Moscova

A fost perfectat turneul pe care îl va întreprinde renumita cîntăreață din Peru, Ima Sumak, în Uniunea Sovietică. Turneul, care va dura trei luni, va începe la 13 noiembrie cu un concert la Moscova.

Ima Sumak este fiica unuia dintre conducătorii triburilor indiene ale incașilor. Creația Imei Sumak este profund populară. Nu degeaba indienii din munții o numesc „Fiica soarelui".

Cîntăreața posedă o voce cu un diapazon neobișnuit de vast. „Vocea ei — ne-a spus ziar din America Latină — pare că pornește din adîncurile oceanului și se urcă pînă la cele mai înalte culmi de Anzilor. În interpretarea cîntecelor ea redă într-un chip admirabil întreaga gamă a sentimentelor omenești — de la dragoste la ură". Ima Sumak este nu numai o cîntăreață excepțională, dar și o talentată actriță de cinema.

REFLECTOR

Vecinul din stal

Îmi place baletul și lipsa de pricepere mă obligă să nu improvizez cîte ceva despre cele două spectacole văzute la Moscova și Leningrad. Este vorba de Lacul lebedelor *și* Frumoasa din pădurea adormită. *Aș fi putut să alerg pe drumurile imaginației pentru că saltul elegant te invită la aceasta. Execuția uluitoare în ansamblu a acelor două trupe aflate într-o permanentă și fructuoasă întrecere artistică, îți dă ghes, dar prefer să înșir cîte ceva despre vecinii mei din stal, cu care am urmărit numeroase seri ființa artiștii redutabili.*

Rar o atîta unanimitate de gusturi. Adunarea clitova sute de oameni sub aceiași acoperiș ca să asculte un concert sau să vizioneze un balet, rămîne o simplă reuniune mondenă dacă pe scenă nu se află virtuozi și în sală cunoscători. Așaltul de la intrare, comentariul viu din pauze și reacția directă prin intensitatea aplauzelor, nu lasă nici o îndoială străinului că publicul sovietic este un cunoscător redutabil în ale artei.

Cuturi soliști a avut o ocazie și a făcut piruete în contratimp cu muzica. Patru balerine au aruncat inegal brațele deasupra capului. Mișcarea nu știu care este lipsită de inventivitate. Tăcere de gheață — nimeni nu aplaudă. A, iată-l pe acest demon tînăr care se răsucește ca o săgeată pe vîrful unui deget, iată pe ițea cea verde, alergînd pe poante într-o spumă de dantelă, contrazicînd legea gravitației, a, atunci sub candelabre cade un tunet și bravo-ul internațional se aude de pretutindeni. Aici nu există snobi, aici performanța este cunoscută pînă la ultima notă și fereastă sfîntul s-o sîluești!

Am asistat la două concerte în sala Ceaikovski. Primul dat de un pianist american și al doilea de un tenor vienez. (La Moscova nu există zi în care să nu fie concert). Numele celor doi n-am să le dau din motive pe care o să le înțelegeți mai tîrziu. Băniuam că interpretul austriac va avea un triumf deosebit pentru că ei prezenta împreună cu orchestra un program de selecțiuni din operete frățior Strauss. Lumea, trebuie spus de la început, se îngheșuia cu aceeași pasiune la intrare și la un concert și la altul.

Valsul place pretutindeni și nu cred că el a fost vinovat de insuccesul tenorului. Dirijorul, tot vienez, a căutat să-suplinească cu o gimnastică spectaculoasă ceea ce lipsea din glasul cîntărețului s-a căzut. N-a reușit. Melodiile erau frumoase, ansamblul de viori făcea minuni, numai omul în frac nu reușea să treacă, cum se spune, rampa.

Pianistul american venea după Cliburn, tînărul cu părul creț care a avut atîci un succes răsunător în două rînduri. Misiune dificilă pentru cel ce îndrăznește să cînte după el. De altfel, emoția lui era evidentă. Tînăr, de asemenea, Byron al nostru (iată că l-am spus jumătate din nume) avea o febrilitate a degetelor care îl trăda. Nu fără îndemînare. Și nu-mi de oameni așteptau să audă vibrarea pianului. S-a început cu un Mozart energic și s-a ajuns la un Schuman elegiac, poate puțin prea patetic după mine, pentru că fața executantului exprima o suferință atroce și nu știu de ce. Dar după un Schubert tot violent, de un mare succes, artistul a stăpînit publicul cu o cunoscută sonată a lui Chopin. Marșul funebru a *tăiat răsuflarea tuturor și prestoul a electrizat Finalul concertului, două piese de Liszt, i-a ridicat pe spectatori de pe scaune.*

Uluit de atîta străduință în a răsplăti, am întrebat-o pe insoțitoarea noastră: — Sînt mulți artiști care obțin un astfel de succes?

Ea a zîmbit cu discreție. — Asta nu e un mare succes. Cliburn a cîntat la Sala sporturilor în fața a 15.000 de oameni. S-a bisat atît, că pe la 2 noaptea, cînd ne-am stins lumînările, Pianistul a fost silit să cînte pe întuneric. În fața hotelului în care locuia, mii de oameni l-au aclamat și l-au adus darzii...

Am privit la femeile și bărbații din jurul meu. Cînd ai un astfel de public, poți să spui: Ferice fată...

Și cu asta cred că nu mai am nimic de adăugat.

Eugen BARBU

Soprana Vali Niculescu în rolul Vioricăi din comedia muzicală „Dăruiți iubitelor lalele!"

O subretă se destăinuie

Tinerii interpreți ai Teatrului de Operetă se află în așteptarea unui binemeritat eveniment în viața lor: în curînd se va inaugura noua sală a teatrului unde studioul tinerilor actori de azi își va desfășura de acum înainte activitatea. Paralel cu repetițiile ce au loc în vederea montării noii operete românești „Lysistrata", colectivul artistic depune acum eforturi în vederea prezentării viitoarelor spectacole ale studioului. În toiul acestor pregătiri, am fugit-o pe tînăra soprană Vali Niculescu. O cunoașteți! Desigur. În ultima stagiune, această actriță a avut o frumoasă comportare scenică, interpretînd cu mult nerv pe Norina din opera comică „Don Pasquale". Actrița ne-a făcut cîva mărturisiri.

— Faptul că studioul tinerilor actori va avea în curînd o sală proprie, ne umple de pe acum inimile de nerăbdare. Este și firesc, dat fiind interesul cu care așteptăm această posibilitate creată de conducerea teatrului în vederea unei mai depline valorificări a înzestrărilor noastre scenice. Vom deschide stagiunea studioului cu comedia muzicală „DĂRUIȚI IUBITELOR LALELE" de O. Sandler, cu care am susținut cîteva spectacole în țară. După aceasta, vom prezenta operetta lui Hervé „MISS HELEN NITOUCHE" și apoi pe la mijlocul stagiunii, opera comică „ELIXIRUL DRAGOSTEI" de Donizetti.

— Ce roluri veți în pregătire?

— După ce am realizat personajul studentei romînce Viorica din comedia muzicală „Dăruiți iubitelor lalele", mi s-au încredințat alte trei roluri noi: Cristina din „Vînzătorul de păsări", Mirina din „Lysistrata", și Adina din „Elixirul dragostei". Toate sînt de o factură deosebită, fapt care mă bucură deoarece mă voi pune la un adevărat examen în ceea ce privește verificarea aptitudinilor vocale și scenice. Un rol cu totul deosebit îl consider pe cel al Mirinei. Va trebui să redau pe o sclavă curajoasă care la partea la luptă femeilor ateniene conduse de Lysistrata. Scena în care eroina, fiind acuzată că a furat cheia tezaurului cetății, trebuie să-i înfrunte pe zei, îi cere interpretei nu numai certe calități de subretă pentru a realiza comicul, dar și deosebite însușiri vocale pentru a susține în această scenă aria Mirinei. Scrisă în forma unei tarantele, această lucrare muzicală aduce multe prin strălucirea ei melodică, cu aria unei opere. Evident, că o tehnică vocală deosebită îmi va solicita îndeosebi rolul Adinei, din opera comică „Elixirul dragostei" pe care-l consider cu adevărat primul meu rol maturitate. Și în încheiere, țin să subliniez că în pregătirea lor, tinerii interpreți ai studioului primesc un sprijin susținut din partea conducerii teatrului, a unor actori cu experiență care adeseori vin în mijlocul nostru să ne îndrume munca.

D. MIHU

Un ajutor prețios

Na-a trecut mult timp de cînd echipa artistică a căminului cultural din Crișan — raionul Tulcea—a început repetițiile piesei „Natalca Poltavca" și a primit un oaspete, — pe maestrul emerit al artei din R.P.R., Val Mugur, prim regizor la Teatrul de Stat din Constanța.

— Se dusese vestea de entuziasmul și dragostea cu care membrii echipei artistice a căminului se pregătesc pentru concursul — regional de teatru „I. L. Caragiale" care va avea loc la Babadag și pe primul regizor al Teatrului de Stat din Constanța nu l-a răbdat inima să nu se ducă să vadă cum merg repetițiile. Și bine înțeles că acolo... n-a stat degeaba. A dat sfaturi prețioase, indicații de interpretare și regie care — desigur că vor ajuta echipei artistice a căminului cultural din Crișan să se situeze, la concurs, pe un loc de frunte.

Un exemplu demn de urmat!

„Berăria lui Caragiale"

Actorul Gh. Ghițulescu de la Teatrul Municipal este un adevărat animator al teatrului de amatori. L-am găsit în mijlocul muncitorilor de la uzinele „Grigore Preoteasa" în... focul unei repetiții. Pregătește echipa de teatru a uzinei pentru faza pe Capitală a concursului de teatru „I. L. Caragiale".

— Deși la concursul pe raion, echipa uzinei a luat premiul I — ne spune actorul — totuși repetăm, repetăm mereu. Punem multă bază pe „Berăria lui Caragiale".

— Dar ce-i cu „Berăria lui Caragiale"?

— Este o piesă într-un act, o satiră la adresa tîrfurilor vremii marelui nostru dramaturg.

— Cine e autorul?

— Am scris-o eu. Am căutat să redau scenic o serie de tipuri caragialești din „Momente" și schițe". Piesa are peste 30 de personaje, interpretate de muncitori printre care mulți de un real talent.

— Cu ce vă mai prezentați la concurs?

— Cu „Ospețele în satul nostru" de Horia Lovinescu și cu „Anii negri" de Aurel Baranga.

Petre Gheorghe, Camil Georgescu, Nicolina Ionescu, Nicolae Preda, Petre Chircea, Iacomi Eftimescu, numiți actori ai fabricii și unii din interpreții „Berăriei lui Caragiale", pe care l-am găsit pe scenă, se caracterizează prin punctualitate la orele de repetiții și conștiință în interpretare.

— Vrem să cîștigăm! — ne-a spus unul dintre ei. Le urăm succes.

M. Lv.

Orchestra „Miorița"

Oființă și rodnică activitate desfășoară orchestra de muzică populară „Miorița" a Filarmonicii din Orașul Stalin. Condusă de Gheorghe Constantinescu, orchestra de muzică populară „Miorița" prezintă cu regularitate concerte în fabrici și uzine, precum și în sediile și cămunile din regiune. Soliști vocali și formații sînt cîntăreții Natalia Gliga și Sinulescu Benone, iar printre soliștii instrumentali se numără Alexandru Constantin (țambal), Nae Iordache (acordeon), Ciucan Constantin (clarinet).

O inițiativă lăudabilă

De mai multă timp îl frămînta pe Lucian George Ionescu, regizor artistic al Teatrului de Stat de Operetă din București, ideea de a ține un strîns contact, prin corespondență, cu teatrele și regizorii muzicali de peste hotare — în scopul îmbogățirii cunoștințelor sale profesionale. Lucrul s-a fost ușor de îndeplinit.

Dar toate greutățile au fost rezolvate și — scurt cîteva săptămîni — planul a fost pus în practică. Din București au plecat scrisori spre teatrele muzicale din 30 de orașe ale lumii. Iată cîteva din întrebările formulate: Conținutul noilor montări; metode și forme de lucru pentru realizarea unui spectacol; îndrumare reciprocă asupra lucrărilor de specialitate; stiluri, curente și concepții în regie și scenografie; colaborarea dintre regie, conducere muzicală și scenografie pentru realizarea spectacolului; rolul tradiției în montarea unui spectacol; contribuția consiliilor artistice; realizări personale, etc.

Răspunsurile au început să sosească. Printre ele a fost și al lui Mieczyslaw Drobner — dirijor și muzicolog — directorul Teatrului Municipal de Operă și Operetă din Kracovia. Acesta, după ce îl felicită pe inițiatorul regizor romîn pentru excelenta idee — îl împărtășește din experiența sa și îl promite că vor comunica regulat. Un fericit schimb de experiență s-a făcut — tot pe calea corespondenței — și cu Teatrul de operetă din Estonia, care a răspuns la invitația regizorului George Lucian Ionescu.

Sandu MARIAN

DO·RE·MI

● IN CADRUL Uniunii Compozitorilor din R.P.R., activează un colectiv de îndrumare al artiștilor amatori, format din compozitorii Hilda Jerea, Aurel Giroveanu, Anatol Albin, Zaharia Popescu, Liviu Iosescu.

Compozitorul Aurel Giroveanu ne-a informat că în momentul de față colectivul lucrează la definitivarea planului de activitate — care va cuprinde deplasări ale compozitorilor noștri în mijlocul oamenilor muncii. Ele se vor face, cu regularitate, în fiecare lună.

La sfîrșitul acestei luni, un grup care cuprinde vechi compozitori de muzică modernă, va vizita regiunea Dobrogea.

● ÎNTRE 7 și 10 noiembrie, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. va întreprinde un turneu cu opera „Rigoletto" la Craiova. Distribuția va cuprinde o serie de interpreți cunoscuți, printre care artistul poporului Petre Ștefănescu-Goangă, David Ohanesian, Mihail Gîrbei, Valentin Teodorian, Magda Ianculescu, Lella Cîncu, Matilda Onofrei, Iulia Bucicoeanu-Boicu, Michaela Botez și alții. Va dirija Cornel Trăilescu.

● CUNOSCUTUL bas polonez Bernard Dadysz ne va vizita țara la sfîrșitul acestei luni. El va susține pe scena operei rolul lui Mefisto din opera „Faust".

● CONDUCEREA Teatrului de Operetă a luat inițiativa organizării unor recitaluri care să fie susținute de soliștii vocali și instrumentiști ai teatrului. Primul recital l-a fi organizat cu concursul interpreților Cella Tănăsescu și Gaby Gheorghiu.

Svejk pe scena „Municipalului"

Noua stagiune găläțeană

Gălățenii așteaptă cu mult interes noua stagiune. Ne-am adresat tovarășei Victoria Dinu, directoarea Teatrului de Stat.

— Ce ne puteți spune despre alcătuirea repertoriului pentru actuala stagiune?

— Deocamdată pot să arăt ce anume vom pune în scenă pînă la 31 decembrie. Pentru perioada următoare va fi probabil influentat repertoriul și de rezultatul concursului de lucrări dramatice organizat de teatrul nostru, în colaborare cu Casa regională a creației populare. Cu cîva timp în urmă am deschis noua stagiune cu premiera „Ecaterina Teodoroiu", de Nicolae Tutuiu. A doua piesă din dramaturgia originală pe care o pregătim este „Sicliana" de Aurel Baranga, inclusă și în repertoriul Teatrului Național „I. L. Caragiale". „Tînăra Gardă", dramatizare după Fadeev, aleasă la sugestia multor tineri spectatori, va vedea lumina rampei în regia lui Vlad Mugur.

Ne-am propus de asemenea să punem în scenă „Egmont" de Goethe și „Prometeu încătușat" de Eschil.

— Alte preocupări?

— Vom continua, ca și pînă acum, să sprijinim activitatea formațiilor de teatru de amatori din întreprinderile orașului. Totodată, prin actori și regizori acordăm asistență echipelor de teatru din raioanele Vrancea, Panciu, Focșani, Liești, Bujor și Galați, care participă la concursul bienal de teatru „I. L. Caragiale". La universitatea populară de artă, care a luat ființă anul trecut, membri ai colectivului nostru vor susține lecțiile de dramaturgie.

L. BASSERO

„IN AL 7-LEA CER!"

Teatrul de estradă din Pitești pregătește spectacolul *„In al 7-lea cer"*. Autor și regizor: H. Negrin.

La o repetiție l-am întîlnit pe autor pe care l-am întrebat:

— *Cum ați ajuns... atît de sus?*

— „In al 7-lea cer"?... In spectacol este vorba de oameni plini de optimism, care se află ca... în al 7-lea cer. Și nu e greu să ajungi așa — atît de sus cum spuneți

— cînd vezi cum perspectivele șoselelor îți bat în poarta vieții.

— *Și cu cine suiți pînă în...* „Al 7-lea cer"?

— Cu colaboratorii mei H. Nicolaide, I. Jugănaru și actorii estradei din Pitești. Desigur că „In al 7-lea cer" e loc și pentru îndrăgostiți. Melodiile lor vor umple „cerul", nu cu cîntece heruvimice, ci cu arii ritmice, scrise special pentru acest teatru, de H. Mălăneanu, Mișu Iancu și Emanoil Ionescu, care apare de data aceasta sub trei aspecte: compozitor, dirijor și... actor.

— *Ce ne mai puteți spune?*

— Ne străduim să facem un spectacol bun.

— *Vă urez succes!*

L.

Brigada artistică...

...a Teatrului de Stat din Orașul Stalin a pregătit un spectacol pentru sate. În program figurează piese într-un act ca „Cei care rămîn singuri" de Lucia Demetrius, monologuri, cîntece etc. Partea muzicală a spectacolului este susținută de către o formație de instrumentiști și soliști vocali a orchestrei populare „Miorița" din localitate.

Activitatea teatrală la Baia Mare

Două imagini de la reprezentarea în premieră a piesei „Vlaicu și feciorii lui", de Lucia Demetrius, pe scena Teatrului de Stat din Baia Mare. Sus, autoarea piesei în mijlocul interpreților; jos: scenă din piesă, în interpretarea actorilor (de la stînga la dreapta): Silvia Uță (Ana), Ștefan Iordănescu (Vlaicu), Costin Iliescu (Mitru), Ion Săsăran (Andrei) și George Bossun (Toader).

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

N. N. MATEI,

laureat al Premiului de Stat, a obținut succes pe scena Teatrului Municitoresc C.F.R. Giuhești în „Răzeșii lui Bogdan", „Nevestele vesele din Windsor" și în recentul spectacol „Vecini de apartament", de Gherasîna.

ELISABETA PREDA,

tînăra actriță a Teatrului Național „I. L. Caragiale" — Oaña din „Casa de soare" de Barbu Delavrancea, Liubov din „Cei din urmă" de Maxim Gorki — apare cu succes în rolul Femeia din piesa „Cînd spațiul lunii" de Maria Banciu, recenta premieră a primei noastre scene.

ION PRAHASE

tînărul pictor scenograf al Teatrului Tineretului, autorul decorurilor din piesele „Nila" și „Jurnalul Anei Frank", a executat decorul din „Băieții veseli", noua premieră a acestui teatru.

LIDIA SAVIN

tînăr element al Teatrului de Stat de Operetă din București. A interpretat pe Matveevna în „Zarva între fețe", Fidalma din „Căsătoria secretă", Etta din „Vînzătorul de păsări" și Heder din „Casa cu trei fețe".

GEORGETA GAVA

Soprană a Teatrului muzical „Gh. Dima" din Orașul Stalin, va interpreta în noua stagiune rolul Tatianei din opera „Evgheni Oneghin" de Ceaikovski.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 160 ★ Sîmbătă 29 octombrie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

ÎNSEMNĂRI ZAPOROJENE

Zaporojie — două orașe ● Acolo unde Taras Bulba și-a dus feciorii ● O universitate a științei stăpînirii fluviilor ● Din nou Taras Bulba... pe bulevardul Lenin

În autobuzul care m-a adus de la Harcov la Zaporojie am binecuvîntat întîmplarea care făcuse ca orarul legăturilor feroviare dintre cele două orașe să nu coincidă cu prevederile programului meu, iar la avion să nu găsesc loc. În cazul cel dintîi n-aș fi văzut de fel (singurul tren pe care nevoia de a economisi timp mi l-ar fi îngăduit era unul de noapte), iar în cel de al doilea aș fi văzut redus la două dimensiuni și la proporții liliputane peisajul fermecător pe care l-am străbătut. Panglica albă a șoselei trece prin coloritul bogat și dulce al toamnei ucrainene, cînd așternut covor pe molcomele ondulări ale cîmpiei, cînd foșnind din frunzișul cringurilor în care un soare capricios, jucîndu-se de-a v-ați-ascunselea printre nori, organiza savante efecte de lumină.

Priveam toate acestea din fotoliul cu spătar mobil (de tipul fotoliilor de avion) al unuia din confortabilele autobuze care asigură cursa zilnică Harcov-Krasnograd - Novomoskovska-Zaporojie și mai departe spre sud, pînă la Simferopol în Crimeea — și mă gîndeam la atît de vechea și de furtunoasa poveste a acestui pămînt armonios care-și desfășura între orizonturi largi splendoarea autumnală... Bunăoară, orașul chiar către care mă îndreptam, Zaporojie. Încă din anii copilăriei, cărțile de școală povesteau că în neîncetatele războaie cu turcii, domni moldoveni avuseseră drept aliați niște războinici viteji de prin părțile de jos ale Niprului, cazacii zaporojeni. Manualele nu erau prea darnice în amănunte. Dar cazacii zaporojeni intraseră pentru mine într-o iconografie eroică în care primele noțiuni de istorie se amestecau cu amintirea încă proaspătă a basmelor; ei însemnau iureș de călăreți, zăngănit de săbii, homerice înfruntări

Florica ȘELMARU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Frumoasă e patria noastră!

Itinerar turistic: de la Sibiu la Herculane, peste munți

În septembrie — „luna cea blîndă a toamnei" — cînd zarea capătă o neobișnuită transparență și limpezime, grupul nostru a pornit în zorii unei zile, de la Sibiu spre Herculane, peste munți. Aveam un drum de mai bine de 300 de kilometri: fără avion, tren, căruță. Mai mult decît 300 kilometri de bătut cu piciorul zile în șir: poteci prăpăstioase, urcușuri abrupte, peripeții nepreveăzute. Cu toate riscurile, perspectiva era îmbietoare. Conform perseverenței sportive și leitmotivului „să-i dăm bătaie mai departe", itinerariul n-a suferit modificări.

Primul popas: Complexul turistic Păltiniș. Lume multă. Cabanele și vilele nu mai au nici un pat liber. Unii dintre excursioniști au fost atrași de Cheile Cibinului, ori de Termocentrala de la Sadu care e la 4 ore distanță de Păltiniș. Pentru sibieni acestea nu mai sînt noutăți. Și totuși urcă în fiecare sîmbătă la cabană. Ca și acum. Iată, un grup de tineri muncitori de la uzinele „Independența" au instalat pe masă un picup și melodiile vesele inundă întreaga încăpere. Voioșia e molipsitoare și mai toată lumea dansează.

— Eram aproape flăcău și auzeam povestindu-se despre Păltiniș ca despre o cetate în care nu pătrunde oricine. Și doar e la doi pași de Sibiu... Ei, ce știu copilandrii aceștia! — exclamă cu o bucurie tristă tov. I. Popescu, directorul complexului cu care stăm de vorbă într-un colț al sălii.

★

Ziua a doua a „expediției" noastre avea să fie mai grea decît cea din ajun. Pînă la „Obîrșia Lotrului" indicatorul anunța 10—12 ore de mers.

Cînd a început să clipească geana răsăritului, ne-am luat rucsacurile în spinare și am pornit pe urmele marcajului: o dungă roșie între două dungi albe.

Cînd razele soarelui au biruit perdeaua grea de ceață, lăsasem în urmă păduri de brad răcoroase și umede, o creastă pleșuvă, un petec întins de pășune. O potecă albă, presărată cu grohotiș ne deschidea în față perspectiva Vîrfului Cindrelului (2245 m). Parcă înadins, ca să ne pedepsească îndrăzneala, un vînt uscat și tăios cerea să ne stea împotrivă cu puțin înainte de a atinge cu piciorul cea mai de sus piatră a Cindrelului. Nu era să fie cel mai greu obstacol al călătoriei și l-am ocolit ușor. Mai greu era însă că trecuse de ora prînzului și nu puteam să ne desfacem merindele pentru că... nu aveam apă.

Acolo unde se adună izvoarele Cernei

Vărsarea Lotrului în Olt

„Cu ajutorul lui Ion Popa, dibuim într-o poiană firul subțire al unui izvor. Ospătăm împreună, schimbăm cîteva păreri cu privire la drum și ne luăm grăbiți „ziua bună".

Curînd cerul se înnourează din nou. Trecem Vîrful Steflești, dar „Piatra Albă" nu se mai vede, e acoperită în întregime. Cenușiul serii e tot mai dens și vîntul a început iar să sufle cu furie gata să ne rostogolească de pe creastă. Sub vîrful Preajba dăm de o stînă din bîrne și de doi dulăi care latră îndîrjiți. Pînă la urmă ne-am împrietenit cu... supliinitorii gazdelor stînii și am înoptat în jurul unui foc, mai bine zis în jurul unei dîre groase de fum — care ne-a silit să lăcrimăm din abundență pînă în zori. Acest popas era cea dintîi peripeție mai demnă de notat în carnet și cea dintîi încălcare a programului: la cabana Obîrșia Lotrului am ajuns abia în dimineața următoare.

★

În ghidul turistic nu-l pomenită nicăieri Fabrica de cașcaval de lîngă șoseaua alpină Novaci-Sebeș. Fără îndoială că am fi trecut și noi pe lîngă ea fără s-o băgăm în seamă, dacă Iosif Ghișe, cabanierul de la Obîrșia Lotrului nu ne-ar fi condus s-o vizităm. Așa l-am întîlnit și pe vechil lui prieteni Ion Bărăscu din Pleșa Tîmpei și pe Ion Oprescu care veniseră la fabrică să aducă laptele de oi. Am sporovăit despre una, despre alta, am ascultat istorisiri rămase din tată în fiu, în care numele haiducului Iancu Jianu era adesea pomenit ca trecător prin aceste locuri.

După cîteva ceasuri de drum pe poteci destul de line, ni s-a înfățișat neașteptat din spatele unei păduri de jnepeni, oglinda limpede, cu reflexe verzui, a lacului Gîlcescu — de unde-și trage propriu zis obîrșia apa Lotrului. Un stol de rațe sălbatice au bătut scurt din aripi, s-au înălțat în zbor și au dispărut fără urmă. Tabloul de o frumusețe unică, a fost întregit îndată de al doilea lac, sclipind somnoros lîngă peretele masiv al crestei principale a Parîngului. Ne aflam în unul dintre parcurile naționale ale Carpaților sudici. Încîntării i-a luat locul curînd, greul drumului. Și de ceea ce ne fusese frică la un moment dat, n-am scăpat pînă la urmă: spre Vîrful Mîndra am pierdut marcajul. Lespezi mari de piatră în loc de poteci se așterneau la nesfîrșit în calea noastră. Din nou apropierea serii, din nou vînt, oboseală. Am izbutit să trecem peste Mîndra, cel mai înalt vîrf de pe tot itinerariul nostru (2529 metri) și să ajungem seara, cu ajutorul unei lanterne, la cabana Parîng. Ne-au înviorat cîntecele studenților de la I.C.E.F., care-și luau rămas bun de la locurile acestea unde și-au pregătit o pîrtie de schi și o cabană nouă pentru la iarnă. A doua zi dimineața reluam drumul înspre masivul Retezatului.

★

Merindele din saci au cam început să scadă. Trebuia să ne facem deci noi provizii. Am pornit în acest scop către Petroșani — orașul minerilor. Oricît de grăbiți am fi fost, n-am fi putut să nu ne oprim totuși în drum la „Hotelul Rusu", o construcție recentă care răspunde și celor mai mari exigențe ale turiștilor. Ca să simțim și noi — fie chiar și cîteva minute — binefacerile acestei apariții neașteptate în munți, am intrat în sala prelungă și elegantă de mese de la parter și am luat o gustare care rivaliza din toate punctele de vedere cu una de la un restaurant de prima mînă. Și iar ne-am mirat că în ghidul turistic pe care-l aveam cu noi nu era trecut și hotelul Rusu.

Intrarea în masivul Retezat ne-am

Viorica CIORBAGIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Din sumar:

ÎN FOLOSUL OAMENILOR
Din activitatea unui comitet de întreprindere ca oricare altul

—▣—

FUMAȚI?...
Cîteva noutăți pentru dumneavoastră

—▣—

MODA
Jachete sport pentru vremea rece

—▣—

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

—▣—

Vă prezentăm filmul
DE LA APENINI LA ANZI

—▣—

CAMPIONATELE MONDIALE DE VOLEI DIN BRAZILIA

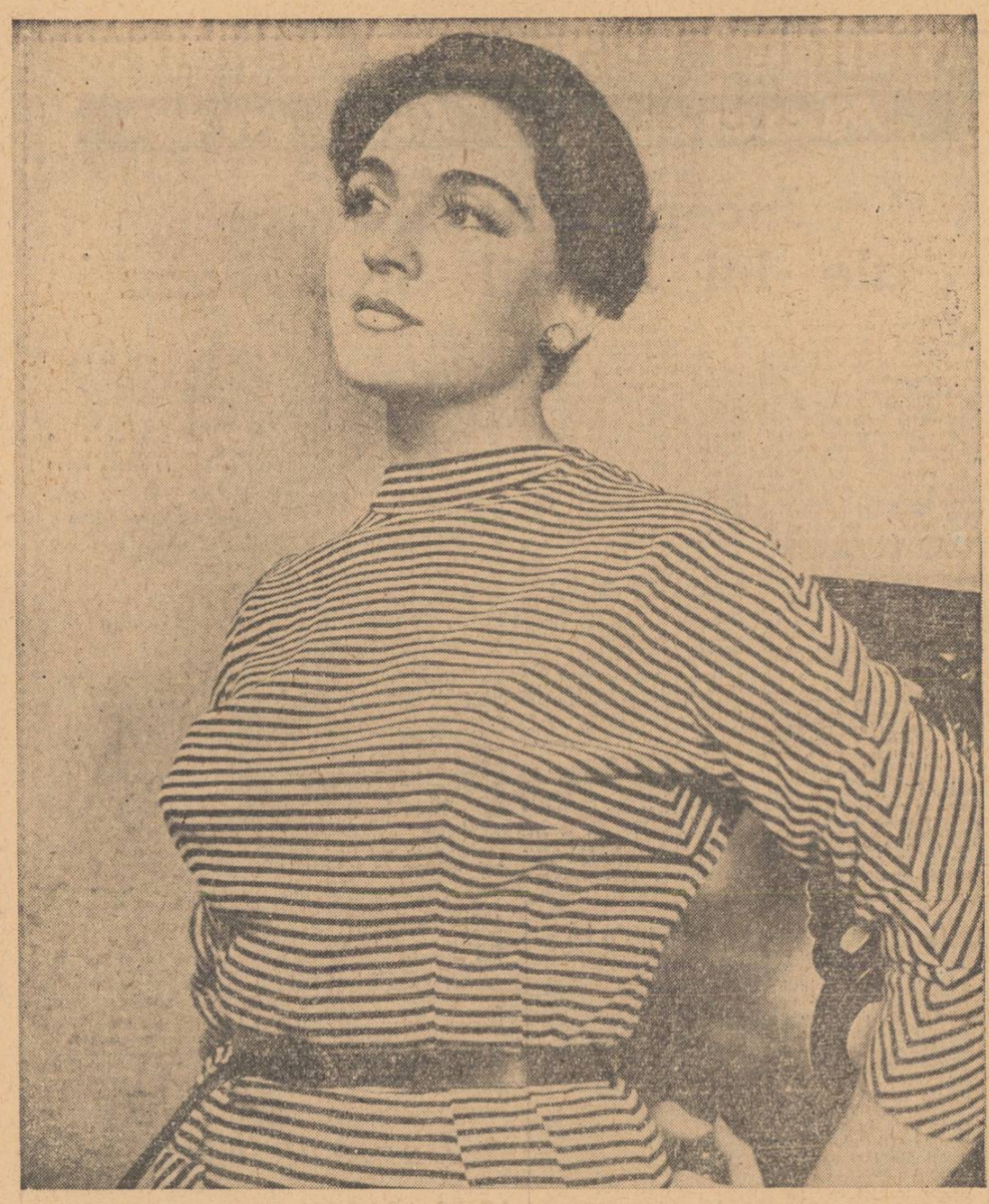

Simona BONDOC, tînăra artistă a Teatrului Național „I. L. Caragiale", deține rolul Arietei în recenta premieră a teatrului, piesa „Dezertorul" de Mihail Sorbul.
În actuala stagiune teatrală, Simona Bondoc va interpreta și rolul Isabellei din piesa „Judecătorul din Zalameea" de Calderon de la Barca.

Fotografia: Mihai POPESCU

Prima zi din al doilea veac

Frumusețea acestor zile de toamnă se armonizează cum nu se poate mai bine cu tonurile luminoase ale orașului, cu noile blocuri din cartierul Copou, cu clădirile care mai sînt încă „la roșu" și mai ales cu fețele zîmbitoare ale oamenilor de pe străzi, ale tinerilor care s-au adunat cu flori și cu drapele roșii și tricolore, lîngă clădirea Universității „Al. I. Cuza" din Iași. Momentul de răgaz festiv i-a făcut pe studenți, populația de peste 10.000 de suflete a amfiteatrelor și laboratoarelor din bătrînul Iași, să iasă sărbătorește în calea oaspeților.

Gazdele și-au deschis porțile, ca și inimile, îmbiindu-și oaspeții să le treacă pragul, să le cerceteze casa. Au prins să urce scările de marmură iluștri academicieni, dascăli universitari, foști studenți ai universității, trimiși ai unor înalte așezăminte de învățămînt din multe colțuri ale lumii.

Să trecem și noi pragul universității ieșene în această zi de sărbătoare, să vedem prin ochii sutelor de oaspeți ceea ce studenții Universității ieșene văd în fiecare zi, bucurîndu-se de toate, beneficiind de ele.

Clădirea care adăpostește universitatea a fost reînoită pe de-a întregul în zilele regimului nostru, după ce stăpînitorii de odinioară o lăsaseră neterminată și în stare de paragină. Scările lungi ne duc spre aula mare a universității care poartă numele lui Mihail Eminescu. În această încăpere s-a deschis sesiunea științifică jubiliară a universității, în cadrul căreia vor fi prezentate aproape 500 de referate științifice. Dincolo de caracterul său festiv, sărbătoarea va sta astfel sub semnul muncii creatoare a cercetărilor științifice puse în slujba sarcinilor de primă importanță ale desăvîrșirii construirii socialismului.

Mergem înainte... Intrăm în seminarul matematic care poartă numele acad. Alexandru Myller. Prin activitatea în cadrul seminarului a renumiților oameni de știință D. Pompeiu, C. Popovici, V. Vilcovici, „școala de geometrie" din Iași și-a cîștigat renumele de care se bucură pînă astăzi. În prezent, oamenii de știință, matematicienii din Iași, a căror activitate nu mai este frînată, ca în trecut, de restricții materiale, abordează noi ramuri de cercetări. Seminarul are la dispoziție o bibliotecă de specialitate de aproape 30.000 de volume.

Intrăm în laboratorul de chimie organică. Cu ani în urmă, Petre Poni, al cărui nume aduce glorie științei românești, era constrîns să lucreze într-o cămăruță strîmtă și întunecoasă. Dar nu e nevoie să ne întoarcem cu prea multă vreme înapoi. În 1938 universitatea avea doar 13 laboratoare, slab utilate. Astăzi, numărul modernelor laboratoare generale și speciale se ridică la peste 150.

Și tot ca o trăsătură nouă, nu mai puțin însemnată decît modernele laboratoare, decît confortabilele cămine, decît vastele biblioteci, este măsura în care tineretul studios răspunde acestor condiții. În aplauzele celor de față, rectorul universității, prof. dr. I. Creangă, a anunțat că în anul universitar trecut peste 60 la sută din studenți au promovat cu note între 8—10; aproape 2.000 de burse sînt puse la dispoziția fiilor de oameni ai muncii. În 1938 numărul burselor era doar de 303.

În orașul în care exista pe vremuri o tristă „asociație a licențiaților șomeri", sute de absolvenți sporesc în fiecare an numărul cadrelor de constructori ai socialismului. În 15 ani au absolvit cursurile mai mulți studenți decît în 8 decenii de învățămînt în regimul burghezo-moșieresc.

La Iași, sărbătorindu-se cei 100 de ani de la întemeierea universității, s-au cinstit tradițiile progresiste ale culturii noastre naționale. **„Centenarul Universității „Alexandru Ioan Cuza", sărbătoare a Iașului** — arăta tovarășul Ion Gheorghe Maurer în cuvîntarea sa rostită cu prilejul festivităților din Iași — **este totodată o sărbătoare a științei și culturii românești, o sărbătoare a întregului nostru popor. Centenarul constituie un prilej fericit de cinstire a tradițiilor înaintate ale acestui vechi așezămînt, născut într-o perioadă de mari frămîntări social-politice, din inițiativa a doi oameni înaintați ai epocii lor — Alexandru Ioan Cuza, al cărui nume a fost înscris din nou pe frontispiciul acestui lăcaș de cultură de către regimul democrat-popular, și Mihail Kogălniceanu, om de stat și intelectual patriot.**

Partidul și guvernul manifestă prețuire față de tradițiile progresiste ale culturii poporului nostru. Bogatul tezaur al literaturii, artei și științei înaintate, făurit de-a lungul timpului de mințile cele mai luminate pe care le-a dat acest popor, strălucește în toată frumusețea sa abia astăzi, în anii regimului democrat-popular, cînd cultura este însușită de largi mase populare, cînd ea slujește educației patriotice a oamenilor muncii, făuririi unui om nou, cultivat, cu o conștiință socialistă avansată.

Sărbătorind centenarul Universității ieșene s-au sărbătorit anii noștri în care a crescut o intelectualitate nouă, o studențime nouă, legată de popor; studenții care pot fi întîlniți pe marile șantiere, îmbinînd învățătura cu munca practică în uzine, pe ogoare, acea studențime căreia, în numele oamenilor muncii ieșeni, ceferistul Dumitru Gîrdea de la Atelierele „Ilie Pintilie" îi adresa cuvintele: **„Fiți mîndri de roadele muncii voastre, fiți demni de încrederea pe care v-a acordat-o partidul, conducătorul încercat al poporului".**

Boris BUZILA

Clădirea Universității „Al. I. Cuza" din Iași

Fotografia: V. CIAUȘU

LUMINĂ ȘI ENERGIE

Zilele calendarului le rupi în fiecare zi una după alta urmînd, printr-un gest devenit banal, drumul ineluctabil către mîine, către viitorul cel nețărmurit și pururi rodnic către care năzuiesc toate: și firul ierbii și vulturii și oamenii. Filele rupte nu se mai păstrează; nici zilele nu se mai întorc; vremea le flutură ca frunzele toamnei...

Foile ziarelor străbat în vreme un drum invers celor din calendar: nu se risipesc în fiecare zi ci se adună. Una peste alta, trei sute și încă trei, trei mii și încă trei, file dintr-un deceniu, file dintr-un veac. Cu cerneală pe hîrtie se string gînduri și semne din zile care au trecut, din zile pe care ni le-amintim sau nu, dar care, fiecare în parte și toate la un loc, au trecut cu noi odată împlinind un tot pe care cercetîndu-l îl aflăm în istorie.

Așa se face că m-am dus pentru evocarea unei zile de seamă din vremile noi, socialiste, ale țării, la colecțiile de ziare. Am răsfoit una — colecția *„Rominiei libere"* din anul 1950 — și am deschis-o la ziarul care poartă numărul 1897. În fruntea paginii, lîngă en tête, citesc, tipărită cu litere mari, Hotărîrea ședinței plenare a C.C. al P.M.R. asupra planului de electrificare. E urmată de raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej asupra planului de electrificare.

În același ziar citesc, la întîmplare, cîteva știri din țară: una din Galați, comunică o seamă de realizări edilitare (instalarea unei conducte de apă pe o porțiune de șapte kilometri, lucrări de pavaj pe strada Maican și altele asemenea), alta de la Craiova, dă de veste că înscrierile în registrele electorale erau, în acea parte a țării, terminate. (Țara se pregătea atunci de alegeri; se alegeau primele sfaturi populare!).

Închid colecția de ziare între coperțile ei groase de carton și sar peste 3650 de zile și mă reîntorc la ziua de 26 octombrie 1960.

3650 de zile! Au trecut și la fiecare din ele am fost, desigur, prezent și eu. Le-aș mai putea oare reface din aducerî aminte? Zadarnică încercare. Ele s-au strîns, una în alta, în blocul unui deceniu, în munca zilnică a tuturor, și mi se înfățișează sub chipul unui bilanț istoric în care mă regăsesc și mă bucur.

Planul de electrificare, planul aprobat de Plenara C.C. al P.M.R., a fost așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului, realizat și depășit. În acest an producția de energie electrică a țării va fi de 7,7 miliarde kWh. 7,7 miliarde față de 1,1 miliarde kWh în 1938 și 2,1 miliarde kWh în 1950!

Mă gîndesc la știrea veche de zece ani din Galați și o confrunt cu ceea ce am văzut cu ochii mei luna trecută. Mă gîndesc la orașul sfărîmat de război care, tămăduindu-și rănile, socotea realizare de seamă, vrednică s-o știe țara toată, pavarea unei străzi și-l compar cu Galațiul de azi, înnoit, cu centrul său împlinit din blocuri noi și elegante, rînduite după un plan întocmit pe măsura urbei care în scurtă vreme va deveni — așa cum a hotărît al III-lea Congres al partidului — așezarea oțelarilor, a laminoriștilor celui mai mare centru siderurgic al țării.

Dar știrea din Craiova! Cu zece ani în urmă țara se pregătea să-și aleagă cei dintîi deputați în sfaturile populare, primii gospodari ai treburilor de obște, purtătorii unui mandat de răspundere și de prestigiu.

Virgil DĂNCIULESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Vărsarea Lotrului în Olt

Stînga: Podarek, zimbrul din parcul de vînătoare Hațeg; dreapta: căprioară din Carpații noștri.

„Magazin" literar

Inceputurile literare ale lui Mihail Sadoveanu

Cînd vorbesc despre perioada începuturilor literare ale maestrului Mihail Sadoveanu unii dintre cercetătorii operei sale o plasează între anii 1903—1904, stimulați probabil și de faptul că în iarna anului 1904, editura „Minerva" tipărea primul volum al prozatorului. Adevărul este însă altul.

Ca autor de „scene" (adevărate schițe din viața tîrgurilor de provincie) Mihail Sadoveanu debutează în 1898 la „Viața nouă" unde publică — după cum avea să-și caracterizeze singur cele dintîi scrieri — cîteva „comedii pline de sarcasmul sonor al durerii". Este vorba de scena „Bine crescută", inițial intitulată „Domnișoara M. din Fălticeni" și care anticipă cu stîngăciile inerente debutului critica socială din literatura închinată ulterior dramei „florilor ofilite". Un an mai tîrziu dă la iveală în „Pagini literare" suite de povestiri inspirate în esență din amărăciunile unui pribeag mistuit de dorul meleagurilor natale și care revine într-un tîrziu acasă tără a fi izbîndit în viață. Întelesul acestei proze precum și al eroului ei Ivanciu, se precizează prin raportare la cealaltă narațiune publicată tot în 1899 și intitulată „Două vieți" (a apărut în nr. 1 al revistei „Lumea"). În „Două vieți", autorul istorisește sfîrșitul unui bătrîn care și-a trosit viața trăind vegetativ, fără țeluri și fără roade. Contrastul este vădit. Ivanciu e fără căpătîi în vreme ce bătrînul e așezat la gospodăria sa, în schimb Ivanciu se supune „chemării sufletului", e mistuit de dragoste și pribegește tocmai fiindcă energia lui clocotește, sensibilitatea lui nu s-a putut cheltui pentru o cauză cu adevărat majoră. Elogiul pribeagului nu e departe de cel al haiducului, numai că Sadoveanu va face de îndată distincția între romantismul unei existente hărțuite, risipite, de o demnitate resemnată și cea pedepsitoare, în numele idealului dreptății a celui care ia calea codrului fiindcă trebuie să rezolve într-un fel conflictul cu societatea. Astfel de pribegi „de un tip superior celorlalți eroi de început", apar pentru prima dată în „Șoimii", prima variantă a acelui giuvaier care va fi peste ani romanul „Nicoară Potcoavă". Tipărit în 1902 în „Pagini literare" el va face dovada însușirilor epice ale scriitorului de incomparabil evocator al trecutului.

Acesta semnase în cîteva reviste fragmente de proză, corespondențe (vezi „Opinia" de la Iași din a doua jumătate a anului 1899) sau articole.

Iată însă că exact în săptămîna în care împlinea douăzeci de ani el își face debutul și ca poet semnînd pentru prima dată cu adevăratul său nume. E un debut rareori amintit și totuși deosebit de interesant fiindcă el sugerează dintr-odată pentru cititorul familiarizat cu particularitățile lumii sadoveniene unele elemente specifice ale universului ei liric. În publicația „Revista literară" (a lui Th. M. Stoenescu) — an XXI, nr. 20 din 10 noiembrie 1900 este menționat la sumar M. Sadoveanu ca autor al unor „Cîntece de primăvară".

Versurile au ceva din atmosfera senină, dulce, pătrunsă de farmecul privelиștilor din natură a pastelului eminescian. Armonia unor imagini aminteste și de St. O. Iosif ca și de G. Coșbuc. Totuși, ele afirmă puternic o personalitate în formație. Alternînd ca rîtm, cele sase părți ale ciclului respiră nu numai ardoare tinerească, patos juvenil, dar și o gingășie erotică plină de discreție. E o poezie a adolescenței sfioase. Delicatețea imaginii este precumpănitor psihologică. Ea dezvăluie vitalitatea sănătoasă a simțirii unui tînăr transfigurat sufletește de vibrația dragostei. Numele autorului „Cîntecelor de primăvară" era încă necunoscut. Reputația lui se va statornici însă curînd și va urca spre slavă.

Reproducem mai jos, integral, „Cîntece de primăvară":

I

Albă și ușoară
Pe poteci cobori
Și aduci prin flori
Altă primăvară...

Ramurile-ți cern
Flori mirositoare
Și pe jos, covoare
Florile-ți așternă

Triste viorele
Calea ți-o îndreaptă
Pe cărări te-așteaptă
Dragostele mele

II

Ochii albaștri plini de foc,
Mare fără de sfîrșit
Unde-un suflet chinuit
Și-a-ngropat atît noroc...

Ce frumoasă îmi răsare
Mare-n albe frumusețî
Cum n-am rîndure de viețî
Să le-ngrop pe toate-n mare ?

III

Prinse-n salbele de lacrimi
Cad pleoapele-n jos :
Plînge-un bucium, lîngă ape,
Întristat și somnuros.

În miresme de tămîie
Viersul urcă din arini
Jertfa dragostelor strînse
Pentru ochii tăi senini

IV

Cum n-ar fi pădurea-n floare,
Cînd seninii ochi de zînă
Ii trimit atîta soare,
Cînd o flacără păgînă
Între viorele moare,
Cînd cu noi, acum, se-ngină
Dragostele, prin umbrare ?...

V

Nemiloși turburători,
Ochii tăi, neînțeleși,
Dorm în umbra de cireși
Sărutați de alte flori
Ce pălită-i biata floare,
Arsă-n focul tăinuit !
De sicriu m-am pregătit
Cine te sărută moare

VI

Mihnit cerul își adună
Zdrentele de nori pe el,
Iar văzdubul se închide
În lumină de oțel...

A ! ba iată craiul Soare
În splendoarea lui întreagă
Iese-n apele albastre :
Te-a zărit pe tine dragă !

H. ZALIS

O scrisoare vibrantă

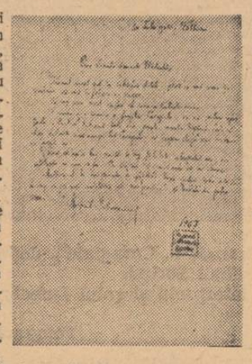

La Muzeul literaturii române din Capitală, în colecția de documente, se află o scrisoare a lui Mihail Sadoveanu adresată scriitorului Alexandru Vlahuță. Scrisoarea poartă data de 31 iulie 1912. Pe atunci Sadoveanu se afla în fruntea Teatrului Național din Iași.

Adînc impresionat de soarta tragică ce i-a hărăzit-o regimul burghezo-moșieresc lui I.L. Caragiale, care s-a stins din viață la Berlin, departe de țara sa pe care o iubea, Sadoveanu s-a gîndit să aducă un omagiu autorului nemuritoarei „Scrisori pierdute", a Momentelor și schițelor atît de îndrăgite de publicul cititor.

Omagiul consta în aceea că Teatrul ieșan trebuia să-și deschidă stagiunea cu o piesă de Caragiale. În acest scop, s-a adresat lui Vlahuță pentru a-l sprijini să vadă planul îndeplinit.

Scrisoarea sa succintă și vibrantă este adînc grăitoare. Iată cuprinsul ei :

Prea stimate domnule Vlahuță,

Trimit acest sol în sihăstria d-tale, pînă ce mă voi învrednici să mă înfățișez eu singur.

Te rog prea mult să faci un serviciu teatrului ieșan.

E vorba de o învoire a familiei Caragiale, ca să putem reprezenta în Teatrul Național din Iași piesele marelui dispărut. Cred că chiar datorim acest omagiu lui Caragiale : să începem stagiunea viitoare cu piesele lui.

Dacă ești așa de bun, mult te rog fă-te și d-ta interpretul meu, or sfătuiește-mă cum să fac. Nu știu nici CUI, nici UNDE să mă adresez.

Mulțumind de mai înainte, și așteptînd două rînduri de la d-ta, te rog să primești salutările cele mai prietenești și devotate din partea mea.

ss/ MIHAIL SADOVEANU

Relevarea epistolei ce o înfățișăm și punerea în lumină am dori să fie îngăduită asiderea unei umile flori ce vine să se adauge luxuriantului buchet ce îi oferim prozatorului cu ocazia apropiatei lui zile jubiliare.

H. O.

De vorbă cu scriitorul japonez TAKESHI KAIKO

— V-am ruga să ne vorbiți despre activitatea dv. literară...

— Cu alte cuvinte să mă prezint eu însumi cititorilor ? Fie, accept. Am început prin a redacta cronica „faptului divers" la „Tokyo Shimbun", un cotidian din Tokio... Apoi deodată, în 1959, romanul meu „Opera de două parale" a devenit subiectul zilei. Mi s-a

decernat Premiul Național pentru roman.

— Cineva v-a comparat cu romancierul francez Francisc Carco...

— Mediul e același : oameni în zdrențe, oameni zdrobiți de foame, de mizerie, de șomaj, artiști ratați, șomeri intelectuali... Carco era însă un spectator indiferent al mizeriei pariziene,or, acest lucru cred că nu este admisibil. Realitățile japoneze sînt amare și deci și concluziile literare trebuie să fie altele.

— Ce ne puteți spune despre literatura progresistă japoneză ?

— Literatura serioasă o constituie romanul proletar japonez, romanul marilor orașe, al condamnării morții atomice și a exploatării nemiloase capitaliste, romanul grevelor muncitorești... Tirajul acestor cărți nu se numără în milioane de exemplare dar toată lumea citește astăzi, prețuiește la Tokio, la Yokohama sau Osaka „literatura omului simplu", literatura muncitorească...

— Un cuvînt despre proiectele dv. literare ?

— Un volum de nuvele intitulat „Panica", care, tratează lupta dintre oameni și șoareci... Șoarecii sînt acei care rod temelia casei noastre, vechii blazonați mikado, noii blazonați „business", yankeii paraziți, gangsterii vieții japoneze...

— Un mesaj pentru cititorii revistei noastre ?

— Cel mai vrednic mesaj din partea unui scriitor ...este totdeauna o carte. De aceea am hotărît să scriu un volum de reportaje despre țara dv. Și-l voi scrie la Tokio, în grădina mea cu lotuși. Se va numi „Sayonara Romania"... adică, pe românește „la revedere Romînia"...

G. CUIBUȘ

„SCRIITORUL" DIN BORCAN...

George Simenon este socotit în Occident drept scriitorul cel mai prolific al epocii. Pînă în prezent, el a scris peste 400 de romane. O cifră impresionantă, fără îndoială ! Așa cum le-a scris însă pe acestea, ar fi putut scrie și 4.000. Simenon a debutat în literatura franceză cu aceeași dezinvoltură cu care ar fi vîndut înghețată trecătorilor. S-a închis nici mai mult, nici mai puțin decît într-un mare borcan de sticlă cu intenția de a scrie romane în fața pietonilor parizieni. În primele zile, el a atras ce-i drept atenția unor gură cască. Dar după o săptămînă nu s-a mai sinchisit nimeni de prezența acestui curios personaj. Și Simenon s-a ținut de cuvînt. Primul său roman „În afara legii" a fost scris în treizeci de zile. Astăzi „scriitorul" din borcan, stabilit în S.U.A., undeva în Arizona, a scurtat timpul de fabricare a unui roman cu 15 zile... Lucrînd în acest rîtm, Simenon a ajuns la cel de-al 432-lea roman al său... Și poate că l-a terminat și pe acesta. Așa se face că în anumite cercuri literare se vorbește despre un „stil Simenon", despre Simenon ca șef al unei noi școli literare a romanului polițist...

Personajele lui Simenon sînt de obicei oameni dezechilibrați, paranoici, nevropați, maniaci, asasini. O adevărată faună a mocirlei și a josniciei umane populează aceste romane. Mătușa Jeanne este o alcoolică înveterată, „frumoasa" Belle, o exaltată religioasă, Chavez, patronul unui șantier, ucide muncitorii cu carabina pentru a se delecta. Întîlnim de asemenea tipuri de borîași din New Orleans care încearcă o plăcere diabolică atunci cînd ucid un negru...

Asemenea maculatură este adresată în primul rînd tineretului din Occident. Delicvenții din Manhattan și din alte locuri n-au de ce se plînge: Simenon le dăruiește hrană spirituală de două ori pe lună.

„Scriitorul" din borcan „creează" mereu noi și noi cărți care otrăvesc cugetele, în schimbul dolarilor cu care-și tixește buzunarele. Nu cumva Georges Simenon are pretenția să se măsoare prin „opera" sa cu Shakespeare, Balzac sau Tolstoi ? Sau poate că se crede mai ceva ?

C. GEORGESCU

Bazarul cărților

LOUIS ARAGON:

„Săptămîna patimilor"

Scriitorul francez Louis Aragon este bine cunoscut cititorilor noștri, în special prin romanul său în șase volume, „Comuniștii", tradus și în românește.

De astă dată ei fac cunoștință cu o nouă lucrare, tot cu

caracter istoric. Perioada de care se ocupă însă Aragon este mult depărtată de zilele noastre.

În „Săptămîna patimilor" este vorba de evenimentele petrecute în decursul unei săptămîni a anului 1815, cînd Napoleon debarcă în golful Juan și înaintează vertiginos spre Paris, dărîmînd regimul fallimentar al Bourbonilor. Aceasta produce o puternică panică în rîndul potentaților, sprijinitori ai monarhiei, panică ce se extinde peste tot.

Săptămîna aceasta pune sub semnul întrebării multe din relațiile stabilite în epoca respectivă. „Sacra monarhie" începe a-și pierde poleiala. „Strălucirea" unor generali ca Marmont, Macdonald, Mortier, Berthier pălește de asemenea, odată cu monarhia pe care o slujeau.

Aragon își îndreaptă atenția spre personajele trecute pînă atunci cu vederea, meseriași, oameni simpli în general, dezvăluind gîndurile și ura lor împotriva regimului care îi exploata.

„Comentatorul" acestei epoci de răsturnări sociale este destinat a fi pictorul Theodore Gericault, care începe a vedea ridiculul-se zorii unei alte vieți, care surprinde ivirea noului în societatea în care trăia.

„Săptămîna patimilor" este un roman interesant, captivant prin originalitate, prin bogăția faptelor prezentate. El descoperă un colț, mai puțin luminat din istoria Franței, cu mijloace literare. Este un roman care vorbește de fapte istorice, fără a fi un roman istoric în accepțiunea cunoscută a cuvîntului.

ARISTIZZA ROMANESCU:

„30 de ani"

De cîtva timp, cititorii noștri au avut plăcerea de a întîlni tot mai numeroase cărți de amintiri ale unor personalități marcante din viața noastră artistico-literară. Succesul de care s-au bucurat aceste lucrări demonstrează că memoriile captivează prin nota lor autentică, prin bogăția faptelor prezentate, printr-o seamă de „confidențe" ce dezvăluie în chip deosebit aspecte inedite din viața unor figuri culturale ilustre.

Amintirile marei actrițe Aristizza Romanescu, numită în vremea sa „clopoțel de argint", „voce de privighetoare", ale actriței care a adus o contribuție însemnată la gloria teatrului românesc, se încadrează în această categorie de lucrări.

Timp de 30 de ani, artista a cunoscut viața grea a scenei în timpul regimului burghezo-moșieresc. Notațiile sale minuțioase despre activitatea desfășurată în multe orașe din țară precum și din străinătate oferă larg posibilitatea de a cunoaște continuul zbucium al artistei, lipsa de sprijin și de înțelegere de care s-au izbit atîția și atîția mari actori români.

Cunoscînd viața Aristizzei Romanescu, cunoaștem implicit și viața plină de amărăciuni a lui Grigore Manolescu, răpus de boală la vîrsta de 35 de ani, a lui I. Petrescu, P. Liciu și a altora.

Paginile în care Aristizza Romanescu arată motivele ce au determinat-o să se retragă din viața teatrală constituie mărturii zdrobitoare împotriva disprețuitului ciocoiesc manifestat de burghezie și moșierime față de artă și slujitorii ei.

„Dacă aș fi fost „oricine" — scria ea cu amărăciune — n-aș fi dat ocazie ministerului, să mă umilească, propunîndu-mi cu titlul de „ajutor provizoriu", 100 lei pe lună, din fondul milelor".

Amintirile Aristizzei Romanescu sînt precedate de un vibrant cuvînt-înainte al artistei poporului Lucia Sturdza-Bulandra, care a cunoscut-o, cu care a jucat alături și care a prețuit-o la înalta ei valoare.

HORIA LIMAN:

„Timpurile și anotimpurile Bucureștiului"

Colecția „Patria noastră" prezintă o nouă lucrare, de data aceasta despre frumoasa capitală a Republicii noastre Populare.

Lucrarea lui Horia Liman — după cum arată autorul — este o parte dintr-o carte mai mare ce urmează să apară. De aceea volumul este doar un preludiu...

În paginile cărții este făcută o evocare a trecutului Bucureștiului, vorbindu-se despre lupta revoluționară a locuitorilor, despre momentele cele mai importante ale vieții sale culturale.

Autorul reușește să redea într-o formă plăcută, atrăgătoare, această parte istorică, împletind cu meșteșug cuprinsul documentelor vremii cu fragmente din scrieri literare, cu o seamă de amintiri auzite de la alții sau cu amintiri proprii.

Conducînd pe cititor în multe colțuri ale Bucureștiului, Horia Liman se oprește în fața unor statui, a unor case, în dreptul unor străzi căutînd să atragă atenția asupra lor. El o face, folosind o documentație bogată, documentație care-i ajută fie să sădească sentimentul mîndriei față de lupta neînfricată împotriva asupririi și exploatării, fie demascînd acele personaje de tristă memorie, cuibărite aici, în inima țării.

Ultimele două capitole se ocupă de noul București („De la „micul Paris" la marele București" și „Anotimpuri"). Deși spațiul rezervat marilor transformări ale Capitalei noastre arată că sub acest aspect, volumul este disproporționat, totuși în limitele acestui spațiu se schițează în mod concludent ritmul vertiginos al prefacerilor grandioase care se înfăptuiesc în anii noștri, ai puterii populare. Volumul lasă să se înțeleagă că „Bucureștii noi" nu reprezintă ca pînă mai acum cîtva timp un cartier al orașului de pe Dîmbovița, ci că este vorba de întreaga urbe.

O mențiune deosebită trebuie făcută pentru ilustrațiile variate și bine executate ce îmbogățesc cartea.

Președintele comitetului de întreprindere de la fabrica „Kirov" urează „odihnă plăcută" celor care pleacă în concediu.

Un comitet de întreprindere ca multe altele

In folosul oamenilor

Omul cu fire de păr cărunt în jurul tîmplelor are o privire caldă și plină de înțelegere. N-aș putea spune cu siguranță care este culoarea ochilor (poate albaștri ?) dar ceea ce am reținut cu atenție au fost mîinile așezate peste hîrtiile de pe birou. Sînt mîini bătătorite de muncitor și degetele mari și aspre parcă mingîiau biletul acela așezat peste vraful de hîrtii. În fată — un om cu părul alb ca neaua.

— Da, tovarășe Teodorescu. Ai muncit bine căci nu degeaba ești fruntaș în producție. Uite comitetul de întreprindere a hotărît să te trimită la odihnă la Călimănești. Poftim biletul. Încolo ce să-ți mai spun ? Petrecere frumoasă !

— Să te găsesc sănătos, tovarășe președinte ! Și mîinile se string prietenește, așa cum se întîmplă atunci cînd doi oameni se stimează reciproc și se prețuiesc... Zilnic vin mulți oameni la muncitorul Marin Natan, președintele comitetului de întreprindere al fabricii „Kirov". Și au și de ce să vie. Președintele este un om dintr-o bucată și atunci cînd are — cum spune el — „o problemă de rezolvat" nu lasă treaba de azi pe mîine. Uite, chiar în clipa asta, au intrat în biroul comitetului de întreprindere doi tineri în salopete.

— Ei cum merge treaba acum, băieți ?

— Bine nea Marine, adică tovarășe președinte. De cînd s-au pus lumini fluorescente și la secția de tăbăcărie minerală, muncim mai cu spor. Stau altfel lucrurile acum.

Îi privesc îndelung și îmi însemn în grabă pe carnet : „lămpi fluorescente la tăbăcăria minerală". Mă opresc o clipă și mă gîndesc. Adică unde ? Acolo unde altădată duhoarea pestilentă îți vitriola parcă sufletul. Aș fi vrut să discut mult cu Marin Natan dar din ziua aceea era foarte ocupat.

— Știi matale cîți muncitori am trimis anul acesta prin bilete C.C.S. la odihnă ?

— N-aș putea ghici.

— 1.000 tovarășe. La odihnă cu hrană bună și cu asistență medicală pe cinste. Uite chiar astăzi, în cît este ?

— 25 octombrie.

— Da și astăzi trimitem cinci. Constantin Teodorescu la Călimănești, Paldi Samolski la Herculane, Ana Elisabeta la Borsec, Vasile Trandafir la Sinaia, Ștefania Georgescu la băile Victoria. Muncitori harnici cu toții.

— Pe Ștefania Georgescu parcă o cunosc de undeva.

— Îți spun eu de unde. I-ai văzut fotografia, pe panoul de onoare.

★

Să nu credeți cumva însă că activitatea unui comitet de întreprindere se rezumă numai la aceste cîteva aspecte. Sub conducerea comitetului de partid, el duce o activitate neobosită pentru stimularea continuă a întrecerii socialiste, pentru popularizarea metodelor înaintate de muncă, a fruntașilor în producție. Iar dacă oamenii din întreprindere primesc bilete la odihnă, ajutoare, apartamente obținute prin fondul întreprinderii, aceasta se datorește în primul rînd muncii lor pline de abnegație. Zi cu zi, ca și celelalte colective de pe cuprinsul patriei, muncitorii de la „Kirov" se străduiesc cu hărnicie să dea viață sarcinilor ce le revin în cadrul luminosului program trasat de Congresul al III-lea al partidului.

Știți, de pildă, care e suma economiilor realizate pînă acum de către ei? 1.956.000 de lei economii și dacă stăm să ne gîndim suma aceasta reprezintă munca oamenilor, veghea lor pasionată ca fiecare centimetru de piele să nu fie irosit și în ultimă instanță mai multe perechi de încălțăminte în folosul oamenilor muncii. De un larg ecou s-a bucurat aici valoroasa chemare a muncitorului Paul Dîndăreanu care a lansat nu de mult chemarea „nici un șanțător sub 1.500 de lei economii peste plan". Ecoul acesta a devenit palpabil și pînă acum șanțătorii au economisit 831.000 de lei. Oamenii muncesc deci în folosul lor, pentru ei, cu conștiința deplină a acestui adevăr. Iar munca lor se răsfrînge în propria lor viață. Prin grija comitetului de întreprindere mîncarea la cantină este tot mai bună și urmașii oropsiților tăbăcari de odinioară își primesc porția de lapte zilnic.

Simpla enunțare a faptelor este semnificativă.

★

Știam că Marin Natan este foarte ocupat și n-am mai vrut să-l deranjez la plecare. Dar mi-a ținut calea și mi-a spus din capul locului.

— Să nu uiți să scrii la revistă că nu numai președintele activează în comitetul de întreprindere. Avem oameni destoinici în comitet cum e maistrul marochinier Niculae Asanache, mecanicul Vasile Rotaru, inginerul Maria Muza și atîția alții.

Am văzut că trecuse de ora încheierii schimbului de dimineață și l-am întrebat așa într-o doară :

— Dar, nu mergi spre casă ?

— Ehei, mai am de lucru. Avem aici activitate artistică de amatori nu glumă. Echipă de teatru, orchestră, brigadă de agitație, echipă de dansuri. Ce să mai lungesc vorba : în total 200 de artiști. Și astăzi e repetiție. Dar mai avem și bibliotecă cu cele 10.000 de volume. Vreau să văd cîți cititori au fost în ultima săptămînă.

— Cu alte cuvinte și literatura e în planul de muncă a comitetului de întreprindere.

— Chiar așa !

D. TABACU

Lacurile subterane ale Kazahstanului

În regiunile de deșert și semi deșert ale Kazahstanului au fost descoperite aproape 40 de lacuri subterane. Ele se întind pe 4 milioane de hectare și se remarcă prin marea lor adîncime. Unul dintre acestea — cel de la Șelkov — conține peste 3200 miliarde metri cubi apă, adică aproape de trei ori mai mult ca Marea Aral deși e de 2 ori mai mic ca suprafață.

Apa acestor lacuri subterane are compoziții chimice dintre cele mai variate. Unele sînt asemănătoare faimoaselor ape minerale ale Caucazului de Nord. Cea mai mare parte sînt însă furnizoare de apă dulce, potabilă. Peste 150 puțuri arteziene au fost de acum forate.

Aceste lacuri au contribuit la valorificarea a sute de mii de hectare de noi pășuni. În jurul multor asemenea puțuri au luat naștere oaze înfloritoare cu grădini de flori și de zarzavaturi.

LUMINĂ ȘI ENERGIE

(Urmare din pag. 1-a)

De-atunci, vreme de patru legislaturi sfaturile populare, deputații din sate și din orașe au strîns, gîndind și muncind laolaltă cu cei ce l-au ales, experiență în fagure de aur. Din Maramureșul care semna cartea de vizită a mizeriei Rominiei burghezo-moșierești, pînă în Deltă, unde oamenii trăiau opriți în timp măcar trei veacuri, mearsă azi oricine și cerceteze oamenii și locurile. Oriunde va afla statornicite semnele vremii noi. Peste tot va întîlni școli și dispensare, cămine culturale și case de naștere. Și unde încă nu-s va afla că sînt cuprinse în plan și că nu peste multă vreme vor fi gata. Pentru toate aceste edificii a bătut inima celor mulți care le-au dorit și le au ; și-n înălțarea tuturor, parte de merit, chiar foarte mare, au sfaturile populare care cu zece ani în urmă, pe vremea cînd Comitetul Central al Partidului aproba planul de electrificare, urmau să se aleagă pentru întîia oară la noi în țară.

Iată deci că Planul de electrificare, devenit cauză scumpă a clasei muncitoare, a oamenilor de știință, a intelectualilor iubitori de progres, a întregului popor, s-a împlinit, în avîntul înnoitor care a cuprins în acest deceniu țara întreagă. Împlinirea și depășirea lui ne găsește pe o nouă treaptă a construcției socialiste, ne găsește cu mistria în mînă zidind orașe noi, ne găsește în plină transformare a satelor pe drumul socialismului, ne găsește mai bogați în experiență, mai puternici.

Pășind cu un pas înaintea celorlalte ramuri ale economiei, planul de electrificare, pornit în acțiune cu 10 ani în urmă și realizat înainte de termen, și-a dat din plin contribuția la marile prefaceri pe care oricine azi le sesizează. El n-a însemnat construcția izolată de hidro și termocentrale ci trecerea treptată a economiei țării la o bază tehnică nouă, la faza tehnică a marii producții moderne.

Dezvoltarea marelui centru siderurgic de la Hunedoara, e legată de înălțarea termocentralei de la Paroșeni, și a termocentralei din Hunedoara ; dezvoltarea industrială a Moldovei, de construcția Borzeștilor și construcția hidrocentralei de la Bicaz ; în Dobrogea termocentrala de la Ovidiu și-a spus din plin cuvîntul la ridicarea economică, la edificarea industrială și la împlinirea colectivizării agriculturii ținutului cuprins între Dunăre și Mare. Forța energiei electrice a sprijinit procesul de mecanizare, de automatizare a producției, de ușurare a muncii omului. Energia electrică s-a dovedit a fi (uzina de relon din Săvinești Moldovei, fabrica de superfosfați din Dobrogea de la Năvodari, stau mărturii) un factor esențial în dezvoltarea industriei chimice, în străduința pentru punerea în valoare a marilor bogății de materii prime ale țării. Mulțimea satelor electrificate, mulțimea caselor unde becul din tavan lungește ziua și sporește timpul hărăzit muncii creatoare, sînt semnele unei binefaceri pe care o slăvesc milioane.

Ceea ce vedeam în perspectivă cu zece ani în urmă e astăzi realitate. Îndeplinirea și depășirea planului de electrificare asigură țării — așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în raportul ținut la plenara C.C. al P.M.R. din 26 octombrie 1950 — *„un necontenit progres și poporului muncitor o viață tot mai bună și mai însorită"*.

Ziua de 26 octombrie 1960 a trecut ! A trecut și ne-a apropiat de un alt mîine răpit viitorului. Ne-a apropiat de ceasuri așteptate, de ceasuri plămădite după planuri științifice, realiste ; ne-a apropiat de anii și zilele pe care Partidul ne ajută să le deslușim și să le împlinim.

În 1965, ori mai tîrziu, ne vom întoarce spre ziua de azi. Ce vom afla atunci ? Vom afla că tot ceea ce în 1960 a fost plan, a devenit faptă. Și fapta, în miezul căreia va sta și opera de electrificare a țării, o vom numi socialism victorios.

Virgil DĂNCIULESCU

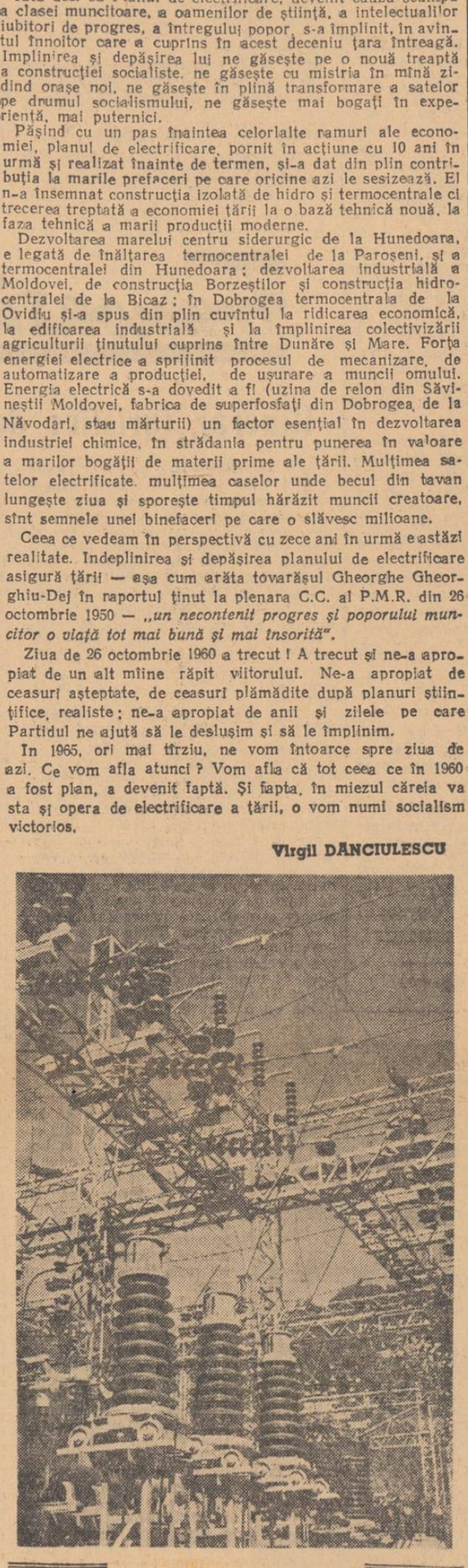

Krasnolarsk — centrul industriei chimice din Siberia

În orașul siberian Krasnolarsk a intrat parțial în funcțiune combinatul de celuloză și hîrtie, terminîndu-se totodată punerea în funcțiune a tuturor întreprinderilor complexului silvochimic din această localitate. În afară de acest combinat, complexul mai cuprinde cîteva fabrici — de anvelope, de hidroliză, de fibre sintetice și altele.

Materia primă de bază pentru funcționarea acestui complex silvochimic este materialul lemnos ale cărui rezerve în taigaua Krasnolarsk sînt în mod practic inepuizabile. Numai deșeurile de material lemnos formează aici în fiecare an milioane de metri cubi.

Acest complex silvochimic este una din cele 27 de întreprinderi similare, în curs de construcție în U.R.S.S., potrivit prevederilor planului de dezvoltare considerabilă a industriei chimice.

POSTA REDACȚIEI

GR. T. LEONTE — Călărești: Vă mulțumim pentru bunăvoință. Cauzele migrațiilor unor popoare trebuie căutate mult mai adînc, în condițiile economice existente în acele timpuri. Explicațiile de altă natură nu au greutatea și valabilitatea celor arătate mai înainte.

S. MANUELA — Oradea: Pentru a cunoaște sensul cuvintelor pe care nu le înțelegeți, cercetați una din lucrările valoroase rominești, apărută de curînd și anume: „Dicționarul limbii romîne moderne contemporane".

În a doua chestiune, ajutorul nostru e mai puțin probabil. Totuși, v-am sfătui să scrieți Telefoanelor din București. E de altfel soluția cea mai practică și mai sigură.

C. SOCIANU — Brăila: Prin concertul la care ați participat recent în orașul dv., vă puteți considera unul dintre numeroși admiratori din țară și străinătate al violonistului nostru Ion Voicu. Aceasta înseamnă că ți veți urmări producțiile, fie atunci cînd va mai concerta la Brăila, fie la radio sau pe discuri.

Întrebarea dv. ne surprinde: nu am auzit încă pînă acum ca Ion Voicu să fi fost cîndva dirijor al orchestrei simfonice din Focșani.

INA PANDELE — București: La ambele întrebări, răspunsul nostru este afirmativ. Puteți să ne trimiteți, spre consultare, lucrările literare și în al doilea rînd, credem că meditînd pe cineva, vă pregătiți și dv. mai temeinic.

M. MANCAȘ — Bicaz: Dacă veți fi de acord cu tăierea unor părți mai lungite, materialul dv. despre noua mare de la poalele Ceahlăului ar fi publicabil. Răspundeți-ne.

DOINA BREBEANU — Brăila: Pe lîngă facultățile de filologie sînt secții de limbi străine. Așa că adresați-vă facultăților respective.

După cum mai spuneam și cu alt prilej, nu publicăm numele celor care vor să corespondeze prin scris, deoarece cererile ar fi atît de numeroase încît am răpi prea mult din cel destinat articolelor revistei.

LIVIU GAVRILESCU — Dej. Precum spuneam și cu alte prilejuri, tot la această rubrică, chestiunea facerii unui abonament cade în sarcina organelor P.T.T.R.-ului din localitate.

ARISTICA BĂGHINĂ — Tr. Severin: „Cîntecul lirei mele" face notă aparte din producțiile ce ni le-ați trimis. De aceea, vă reproducem poezia : Lira mea, să cînți într-una minunata primăvară / Cîntă holdele de aur, cîntă mîndra noastră țară / Cîntă munca pe șantiere și zidarii sus pe schele / Iar acordurile tale să străbată pîn-la stele / Cîntă oțelul care curge din înaltele furnale / Cîntă zgomot de ciocane ce vuiește dinspre hale / Cîntă lira viața nouă ce în țară se dospește / Cîntă imn măreț de slavă patriei că crește, crește...

C. ST. COSMA — Timișoara. Aveți talent și la versificație, dar mai mult la desen. Perseverați deci pe această linie.

Ing. V. GEORGE — Vulcan. (Hunedoara) Parcul Stalin 10 și ANTONIE STRAUT, str. Ghenadie Petrescu nr. 38, București. Rionul T. Vladimirescu. Am luat cunoștință că posedați numere mai vechi din „Magazinul" pe care ați vrea să le puneți la dispoziția celor ce le caută. Desigur că acei ce vor avea nevoie să-și completeze colecția, vă vor scrie.

P. DAN — Odobești, SANDU — București. I. ZVIC — Trușești. Chiar cu „retușurile" ce le cereți din partea redacției la desenele dv., ele nu sînt publicabile. Munciți mult, foarte mult, pînă ajungeți la forma ultimă.

FRUMOASA E PATRIA NOASTRA !

(Urmare din pag. 1-a)

făcut-o pe la Pui, după ce am lăsat într-o parte Petroșanii și în alta Hațegul, cu bogatul parc de vînătoare în care trăiesc și cei trei zimbri — unicii la noi în țară — primiți în dar acum cîțiva ani din R. P. Polonă.

La parchetele de exploatare forestieră de pe valea Murgușului, muncitorii de la pădure ne-au primit ca pe niște oaspeți de seamă. Rar vine cineva în vizită la ei și cînd vine pleacă cu părere de rău, atîta sînt de inimoși și de primitori. Doi dintre tinerii care-au fost gazdele noastre cîteva ceasuri, Ion Grecu și Ion Țapu, ne-au întovărășit pînă la cabana Baleia, pe un cleanț drept ca peretele.

O dată cu un nou marcaj — triunghiul albastru — am pătruns în partea răsăriteană a Retezatului...

★

Despre Panța Ion — un ciobănel care adusese 1000 de mioare la păscut, pînă în Drăgășanul de la Pianu de Sus, comună în care-i gospodăria colectivă din care face și ei parte, nu s-a scris niciodată. Nu s-a scris nici despre Vasile Vlad de la Obîrșia Cloșani pe care l-am întîlnit în valea Girdoman însoțit de o mînă de oameni. Ei construiesc aici stîne-model cu încăperi spațioase, pentru oieri. Știați că nu numai în orașe se construiește și că în inima munților vin oameni pricepuți de departe ca să dea ciobăniei — acestei vechi îndeletniciri — un nou chip de viață ?

Ultimul urcuș greu din restul traseului pe care-l mai aveam înainte, a fost Vîrful Godeanu (2229 metri).

Creasta Retezatului, Bucura și Peleaga au rămas apoi în urmă, zimțind zarea înroșită de asfințitul soarelui...

★

Călătoria noastră se apropie de sfîrșit. Coborîm în valea Cernei prin păduri nesfîrșite de fag. Chiuituri vesele și lumini răzlețe care se aprind, dispar și se reaprind înaintea noastră, ne dau de veste că ne apropiem de un sat...

Tache Barbu, gospodar vrednic și binevoitor, ne găzduiește peste noapte, după ce umple masa cu tot felul de bunătăți în colțul odăii stau rînduite cu grijă cîteva lădițe lustruite care au, fără doar și poate, un conținut foarte prețios.

— Sînt aparate speciale de măsurat. Le-au lăsat la mine niște ingineri din Timișoara, ne lămurește gazda. Știți că aici pe valea Cernei va începe curînd construcția unui drum pentru circulația mașinilor, a camioanelor... Dacă veniți la anul pe vremea asta n-o să mai recunoașteți locurile...

Un drum pare lucru obișnuit poate în oricare altă parte a țării. Dar de aici de la casa lui Tache Barbu în jos, pe lîngă albia apei, drumul acesta înseamnă pentru oameni o adevărată revelație. Se vor deschide exploatări forestiere ; păscutul vitelor și cultivarea unui petec de grădină nu vor mai fi singurele îndeletniciri pe aceste meleaguri odinioară sălbatice. N-o să mai fie nevoie să meargă nimeni zeci de kilometri pe jos pînă la oraș pentru o treabă cît de mărunță.

La anul poate că ne va fi într-adevăr greu să recunoaștem potecile pe care le-am călcat. Decomdată însă am urmat aceleași cărări bătute de mulți pași înaintea noastră pe care aurul toamnei începuse să-și picure frunzele.

La Herculane am ajuns după două zile de mers, cînd pe un mal, cînd pe celălalt mal al Cernei. În total zece zile de drumeție prin munți.

Rîndurile de față sînt numai palide schițe ale unor imagini — locuri și oameni — întîlnite în călătoria noastră. Ele nu se vor șterge niciodată din amintiri. Pentru că munții nu înseamnă numai culoare și măreție neclintită. În împărăția stîncilor bătrîne, se naște și crește îndrăzneață o tinerețe creată de oameni. De aceea, ghidurile și publicațiile turistice riscă să rămînă mereu cu un pas în urmă.

Viorica CIORBAGIU

Lacul Gilcescu